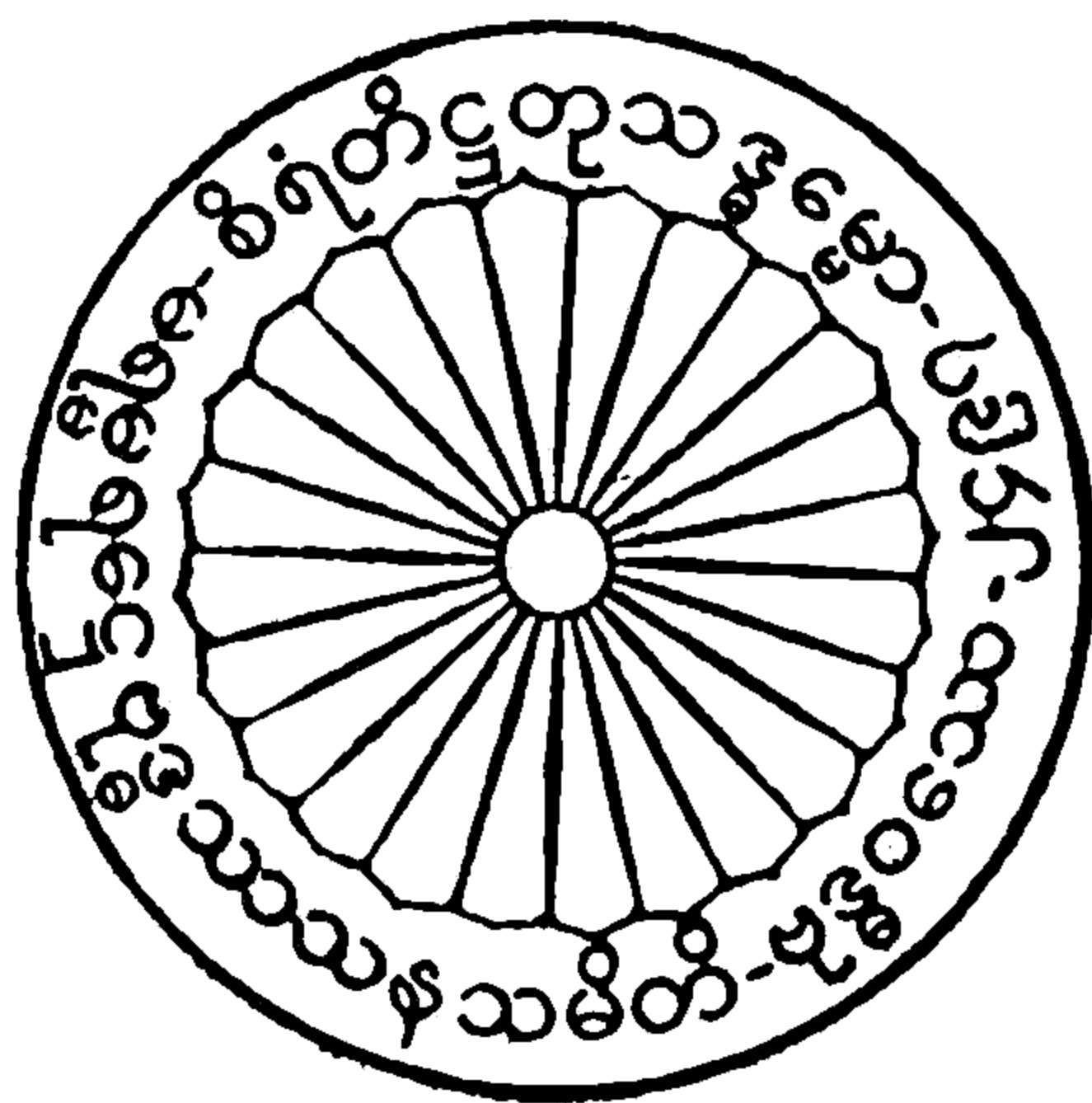

သုတ္တန္တပိဋကေ သံယုတ္တနိကာယေ
သဂါထာဝဂ္ဂပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ
သာရတ္ထပ္ပကာသိနီ နာမ

သံယုတ္တဌကထာ တြဉ်

မရမ္မရဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သိရှိမတာ အမှန်ကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-
လောကပတ္တဋ္ဌမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဒဟဒယေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋ္ဌိဟတ-
သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဉာဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ
သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ
ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဝသေန ဝိဘတ္တေသု
တိသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ
ပမာဏံ၊ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဣတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကဏ္ဍာယံ—

“သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမိ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကော၊ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ ယထာ။

သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဌိတော ဓိရော၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ”တိ။

တေနော စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမာ ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ တေဝိဋ္ဌကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ
သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-
ကာရာနမနုဗလပ္ပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာဓိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-
ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ ပဌမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ
ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ
အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ၊ တဒါ စ
ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ခြိန္တံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စတ္ထိံသတိမေ
ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဠိလိ-
ပုတ္တေ တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ သကလလောကပတ္တဋ္ဌယသဿ ဓမ္မာ-
သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တို့တော ပန စတုန္တံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လင်္ကာဒီပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက-
လောကေ စတုတ္ထိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ-
ရက္ခိတတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ၊ ယာ လောကေ “ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ
ပါကဋ္ဌာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန စတုဿတာမိကဒွိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ချံ သမ္ပတ္တေ
ဣမသ္မိမ္မိ မရမ္မရဋ္ဌေ မင်းတုန်းနာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး
ဣတိပါကဋ္ဌေ ရတနာပုဉ္ဇနဂရေ ပဉ္စမိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ စတုဿတာမိက-
ဒွိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိဏာရာမဝါသီတိပိဋကဓရဘဒန္တဇာဂရတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ
တဿေဝ ရညော အနဝဿေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ “သေလက္ခ-
ရာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ
ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္မရာယ စေဝ မုဒ္ဒဏပရမ္မရာယ
စ အနေကက္ခတ္တံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ န သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တံ “ပဌမဒုတိယ-
တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ” န္တိ၊ အညဒတ္တံ၊
ပနာရုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဉ္စာတ-
ခလိတာမိကပရိဘဋ္ဌပါဌေဟိ မလိနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယ-
ပေါတ္ထကေသု အညမညံ သံသန္ဓိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမာ မဟာထေရာ
သသတ္တန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္ဒာယေဝ တေ ခလိတာမိက-
ပရိဘဋ္ဌပါဌေ ဒိသွာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

“အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ
သုပရိသုဒ္ဓံ နိမ္မလမေဝဿ၊ ဣမေသု ပန ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမညံ
ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ
မူလပါဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော၊ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဌော-
ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာရုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိဉ္စ ကိသ္မိဉ္စ
ဌာနေ။

ကာမဉ္စေတေဒါနိ န တာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ
ပဋိသေဓေယျံ၊ တေရဟိ ပန အသောမိယမာနာ တေ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဘဝေယျံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ
တေ သောဓေတုံ အသမတ္တာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဠိယာ အတ္တံ န သမ္မာ ဇာနေယျံ၊
ဧဝမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောဿာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တေယျံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ—

‘ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောဿာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊
ကတမေ ဒွေ၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗျဉ္ဇနံ အတ္ထော စ ဒုန္နိတော၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ
ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ
သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောဿာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။

ယံနူန မယံ တေ သောဓေတွာ နိဗ္ဗလံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊
တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန
န သုကရံ သမ္မာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇေနမနုဂ္ဂဟေနာ”တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဋ္ဌာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုတာ စ ဦးနု နာမ-
ဓေယျဂ္ဂမဟာမစ္စပ္ပမုခေဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတွာန တေ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ
သမ္ပန္တယိံသု စ “န ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ
ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနုဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရဏံ
ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အပ္ပေါဿုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ
သာသနောပကာရပါယေ သမ္မာဒေတွာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါဌေ သံသောဓေတု-
ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏှေယျာ-
မာ”တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ န သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ
မဟာဇနစ္ဆန္ဒသဉ္ဇာတောပဒေသေန၊ မဟာဇနပ္ပတိနိမိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ
မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္တာဂါရသမိတိယံ မဟာဇနပ္ပတိ-
နိမိဘူတာနံ မတိသဇီဝါနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ
သန္တာဂါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ
နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ
ဟောတိ သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိ ဆာဦးသွင်္ဂယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-
သဘာပတိ ပန သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိယေဝ ဦးသိမ်းမောင့်ယော
ပဓာနဒူဝိနိစ္ဆယမဋ္ဌိရမ္ပိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္ပဝိဓာယကော ပန

ဟိတဓရော သတိုးမဟာသရေစည်သူပါမိကော ဦးချန်ထွန်းဝှယော ပဓာနနှု-
ဝိနိစ္ဆယမန္တရမိ မဟာကွဒဿော၊ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ပန ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိမိ-
ဘူတော ဦးဝင်း နာမဓေယျော သာသနဌာနိကမဟာမတ္တော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိက “ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-
ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ”တိ မရမ္မရဋ္ဌေ-
ဘိပါကဋ္ဌဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-
ပဏ္ဏာသမဟာထေရေ ဒီဃဒဿိနော နိမန္တိယ ဧဝမာရောစေသုံ “အယံ ဘန္တေ
အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိဿရာနံ
ဓမ္မပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတွာ
သာသနံ ပဂ္ဂဏိတုံ ယုဇ္ဈေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျ၊
ဝိဿတ္တာဝဘန္တေ ကရောန္တ၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉာဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ
ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ”တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ “ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ”တိ ကတသန္နိဌာနာ
ဧဝံ ပတိဝေဒေသုံ “ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ န ကတ္တဗ္ဗာ၊
တသ္မာ မယံ ဒါနိ ပိဋကပေါတ္ထကာနိ ပဉ္စမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-
နေတွာ တာနိယေဝ သရီရံ ကတွာ ပါဠိသံသောနေပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊
ယာယ အာရုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္မရာပရိဝတ္တနဝသေန သဉ္စာတာ ပမာဒ-
လေခပါဌာ စ နိရာကရိယိဿန္တိ၊ ဝိသောမိတဉ္စ သုပရိသုဒ္ဓံ ပါဝစနမူလံ
လဘိတွာ တံ မုဒ္ဒါပေတွာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု
ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာမိယိဿတိ၊ သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ
ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန
ပဂ္ဂဏိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဉ္စ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဉ္စ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ
အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ
ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမ္ဘာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-
ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမ္ဘာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ”တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိက သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ
ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ သမာဒါယ ဩဝါဒဉ္စ သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ ထေရာနံ စေဝ
အတ္တနောစ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတွာ “အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာမိကာနံ ဒွိန္ဒ ဝဿသဟဿာနမုပရိ

အဋ္ဌနဂုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဋ္ဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဉ္စန္ဒံ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပခုဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ”တိ သင်္ဂီတိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဋ္ဌာယ စ တေ ပုနပျုနံ သန္ဓိပတိတွာ သမ္ပန္တယိတွာ သင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ “မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနီယ”န္တိ မန္တာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမဋ္ဌိရာနိ၊ တတ္ထ သင်္ဂီတိံ ကုရုမာနဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သုခသန္ဓိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဓိပါတဋ္ဌာနဘူတံ မဟန္တံ သင်္ဂီတိမဋ္ဌိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇဓာနိယံ သိရီမင်္ဂလတ္ထလေ ကမ္ဘာအေး (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္ဓေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဣဋ္ဌကာယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တမ္ပေတံ ဧကသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဣဒ္ဓိယာ မညေ နိမ္မိတံ၊ တဉ္စ ဗဟိ ဌတွာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတွာ ဩလောကယတံ ပန ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနတော ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ရမဏီယံ အတိတ္ထိကရမေဝ ဟုတွာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အခုတေယျာနံ သင်္ဂီတိကာရဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပ္ပဟောနကာ စတ္တာရော ဣဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါစေဝ ဣဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသီမာပါသာဒါဒယော စ မုဒ္ဒဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ “သင်္ဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ ဩဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ဩဝါဒဒါယကသံဃသဘာယဝီ”တိ မရမ္မရဋ္ဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါမိဓာရိနော စ ရဋ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္ပတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဓရသမ္ပတေ စ အညေ စာဘိပါကဋ္ဌဂရုဘာဝနီယာဒိဂုဏဂဏသမင်္ဂိနောတိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-ဩဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ” နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘံ ပတိဋ္ဌာပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္ပုဒ္ဓဝစနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိဓသတ္တန္တရဂဟနာသင်္ဂိဓာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဉ္စဝိသတိမေတ္ထေ သမုစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိဓရန္တရသဘာ”တိ စ သမ္ပန္နိတွာ တဿာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာတေသုံ သဗ္ဗာနိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သင်္ဂီတိဓရန္တရသဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္မရဋ္ဌေ ညောဇရမ်းဆရာတေဝိတိအဘိပါကဋ္ဌံ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော” ပါမိနာ စေဝ “အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု” ပါမိနာ စာတိ

ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါမိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသီတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ “ဘဒန္တရေဝတံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္ထေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ-ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတွာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဠိ-ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္ပဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ-မကံသု ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝံ သင်္ဂီတိမာရောပိတဿ တေပိဋကဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ-ဘူတာ အဋ္ဌကထာယော စ သံဝိဇ္ဇန္တိ မနောရမာယ တန္တိနယာနုစ္ဆရိကာယ ဘာသာယ အာစရိယဗုဒ္ဓဃောသာဒိဟိ ထေရဝရေဟိ ကတာ။

တာသမ္ပိ အဋ္ဌကထာနံ သဒေသီယမူလေဟိ စေဝ ဝိဒေသီယမူလေဟိ စ သံသန္တိတွာ တေပိဋကဿ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနဝသေန မဟာထေရာ ပါဝစနဒဿိနော သံဝဏ္ဏနာကောဝိဒါ ပါဌသောဓနမကံသု။

ဣစ္စေဝမဋ္ဌကထာယော စ ပမာဒခလိတာမိကပရိဘဋ္ဌပါဌာနံ နိရာကရဏ-ဝသေန ဝိသောမိတာ စေဝ ပဋိဝိသောမိတာ စ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏ-ယန္တာလယေ သမပ္ပိတာ သုဠု မုဒ္ဒါပဏာယ။

မုဒ္ဒါပဏကာလေ စ ပိဋကတ္ထယမုဒ္ဒါပဏေ ဝိယ မဟာထေရဝရာ မူလ-သောဓေယျပတ္တပါဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောမိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောမိတမူလ-ပေါတ္တကေန စေဝ အညေဟိ သဒေသ ဒေသန္တရိက အဋ္ဌကထာပေါတ္တကေဟိ စ ဝိဝိဓျာကရဏာဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပုနံ သံသန္နေတွာ သုဝိသဒ ပရိဗျတ္တ-ကဏ္ဍဝါရ ဝါကျန္တေဒ သင်္ကေတတဉ္စ သမ္မာပေတွာ မဟတာ ပရိဿမေန ဩသာနသောဓနမကံသု။

ဧဝမေတာသမ္ပိ စ သုဝိသောမိတာနံ အဋ္ဌကထာနံ သင်္ဂီတိဘာရနိတ္တာရကာ မဟာထေရာ နိခိလမရမ္မရဋ္ဌေ မစိုးရိမ်ဆရာတေ၌တိ အဘိပါကဋ် “အဂ္ဂမဟာ-ပဏ္ဍိတော” ပါမိနာ စေဝ “အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု” ပါမိနာ စာတိ ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါမိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ ဆသတ္တတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ ဆပ္ပညာသဝဿံ “ဘဒန္တသူရိယဘိဝံသံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာရကပရိယာပန္နေဟိ ထေရာနုထေရေဟိ သင်္ဂမ္မ ပဌနတ္ထာယ သမာရဘိံသု ယထာ တံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိဓမ္မသင်္ဂါယနာကာလေ။

ဧဝမေတာသံ အဋ္ဌကထာနံ သံသောဓန-မုဒ္ဒါပဏ-သမ္ပဋ္ဌနေသု ကရိယ-
မာနေသု ရဋ္ဌိဿရဂဏေ အဂ္ဂမဟာမစ္စော ဦးနု နာမဓေယျော မဟာသယော
စေဝ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယံ သမ္ပတိ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိမိဘူတော
ဦးဘစော နာမဓေယျော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္တော စာတိဇ္ဇမေပိ တံကိစ္စ-
သမ္ပာဒနာယ ပါဠိသင်္ဂီတိကာလေ ဝိယ မဟုဿာဟေန ဗျာဝဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

ဣစ္စေဝမေတာပိ အဋ္ဌကထာယော ယေရဝါဒိနေကာယိကပိဗုဓပ္ပမုခါနံ
သတ္တာဂမရတနာလယသာရဂါဟိနံ ဝေယျာကရဏကေသရိနံ အစ္စန္တနိမ္မလ-
ဉာဏဝါရိနာ ပရိဓောဝိတာ သင်္ဂမ္မ စ ပဋိတာ၊ တာ ပိဗုဓပ္ပဝရေကဂေါစရာ
ဝိမုတ္တိရသဿာဒဒါယိနိယော ပိဋကတ္တယဿတ္ထံ ပရိဗျတ္တံ ပကာသေန္တိယော
စိရံ ဝိလသန္တိယော လောကတ္ထသိဒ္ဓိံ သာဓေယန္တိတိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

- ၁။ မူလကံ ပရိယတ္တိဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဌိတိ။
- ၂။ တဿှာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။
- ၃။ ပဌမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ အဇာတသတ္တုရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတွာန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၄။ ဒုတိယံ တု တထာ ကတွာ၊ ကာလာသောကဿ ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၅။ တတိယံပိစ ကတွာန၊ ဓမ္မာသောကဿ ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယံ။
- ၆။ စတုတ္ထိံ ပန လင်္ကာယံ၊ ဝနုဂါမဏိရာဇိနော။
ကာလမှိ ပေါတ္ထကာရဋ္ဌံ၊ ကတွာန ပါလယံ တထာ။
- ၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ မင်းတုန်းနာမ နရာဇိပံ။
ရဇ္ဇံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္တယမာမကံ။
- ၈။ သန္တိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္စမိံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရောန္တာ သာသနဋ္ဌိတိ။

- ၉။ ပတ္တယန္တာ လိခါပေတွာ၊ သိလာပဇ္ဇေသု ပေဋကံ။
ဝါယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇီဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။
- ၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္ပရာယ လေခါယ၊ သဉ္ဇာတာ မုဒ္ဒဏေန စ။
- ၁၂။ ဒိသ္မာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္တောဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနောံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိံသု စ။
- ၁၃။ “ကတွာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံနူန ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေယျာမ မယံ” ဣတိ။
- ၁၄။ ဧတမတ္ထံ သုဏိတွာန၊ ဦးနု နာမ မဟာသယော။
မရမ္ပဝိသယေ အဂ္ဂ- မဟာမစ္စရုရန္တရော။
- ၁၅။ “သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္ပာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
သင်္ဂီတိယဉ္စ ထေရာနံ၊ သမ္ပုရေန္တာ မနောရထံ။
- ၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ သမ္ပုဒ္ဓ- သာသနံ” ဣတိ စိန္တိယ။
- ၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဂမေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတွာန၊ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂမံ။
- ၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္တံ ဣဓ နိဝါသိနံ။
အညေသု သိဟဋ္ဌာဒိသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။
- ၁၉။ ကာရေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ သောဓေတွာ သတ္ထုသာသနံ။
သဒ္ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ကရံ ဒဠုပရက္ကမံ။
- ၂၀။ သိရီမင်္ဂလဝိချာတေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယဿာဝိဒူရမ္ပိ၊ ကမ္ဘာအေး ဣတိသညိနော။
- ၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတွာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမဉ္ဇိရံ။
အာဝါသာဒိဉ္စ ဘိက္ခုနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဒဏာလယံ။
- ၂၂။ ဂန္ထသံသောဓနံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။

၂၃။ မုဒ္ဒါပေန္တေ စ ပဿိတွာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဉ္စဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္ထံ သုပါပိတံ။

၂၄။ ကတွာ သုဝိသဒံ ဗုဒ္ဓ၊ ဘာသိတံ ပိဋကတ္တယံ။
ယထာ မုဒ္ဒါပိတံ အာသိ၊ သာသနတ္ထံ မဟေသိနော။

၂၅။ တထာ အဋ္ဌကထာယော စ၊ သံသောဓေတွာ ပုနပ္ပုနံ။
သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပိတာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာတိ။

၂၅၀၁ - ဗုဒ္ဓဝဿ

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ	ပိဋက
ဂန္ထာရမ္ပကထာ	၁

၁-ဒေဝတာသံယုတ္တ

၁-နိဗ္ဗာန်

၁-ဩဃတရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃
၂-နိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၉
၃-ဥပနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀
၄-အစွေန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၂
၅-ကတိဆိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃
၆-ဇာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃
၇-အပ္ပဋိဝိဒိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၄
၈-သုဿမ္ပဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၅
၉-မာနကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၅
၁၀-အရညသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၆

၂-နန္ဒနိဗ္ဗာန်

၁-နန္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀
၂-နန္ဒတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀
၃-နတ္ထိပုတ္တသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၁
၄-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂
၅-သဏမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၃
၆-နိဒ္ဒါတန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၄

[၄] သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၇-ဒုက္ခရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅
၈-ဟိရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၉-ကုဋိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၁၀-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇

၃-သတ္တိဝဂ္ဂ

၁-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆
၂-ဖုသတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇
၃-ဇေဋ္ဌာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈
၄-မနောနိဝါရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉
၅-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀
၆-ပဇ္ဇောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀
၇-သရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁
၈-မဟဒ္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁
၉-စတုစက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁
၁၀-ဧကိဇဉ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂

၄-သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂ

၁-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂
၂-မစ္ဆရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၆
၃-သာဓုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၈
၄-နသန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၀
၅-ဥဇ္ဈာနသညိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၁
၆-သဒ္ဓါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၄
၇-သမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၄
၈-သကလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၃
၉-ပဌမပဇ္ဇနီတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၆
၁၀-ဒုတိယပဇ္ဇနီတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇

မာတိကာ

ပိဋကံ

၅-အာဒိတ္တဝဂ္ဂ

၁-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၂-ကိဝဒဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၈
၃-အန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၄-ဧကမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၅-အနောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၆-အစ္ဆရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၇-ဝနရောပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃
၈-ဇေတဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၉-မစ္ဆရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၁၀-ဆဋ္ဌိကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆

၆-ဇရာဝဂ္ဂ

၁-ဇရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆
၂-အဇရသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၇
၃-မိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၇
၄-ဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၅-၇-ပဌမဇနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၈၈
၈-ဥပ္ပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၉-ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၁၀-ကဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈

၇-အဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-နာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၉
၂-၃-စိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၈၉
၄-၅-သံယောဇနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၈၉
၆-အတ္တဟတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၉
၇-၉-ဥဉ္စိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၉၀
၁၀-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀

မာတိကာ			ပိဋက
	ဂ-ဆေတွာဝဂ္ဂ		
၁-ဆေတွာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀
၂-ရထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၁
၃-ဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၁
၄-ဝုဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၂
၅-ဘိတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၂
၆-နဇီရတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၃
၇-ဣဿရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၈-ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၉-ပါထေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၁၀-ပဇ္ဇောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၁၁-အရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၅
	၂-ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တ		
	၁-ပဌမဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၆
၂-ဒုတိယကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၇
၃-၄-မာဃသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၉၇
၅-ဒါမလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၇
၆-ကာမဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၈
၇-ပဉ္စာလစဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၉
၈-တာယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၉
၉-စန္ဒိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၀
၁၀-သုရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၀
	၂-အနာထပိဇ္ဈိကဝဂ္ဂ		
၁-စန္ဒိမသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၁
၂-ဝေဏှုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၃-ဒီဃလဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၄-နန္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂

မာတိကာ

ပိဋက

၅-၆-စန္ဒနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၇-သုဗြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၃
၈-၁၀-ကကုဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၀၄

၃-နာနာတိတ္ထိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သိဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
၃-၄-သေရီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
၅-ဇန္တုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၆
၆-ရောဟိတဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၈
၉-သုဿိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၉
၁၀-နာနာတိတ္ထိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၆

၃-ကောသလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒဟရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
၂-ပုရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၆
၃-ဇရာမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၆
၄-ပိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၅-အတ္တရက္ခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၆-အပ္ပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၇-အဇ္ဇကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၈-မလ္လိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၉
၉-ယညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၀
၁၀-ဗန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၄

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဇဋိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆
၂-ပဉ္စရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၃-ဒေါဏပါကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၄-ပဌမသင်္ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-ဒုတိယသင်္ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၆-မလ္လိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၇-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၈-ကလျာဏမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၃
၉-ပဌမအပုတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၁၀-ဒုတိယအပုတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၇
၃-တတိယဝဂ္ဂ			
၁-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၉
၂-အယျိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၄-ဇုဿတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၅-ပဗ္ဗတူပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃
၄-မာရသံယုတ္တ			
၁-ပဌမဝဂ္ဂ			
၁-တပေါကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၅
၂-ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၆
၃-သုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၇
၄-ပဌမမာရပါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၇
၅-ဒုတိယမာရပါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၇
၆-သပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၈
၇-သုပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၀
၈-နန္ဒတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၀
၉-ပဌမအာယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၁၀-ဒုတိယအာယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ			
၁-ပါသာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၂-ကိန္နုသီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၃-သကလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂

သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-ပတိရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၅-မာနသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၆-ပတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၇-ဆဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၈-ပိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၄
၉-ကဿကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၅
၁၀-ရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၆

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-သမ္ပဟုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၆
၂-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၇
၃-ဂေါဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၈
၄-သတ္တဝဿာနုဗန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၀
၅-မာရဓိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၁

၅-ဘိက္ခုနီသံယုတ္တ

၁-အာဠဝိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၂-သောမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၃-ကိသာဂေါတမီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၄-ဝိဇယာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၅-ဥပ္ပလဝဏ္ဏာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၆-စာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၇-ဥပစာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၈-သီသုပစာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၉-သေလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၁၀-ဝဇီရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၈

မာတိကာ			ပိဋက
	၆-မြဟ္မသံယုတ္တ		
	၁-ပဌမဝဂ္ဂ		
၁-မြဟ္မာယာစနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၉
၂-ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၆
၃-မြဟ္မဒေဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၇
၄-ဗကမြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၅-အညတရမြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၆-မြဟ္မလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၇-ကောကာလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၈-ကတမောဒကတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၉-တုရုမြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၁၀-ကောကာလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၈
	၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ		
၁-သနင်္ကမာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၂-ဒေဝဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၃-အန္ဓကဝိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၄-အရုဏဝတီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
၅-ပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
	၇-မြာဟုဏသံယုတ္တ		
	၁-အရဟန္တဝဂ္ဂ		
၁-ဓနဉ္စာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၇
၂-အက္ခောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉
၃-အသုရိန္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၀
၄-မိလဂီကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၅-အဟိံသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၆-ဇဋ္ဌာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁

မာတိကာ			ပိဋက
၇-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၈-အဂ္ဂိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
၉-သုန္ဒရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၁၀-ဗဟုမိတရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၈

၂-ဥပါသကဝဂ္ဂ

၁-ကသိဘာရဒ္ဒါဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၂
၂-ဥဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
၃-ဒေဝဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၇
၄-မဟာသာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၈
၅-မာနတ္ထဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၆-ပစ္စနိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၇-နဝကမ္ဘိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၈-ကဋ္ဌဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၉-မာတုပေါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၀-ဘိက္ခကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၁-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၂-ခေါမဒုဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၅

၈-ဝနီသသံယုတ္တ

၁-နိက္ခန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၆
၂-အရတီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၇
၃-ပေသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၈
၄-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၈
၅-သုဘာသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၆-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၇-ပဝါရဏာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၃
၈-ပရောသဟဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၅
၉-ကောဏ္ဍညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၆

မာတိကာ			ပိဋက
၁၀-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
၁၁-ဂဂ္ဂရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
၁၂-ဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀

၉-ဝနသံယုတ္တ

၁-ဝိဝေကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၃
၂-ဥပဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၃
၃-ကဿပဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၄
၄-သမ္ပဟုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၅
၅-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၆-အနုရုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၇
၇-နာဂဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၈
၈-ကုလဃရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၉
၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၉
၁၀-သဇ္ဈာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၀
၁၁-အကုသလဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၁
၁၂-မဇ္ဈိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၁
၁၃-ပါကတိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၁
၁၄-ဂန္ဓတ္တေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၂

၁၀-ယက္ခသံယုတ္တ

၁-ဣန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၄
၂-သက္ကနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
၃-သုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
၄-မဏိဘဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၉
၅-သာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၉
၆-ပိယင်္ဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၂
၇-ပုနဗ္ဗသုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၃

မာတိကာ

ပိဋက

၈-သုဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၅
၉-ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉
၁၀-၁၁-ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉
၁၂-အာဠဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉

၁၁-သက္ကသိယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-သုဝီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
၂-သုသီမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၃-ဓဇဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၄-ဝေပစိတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၅-သုဘာသိတဇယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၆-ကုလဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၇-နဒုတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၅
၈-ဝေရောစနအသုရိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၃၁၅
၉-အရညာယတနဇုသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၁၀-သမုဒ္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဝတပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
၂-သက္ကနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၃-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၄-ဒလိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
၅-ရာမဏေယျကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၆-ယဇမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၁
၇-ဗုဒ္ဓဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၁
၈-ဂဟဠဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၉-သတ္တာရဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၁၀-သံဃဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂

မာတိကာ	ပိဋက	
	၃-တတိယဝဂ္ဂ	
၁-ဆေတွာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၂၃
၂-ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၂၃
၃-သမ္ဗုဒ္ဓိမာယာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၂၄
၄-အစွယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၂၄
၅-အက္ခောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၂၅

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။
သနရာမရလောကဂရံ၊ ဝန္တေ သုဂတံ ဂတိဝိမုတ္တံ။

ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘာဝေတွာ စေဝ သစ္စိကတွာ စ။
ယံ ဥပဂတော ဂတမလံ၊ ဝန္တေ တမနုတ္တရံ ဓမ္မံ။

သုဂတဿ ဩရသာနံ၊ ပုတ္တာနံ မာရသေနမထနာနံ။
အဋ္ဌန္တမ္ပိ သမူဟံ၊ သိရသာ ဝန္တေ အရိယသံဃံ။

ဣတိ မေ ပသန္နမတိနော၊ ရတနတ္ထယဝန္တနာမယံ ပုညံ။
ယံ သုဝိဟတန္တရာယော၊ ဟုတွာ တဿာနုဘာဝေန။

သံယုတ္တဝဂ္ဂပဋိမ၊ ဣတဿ သံယုတ္တအာဂမဝရဿ။
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝ၊ ဣတဿ ဉာဏပ္ပဘောဒဇနနဿ။

အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ၊ အဋ္ဌကထာ အာဒိတော ဝသီသတေဟိ ။
ပဉ္စဟိ ယာ သင်္ဂီတာ၊ အနုသင်္ဂီတာ စ ပစ္ဆာပိ။

သီဟဋ္ဌဒီပံ ပန အာ၊ဘတာထ ဝသိနာ မဟာမဟိန္ဒေန။
ဌာပိတာ သီဟဋ္ဌဘာသာယ၊ ဒီပဝါသိနမတ္တာယ။

၁-ဝသီသတေဟိ (သျှာ)

အပနေတွာန တတောဟံ၊ သီဟဋ္ဌဘာသံ မနောရမံ ဘာသံ။
တန္တိနယာနုစ္ဆရိကံ၊ အာရောပေန္တော ဝိဂတဒေါသံ။

သမယံ အဝိလောမေန္တော၊ ထေရာနံ ထေရဝံသဒိပါနံ^၁။
သုနိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယာနံ၊ မဟာဝိဟာရေ နိဝါသီနံ^၂။

ဟိတွာ ပုနပ္ပုနာဂတ- မတ္ထံ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ။
သုဇနဿ စ တုဋ္ဌတ္ထံ၊ စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မဿ။

သာဝတ္ထိပဘူတီနံ၊ နဂရာနံ ဝဏ္ဏနာ ကတာ ဟေဋ္ဌာ။
သင်္ဂီတီနံ ဌိန္ဒ၊ ယာ မေ အတ္ထံ ဝဒန္တေန။

ဝိတ္တာရဝသေန သုဒံ၊ ဝတ္ထုနိ စ ယာနိ တတ္ထ ဝုတ္တာနိ။
တေသမ္ပိ န ဣဓ ဘိယျော၊ ဝိတ္တာရကထံ ကရိဿာမိ။

သုတ္တာနံ ပန အတ္တာ၊ န ဝိနာ ဝတ္ထုဟိ ယေ ပကာသန္တိ^၃။
တေသံ ပကာသနတ္ထံ၊ ဝတ္ထုနိပိ ဒဿယိဿာမိ။

သီလကထာ ဓုတဓမ္မာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ စေဝ သဗ္ဗာနိ။
စရိယာဝိဓာနသဟိတော၊ ဈာနသမာပတ္တိဝိတ္တာရော။

သဗ္ဗာ စ အဘိညာယော၊ ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော^၄ စေဝ။
ခန္ဓာဓာတာယတနိ၊ နြိယာနိ အရိယာနိ စေဝ စတ္တာရိ။

သစ္စာနိ ပစ္စယာကာ၊ ရဒေသနာ သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏ္ဏနယာ။
အဝိမုတ္တတန္တိမဂ္ဂါ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ စေဝ။

ဣတိ ပန သဗ္ဗံ ယသ္မာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ မယာ သုပရိသုဒ္ဓိ။
ဝုတ္တံ တသ္မာ ဘိယျော၊ န တံ ဣဓ ဝိစာရယိဿာမိ။

“မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဧသ စတုန္ဒမ္ပိ အာဂမာနဉ္စ။
ဌတွာ ပကာသယိဿတိ၊ တတ္ထ ယထာဘာသိတမတ္ထံ”။

ဣစ္စေဝ ကတော တသ္မာ၊ တမ္ပိ ဂဟေတွာန သဒ္ဓိမေတာယ။
အဋ္ဌကဏာယ ဝိဇာနထ၊ သံယုတ္တဝိနိဿိတံ အတ္တန္တိ။

၁-ထေရဝံသပုဒ်ပါနံ (သျှာ)၊ ထေရဝံသပဒ်ပါနံ (က) ၂-မဟာဝိဟာရေ နိဝါသီနံ (သီ၊ သျှာ)

၃-ပကာသေန္တိ (သျှာ၊ က) ၄-ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော (သျှာ)၊ ပညာသင်္ကဟင်္ဂနိစ္ဆယော (က)

၁-ဒေဝတာသံယုတ္တ

၁-နဠဝဂ္ဂ

၁-ဩဃတရုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ သံယုတ္တာဂမော နာမ သဂါထာဝဂ္ဂေါ နိဒါနဝဂ္ဂေါ ခန္ဓကဝဂ္ဂေါ သဠာယတနဝဂ္ဂေါ မဟာဝဂ္ဂေါတိ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ သုတ္တတော—

သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ၊ သတ္တ သုတ္တသတာနိ စ။
ဒွါသဋ္ဌိ စေဝ သုတ္တာနိ၊ ဒေသော သံယုတ္တသင်္ဂဟော။

ဘာဏဝါရတော ဘာဏဝါရသတံ ဟောတိ။ တဿ ဝဂ္ဂေသု သဂါထာ-
ဝဂ္ဂေါ အာဒိ၊ သုတ္တေသု ဩဃတရုဏသုတ္တံ။ တဿာပိ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ-
အာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဓေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ။
သာ ပနေသာ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယ-
ဌကထာယ အာဒိမှိ ဝိတ္ထာရိတာ၊ တသ္မာ သာ တတ္ထ ဝိတ္ထာရိတနယေနေဝ
ဝေဒိတဗျာ။

၁။ ယံ ပနေတံ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိအာဒိကံ နိဒါနံ၊ တတ္ထ ဧဝန္တိ နိပါတပဒံ။
မေတိအာဒိနိ နာမပဒါနိ။ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ ဝီတိ ဥပသဂ္ဂပဒံ၊
ဟရတိတိ အာချာတပဒန္တိ ဣမိနာ တာဝ နယေန ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။

အတ္ထတော ပန ဧဝံသဒ္ဓေါ တာဝ ဥပမူပဒေသသမ္ပဟံသနဂရဟဏဝစန-
သမ္ပုဂ္ဂဟာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏာဒိအနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ
“ဧဝံ ဇာတေန မစ္စေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ ဧဝမာဒိသု^၁ ဥပမာယံ
အာဂတော။ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ”န္တိအာဒိသု^၂
ဥပဒေသေ။ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတာ”တိအာဒိသု^၃ သမ္ပဟံသနေ။
“ဧဝမေဝံ^၄ ပနာယံ ဝသလီ ယသ္မိံ ဝါ တသ္မိံ ဝါ တဿ မုဏ္ဍကဿ
သမဏကဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ”တိအာဒိသု^၅ ဂရဟဏေ။ “ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ
တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသံသု”န္တိအာဒိသု^၆ ဝစနသမ္ပုဂ္ဂဟေ။
“ဧဝံ ဗျာ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမီ”တိအာဒိသု^၇။

၁-ခု ၁-၂၁-ပိဋေ။
၄-ဧဝမေဝ (က)

၂-အံ ၁-၄၃၉-ပိဋေ။
၅-သံ ၁-၁၆၂-ပိဋေ။
၇-မ ၁-၃၂၅-ပိဋေ။

၃-အံ ၁-၁၉၃-ပိဋေ။
၆-မ ၁-၁-ပိဋေ။

အာကာရေ။ “ဧဟိ တံ မာဏဝက၊ ယေန သမဏော အာနန္ဒော တေနုပ-
 သင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန သမဏံ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ”
 လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ ‘သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော
 ဘဝန္တိ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ’ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ”တိ၊
 ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္ဒော ယေန သုဘဿ မာဏဝဿ
 တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ၊ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’တိ”-
 အာဒိသု” နိဒဿနေ။ “တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ
 အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇော ဝါ အနဝဇ္ဇော ဝါတိ။
 သာဝဇ္ဇော ဘန္တေ။ ဝိညဂရဟိတာ ဝါ ဝိညပ္ပသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညဂရဟိတာ ဘန္တေ။
 သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ ဝါ နော ဝါ၊ ကထံ ဝေါ
 ဧတ္ထ ဟောတိတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊
 ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိ”တိအာဒိသု၊ အဝဓာရဏေ။ သွာယမိမ အာကာရ-
 နိဒဿနာဝဓာရဏေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ အာကာရတ္ထေန ဧဝံသဒ္ဓေန တေမတ္တံ ဒီပေတိ—နာနာနယနိပုဏံ
 အနေကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ ဝိဝိဓပါဠိဟာရိယံ ဓမ္မတ္ထဒေသနာ-
 ပဋိဝေဒဂမ္ဘီရံ သဗ္ဗသတ္တာနံ သကသကဘာသာနုရူပတော သောတပထမာ-
 ဂစ္ဆန္တိ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္တော ဝိညာတုံ၊
 သဗ္ဗထာမေန ပန သောတုကာမတံ ဇနေတွာပိ ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ
 ဧကေနာကာရေန သုတန္တိ။

နိဒဿနတ္ထေန “နာဟံ သယမ္ဘူ၊ န မယာ ဣဒံ သမ္ဘိကတ”န္တိ အတ္တာနံ
 ပရိမောစေန္တော “ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧဝံ သုတ”န္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ
 သကလသုတ္တံ နိဒဿေတိ။

အဝဓာရဏတ္ထေန “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဗဟုဿု-
 တာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော၊ ဂတိမန္တာနံ၊ သတိမန္တာနံ၊ မိတိမန္တာနံ၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ
 ယဒိဒံ အာနန္ဒော”တိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတာ၊ “အာယသ္မာ အာနန္ဒော အတ္ထကုသလော
 ဓမ္မကုသလော ဗျဉ္ဇနကုသလော နိရုတ္တိကုသလော ပုဗ္ဗာပရကုသလော”တိ၊ ဧဝံ
 ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ပသတ္တဘာဝါနုရူပံ အတ္တနော ဓာရဏဗလံ ဒဿေန္တော
 သတ္တာနံ သောတုကာမတံ ဇနေတိ “ဧဝံ မေ သုတံ၊ တဉ္စ ခေါ အတ္ထတော
 ဝါ ဗျဉ္ဇနတော ဝါ အနုနမနဓိကံ၊ ဧဝမေဝ န အညထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။

၁-ဒီ ၁-၁၀၀-ပိဋေ။	၂-အံ ၁-၁၉၀-ပိဋေ။
၃-အံ ၁-၂၅-ပိဋေ။	၄-အံ ၂-၁၇၇-ပိဋေ။

မေသဒ္ဓေါ တီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိဿ “ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘောဇနေယျ”န္တိအာဒီသု^၁ မယာတိ အတ္ထော။ “သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံဝိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ”တိအာဒီသု^၂ မယုန္တိ အတ္ထော။ “ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထာ”တိအာဒီသု^၃ မမာတိ အတ္ထော။ ဣပန “မယာ သုတ”န္တိ စ “မမ သုတ”န္တိ စ အတ္ထဒ္ဓယေ ယုဇ္ဇတိ။

သုတန္တိ အယံ သုတသဒ္ဓေါ သဥပသဂ္ဂေါ အနုပသဂ္ဂေါ စ ဂမနဝိသုတ- ကိလိန္တဥပစိတာနုယောဂ သောတဝိညေယျ သောတဒ္ဓါရာနုသာရဝိညာတာဒိ- အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟိဿ “သေနာယ ပသုတော”တိအာဒီသု ဂစ္ဆန္တောတိ အတ္ထော။ “သုတဓမ္မဿ ပဿတော”တိအာဒီသု^၄ ဝိသုတ- ဓမ္မဿာတိ အတ္ထော။ “အဝသုတာ အဝသုတဿာ”တိအာဒီသု^၅ ကိလိန္တာ- ကိလိန္တဿာတိ အတ္ထော။ “တုမေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက”န္တိအာဒီသု^၆ ဥပစိတန္တိ အတ္ထော။ “ယေ ဈာနပသုတာ ဖိရာ”တိအာဒီသု^၇ ဈာနာနုယုတ္တာတိ အတ္ထော။ “ဒိဋ္ဌိသုတံ မုတ”န္တိအာဒီသု^၈ သောတဝိညေယျန္တိ အတ္ထော။ “သုတဓရောသုတ- သန္တိစယော”တိအာဒီသု^၉ သောတဒ္ဓါရာနုသာရဝိညာတဓရေတိ အတ္ထော။ ဣပနဿ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတန္တိ ဝါ ဥပဓာရဏန္တိ ဝါ အတ္ထော။ မေသဒ္ဓဿ ဟိ မယာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ မယာ သုတံ၊ သောတဒ္ဓါရာ- နုသာရေန ဥပဓာရိတ”န္တိ ယုဇ္ဇတိ။ မမာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ မမ သုတံ၊ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရဏ”န္တိ ယုဇ္ဇတိ။

ဝေမေတေသု တီသု ပဒေသု ဧဝန္တိ သောတဝိညာဏာဒိဝိညာဏကိစ္စ- နိဒဿနံ။ မေတိ ဝုတ္တဝိညာဏသမင်္ဂိပုဂ္ဂလနိဒဿနံ။ သုတန္တိ အဿဝန- ဘာဝပဋိက္ခေပတော အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿနံ။ တထာ ဧဝန္တိ တဿာ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ပဝတ္တာယ ဝိညာဏဝီထိယာ နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိဘာဝပ္ပကာသနံ။ မေတိ အတ္ထပ္ပကာသနံ။ သုတန္တိ ဓမ္မပ္ပ- ကာသနံ။ အယဉ္ဇေတ္ထ သင်္ခေပေါ “နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ ဝိညာဏဝီထိယာ မယာ န အညံ ကတံ၊ ဣဒံ ပန ကတံ၊ အယံ ဓမ္မော သုတော”တိ။

၁-ခု ၁-၂၉၂-ပိဋကေ။	၂-သံ ၂-၂၀၅-ပိဋကေ။	၃-မ ၁-၁၅-ပိဋကေ။
၄-ခု ၁-၈၈-ပိဋကေ။	၅-ဝိ ၂-၂၇၆-ပိဋကေ။	၆-ခု ၁-၉-ပိဋကေ။
၇-ခု ၁-၄၀-ဓမ္မပဒေ။	၈-မ ၁-၁၈၉-ပိဋကေ။	၉-မ ၁-၂၇၇-ပိဋကေ။

တထာ ဇေတိ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗပုကာသနံ။ မေတိ ပုဂ္ဂလပုကာသနံ။ သုတန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စပုကာသနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ သုတ္တံ နိဒ္ဓိသိဿာမိ၊ တံ မယာ ဧဝံ သုတန္တိ။

တထာ ဇေတိ ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ နာနတ္ထဗျဉ္ဇနဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဒေသော။ ဇေတိ ဟိ အယံ အာကာရပညတ္တိ။ မေတိ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ သုတန္တိ ဝိသယနိဒ္ဒေသော။ ဧတ္တာဝတာ နာနာကာရပ္ပဝတ္တေန စိတ္တသန္တာနေန တံသမင်္ဂိနော ကတ္တုဝိသယေ ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ^၁ ကတံ ဟောတိ။

အထ ဝါ ဇေတိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ မေတိ ဥဘယကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ—မယာ သဝနကိစ္စဝိညာဏသမင်္ဂိနာ ပုဂ္ဂလေန ဝိညာဏဝသေန လဒ္ဓသဝနကိစ္စဝေါဟာရေန သုတန္တိ။

တတ္ထ ဇေတိ စ မေတိ စ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ကိဉ္ဇေတ္ထ တံ ပရမတ္ထတော အတ္တိ၊ ယံ ဇေတိ ဝါ မေတိ ဝါ နိဒ္ဒေသံ လဘေထ။ သုတန္တိ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ယဉ္စိ တံ ဧတ္ထ သောတေန ဥပလဒ္ဓံ၊ တံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနန္တိ။ တထာ ဇေတိ စ မေတိ စ တံ တံ ဥပါဒါယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပါဒါပညတ္တိ။ သုတန္တိ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပနိဓာပညတ္တိ။

ဧတ္ထ စ ဇေတိဝစနေန အသမ္မောဟံ ဒီပေတိ။ န ဟိ သမ္မုဇ္ဇော နာနပုကာရပဋိဝေဓသမတ္ထော ဟောတိ။ သုတန္တိ ဝစနေန သုတဿ အသမ္မောသံ ဒီပေတိ။ ယဿ ဟိ သုတံ သမ္မုဋ္ဌံ^၂ ဟောတိ၊ န သော ကာလန္တရေန မယာ သုတန္တိ ပဋိဇာနာတိ။ ဣစ္စဿ အသမ္မောဟေန ပညာသိဒ္ဓိ၊ အသမ္မောသေန ပန သတိသိဒ္ဓိ။ တတ္ထ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ ဗျဉ္ဇနာဝဓာရဏသမတ္တတာ၊ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ အတ္ထပဋိဝေဓသမတ္တတာ။ တဒုဘယသမတ္တတာယောဂေန အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နဿ ဓမ္မကောသဿ အနုပါလနသမတ္တတော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္တသိဒ္ဓိ။

အပရော နယော—ဇေတိ ဝစနေန ယောနိသော မနသိကာရံ ဒီပေတိ အယောနိသော မနသိကရောတော ဟိ နာနပုကာရပဋိဝေဓဘာဝတော။ သုတန္တိ ဝစနေန အဝိက္ခေပံ ဒီပေတိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ သဝနဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ဝုစ္စမာနောပိ “န မယာ သုတံ၊

ပုန ဘဏဏာ”တိ ဘဏတိ။ ယောနိသော မနသိကာရေန စေတ္ထ အတ္တသမ္မာ-
ပဏိမိံ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတံ သာဓေတိ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တဿ ပုဗ္ဗေ
အကတပုညဿ ဝါ တဒဘာဝတော။ အဝိက္ခေပေန သဒ္ဓမ္မဿဝနံ သပ္ပုရိသုပ-
နိဿယဉ္စ သာဓေတိ။ န ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော သောတုံ သက္ကောတိ၊ န စ သပ္ပုရိသေ
အနုပနိဿယမာနဿ သဝနံ အတ္တိတိ။

အပရော နယော—ယသ္မာ “ဧဝန္တိ ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနာကာရပ္ပ-
ဝတ္တိယာ နာနတ္ထဗျဉ္စနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဒေသော”တိ ဝုတ္တံ၊
သော စ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော အာကာရော န သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တနော ပုဗ္ဗေ
အကတပုညဿ ဝါ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧဝန္တိ ဣမိနာ ဘဒ္ဒကေန အာကာရေန
ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိမတ္တနော ဒီပေတိ။ သုတန္တိ သဝနယောဂေန ပုရိမစက္က-
ဒ္ဓယသမ္ပတ္တိံ။ န ဟိ အပ္ပတိရူပဒေသေ ဝသတော သပ္ပုရိသုပနိဿယဝိရဟိတဿ
ဝါ သဝနံ အတ္တိ။ ဣစ္စဿ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ အာသယသုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ
ဟောတိ၊ ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ တာယ စ အာသယသုဒ္ဓိယာ
အဓိဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊ ပယောဂသုဒ္ဓိယာ အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ။ ဣတိ ပယောဂါသယ-
သုဒ္ဓဿ အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္နဿ ဝစနံ အရူဏဂ္ဂံ ဝိယ သူရိယဿ ဥဒယတော၊
ယောနိသော မနသိကာရော ဝိယ စ ကုသလကမ္မဿ၊ အရဟတိ ဘဂဝတော
ဝစနဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဘဝိတုန္တိ ဌာနေ နိဒါနံ ဌပေန္တော ဧဝံ မေ သုတန္တိ-
အာဒိမာဟ။

အပရော နယော—ဧဝန္တိ ဣမိနာ နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓဒီပကေန ဝစနေန
အတ္တနော အတ္တပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါသမ္ပတ္တိသဟ္တာဝံ ဒီပေတိ။ သုတန္တိ ဣမိနာ
သောတဗ္ဗဘေဒပဋိဝေဓဒီပကေန ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါသမ္ပတ္တိသဟ္တာဝံ။ ဧဝန္တိ စ
ဣဒံ ယောနိသော မနသိကာရဒီပကဝစနံ ဘာသမာနော “ဧတေ မယာ ဓမ္မာ
မနသာနုပေက္ခိတာဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ”တိ ဒီပေတိ။ သုတန္တိ ဣဒံ သဝနယောဂ-
ဒီပကဝစနံ ဘာသမာနော “ဗဟူ မယာ ဓမ္မာ သုတာ ဓာတာ ၂ ဝစသာ
ပရိစိတာ”တိ ဒီပေတိ။ တဒုဘယေနပိ အတ္တဗျဉ္စနပါရိပူရိံ ဒီပေန္တော သဝနေ
အာဒရံ ဇနေတိ။ အတ္တဗျဉ္စနပါရိပူဏှဉ္စ ဓမ္မံ အာဒရေန အဿုဏန္တော မဟတာ
ဟိတာ ပရိဗာဟိရော ဟောတိတိ အာဒရံ ဇနေတွာ သက္ကစ္စံ ဓမ္မော သော-
တဗ္ဗောတိ။

ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဣမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန အာယသ္မာ အာနန္တော တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မံ အတ္တနော အဒဟန္တော အသပ္ပုရိသဘူမိံ အတိက္ကမတိ၊ သာဝကတ္ထံ ပဋိဇာနန္တော သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကမတိ။ တထာ အသဒ္ဓမ္မာ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာပေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ “ကေဝလံ သုတမေဝေတံ မယာ၊ တဿေဝ ပန ဘဂဝတော ဝစန”န္တိ ဒီပေန္တော အတ္တာနံ ပရိမောစေတိ၊ သတ္တာရံ အပဒိသတိ၊ ဇိနဝစနံ အပ္ပေတိ၊ ဓမ္မနေတ္ထိံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

အပိစ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ အတ္တနာ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ အပ္ပဋိဇာနန္တော ပုရိမဝစနံ^၁ ဝိဝရန္တော “သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတမိဒံ မယာ တဿ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒဿ ဒသဗလရေဿ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော သီဟနာဒနာဒိနော သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ ဓမ္မိဿရဿ ဓမ္မရာဇဿ ဓမ္မာဓိပတိနော ဓမ္မဒီပဿ ဓမ္မသရဏဿ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္ထိနော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ၊ န ဧတ္ထ အတ္ထေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ ပဒေ ဝါ ဗျူနေ ဝါ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ကတ္တဗ္ဗာ”တိ သဗ္ဗဒေဝမနုဿာနံ ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ၊ သဒ္ဓါသမ္ပဒံ ဥပ္ပါဒေတိတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓံ ဝဇေတိ သာသနေ။
ဧဝံ မေ သုတမိစ္ဆေဝံ၊ ဝဒံ ဂေါတမသာဝကော”တိ။

ဧကန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ သမယန္တိ ပရိစ္ဆိန္နနိဒ္ဒေသော။ ဧကံ သမယန္တိ အနိယမိတပရိဒီပနံ။ တတ္ထ သမယသဒ္ဓေါ—

သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ၊ သမူဟေ ဟေတုဒိဋ္ဌိသု။
ပဋိလာဘေ ပဟာနေ စ၊ ပဋိဝေဓေ စ ဒိဿတိ။

တထာ ဟိဿ “အပ္ပေဝ နာမ သွေဝိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာ”တိ ဧဝမာဒိသု^၂ သမဝါယော အတ္ထော။ “ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ မြဟ္မစရိယဝါသာယာ”တိအာဒိသု^၃ ခဏော။ “ဥဏှ-သမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော”တိအာဒိသု^၄ ကာလော။ “မဟာသမယော ပဝနသ္မိ”န္တိအာဒိသု^၅ သမူဟော။ “သမယောပိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒါလိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ အဟောသိ၊ ဘဂဝါ ခေါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ ဘဂဝါပိ မံ ဇာနိဿတိ ‘ဘဒ္ဒါလိ နာမ ဘိက္ခု သတ္တုသာသနေ သိက္ခာယ အပရိပူရကာရီ’တိ။ အယမ္ပိ ခေါ

၁-ပုရိမသဝနံ (သီ၊ သျာ)
၄-ဝိ ၂-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒီ ၁-၁၈၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-အံ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဒီ ၂-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

တေ ဘဒ္ဒါလိ သမယော အပ္ပုရိဝိဒ္ဓေါ အဟောသီ”တိအာဒီသု^၁ ဟေတု။ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဥဂ္ဂါဟမာနော ပရိဗ္ဗာဇကော သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော^၂ သမယပ္ပဝါဒကေ တိန္ဒြကာစီရေ ကေသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ ပဋိဝသတိ”တိအာဒီသု^၃ ခိဋ္ဌိ။

“ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္ထော၊ ယော စတ္ထော သမ္ပရာယိကော။
အတ္တာဘိသမယာ ဓိရော၊ ပဏ္ဍိတောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

အာဒီသု^၄ ပဋိလာဘော။ “သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိဒုက္ခဿာ”တိ-
အာဒီသု^၅ ပဟာနံ။ “ဒုက္ခဿ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာ-
မဋ္ဌော အဘိသမယဋ္ဌော”တိအာဒီသု^၆ ပဋိဝေဓော။ ဣမ ပနဿ ကာလော
အတ္ထော။ တေန သံဝစ္ဆရဉ္စတုမာသဗုမာသရတ္တိဒိဝပုဗ္ဗဏှမဇ္ဈနိကသာယနပဌမ-
မဇ္ဈိမပစ္ဆိမယာမမုဟုတ္တာဒီသု ကာလပ္ပဘေဒဘူတေသု သမယေသု ဧကံ
သမယန္တိ ဒီပေတိ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဧတေသု သံဝစ္ဆရာဒီသု သမယေသု ယံ ယံ သုတ္တံ ယသ္မိံ ယသ္မိံ
သံဝစ္ဆရေ ဉ္စတုမှိ မာသေ ပက္ခေ ရတ္တိဘာဂေ ဒိဝသဘာဂေ ဝါ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ
ထေရဿ သုဝိဒိတံ သုဝဝတ္ထာပိတံ ပညာယ။ ယသ္မာ ပန “ဧဝံ မေ သုတံ
အသုကသံဝစ္ဆရေ အသုကဉ္စတုမှိ အသုကမာသေ အသုကပက္ခေ အသုကရတ္တိ-
ဘာဂေ အသုကဒိဝသဘာဂေ ဝါ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ န သက္ကာ သုခေန ဓာရေတုံ
ဝါ ဉဒ္ဓိသိတုံ ဝါ ဉဒ္ဓိသာပေတုံ ဝါ၊ ဗဟု စ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧကေနော
ပဒေန တမတ္ထံ သမောဓာနေတွာ “ဧကံ သမယ”န္တိ အာဟ။

ယေ ဝါ ဣမေ ဂစ္ဆောက္ကန္တိသမယော^၇ ဇာတိသမယော သံဝေဂသမယော
အဘိနိက္ခမနသမယော ဒုက္ခရကာရိကသမယော မာရဝိဇယသမယော အဘိ-
သမ္မောဓိသမယော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော ဒေသနာသမယော ပရိနိဗ္ဗာန-
သမယောတိ ဧဝမာဒယော ဘဂဝတော ဒေဝမနုဿေသု အတိဝိယ
သုပ္ပကာသာ အနေကကာလပ္ပဘေဒါ ဧဝ သမယာ၊ တေသု သမယေသု
ဒေသနာသမယသင်္ခါတံ ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။ ယော စာယံ ဉ္ဈဏကရဏာ-
ကိစ္စသမယေသု ကရဏာကိစ္စသမယော၊ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိသမယေသု

၁-မ ၂-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။

၃-မ ၂-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။

၅-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော (သိ)

၄-သံ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၆-ခု ၉-၂၉၃-ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

၇-ဂစ္ဆဝေါက္ကန္တိသမယော (က)

ပရဟိတပဋိပတ္တိသမယော၊ သန္နိပတိတာနံ ကရဏီယဒ္ဓယသမယေသု ဓမ္မိ-
ကထာသမယော၊ ဒေသနာပဋိပတ္တိသမယေသု ဒေသနာသမယော၊ တေသုပိ
သမယေသု အညတရံ သန္ဓာယ “ဧကံ သမယ”န္တိ အာဟ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယထာ အဘိဓမ္မေ “ယသ္မိ” သမယေ ကာမာဝစရ”န္တိ စ
ဣတော အညေသု သုတ္တပဒေသု “ယသ္မိ” သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပိပိစ္ဆေဝ
ကာမေဟိ”တိ စ ဘုမ္မဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော၊ ပိနယေ စ “တေန
သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ ကရဏဝစနေန၊ တထာ အကတွာ “ဧကံ
သမယ”န္တိ ဥပယောဂဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတောတိ။ တတ္ထ တထာ၊ ဣဓ
စ အညထာ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ တတ္ထ ဟိ အဘိဓမ္မေ ဣတော အညေသု
သုတ္တပဒေသု စ အဓိကရဏတ္ထော ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။
အဓိကရဏဉ္စိ ကာလတ္ထော သမူဟတ္ထော စ သမယော၊ တတ္ထ ဝုတ္တာနံ
ဇဿာဒိဓမ္မာနံ ခဏသမဝါယဟေတုသင်္ခါတဿ စ သမယဿ ဘာဝေန
တေသံ ဘာဝေါ လက္ခိယတိ။ တသ္မာ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ တတ္ထ ဘုမ္မဝစနေ-
နိဒ္ဒေသော ကတော။

ပိနယေ စ ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။ ယော ဟိ သော
သိက္ခာပဒပညတ္တိသမယော သာရိပုတ္တာဒိဟိပိ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ တေန သမယေန
ဟေတုဘူတေန ကရဏဘူတေန စ သိက္ခာပဒါနိ ပညာပယန္တော သိက္ခာပဒ-
ပညတ္တိဟေတုဉ္စ အပေက္ခမာနော ဘဂဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပိဟာသိ။ တသ္မာ
တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ တတ္ထ ကရဏဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော။

ဣဓ ပန အညသ္မိ” စ ဧဝံဇာတိကေ အစ္စန္ဒသံယောဂတ္ထော သမ္ဘဝတိ။
ယဉ္စိ သမယံ ဘဂဝါ ဣမံ အညံ ဝါ သုတ္တန္တံ ဒေသေသိ၊ အစ္စန္ဒမေဝ တံ သမယံ
ကရုဏာဝိဟာရေန ပိဟာသိ။ တသ္မာ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ ဣဓ ဥပယောဂ-
ဝစနေနိဒ္ဒေသော ကတောတိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“တံ တံ အတ္ထမပေက္ခိတွာ၊ ဘုမ္မေန ကရဏေန စ။

အညတြ သမယော ဝုတ္တော၊ ဥပယောဂေန သော ဣဓာ”တိ။

ပေါရာဏာ ပန ဝဏ္ဏယန္တိ—“တသ္မိ” သမယေ”တိ ဝါ “တေန သမယေ-
နာ”တိ ဝါ “ဧကံ သမယ”န္တိ” ဝါ အဘိလာပမတ္တဘေဒေါ ဒေ၊ သဗ္ဗတ္ထ

ဘုမ္မမေဝ အတ္ထောတိ။ တသ္မာ “ဧကံ သမယ”န္တိ ဝုတ္တေပိ “ဧကသ္မိံ သမယေ”တိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဘဂဝါတိ ဂရူ။ ဂရုံ ဟိ လောကေ “ဘဂဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ အယဉ္ဇ သဗ္ဗဂုဏဝိသိဋ္ဌတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဂရူ၊ တသ္မာ “ဘဂဝါ”တိ ဝေဒိတဗျော။ ပေါရာဏေဟိပိ ဝုတ္တံ—

“ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမံ။
ဂရု ဂါရဝယုတ္တော သော၊ ဘဂဝါ တေန ဝုစ္စတိ”တိ။

အပိစ—

“ဘဂ္ဂဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။
ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတော”တိ—

ဣမိဿာ ဂါထာယ ဝသေနဿ ပဒဿ ဝိတ္တာရတော အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ သော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တောယေဝ။

တ္ထောဝတာ စေတ္ထ ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဝစနေန ယထာသုတံ ဓမ္မံ ဒဿေန္တော^၃၊ ဘဂဝတော ဓမ္မသရီရံ^၄ ပစ္စက္ခံ ကရေတိ။ တေန “နယိဒံ အတိက္ကန္တသတ္ထုကံ ပါဝစနံ၊ အယံ ဝေါ သတ္တာ”တိ သတ္ထု အဒဿနေန ဥက္ကဏ္ဍိတံ ဇနံ သမဿာသေတိ။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါတိ ဝစနေန တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝတော အဝိဇ္ဇမာနဘာဝံ ဒဿေန္တော ရူပကာယပရိနိဗ္ဗာနံ သာဓေတိ^၅။ တေန “ဧဝံ-ဝိဓဿ နာမ အရိယဓမ္မဿ ဒေသကော^၆ ဒသဗလဓရော ဝဇီရသင်္ခာတ-သမာနကာယော သောပိ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကေန အညေန ဇီဝိတေ အာသာ ဇနေတဗ္ဗာ”တိ ဇီဝိတမဒမတ္တံ ဇနံ သံဝေဇေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စဿ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။ ဧဝန္တိ စ ဘဏန္တော ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဓိသတိ။ မေ သုတန္တိ သာဝကသမ္ပတ္တိံ။ ဧကံ သမယန္တိ ကာလသမ္ပတ္တိံ။ ဘဂဝါတိ ဒေသက-သမ္ပတ္တိံ။

သာဝတ္ထိယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ သမိပတ္ထေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဝိဟရတိတိ အဝိသေသေန ဣရိယာပထဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေသု အညတရဝိဟာရသမဂ္ဂိ-ပရိဒီပနမေတံ။ ဣဓ ပန ဌာနဂမနနိသဇ္ဇာသယနပ္ပဘေဒေသု ဣရိယာပထေသု

၁-ဂရု (သျှာ)

၄-ဓမ္မကာယံ (က)

၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

၅-သာဝေတိ(သီ၊သျှာ)

၃-ဒေသေန္တော (သီ၊သျှာ)

၆-ဒေသေတာ (သီ၊သျှာ)

အညတရဇ္ဈရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ၊ တေန ဌိတောပိ ဂစ္ဆန္တောပိ နိသိန္တောပိ သယာနောပိ ဘဂဝါ ဝိဟရတိစ္စေဝ ဝေဒိတဗျော။ သော ဟိ ဧကံ ဇ္ဈရိယာပထဗာဓနံ အညေန ဇ္ဈရိယာပထေန ဝိစ္ဆိန္တိတွာ အပရိပတန္တံ အတ္တဘာဝံ ဟရတိ ပဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ “ဝိဟရတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

ဇေတဝနေတိ ဇေတဿ ရာဇကုမာရဿ ဝနေ။ တံ ဟိ တေန ရောပိတံ သံဝဇ္ဇိတံ ပရိပါလိတံ အဟောသိ၊ တသ္မာ “ဇေတဝန”န္တိ သင်္ခံ ဂတံ။ တသ္မိံ ဇေတဝနေ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေတိ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ စတုပညာသဟိရညကောဋိပရိစ္စာဂေန ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာတိတတ္တာ “အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမော”တိ သင်္ခံ ဂတေ အာရာမေ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယာ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ သဗ္ဗာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တော။

တတ္ထ သိယာ—ယဒိ တာဝ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ “ဇေတဝနေ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ တတ္ထ ဝိဟရတိ၊ “သာဝတ္ထိယ”န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ သက္ကာ ဥဘယတ္ထ ဧကံ သမယံ ဝိဟရိတုန္တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နန အဝေါစုမှ “သမိပတ္ထေ ဘုမ္မဝစန”န္တိ။ တသ္မာ ယထာ ဂင်္ဂါယမုနာဒီနံ သမိပေ ဂေါယူထာနိ စရန္တာနိ “ဂင်္ဂါယံ စရန္တိ၊ ယမုနာယံ စရန္တိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမိဓာပိ ယဒိဒံ သာဝတ္ထိယာ သမိပေ ဇေတဝနံ၊ တတ္ထ ဝိဟရန္တော ဝုစ္စတိ “သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ”တိ။ ဂေါစရဂါမနိဒဿနတ္ထံ ဟိဿ သာဝတ္ထိဝစနံ၊ ပဗ္ဗဇိတာနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနနိဒဿနတ္ထံ သေသဝစနံ။

အညတရာ ဒေဝတာတိ နာမဂေါတ္တဝသေန အပါကဋ္ဌာ ဧကော ဒေဝတာတိ အတ္တော။ “အဘိဇာနာတိ နော ဘန္တေ ဘဂဝါ အဟု ဉ္ဈတညတရဿ၊^၂ မဟေသက္ခဿ ယက္ခဿ သံခိတ္တေန တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိံ ဘာသိတာ”တိ^၃ ဧတ္ထ ပန အဘိညာတော သက္ကာပိ ဒေဝရာဇော “အညတရော”တိ ဝုတ္တော။ “ဒေဝတာ”တိ စ ဣဒံ ဒေဝါနမ္ပိ ဒေဝဓိတာနမ္ပိ သာဓာရဏဝစနံ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဒေဝေါ^၄ အဓိပ္ပေတော၊ သော စ ခေါ ရူပါဝစရာနံ ဒေဝါနံ အညတရော။

အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ဧတ္ထ အဘိက္ကန္တ-သဒ္ဓေါ ခယသုန္ဒရာဘိရူပအပ္ပာ-နမောဒနာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ ရတ္တိ၊ နိက္ခန္တော ပဌမော

၁-မ-ဋ္ဌ ၁-၆၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အာဟုတံယေဝ အညတရဿ (သိ)၊ အဟုနံယေဝ အညတရဿ (သျှာ)

၃-အဘာသိတ္တာတိ (က) မ ၁-၃၂၂-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-ဒေဝပုတ္တော (သိ)

ယာမော၊ စိရနိသိန္ဓော ဘိက္ခုသံဃော၊ ဥဒ္ဓိသတု ဘန္ဓေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခ”န္တိ ဝေမာဒီသု^၁ ခယေ ဒိဿတိ။ “အယံ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ ဝေမာဒီသု^၂ သုန္ဓရေ။

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိဿာ”တိ—

ဝေမာဒီသု^၃ အဘိရူပေ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာ”တိ ဝေမာဒီသု^၄ အဗ္ဘာနုမောဒနေ။ ဣဓ ပန ခယေ။ တေန အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ၊ ပရိက္ခိဏာယ ရတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထာယံ ဒေဝပုတ္တော မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေ အာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိယာမော ဟိ ကိရေသ ဒေဝတာနံ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တာ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေယေဝ အာဂစ္ဆန္တိ။

အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာတိ ဣဓ အဘိက္ကန္တ-သဒ္ဓေါ အဘိရူပေ၊ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓေါ ပန ဆဝိထုတိကုလဝဂ္ဂကာရဏသဏ္ဌာနပ္ပမာဏရူပါယတနာဒီသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောသိ ဘဂဝါ”တိ ဝေမာဒီသု^၅ ဆဝိယာ။ “ကဒါ သညုဠာ^၆ ပန တေ ဂဟပတိဣမေသမဏဿဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^၇ ထုတိယံ။ “စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^၈ ကုလဝဂ္ဂေ။ “အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဂန္ဓထေနောတိ ဝုစ္ဆတိ”တိ ဝေမာဒီသု^၉ ကာရဏေ။ “မဟန္တံ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ”တိ ဝေမာဒီသု^{၁၀} သဏ္ဌာနေ။ “တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^{၁၁} ပမာဏေ။ “ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ”တိ ဝေမာဒီသု^{၁၂} ရူပါယတနေ။ သော ဣဓ ဆဝိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ အဘိရူပစ္ဆဝိ၊ ဣဋ္ဌဝဏ္ဏာ မနာပဝဏ္ဏာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒေဝတာ ဟိ မနုဿလောကံ အာဂစ္ဆမာနာ ပကတိဝဏ္ဏံ ပကတိဣဒ္ဓိံ ဇဟိတွာ ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ ကတွာ အတိရေကဝဏ္ဏံ အတိရေကဣဒ္ဓိံ မာပေတွာ နဋသမဇ္ဇာဒိနိ ဂစ္ဆန္တာ မနုဿံ ဝိယ အဘိသင်္ခတေန ကာယေန အာဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ကာမာဝစရာ အနဘိသင်္ခတေနပိ အာဂန္တု သက္ကောန္တိ၊ ရူပါဝစရာ ပန

၁-အံ ၃-၄၄၊ ၆ ၄-၄၁၈-ပိဋေသု။ ၂-အံ ၁-၄၁၄-ပိဋေ။ ၃-ဒု ၂-၇၃-ပိမာနဝတ္ထုသ္မိံ။
၄-ဝိ ၁-၇-ပိဋေ။ ၅-ဒု ၁-၃၆၇-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၆-သံဗျူဠာ (သိ)၊ သဗျူဠာ (သျှာ)
၇-မ ၂-၄၉-ပိဋေ။ ၈-ဒီ ၃-၆၇-ပိဋေ။ ၉-သံ ၁-၂၀၆-ပိဋေ။
၁၀-သံ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။ ၁၁-ဝိ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။ ၁၂-အဘိ ၁-၁၆၃-ပိဋေ။

န သက္ကောန္တိ။ တေသံ ဟိ အတိသုခုမော အတ္တဘာဝေါ၊ န တေန ဣရိယာပထ-
ကပ္ပနံ ဟောတိ။ တသ္မာ အယံ ဒေဝပုတ္တော အဘိသင်္ခတေနော အာဂတော။
တေန ဝုတ္တံ “အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ”တိ။

ကေဝလကပ္ပန္တိ ဧတ္ထ ကေဝလ-သဒ္ဓေါ အနဝသေသယေဘုယျာဗျာမိဿာ-
နတိရေကဒဠတ္ထဝိသံယောဂါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ
ပရိသုဒ္ဓံ မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဧဝမာဒီသု^၁ အနဝသေသတ္တမတ္ထော။ “ကေဝလကပ္ပါ စ
အင်္ဂမဂဓာ ပဟူတံ ခါဒနိယဘောဇနိယံ အာဒါယ ဥပသင်္ကမိဿန္တိ”တိ
ဧဝမာဒီသု^၂ ယေဘုယျတော။ “ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ”တိ
ဧဝမာဒီသု^၃ အဗျာမိဿတော။ “ကေဝလံ သဒ္ဓါမတ္တကံ နှန အယမာယသ္မာ”တိ
ဧဝမာဒီသု^၄ အနတိရေကတော။ “အာယသ္မတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓဿ ဗာဟိယော
နာမ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ကေဝလကပ္ပံ သံဃဘေဒါယ ဌိတော”တိ ဧဝမာဒီသု^၅
ဒဠတ္တတော။ “ကေဝလီ ဝုသိတဝါ ဥတ္တမပုရိသောတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဧဝမာဒီသု^၆
ဝိသံယောဂေါ အတ္ထော။ ဣဓ ပနဿ အနဝသေသတ္ထော အဓိပ္ပေတော။

ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ ပနာယံ အဘိသဒ္ဓဟနဝေါဟာရကာလပညတ္တိဆေဒနဝိကပ္ပ-
လေသသမန္တဘာဝါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ဩကပ္ပနိယမေတံ
ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ယထာ တံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ ဧဝ-
မာဒီသု^၇ အဘိသဒ္ဓဟနမတ္ထော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ
ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ ဧဝမာဒီသု^၈ ဝေါဟာရော။ “ယေန သုဒ္ဓံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမိ”တိ
ဧဝမာဒီသု^၉ ကာလော။ “ဣစ္စာယသ္မာ ကပ္ပေါ”တိ ဧဝမာဒီသု^{၁၀} ပညတ္တိ။
“အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿူ”တိ ဧဝမာဒီသု^{၁၁} ဆေဒနံ။ “ကပ္ပတိ ဒွင်္ဂုလ-
ကပ္ပေါ”တိ ဧဝမာဒီသု^{၁၂} ဝိကပ္ပေါ။ “အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတု”န္တိ ဧဝမာဒီသု^{၁၃}
လေသော။ “ကေဝလကပ္ပံ ဝေဠုဝနံ ဩဘာသေတွာ”တိ ဧဝမာဒီသု^{၁၄} သမန္တ-
ဘာဝေါ။ ဣဓ ပနဿ သမန္တဘာဝတ္ထော အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ ကေဝလကပ္ပံ
ဇေတဝနန္တိ ဧတ္ထ “အနဝသေသံ သမန္တတော ဇေတဝန”န္တိ ဧဝမတ္ထော
ဒဠဗ္ဗော။

၁-ဝိ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဝိ ၃-၃၆-ပိဋ္ဌေ။	၃-အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ဝိ ၃-၂၇၀-ပိဋ္ဌေ။	၅-အံ ၁-၅၆၂-ပိဋ္ဌေ။	၆-သံ ၂-၅၀-ပိဋ္ဌေ။
၇-မ ၁-၃၁၆-ပိဋ္ဌေ။	၈-ဝိ ၄-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ။	၉-သံ ၂-၁၃၈-ပိဋ္ဌေ။
၁၀-ခု ၂-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။	၁၁-ဝိ ၄-၄၉၁-ပိဋ္ဌေ။	၁၂-အံ ၃-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ။
		၁၃-သံ ၁-၅၀-ပိဋ္ဌေ။

ဩဘာသေတွာတိ ဝတ္ထာလင်္ကာရသရီရသမုဋ္ဌိတာယ အာဘာယ ဖရိတွာ၊ စန္ဒိမာ ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ဧကောဘာသံ ဧကပဇ္ဇောတံ ကရိတွာတိ အတ္ထော။

ယေနာတိ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ တသ္မာ “ယတ္ထ ဘဂဝါ၊ တတ္ထ ဥပသင်္ကမီ”တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယေန ဝါ ကာရဏေန ဘဂဝါ ဒေဝမနုဿေဟိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ တေန ကာရဏေန ဥပသင်္ကမီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေန စ ကာရဏေန ဘဂဝါ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော? နာနပ္ပကာရဂုဏဝိသေသာမိဂမာမိပ္ပါယေန၊ သာဒုဖလူပဘောဂါမိပ္ပါယေန ဒိဇဂဏေဟိ နိစ္စဖလိတမဟာရုက္ခော ဝိယ။ ဥပသင်္ကမီတိ စ ဂတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဥပသင်္ကမနပရိယောသာနဒီပနံ။ အထ ဝါ ဧဝံ ဂတာ တတော အာသန္နတရံ ဌာနံ ဘဂဝတော သမိပသင်္ခါတံ ဂန္ဓာတိဝိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ယေနတ္ထေန လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတာ၊ တံ ပုစ္ဆိတုကာမာ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ အဉ္ဇလိံ သိရသိ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော “ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ”တိအာဒိသု ဝိယ။ တသ္မာ ယထာ ဌိတာ ဧကမန္တံ ဌိတာ ဟောတိ၊ တထာ အဋ္ဌာသိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ အဋ္ဌာသိတိ ဌာနံ ကပ္ပေသိ။ ပဏ္ဍိတာ ဟိ ဒေဝမနုဿာ ဂရုဋ္ဌာနိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာသနကုသလတာယ ဧကမန္တံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အယဉ္ဇ ဒေဝေါ တေသံ အညတရော၊ တသ္မာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ကထံ ဌိတော ပန ဧကမန္တံ ဌိတော ဟောတိတိ? ဆဌာနဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ။ သေယျထိဒံ? အတိဒူရံ အစွာသန္တံ ဥပရိဝါတံ ဥန္တတပ္ပဒေသံ အတိသမ္မုခံ အတိပစ္ဆာတိ။ အတိဒူရေ ဌိတော ဟိ သစေ ကထေတုကာမော ဟောတိ၊ ဥစ္စာသဒ္ဓေန ကထေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အစွာသန္တေ ဌိတော သံဃဇ္ဇနံ ကရောတိ။ ဥပရိဝါတေ ဌိတော သရီရဂန္ဓေန ဗာဓတိ။ ဥန္တတပ္ပဒေသေ ဌိတော အဂါရဝံ ပကာသေတိ။ အတိသမ္မုခါ ဌိတော သစေ ဒဋ္ဌုကာမော ဟောတိ၊ စက္ခုနာ စက္ခု အာဟစ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ။ အတိပစ္ဆာ ဌိတော သစေ ဒဋ္ဌုကာမော ဟောတိ၊ ဂီဝံ ပသာရေတွာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ အယမ္ပိ ဧတေ ဆ ဌာနဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ အဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ”တိ။

တေဒဝေါစာတိ ဧတံ အဝေါစ။ ကဏ် နူတိ ကာရဏပုစ္ဆာ။ ဘဂဝတော ဟိ တိဏ္ဍောသဘာဝေါ ဒဿသဟဿိလောကဓာတုယာ ပါကဋ္ဌော၊ တေနိမိဿာ ဒေဝတာယ တတ္ထ ကင်္ခါ နတ္ထိ၊ ဣမိနာ ပန ကာရဏေန “တိဏ္ဍော” တိ န ဇာနာတိ၊ တေန သာ တုံ ကာရဏံ ပုစ္ဆမာနာ ဧဝမာဟ။

မာရိသတိ ဒေဝတာနံ ဝိယသမုဒါစာရဝစနမေတံ၊ နိဒ္ဒါက္ခာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဒိ ဧဝံ “ယဒါ ခေါ တေ မာရိသ သင်္ကနာ သင်္က ဟဒယေ သမာဂစ္ဆေယျ၊ အထ နံ တုံ ဇာနေယျာသိ ‘ဝဿသဟဿံ မေ နိရယေ ပစ္စမာနဿာ’တိ” ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ။ န ဟိ နေရယိကသတ္တော နိဒ္ဒါက္ခော နာမ ဟောတိ။ ကိဉ္ဇာပိ န နိဒ္ဒါက္ခော၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေန ပန ဧဝံ ဝုစ္စတိ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ ပဌမကပ္ပိကာနံ နိဒ္ဒါက္ခာနံ သုခသမပ္ပိတာနံ ဧသ ဝေါဟာရော၊ အပရဘာဂေ ဒုက္ခံ ဟောတု ဝါ မာ ဝါ၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေန အယံ ဝေါဟာရော ဝုစ္စတေဝ နိပ္ပဒုမာပိ နိရုဒ္ဓကာပိ ဝါ ပေါက္ခရဏီ ပေါက္ခရဏီ ဝိယ။

ဩဃမတရီတိ ဧတ္ထ စတ္တာရော ဩဃာ ကာမောဃော ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇောဃောတိ။ တတ္ထ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒရာဂေါ ကာမောဃော နာမ၊ ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ ဈာနနိကန္တိ စ ဘဝေါဃော နာမ၊ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဒိဋ္ဌောဃော နာမ၊ စတုသု သစ္စေသု အညာဏံ အဝိဇ္ဇောဃော နာမ။ တတ္ထ ကာမောဃော အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတေသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဘဝေါဃော စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တလောဘသဟ-ဂတေသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌောဃော စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တေသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အဝိဇ္ဇောဃော သဗ္ဗာကုသလေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သဗ္ဗောပိ စေသ အဝဟနနဋ္ဌေန^၂ ရာသဋ္ဌေန စ ဩဃောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဝဟနနဋ္ဌေနာတိ အဓောဂမနဋ္ဌေန။ အယံ ဟိ အတ္တနော ဝသံ ဂတေ သတ္တေ အဓော ဂမေတိ၊ နိရယာဒိဘေဒါယ ဒုဂ္ဂတိယံယေဝ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဥပရိဘာဝံ ဝါ^၃ နိဗ္ဗာနံ ဂန္တု အဒေန္တော အဓော တိသု ဘဝေသု စတုသု ယောနီသု ပဉ္စသု ဂတိသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု နဝသု သတ္တဝါသေသု စ ဂမေတိတိပိ အတ္တော။ ရာသဋ္ဌေနာတိ မဟန္တဋ္ဌေန။ မဟာ ဟေသော ကိလေသရာသိ အဝိစိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ပတ္ထဋ္ဌော၊ ယဒိဒံ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒရာဂေါ နာမ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမယံ ရာသဋ္ဌေနာပိ

ဩဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတရီတိ ဣမံ စတုဗ္ဗိမေဓိ ဩဃံ ကေန န တံ မာရိသ ကာရဏေန တိဏ္ဍောတိ ပုစ္ဆတိ။

အထဿာ ဘဂဝါ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇန္တော အပ္ပတိဋ္ဌံ ခွါဟန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပတိဋ္ဌန္တိ အပ္ပတိဋ္ဌဟန္တော။ အနာယူဟန္တိ အနာယူဟန္တော၊ အဝါယမန္တောတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဘဂဝါ ဂုဋ္ဌံ^၁ ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ ပဉ္စံ ကထေသိ။ ဒေဝတာပိ နံ သုတွာ “ဗာဟိရကံ တာဝ ဩဃံ တရန္တာ နာမ ဌာတဗ္ဗဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တာ တရိတဗ္ဗဋ္ဌာနေ အာယူဟန္တာ တရန္တိ၊ အယံ ပန^၂ အဝီစိတော ယာဝ ဘဂဝါ ပတ္တဝံ^၃ ကိလေသောသံ ကိလေသရာသိ^၄ အပ္ပတိဋ္ဌဟန္တော အနာယူဟန္တော အတရိန္တိ အာဟ။ ကိန္တု ခေါဇတံ၊ ကထံ န ခေါဇတံ”န္တိ ဝိမတိ^၅ ပက္ခန္တာ^၆ ပဉ္ဇဿ အတ္ထံ န အညာသိ။

ကိံ ပန ဘဂဝတာ ယထာ သတ္တာ န ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ ကထနတ္ထာယ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတာ ပဋိဝိဒ္ဓါတိ? န တေဒတ္ထာယ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ခွေ ပန ဘဂဝတော ဒေသနာ နိဂ္ဂဟမုခေန စ အနုဂ္ဂဟမုခေန စ။ တတ္ထ ယေ ပဏ္ဍိတမာနိနော ဟောန္တိ အညာတေပိ ဉာတသညိနော ပဉ္ဇသတာ မြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတာ ဝိယ၊ တေသံ မာနနိဂ္ဂဟတ္ထံ ယထာ န ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ မူလပရိယာယာဒိသဒိသံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ အယံ နိဂ္ဂဟမုခေန ဒေသနာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “နိဂ္ဂယ နိဂ္ဂယာဟံ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ပဝယ ပဝယ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ယောသာရော၊ သော ဌဿတိ”တိ^၇။ ယေ ပန ဥဇုကာ သိက္ခာကာမာ၊ တေသံ သုဝိညေယျံ ကတွာ အာကဇံယျသုတ္တာဒိသဒိသံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ “အဘိရမ တိဿ အဘိရမ တိဿ အဟမောဝါဒေန အဟမနုဂ္ဂဟေန အဟမနုသာသနိယာ”တိ^၈ စ နေ? သမဿာသေတိ။ အယံ အနုဂ္ဂဟမုခေန ဒေသနာ။

အယံ ပန ဒေဝပုတ္တော မာနတ္ထဒွေ၊ ပဏ္ဍိတမာနိ၊ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ— အဟံ ဩဃံ ဇာနာမိ၊ တထာဂတဿ ဩဃတိဏ္ဏဘာဝံ ဇာနာမိ၊ “ဣမိနာ ပန ကာရဏေန တိဏ္ဍော”တိ ဧတ္တကမတ္ထံ န ဇာနာမိ။ ဣတိ မယံ ဉာတမေဝ ဗဟု^၉၊ အပ္ပံ အညာတံ၊ တမဟံ ကထိတမတ္တမေဝ ဇာနိဿာမိ။ ကိံ ဟိ နာမ တံ ဘဂဝါ ဝဒေယျ၊ ယဿာဟံ အတ္ထံ န ဇာနေယျန္တိ^{၁၀}။ အထ သတ္တာ “အယံ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ

၁-ဂုယံ (သျှာ)	၂-အယံ ပန ဧဝံ (သျှာ)	၃-ဝိတ္တတံ (သျှာ)
၄-ဝိမတိပက္ခန္တာ (က)	၅-မ ၃-၁၅၉-ဝိဇ္ဇေ။	၆-သံ ၂-၈၉-ဝိဇ္ဇေ။
၇-ဇနေ (သီ)၊ နေသံ (က)	၈-ဗဟံ (သီ၊ သျှာ)	၉-ဇာနာမိတိ (က)
သံ-၆ ၁-၂		

ဝိယ ရင်္ဂဇာတံ အဘဗ္ဗော ဣမံ မာနံ အပ္ပဟာယ ဒေသနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတုံ၊
မာနနိဂ္ဂဟံ တာဝဿ ကတွာ ပုန နိစစိတ္တေန ပုစ္ဆန္တဿ ပကာသေဿာမိ”တိ
ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ ပဉ္စံ ကထေသိ။ သောပိ နိဟတမာနော အဟောသိ၊ သာ
စဿ နိဟတမာနတာ ဥတ္တရိပဉ္စပုစ္ဆနေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဿ ပန ပဉ္စ-
ပုစ္ဆန္တဿ အယမတ္ထော—ကထံ ပန တံ မာရိသ အပ္ပတိဋ္ဌံ အနာယူဟံ
ဩဃမတရိ၊ ယထာဟံ ဇာနာမိ၊ ဧဝံ မေ ကထေဟိတိ။

အထဿ ဘဂဝါ ကထေန္တော ယဒါသွာဟန္တိအာဒိမာဟ။ တံတ္ထ ယဒါ-
သွာဟန္တိ ယသ္မိံ ကာလေ အဟံ။ သုကာရော နိပါတမတ္တံ။ ယထာ စ ဧတ္ထ၊ ဧဝံ
သဗ္ဗပဒေသု။ သံသီဒါဒိတိ ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ အတရန္တော တတ္ထေဝ ဩသီဒါမိ။
နိဗ္ဗုပ္ပာဒိတိ ဌာတုံ အသက္ကောန္တော အတိဝတ္တာမိ။ ဣတိ ဌာနေ စ ဝါယာမေ
စ ဒေါသံ ဒိသွာ အတိဋ္ဌန္တော အဝါယမန္တော ဩဃမတရိန္တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ
ပဉ္စော ကထိတော။ ဒေဝတာယပိ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ န ပန ပါကဋ္ဌော၊ တဿ ပါကဋ္ဌိ-
ကရဏတ္ထံ သတ္တ ဒုကာ ဒသိတာ။ ကိလေသဝသေန ဟိ သန္တိဋ္ဌန္တော သံသီဒတိ
နာမ၊ အဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ နာမ။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ဝါ
သန္တိဋ္ဌန္တော သံသီဒတိ နာမ၊ အဝသေသကိလေသာနဉ္စေဝ အဘိသင်္ခါရာနဉ္စ
ဝသေန အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ နာမ။ တဏှာဝသေန ဝါ သန္တိဋ္ဌန္တော
သံသီဒတိ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ နာမ။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ
ဝါ သန္တိဋ္ဌန္တော သံသီဒတိ နာမ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ
နာမ။ ဩလိယနာဘိနိဝေသာ ဟိ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ အတိဓာဝနာဘိနိဝေသာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။
လိနဝသေန ဝါ သန္တိဋ္ဌန္တော သံသီဒတိ နာမ၊ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန အာယူဟန္တော
နိဗ္ဗုပ္ပတိ နာမ။ တထာ ကာမသုခလိကာနုယောဂဝသေန သန္တိဋ္ဌန္တော
သံသီဒတိ နာမ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ
နာမ။ သဗ္ဗာကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန သန္တိဋ္ဌန္တော သံသီဒတိ နာမ၊ သဗ္ဗ-
လောကိယကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟန္တော နိဗ္ဗုပ္ပတိ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ
စေတံ “သေယျထာပိ စုန္ဒ ယေ ကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အဓော-
ဘာဂင်္ဂမနိယာ၊ ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဥပရိဘာဂင်္ဂ-
မနိယာ”တိ။

ဣမံ ပဉ္စဝိသုဇ္ဇနံ သုတွာဝ ဒေဝတာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ
တုဋ္ဌာ ပသန္နာ အတ္တနော တုဋ္ဌိဉ္စ ပသာဒဉ္စ ပကာသယန္တိ စိရဿံ ဝတာတိ
ဂါထမာဟ။ တတ္ထ စိရဿန္တိ စိရဿ ကာလဿ အစ္စယေနာတိ အတ္ထော။

အယံ ကိရ ဒေဝတာ ကံဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ တဿ ပရိနိဗ္ဗာနတော
ပဋ္ဌာယ အန္တရာ အညံ ဗုဒ္ဓံ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ တသ္မာ အဇ္ဇ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ဧဝမာဟ။
ကိံ ပနိမာယ ဒေဝတာယ ဣတော ပုဗ္ဗေ သတ္တာ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော
ဝါ ဟောတု အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝါ^၁၊ ဒဿနံ ဥပါဒါယ ဧဝံ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ။ ဗြာဟ္မဏန္တိ
ဗာဟိတပါပံ ဒိဏာသဝဠာဟ္မဏံ။ ပရိနိဗ္ဗုတန္တိ ကိလေသနိဗ္ဗာနေန နိဗ္ဗုတံ။
လောကေတိ သတ္တလောကေ။ ဝိသတ္တိကန္တိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု အာသတ္တ-
ဝိသတ္တတာဒီဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသတ္တိကာ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ တံ ဝိသတ္တိကံ
အပ္ပတိဋ္ဌမာနံ အနာယူဟမာနံ တိဏှံ နိတ္တိဏှံ ဥတ္တိဏှံ စိရဿံ ဝတ ဒိဏာသဝ-
ဠာဟ္မဏံ ပဿာမီတိ အတ္ထော။

သမနုညော သတ္တာ အဟောသီတိ တဿာ^၂ ဒေဝတာယ ဝစနံ စိတ္တေနဝ
သမနုမောဒိ၊ ဧကဇ္ဈာသယော အဟောသိ။ အန္တရဇာယီတိ အဘိသင်္ခတကာယံ
ဇဟိတွာ အတ္တနော ပကတိဥပါဒိဏှကကာယသ္မိယေဝ ဌတွာ လဒ္ဓါသာ^၃
လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ ဒသဗလံ ဂန္ဓေဟိ စ မာလေဟိ စ ပူဇေတွာ အတ္တနော
ဘဝနံယေဝ အဂမာသီတိ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဩဇာတရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဣဒါနိ ဒုတိယသုတ္တတော ပဋ္ဌာယ ပဌမမာဂတဉ္စ ဥတ္တာနတ္ထဉ္စ ပဟာယ
ယံ ယံ အနုတ္တာနံ၊ တံ တဒေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ^၄။ ဇာနာသိ နောတိ ဇာနာသိ န။
နိမောက္ခန္တိအာဒိနိ မဂ္ဂါဒိနံ နာမာနိ။ မဂ္ဂေန ဟိ သတ္တာ ကိလေသဗန္ဓနတော
နိမုစ္စန္တိ၊ တသ္မာ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ နိမောက္ခောတိ ဝုတ္တော။ ဖလက္ခဏေ ပန
တေ ကိလေသဗန္ဓနတော ပမုတ္တာ၊ တသ္မာ ဖလံ သတ္တာနံ ပမောက္ခောတိ ဝုတ္တံ။
နိဗ္ဗာနံ ပတွာ သတ္တာနံ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဝိဝိစ္စတိ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ ဝိဝေကောတိ ဝုတ္တံ။
သဗ္ဗာနိ ဝါ တောနိ နိဗ္ဗာနဿေဝ နာမာနိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ပတွာ သတ္တာ သဗ္ဗ-
ဒုက္ခတော နိမုစ္စန္တိ ပမုစ္စန္တိ ဝိဝိစ္စန္တိ၊ တသ္မာ တဒေဝ “နိမောက္ခော ပမောက္ခော
ဝိဝေကော”တိ ဝုတ္တံ။ ဇာနာမိ ခွါဟန္တိ ဇာနာမိ ခေါ အဟံ။ အဝဓာရဏတ္ထော

၁-ဟောတု ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝါ န ဝါ(သျှာ)

၃-လဒ္ဓဿာဒါ(သီ)

၂-တဿ(သီ)

၄-ဝဏ္ဏယိဿာမိ(သျှာ၊က)

ခေါကာရော။ အဟံ ဇာနာမိယေဝ။ သတ္တာနံ နိမောက္ခာဒိဇာနနတ္ထမေဝ
ဟိ မယာ သမတိံသ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဒ္ဓန္တိ
သီဟနာဒံ နဒတိ။ ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ နာမ ကိရ ဧတံ သုတ္တံ။

နန္ဒိဘဝပရိက္ခယာတိ နန္ဒိမူလကဿ ကမ္မဘဝဿ ပရိက္ခယေန။ နန္ဒိယာ စ
ဘဝဿ စာတိပိ ဝဇ္ဇတိ^၁။ တတ္ထ ဟိ ပုရိမနယေ^၂ နန္ဒိဘဝေန တိဝိကေမ္မာဘိ-
သင်္ခါရဝသေန သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဂဟိတော၊ သညာဝိညာဏေဟိ တံသမ္ပယုတ္တာ စ
ဒွေ ခန္ဓာ။ တေဟိ ပန တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ တေသံ ဂဟဏေန
ဂဟိတာဝါတိ အနုပါဒိဏ္ဍကာနံ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိဝသေန သဥပါဒိ-
သေသံ နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ ဟောတိ။ ဝေဒနာနံ နိရောဓာ ဥပသမေတိ ဥပါ-
ဒိဏ္ဍကဝေဒနာနံ နိရောဓေန စ ဥပသမေန စ။ တတ္ထ ဝေဒနာဂဟဏေန
တံသမ္ပယုတ္တာ တယော ခန္ဓာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဝတ္ထာရမ္မဏာဝသေန
ရူပက္ခန္ဓောပိ။ ဧဝံ ဣမေသံ ဥပါဒိဏ္ဍကာနံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိဝသေန အနု-
ပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ ဟောတိ။ ဒုတိယနယေ ပန နန္ဒိဂ္ဂဟဏေန သင်္ခါ-
ရက္ခန္ဓော ဂဟိတော၊ ဘဝဂ္ဂဟဏေန ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတော ရူပက္ခန္ဓော၊
သညာဒိဟိ သရူပေနော တယော ခန္ဓာ။ ဧဝံ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိ-
ဝသေန နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမမေဝ စ နယံ စတု-
နိကာယိကဘဏ္ဍိကတ္ထေရောရောစေတိ။ ဣတိ နိဗ္ဗာနဝသေနော ဘဂဝါ ဒေသနံ
နိဋ္ဌာပေသိတိ။

နိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥပနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ ဥပနိယတိတိ ပရိက္ခိယတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပဂစ္ဆတိ ဝါ၊ အနုပုဗ္ဗေန
မရဏံ ဥပေတိတိ အတ္ထော။ ယထာ ဝါ ဂေါပါလေန ဂေါဂဏော နိယတိ၊
ဧဝံ ဇရာယ မရဏသန္တကံ ဥပနိယတိတိ အတ္ထော။ ဇီဝိတန္တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ အပ္ပန္နိ
ပရိတ္တံ ထောကံ။ တဿ ဒွိဟာကာရေဟိ ပရိတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ သရသပရိတ္တ-
တာယ စ ခဏပရိတ္တတာယ စ။ သရသပရိတ္တတာယပိ ဟိ “ယော ဘိက္ခဝေ
စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ^၃ ဝစနတော ပရိတ္တံ။
ခဏပရိတ္တတာယပိ။ ပရမတ္ထတော ဟိ အတိပရိတ္တော သတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခဏော

ဧကစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ။ ယထာ နာမ ရထစက္ကံ ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဧကေနဝ
နေမိပ္ပဒေသေန ပဝတ္တတိ၊ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ ဧကေနဝ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝံ ဧကစိတ္တက္ခ-
ဏိကံ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ၊ တသ္မိံ စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမတ္တေ သတ္တော နိရုဒ္ဓေါတိ ပုစ္ဆတိ။
ယထာဟ—အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ ဇီဝိတ္ထ န ဇီဝတိ န ဇီဝိဿတိ၊ အနာဂတေ
စိတ္တက္ခဏေ ဇီဝိဿတိ န ဇီဝတိ န ဇီဝိတ္ထ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ စိတ္တက္ခဏေ ဇီဝတိ
န ဇီဝိတ္ထ န ဇီဝိဿတိ။

ဇီဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ၊ သုခဒုက္ခာ စ ကေဝလာ။

ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ လဟူသော ဝတ္တတေ ခဏော။

ယေ နိရုဒ္ဓါ မရန္တဿ၊ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ ဣမ။

သဗ္ဗေပိ သဒိဿာ ခန္ဓာ၊ ဂတာ အပ္ပုဋ်သန္တိကာ။

အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတော၊ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဇီဝတိ။

စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကော၊ ပညတ္တိ ပရမတ္ထိယာတိ ၁။

ဇရူပနိတဿာတိ ဇရံ ဥပဂတဿ၊ ဇရာယ ဝါ မရဏသန္တိကံ ဥပနိတဿ။
န သန္တိ တာဏာတိ တာဏံ လေဏံ သရဏံ ဘဝိတုံ သမတ္တာ နာမ ဧကစိ
နတ္ထိ။ ဧတံ ဘယန္တိ ဧတံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ မရဏူပဂမနံ၊ အာယုပရိတ္တတာ၊
ဇရူပနိတဿ တာဏာဘာဝေါတိ တိဝိဓံ ဘယံ ဘယဝတ္ထု ဘယကာရဏန္တိ
အတ္တော။ ပုညာနိ ကယိရာထ သုခါဝဟာနိတိ ဝိညူ ပုရိသော သုခါဝဟာနိ
သုခဒါယကာနိ ပုညာနိ ကရေယျ။ ဣတိ ဒေဝတာ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ သန္ဓာယ
ပုဗ္ဗစေတနံ အပရစေတနံ မုဇ္ဈစေတနဉ္စ ဂဟေတွာ ဗဟုဝစနဝသေန “ပုညာနိ”တိ
အာဟ၊ ဈာနဿာဒံ ဈာနနိကန္တိ ဈာနသုခဉ္စ ဂဟေတွာ “သုခါဝဟာနိ”တိ
အာဟ။ တဿာ ကိရ ဒေဝတာယ သယံ ဒိဿာယုကဋ္ဌာနေ မြဟ္မလောကေ
နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ကာမာဝစရဒေဝေသု ပရိတ္တာယုကဋ္ဌာနေ စဝမာနေ
ဥပပဇ္ဇမာနေ စ ထုလ္လဇုသိတကေ ၄ ပုဋ္ဌိပါတသဒိသေ သတ္တေ ဒိဿာ ဧတ-
ဒဟောသိ “အဟောဝတိမေ သတ္တာ ဈာနံ ဘာဝေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ
ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ ဧကကပ္ပဒွေကပ္ပစတုကပ္ပအဋ္ဌကပ္ပသောဋ္ဌသကပ္ပ-
ဒ္ဒတ္တိ သကပ္ပစတုသဋ္ဌိကပ္ပပမာဏံ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌေယျ”န္တိ။ တဿာ ဧဝမာဟ။

အထ ဘဂဝါ “အယံ ဒေဝတာ အနိယျာနိကံ ဝဇ္ဇကထံ ကထေတိ”တိ
ဝိဝဇ္ဇမဿာ ဒဿေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ လောကာမိသန္တိ ဒွေ

၁-ခု ၇-၃၂-မဟာနိဒ္ဒေသေ။

၃-မုဇ္ဈစေတနဉ္စ အပရစေတနဉ္စ (သျှာ)

၂-သမတ္တော နာမ ကောစိ (သိ)

၄-ဇုလ္လဇုသိတကေ (သျှာ)

လောကာမိဿာ ပရိယာယေန စ နိပ္ပရိယာယေန စ။ ပရိယာယေန တေဘူမကဝဋ်
 လောကာမိဿံ၊ နိပ္ပရိယာယေန စတ္တာရော ပစ္စယာ။ ဣမ ပရိယာယလောကာမိဿံ
 အဓိပ္ပေတံ။ နိပ္ပရိယာယလောကာမိဿမ္ပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ သန္တိပေက္ခောတိ နိဗ္ဗာန-
 သင်္ခါတံ အစွန္တသန္တိ ပေက္ခန္တော ဣန္ဒန္တော ပတ္တယန္တောတိ။

ဥပနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အစွန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေ အစွန္တိတိ အတိက္ကမန္တိ။ ကာလာတိ ပုရောဟိတာဒယော
 ကာလာ။ တရယန္တိ ရတ္တိယောတိ ရတ္တိယော အတိက္ကမမာနာ ပုဂ္ဂလံ မရဏူ-
 ပဂမနာယ တရယန္တိ သီဃံ သီဃံ ဂမယန္တိ။ ဝယောဂုဏာတိ ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမ-
 ဝယာနံ ဂုဏာ၊ ရာသယောတိ အတ္ထော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဟတာနံ
 ဝတ္ထာနံ ဒိဂုဏံ သင်္ခါရန္တိ” ဧတ္ထ ဟိ ပဋ္ဌလဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “သတဂုဏာ
 ဒက္ခိဏာ ပါရိကဒိတဗ္ဗာ” တိ ဧတ္ထ အာနိသံသဋ္ဌော။ “အန္တံ အန္တဂုဏ” န္တိ
 ဧတ္ထ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌော။ “ကယိရာ မာလာဂုဏေ ဗဟူ” တိ ဧတ္ထ ရာသဋ္ဌော။
 “ပဉ္စ ကာမဂုဏာ” တိ ဧတ္ထ ဗန္ဓနဋ္ဌော။ ဣမ ပန ရာသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ တသ္မာ
 ဝယောဂုဏာတိ ဝယောရာသယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနုပုဗ္ဗ ဇဟန္တိတိ အနုပဋိ-
 ပါရိယာ ပုဂ္ဂလံ ဇဟန္တိ။ မဇ္ဈိမဝယေ ဌိတံ ဟိ ပဌမဝယော ဇဟတိ၊ ပစ္ဆိမ-
 ဝယေ ဌိတံ ဒွေ ပဌမမဇ္ဈိမာ ဇဟန္တိ၊ မရဏကွဏေ ပန တယောပိ ဝယာ
 ဇဟန္တေဝ။ ဧတံ ဘယန္တိ ဧတံ ကာလာနံ အတိက္ကမနံ၊ ရတ္တိဒိဝါနံ တရိတ-
 ဘာဝေါ၊ ဝယောဂုဏာနံ ဇဟနဘာဝေါတိ တိရိစ္ဆံ ဘယံ။ သေသံ ပုရိမသဒိသ-
 မေဝါတိ။

အစွန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိ ၃-၄၀၃-ပိဋ္ဌေ။	၂-မ ၃-၂၉၈-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဒိ ၂-၂၃၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၄-ခု ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ။
၅-အန္တံ အန္တဂုဏံ။ ကယိရာ မာလာဂုဏေ ဗဟူ။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာတိ (သျှာ၊ က)	
ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၃၃၄၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၃၆၀-ပိဋ္ဌေသု စ။	

၅-ကတိဆိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ ကတိ ဆိန္ဒေတိ ဆိန္ဒန္တော ကတိ ဆိန္ဒေယျ။ သေသပဒေသုပိ
 ဒေသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ “ဆိန္ဒေ ဇဟေ”တိ အတ္ထတော ဧကံ။ ဂါထာဗန္ဓဿ
 ပန မဋ္ဌဘာဝတ္ထံ အယံ ဒေဝတာ သဒ္ဓပုနရတ္ထိံ ဝဇ္ဇယန္တိ ဧဝမာဟ။ ကတိ
 သင်္ဂါတိဂေါတိ ကတိ သင်္ဂေ အတိဂတော၊ အတိက္ကန္တောတိ^၁ အတ္ထော။
 သင်္ဂါတိကောတိပိ ပါဌော၊ အယမေဝ အတ္ထော။ ပဉ္စ ဆိန္ဒေတိ ဆိန္ဒန္တော ပဉ္စ
 ဩရုပ္ပာဂိယသံယောဇနာနိ ဆိန္ဒေယျ။ ပဉ္စ ဇဟေတိ ဇဟန္တော ပဉ္စုဒ္ဓမ္မာဂိယ-
 သံယောဇနာနိ ဇဟေယျ။ ဣဓာပိ ဆိန္ဒနဉ္စ ဇဟနဉ္စ အတ္ထတော ဧကမေဝ၊
 ဘဂဝါ ပန ဒေဝတာယ အာရောပိတဝစနာနုရူပေနေဝ ဧဝမာဟ။ အထ ဝါ
 ပါဒေသု ဗဒ္ဓပါသသကုဏော ဝိယ ပဉ္စောရုပ္ပာဂိယသံယောဇနာနိ ဟေဋ္ဌာ
 အာကမုမာနာကာရာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဆိန္ဒေယျာတိ ဝဒတိ။
 ဟတ္ထေဟိ ဂဟိတရုက္ခသာခါ ဝိယ ပဉ္စုဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနာနိ ဥပရိ
 အာကမုမာနာကာရာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဇဟေယျာတိ
 ဝဒတိ။ ပဉ္စ ဖုတ္တရိ ဘာဝယေတိ ဧတေသံ သံယောဇနာနံ ဆိန္ဒနတ္ထာယ စေဝ
 ပဟာနတ္ထာယ စ ဥတ္တရိ အတိရေကံ ဝိသေသံ ဘာဝေန္တော သဒ္ဓါပဉ္စမာနိ
 ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝေယျာတိ အတ္ထော။ ပဉ္စ သင်္ဂါတိဂေါတိ ရာဂသင်္ဂေါ
 ဒေါသသင်္ဂေါ မောဟသင်္ဂေါ မာနသင်္ဂေါ ဒိဋ္ဌိသင်္ဂေါတိ ဣမေ ပဉ္စ သင်္ဂေ
 အတိက္ကန္တော။ ဩဃတိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတိတိ စတုရောသတိဏ္ဏောတိ ကထိယတိ။
 ဣမာယ ပန ဂါထာယ ပဉ္စိန္ဒိယာနိ လောကိယလောကုတ္တရာနိ ကထိတာနီတိ။

ကတိဆိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဇာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ဇာဂရတန္တိ ဇာဂရန္တာနံ။ ပဉ္စ ဇာဂရတန္တိ ဝိသံဇ္ဇနဂါထာယံ
 ပန သဒ္ဓါဒီသု ပဉ္စသု ဣန္ဒြိယေသု ဇာဂရန္တေသု^၂ ပဉ္စ နိဝရဏာ သုတ္တာ နာမ။
 ကသ္မာ? ယသ္မာ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ယတ္ထ ကတ္ထမိ နိသိန္ဓော ဝါ ဌိတော ဝါ
 အရုဏံ ဥဋ္ဌပေန္တောပိ ပမာဒတာယ အကုသလသမင်္ဂိတာယ သုတ္တော နာမ
 ဟောတိ။ ဧဝံ သုတ္တေသု ပဉ္စသု နိဝရဏေသု ပဉ္စိန္ဒိယာနိ ဇာဂရာနိ နာမ^၃။

၁-အတိတော အတိက္ကမန္တောတိ (သျှာ)

၂-ဇေဂန္တေသု (သျှာ)

၃-ဇာဂရန္တိ နာမ (က)၊ ဇေဂန္တိ နာမ (သျှာ)

ကသွာ? ယသွာ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော ယတ္ထ ကတ္ထမိ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒါယန္တောပိ အပ္ပမာဒတာယ ကုသလသမင်္ဂီတာယ ဇာဂရော နာမ ဟောတိ။ ပဉ္စဟိ ပန နိဝရဏေဟေဝ ကိလေသရဇံ အာဒိယတိ ဂဏှာတိ ပရာမသတိ။ ပုရိမာ ဟိ ကာမစ္ဆန္တာဒယော ပစ္စိမာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ပရိသုဇ္ဈတိတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဓာပိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ လောကီယလောကုတ္တရာနေဝ ကထိတာနိတိ။

ဇာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အပ္ပင်္ဂိဝိဒိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ ဓမ္မာတိ စတုသစ္စဓမ္မာ။ အပ္ပင်္ဂိဝိဒိတာတိ ဉာဏေန အပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါ။ ပရဝါဒေသူတိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတဝါဒေသု။ တေ ဟိ ဣတော ပရေသံ တိတ္ထိယာနံ ဝါဒတ္တာ ပရဝါဒါ နာမ။ နိယရေတိ အတ္တနော ဓမ္မတာယပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပရေနပိ နိယန္တိ။ တတ္ထ သယမေဝ သဿတာဒိနိ ဂဏှန္တာ ဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ ပရဿ ဝစနေန တာနိ ဂဏှန္တာ နိယန္တိ နာမ။ ကာလော တေသံ ပဗုဇ္ဈိတုန္တိ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ပဗုဇ္ဈိတုံ အယံ ကာလော။ လောကသိပ္ပံ ပုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော၊ ဓမ္မော ဒေသိယတိ၊ သံသော သုပ္ပင်္ဂိပန္နော၊ ပင်္ဂိပဒါ ဘဒ္ဒိကာ၊ ဣမေ စ ပန မဟာဇနာ ဝဇ္ဇေ သုတ္တာ နပ္ပဗုဇ္ဈန္တိတိ ဒေဝတာ အာဟ။ သမ္မုဒ္ဓါတိ သမ္မာ ဟေတုနာ ကာရဏေန ဗုဒ္ဓါ။ စတ္တာရော ဟိ ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စတုသစ္စဗုဒ္ဓေါ သုတဗုဒ္ဓေါတိ။ တတ္ထ သမတိံသ ပါရမိယော ပူရေတွာ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတ္တော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ နာမ။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ သယန္တုတံ ပတ္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နာမ။ အဝသေသာ ဒိဏာသဝါ စတုသစ္စဗုဒ္ဓါ နာမ။ ဗဟုဿုတော သုတဗုဒ္ဓေါ နာမ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ တယောပိ ပုရိမာ ဝဇ္ဇန္တိ။ သမ္မုဒ္ဓညာတိ^၁ သမ္မာ ဟေတုနာ ကာရဏေန ဇာနိတွာ။ စရန္တိ ဝိသမေ သမန္တိ ဝိသမေ ဝါ လောကသန္တိဝါသေ ဝိသမေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝိသမေ ဝါ ကိလေသဇာတေ သမံ စရန္တိတိ။

အပ္ပင်္ဂိဝိဒိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သုသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ သုသမ္ဗုဒ္ဓာတိ ပညာယ အပ္ပုရိဒ္ဓဘာဝေနော သုနဋ္ဌာ^၁။
ယထာ ဟိ ခွေ ခေတ္တာနိ ကသိတွာ ဧကံ ဝပိတွာ ဗဟုဓညံ အဓိဂတဿ
အဝါပိတခေတ္တတော အလဒ္ဓိံ သန္ဓာယ “ဗဟံ မေ ဓညံ နဋ္ဌ”န္တိ ဝဒန္တော
အလဒ္ဓမေဝ “နဋ္ဌ”န္တိ ဝဒတိ။ ဧဝမိဓာပိ အပ္ပုရိဒ္ဓိတာဝ^၂ သုသမ္ဗုဒ္ဓာ နာမ။
အသမ္ဗုဒ္ဓာတိ ပညာယ ပပ္ပုရိဒ္ဓဘာဝေနော အနဋ္ဌာ^၃။ သေသံ ပုရိမသဒိသ-
မေဝါတိ။

သုသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-မာနကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ မာနကာမဿာတိ မာနံ ကာမေန္တဿ ဣစ္ဆန္တဿ။ ဒမောတိ
ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ သမာဓိပက္ခိကော ဒမော နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ “သစ္စေန
ဒန္တော ဒမဿ ဥပေတော၊ ဝေဒန္တဂ္ဂ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော”တိ^၄ ဣတ္ထ ဟိ ဣန္ဒြိယ-
သံဝရော ဒမောတိ ဝုတ္တော။ “ယဒိ သစ္စာ ဒမာ စာဂါ၊ ခန္တျာ ဘိယျာဓ
ဝိဇ္ဇတိ”တိ^၅ ဣတ္ထ ပညာ။ “ဒါနေန ဒမေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေန အတ္ထိ ပုညံ၊
အတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော”တိ^၆ ဣတ္ထ ဥပေါသထကမ္ပံ။ “သက္ခိဿသိ ခေါ တံ
ပုဏ္ဏ ဣမိနာ ဒမူပသမေန သမန္ဓာဂတော သုနာပရန္တသ္မိံ ဇနပဒေ ဝိဟရိတု”န္တိ^၇
ဣတ္ထ အဓိဝါသနခန္တိ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဒမောတိ သမာဓိပက္ခိကဓမ္မာနံ ဧတံ
နာမံ။ တေနေဝါဟ “န မောနမတ္ထိ အသမာဟိတဿာ”တိ။ တတ္ထ မောနန္တိ
စတုမဂ္ဂဉာဏံ၊ တံ ဟိ မုနာတိတိ မောနံ၊ စတုသစ္စဓမ္မေ ဇာနာတိတိ အတ္တော။
မစ္စုဇေယျဿာတိ တေဘူမကဝဋ္ဌဿ။ တဉ္စိ မစ္စုနော ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန မစ္စုဇေယျန္တိ
ဝုစ္စတိ။ ပါရန္တိ တဿေဝ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ။ တရေယျာတိ ပပ္ပုရိဇ္ဈေယျ ပါပုဏေယျ
ဝါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧကော အရညေ ဝိဟရန္တော ပမတ္တော ပုဂ္ဂလော
မစ္စုဇေယျဿ ပါရံ န တရေယျ န ပပ္ပုရိဇ္ဈေယျ န ပါပုဏေယျာတိ။

မာနံ ပဟာယာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန နဝရိမောနံ ပဇဟိတွာ။ သုသမာဟိ-
တတ္တောတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဟိ သုဋ္ဌု သမာဟိတတ္တော။ သုစေတသောတိ

၁-သမ္ဗုဒ္ဓာ (သျာ)

၄-သံ ၁-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-အပ္ပုရိဒ္ဓိတာယ (သျာ)

၅-သံ ၁-၂၁၇၊ ၃ ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

၇-မ ၃-၃၁၃၊ သံ ၂-၂၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

၃-အနုဋ္ဌာ (သျာ)

၆-သံ ၂-၅၃၁-ပိဋ္ဌေ။

ဤဏသမ္ပယုတ္တတာယ သုန္ဒရစိတ္တော။ ဤဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဟိ သုစေတသောတိ
 န ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ဤဏသမ္ပယုတ္တေန သုစေတသော ဟုတွာတိ အတ္တော။
 သဗ္ဗမိ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ သဗ္ဗေသု ခန္ဓာယတနာဒိသု ဝိပ္ပမုတ္တော ဟုတွာ။ တရေ-
 ယျာတိ ဧတ္ထ တေဘူမကဝဋ် သမတိက္ကမန္တော နိဗ္ဗာနံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော တရတိတိ
 ပဋိဝေဓတရဏံ နာမ ပုတ္တံ။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ တိဿော သိက္ခာ ကထိတာ
 ဟောန္တိ။ ကထံ—မာနော နာမာယံ သီလဘောဒနော^၁၊ တသ္မာ “မာနံ
 ပဟာယာ”တိ ဣမိနာ အဓိသီလသိက္ခာ ကထိတာ ဟောတိ။ “သုသမာဟိ-
 တတ္တော”တိ ဣမိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ “သုစေတသော”တိ ဧတ္ထ စိတ္တေန ပညာ
 ဒဿိတာ၊ တသ္မာ ဣမိနာ အဓိပညာသိက္ခာ ကထိတာ။ အဓိသီလဉ္စ နာမ သီလေ
 သတိ ဟောတိ၊ အဓိစိတ္တံ စိတ္တေ သတိ၊ အဓိပညာ ပညာယ သတိ။ တသ္မာ
 သီလံ နာမ ပဉ္စပိ ဒသပိ သီလာနိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော အဓိသီလံ နာမာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စိတ္တံ၊ ဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနံ အဓိစိတ္တံ။
 ကမ္မဿကတဉာဏံ ပညာ၊ ဝိပဿနာ အဓိပညာ။ အနုပ္ပန္နေပိ ဟိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ပဝတ္တတိတိ ပဉ္စသီလံ ဒသသီလံ သီလမေဝ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါ-
 ဒေယေဝ ပဝတ္တတိတိ အဓိသီလံ။ စိတ္တပညာသုပိ ဧသေဝ နယော။ အပိစ
 နိဗ္ဗာနံ ပတ္တယန္တေန သမာဒိန္တံ ပဉ္စသီလမ္ပိ ဒသသီလမ္ပိ အဓိသီလမေဝ။
 သမာပန္နာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယောပိ အဓိစိတ္တမေဝ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ လောကီယ-
 သီလံ သီလမေဝ၊ လောကုတ္တရံ အဓိသီလံ။ စိတ္တပညာသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။
 ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ သမောဓာနေတွာ တိဿော သိက္ခာ သကလ-
 သာသနံ ကထိတံ ဟောတိတိ။

မာနကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အရညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ သန္တာနန္တိ သန္တကိလေသာနံ၊ ပဏှိတာနံ ဝါ။ “သန္တော ဟဝေ
 သတ္တိ ပဝေဒယန္တိ၊ ဗုရေ သန္တော ပကာသန္တိ”တိအာဒိသု? ဟိ ပဏှိတာပိ
 သန္တောတိ ပုတ္တာ။ မြဟ္မစာရိနန္တိ သေဋ္ဌစာရိနံ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသန္တာနံ။
 ကေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိတိ ကေန ကာရဏေန ဆဝိဝဏ္ဏော ပသီဒတိတိ
 ပုစ္ဆတိ။ ကသ္မာ ပနေသာ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ? ဧသော ကိရ ဝနသဏ္ဍဝါသိကာ
 ဘုမ္မဒေဝတာ အာရညကေ ဘိက္ခု။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏှပါတပဋိက္ကန္တေ အရညံ

၁-သီလဘောဒကော (က) ၂-ခု ၆-၁၃၆-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၃-ခု ၁-၅၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ပဝိသိတွာ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု မူလကမ္မဋ္ဌာနံ^၁ ဂဟေတွာ နိသိန္ဓေ ပဿတိ။ တေသဉ္စ ဧဝံ နိသိန္ဓာနံ ဗလဝစိတ္တေကဂ္ဂတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော ဝိသဘာဂသန္တတိ ဝူပသမ္ပတိ၊ သဘာဂသန္တတိ ဩက္ကမတိ၊ စိတ္တံ ပသီဒတိ။ စိတ္တေ ပသန္ဓေ လောဟိတံ ပသီဒတိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဥပါဒါရူပါနိ ပရိသုဒ္ဓါနိ ဟောန္တိ၊ ဝဏ္ဏော ပမုတ္တတာလဖလဿ ဝိယ မုခဿ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ တံ ဒိသ္မာ ဒေဝတာ စိန္တေသိ “သရီရဝဏ္ဏော နာမာယံ ပဏီတာနိ ရသသမ္ပန္နာနိ ဘောဇနာနိ သုခသမ္ပဿာနိ နိဝါသနပါဝုရဏသယနာနိ ဥတုသုခေ တေဘူမိကာဒိဘေဒေ စ ပါသာဒေ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိနိ စ လဘန္တာနံ ပသီဒတိ၊ ဣမေ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ မိဿကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဝိရဠမဉ္ဇကေ၊^၂ ဝါဖလကေ ဝါ သိလာယ ဝါ သယနာနိ ကပ္ပေန္တိ၊ ရုက္ခမူလာဒိသု ဝါ အဗ္ဘောကာသေ ဝါ ဝသန္တိ၊ ကေန န ခေါ ကာရဏေန ဧတေသံ ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ”တိ။ တသ္မာ ပုစ္ဆိ။

အထဿာ ဘဂဝါ ကာရဏံ ကထေန္တော ဒုတိယံ ဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ အတိတန္တိ အတိတေ အသုကော နာမ ရာဇာ ဓမ္မိကော အဟောသိ၊ သော အမှာကံ ပဏီတေ ပစ္စယေ အဒါသိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ လာဘိနော အဟေသုံ။ အထ မယံ ဧဝရူပါနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိမှာ၊ စိဝရာနိ ပါရုပိမှာတိ ဧဝံ ဧကစ္စေ ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ ဝိယ ဣမေ ဘိက္ခု အတိတံ နာနုသောစန္တိ။ နပ္ပဇ္ဇန္တိ နာဂတန္တိ အနာဂတေ ဓမ္မိကော ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ ဖိတာ ဇနပဒါ ဘဝိဿန္တိ၊ ဗဟူနိ သပ္ပိနဝနီတာဒိနိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ “ခါဒထ ဘုဉ္ဇထာ”တိ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ၊ တဒါ မယံ ဧဝရူပါနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိဿာမ၊ စိဝရာနိ ပါရုပိဿာမာတိ ဧဝံ အနာဂတံ န ပတ္တေန္တိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေနာတိ ယေန ကေနစိ တင်္ခဏေ လဒ္ဓေန ယာပေန္တိ။ တေနာတိ တေန တိဝိဓေနာပိ ကာရဏေန။

ဧဝံ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ တဿေဝ ဝဏ္ဏဿ ဝိနာသံ ဒေသေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အနာဂတပ္ပဇ္ဈာယာတိ အနာဂတဿ ပတ္တနာယ။ ဧတေနာတိ ဧတေန ကာရဏဒွယေန။ နဠောဝ ဟရိတော လူတောတိ ယထာ ဟရိတော နဠော လာယိတွာ ဥဏှပါသာဏေ ပက္ခိတ္တော သုဿတိ၊ ဧဝံ သုဿန္တိတိ။

အရညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဠဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-နန္ဒနဝဂ္ဂ

၁-နန္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ နန္ဒနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ တတြာတိ တသ္မိံ အာရာမေ။ ခေါတိ ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌ-
 တာဝသေန နိပါတမတ္တံ။ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ ပရိသဇေဋ္ဌကေ ဘိက္ခု။
 ဇာနာပေသိ။ ဘိက္ခုဝေါတိ တေသံ အာမန္တနာကာရဒီပနံ။ အာမန္တေတိ
 ပတိဝစနဒါနံ။ တေ ဘိက္ခုတိ ယေ တတ္ထ သမ္ပုဒီဘူတာ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာ
 ဘိက္ခု။ အဂဝတော ပစ္စသောသုန္တိ ဘဂဝတော ဝစနံ ပတိအသောသု။
 အဘိမုခါ ဟုတွာ သုဏိံသု သမ္ပုဒိန္တိံသုတိ အတ္ထော။ တေဒဝေါစာတိ ဧတံ
 ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဘူတပုဗ္ဗ”န္တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ တာဝတိံသကာယိကာတိ
 တာဝတိံသကာယေ နိဗ္ဗတ္တာ။ တာဝတိံသကာယော နာမ ဒုတိယဒေဝ-
 လောကော ဝုစ္စတိ။ မသေန^၁ မာဏဝေန သဒ္ဓိံ မစလဂါမေ ကာလံ ကတွာ
 တတ္ထ ဥပ္ပန္နေ တေတ္ထိံသ ဒေဝပုတ္တေ ဥပါဒါယ ကိရ တဿ ဒေဝလောကဿ
 အယံ ပဏ္ဏတ္တိ ဇာတာတိ ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ပန သေသစက္ကဝါဠေသုပိ ဆ ကာမာ-
 ဝစရဒေဝလောကာ အတ္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “သဟဿံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ
 သဟဿံ တာဝတိံသာန”န္တိ^၂၊ တသ္မာ နာမပဏ္ဏတ္တိယေဝေသာ တဿ
 ဒေဝလောကဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဟိ နိဒ္ဒေါသံ ပဒံ ဟောတိ။

နန္ဒနေ ဝနေတိ ဧတ္ထ တံ ဝနံ ပဝိဋ္ဌေ ပဝိဋ္ဌေ နန္ဒယတိ တောသေတိတိ
 နန္ဒနံ။ ပဉ္စသု ဟိ မရဏနိမိတ္တေသု ဥပ္ပန္နေသု “သမ္ပုတ္တိံ ပဟာယ စဝိဿာမာ”တိ^၃
 ပရိဒေဝမာနာ ဒေဝတာ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော “မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ အဘိဇ္ဇန-
 ဓမ္မာ နာမ သင်္ခါရာ နတ္ထိ”တိ ဩဝေဒိတွာ တတ္ထ ပဝေသာပေတိ။ တာသံ
 အညာဟိ ဒေဝတာဟိ ဗာဟာသု ဂဟေတွာ ပဝေသိတာနမ္ပိ တဿ သမ္ပုတ္တိံ^၄
 ဒိသ္မာဝ မရဏသောကော ဂူပသမ္ပတိ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အထ^၅
 တသ္မိံ ကိဋ္ဌမာနာ ဧဝ ဥဏှသန္တတ္ထော ဟိမပိဏ္ဏော ဝိယ ဝိလိယန္တိ၊
 ဝါတာပဟတဒိပသိခါ ဝိယ ဝိဇ္ဈာယန္တိတိ ဧဝံ ယံကိဉ္စိ အန္တော ပဝိဋ္ဌံ နန္ဒယတိ
 တောသေတိယေဝါတိ နန္ဒနံ၊ တသ္မိံ နန္ဒနေ။ အတ္ထရာသဃံပရိဝုတာတိ
 အတ္ထရာတိ ဒေဝဓိတာနံ နာမံ၊ တာသံ သမူဟေန ပရိဝုတာ။

ဒိဗ္ဗေဟိတိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တေဟိ။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိတိ မနာပိယ-
 ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗသင်္ခါတေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဗန္ဓနေဟိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ

၁-မာသေန (က)	၂-အံ ၃-၃၀၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-စဝိဿာမ စဝိဿာမာတိ (သိ)	၄-တဒါ (က)

၂-နန္ဒတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ နန္ဒတိတိ တုဿတိ အတ္တမနော ဟောတိ။ ပုတ္တိမာတိ ဗဟုပုတ္တော။ တဿ ဟိ ဧကစ္စေ ပုတ္တာ ကသိကမ္ဘံ ကတွာ ခညဿ ကောဋ္ဌေ ပူရေန္တိ၊ ဧကစ္စေ ဝဏိဇ္ဇံ ကတွာ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ အာဟရန္တိ၊ ဧကစ္စေ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ ယာနဝါဟနဂါမနိဂမာဒီနိ လဘန္တိ။ အထ တေသံ အာနုဘာဝသင်္ခါတံ^၁ သိရိ^၂ အနုဘာဝမာနာ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ နန္ဒတိ။ ဆဏဒိဝဿာဒိသု ဝါ မဏ္ဍိတပဿာမိတေ ပုတ္တေ သမ္ပတ္တိ^၃ အနုဘာဝမာနေ ဒိသွာ နန္ဒတိတိ “နန္ဒတိ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာ”တိ အာဟ။ ဂေါဟိ တထေဝါတိ ယထာ ပုတ္တိမာ ပုတ္တေဟိ၊ တထာ ဂေါသာမိကောပိ သမ္ပန္နံ ဂေါမဏ္ဍလံ ဒိသွာ ဂါဝေါ နိဿာယ ဂေါရသသမ္ပတ္တိ^၄ အနုဘာဝမာနော ဂေါဟိ နန္ဒတိ။ ဥပဓိ ဟိ နရဿ နန္ဒနာတိ ဧတ္ထ ဥပဓိတိ စတ္တာရော ဥပဓိ ကာမူပမိ ခန္ဓူပမိ ကိလေသူပမိ အဘိသင်္ခါရူပမိတိ။ ကာမာပိ ဟိ “ယံ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ကာမာနံ အဿာဒေါ”တိ^၅ ဧဝံ ဝုတ္တဿ သုခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော “ဥပဓိယတိ ဧတ္ထ သုခ”န္တိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန ဥပဓိတိ ဝုစ္စတိ။ ခန္ဓာပိ ခန္ဓမူလကဿ ဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကိလေသာပိ အပါယဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ အဘိသင်္ခါရာပိ ဘဝဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတောတိ။ ဣဓ ပန ကာမူပမိ အဓိပ္ပေတော။ ပဉ္စ ဟိ ကာမဂုဏာ တေဘူမိကာဒိပါသာဒ-ဥဋ္ဌာရသယန^၆ ဝတ္ထာလင်္ကာရနာဠကပရိဝါရာဒိဝသေန ပစ္စုပ္ပိတာ ပီတိ-သောမနဿံ ဥပသံဟရမာနာ နရံ နန္ဒယန္တိ။ တသ္မာ ယထာ ပုတ္တာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဧဝံ ဣမေပိ ဥပဓိ ဟိ^၇ နရဿ နန္ဒနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ သော နန္ဒတိ ယော နိရူပဓိတိ ယော ကာမဂုဏသမ္ပတ္တိရဟိတော ဒလိဒ္ဓေါ ဒုလ္လဘ-ဃာသစ္စာဒနော၊ န ဟိ သော နန္ဒတိ။ ဧဝရူပေါ မနုဿပေတော စ မနုဿ-နေရယိကော စ ကိ^၈ နန္ဒိဿတိ ဘဂဝါတိ အာဟ။

ဣဒံ သုတွာ သတ္တာ စိန္တေသိ—“အယံ ဒေဝတာ သောကဝတ္ထုမေဝ နန္ဒဝတ္ထု ကရောတိ၊ သောကဝတ္ထုဘာဝဿာ ဒိပေဿာမီ”တိ ဖလေန ဖလံ ပါတေန္တော ဝိယ တာယေဝ ဥပမာယ တဿာ ဝါဒံ ဘိန္တန္တော တမေဝ ဂါထံ ပရိဝတ္တေတွာ သောစတိတိ အာဟ။ တတ္ထ သောစတိ ပုတ္တေဟိတိ ဝိဒေသဂမနာဒိဝသေန ပုတ္တေသု နဋ္ဌေသုပိ နဿန္တေသုပိ ဣဒါနိ နဿိဿန္တိတိ

၁-အာနုဘာဝသမ္ဘူတံ (သျှာ)	၂-မ ၁-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။
၃-....သယနသေယျ (သီ)	၄-ဣမေဟိ ဥပဓိဟိ (က) ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

နာသသင်္ကီပိ သောစတိ၊ တထာ မတေသုပိ မရန္တေသုပိ စောရေဟိ ရာဇပုရိ-
သေဟိ ဂဟိတေသု ဝါပစ္စတ္ထိကာနံ ဟတ္ထံ ဥပဂတေသု ဝါ မရဏသင်္ကီပိ ဟုတွာ
သောစတိ၊ ရုက္ခပဗ္ဗတာဒီဟိ ပတိတွာ ဟတ္ထပါဒါဒီနံ ဘေဒဝသေန ဘိန္တေသုပိ
ဘိဇ္ဇန္တေသုပိ ဘေဒသင်္ကီပိ ဟုတွာ သောစတိ။ ယထာ စ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာ၊
ဂေါသမိကောပိ တထေဝ နဝဟာကာရေဟိ ဂေါဟိ သောစတိ။ ဥပမီ ဟိ
နရဿ သောစနာတိ ယထာ စ ပုတ္တဂါဝေါ^၁၊ ဧဝံ ပဉ္စ ကာမဂုဏောပမီပိ^၂—

“တဿ စေ ကာမယာနဿ၊ ဆန္ဒဇာတဿ ဇန္တုနော။
တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရူပ္ပတိ”တိ^၃—

ပုတ္တနယေန နရံ သောစေန္တိ။ တသ္မာ နရဿ သောစနာ သောကဝတ္ထု-
ကမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ သော သောစတိ၊ ယော နိရူပမီတိ ယဿ ပန
စတုဗ္ဗိဓာပေတေ ဥပမိယော နတ္ထိ၊ သော နိရူပမိ မဟာဒိဏာသဝေါ ကိ^၄
သောစိဿတိ၊ န သောစတိ ဒေဝတေတိ။

နန္ဒတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နတ္ထိပုတ္တသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမန္တိ ဝိရူပေပိ ဟိ အတ္တနော ပုတ္တကေ
သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗကံ ဝိယ မညန္တိ၊ မာလာဂုဠေ ဝိယ သိသာဒီသု ကတွာ ပရိဟာရ-
မာနာ တေဟိ ဩဟဒိတာပိ^၄၊ ဩမုတ္တိကာပိ ဂန္ဓဝိလေပနပတိတာ^၅ ဝိယ
သောမနဿံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ “နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမ”န္တိ။ ပုတ္တပေမသမံ
ပေမံ နာမ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဂေါသမိတံ ဓနန္တိ ဂေါဟိ သမံ ဂေါနေသမံ
ဂေါနေသဒိသံ အညံ ဓနံ နာမ နတ္ထိ ဘဂဝါတိ အာဟ။ သူရိယသမာ
အာဘာတိ သူရိယာဘာယ သမာ အညာ အာဘာ နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။
သမုဒ္ဒပရမာတိ ယေ ကေစိ အညေ သရာ နာမ၊ သဗ္ဗေ တေ သမုဒ္ဒပရမာ၊
သမုဒ္ဒေါ တေသံ ဥတ္တမော၊ သမုဒ္ဒသဒိသံ အညံ ဥဒကနိဓာနံ နာမ နတ္ထိ
ဘဂဝါတိ။

ယသ္မာ ပန အတ္တပေမေန သမံ ပေမံ နာမ နတ္ထိ။ မာတာပိတာ-
ဒယော^၁ ဟိ ဆဇ္ဇေတွာပိ ပုတ္တဗိတာဒယော^၆ စ အပေါသေတွာပိ သတ္တာ

၁-ပုတ္တဂေါဟိ(က)

၂-ပဉ္စကာမဂုဏောပမီဟိ(သိ၊က)

၃-၃၁-၃၉၉-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

၄-ဩဟာနိတာပိ(သိ၊သျှာ)

၅-မာတာပိတရော(က)

၆-ပုတ္တဗိတရော(က)

အတ္တာနမေဝ ပေါသေန္တိ။ ခညေန စ သမံ ဓနံ နာမ နတ္ထိ။ (ယဒါ ဟိ သတ္တာ
ဒုတ္တိက္ခာ ဟောန္တိ)။ တထာရူပေ ဟိ ကာလေ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိ ဂေါမဟိံ-
သာဒီနိပိ ခညဂ္ဂဟဏတ္ထံ ခညသာမိကာနမေဝ သန္တိကံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။
ပညာယ စ သမာ အာဘာ နာမ နတ္ထိ။ သူရိယာဒယော ဟိ ဧကဒေသံယေဝ
ဩဘာသန္တိ။ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ စ တမံ ဝိနောဒေန္တိ။ ပညာ ပန ဒသသဟဿိမ္ပိ
လောကဓာတုံ ဧကပဇ္ဇောတံ ကာတုံ သက္ကောတိ။ အတိတံသာဒိပဋိစ္ဆာဒကံ
စ တမံ ဝိမေတိ။ မေဃဝုဋ္ဌိယာ စ သမော သရော နာမ နတ္ထိ။ နဒီဝါပိ ဟောတု
တလာကာဒီနိ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌိသမော သရော နာမ နတ္ထိ။ မေဃဝုဋ္ဌိယာ ဟိ ပစ္စိန္နာယ
မဟာသမုဒ္ဒေါ အင်္ဂုလိပဗ္ဗတေမနမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ န ဟောတိ။ ဝုဋ္ဌိယာ ပန
ပဝတ္တမာနာယ ယာဝ အာဘဿရဘဝနာပိ ဧကောဒကံ ဟောတိ။ တသ္မာ
ဘဂဝါ ဒေဝတာယ ပဋိဂါထံ ဝဒန္တော နတ္ထိ အတ္တသမံ ပေမန္တိအာဒိမာဟာတိ။

နတ္ထိပုတ္တသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ ခတ္တိယော ခွိပဒန္တိ ခွိပဒါနံ ရာဇာ သေဋ္ဌော။ ကောမာရိတိ
ကုမာရိကာလေ ဂဟိတာ။ အယံ သေသဘရိယာနံ သေဋ္ဌာတိ ဝဒတိ။ ပုဗ္ဗ-
ဇောတိ ပဌမံ ဇာတော ကာဏော ဝါပိ ဟောတု ကုဏိအာဒီနံ ဝါ
အညတရော၊ ယော ပဌမံ ဇာတော၊ အယမေဝ ပုတ္တော ဣမိဿာ ဒေဝတာယ
ဝါဒေ သေဋ္ဌော နာမ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ခွိပဒါဒီနံ ဗုဒ္ဓါဒယော သေဋ္ဌာ၊
တသ္မာ ဘဂဝါ ပဋိဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဘဂဝါ သဗ္ဗေသံယေဝ
အပဒါဒိဘေဒါနံ သတ္တာနံ သေဋ္ဌော၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ပနေသ သဗ္ဗသတ္တသေဋ္ဌော
ခွိပဒေသုယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သမ္ပုဒ္ဓေါ ခွိပဒံ သေဋ္ဌာတိ အာဟ။ ခွိပဒေသု
ဥပ္ပန္နဿ စဿ သဗ္ဗသတ္တသေဋ္ဌဘာဝေါ အပ္ပုဋ္ဌိဟတောဝ ဟောတိ။ အာဇာနီ-
ယောတိ ဟတ္ထိ ဝါ ဟောတု အဿာဒိသု အညတရော ဝါ၊ ယော ကာရဏံ
ဇာနာတိ၊ အယံ အာဇာနီယောဝ စတုပ္ပဒါနံ သေဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ ကုဋ္ဌ-
ကဏ္ဍရညော ဂုဋ္ဌဝဏ္ဏအသော ဝိယ။ ရာဇာ ကိရ ပါစိနဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ
စေတိယပဗ္ဗတံ ဂမိဿာမိတိ ကလမ္ပနဒီတီရံ^၂ သမ္ပတ္တော၊ အသော တိရေ
ဌတွာ ဥဒကံ ဩတရိတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ ရာဇာ အဿာစရိယံ အာမန္တေတွာ

“အဟော ဝတ တယာ အသော သိက္ခာပိတော ဥဒကံ ဩတရိတုံ န ဣစ္ဆတိ”တိ အာဟ။ အာစရိယော “သုသိက္ခာပိတော ဒေဝ အသော၊ ဧတဿ ဟိ စိတ္တံ ‘သစာဟံ ဥဒကံ ဩတရိဿာမိ၊ ဝါလံ တေမိဿတိ၊ ဝါလေ တိန္တေ ရညော အင်္ဂေ ဥဒကံ ပါတေယျာ’တိ၊ ဧဝံ တုမှာကံ သရီရေ ဥဒကပါတနဘယေန န ဩတရတိ၊ ဝါလံ ဂဏှာပေထာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တထာ ကာရေသိ။ အသော ဝေဂေန ဩတရိတွာ ပါရံ ဂတော။ သုဿူသတိ သုဿူသမာနာ။ ကုမာရိကာလေ ဝါဂဟိတာ ဟောတု ပစ္ဆာ ဝါ၊ သုရူပါ ဝါ ဝိရူပါ ဝါ၊ ယာ သာမိကံ သုဿူသတိ ပရိစရတိ တောသေတိ၊ သာ ဘရိယာနံ သေဋ္ဌာ။ အဿဝေတိ အာသုဏမာနော။ ဇေဋ္ဌာ ဝါ ဟိ ဟောတု ကနိဋ္ဌာ ဝါ၊ ယော မာတာပိတုနံ ဝစနံ သုဏာတိ၊ သမ္ပုဋိစ္ဆတိ၊ ဩဝါဒပဋိကရော ဟောတိ၊ အယံ ပုတ္တာနံ သေဋ္ဌာ၊ အညေဟိ သန္ဓိစ္ဆေဒကာဒိစောရေဟိ ပုတ္တေဟိ ကော အတ္ထော ဒေဝတေတိ။

ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဏမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ဌိတေ မဇ္ဈိနိကေတိ ဌိတမဇ္ဈိနိကော။ သန္ဓိသီဝေသုတိ ယထာ ဖာသုကဋ္ဌာနံ ဥပဂန္တာ သန္ဓိသိန္ဓေသု ဝိဿမမာနေသု။ ဌိတမဇ္ဈိနိကကာလော နာမေသ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဣရိယာပထဒုဗ္ဗလျကာလော။ ဣမ ပန ပက္ခိနံယေဝ ဝသေန ဒဿိတော။ သဏတေဝါတိ သဏတိ ဝိယ မဟာဝိရဝံ ဝိယ မုစ္ဆတိ။ သဏမာနမေဝ စေတ္တ “သဏတေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တပ္ပဋိဘာဂံ နာမေတံ။ နိဒါဃသမယသ္မိံ ဟိ ဌိတမဇ္ဈိနိကကာလေ စတုပ္ပဒဂဏေသု စေဝ ပက္ခိဂဏေသု စ သန္ဓိသိန္ဓေသု ဝါတပူရိတာနံ သုသိရရက္ခာနဉ္စေဝ ဆိဒ္ဓဝေဏုပဗ္ဗာနဉ္စ ခန္ဓေန ခန္ဓံ သာခါယ သာခံ သံဃဋ္ဌယန္တာနံ ပါဒပါနဉ္စ အရညမဇ္ဈေ မဟာသဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ တံ ဘယံ ပဋိဘာတိ မန္တိ တံ ဧဝရူပေ ကာလေ မဟာအရညဿ သဏမာနံ မယံ ဘယံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ‘ဒန္ဓပညာ ကိရေသာ ဒေဝတာ တသ္မိံ’ ခဏေ အတ္တနော နိသဇ္ဇဖာသုကံ ကထာဖာသုကံ ဒုတိယကံ အလဘန္တိ ဧဝမာဟ။ ယသ္မာ ပန တာဒိသေ ကာလေ ပိဏ္ဍပါတ-ပဋိက္ကန္တဿ ဝိဝိတ္တေ အရညာယတနေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော အနပ္ပကံ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၁-ဝုစ္ဆတိ(သီ)၊ မုစ္ဆတိ(သျှာ)

“သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အမာနုသီ ရတီ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော”တိ^၁ စ၊

“ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါပိ၊ အပရော စေ န ဝိဇ္ဇတိ။
အတိဝ ဖာသု ဘဝတိ၊ ဧကဿ ဝသတော ဝနေ”တိ^၂ စ။

တသ္မာ ဘဂဝါ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သာ ရတီ ပဋိဘာတိ မန္တိ ယာ
ဧဝရူပေ ကာလေ ဧကကဿ^၃ နိသဇ္ဇာ နာမ၊ သာ ရတီ မယံ ဥပဋ္ဌာတိတိ
အတ္ထော။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။

သဏမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နိဒ္ဒါတန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ နိဒ္ဒါတိ “အဘိဇာနာမဟံ အဂ္ဂိဝေဿန ဂိမ္မာနံ ပစ္စိမေ မာသေ
နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိတာ”တိ^၄ ဧဝရူပါယ အဗျာကတနိဒ္ဒါယ ပုဗ္ဗဘာဂါပရဘာဂေသု
သေခပုထုဇ္ဇနာနံ သသင်္ခါရိကအကုသလေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နံ ထိနမိဒ္ဓံ။ တန္တိတိ
အတိစ္ဆာတာတိသီတာဒိကာလေသု^၅ ဥပ္ပန္နံ အာဂန္တုကံ အာလသိယံ။ ဝုတ္တမ္ပိ
စေတံ—တတ္ထ ကတမာ တန္တိ၊ ယာ တန္တိ တန္တိယနာ တန္တိမနတာ အာလသျံ
အာလသျာယနာ အာလသျာယိတတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ တန္တိတိ^၆။ ဝိဇ္ဇန္တိတာတိ
ကာယဝိဇ္ဇနာ^၇။ အရတိတိ အကုသလပက္ခာ ဥက္ကဏ္ဍိတတာ။ ဘတ္တသမ္ပဒေါတိ
ဘတ္တမုစ္ဆာ ဘတ္တကိလမထော။ ဝိတ္တာရော ပန တေသံ “တတ္ထ ကတမာ
ဝိဇ္ဇန္တိတာ၊ ယာ ကာယဿ ဇမ္ဘနာ ဝိဇ္ဇနာ”တိအာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ
အာဂတောဝ။ ဧတေနာတိ ဧတေန နိဒ္ဒါဒိနာ ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌော
နိဝါရိတပါတုဘာဝေါ။ နပ္ပကာသတိတိ န ဇောတတိ၊ န ပါတုဘဝတိတိ
အတ္ထော။ အရိယမဂ္ဂေါတိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိ^၈ လောကေ။
ပါဏိနန္တိ သတ္တာနံ။ ဝိရိယေနာတိ မဂ္ဂသဟဇာတဝိရိယေန။ နံ ပဏာမေတွာတိ
ဧတံ ကိလေသဇာတံ နိဟရိတွာ။ အရိယမဂ္ဂေါတိ လောကိယလောကုတ္တရ-
မဂ္ဂေါ။ ဣတိ မဂ္ဂေနဝ ဥပက္ကိလေသေ နိဟရိတွာ မဂ္ဂဿ ဝိသုဒ္ဓိ ဝုတ္တာတိ။

နိဒ္ဒါတန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၂-ခု ၂-၃၀၁-ထေရဂါထာယံ။
၃-ဧကကဿ (သျာ) ၄-မ ၁-၃၁၆-ပိဋ္ဌေ။
၅-အတိစ္ဆာတာတိသီတာဒိကာလေသု (သီ)
၆-အဘိ ၂-၃၆၅-ပိဋ္ဌေ။
၇-ဝိဇ္ဇန္တိတာတိ ကာယဝိဇ္ဇနာ (သျာ)

၇-ဒုက္ကရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ ဒုတ္တိတိက္ခန္တိ ဒုက္ခမံ ဒုအဓိဝါသိယံ။ အဗျတ္တေနာတိ ဗာလေန။ သာမညန္တိ သမဏဓမ္မော။ ဣမိနာ ဒေဝတာ ဣဒံ ဒဿေတိ—ယံ ပဏ္ဍိတာ ကုလပုတ္တာ ဒသပိ ဝဿာနိ ဝိသတိပိ သဠိပိ ဝဿာနိ ဒန္တေ အဘိဒန္တမာဓာယာ^၁ ဇိဝှါယ တာလုံ အာဟစ္စပိ စေတသာ စိတ္တံ အဘိနိဂ္ဂဏှိတွာပိ ဧကာသနံ ဧကဘတ္တံ ပဋိသေဝမာနာ အာပါဏကောဋိကံ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာ သာမညံ ကရေန္တိ။ တံ ဘဂဝါ ဗာလော အဗျတ္တော ကာတုံ န သက္ကောတိတိ။ ဗဟူ ဟိ တတ္ထ သမ္မာဓာတိ တသ္မိံ သာမညသင်္ခါတေ အရိယမဂ္ဂေ ဗဟူ သမ္မာဓာ မဂ္ဂါမိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဗဟူ ပရိဿယာတိ ဒဿေတိ။

စိတ္တံ စေ န နိဝါရယေတိ ယဒိ အယောနိသော ဥပ္ပန္နံ စိတ္တံ န နိဝါရေယျ။ ကတိ အဟာနိ သာမညံ စရေယျ။ ဧကဒိဝသမ္ပိ န စရေယျ။ စိတ္တဝသိကော ဟိ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ပဒေ ပဒေတိ အာရမ္မဏေ အာရမ္မဏေ။ အာရမ္မဏံ ဟိ ဣဓ ပဒန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဟိ အာရမ္မဏေ ကိလေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဗာလော ဝိသိဒတိ နာမ။ ဣရိယာပထပဒမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဂမနာဒိသု ဟိ ယတ္ထ ယတ္ထ ကိလေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝိသိဒတိ နာမ။ သင်္ကပ္ပါနန္တိ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနံ။

ကုမ္မောဝါတိ ကစ္ဆပေါ ဝိယ။ အင်္ဂါနီတိ ဂိဝပဉ္စမာနိ အင်္ဂါနိ။ သမောဒဟန္တိ သမောဒဟန္တော၊ သမောဒဟိတွာ ဝါ။ မနောဝိတက္ကောတိ မနမ္ပိ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။ တောဝတာ ဣဒံ ဒဿေတိ—ယထာ ကုမ္မော သောဏ္ဍိပဉ္စမာနိ အင်္ဂါနိ သကေ ကပါလေ သမောဒဟန္တော သိင်္ဂါလဿ^၂ ဩတာရံ န ဒေတိ။ သမောဒဟိတွာ စဿ အပ္ပသယှတံ အာပုဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု မနမ္ပိ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော သကေ အာရမ္မဏကပါလေ သမောဒဟံ မာရဿ ဩတာရံ န ဒေတိ။ သမောဒဟိတွာ စဿ အပ္ပသယှတံ အာပုဇ္ဇတိတိ။ အနိဿိတောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေဟိ အနိဿိတော ဟုတွာ။ အဟေဋ္ဌယာနောတိ အဝိဟိံသမာနော။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ နူပဝဒေယျ ကဉ္စိတိ ယံကိဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ အာစာရဝိပတ္တိအာဒိသု ယာယ ကာယစိ မင်္ဂံ ကာတုကာမော ဟုတွာ န ဝဒေယျ။ “ကာလေန ဝက္ခာမိ နော အကာလေနာ”တိအာဒယော ပန ပဉ္စ ဓမ္မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတေန စိတ္တေန ကာရညတံ ပဋိစ္စ ဝဒေယျာတိ။

ဒုက္ကရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒန္တဟိ ဒန္တမာဓာယ (သိ) ၂-သိဂါလဿ (သိ၊ သျာ)

၈-ဟိရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈။ အဋ္ဌမေ ဟိရိနိသေဓောတိ ဟိရိယာ အကုသလေ ဓမ္မေ နိသေဓေတိတိ ဟိရိနိသေဓော။ ကောစိ လောကသ္မိံ ဝိဇ္ဇတိတိ ကောစိ ဧဝရူပေါ ဝိဇ္ဇတိတိ ပုစ္ဆတိ။ ယော နိန္ဒံ အပဗောဓေတိတိ^၁ ယော ဂရဟံ အပဟရန္တော ဗုဇ္ဈတိ။ အဿော ဘဒြော ကသာမိဝါတိ ယထာ ဘဒြော အဿာဇာနိယော ကသံ အပဟရန္တော ဗုဇ္ဈတိ၊ ပတောဒစ္ဆာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဈန္တော ဝိယ ကသာယ အတ္တနိ နိပါတံ န ဒေတိ၊ ဧဝမေ ယော ဘိက္ခု ဘူတဿ ဒသအက္ကောသ-
ဝတ္ထုနော အတ္တနိ နိပါတံ အဒဒန္တော နိန္ဒံ အပဗောဓေတိ အပဟရန္တော ဗုဇ္ဈတိ၊ ဧဝရူပေါ ကောစိ ခိဏာသဝေါ ဝိဇ္ဇတိတိ ပုစ္ဆတိ။ အဘူတက္ကောသေန ပန ပရိမုတ္တော နာမ နတ္ထိ။ တနုယာတိ တနုကာ၊ ဟိရိယာ အကုသလေ ဓမ္မေ နိသေဓေတွာ စရန္တော ခိဏာသဝါ နာမ အပ္ပကာတိ အတ္တော။ သဒါ သတာတိ နိစ္စကာလံ သတိဝေပုလ္လေန သမန္တာဂတာ။ အန္တံ ဒုက္ခဿ ပပ္ဖုယျာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ကောဋိံ အန္တဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတွာ။ သေသံ ပုတ္တနယမေဝါတိ။

ဟိရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုဋိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ကမ္ဘိ တေ ကုဋိကာတိ အယံ ဒေဝတာ ဒသ မာသေ အန္တော-
ဝသနဋ္ဌာနဋ္ဌေန မာတရံ ကုဋိကံ ကတွာ၊ ယထာ သကုဏာ ဒိဝသံ ဂေါစရ-
ပသုတာ ရတ္တိံ ကုလာဝကံ အလ္လိယန္တိ၊ ဧဝမေဝံ သတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တာပိ
မာတုဂါမဿ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တိ^၂၊ အာလယဝသေန ဘရိယံ ကုလာဝကံ
ကတွာ။ ကုလပဝေဏိံ သန္တာနကဋ္ဌေန ပုတ္တေ သန္တာနကေ ကတွာ၊ တဏှံ
ဗန္ဓနံ ကတွာ၊ ဂါထာဗန္ဓနေန ဣမေ ပဉ္စေ သမောဓာနေတွာ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ၊
ဘဂဝါပိဿာ ဝိဿဇ္ဇေန္တော တန္ဒြါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တန္ဒြါတိ ဧကံသ-
ဝစနေ နိပါတော။ နတ္ထိတိ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဝဋ္ဋသ္မိံ ဝါ ပုန မာတုကုစ္ဆိ-
ဝါသဿ ဒါရဘရဏဿ ပုတ္တနိဗ္ဗတ္တိယာ^၃ ဝါ အဘာဝတော နတ္ထိ။

ဒေဝတာ “မယာ သန္တာဟံ ဗန္ဓိတွာ ဂဠာ ပဉ္စာ ပုစ္ဆိတာ၊ အယဉ္စ သမဏော ပုစ္ဆိတမတ္တေယေဝ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဇာနံ န ခေါ မေ အဇ္ဈာသယံ^၄ ကထေသိ၊

၁-အပ္ပဗောဓေတိတိ(သျှာ)

၂-ပုတ္တနိဗ္ဗတ္တိယာ (သိ)

၂-အာဂစ္ဆန္တိတိ(?)

၄-အာသယံ (က)

ဥဒါဟု အဇာနံ ယံ ဝါ တံ ဝါ မုခါရဉ္စ ကထေသီ”တိ စိန္တေတွာ ပုန ကိန္တာ-
ဟန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကိန္တာဟန္တိ ကိံ တေ အဟံ။ အထဿာ ဘဂဝါ
အာစိက္ခန္တော မာတရန္တိအာဒိမာဟ။ သာဟု တေတိ ဂါထာယ အနုမောဒိတွာ^၁
သမ္ပဟံသိတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ ပူဇေတွာ အတ္တနော
ဒေဝဋ္ဌာနမေဝ^၂ ဂတာတိ။

ကုဋိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒဿမေ တပေါဒါရာမေတိ တပေါဒဿ တတ္တောဒကဿ ရဟဒဿ
ဝသေန ဧဝံလဒ္ဓနာမေ အာရာမေ။ ဝေဘာရပဗ္ဗတဿ ကိရ ဟေဋ္ဌာ ဘုမ္မ-
ဋ္ဌကနာဂါနံ ပဉ္စယောဇနသတိကံ နာဂဘဝနံ ဒေဝလောကသဒိသံ မဏိမယေန^၃
တလေန အာရာမုယျာနေဟိ စ သမန္ဓာဂတံ။ တတ္ထ နာဂါနံ ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ
မဟာဥဒကရဟဒေါ၊ တတော တပေါဒါ နာမ နဒီ သန္တတိ ကုထိတာ
ဥဏှောဒကာ။ ကဿာ ပနေသာ ဧဒိသာ? ရာဇဂဟံ ကိရ ပရိဝါရေတွာ မဟာ-
ပေတလောကော တိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ ဦန္တံ မဟာလောဟကုမ္ဘိနိရယာနံ အန္တရေန
အယံ တပေါဒါ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿာ ကုထိတာ သန္တတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ယတာယံ^၄ ဘိက္ခဝေ တပေါဒါ သန္တတိ၊ သော ဒဟော
အစ္ဆောဒကော သီတောဒကော သာတောဒကော သေတောဒကော
သုပ္ပတိတ္ထော ရမဏိယော ပဟူတမစ္ဆကစ္ဆပေါ၊ စက္ကမတ္တာနိ စ
ပဒုမာနိ ပုပ္ဖန္တိ။ အဝိစာယံ ဘိက္ခဝေ တပေါဒါ ဦန္တံ မဟာနိရယာနံ
အန္တရိကာယ အာဂစ္ဆတိ၊ တေနာယံ တပေါဒါ ကုထိတာ
သန္တတိ”တိ^၅။

ဣမဿ ပန အာရာမဿ အဘိမုခဋ္ဌာနေ တတော မဟာဥဒကရဟဒေါ
ဇာတော၊ တဿ ဝသေနာယံ ဝိဟာရေ “တပေါဒါရာမော”တိ ဝုစ္စတိ။

သမိဒ္ဓိတိ တဿ ကိရ ထေရဿ အတ္တဘာဝေါ သမိဒ္ဓေါ အဘိရူပေါ ပါသာ-
ဒိကော၊ တဿာ “သမိဒ္ဓိ”တွေဝ သင်္ခံ^၆ ဂတော။ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတုန္တိ ပဓာနိ-
ကတ္ထေရေ သေ၊ ဗလဝပစ္စုသေ ဥဋ္ဌာယာသနာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ^၆

၁-အနုမောဒေတွာ (က)

၃-နိဗ္ဗလေန (က)

၅-ဝိ ၁-၁၄၉-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒေဝဘဝနမေဝ (က)

၄-ယတောယံ (သီ)၊ ယဒါယံ (က)

၆-ဥဋ္ဌာယ သေနာသနံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ (သျှာ)

ဗဟိ သဠိဟတ္ထမတ္ထေ မဟာစက်မေ အပရာပရံ စက်မိတွာ “သေဒဂဟိတေဟိ ဂတ္တေဟိ ပရိဘုဉ္ဇမာနံ သေနာသနံ ကိလိဿတိ”တိ မညမာနော ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္ဇနတ္ထံ သရီရဓောဝနတ္ထံ ဥပသင်္ကမိ။ **ကေစိဝရော အဋ္ဌာသီတိ** နိဝါသနံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ စိဝရံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။

ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာပယမာနောတိ ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ ဝေါဒကာနိ ကုရု-
မာနော။ အလ္လသရီရေပါရုတံ ဟိ စိဝရံ ကိလိဿတိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ။ န စေတံ
ဝတ္ထံ။ ထေရောပန ဝတ္တသမ္ပန္နော၊ တဿ ဝတ္ထေ ဌိတောဝ နှာယိတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ
အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ ဣဒံ နှာနဝတ္ထံ—ဥဒကတိတ္ထံ ဂန္ဓာ ယတ္ထ ကတ္တမိ^၁ စိဝရောနိ
နိက္ခိပိတွာ ဝေဂေန ဌိတကေန န ဩတရိတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဒိသာ ပန ဩလော-
ကေတွာ ဝိဝိတ္တဘာဝံ ဥတွာ ခါဏုဂုဗ္ဗလတာဒီနိ ဝဝတ္ထပေတွာ တိက္ခတ္ထံ၊
ဥက္ကာသိတွာ အဝကုဇ္ဇေ ဌိတေန ဥတ္တရာသင်္ဂစိဝရံ အပနေတွာ ပသာရေတဗ္ဗံ၊
ကာယဗန္ဓနံ မောစေတွာ စိဝရပိဋ္ဌေယေဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဥဒကသာဠိကာ
နတ္ထိ၊ ဥဒကန္တေ ဥက္ကာဠိကံ နိသီဒိတွာ နိဝါသနံ မောစေတွာ သစေ သိန္နဋ္ဌာနံ^၂
အတ္ထိ၊ ပသာရေတဗ္ဗံ။ နော စေ အတ္ထိ၊ သံဟရိတွာ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဥဒကံ
ဩတရန္တေန သဏိကံ နာဘိပ္ပမာဏမတ္ထံ ဩတရိတွာ ဝိစိ^၃ အနုဋ္ဌာပေန္တေန
သဒ္ဓိ အကရေန္တေန နိဝတ္တိတွာ အာဂတဒိသာဘိမုခေန နိမုဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိဝရံ
ရက္ခိတံ ဟောတိ။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တေနပိ သဒ္ဓိ အကရေန္တေန သဏိကံ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ
နှာနပရိယောသာနေ ဥဒကန္တေ ဥက္ကာဠိကေန နိသီဒိတွာ နိဝါသနံ ပရိက္ခိပိတွာ
ဥဋ္ဌာယ သုပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ စိဝရံ အပါရုပိတွာဝ
ဌာတဗ္ဗန္တိ။

ထေရောပိ တထာ နှာယိတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဝိဂစ္ဆမာနဥဒကံ ကာယံ
ဩလောကယမာနော အဋ္ဌာသိ။ တဿ ပကတိယာပိ ပါသာဒိကဿ ပစ္စုသ-
သမယေ သမ္မာ ပရိဏတာဟာရဿ ဥဏှောဒကေန နှာတဿ အတိဝိယ
မုခဝဏှော ဝိရောမိ^၄၊ ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တတာလဖလံ^၅ ဝိယ ပဘာသမ္ပန္နော ပုဏ္ဏ-
စန္ဒော ဝိယ တင်္ဂဏဝိကသိတပဒုမံ ဝိယ မုခံ သဿိရိကံ အဟောသိ၊ သရီရ-
ဝဏှောပိ ဝိပ္ပသီဒိ။ တသ္မိံ သမယေ ဝနသဏှော အဓိဝတ္တာ ဘုမ္မဒေဝတာ
ပါသာဒိကံ ဘိက္ခု ဩလောကယမာနာ သမနံ နိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တိ ကာမ-
ပရိဋ္ဌာဟာဘိဘူတာ^၁ ဟုတွာ “ထေရံ ပလောဘောဿာမိ”တိ အတ္တဘာဝံ

၁-ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ (သျှာ) ၂-နိသိန္နဋ္ဌာနံ (သျှာ) ၃-ဝိရောစတိ(က)
၄-ပမုတ္တတာလဖလံ (သီ၊ သျှာ) ၅-ကာမူပနိတာ လောဘာဘိဘူတာ (သျှာ)

ဥဋ္ဌာရေန အလင်္ကာရေန အလင်္ကရိတွာ သဟဿဝဋ္ဋိပဒီပံ ပဇ္ဇလမာနာ ဝိယ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပယမာနာ ဝိယ သကလာရာမံ ဧကောဘာသံ ကတွာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ အဝဋ္ဋိတွာဝ ဝေဟာသေ ဌိတာ ဂါထံ အဘာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ။ ပ။ အဇ္ဈဘာသိ”တိ။

အဘူတွာတိ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ အပရိဘုဋ္ဌိတွာ။ ဘိက္ခသီတိ ပိဏ္ဍာယ စရသိ။ မာ တံ ကာလော ဥပစ္စဂါတိ ဧတ္ထ ကာလော နာမ ပဉ္စကာမဂုဏပဋိသေဝ-
နက္ခမော ဒဟရယောဗ္ဗနကာလော။ ဇရာဇိဏ္ဏေန ဟိ ဩဘဂ္ဂေန^၁ ဒဏ္ဍ-
ပရာယဏေန ပဝေဓမာနေန ကာသသာသာဘိဘူတေန န သတ္တာ ကာမေ
ပရိဘုဋ္ဌိတုံ၊ ဣတိ ဣမံ ကာလံ သန္ဓာယ ဒေဝတာ “မာ တံ ကာလော
ဥပစ္စဂါ”တိ အာဟ။ တတ္ထ မာ ဥပစ္စဂါတိ မာ အတိက္ကမိ။

ကာလံ ဝေါဟံ န ဇာနာမီတိ ဧတ္ထ ဝေါတိ နိပါတမတ္ထံ။ ကာလံ န
ဇာနာမီတိ မရဏကာလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တာနဌိ—

ဇိဝိတံ ဗျာမိ ကာလော စ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။

ပဉ္စေတေ ဇိဝလောကသ္မိံ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

တတ္ထ ဇိဝိတံ တာဝ “ဧတ္ထကမေဝ၊ န ဣတော ပရ”န္တိ ဝဝတ္ထာနာဘာဝ-
တော^၂ အနိမိတ္တံ။ ကလလကာလေပိ ဟိ သတ္တာ မရန္တိ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓပေသိဃနအဗ္ဗု-
မာသဧကမာသဒ္ဓေမာသတေမာသစတုမာသပဉ္စမာသ။ ပ။ ဒသမာသကာလေပိ၊
ကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တသမယေပိ၊ တတော ပရံ ဝဿသတဿ အန္တောပိ ဗဟိပိ
မရန္တိယေဝ။ ဗျာမိပိ “ဣမိနာဝ ဗျာမိနာ သတ္တာ မရန္တိ၊ န အညေနာ”တိ
ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ စက္ခုရောဂေနပိ ဟိ သတ္တာ မရန္တိ
သောတရောဂါဒီနံ အညတရေနပိ။ ကာလောပိ “ဣမသ္မိံယေဝ ကာလေ မရိတဗ္ဗံ၊
န အညသ္မိံ”န္တိ ဧဝံဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ ပုဗ္ဗဏှေပိ ဟိ သတ္တာ မရန္တိ
မဇ္ဈိကာဒီနံ အညတရသ္မိမ္ပိ။ ဒေဟနိက္ခေပနဌိ “ဣဓေဝ မိယမာနာနံ ဒေဟေန^၄
ပတိတဗ္ဗံ၊ န အညတ္တာ”တိ ဧဝံ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တံ။ အန္တောဂါမေ
ဇာတာနံ ဟိ ဗဟိဂါမေပိ အတ္တဘာဝေါ ပတတိ၊ ဗဟိဂါမေပိ ဇာတာနံ
အန္တောဂါမေပိ။ တထာ ထလဇာနံ ဇလေ၊ ဇလဇာနံ ထလေတိ အနေကပ္ပ-
ကာရတော ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ဂတိပိ “ဣတော စုတေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ”န္တိ ဧဝံ
ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ ဒေဝလောကတော ဟိ စုတာ မနုဿေသုပိ

၁-ဩဘဂ္ဂိဘဂ္ဂေန (က)

၃-ဝဝတ္ထာနာဘာဝတောပိ (သီ၊ သျာ၊ က)

၂-ဗြဟ္မာရေ (သီ)

၄-ဒေဟံ (က)

နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မနုဿလောကတော စုကာ ဒေဝလောကဒီနံ ယတ္ထ ကတ္ထမိ
 နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဧဝံ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ ဂတိပဉ္စကော^၁ လောကော
 သမ္ပရိဝတ္တတိ။ တဿေဝံ သမ္ပရိဝတ္တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ကာလေ မရဏံ
 ဘဝိဿတိ”တိ ဣမံ မရဏဿ ကာလံ ဝေါဟံ န ဇာနာမိ။

ဆန္ဒော ကာလော န ဒိဿတိတိ အယံ ကာလော မယံ ပဋိစ္စန္ဒော
 အဝိဘူတော န ပညာယတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ အယံ ကာလော ပဋိစ္စန္ဒော
 န ပညာယတိ၊ တသ္မာ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ အဘုတွာဝ ဘိက္ခာမိ။ မာ မံ ကာလော
 ဥပစ္စဂါတိ ဧတ္ထ သမဏဓမ္မကရဏကာလံ သန္ဓာယ “ကာလော”တိ အာဟ။
 အယဉ္စိ သမဏဓမ္မော နာမ ပစ္စိမေ ကာလေ တိဿော ဝယောသီမာ၊
 အတိက္ကန္တေန ဩဘဂ္ဂေန ဒဏ္ဍပရာယဏေန ပဝေဓမာနေန ကာသသာသာဘိ-
 ဘူတေန န သက္ကာ ကာတုံ။ တဒါဟိ န သက္ကာ ဟောတိ ဣတ္ထိတိတ္ထိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါ
 ဂဏှိတုံ^၂၊ ဓုတင်္ဂံ^၃ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ အရညဝါသံ ဝါ ဝသိတုံ၊ ဣတ္ထိတိတ္ထိတက္ခဏေ
 သမာပတ္တိံ^၄ ဝါ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ပဒဘာဏံ^၅ သရဘညဓမ္မကထာအနုမောဒနာဒီနိ
 ဝါ ကာတုံ၊ တရုဏယောဗ္ဗနကာလေ ပနေတံ သဗ္ဗံ သက္ကာ ကာတုန္တိ အယံ
 သမဏဓမ္မကရဏဿ ကာလော မာ မံ ဥပစ္စဂါယာဝ မံ နာတိက္ကမတိ၊ တာဝ
 ကာမေ အဘုတွာဝ သမဏဓမ္မံ ကရောမိတိ အာဟ။

ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌဟိတွာတိ သာ ကိရ ဒေဝတာ “အယံ ဘိက္ခု သမဏဓမ္မ-
 ကရဏဿ ကာလံ နာမ ကထေတိ၊ အကာလံ နာမ ကထေတိ၊ သဟေတုကံ
 ကထေတိ သာနိသံသ”န္တိ ဧတ္တာဝတာဝ ထေရေ လဇ္ဇံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ
 မဟာဗြဟ္မံ ဝိယ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိယ စ နံ မညမာနာ ဂါရဝဇာတာ အာကာသာ
 ဩရုယ ပထဝိယံ အဋ္ဌာသိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ပထဝိယံ ဌိတာ၊
 ယေန ပနတ္ထေန အာဂတာ၊ ပုနပိ တမေဝ ဂဟေတွာ ဒဟရော တွန္တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုဿတိ တရုဏော။ ကာဠကေသောတိ သုဠ ကာဠ-
 ကေသော။ ဘဒြေနာတိ ဘဒ္ဒကေန။ ကေစ္စော ဟိ ဒဟရေပိ သမာနော
 ကာဏော ဝါ ဟောတိ ကုဏိအာဒီနံ ဝါ အညတရော၊ သော ဘဒြေန
 ယောဗ္ဗနေန သမန္ဓာဂတော နာမ န ဟောတိ။ ယော ပန အဘိရူပေါ ဟောတိ
 ဒဿနိယော ပါသာဒိကော သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသမ္ပန္နော၊ ယံ ယဒေဝ အလင်္ကာရ-
 ပရိဟာရံ ဣတ္ထိတိ၊ တေန တေန အလင်္ကာတော ဒေဝပုတ္တော ဝိယ စရတိ၊ အယံ
 ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္ဓာဂတော နာမ ဟောတိ။ ထေရော စ ဥတ္တမရူပ-
 သမ္ပန္နော၊ တေန နံ ဧဝမာဟ။

၁-ဂတိပဉ္စကော(သီ၊ သျှာ) ၂-ဝယသီမာ (သျှာ၊ က) ၃-ဥဂ္ဂဏှိတုံ (သီ၊ သျှာ) ၄-သမာပတ္တိ (သီ၊ က)

အနိက္ခိဋ္ဌိတာဝိ ကာမေသုတိ ကာမေသု အနိဋ္ဌိတကိဋ္ဌော^၁ အဘုတ္တာဝိ၊
အကတကာမကိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ မာ သန္နိဋ္ဌိကံ ဟိတွာတိ ယေဘုယျေန
ဟိတာ အဒိဋ္ဌသစ္စာ အဝိတရာဂါ အပရစိတ္တဝိဒ္ဓနိယော ဒေဝတာ ဘိက္ခု။ ဒသပိ
ဝဿာနိ ဝိသတိမ္ပိ။ပ။ သဋ္ဌိမ္ပိ ဝဿာနိ ပရိသုဒ္ဓိံ အခဏ္ဍံ ဗြဟ္မစရိယံ စရမာနေ
ဒိသ္မာ “ဣမေ ဘိက္ခု။ မာနုသကေ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ပဟာယ ဒိဗ္ဗေ ကာမေ
ပတ္တယန္တာ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တိ”တိ သညံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ အယမ္ပိ တထေဝ
ဥပ္ပါဒေသိ။ တသ္မာ မာနုသကေ ကာမေ သန္နိဋ္ဌိကေ၊ ဒိဗ္ဗေ စ ကာလိကေ ကတွာ
ဝေမာဟ။

န ခေါ အဟံ အာရုသောတိ အာရုသော အဟံ သန္နိဋ္ဌိကေ ကာမေ ဟိတွာ
ကာလိကေ ကာမေ န အနုဓာဝါမိ န ပတ္ထေမိ န ပိဟေမိ။ ကာလိကဉ္စ ခေါ
အဟံ အာရုသောတိ အဟံ ခေါ အာရုသော ကာလိကံ ကာမံ ဟိတွာ သန္နိဋ္ဌိကံ
လောကုတ္တရဓမ္မံ အနုဓာဝါမိ။ ဣတိ ထေရော စိတ္တာနန္တရံ အလဒ္ဓဗ္ဗတာယ ဒိဗ္ဗေပိ
မာနုသကေပိ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ၊ ကာလိကာတိ အကာသိ၊ စိတ္တာနန္တရံ
လဒ္ဓဗ္ဗတာယ လောကုတ္တရဓမ္မံ သန္နိဋ္ဌိကန္တိ။ ပဉ္စကာမဂုဏေသု သမောဟိတေသုပိ
သမ္ပန္နကာမဿာပိ ကာမိနော စိတ္တာနန္တရံ ဣတ္ထိတိတ္ထိတာရမ္မဏာနုဘဝနံ န
သမ္ပဇ္ဇတိ။ စက္ခုဒွါရေ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ အနုဘဝိတုကာမေန ဟိ စိတ္တကာရ-
ပေါတ္တကာရရူပကာရာဒယော ပက္ခောသာပေတွာ “ဣဒံ နာမ သဇ္ဇေထာ”တိ
ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧတ္တန္တရေ အနေကကောဋိသတသဟဿာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
နိရုဇ္ဈန္တိ။ အထ ပစ္ဆာ တံ အာရမ္မဏံ သမ္ပာပုဏာတိ။ သေသဒ္ဓါရေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါနန္တရံ ပန သောတာပတ္တိဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
အန္တရာ^၂ အညဿ စိတ္တဿ ဝါရော နတ္ထိ။ သေသဖလေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။

သော တမေဝတ္ထံ ဂဟေတွာ ကာလိကာ ဟိ အာရုသောတိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ကာလိကာတိ ဂုတ္တနယေန သမောဟိတသမ္ပတ္တိနာပိ ကာလန္တရေ
ပတ္တဗ္ဗာ။ ဗဟုဒုက္ခာတိ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ၊ နိဿာယ ပတ္တဗ္ဗဒုက္ခဿ ဗဟုတာယ
ဗဟုဒုက္ခာ။ တံဝတ္ထုကဿေဝ ဥပါယာသဿ ဗဟုတာယ ဗဟုပါယာသာ။
အာဒိနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျောတိ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ၊ နိဿာယ လဒ္ဓဗ္ဗသုခတော
အာဒိနဝေါ ဘိယျော၊ ဒုက္ခမေဝ ဗဟုတရန္တိ အတ္ထော။ သန္နိဋ္ဌိကော အယံ
ဓမ္မောတိ အယံ လောကုတ္တရဓမ္မော ယေန ယေန အဓိဂတော ဟောတိ၊
တေန တေန ပရသဒ္ဓါယ^၃ ဂန္တဗ္ဗတံ ဟိတွာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန သယံ

၁-အကတကိဋ္ဌော (သိ)

၂-မဂ္ဂဿ အနန္တရာ (သိ)

၂-ကာမေ (က)

၄-ပရံ သန္ဓာယ (သျှာ)

ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ အတ္တနော ဖလဒါနံ သန္ဓာယ နာဿ ကာလောတိ အကာလော၊ အကာလောယေဝ အကာလိကော။ ယော ဧတ္ထ အရိယမဂ္ဂ-
ဓမ္မော၊ သော အတ္တနော ပဝတ္တိသမနန္တရမေဝ ဖလံ ဒေတီတိ အတ္ထော။ “ဧဟိ
ပဿ ဣမံ ဓမ္မ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဧဟိပဿဝိမိ” အရဟတီတိ ဧဟိပဿိကော။
အာဒိတ္တံ စေလံ ဝါ သီသံ ဝါ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာပိ ဘာဝနာဝသေန အတ္တနော
စိတ္တေ ဥပနယံ^၁ အရဟတီတိ ဩပနေယျိကော။ သဗ္ဗေဟိ ဥဂ္ဂုဋ္ဌိတညူအာဒိဟိ
ဝိညူဟိ “ဘာဝိတော မေ မဂ္ဂေါ၊ အဓိဂတံ ဖလံ၊ သစ္စိကတော နိရောဓော”တိ
အတ္တနိ အတ္တနိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဓမ္မာနုဿတိဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တော။

ဣဒါနိ သာ ဒေဝတာ အန္ဓော ဝိယ ရူပဝိသေသံ၊ ထေရေန ကထိတဿ
အတ္ထေ အဇာနန္တိ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကထဉ္စာတိ-
ပဒဿ “ကထဉ္စ ဘိက္ခု ကာလိကာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ကထံ
ဗဟုဒုက္ခာ၊ ကထံ ဗဟုပါယာသာ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေဟိ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။

နဝေါတိ အပရိပုဏ္ဏပဉ္စဝသော ဟိ ဘိက္ခု နဝေါ နာမ ဟောတိ၊
ပဉ္စဝသတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဈိမော၊ ဒသဝသတော ပဋ္ဌာယ ထေရော။ အပရော
နယော—အပရိပုဏ္ဏဒသဝသော နဝေါ၊ ဒသဝသတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဈိမော၊
ဝိသတိဝသတော ပဋ္ဌာယ ထေရော။ တေသံ အဟံ နဝေါတိ ဝဒတိ။

နဝေါပိ ဧကစ္စော သတ္တဋ္ဌဝဿကာလေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဒွါဒသတေရသဝဿာနိ
သာမဏေရဘာဝေနော^၃ အတိက္ကန္တော စိရပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ အဟံ
ပန အစိရပဗ္ဗဇိတောတိ ဝဒတိ။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယန္တိ ဣမံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ။
ဥဘယဓမ္မတံ သာသနဿေဝ နာမံ။ ဓမ္မေန ဟေတ္ထ ဒွေ ပိဋကောနိ ဝုတ္တာနိ၊
ဝိနယေန ဝိနယပိဋကံ၊ ဣတိ တိဟိ ပိဋကေဟိ ပကာသိတံ ပဋိပတ္တိ^၄ အရနာ
အာဂတောမှီတိ ဝဒတိ။

မဟေသက္ခာဟိတိ မဟာပရိဝါရာဟိ။ ဧကေကဿ ဟိ ဒေဝရညော
ကောဋိသတမ္ပိ ကောဋိသဟဿမ္ပိ ပရိဝါရော ဟောတိ၊ တေ အတ္တာနံ မဟန္တေ
ဌာနေ ဌပေတွာ တထာဂတံ ပဿန္တိ။ တတ္ထ အမှာဒိသာနံ အပ္ပေသက္ခာနံ
မာတုဂါမဇာတိကာနံ ကုတော ဩကာသောတိ ဒဿေတိ။

၁-ဥပနယနံ (သီ)၊ ဥပနေယျံ (သျှာ)

၂-ဝိသုဒ္ဓိ၁-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေ။

၃-သာမဏေရဘာဝေ (သီ)

မယမ္ဗိ အာဂစ္ဆေယျာမာတိ ဣဒံ သာ ဒေဝတာ “သဓေဝိ စက္ကဝါဠိ ပူရေတွာ ပရိသာ နိသိန္ဓာ ဟောတိ၊ မဟတိယာ ဗုဒ္ဓဝိထိယာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တု လဘတိ”တိ ဥတွာ အာဟ။ ပုစ္ဆ ဘိက္ခု၊ ပုစ္ဆ ဘိက္ခုတိ ထိရကရဏ-ဝသေန အာမေဋ္ဌိတံ^၁ ကတံ။

အက္ခေယသညိနောတိ ဧတ္ထ “ဒေဝေါ မနုဿော ဂဟဋ္ဌော ပဗ္ဗဇိတော သတ္တော ပုဂ္ဂလော တိဿော ဖုဿော”တိအာဒိနာ နယေန အက္ခေယတော သဗ္ဗေသံ အက္ခာနာနံ သဗ္ဗာသံ ကထာနံ ဝတ္ထုဘူတတော ပဉ္စက္ခန္ဓာ “အက္ခေယျာ”တိ ပုစ္ဆန္တိ။ “သတ္တောနရော ပေါဿော ပုဂ္ဂလော ဣတ္ထိ ပရိဿော”တိ ဧဝံ သညာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ သညိနော၊ အက္ခေယျေသွေဝ သညိနောတိ အက္ခေယသညိနော၊ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု သတ္တပုဂ္ဂလာဒိသညိနောတိ အတ္တော။ အက္ခေယသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတာတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ပတိဋ္ဌိတာ။ ရတ္တော ဟိ ရာဂဝသေန ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသဝသေန၊ မူဋ္ဌော မောဟဝသေန၊ ပရာမဋ္ဌော ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ထာမဂတော အနုသယဝသေန၊ ဝိနိဗဒ္ဓေါ မာနဝသေန၊ အနိဋ္ဌင်္ဂတော ဝိစိကိစ္ဆာဝသေန၊ ဝိက္ခေပဂတော ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အက္ခေယျံ အပရိညာယာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ တိဟိ ပရိညာဟိ အပရိဇာနိတွာ။ ယောဂမာယန္တိ မစ္စုနောတိ မစ္စုနော ယောဂံ ပယောဂံပက္ခေပံ ဥပက္ခေပံ ဥပက္ကမံ အပ္ပန္နရံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မရဏဝသံ^၂ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္တော။ ဧဝမိမာယ ဂါထာယ ကာလိကာ ကာမာ ကထိတာ။

ပရိညာယာတိ ဉာတပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတိ ဣမာဟိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတွာ။ တတ္ထ ကတမာ ဉာတပရိညာ? ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိဇာနာတိ “အယံ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။ အယံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဣမာနိ တေသံ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ”တိ၊ အယံ ဉာတပရိညာ။ ကတမာ တိရဏ-ပရိညာ? ဧဝံ ဉာတံ ကတွာ ပဉ္စက္ခန္ဓေ တိရေတိ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတောတိ ဒွါစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ အယံ တိရဏပရိညာ။ ကတမာ ပဟာနပရိညာ? ဧဝံ တိရယိတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတိ၊ အယံ ပဟာနပရိညာ။

အက္ခာတာရံ န မညတိတိ ဧဝံ တိဟိ ပရိညာဟိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိဇာနိတွာ ဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အက္ခာတာရံ ပုဂ္ဂလံ န မညတိ။ အက္ခာတာရန္တိ ကမ္မဝသေန ကာရကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အက္ခာတဗ္ဗံ ကထေတဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလံ န မညတိ၊ န ပဿတိတိ

အတ္ထော။ ကိန္တိ အက္ခာတဗ္ဗန္တိ? “တိဿော”တိ ဝါ “ဖုဿော”တိ ဝါ ဧဝံ ယေန ကေနစိ နာမေန ဝါ ဂေါတ္တေန ဝါ ပကာသေတဗ္ဗံ။ တဉ္စိ တဿ န ဟောတိတိ တံ တဿ ဒိဏာသဝဿ န ဟောတိ။ ယေန နံ ဝဇ္ဇာတိ ယေန နံ “ရာဂေန ရတ္ထော”တိ ဝါ “ဒေါသေန ဒုဋ္ဌော”တိ ဝါ “မောဟေန မူဋ္ဌော”တိ ဝါတိ ကောစိ ဝဒေယျ၊ တံ ကာရဏံ တဿ ဒိဏာသဝဿ နတ္ထိ။

သစေ ဝိဇာနာသိ ဝဒေဟိတိ သစေ ဧဝရူပံ ဒိဏာသဝံ ဇာနာသိ၊ “ဇာနာမိ”တိ ဝဒေဟိ။ နော စေ ဇာနာသိ၊ အထ “န ဇာနာမိ”တိ ဝဒေဟိ။ ယက္ခာတိ ဒေဝတံ အာလပန္နော အာဟ။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ သန္တိဋ္ဌိကော နဝရိဓော လောကုတ္တရဓမ္မော ကထိတော။ သာဓူတိ အာယာစနတ္ထေ နိပါတော။

ယော မညတိတိ ယော အတ္တာနံ “အဟံ သမော”တိ ဝါ “ဝိသေသိ”တိ ဝါ “နိဟိနော”တိ ဝါ မညတိ။ ဧတေန “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒယော တယော မာနာ ဂဟိတာဝ။ တေသု ဂဟိတေသု နဝ မာနာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ သော ဝိဝဒေထ တေနာတိ သော ပုဂ္ဂလော တေနော မာနေန ယေန ကေနစိ ပုဂ္ဂလေန သဉ္စိ “ကေန မံ တံ ပါပုဏာသိ၊ ကိံ ဇာတိယာ ပါပုဏာသိ၊ ဥဒါဟု ဂေါတ္တေန၊ ကုလပဒေသေန၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ ဗာဟုသစ္စေန၊ ဓုတဂုဏေနာ”တိ ဧဝံ ဝိဝဒေယျ။ ဣတိ ဣမာယပိ ဥပခုဂါထာယ ကာလိကာ ကာမာ ကထိတာ။

တိသု ဝိဓာသုတိ တိသု မာနေသု။ “ဧကဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိအာဒိသု^၁ ဟိ ကောဋ္ဌာသော “ဝိဓော”တိ ဝုတ္တော။ “ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ၊ ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ”တိအာဒိသု^၂ အာကာရော^၃။ “တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိဓာ၊ ကတမာ တိဿော။ သေယျောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ၊ သဒိသောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ၊ ဟိနောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ”တိအာဒိသု^၄ မာနော “ဝိဓာ”တိ ဝုတ္တော၊ ဣဓာပိ မာနောဝ။ တေန ဝုတ္တံ “တိသု ဝိဓာသုတိ တိသု မာနေသု”တိ။ အဝိကမ္ပ-မာနောတိ သော ပုဂ္ဂလော ဧတေသု သင်္ခေပတော တိသု၊ ဝိတ္တာရတော နဝသု မာနေသု န ကမ္ပတိ န စလတိ။ သမော ဝိသေသိတိ န တဿ ဟောတိတိ တဿ ပဟိနမာနဿ ဒိဏာသဝဿ “အဟံ သဒိသော”တိ ဝါ “သေယျော”တိ ဝါ “ဟိနော”တိ ဝါ န ဟောတိတိ ဒဿတိ။ ပစ္ဆိမပဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣတိ ဣမာယပိ ဥပခုဂါထာယ နဝရိဓော သန္တိဋ္ဌိကော လောကုတ္တရဓမ္မော ကထိတော။

၁-အဘိ ၁-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။	၂-သံ ၁-၅၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-သဘာဝေါ(က)၊ သဏ္ဌာနံ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၃-ပိဋ္ဌေ။)	၄-သံ ၃-၅၂-ပိဋ္ဌေ။

ပဟာသိ သန္တိန္တိ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ”တိ-
 အာဒိသု^၁ ပညာ “သင်္ခါ”တိ အာဂတာ။ “အတ္ထိ တေ ကောစိ ဂဏကော ဝါ
 မုဒ္ဓိကော ဝါ သင်္ခါယကော ဝါ၊ ယော ပဟောတိ ဂင်္ဂါယ ဝါလုကံ
 ဂဏေတု”^၂န္တိ^၂ ဧတ္ထ ဂဏနာ။ “သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ”တိအာဒိသု^၃
 ကောဋ္ဌာသော။ “ယာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သင်္ခါ သမညာ”တိ^၄ ဧတ္ထ ပဏ္ဏတ္ထိ
 “သင်္ခါ”တိ အာဂတာ။ ဣဓာပိ အယမေဝ အဓိပ္ပေတာ။ ပဟာသိ သန္တိန္တိပဒဿ
 ဟိ အယမေဝတ္ထော—ရတ္ထော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌော ဣတိ ဣမံ ပဏ္ဏတ္ထိံ ခိဏာသဝေါ
 ပဟာသိ ဇဟိ ပဇဟိတိ။

န ဝိမာနမဇ္ဈဂါတိ နဝဘေဒံ တိဝိဓမာနံ န ဥပဂတော။ နိဝါသဋ္ဌေန ဝါ
 မာတုကုန္တိ “ဝိမာန”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ အာယတိံ^၁ ပဋိသန္ဓိဝသေန န ဥပဂန္တိတိဝိ
 အတ္ထော။ အနာဂတတ္ထေ အတိတဝစနံ။ အစ္ဆန္တိတိ ဆိန္တိ။ ဆိန္တဂန္တိန္တိ စတ္တာရော
 ဂန္တေ ဆိန္တိတွာ ဌိတံ။ အနိယန္တိ နိဒ္ဒါက္ခံ။ နိရာသန္တိ နိတ္တဏံ။ ပရိယေသမာနာတိ
 ဩလောကယမာနာ။ နာဇ္ဈဂမုန္တိ န အဓိဂစ္ဆန္တိ န ဝိန္တိန္တိ န ပဿန္တိ။
 ဝတ္တမာနတ္ထေ အတိတဝစနံ။ ဣဓ ဝါဟုရံ ဝါတိ ဣဓလောကေ ဝါ ပရလောကေ
 ဝါ။ သဗ္ဗနိဝေသနေသုတိ တယော ဘဝါ၊ စတသော ယောနိယော၊ ပဉ္စ
 ဂတိယော၊ သတ္တဝိညာဏဌိတိယော၊ နဝသတ္တာဝါသာ၊ ဣတိ ဣမေသုပိ သဗ္ဗေသု
 သတ္တနိဝေသနေသု ဧဝရူပံ ခိဏာသဝံ ကာယဿ ဘေဒါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝါ
 ဥပ္ပန္နံ ဝါ^၂ န ပဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဣမာယ ဂါထာယ သန္တိဌိကံ လောကုတ္တရ-
 ဓမ္မမေဝ ကထေသိ။

ဣမဉ္စ ဂါထံ သုတွာ သာပိ ဒေဝတာ အတ္ထံ သလ္လက္ခေသိ၊ တေနဝ
 ကာရဏေန ဣမဿ ခွါဟံ အန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါပံ န ကယိရာတိ
 ဂါထာယ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေနပိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဝသေနပိ။
 ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန တာဝ ဝစသာတိ စတုဗ္ဗိဓံ ဝစီသုစရိတံ ဂဟိတံ။
 မနသာတိ တိဝိဓံ မနောသုစရိတံ ဂဟိတံ။ ကာယေန ဝါ ကိဉ္စနံ^၆ သဗ္ဗ-
 လောကေတိ တိဝိဓံ ကာယသုစရိတံ ဂဟိတံ။ ဣမေ တာဝ ဒသကုသလကမ္မပထ-
 ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ ကာမေ ပဟာယာတိ ဣမိနာ ပန ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ
 ပဋိက္ခိတ္တော။ သတိမာ သမ္ပဇာနောတိ ဣမိနာ ဒသကုသလကမ္မပထကာရဏံ
 သတိသမ္ပဇညံ ဂဟိတံ။ ဒုက္ခံ န သေဝေထ အနတ္တသံဟိတန္တိ ဣမိနာ
 အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ပဋိသိဒ္ဓေါ။ ဣတိ ဒေဝတာ “ဥဘော အန္တေ

၁-သံ ၂-၃၂၃-၃၀၅-ပိဋေသု။	၂-သံ ၂-၅၄၅-ပိဋေ။	၃-ခု ၁-၄၁၄-ပိဋေ။
၄-အဘိ ၁-၂၅၆-ပိဋေ။	၅-ဥပပဇ္ဇမာနံ ဝါ ဥပပန္နံ ဝါ (သျှာ)	၆-ကိဉ္စနံ (သိ၊ သျှာ)

ဝိဝဇ္ဇေတွာ ကာရဏေဟိ သတိသမ္ပဇညေဟိ သဒ္ဓိံ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေ တုမှေဟိ ကထိတေ အာဇာနာမိ ဘဂဝါ”တိ ဝဒတိ။

အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဝသေန ပန အယံ နယော—တသ္မိံ ကိရ ဌာနေ မဟတိ ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ဒေဝတာ ယထာဌာနေ ဌိတာဝ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဌာယ အတ္တနာ အဓိဂတံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဒေသန္တိ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ဝစသတိ သမ္မာဝါစာ ဂဟိတာ၊ မနော ပန အင်္ဂံ န ဟောတိတိ မနသတိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကံ^၁ စိတ္တံ ဂဟိတံ။ ကာယေန ဝါ ကိဉ္ဇန သဗ္ဗလောကေတိ သမ္မာကမ္မန္တော ဂဟိတော၊ အာဇီဝေါ ပန ဝါစာ- ကမ္မန္တပက္ခိကတ္တာ ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ သတိမာတိ ဣမိနာ ဝါယာမသတိ- သမာဓယော ဂဟိတာ။ သမ္ပဇာနောတိပဒေန သမ္မာဒိဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပ။ ကာမေ ပဟာယ, ဒုက္ခံ န သေဝေထာတိပဒဒ္ဒယေန အန္တဒ္ဒယဝဇ္ဇနံ^၂။ ဣတိ ဣမေ ဋ္ဌေ အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမံ ပဋိပဒံ တုမှေဟိ ကထိတံ အာဇာနာမိ ဘဂဝါတိ ဝတွာ တထာဂတံ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိတိ။

သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နန္ဒနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-သတ္တိဝဂ္ဂ

၁-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ သတ္တိဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သတ္တိယာတိ ဒေသနာသီသမေတံ၊ ဧကတော- ဓာရာဒိနာ သတ္တေနာတိ အတ္ထော။ ဩမဋ္ဌောတိ ပဟတော။ စတ္တာရော ဟိ ပဟာရာ ဩမဋ္ဌော ဥမ္မဋ္ဌော မဋ္ဌော ဝိမဋ္ဌောတိ။ တတ္ထ ဥပရိ ဌတွာ အဓောမုခံ ဒိန္နပဟာရော ဩမဋ္ဌော နာမ၊ ဟေဋ္ဌာ ဌတွာ ဥဒ္ဓံမုခံ^၃ ဒိန္နော ဥမ္မဋ္ဌော နာမ၊ အဂ္ဂဋ္ဌသူဝိ ဝိယ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂတော မဋ္ဌော နာမ၊ သေသော သဗ္ဗောပိ ဝိမဋ္ဌော နာမ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဩမဋ္ဌော ဂဟိတော။ သော ဟိ သဗ္ဗဒါရုဏော ဒုရုဒ္ဓရသလ္လော ဒုတ္တိကိစ္ဆော အန္တောဒေါသော အန္တောပုဗ္ဗလောဟိတောဝ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတံ အနိက္ခမိတွာ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တိတွာ တိဌတိ။

ပုဗ္ဗလောဟိတံ နိဟရိတုကာမေဟိ မဉ္ဇေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ အဓောသိရော
ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ မရဏံ ဝါ မရဏမတ္ထံ ဝါ ဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။ ပရိဗ္ဗဇေတိ
ဝိဟရေယျ။

ဣမာယ ဂါထာယ ကိံ ကထေတိ? ယထာ သတ္တိယာ ဩမဉ္ဇော
ပုရိသော သလ္လုဗ္ဗဟနဝဏတိကိစ္ဆနာနံ အတ္ထာယ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ပယောဂံ
ကရေတိ ပရက္ကမတိ။ ယထာ စ ဒုယုမာနော^၁ မတ္ထကေ အာဒိတ္တသိသော
တဿ နိဗ္ဗာပနတ္ထာယ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ပယောဂံ ကရေတိ ပရက္ကမတိ၊
ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ကာမရာဂံ ပဟာနာယ သတော အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ
ဝိဟရေယျ ဘဂဝါတိ ကထေသိ။

အထ ဘဂဝါ စိန္တေသိ—ဣမာယ ဒေဝတာယ ဥပမာ တာဝ ဒဉ္စံ ကတွာ
အာနိတာ၊ အတ္ထံ ပန ပရိတ္တကံ ဂဟေတွာ ဌိတာ၊ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တိပိ ဟေသာ
ကာမရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနမေဝ ကထေယျ။ ယာဝ စ ကာမရာဂေါ မဂ္ဂေန
န သမုဋ္ဌါဋ္ဌိယတိ၊ တာဝ အနုဗဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဣတိ တမေဝ ဩပမ္ပံ ဂဟေတွာ
ပဌမမဂ္ဂဝသေန ဒေသနံ ဝိနိဝဋ္ဋေတွာ ဒေသေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။
တဿတ္ထော ပုရိမာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဖုသတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ နာဖုသန္တံ ဖုသတိတိ ကမ္မံ အဖုသန္တံ ဝိပါကော န ဖုသတိ၊
ကမ္မမေဝ ဝါ အဖုသန္တံ ကမ္မံ န ဖုသတိ။ ကမ္မံ ဟိ နာကရေတော ကရိယတိ^၂။
ဖုသန္တဉ္စ တတော ဖုသေတိ ကမ္မံ ဖုသန္တံ ဝိပါကော ဖုသတိ၊ ကမ္မမေဝ ဝါ
ဖုသတိ။ ကမ္မံ ဟိ ကရေတော ကရိယတိ^၃။ တသ္မာ ဖုသန္တံ ဖုသတိ၊
အပ္ပဒုဋ္ဌပဒေါသိနန္တိ ယသ္မာ န အဖုသန္တံ ဖုသတိ၊ ဖုသန္တဉ္စ ဖုသတိ၊ အယံ
ကမ္မဝိပါကာနံ ဓမ္မတာ၊ တသ္မာ ယော “အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ ဒုဿတိ၊ သုဒ္ဓဿ
ပေါသဿ အနင်္ဂဏဿာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော အပ္ပဒုဋ္ဌပဒေါသိ ပုဂ္ဂလော၊ တံ
ပုဂ္ဂလံ ကမ္မံ ဖုသန္တမေဝ ကမ္မံ ဖုသတိ၊ ဝိပါကော ဝါ ဖုသတိ။ သော ဟိ
ပရဿ ဥပဃာတံ ကာတုံ သက္ကောတိ ဝါ မာ ဝါ၊ အတ္တာ ပနာနေန
စတူသု အပါယေသု ဌပိတော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “တမေဝ
ဗာလံ ပစ္စေတိ ပါပံ၊ သုခုမော ရဇော ပဋိဝါတံဝံ ခိတ္တော”တိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ဒုယုမာနော (က)

၂-နာကာရကော ကယိရတိ (သိ)၊ နာကရေန္တော ကရိယတိ (က)

၃-ကာရကော ကယိရတိ (သိ)

၃-ဇေယျသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃။ တတိယေ အန္တောဇေယျတိ ဂါထာယံ ဇေယျတိ တဏှာယ ဇာလိ-
 နိယာ အဓိဝစနံ။ သာ ဟိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ပုနပျုနံ
 ဥပ္ပဇ္ဇနတော သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန ဝေဋ္ဌုရမ္မာဒိနံ သာခါဇာလသင်္ခါတာ ဇေယျ ဝိယာတိ
 ဇေယျ။ သာ ပနေသာ သကပရိက္ခာရပရပရိက္ခာရေသု သကအတ္တဘာဝပရအတ္တ-
 ဘာဝေသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနဗာဟိရာယတနေသု စ ဥပ္ပဇ္ဇနတော အန္တောဇေယျ
 ဗဟိဇေယျတိ ဝုစ္စတိ။ တာယ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ ဇေယျယ ဇဋ္ဌိတာ ပဇာ။ ယထာ
 နာမ ဝေဋ္ဌုဇေယျဒိဟိ ဝေဋ္ဌုအာဒယော၊ ဧဝံ တာယ တဏှာဇေယျယ သဗ္ဗာပိ
 အယံ သတ္တနိကာယသင်္ခါတာ ပဇာ ဇဋ္ဌိတာ ဝိနဒ္ဓါ၊ သံသိဗ္ဗိတာတိ အတ္ထော။
 ယသ္မာ စ ဧဝံ ဇဋ္ဌိတာ၊ တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမီတိ တသ္မာ တံ ပုစ္ဆာမိ။
 ဂေါတမာတိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ ကော ဣမံ ဝိဇေယေ ဇေယန္တိ
 ဣမံ ဧဝံ တေဓာတုကံ ဇေယေတွာ ဌိတံ ဇဋ္ဌံ ကော ဝိဇေယျ၊ ဝိဇေယေတုံ ကော
 သမတ္ထောတိ ပုစ္ဆတိ။

အထဿ ဘဂဝါ တမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ ဌတွာ။ ဧတ္ထ စ ဘဂဝါ
 ဇေယျဝိဇေယန္တံ ပုစ္ဆိတော သီလံ အာရဘန္တော န “အညံ ပုဋ္ဌော အညံ
 ကထေတိ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇေယျဝိဇေယကဿ ဟိ ပတိဋ္ဌာဒဿနတ္ထမေတ္ထံ
 သီလံ ကထိတံ။

နရောတိ သတ္ထော။ သပညောတိ ကမ္မဇတိဟေတုကပဋိသန္ဓိပညာယ
 ပညဝါ။ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ သမာဓိဉ္စေဝ ဝိပဿနဉ္စ ဘာဝယမာနော။
 စိတ္တသီသေန ဟေတ္ထ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ကထိတာ၊ ပညာနာမေန
 ဝိပဿနာ။ အာတာပီတိ ဝိရိယဝါ။ ဝိရိယဉ္စိ ကိလေသာနံ အာတာပနပရိတာ-
 ပနဋ္ဌေန “အာတာပေါ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တဒဿ အတ္ထိတိ အာတာပီ။ နိပကောတိ
 နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ပဒေန
 ပါရိဟာရိယပညံ ဒဿေတိ။ ပါရိဟာရိယပညာ နာမ “အယံ ကာလော
 ဥဒ္ဓေသဿ၊ အယံ ကာလော ပရိပုစ္ဆာယာ”တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ
 ကာရာပိတာ ပရိဟရိတဗ္ဗပညာ။ ဣမသ္မိံ ဟိ ပဉ္စာမျာကရဏေ တိက္ခတ္ထံ ပညာ
 အာဂတာ။ တတ္ထ ပဌမာ ဇာတိပညာ၊ ဒုတိယာ ဝိပဿနာပညာ၊ တတိယာ
 သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ ပါရိဟာရိယပညာ။

၁-ပတိဋ္ဌဋ္ဌေနပေတ္ထ (သီ) ၂-ကာရာပိကာ (သီ)

သော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇဋ္ဌန္တိ သော ဣမေဟိ သီလာဒီဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု။ ယထာ နာမ ပုရိသော ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌာယ သုနိသိတံ သတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ မဟန္တံ ဝေဠုဂုမ္ဘံ ဝိဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝံ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သမာဓိသီလာယံ သုနိသိတံ ဝိပဿနာပညာသတ္ထံ ဝီရိယဗလပဂ္ဂဟိတေန ပါရိဟာရိယပညာ-
 ဟတ္ထေန ဥက္ခိပိတွာ သဗ္ဗမ္ဘိ တံ အတ္တနော သန္တာနေ ပတိတံ^၁ တဏှာဇဋ္ဌံ ဝိဇ္ဇေယျ သဠိန္ဒေယျ သမ္ပဒါလေယျာတိ။

တ္တောဝတာ သေခဘူဝိ^၂ ကထေတွာ ဣဒါနိ ဇဋ္ဌံ ဝိဇ္ဇေတွာ ဌိတံ မဟာဒီဏာ-
 သဝံ ဒဿေန္တော ယေသန္တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံ ဇဋ္ဌံ ဝိဇ္ဇေတွာ ဌိတံ ဒီဏာသဝံ
 ဒဿေတွာ ပုန ဇဋ္ဌာယ ဝိဇ္ဇေနောကာသံ ဒဿေန္တော ယတ္ထ နာမဇ္ဇာတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ နာမန္တိ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ။ ပဋိသံ ရူပသညာ
 စာတိ ဧတ္ထ ပဋိသသညာဝသေန ကာမဘဝေါ ဂဟိတော၊ ရူပသညာဝသေန
 ရူပဘဝေါ။ တေသု ဒွိသု ဂဟိတေသု အရူပဘဝေါ ဂဟိတောဝ ဟောတိ
 ဘဝသင်္ခေပေနာတိ။ ဧတ္ထေသာ ဆိဇ္ဇတေ ဇဋ္ဌာတိ ဧတ္ထ တေဘူမကဝဋ္ဌဿ
 ပရိယာဒိယနဋ္ဌာနေ ဒေသာ ဇဋ္ဌာ ဆိဇ္ဇတိ၊ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ ဆိဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိတိ
 အယံ အတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။ ။တတိယံ။

၄-မနောနိဝါရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ယတော ယတောတိ ပါပတော ဝါ ကလျာဏတော ဝါ။
 အယံ ကိရ ဒေဝတာ “ယံကိဉ္စိ ကုသလာဒိဘေဒံ လောကီယံ ဝါ လောကုတ္တရံ ဝါ
 မနော၊ တံ နိဝါရေတဗ္ဗမေဝ၊ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံလဒ္ဓိကာ။ သ သဗ္ဗတောတိ
 သော သဗ္ဗတော။ အထ ဘဂဝါ “အယံ ဒေဝတာ အနိယျာနိကကထံ ကထေတိ၊
 မနော နာမ နိဝါရေတဗ္ဗမ္ဘိ အတ္ထိ ဘာဝေတဗ္ဗမ္ဘိ၊ ဝိဘဇိတွာ နမဿာ
 ဒဿေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဒုတိယဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ န မနော သံယတတ္ထ-
 မာဂတန္တိ ယံဝုတ္တံ “န သဗ္ဗတော မနော နိဝါရယေ”တိ၊ ကတရံတံ မနော၊ ယံ တံ
 သဗ္ဗတော န နိဝါရေတဗ္ဗန္တိ ဧ။ မနော သံယတတ္ထံ အာဂတံ၊ ယံ မနော ယတ္ထ
 သံယတဘာဝံ အာဂတံ၊ “ဒါနံ ဒဿာမိ၊ သီလံ ရက္ခိဿာမိ”တိအာဒိနာ နယေန
 ဥပ္ပန္နံ၊ ဧတံ မနော န နိဝါရေတဗ္ဗံ၊ အညဒတ္ထ၊ ပြုဟေတဗ္ဗံ ဝဓေတဗ္ဗံ။ ယတော
 ယတော စ ပါပကန္တိ ယတော ယတော အကုသလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော
 တတော စ တံ နိဝါရေတဗ္ဗန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ ကတာဝီတိ စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတကိစ္စော။ အဟံ ဝဒါမီတိ အယံ ဒေဝတာ ဝနသဏ္ဍဝါသိနီ၊ သာ အာရညကနံ ဘိက္ခုနံ “အဟံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ အဟံ နိသီဒါမိ၊ မမ ပတ္တော၊ မမ စိဝရ”န္တိ အာဒိကထာဝေါဟာရံ သုတွာ စိန္တေသိ “အဟံ ဣမေ ဘိက္ခု၊ ‘ဒိဏာသဝါ’တိ မညာမိ၊ ဒိဏာသဝါနဉ္စ နာမ ဝေရူပါ အတ္တုပလဒ္ဓိနိဿိတကထာ ဟောတိ၊ န ဟောတိ န ခေါ”တိ ဇာနနတ္ထံ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ။

သာမညန္တိ လောကနိရုတ္တိံ လောကဝေါဟာရံ။ ကုသလောတိ ခန္ဓာဒီသု ကုသလော။ ဝေါဟာရမတ္ထေနာတိ ဥပလဒ္ဓိနိဿိတကထံ ဟိတွာ ဝေါဟာရ-ဘေဒံ အကရောန္တော “အဟံ, မမာ”တိ ဝဒေယျ။ “ခန္ဓာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ခန္ဓာ နိသီဒန္တိ၊ ခန္ဓာနံ ပတ္တော၊ ခန္ဓာနံ စိဝရ”န္တိ ဟိ ပုတ္တေ ဝေါဟာရဘေဒေါ ဟောတိ၊ န ကောစိ ဇာနာတိ။ တသ္မာ ဧဝံ အဝတွာ လောကဝေါဟာရေန ဝေါဟရတိတိ။

အထ ဒေဝတာ “ယဒိ ဒိဋ္ဌိယာ ဝသေန န ဝဒတိ၊ မာနဝသေန န ခေါ ဝဒတိ”တိ စိန္တေတွာ ပုန ယော ဟောတိတိ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ မာနံ န ခေါတိ သော ဘိက္ခု၊ မာနံ ဥပဂန္ဓာ မာနဝသေန ဝဒေယျ န ခေါတိ။ အထ ဘဂဝါ “အယံ ဒေဝတာ ဒိဏာသဝံ သမာနံ ဝိယ ကရေတိ”တိ စိန္တေတွာ “ဒိဏာသဝဿ နဝရိဓောပိ မာနော ပဟိနော”တိ ဒဿေန္တော ပဋိဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ ဝိရူပိတာတိဝိဓမ္မိတာ^၁။ မာနဂန္ထဿာတိ မာနာ စ ဂန္ဓာ စ အဿ။ မညတန္တိ^၂ မညနံ။ တိဝိဓမ္မိ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနမညနံ သော ဝီတိဝတ္တော၊ အတိက္ကန္တောတိ အတ္တော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဇ္ဇောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ပုဋ္ဌန္တိ ပုစ္ဆိတုံ။ ကထံ ဇာနေမူတိ ကထံ ဇာနေယျာမ။ ဒိဝါ-ရတ္တိန္တိ ဒိဝါ စ ရတ္တိံ စ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ^၃ ပဇ္ဇလိတော ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ။ သော အာဘာတိ သော ပုဋ္ဌါဘာ။ ကတမာ ပန သာတိ? ဉာဏာလောကော ဝါ ဟောတု ဝီတိအာလောကော ဝါ ပသာဒါလောကော ဝါ ဓမ္မကထာအာလောကော ဝါ၊ သဗ္ဗောပိ ပုဋ္ဌါနံ ပါတုဘာဝါ ဥပ္ပန္နော အာလောကော ပုဋ္ဌါဘာ နာမ။ အယံ အနုတ္တရာ သဗ္ဗသေဋ္ဌာ အသဒိသာတိ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၁-ဝိဓံသိတာ (သျှာ)၊ ဝိဒ္ဓံသိတာ (က) ၂-မာနန္တိ (သိ) ၃-ယတ္ထ ယတ္ထ (က)

၇-သရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ ကုတော သရာ နိဝတ္တန္တိတိ ဣမေ သံသာရသရာ ကုတော နိဝတ္တန္တိ၊ ကိံ အာဂမ္မ နပ္ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ န ဂါဓတိတိ န ပတိဋ္ဌာတိ။ အတောတိ အတော နိဗ္ဗာနတော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-မဟဒ္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ နိဓာနဂတံ မုတ္တသာရာဒိ မဟန္တံ ဓနမေတေသန္တိ မဟဒ္ဒနာ။ သုဝဏ္ဏရဇတဘာဇနာဒိ မဟာဘောဂေါ ဇေတသန္တိ မဟာဘောဂါ။ အည-မညာဘိရိစ္ဆန္တိတိ အညမညံ အဘိရိစ္ဆန္တိ ပတ္ထေန္တိ ပိဟေန္တိ။ အနလင်္ကတတိ အတိတ္တာ အပရိယတ္တဇာတာ။ ဥဿုက္ကဇာတေသုတိ နာနာကိစ္စဇာတေသု အနုပ္ပန္နာနံ ရူပါဒိနံ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ ဥပ္ပန္နာနံ အနုဘဝနတ္ထာယ ဥဿုက္ကေသု။ ဘဝသောတာနုသာရီသုတိ ဝဋ္ဋသောတံ အနုသရန္နေသု။ အနုဿုကာတိ အဝါဝဋ္ဋာ။ အဂါရန္တိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဂေဟံ။ ဝိရာဇိယာတိ ဝိရာဇေတွာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-စတုစက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ စတုစက္ကန္တိ စတုဣရိယာပထံ။ ဣရိယာပထော ဟိ ဣမ စက္ကန္တိ အဓိပ္ပေတော။ နဝဒ္ဓါရန္တိ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ နဝဒ္ဓါရံ။ ပုဏ္ဏန္တိ အသုစိပူရံ။ လောဘေန သံယုတန္တိ တဏှာယ သံယုတ္တံ။ ကထံ ယာတြာ ဘဝိဿတိတိ ဧတဿ ဧဝရူပဿ သရီရဿ ကထံ နိဂ္ဂမနံ၊ ဘဝိဿတိ၊ ကထံ မုတ္တိ ပရိမုတ္တိ သမတိက္ကမော ဘဝိဿတိတိ ပုစ္ဆတိ။ နဒ္ဓိန္တိ ဥပနာဟံ၊ ပုဗ္ဗကာလေ ကောဓော၊ အပရကာလေ ဥပနာဟောတိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဗလဝကောဓန္တိ အတ္ထော။ ဝရတ္တန္တိ “ဆေတွာ နဒ္ဓိံ ဝရတ္တဉ္စ သန္တာနံ သဟနုက္ကမ”န္တိ ဂါထာယ၊ တဏှာ ဝရတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိ သန္တာနံ နာမ ဇာတံ၊ ဣမ ပန ပါဠိနိဒ္ဓိဋ္ဌေ ကိလေသေ ဌပေတွာ အဝသေသာ “ဝရတ္တာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣတိ ကိလေသဝရတ္တဉ္စ ဆေတွာတိ အတ္ထော။ ဣစ္ဆာ လောဘန္တိ ဧကောယေဝ ဓမ္မော ဣစ္ဆနဋ္ဌေန ဣစ္ဆာ၊ လုပ္ပနဋ္ဌေန လောဘောတိ ဝုတ္တော။ ပဌမုပ္ပတ္တိကာ ဝါ ဒုဗ္ဗလာ ဣစ္ဆာ၊ အပရာပရုပ္ပတ္တိကော ဗလဝါ လောဘော။ အလဒ္ဓပတ္တနာ ဝါ ဣစ္ဆာ၊ ပဋိလဒ္ဓဝတ္ထုမ္ပိ လောဘော။ သမူလံ တဏှန္တိ အဝိဇ္ဇာမူလေန သမူလကံ တဏှံ။ အဗ္ဗုပ္ပာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဥပ္ပါဋေတွာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဧကိဇဉ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ ဧကိဇဉ်န္တိ ဧကိမိဂဿ ဝိယ သုဝဋ္ဌိတဇဉ်။ ကိသန္တိ အထူလံ သမသရီရံ။ အထ ဝါ အာတပေန မိလာတံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ အနုပဗြူဟိတသရီရန္တိပိ^၁ အတ္ထော။ ဧရန္တိ ဝိရိယဝန္တံ။ အပ္ပါဟာရန္တိ ဘောဇနေ မတ္တညတာယ မိတာဟာရံ^၂၊ ဝိကာလဘောဇနပဋိက္ခေပဝသေန ဝါ ပရိတ္တာဟာရံ။ အလောလုပန္တိ စတုသု ပစ္စယေသု လောလုပ္ပဝိရဟိတံ။ ရသတဏှာပဋိက္ခေပေါ ဝါ ဒေသ။ သီဟံဝေကစရံ နာဂန္တိ ဧကစရံ သီဟံ ဝိယ၊ ဧကစရံ နာဂံ ဝိယ။ ဂဏဝါသိနော ဟိ ပမတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဧကစရာ အပ္ပမတ္တာ၊ တသ္မာ ဧကစရာဝ ဂဟိတာတိ။ ပဝေဒိတာတိ ပကာသိတာ ကထိတာ။ ဧတ္ထာတိ ဧတသ္မိ^၃ နာမရူပေ။ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေန ဟိ ရူပံ ဂဟိတံ၊ မနေန နာမံ၊ ဥဘယေဟိ ပန အဝိနိဘုတ္တဓမ္မေ^၄ ဂဟေတွာ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိဝသေနပေတ္ထ ဘုမ္မိယောဇေတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒသမံ။

သတ္တိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂ

၁-သန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သတုလ္လပကာယိကာတိ သတံ ဓမ္မံ သမာဒါနဝသေန ဥလ္လပေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာတိ သတုလ္လပကာယိကာ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—သမ္မဟုလာ ကိရ သမုဒ္ဒဝါဏိဇာ နာဝါယ သမုဒ္ဒံ ပက္ခန္တိ^၁သု။ တေသံ ခိတ္တသရဝေဂေန ဂစ္ဆန္တိယာ နာဝါယ သတ္တမေ ဒိဝသေ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ မဟန္တံ ဥပ္ပါတိတံ^၂ ပါတုဘူတံ၊ မဟာဥိမိယော^၃ ဥဋ္ဌဟိတွာ နာဂံ ဥဒကဿ ပူရေန္တိ။ နာဝါယ နိမုဇ္ဇမာနာယ မဟာဇနော အတ္တနော အတ္တနော ဒေဝတာနံ နာမာနိ ဂဟေတွာ အာယာစနာဒိနိ ကရောန္တော ပရိဒေဝိ။ တေသံ မဇ္ဈေ ဧကောပုရိသော “အတ္ထိ န ခေါမေ ဧဝရူပေ ဘယေပတိဋ္ဌာ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော အတ္တနော ပရိသုဒ္ဓါနိ သရဏာနိ စေဝ သီလာနိ စ ဒိသ္မာ ယောဂီ ဝိယ ပလ္လင်္ဂံ^၄ အာဘုဇိတွာ နိသိဒိ။ တမေနံ ဣတရေ အဘယကာရဏံ ပုစ္ဆိ^၅သု။ သော

၁-သုပဗြူဟိတသရီရန္တိပိ (သီ)

၄-ဥဋ္ဌါဋိကံ (သီ)

၂-မတ္တာဟာရံ (သီ)

၃-အဝိနိဗ္ဗုတ္တဓမ္မေ (သီ)

၅-မဟာဥဗ္ဗိယော (သျှာ)

တေသံ ကထေသိ “အတ္တေ အဟံ နာဝံ အဘိရူဟနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ သရဏာနိ စေဝ သီလာနိ စ အဂ္ဂဟေသိ။ တေန မေ ဘယံ နတ္ထိ”တိ။ ကိံ ပန သာမိ ဧတာနိ အညေသမ္ပိ ဝတ္တန္တိတိ။ အာမ ဝတ္တန္တိတိ။ တေန ဟိ အမှာကမ္ပိ ဒေထာတိ။ သော တေ မနုဿေ သတံ သတံ ကတွာ သတ္တ ကောဋ္ဌာသေ အကာသိ။ တတော ပဉ္စသီလာနိ အဒါသိ။ တေသု ပဌမံ ဇဉ်သတံ ဂေါပ္ပကမတ္တေ ဥဒကေ ဌိတံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဒုတိယံ ဇာဏုမတ္တေ၊ တတိယံ ကဋ္ဌိမတ္တေ၊ စတုတ္ထံ နာဘိမတ္တေ၊ ပဉ္စမံ ထနမတ္တေ၊ ဆဋ္ဌံ ဂလပ္ပမာဏေ၊ သတ္တမံ မုခေန လောဏောဒကေ ပဝိသန္တေ အဂ္ဂဟေသိ။ သော တေသံ သီလာနိ ဒတွာ “အညံ တုမှာကံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ သီလမေဝ အာဝဇ္ဇေထာ”တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ။ တာနိ သတ္တပိ ဇဉ်သတာနိ တတ္ထ ကာလံ ကတွာ အာသန္ဓ- ကာလေ ဂဟိတသီလံ နိဿာယ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ တေသံ ဃဇ္ဇာဝသေနေဝ ဝိမာနာနိ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သဗ္ဗေသံ မဇ္ဈေ အာစရိယဿ ယောဇနသတိကံ သုဝဏ္ဏဝိမာနံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဝသေသာနိ တဿ ပရိဝါရာနိ ဟုတွာ သဗ္ဗဟေဌိမံ ဒွါဒသယောဇနိကံ အဟောသိ။ တေ နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေယေဝ ကမ္ပံ အာဝဇ္ဇန္တာ အာစရိယံ နိဿာယ သမ္ပတ္တိလာဘံ ဥတွာ “ဂစ္ဆာမ တာဝ၊ ဒသဗလဿ သန္တိကေ အမှာကံ အာစရိယဿ ဝဏ္ဏံ ကထေယျာမာ”တိ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံသု၊ တာ ဒေဝတာ အာစရိယဿ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဧကေကံ ဂါထံ အဘာသိံသု။

တတ္ထ သဒ္ဓိရေဝါတိ ပဏှိတေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ ဧဝ။ ရ-ကာရော ပဒသန္တိ- ကရော။ သမာသေထာတိ သဟ နိသီဒေယျ။ ဒေသနာသိသမေဝ စေတံ၊ သဗ္ဗုရိယာပထေ သဒ္ဓိရေဝ သဟ ကုဗ္ဗေယျာတိ^၁ အတ္ထော။ ကုဗ္ဗေထာတိ ကရေယျ။ သန္တဝန္တိ မိတ္တသန္တဝံ။ တဏှာသန္တဝေါ ပန န ကေနစိ သဒ္ဓိံ ကာတဗ္ဗော၊ မိတ္တသန္တဝေါ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ သဟ ကာတဗ္ဗော။ ဣဒံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာနံ။ သဒ္ဓမ္ပန္တိ ပဉ္စသီလ- ဒသသီလစတုသတိပဋ္ဌာနာဒိဘောဒံ သဒ္ဓမ္ပံ၊ ဣဓ ပန ပဉ္စသီလံ အဓိပ္ပေတံ။ သေယျော ဟောတိတိ ဝရိ ဟောတိ။ န ပါဝိယောတိ လာမကံ ကိဉ္စိ န ဟောတိ။ နာညတောတိ ဝါလိကာဒိဟိ တေလာဒိနိ ဝိယ အညတော အန္ဓဗာလတော ပညာ နာမ န လဗ္ဘတိ၊ တိလာဒိဟိ ပန တေလာဒိနိ ဝိယ သတံ ဓမ္မံ ဥတွာ ပဏှိတမေဝ သေဝန္တော ဘဇန္တော လဘတိတိ။ သောကမဇ္ဈေတိ သောကဝတ္ထုနံ သောကာနုဂတာနံ ဝါ သတ္တာနံ မဇ္ဈဂတော န သောစတိ

ဗန္ဓုလမလ္လသေနာပတိဿ ဥပါသိကာ ဝိယ၊ ပဉ္စန္ဒ စောရသတာနံ မဇ္ဈေ
ဓမ္မသေနာပတိဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော သံကိစ္စသာမဏေရော ဝိယ စ။

ဉာတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတိတိ ဉာတိဂဏမဇ္ဈေ သံကိစ္စထေရဿ သဒ္ဓိ-
ဝိဟာရိကော အဓိမုတ္တကသာမဏေရော ဝိယ သောဘတိ။ သော ကံရ
ထေရဿ ဘာဂိနေယျော ဟောတိ။ အထ နံ ထေရော အာဟ “သာမဏေရ
မဟလ္လကောသိ ဇာတော၊ ဂစ္ဆ၊ ဝဿာနိ ပုစ္ဆိတွာ ဧဟိ၊ ဥပသမ္ပာဒေဿာမိ
တ”န္တိ။ သော “သာဓု”တိ ထေရံ ပဉ္စိတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ စောရ-
အဋ္ဌဝိယာ ဩရဘာဂေ ဘဂိနိဂါမံ ဂန္ဓာ ပိဏ္ဍာယ စရိ၊ တံ ဘဂိနိ ဒိဿွာ
ဝဉ္စိတွာ ဂေဟေ နိဿိဒါပေတွာ ဘောဇေသိ။ သော ကတဘတ္တကိစ္စော
ဝဿာနိ ပုစ္ဆိ။ သာ “အဟံ န ဇာနာမိ၊ မာတံ မေ ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ အထ
သော “တိဋ္ဌထ တုမှ၊ အဟံ မာတုသန္တိကံ ဂမိဿာမီ”တိ အဋ္ဌဝိ ဩတိဏ္ဍော။
တမေနံ ဒူရတောဝ စရပုရိသော ဒိဿွာ စောရာနံ အာရောစေသိ။ စောရာ
“သာမဏေရော ကိရေကော အဋ္ဌဝိ ဩတိဏ္ဍော၊ ဂစ္ဆထ နံ အာနေထာ”တိ
အာဏာပေတွာ ဧကစ္စေ “မာရေမ ၂ န”န္တိ အာဟံသု၊ ဧကစ္စေ ဝိဿဇ္ဇေမာတိ။
သာမဏေရော စိန္တေသိ “အဟံ သေခေါ သကရဏီယော၊ ဣမေဟိ သဒ္ဓိ”
မန္တေတွာ သောတ္ထိမတ္တာနံ ကရိဿာမီ”တိ စောရဇေဋ္ဌကံ အာမန္တေတွာ “ဥပမံ
တေ အာဝုသော ကရိဿာမီ”တိ ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

“အဟု အတိတမဒ္ဓါနံ၊ အရညသ္မိံ မြဟာဝနေ။
စေတော ကုဋ္ဌာနိ ဩဇ္ဇေတွာ၊ သသကံ ၄ အဝဓိ တဒါ။

သသကဉ္စ မတံ ၁ ဒိဿွာ၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂါ မိဂပက္ခိနော။
ဧကရတ္ထိံ အပက္ကာမုံ၊ ‘အကိစ္စံ ဝတ္တတေ ဣဓ’။

တထေဝ သမဏံ ဟန္တော၊ အဓိမုတ္တံ အကိဉ္စနံ။
အဒ္ဓိကာ နာဂမိဿန္တိ၊ နေဇာနိ ဘဝိဿတိ”တိ။

သစ္စံ ခေါ သမဏော အာဟ၊ အဓိမုတ္တော အကိဉ္စနော။
အဒ္ဓိကာ နာဂမိဿန္တိ၊ နေဇာနိ ဘဝိဿတိ။

သစေ ပဋိပထေ ဒိဿွာ၊ နာရောစေဿသိ ကဿစိ။
တဝ သစ္စမနုရက္ခန္တော၊ ဂစ္ဆ ဘန္တေ ယထာသုခန္တိ။

သော တေဟိ စောရေဟိ ဝိဿဇ္ဇိတော ဂစ္ဆန္တော ဉ္ဇတယောပိ ဒိသွာ
တေသမ္ပိ န အာရောစေသိ။ အထ တေ အနုပ္ပတ္တေ စောရာ ဂဟေတွာ
ဝိဟေဌယိံသု၊ ဥရံ ပဟရိတွာ ပရိဒေဝမာနံ စဿ မာတရံ စောရာ တေ-
ဒဝေါစုံ—

“ကိံ တေ ဟောတိ အဓိမုတ္တော၊ ဥဒရေ ဝသိကော အသိ။
ပုဋ္ဌာ မေ အဗ္ဗ အက္ခာဟိ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

အဓိမုတ္တဿ အဟံ မာတာ၊ အယဉ္ဇ ဇနကော ပိတာ။
ဘဂိနိ ဘာတရော စာပိ၊ သဗ္ဗေဝ ဣမ ဉ္ဇတယော။

အကိစ္စကာရီ အဓိမုတ္တော၊ ယံ ဒိသွာ န နိဝါရယေ။
ဧတံ ခေါ ဝတ္တံ သမဏာနံ၊ အရိယာနံ ဓမ္မဇီဝိနံ။

သစ္စဝါဒီ အဓိမုတ္တော၊ ယံ ဒိသွာ န နိဝါရယေ။
အဓိမုတ္တဿ သုစိဏ္ဏေန၊ သစ္စဝါဒိဿ ဘိက္ခုနော။
သဗ္ဗေဝ အဘယံ ပတ္တာ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တု ဉ္ဇတယောတိ။

ဧဝံ တေ စောရေဟိ ဝိဿဇ္ဇိတော ဂန္တော အဓိမုတ္တံ အာဟံသု—

“တဝ တာတ သုစိဏ္ဏေန၊ သစ္စဝါဒိဿ ဘိက္ခုနော။
သဗ္ဗေဝ အဘယံ ပတ္တာ၊ သောတ္ထိံ ပစ္စာဂမမှသေ”တိ။

တေပိ ပဉ္စသတာ စောရာ ပဿာဒံ အာပဇ္ဇိတွာ အဓိမုတ္တဿ သာမဏေရဿ
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု။ သော တေ အာဒါယ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကံ ဂန္တော ပဌမံ
အတ္တနာ ဥပသမ္ပန္နော ပစ္ဆာ တေ ပဉ္စသတေ အတ္တနော အန္တေဝါသိကေ ကတွာ
ဥပသမ္ပာဒေသိ။ တေ အဓိမုတ္တထေရဿ ဩဝါဒေ ဌိတာ သဗ္ဗေ အဂ္ဂဇလံ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ ဣမမတ္ထံ ဂဟေတွာ ဒေဝတာ “သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊
ဉ္ဇတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတိ”တိ အာဟ။

သာတတန္တိ သတတံ သုခံ ဝါ စိရံ တိဌန္တိတိ ဝဒတိ။ သဗ္ဗာသံ ဝေါတိ
သဗ္ဗာသံ တုမှာကံ။ ပရိယာယေနာတိ ကာရဏေန။ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိတိ န
ကေဝလံ သေယျောဝ ဟောတိ၊ န စ ကေဝလံ ပညံ လဘတိ၊ သောကမဇ္ဈေ န
သောစတိ၊ ဉ္ဇတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတိ၊ သုဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ စိရံ သုခံ တိဌတိ၊
သကလသ္မာ ပန ဝနုဒုက္ခာပိ မုစ္စတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-မစ္ဆရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ မစ္ဆေရာ စ ပမာဒါ စာတိ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟနလက္ခဏေန မစ္ဆေရေန စေဝ သတိဝိပဿနာသလက္ခဏေန ပမာဒေန စ။ ဧကစ္စော ဟိ “ဣဒံ မေ ဒေန္တဿ ပရိက္ခယံ ဂမိဿတိ၊ မယံ ဝါ သရမာနသကာနံ ဝါ န ဘဝိဿတိ”တိ မစ္ဆရိယေန ဝိဒါနံ န ဒေတိ။ ဧကစ္စော ခိန္နာဒိပသုတတ္တာ “ဒါနံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပါဒေတိ။ ဧဝံ ဒါနံ န ဒီယတိတိ ဧဝမေတံ ယသဒါယကံ သိရိ-ဒါယကံ သမ္ပတ္တိဒါယကံ သုခဒါယကံ ဒါနံ နာမ န ဒီယတိတိအာဒိနာ ကာရဏံ ကထေသိ။ ပုညံ အာကန္တမာနေနာတိ ပုဗ္ဗစေတနာဒိဘေဒံ ပုညံ ဣစ္ဆမာနေန။ ဒေယျံ ဟောတိ ဝိဇာနတာတိ အတ္ထိ ဒါနဿ ဖလန္တိ ဇာနန္တေန ဒါတဗ္ဗ-မေဝါတိ ဝဒတိ။

တမေဝ ဗာလံ ဖုသတိတိ တံယေဝ ဗာလံ ဣဓလောကပရလောကေသု ဇိဃန္တော စ ပိပါသာ စ ဖုသတိ အနုဗန္ဓတိ န ဝိဇဟတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ တမေဝ ဖုသတိ၊ တသ္မာ။ ဝိနေယျ မစ္ဆေရန္တိ မစ္ဆေရမလံ ဝိနေတွာ။ ဒဇ္ဇော ဒါနံ မလာဘိဘူတိ မလာဘိဘူ ဟုတွာ တံ မစ္ဆေရမလံ အဘိဘဝိတွာ ဒါနံ ဒဒေယျ။

တေ မတေသု န မီယန္တိတိ အဒါနသီလတာယ မရဏေန မတေသု န မီယန္တိ။ ယထာ ဟိ မတော သမ္ပရိဝါရေတွာ ဌပိတေ ဗဟုမ္ပိပိ အန္တပါနာဒိမ္ပိ “ဣဒံ ဣမဿ ဟောတု၊ ဣဒံ ဣမဿာ”တိ ဥဋ္ဌဟိတွာ သံဝိဘာဂံ န ကရေတိ။ ဧဝံ အဒါနသီလောပီတိ မတကဿ စ အဒါနသီလဿ စ ဘောဂါ သမသမာ နာမ ဟောန္တိ။ တေန ဒါနသီလာ ဧဝရူပေသု မတေသု န မီယန္တိတိ အတ္ထော။ ပန္နာနံ ဝ သဟ ဝဇံ၊ အပ္ပသ္မိံ ယေ ပဝေစ္ဆန္တိတိ ယထာ အဒ္ဓါနံ ကန္တာရမဂ္ဂံ သဟ ဝဇန္တာ ပထိကာ သဟ ဝဇန္တာနံ ပထိကာနံ အပ္ပသ္မိံ ပါထေယျေ သံဝိဘာဂံ ကတွာ ပဝေစ္ဆန္တိ ဒဒန္တိယေဝ၊ ဧဝမေဝံ ယေ ပန အနမတဂ္ဂံ သံသာရ-ကန္တာရံ သဟ ဝဇန္တာ သဟ ဝဇန္တာနံ အပ္ပသ္မိမ္ပိ ဒေယျဓမ္မေ သံဝိဘာဂံ ကတွာ ဒဒန္တိယေဝ၊ တေ မတေသု န မီယန္တိ။

ဧသ ဓမ္မော သနန္တနောတိ ဧသ ပေါရာဏကော ဓမ္မော၊ သနန္တနာနံ ဝါ ပဏှိတာနံ ဧသ ဓမ္မောတိ။ အပ္ပသ္မေကေတိ အပ္ပသ္မိံ ဒေယျဓမ္မေ ဧကေ။

ပဝေစ္ဆန္တိတိ ဒဒန္တိ။ ဗဟုနေကေ န ဒိစ္ဆရေတိ ဗဟုနံပိ ဘောဂေန သမန္တာ-
ဂတာ ဧကစ္စေ န ဒဒန္တိ။ သဟဿေန သမံ မိတာတိ သဟဿေန သဒ္ဓိံ မိတာ၊
သဟဿ ဒါနသဒိသာ ဟောတိ။

ဒုရန္တယောတိ ဒုရနုဂမနော၊ ဒုပ္ပုရေတိ အတ္ထော။ ဓမ္မံ စရေတိ ဒသ-
ကုသလကမ္မပထဓမ္မံ စရတိ။ ယောပိ သမုဉ္ဇကံ စရေတိ ယော အပိ ခလ-
မဏ္ဍလာဒိသောနေပလာလပေါဌနာဒိဝသေန^၁ သမုဉ္ဇကံ စရတိ။ ဒါရဉ္စ
ပေါသန္တိ ဒါရဉ္စ ပေါသန္တော။ ဒံ အပ္ပကသ္မိန္တိ အပ္ပကသ္မိံ ပဏ္ဏသာကမတ္တ-
သ္မိမ္ပိ သံဝိဘာဂံ ကတွာ ဒဒန္တောဝ သော ဓမ္မံ စရတိ။ သတံ သဟဿာနန္တိ
သဟဿံ သဟဿံ ကတွာ ဂဏိတာနံ ပုရိသာနံ သတံ၊ သတသဟဿန္တိ
အတ္ထော။ သဟဿယာဂိနန္တိ ဘိက္ခုသဟဿဿ ဝါ ယာဂေါ ကဟာပဏ-
သဟဿေန ဝါ နိဗ္ဗတ္တိတော ယာဂေါပိ သဟဿယာဂေါ၊ သော ဧတေသံ
အတ္တိတိ သဟဿယာဂိနော၊ တေသံ သဟဿယာဂိနံ။ ဧတေန ဒသန္တံ ဝါ
ဘိက္ခုကောဋီနံ ဒသန္တံ ဝါ ကဟာပဏကောဋီနံ ပိဏ္ဏပါတော ဒသ္မိတော
ဟောတိ။ ယေ ဧတ္တကံ ဒဒန္တိ၊ တေ ကလမ္ပိ နဂ္ဂန္တိ တထာဝိဓဿာတိ အာဟ။
ယွာယံ သမုဉ္ဇကံ စရန္တောပိ ဓမ္မံ စရတိ၊ ဒါရံ ပေါသေန္တောပိ၊ အပ္ပကသ္မိံ
ဒဒန္တောပိ၊ တထာဝိဓဿ ဧတေ သဟဿယာဂိနော ကလမ္ပိ နဂ္ဂန္တိ။ ယံ တေန
ဒလိဒ္ဓေန ဧကပဋိဝိသကမတ္တမ္ပိ သလာကဘတ္တမတ္တမ္ပိ ဝါ ဒိန္တံ၊ တဿ ဒါနဿ
သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ဒါနံ ကလံ နဂ္ဂတိတိ။ ကလံ နာမ သောဠသဘာဂေါပိ
သတဘာဂေါပိ သဟဿဘာဂေါပိ။ ဣမ သတဘာဂေါ ဂဟိတော။ ယံ တေန
ဒါနံ ဒိန္တံ၊ တသ္မိံ သတဓာ ဝိဘတ္တေ ဣတရေသံ ဒသကောဋိသဟဿဒါနံ တတော
ဧကကောဠာသမ္ပိ နဂ္ဂတိတိ အာဟ။

ဧဝံ တထာဂတေ ဒါနဿ အဂ္ဂံ ကရောန္တေ သမီပေ ဌိတာ ဒေဝတာ
စိန္တေသိ “ဧဝံ ဘဂဝါ မဟန္တံ ဒါနံ ပါဒေန ပဝဇ္ဇေတွာ ရတနသတိကေ ဝိယ
နရကေ ပက္ခိပန္တော ဣဒံ ဧဝံ ပရိတ္တကံ ဒါနံ စန္ဒမဏ္ဍလေ ပဟရန္တော၊^၂ ဝိယ
ဥက္ခိပတိ၊ ကထံ န ခေါ ဧတံ မဟပ္ပလတရ”န္တိ^၃ ဇာနနတ္ထံ ဂါထာယ
အဇ္ဈဘာသိ။ တတ္ထ ကေနာတိ ကေန ကာရဏေန။ မဟဂ္ဂတောတိ မဟတ္တံ
ဂတော၊ ဝိပုလဿေတံ ဝေဝစနံ။ သမေန ဒိန္နဿာတိ သမေန ဒိန္နဿ
ဒါနဿ။ အထဿာ ဘဂဝါ ဒါနံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော ဒဒန္တိ ဟေကေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌာတိ ဝိသမေ ကာယဝစီမနောကမ္မေ ပတိဌိတာ
ဟုတွာ။ ဆေတွာတိ ပေါထေတွာ။ ဝမိတွာတိ မာရေတွာ။ သောစယိတွာတိ

၁-....သောဓနာဒိဝသေန (က)

၂-ပသာရန္တော (က)

၃-မဟပ္ပတရန္တိ (သိ)

ပရံ သောကသမပ္ပိတံ ကတွာ။ **အဿုမုခါတိ** အဿုမုခသမ္ဘိဿာ။ ပရံ
ရောဒါပေတွာ ဒိန္နဒါနံ ဟိ အဿုမုခဒါနန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ **သဒဏ္ဍာတိ** ဒဏ္ဍေန
တဇ္ဇေတွာ ပဟရိတွာ ဒိန္နဒက္ခိဏာ သဒဏ္ဍာတိ ဝုစ္ဆတိ။ **ဧဝန္တိ** နာဟံ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓတာယ မဟာဒါနံ ဂဟေတွာ အပ္ပဖလံ နာမ ကာတုံ သက္ကောမိ
ပရိတ္တကဒါနံ ဝါ မဟပ္ပလံ နာမ။ ဣဒံ ပန မဟာဒါနံ အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိယာ
အပရိသုဒ္ဓတာယ ဧဝံ အပ္ပဖလံ နာမ ဟောတိ၊ ဣတရံ ပရိတ္တဒါနံ အတ္တနော
ဥပ္ပတ္တိယာ ပရိသုဒ္ဓတာယ ဧဝံ မဟပ္ပလံ နာမာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော
ဧဝန္တိအာဒိမာဟာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သာဓုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ **ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ** ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရိ။ ယထာ ဟိ ယံ
တေလံ မာနံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ ဝိဿန္တိတွာ ဝုစ္ဆတိ၊ တံ အဝသေသကောတိ
ဝုစ္ဆတိ။ ယဉ္စ ဇလံ တဋ္ဌာကံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဝုစ္ဆတိ၊
တံ ဩဃောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝံ ယံ ပီတိဝစနံ ဟဒယံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊
အဓိကံ ဟုတွာ အန္တော အသဏ္ဌဟိတွာ ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ တံ **ဥဒါနန္တိ** ဝုစ္ဆတိ၊
ဧဝရူပံ ပီတိမယံ ဝစနံ နိစ္ဆာရေသီတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဓါယမိ သာဟု ဒါနန္တိ** ကမ္မဉ္စ
ကမ္မဖလဉ္စသဒ္ဓဟိတွာပိ ဒိန္နဒါနံ သာဟု လဒ္ဓကံ ဘဒ္ဒကမေဝ။ **အာဟူတိ** ကထေန္တိ။
ကထံ ပနေတံ ဥဘယံ သမံ နာမ ဟောတိတိ? ဇိဝိတဘီရုကော ဟိ ယုဇ္ဈိတုံ
န သက္ကောတိ၊ ခယဘီရုကော ဒါတုံ န သက္ကောတိ။ “ဇိဝိတဉ္စ ရက္ခိဿာမိ
ယုဇ္ဈိဿာမိ စာ”တိ ဟိ ဝဒန္တော န ယုဇ္ဈတိ။ ဇိဝိတေ ပန အာလယံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
“ဆေဇ္ဇံ ဝါဟောတု မရဏံ ဝါ၊ ဂဏှိဿာမေတံ ဣဿရိယ”န္တိ ဥဿဟန္တောဝ
ယုဇ္ဈတိ။ “ဘောဂေ စ ရက္ခိဿာမိ၊ ဒါနဉ္စ ဒဿာမိ”တိ ဝဒန္တော န ဒဒါတိ။
ဘောဂေသု ပန အာလယံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ မဟာဒါနံ ဒဿာမိတိ ဥဿဟန္တောဝ
ဒေတိ။ ဧဝံ ဒါနဉ္စ ယုဒ္ဓဉ္စ သမံ ဟောတိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော—**အပ္ပါဒိ သန္တာ**
ဗဟုကေ ဇိနန္တိတိ ယထာ စ ယုဒ္ဓေ အပ္ပကာပိ ဝီရပုရိသာ ဗဟုကေ ဘီရပုရိသေ
ဇိနန္တိ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါဒိသမ္ပန္တော အပ္ပကမ္ပိ ဒါနံ ဒဒန္တော ဗဟုမစ္ဆေရံ မဒ္ဒတိ၊ ဗဟုဉ္စ
ဒါနဝိပါကံ အဓိဂုစ္ဆတိ။ ဧဝမ္ပိ ဒါနဉ္စ ယုဒ္ဓဉ္စ သမာနံ။ တေနောဝါဟ—

“အပ္ပမ္ပိ စေ သဒ္ဓဟာနော ဒဒါတိ၊
တေနော သော ဟောတိ သုဒ္ဓိ ပရတ္တာ”တိ။

ဣမဿ စ ပနတ္ထဿ ပကာသနတ္ထံ ဧကသာဓုကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု စ အင်္ဂုရ-
ဝတ္ထု စ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။

ဓမ္မလဒ္ဓဿာတိ ဓမ္မေန သမေန လဒ္ဓဿ ဘောဂဿ ဓမ္မလဒ္ဓဿ စ
ပုဂ္ဂလဿ။ ဧတ္ထ ပုဂ္ဂလော လဒ္ဓဓမ္မော နာမ အဓိဂတဓမ္မော အရိယပုဂ္ဂလော။
ဣတိ ယံ ဓမ္မလဒ္ဓဿ ဘောဂဿ ဒါနံ ဓမ္မလဒ္ဓဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ ဒီယတိ၊
တမ္ပိ သာဓုတိ အတ္ထော။ ယော ဓမ္မလဒ္ဓဿာတိ ဣမသ္မိမ္ပိ ဂါထာပဒေ အယမေဝ
အတ္ထော။ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတဿာတိ ဥဋ္ဌာနေန စ ဝိရိယေန စ အဓိဂတဿ
ဘောဂဿ။ ဝေတရဏီန္တိ^၁ ဒေသနာသိသမတ္တမေတံ။ ယမဿ ပန ဝေတရဏီမ္ပိ^၂
သဉ္စိဝကာဋ္ဌသုတ္တာဒယောပိ ဧကတိံ သမဟာနိရယေပိ သဗ္ဗသောဝ အတိက္က-
မိတွာတိ အတ္ထော။

ဝိစေယျ ဒါနန္တိ ဝိစိနိတွာ ဒိန္နဒါနံ။ တတ္ထ ဒွေ ဝိစိနနာ ဒက္ခိဏာဝိစိနနံ
ဒက္ခိဏေယျဝိစိနနဉ္စ။ တေသု လာမကလာမကေ ပစ္စယေ အပနေတွာ
ပဏိတပဏိတေ ဝိစိနိတွာ တေသံ ဒါနံ ဒက္ခိဏာဝိစိနနံ နာမ။ ဝိပန္နသီလေ
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပဉ္စနုဂ္ဂဟိပါသဏ္ဍဘေဒေ^၃ ဝါ ဒက္ခိဏေယျေ ပဟာယ သီလာ-
ဒိဂုဏသမ္ပန္နာနံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဒါနံ ဒက္ခိဏေယျဝိစိနနံ နာမ။ ဧဝံ
ဒွိဟာကာရေဟိ ဝိစေယျ ဒါနံ။ သုဂတဗ္ဗသတ္တန္တိ သုဂတေန ဝဏ္ဏိတံ။ တတ္ထ
ဒက္ခိဏေယျဝိစိနနံ ဒဿေန္တော ယေ ဒက္ခိဏေယျာတိအာဒိမာဟ။ မိဇာနိ
ရုတ္တာနိ ယထာတိ ဣမိနာ ပန ဒက္ခိဏာဝိစိနနံ အာဟ။ အဝိပန္နဗိဇသဒိသာ
ဟိ ဝိစိနိတွာ ဂဟိတာ ပဏိတပဏိတာ ဒေယျဓမ္မာတိ။

ပါဏေသုပိ သာဓု သံယမောတိ ပါဏေသု သံယတဘာဝေါပိ ဘဒ္ဒကော။
အယံ ဒေဝတာ ဣတရာဟိ ကထိတံ ဒါနာနိသံသံ အတိက္ကမိတွာ သီလာနိသံသံ
ကထေတုမာရဒ္ဓါ။ အဟေဋ္ဌယံ စရန္တိ အဝိဟိံသန္တော စရမာနော။ ပရူပဝါဒါတိ
ပရဿ ဥပဝါဒဘယေန။ ဘယာတိ ဥပဝါဒဘယာ။ ဒါနာ စ ခေါ ဓမ္မပဒံဝ
သေယျောတိ ဒါနတော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ ဓမ္မပဒမေဝ သေယျော။ ပုဗ္ဗေ စ ဟိ
ပုဗ္ဗတရေ စ သန္တောတိ ပုဗ္ဗေ စ ကဿပဗုဒ္ဓါဒိကာလေ ပုဗ္ဗတရေ စ ကောဏာ-
ဂမနဗုဒ္ဓါဒိကာလေ၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ ဧတေ ပုဗ္ဗေ စ ပုဗ္ဗတရေ စ သန္တော
နာမာတိ။ ။တတိယံ။

၁-ဝေတ္တရဏီတိ (က) ၂-ဝေတ္တရဏီပိ (က) ၃-ဆနုဂ္ဂဟိပါသဏ္ဍဘေဒေ (သျှာ)

၄-နသန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ ကမနိယာနီတိ ရူပါဒိနိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနိ။ အပုနာဂမနံ အနာဂန္တာ ပုရိသော မစ္စုဇေယျာတိ တေဘူမကဝဋ္ဌသင်္ခါတာ မစ္စုဇေယျာ အပုနာဂမနသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ အနာဂန္တာ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ သတ္တာ န ပုနာဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တံ အပုနာဂမနန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ တံ ကာမေသု ဗဒ္ဓေါ စ ပမတ္တော စ အနာဂန္တာ နာမ ဟောတိ၊ သော တံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဆန္ဒဇန္တိ တဏှာဆန္ဒတော ဇာတံ။ အသန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခံ။ ဒုတိယပဒံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဆန္ဒဝိနယာ အသဝိနယောတိ တဏှာဝိနယေန ပဉ္စက္ခန္ဓ-ဝိနယော။ အသဝိနယာ ဒုက္ခဝိနယောတိ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနယေန ဝဋ္ဋဒုက္ခံ ဝိနိတမေဝ ဟောတိ။ စိတြာနီတိ အာရမ္မဏစိတ္တာနိ။ သင်္ကပ္ပရာဂေါတိ သင်္ကပ္ပိတရာဂေါ။ ဧဝမေတ္ထ ဝတ္ထုကာမံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ကိလေသကာမော ကာမောတိ ဝုတ္တော။ အယံ ပနတ္ထော ပဿရသုတ္တေန ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ပဿရပရိဗ္ဗာဇကော ဟိ ထေရေန “သင်္ကပ္ပရာဂေါ ပုရိသဿ ကာမော”တိ ဝုတ္တေ—

“န တေ ကာမာ ယာနိ စိတြာနိ လောကေ၊
သင်္ကပ္ပရာဂဉ္စ ဝဒေသိ ကာမံ။
သင်္ကပ္ပယံ အကုသလေ ဝိတက္ကေ၊
ဘိက္ခုပိ တေ ဟေဟိန္တိ ကာမဘောဂိ”တိ—

အာဟ။ အထ နံ ထေရော အဝေါစ—

“တေ စေ ကာမာ ယာနိ စိတြာနိ လောကေ၊
သင်္ကပ္ပရာဂံ န ဝဒေသိ ကာမံ။
ပဿန္တော ရူပါနိ မနောရမာနိ၊
သတ္တာပိ တေ ဟေဟိတိ ကာမဘောဂိ။
သုဏန္တော သဒ္ဓါနိ၊ ဃာယန္တော ဂန္ဓာနိ၊
သာယန္တော ရသာနိ၊ ဖုသန္တော ဖဿာနိ မနောရမာနိ၊
သတ္တာပိ တေ ဟေဟိတိ ကာမဘောဂိ”တိ။

အထေတ္ထ ဝီရာတိ အထ ဧတေသု အာရမ္မဏေသု ပဏှိတာ ဆန္ဒရာဂံ ဝိနယန္တိ။ သံယောဇနံ သဗ္ဗန္တိ ဒသဝိဓေ သံယောဇနံ။ အင်္ဂိဉ္စန္တိ ရာဂ-ကိဉ္စန္ဒာဒိဝိရဟိတံ။ နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခာ ပန တဿ ဥပရိ န ပတန္တိ။

ဣစ္စာယသ္မာ မောဃရာဇာတိ “ပဟာသိ သင်္ခ”န္တိ ဂါထံ သုတွာ တဿံ^၁ ပရိသတိ အနုသန္တိကုသလော မောဃရာဇာ နာမ ထေရော “ဣမိဿာ ဂါထာယ အတ္ထော န ယထာနုသန္တိ^၂ ဂတော”တိ စိန္တေတွာ ယထာနုသန္တိ^၃ ဃဇ္ဇေန္တော ဝေမာဟ။ တတ္ထ ဣမ ဝါ ဟုရံ ဝါတိ ဣမလောကေ ဝါ ပရလောကေ ဝါ။ နရုတ္တမံ အတ္ထစရံ နရာနန္တိ ကိဉ္ဇာပိ သဗ္ဗေ ဒိဏာသဝါ နရုတ္တမာ စေဝ အတ္ထစရာ စ နရာနံ၊ ထေရော ပန ဒဿဗလံ သန္တာယေဝမာဟ။ ယေ တံ နမဿန္တိ ပသံသိယာ တေတိ ယဒိ တထာပိမုတ္တံ ဒေဝမနဿာ နမဿန္တိ၊ အထ ယေ တံ ဘဂဝန္တံ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ အနုပဋိပတ္တိယာ ဝါ နမဿန္တိ၊ တေ ကိံ ပသံသိယာ၊ ဥဒါဟု အပသံသိယာတိ။ ဘိက္ခုတိ မောဃရာဇတ္ထေရံ အာလပတိ။ အညာယ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ ဇာနိတွာ။ သင်္ခါတိဂါ တေပိ အဝန္တိတိ ယေ တံ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ အနုပဋိပတ္တိယာ ဝါ နမဿန္တိ၊ တေ စတုသစ္စဓမ္မံ အညာယ ဝိစိကိန္တံ ပဟာယ သင်္ခါတိဂါပိ ဟောန္တိ၊ ပသံသိယာပိ ဟောန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥဇ္ဈာနသညိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ ဥဇ္ဈာနသညိကာတိ ဥဇ္ဈာနသညိ ဒေဝလောကော နာမ ပါဠိယေက္ခော နတ္ထိ၊ ဣမာ ပန ဒေဝတာ တထာဂတဿ စတုပစ္စယပရိဘောဂံ နိဿာယ ဥဇ္ဈာယမာနာ အာဂတာ။ တာသံ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ—“သမဏော ဂေါတမော ဘိက္ခုနံ ပံသုကူလစီဝရပိဏ္ဍိယာလောပရက္ခမူလသေနာသနပူတိမုတ္တဘောသဇ္ဇေဟိ သန္တောသဿေဝ ပရိယန္တကာရိတံ ဝဇ္ဇေတိ၊ သယံ ပန ပတ္တုဏ္ဏဒုကူလ^၂ ခေါမာဒိနိ ပဏီတစီဝရာနိ ဓာရေတိ၊ ရာဇာရဟံ ဥတ္တမံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဒေဝဝိမာနကပ္ပိယ ဂန္ဓကုဋိယာ ဝရသယနေ သယတိ၊ သပ္ပိနဝနိတာဒိနိ ဘောသဇ္ဇာနိ ပဋိသေဝတိ၊ ဒိဝသံ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဝစနမဿ အညတော^၃ ဂစ္ဆတိ၊ ကိရိယာ အညတော”တိ ဥဇ္ဈာယမာနာ အာဂမိံသု။ တေန တာသံ ဓမ္မသင်္ခါဟကတ္ထေရေဟိ “ဥဇ္ဈာနသညိကာ”တိ နာမံ ဂဟိတံ။

အညထာ သန္တန္တိ အညေနာကာရေန ဘူတံ။ နိက္ခန္တတိ နိက္ခတိယာ ဝဉ္ဇနာယ၊ ဝဉ္ဇေတွာ ဝါတိ^၄ အတ္ထော။ ကိတဝသေဝါတိ ကိတဝေါ ဝုစ္ဆတိ သာကုဏိကော။

၁-တာယံ (သိ)၊ တာသမ္ပိ (သျှာ)၊ တာသံ (က)

၂-အမုတော (က)

၂-စိနပဋ္ဌဒုကူလ (သျှာ)

၄-ဝဉ္ဇေတွာတိ (သိ၊ သျှာ)

သောဟိအဂုဗ္ဗေဝ သမာနော သာခပဏ္ဏာဒိပဋိစ္ဆာဒနေနဂုဗ္ဗဝဏ္ဏံ ဒဿေတွာ ဥပဂတေ မောရတိတ္ထိရာဒယော သကုဏေ မာရေတွာ ဒါရဘရဏံ ကရေတိ။ ဣတိ တဿ ကိတဝဿ ဣမာယ ဝဉ္ဇနာယ ဧဝံ ဝဉ္ဇေတွာ သကုဏမံသဘောဇနံ ဝိယ ကုဟကဿာပိ ပံသုကုလေန အတ္တာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ကထာဆေက-
တာယ မဟာဇနံ ဝဉ္ဇေတွာ ခါဒမာနဿ ဝိစရေတော။ **ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တန္တိ** သဗ္ဗေပိ တဿ စတုပစ္စယပရိဘောဂေါ ထေယျေန ပရိဘုတ္တော နာမ ဟောတိတိ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ** အယံ ကာရကော ဝါ အကာရကော ဝါတိ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ။ ဣတိ တာ ဒေဝတာ “တထာဂတာပိ မယမေဝ ပဏ္ဍိတာ”တိ မညမာနာ ဧဝမာဟံသု။

အထ ဘဂဝါ **နယိဒန္တိ**အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယာယံ ပဋိပဒါ ဒဋ္ဌာတိ** အယံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒါ ဒဋ္ဌာ ထိရာ။ ယာယ ပဋိပဒါယ ဓိရာ ပဏ္ဍိတာ အာရမ္မဏူပ-
နိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စာတိ ဒွိဟိ ဈာနေဟိ ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ ပမုစ္ဆန္တိ၊ တံ^၁ ပဋိပဒံ ဘာသိတမတ္တေန ဝါ သဝနမတ္တေန ဝါ ဩက္ကမိတုံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။ **န ဧ ဓိရာ ပကုဗ္ဗန္တိ**တိ ဓိရာ ပဏ္ဍိတာ ဝိဒိတွာ လောကပရိယာယံ သင်္ခါရလောကဿ ဥဒယဗ္ဗယံ ဥတွာ စတုသစ္စဓမ္မဉ္စ အညာယ ကိလေသနိဗ္ဗာနေန နိဗ္ဗုတာ လောကေ ဝိသတ္တိကံ တိဏ္ဍာ ဧဝံ န ကုဗ္ဗန္တိ၊ မယံ ဧဝရူပါနိ န ကထေမာတိ^၂ အတ္ထော။

ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌဟိတွာတိ “အယုတ္တံ အမှေဟိ ကတံ၊ အကာရကမေဝ မယံ ကာရကဝါဒေန သမုဒါစရိမှာ”တိ လဇ္ဇမာနာ မဟာဗြဟ္မာနိ^၃ ဝိယ ဘဂဝတိ ဂါရဝံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိယ ဘဂဝန္တံ ဒုရာသဒံ ကတွာ ပဿမာနာ အာကာသတော ဩတရိတွာ ဘူမိယံ ဌတွာတိ အတ္ထော။ **အစ္စယောတိ** အပရာဓော။ **နော ဘန္တေ အစ္စာဂမာတိ** အမှေ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္ထော။ **အာသာဒေတဗ္ဗန္တိ** ဃန္ဓုယိတဗ္ဗံ။ တာ ကိရ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ကာယေန ဝါစာယာတိ ဒွိဟိပိ ဃန္ဓုယိံသု။ တထာဂတံ အဝဉ္ဇိတွာ အာကာသေ ပတိဋ္ဌမာနာ ကာယေန ဃန္ဓုယိံသု၊ ကိတဝေါပမံ အာဟရိတွာ နာနပ္ပကာရကံ အသတ္တိဝါဒံ^၄ ဝဒမာနာ ဝါစာယ ဃန္ဓုယိံသု။ တသ္မာ အာသာဒေတဗ္ဗံ အမညိမှာတိ အာဟံသု။ **ပဋိဂ္ဂဟာတူတိ** ခမတု။ **အာယတိံ**

၁-တဉ္စ (က)	၂-န ကထေန္တိတိ (သျှာ)၊ န ကရေန္တိတိ (က)
၃-မဟာဗြဟ္မာ (သျှာ)၊ မဟာဗြဟ္မေ (က)	၄-အသတ္တဝါစံ (သီ)

သံဝရာယာတိ အနာဂတေ သံဝရဏတ္ထာယ^၁၊ ပုန ဧဝရူပဿ အပရာဓဿ ဒေါသဿ အကရဏတ္ထာယ။

သိတံ ပါတုာကာသီတိ အဂ္ဂဒန္တေ ဒဿေန္တော ပဟဋ္ဌာကာရံ ဒဿေသိ။ ကဿွာ? တာ ကိရ ဒေဝတာ န သဘာဝေန ခမာပေန္တိ၊ လောကီယမဟာ-ဇနဉ္စ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ တထာဂတဉ္စ ဧကသဒိသံ၊ ကရေန္တိ။ အထ ဘဂဝါ “ပရတော ကထာယ ဥပ္ပန္နာယ ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ ပစ္စာ ခမိဿာ-မီ”တိ သိတံ ပါတုာကာသိ။ ဘိဿောသော မတ္တာယာတိ အတိရေကပ္ပမာ-ဏေန။ ဣမံ ဂါထံ အဘာသီတိ ကုပိတော ဧသ အမှာကန္တိ မညမာနာ အဘာသိ။

န ပဋိဂဏ္ဍတိတိ န ခမတိ နာဓိဝါသေတိ။ ကောပန္တရေတိ အပ္ပန္တရေ ဥပ္ပန္နကောပေါ။ ဒေါသဂစ္ဆတိ ဒေါသံ ဂရံ ကတွာ အာဒါယ ဝိဟရန္တော။ သ ဝေရံ ပဋိမုဉ္ဇတိတိ သော ဧဝရူပေါ ဂဏ္ဍိကံ ပဋိမုဉ္ဇန္တော ဝိယ တံ ဝေရံ အတ္တနိ ပဋိမုဉ္ဇတိ ဌပေတိ၊ န ပဋိနိဿဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အစ္စယော စေ န ဝိဇ္ဇေထာတိ သစေ အစ္စာယိကကမ္မံ န ဘဝေယျ။ နော ဝိဇာပဂတံ သိယာတိ ယဒိ အပရာဓော နာမ န ဘဝေယျ။ ကေနိဓ ကုသလော သိယာတိ ယဒိ ဝေရာနိ န သမ္ဗေယျ၊ ကေန ကာရဏေန ကုသလော ဘဝေယျ။

ကဿစ္စယာတိ ဂါထာယ ကဿ အတိက္ကမော နတ္ထိ၊ ကဿ အပရာဓော နတ္ထိ၊ ကော သမ္ဗောဟံ နာပဇ္ဇတိ၊ ကော နိစ္စမေဝ ပဏ္ဍိတော နာမာတိ အတ္ထော။ ဣမံ ကိရ ဂါထံ ဘဏာပနတ္ထံ ဘဂဝတော သိတပါတုကမ္ပံ။ တဿွာ ဣဒါနိ ဒေဝတာနံ ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ ခမိဿာမီတိ တထာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တထာဂတဿာတိ တထာ အာဂတောတိ ဧဝမာဒိဟိ ကာရဏေဟိ တထာဂတဿ။ ဗုဒ္ဓဿာတိ စတုန္တံ သစ္စာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ဝိမောက္ခန္တိကပဏ္ဍိတ္တိဝသေန ဧဝံ လဒ္ဓနာမဿ။ အစ္စယံ ဒေသယန္တိနန္တိ ယံ ဂုတ္တံ တုမှေဟိ “အစ္စယံ ဒေသယန္တိနံ။ ပ။ သ ဝေရံ ပဋိမုဉ္ဇတိ”တိ၊ တံ သာဓု ဂုတ္တံ၊ အဟံ ပန တံ ဝေရံ နာဘိနန္ဒာမိ န ပတ္တယာမီတိ အတ္ထော။ ပဋိဂဏ္ဍာမိ ဝေါစ္စယန္တိ တုမှာကံ အပရာဓံ ခမာမီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သဒ္ဓါသုတ္တံ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ သဒ္ဓါ ဒုတိယာ ပုရိသဿ ဟောတိတိ ပုရိသဿ ဒေဝ-
 လောကေ မနုဿလောကေ စေဝ နိဗ္ဗာနံ စ ဂစ္ဆန္တဿ သဒ္ဓါ ဒုတိယာ
 ဟောတိ၊ သဟာယကိစ္စံ သာဓေတိ။ နော စေ အဿဒ္ဓိယံ အဝတိဋ္ဌတိတိ
 ယဒိ အဿဒ္ဓိယံ န တိဋ္ဌတိ။ ယသောတိ ပရိဝါရော။ ကိတ္တိတိ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍနံ။
 တက္ကဿ ဟောတိတိ တတော အဿ ဟောတိ။ နာနုပတန္တိ သင်္ဂါတိ
 ရာဂသင်္ဂါဒယော ပဉ္စ သင်္ဂါ န အနုပတန္တိ။ ပမာဒမနုယုဉ္ဇန္တိတိ ယေ ပမာဒံ
 ကရေန္တိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ တေ တံ အနုယုဉ္ဇန္တိ နာမ။ ဓနံ သေဋ္ဌံ ဓရက္ခတိတိ
 မုတ္တာမဏိသာရာဒိဥတ္တမဓနံ ဝိယရက္ခတိ။ ဈာယန္တောတိ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနေန စ
 အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယန္တော။ တတ္ထ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနံ နာမ ဝိပဿနာ-
 မဂ္ဂဖလာနိ။ ဝိပဿနာ ဟိ တိဏိ လက္ခဏာနိ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနံ။
 မဂ္ဂေါ ဝိပဿနာယ အာဂတကိစ္စံ သာဓေတိတိ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနံ။ ဖလံ
 တထလက္ခဏံ နိရောဓသစ္စံ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနံ။ အဋ္ဌ သမာ-
 ပတ္တိယော ပန ကသိဏာရမ္မဏဿ ဥပနိဇ္ဈာယနတော အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရမံ နာမ အရဟတ္တသုခံ အဓိပ္ပေတန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သမယသုတ္တံ

၃၇။ သတ္တမေ သက္ကေသုတိ “သကျာ ဝတ ဘော ကုမာရာ”တိ ဥဒါနံ ပဋိစ္စ
 သက္ကာတိ လဒ္ဓနာမာနံ ရာဇကုမာရာနံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ
 ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေန သက္ကာတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ သက္ကေသု ဇနပဒေ။ မဟာဝနေတိ သယံ-
 ဇာတေ အရောပိမေ ဟိမဝန္တေန သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓေ မဟတိ ဝနေ။ သဗ္ဗေဟေဝ
 အရဟန္တေတိ ဣမံ သုတ္တံ ကထိတဒိဝသေယေဝ ပတ္တအရဟန္တေဟိ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—သင်္ကယကောလိယာ ဟိ ကိရ ကပိလဝတ္ထု-
 နဂရဿ စ ကောလိယနဂရဿ စ အန္တရေ ရောဟိဏိံ နာမ နဒိံ ဧကေနေဝ
 အာဝရဏေန ဗန္ဓာပေတွာ သဿာနိ ကာရေန္တိ။ အထ ဇေဋ္ဌမူလမာသေ
 သဿေသု မိလာယန္တေသု ဥဘယနဂရဝါသီနမ္ပိ ကမ္မကာရာ ၂ သန္ဓိပတိံသု။
 တတ္ထ ကောလိယနဂရဝါသီနော အာဟံသု “ဣဒံ ဥဒကံ ဥဘယတော
 အာဟရိယမာနံ ၃ န တုမှာကံ၊ န အမှာကံ ပဟောဿတိ ၄၊ အမှာကံ ပန
 သဿံ ဧကေန ဥဒကေနေဝ နိပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣဒံ ဥဒကံ အမှာကံ ဒေသာ”တိ။
 ကပိလဝတ္ထုဝါသီနော အာဟံသု “တုမှေသု ကောဋ္ဌေ ပူရေတွာ ဌိတေသု မယံ

ရတ္တသုဝဏ္ဏနီလမဏိကာဠုကဟာပဏေ စ ဂဟေတွာ ပစ္ဆိမသိဗ္ဗကာဒိဟတ္တာ
န သက္ခိဿာမ တုမှာကံ ဃရဒ္ဓါရေ ဝိစရိတုံ၊ အမှာကမ္ပိ သဿံ ဧကေနော
ဥဒကေန နိပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣဒံ ဥဒကံ အမှာကံ ဒေထာ”တိ။ “န မယံ ဒဿာမာ”တိ။
“မယမ္ပိ န ဒဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ကထံ ဝဇေတွာ ဧကော ဥဋ္ဌာယ ဧကဿ ပဟာရံ
အဒါယိ၊ သောပိ အညဿာတိ ဧဝံ အညမညံ ပဟရိတွာ ရာဇကုလာနံ
ဇာတိံ ဃန္ဓေတွာ ကလဟံ ဝေုယိံသု။

ကောလိယကမ္မကာရာ ဝဒန္တိ “တုမေ ကပိလဝတ္ထုဝါသိကေ ဂဟေတွာ
ဂဇ္ဇေထ၊ ယေ သောဏသိင်္ဂါလာဒယော ဝိယ အတ္တနော ဘဂိနီဟိ သဒ္ဓိံ
သံဝသိံသု၊ ဧတေသံ ဟတ္ထိနော စ အဿာ စ ဖလကာဝုဓာနိ စ အမှာကံ ကိံ
ကရိဿန္တိ”တိ။ သာကိယကမ္မကာရာ ဝဒန္တိ “တုမေ ဒါနိ ကုဋ္ဌိနော ဒါရကေ
ဂဟေတွာ ဂဇ္ဇေထ၊ ယေ အနာထာ နိဂ္ဂတိကာ တိရစ္ဆာနာ ဝိယ ကောလရုက္ခေ
ဝသိံသု၊ ဧတေသံ ဟတ္ထိနော စ အဿာ စ ဖလကာဝုဓာနိ စ အမှာကံ
ကိံ ကရိဿန္တိ”တိ။ တေ ဂန္ဓာ တသ္မိံ ကမ္မေ နိယုတ္တအမစ္စာနံ ကထေသုံ၊
အမစ္စာ ရာဇကုလာနံ ကထေသုံ၊ တတော သာကိယာ “ဘဂိနီဟိ သဒ္ဓိံ
သံဝသိတကာနံ ထာမဉ္စ ဗလဉ္စ ဒဿေဿာမာ”တိ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိံသု။
ကောလိယာပိ “ကောလရုက္ခဝါသိနံ ထာမဉ္စ ဗလဉ္စ ဒဿေဿာမာ”တိ
ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိံသု။

ဘဂဝါပိ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယေဝ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဥဋ္ဌာယ
လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဣမေ ဧဝံ ယုဒ္ဓသဇ္ဇေ နိက္ခမန္တေ အဒ္ဓသ။ ဒိသ္မာ
“မယိ ဂတေ အယံ ကလဟော ဝုပသမ္ပိဿတိ န ခေါ ဥဒါဟု နော”တိ ဥပဓာ-
ရေန္တော “အဟမေတ္ထ ဂန္ဓာ ကလဟဝုပသမနတ္ထံ တိဏိဇာတကာနိ ကထေဿာမိ၊
တတော ကလဟော ဝုပသမ္ပိဿတိ။ အထ သာမဂ္ဂိဒီပနတ္ထာယ ဒွေ ဇာတကာနိ
ကထေတွာ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ ဒေသေဿာမိ။ ဒေသနံ သုတွာ ဥဘယနဂရ-
ဝါသိနောပိ အဗုတိယာနိ အဗုတိယာနိ ကုမာရသတာနိ ဒဿန္တိ၊ အဟံ တေ
ပဗ္ဗာဇေဿာမိ၊ တဒါ မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ အကာသိ။
တသ္မာ ဣမေသု ယုဒ္ဓသဇ္ဇေသု နိက္ခမန္တေသု ကဿပိ အနာရောစေတွာ သယမေဝ
ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဂန္ဓာ ဦးန္တံ သေနာနံ အန္တရေ အာကာသေ ပလ္လင်္ဂံ
အာဘုဇိတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေတွာ နိသိဒိ။

ကပိလဝတ္ထုဝါသိနော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာဝ “အမှာကံ ဉှတိသေဋ္ဌော သတ္တာ
အာဂတော၊ ဒိဋ္ဌော န ခေါ တေန အမှာကံ ကလဟကရုဏဘာဝေါ”တိ
စိန္တေတွာ “န ခေါ ပန သက္ကာ ဘဂဝတိ အာဂတေ အမှေဟိ ပရဿ သရီရေ

သတ္တံ ပါတေတုံ၊ ကောလိယနဂရဝါသိနော အမှေ ဟနန္တ၊ ဝါ ဗဇ္ဈန္တ၊ ဝါ”တိ အာဝုဓာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ နိသီဒိံသု။ ကောလိယနဂရဝါသိနောပိ တထေဝ စိန္တေတွာ အာဝုဓာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ နိသီဒိံသု။

ဘဂဝါဇာနန္တောဝ “ကသ္မာ အာဂတတ္ထ မဟာရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိ။ “န ဘဂဝါ တိတ္ထကီဠာယ၊ န ပဗ္ဗတကီဠာယ၊ န နဒီကီဠာယ၊ န ဂိရိဒဿနတ္ထံ၊ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ သင်္ဂါမံ ပစ္စုပ္ပပ္ပေတွာ အာဂတမှာ”တိ။ ကိံ နိဿာယ ဝေါ ကလဟော မဟာရာဇာတိ။ ဥဒကံ ဘန္တေတိ။ ဥဒကံ ကိံ အဂ္ဂတိ မဟာရာဇာတိ။ အပ္ပံ ဘန္တေတိ။ ပထဝီ နာမ ကိံ အဂ္ဂတိ မဟာရာဇာတိ။ အနုဿိ ဘန္တေတိ။ ခတ္တိယာ ကိံ အဂ္ဂန္တိတိ။ ခတ္တိယာ နာမ အနုဿိ ဘန္တေတိ။ အပ္ပမူလံ ဥဒကံ နိဿာယ ကိမတ္ထံ အနုဋ္ဌေ ခတ္တိယေ နာသေထ မဟာရာဇ၊ ကလဟော အဿာဒေါ နာမ နတ္ထိ။ ကလဟဝသေန မဟာရာဇ အဌာနေ ဝေရံ ကတွာ ကောယ ရုက္ခဒေဝတာယ ကာဠသီဟေန သဒ္ဓိံ ဗဒ္ဓါဃာတော သကလမ္ပိ ဣမံ ကပ္ပံ အနုပ္ပတ္တောယေဝါတိ ဝတွာ ဗန္ဓနဇာတကံ^၁ ကထေသိ။ တတော “ပရပတ္တိယေန နာမ မဟာရာဇ န ဘဝိတဗ္ဗံ။ ပရပတ္တိယာ ဟုတွာ ဟိ ကေဿ သသကဿ ကထာယ တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတေ ဟိမဝန္တေ စတုပ္ပဒဂဏာ မဟာသမုဒ္ဓံ ပက္ခန္ဓိနော အဟေသုံ။ တသ္မာ ပရပတ္တိယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝတွာ ပထဝီဥန္တိယဇာတကံ^၂ ကထေသိ။ တတော “ကဒါစိ မဟာရာဇ ဒုဗ္ဗလောပိ မဟာဗလဿ ရန္တံ ဝိဝရံ ပဿတိ။ ကဒါစိ မဟာ-ဗလော ဒုဗ္ဗလဿ။ လဠုကိကာပိ ဟိ သကုဏိကာ ဟတ္ထိနာဂံ ဃာတေ-သိ”တိ လဠုကိဇာတကံ^၃ ကထေသိ။ ဧဝံ ကလဟဝုပသမနတ္ထာယ တိဏိ ဇာတကာနိ ကထေတွာ သာမဂ္ဂိပရိဒီပနတ္ထာယ ဒွေ ဇာတကာနိ ကထေသိ။ ကထံ? သမဂ္ဂါနံ ဟိ မဟာရာဇ ကောစိ ဩတာရံ နာမ ပဿိတုံ န သက္ကောတိတိ ဝတွာ ရုက္ခဓမ္မဇာတကံ^၄ ကထေသိ။ တတော “သမဂ္ဂါနံ မဟာရာဇ ကောစိ ဝိဝရံ ဒဿိတုံ န သက္ကံ။ ယဒါ ပန အညမညံ ဝိဝါဒမကံသု၊ အထ တေ နေသာဒပုတ္တော ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ အာဒါယ ဂတောတိ ဝိဝါဒေ အဿာဒေါ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ ဝဋ္ဋကဇာတကံ^၅ ကထေသိ။ ဧဝံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဇာတကာနိ ကထေတွာ အဝသာနေ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ^၆ ကထေသိ။

ရာဇာနော ပသန္တာ “သစေ သတ္တာ နာဂမိဿ၊ မယံ သဟတ္တာ အညမညံ ဝဋ္ဋိတွာ လောဟိတနဒိ” ပဝတ္တယိဿံမ။ အမှာကံ ပုတ္တဘာတရော စ

၁-ခု ၅-၂၅၉-ပိဋေ။ ၂-ခု ၅-၁၀၄-ပိဋေ။ ၃-ခု ၅-၁၂၄-ပိဋေ။
၄-ခု ၅-၁၇-ပိဋေ။ ၅-ခု ၅-၂၇-ပိဋေ။ ၆-ခု ၁-၄၂၄-ပိဋေ။

ဂေဟဒ္ဓါရေ န ပဿေယျာမ၊ သာသနပဋိသာသနမ္ပိ နော အာဟရဏဏော နာဘဝိဿ။ သတ္တာရံ နိဿာယ နော ဇီဝိတံ လဒ္ဓိ။ သစေ ပန သတ္တာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိဿ^၁၊ ဒီပသဟဿဒ္ဓယပရိဝါရံ စတုမဟာဒီပရဇ္ဇမဿ ဟတ္ထဂတံ အဘဝိဿ၊ အတိရေကသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ အဘဝိဿံသု၊ တတော ခတ္တိယပရိဝါရော အဝိစရိဿ^၂။ တံ ခေါ ပနေသ သမ္ပတ္တိံ^၃ ပဟာယ နိက္ခမိတွာ သမ္မောဓိံ^၄ ပတ္တော။ ဣဒါနိပိ ခတ္တိယပရိဝါရောယေဝ ဝိစရတူ”တိ ဥဘယနဂရဝါသိနော အမုတိယာနိ အမုတိယာနိ ကုမာရသတာနိ အဒံသု။ ဘဂဝါပိ တေ ပဗ္ဗာဇေတွာ မဟာဝနံ အဂမာသိ။ တေသံ ဂရုဂါရဝေန န အတ္တနော ရုစိယာ ပဗ္ဗဇိတာနံ အနဘိရတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ပုရာဏဒုတိယိကာယောပိ တေသံ “အယျပုတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍန္တ၊ သရာဝါသော န သဏ္ဌာတိ”တိအာဒိနိ ဝတွာ သာသနံ ပေသေန္တိ။ တေ စ အတိရေကတရံ ဥက္ကဏ္ဍိံသု။

ဘဂဝါ အာဝဇ္ဇေန္တော တေသံ အနဘိရတဘာဝံ ဥတွာ “ဣမေ ဘိက္ခု။ မာဒိသေန ဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ^၅ ဧကတော ဝသန္တာ ဥက္ကဏ္ဍန္တိ၊ ဟန္တ နေသံ ကုဏာလ-ဒဟဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ တတ္ထ နေတွာ အနဘိရတိံ^၆ ဝိနောဒေမိ”တိ ကုဏာလဒဟဿ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ တေ တံ ဒဠုကာမာ အဟေသုံ။ ဒဠုကာမတ္ထ ဘိက္ခဝေ ကုဏာလဒဟန္တိ။ အာမ ဘဂဝါတိ။ ယဒိ ဧဝံ ဧထ ဂစ္ဆာမာတိ။ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဘဂဝါ ဂမနဋ္ဌာနံ မယံ ကထံ ဂမိဿာမာတိ။ တုမေ ဂန္တုကာမာ ဟောထ၊ အဟံ မမာနုဘာဝေန ဂဟေတွာ ဂမိဿာမိတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ။ ဘဂဝါ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ကုဏာလဒဟေ ပတိဋ္ဌာယ တေ ဘိက္ခု။ အာဟ “ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ^၇ ကုဏာလဒဟေ ယေသံ မစ္ဆာနံ နာမံ န ဇာနာထ မမံ ပုစ္ဆထာ”တိ။

တေ ပုစ္ဆိံသု၊ ဘဂဝါ ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ ကထေသိ။ န ကေဝလဉ္စ၊ မစ္ဆာနံယေဝ၊ တသ္မိံ^၈ ဝနသဏ္ဍေ ရုက္ခာနမ္ပိ ပဗ္ဗတပါဒေ ဒွိပဒစတုပ္ပဒသကုဏာနမ္ပိ နာမာနိ ပုစ္ဆာပေတွာ ကထေသိ။ အထ ဒွိဟိ သကုဏေဟိ မုခတုဏ္ဍကေန ခုံသိတွာ ဂဟိတဒဏ္ဍကေ နိသိန္ဓော ကုဏာလသကုဏရာဇာ ပုရတော ပစ္ဆတော ဥဘောသု စ ပဿေသု သကုဏသံဃပရိဝုတော အာဂစ္ဆတိ။ ဘိက္ခု။ တံ ဒိသ္မာ “ဧသ ဘန္တေ ဣမေသံ သကုဏာနံ ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ ပရိဝါရော ဧတေ ဧတဿာ”တိ မညာမာတိ။ ဧဝမေတံ ဘိက္ခဝေ၊ အယမ္ပိ မမေဝ ဝံသော မမ ပဝေဏီတိ။ ဣဒါနိ တာဝ မယံ ဘန္တေ ဧတေ သကုဏေ ပဿာမ။ ယံ ပန

ဘဂဝါ “အယဗ္ဗိ မမေဝ ဝံသော မမ ပဝေဏီ”တိ အာဟ၊ တံ သောတု-
 ကာမမှာတိ။ သောတုကာမတ္ထ ဘိက္ခဝေတိ။ အာမ ဘဂဝါတိ။ တေန ဟိ
 သုဏာထာတိ တီဟိ ဂါထာသတေဟိ မဏ္ဍေတွာ ကုဏာလဇာတကံ^၁
 ကထေန္တော အနဘိရတိ^၂ ဝိနောဒေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ သဗ္ဗေပိ
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ^၃သု၊ မဂ္ဂေနဝ စ နေသံ ဣဒ္ဓိပိ အာဂတာ။
 ဘဂဝါ “ဟောတု တာဝ ဧတ္တကံ တေသံ ဘိက္ခူန”န္တိ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ
 မဟာဝနမေဝ အဂမာသိ။ တေပိ ဘိက္ခူ ဂမနကာလေ ဒသဗလဿ အာနု-
 ဘာဝေန ဂန္တော အာဂမနကာလေ အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဘဂဝန္တံ
 ပရိဝါရေတွာ မဟာဝနေ ဩတရိ^၄သု။

ဘဂဝါ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ တေ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ “ဧထ ဘိက္ခဝေ
 နိသီဒထ၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈာနံ ဝေါ ကိလေသာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿာမီ”တိ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။ ဘိက္ခူ စိန္တယိ^၅သု “ဘဂဝါ အမှာကံ အနဘိရတဘာဝံ
 ဥတွာ ကုဏာလဒဟံ နေတွာ အနဘိရတိ^၆ ဝိနောဒေသိ၊ တတ္ထ သောတာ-
 ပတ္တိဖလံ ပတ္တာနံ နော ဣဒါနိ ဣဓ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ၊ န ခေါ
 ပန အမှေဟိ ‘သောတာပန္နာ မယ’န္တိ ဝိတိနာမေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပုရိသပုရိသေဟိ^၇
 နော ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ တေ ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဥဋ္ဌာယ နိသီဒနံ
 ပဗ္ဗေါဋေတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ ပဗ္ဘာရရက္ခမူလေသု နိသီဒိ^၈သု။

ဘဂဝါ စိန္တေသိ “ဣမေ ဘိက္ခူ ပကတိယာပိ အဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနာ၊ လဒ္ဓါ-
 ပါယဿ ပန ဘိက္ခုနော ကိလမနကာရဏံ နာမ နတ္ထိ။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော စ
 ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ^၉ အရဟတ္တံ ပတွာ^{၁၀} ‘အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏံ အာရော-
 စေဿာမာ’တိ မမ သန္တိကံ အာဂမိဿန္တိ။ ဧတေသု အာဂတေသု ဒသ-
 သဟဿစက္ကဝါဋ္ဌဒေဝတာ ဧကစက္ကဝါဋ္ဌေ သန္တိပတိဿန္တိ၊ မဟာသမယော
 ဘဝိဿတိ၊ ဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ မယာ နိသီဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ တတော ဝိဝိတ္တေ
 ဩကာသေ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညာပေတွာ နိသီဒိ။

သဗ္ဗပဋ္ဌမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂတတ္ထေရော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိ။ တတော အပရော တတော အပရောတိ ပဉ္စသတာပိ ပဒုမိနိယံ ပဒုမာနိ
 ဝိယ ဝိကသိ^{၁၁}သု။ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ အရဟတ္တံ ပတ္တဘိက္ခု “ဘဂဝတော အာရော-
 စေဿာမီ”တိ ပလ္လင်္ဂံ^{၁၂} ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ နိသီဒနံ ပဗ္ဗေါဋေတွာ ဥဋ္ဌာယ ဒသဗလာ-
 ဘိမုခေါ အဟောသိ။ ဧဝံ အပရောပိ အပရောပိတိ ပဉ္စသတာ ဘတ္တသာလံ

၁-ခု ၆-၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဥတ္တမပုရိသသဒိသေဟိ (သီ)၊ ပုရိသသဒိသေဟိ (သျှာ)
၃-ပဋ္ဌပေတွာ (သီ၊ သျှာ)	၄-ပတ္တာ (သျှာ)

ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိပါဠိယာဝ အာဂမိံသု။ ပဌမံ အာဂတော ဝန္တိတွာ နိဿိဒနံ ပညာပေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိတွာ ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေတုကာမော “အတ္ထိ န ခေါ အညော ကောစိ၊ နတ္ထိ”တိ နိဝတ္တိတွာ အာဂတမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တော အပရမ္ပိ အဒ္ဓသ အပရမ္ပိ အဒ္ဓသယေဝါတိ သဗ္ဗေပိ တေ အာဂန္တာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိတွာ အယံ ဣမဿ ဟရာယမာနော န ကထေသိ၊ အယံ ဣမဿ ဟရာယမာနော န ကထေသိ။ ဒီဏာသဝါနံ ကိရ ဒွေ အာကာရာ ဟောန္တိ— “အဟော ဝတ မယာ ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏံ သဒေဝကော လောကော ဒိပ္ပမေဝ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝံ ပန နိဗ္ဗိလဒ္ဓပုရိသော ဝိယ န အညဿ အာရောစေတုကာမာ ဟောန္တိ။

ဧဝံ ဩသဋ္ဌမတ္တေ^၁ ပန တသ္မိံ အရိယမဏ္ဍလေ ပါစိနယုဂန္ဓရပရိက္ခေပတော အဗ္ဘာ မဟိကာ ဓူမော ရဇော ရာဟုတိ ဣမေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပဋိမဏ္ဍိတဿ လောကဿ ရာမဏေယျကဒဿနတ္ထံ ပါစိနဒိဿယ ဥက္ခိတ္တရဇတမယမဟာအာဒါသမဏ္ဍလံ ဝိယ နေမိဝဋ္ဋိယံ ဂဟေတွာ ပရိဝတ္တိယ-မာနရဇတစက္ကသဿိရိကံ ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ ဥလ္လင်္ခိတွာ အနိလပထံ ပဋိပဋိတ္တံ။ ဣတိ ဧဝရူပေ ခဏေ လယေ မုဟုတ္တေ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလ-ဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ။

တတ္ထ ဘဂဝါပိ မဟာသမ္မတဿ ဝံသေ ဥပ္ပန္နော၊ တေပိ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ မဟာသမ္မတဿ ကုလေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါပိ ခတ္တိယဂဗ္ဘေ ဇာတော၊ တေပိ ခတ္တိယဂဗ္ဘေ ဇာတာ။ ဘဂဝါပိ ရာဇပဗ္ဗဇိတော၊ တေပိ ရာဇပဗ္ဗဇိတာ။ ဘဂဝါပိ သေတစ္ဆတ္ထံ ပဟာယ ဟတ္ထဂတံ စက္ကဝတ္တိရဇံ နိဿဋ္ဌိတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ တေပိ သေတစ္ဆတ္ထံ ပဟာယ ဟတ္ထဂတာနိ ရဇောနိ ဝိသဋ္ဌိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ။ ဣတိ ဘဂဝါ ပရိသုဒ္ဓေ ဩကာသေ ပရိသုဒ္ဓေ ရတ္တိဘာဂေ သယံ ပရိသုဒ္ဓေါ ပရိသုဒ္ဓပရိဝါရော ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂပရိဝါရော ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါသပရိဝါရော ဝိတမောဟော ဝိတမောဟပရိဝါရော နိတ္တဏှော နိတ္တဏှပရိဝါရော နိတ္တိလေသော နိတ္တိလေသပရိဝါရော သန္တော သန္တပရိဝါရော ဒန္တော ဒန္တပရိဝါရော မုတ္တော မုတ္တပရိဝါရော အတိဝိယ ဝိရောစတိတိ။ ဝဏ္ဏဘူမိ နာမေသာ၊ ယတ္ထကံ သက္ကောတိ၊ တတ္ထကံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣတိ ဣမေ ဘိက္ခု။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ”တိ။

၁-ဥဋ္ဌာနမတ္တေ(သျှာ)၊ ဩသိဒ္ဓမတ္တေ(ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၀-ပိဋေ)

ယေဘုယျေနာတိ ဗဟုတရာ သန္နိပတိတာ၊ မန္တာ န သန္နိပတိတာ အသညီ အရူပါဝစရဒေဝတာသမာပန္နဒေဝတာယောစ^၁။တဠာယံသန္နိပါတက္ကမော— မဟာဝနဿ ကိရ သာမန္တာ ဒေဝတာ စလိ^၂သု။ “အာယာမ ဘော ဗုဒ္ဓဒဿနံ နာမ ဗဟူပကာရံ၊ ဓမ္မဿဝနံ ဗဟူပကာရံ၊ ဘိက္ခုသံဃဒဿနံ ဗဟူပကာရံ၊ အာယာမ အာယာမာ”^၃တိ မဟာသဒ္ဓိ ကုရုမာနာ အာဂန္တာ ဘဂဝန္တဉ္စ တံ- မဟုတ္တံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိဇီကာသဝေ စ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌိသု။ ဧတေနော ဥပါယေန တာသံ တာသံ သဒ္ဓိ သုတွာ သဒ္ဓန္တရအမုဂါဝုတဂါဝုတအမုယောဇန- ယောဇနာဒိဝသေန တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတေ ဟိမဝန္တေ၊ တိက္ခတ္တံ၊ တေသဋ္ဌိယာ နဂရသဟဿေသု၊ နဝနဝတိယာ ဒေါဏမုခသတသဟဿေသု၊ ဆနဝတိယာပဋ္ဌနကောဋိသတသဟဿေသု၊ဆပဏ္ဏာသာယရတနာကရေသုတိ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ၊ အပရဂေါယာနေ၊ ဥတ္တရကုရုမိ၊ ဒွိသု ပရိတ္တ- ဒီပသဟဿေသုတိ သကလစက္ကဝါဠေ၊ တတော ဒုတိယတတိယစက္ကဝါဠေတိ ဧဝံ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ သန္နိပတိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒသ- သဟဿစက္ကဝါဠံ ဟိ ဣမ ဒသလောကဓာတုယောတိ အဓိပ္ပေတံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒသဟိ စ လောကဓာတုဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ”^၄တိ။

ဧဝံ သန္နိပတိတာဟိ ဒေဝတာဟိ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ ယာဝ မြဟ္မလောကာ သူစိဃရေ နိရန္တရံ ပက္ခိတ္တသူစိဟိ ဝိယ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ။ တတ္ထ မြဟ္မလောကဿ ဧဝံ ဥစ္စတ္တနံ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗံ—လောဟပါသာဒေ ကိရ သတ္တမကုဋ္ဌာဂါရသမော^၂ ပါသာဏော မြဟ္မလောကေ ဌတွာ အဓော ခိတ္တော စတုဟိ မာသေဟိ ပထဝီ^၃ ပါပုဏာတိ။ ဧဝံ မဟန္တေ ဩကာသေ ယထာ ဟေဋ္ဌာ ဌတွာ ခိတ္တာနိ ပုပ္ဖါနိ ဝါ ရူမော ဝါ ဥပရိ ဂန္တံ၊ ဥပရိ ဝါ ဌတွာ ခိတ္တသာသပါ ဟေဋ္ဌာ ဩတရိတုံ အန္တရံ န လဘန္တိ။ ဧဝံ နိရန္တရာ ဒေဝတာ အဟေသုံ။ ယထာ ခေါပန စက္ကဝတ္တိရညော နိဿိန္နဌာနံ အသမ္မာဓံ ဟောတိ။ အာဂတာဂတာ မဟေသက္ခာ ခတ္တိယာ ဩကာသံ လဘန္တိယေဝ။ ပရတော ပရတော ပန အတိသမ္မာဓံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ဘဂဝတော နိဿိန္နဌာနံ အသမ္မာဓံ။ အာဂတာဂတာ မဟေသက္ခာ ဒေဝါ စ မြဟ္မာနော စ ဩကာသံ လဘန္တိယေဝ။ အပိ သုဒ္ဓံ ဘဂဝတော အာသန္ဓာသန္ဓဌာနေ^၄ ဝါလဂ္ဂနိတ္တုဒနမတ္ထေ ပဒေသေ ဒသပိ ဝိသတိပိ ဒေဝါ သုခုမေ အတ္တဘာဝေ မာပေတွာ အဋ္ဌိသု။ သဗ္ဗပရတော သဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ဒေဝတာ အဋ္ဌိသု။

၁-အသညာရူပါဝစရဒေဝတာယေဝ (သျှာ)

၂-ဥစ္စတရံ (သျှာ၊ က)

၃-ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာဂါရသမော (သျှာ)၊ သတ္တမကုဋ္ဌာဂါရသမော (သီ၊ က)

၄-အာသန္ဓဌာနေ (သျှာ)

သုဒ္ဓါဝါသကာယိကာနန္တိ သုဒ္ဓါဝါသဝါသိနံ။ သုဒ္ဓါဝါသာ နာမ သုဒ္ဓါနံ အနာဂါမိဒိဏာသဝါနံ အာဝါသာ ပဉ္စ မြဟ္မလောကော။ တေဒဟောသီတိ ကသ္မာ အဟောသိ? တေ ကိရ မြဟ္မာနော သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌိတာ မြဟ္မဘဝနံ ဩလောကေန္တာ ပစ္ဆာဘတ္တေ ဘတ္တဂေဟံ ဝိယ သုညတံ^၁ အဒ္ဓသံသု။ တတော “ကုဟိံ မြဟ္မာနော ဂတာ”တိ အာဝဇ္ဇန္တာ မဟာသမာဂမံ ဥတွာ “အယံ သမာဂမော မဟာ၊ မယံ ဩဟိနာ၊ ဩဟိနကာနံ ပန ဩကာသော ဒုလ္လဘော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂစ္ဆန္တာ အတုစ္ဆဟတ္တာ ဟုတွာ ဧကေကံ ဂါထံ အဘိသင်္ခရိတွာ ဂစ္ဆာမ။ တာယ မဟာသမာဂမေ စ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေဿာမ၊ ဒသဗလဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိဿာမာ”တိ။ ဣတိ တေသံ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ တေဒဟောသိ။

ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟေသုန္တိ ပါဠိယံ ဘဂဝတော သန္တိကေ အဘိမုခဋ္ဌာနေယေဝ ဩတိဏ္ဏာ ဝိယ ကတွာ ဝုတ္တာ၊ န ခေါ ပနေတ္ထ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေ ပန မြဟ္မလောကေ ဌိတာယေဝ ဂါထာ အဘိသင်္ခရိတွာ ဧကော ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတရိ၊ ဧကော ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ၊ ဧကော ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ၊ ဧကော ဥတ္တရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတရိ။ တတော ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတိဏ္ဏမြဟ္မာ နိလကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိလရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနံ မဏိဝဗ္ဗံ^၂ ပဋိမုဉ္ဇန္တာ ဝိယ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ ဗုဒ္ဓဝီထိ နာမ ကေနစိ ဥတ္တရိတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ မဟတိယာ ဗုဒ္ဓဝီထိယာဝ အာဂန္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အတ္တနာ အဘိသင်္ခတံ ဂါထံ အဘာသိ။

ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတိဏ္ဏမြဟ္မာ ဝီတကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ သုဝဏ္ဏပဘံ မုဉ္ဇိတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနံ သုဝဏ္ဏပဋိ ပါရုပန္နော^၃ ဝိယ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ တထေဝ အကာသိ။ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတိဏ္ဏမြဟ္မာ လောဟိတကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ လောဟိတကရသ္မိယော မုဉ္ဇိတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနံ ရတ္တဝရကမ္မလေန ပရိက္ခိပန္နော ဝိယ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ တထေဝ အကာသိ။ ဥတ္တရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဩတိဏ္ဏမြဟ္မာ ဩဒါတကသိဏံ

သမာပဇ္ဇိတွာ ဩဒါတရသို့ယော ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနံ သုမနကုသုမပဋ္ဌံ ပါရုပန္နော ဝိယ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ တထေဝ အကာသိ။

ပါဠိယံ ပန ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟေသုံ။ အထ ခေါ တာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသူတိ ဧဝံ ဧကက္ခဏေ ဝိယ ပုရတော ပါတုဘာဝေါ စ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ ဌိတဘာဝေါ စ ဝုတ္တော၊ သော ဣမိနာ အနုက္ကမေန အဟောသိ၊ ဧကတော ကတွာ ပန ဒဿိတော။ ဂါထာဘာသနံ ပန ပါဠိယမ္ပိ ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ မဟာသမယောတိ မဟာသမူဟော။ ပဝနံ ဝုစ္စတိ ဝနသဏ္ဍော။ ဥဘယေနပိ ဘဂဝါ “ဣမသ္မိ” ပန ဝနသဏ္ဍေ အဇ္ဇ မဟာသမူဟော သန္နိပါ-
တော”တိ အာဟ။ တတော ယေသံ သော သန္နိပါတော၊ တေ ဒဿေတုံ ဒေဝကာယာ သမာဂတာတိ အာဟ။ တတ္ထ ဒေဝကာယာတိ ဒေဝသဋ္ဌာ။ အာဂတမှ ဣမံ ဓမ္မသမယန္တိ ဧဝံ သမာဂတေ ဒေဝကာယေ ဒိဿွာ မယမ္ပိ ဣမံ ဓမ္မသမူဟံ အာဂတာ။ ကိံ ကာရဏာ? ဒက္ခိတာယေ အပရာဇိတသံဃန္တိ ဧကေနစိ အပရာဇိတံ အဇ္ဇေဝ တယော မာရေ မဒ္ဒိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ ဣမံ အပရာဇိတသံဃံ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတမှာတိ အတ္တော။ သော ပန ဗြဟ္မာ ဣမံ ဂါထံ ဘာသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠမုခဝဋီယံယေဝ အဋ္ဌာသိ။

အထ ဒုတိယော ဝုတ္တနယေနော အာဂန္တော အဘာသိ။ တတ္ထ တတြ ဘိက္ခဝေါတိ တသ္မိံ သန္နိပါတဋ္ဌာနေ ဘိက္ခူ။ သမာဒဟံသူတိ သမာဓိနာ ယောဇေသုံ။ စိတ္တမတ္တနော ဥဇုကံ အကံသူတိ အတ္တနော စိတ္တေ သဗ္ဗေ ဝက်ကုဋ်လဇိမှဘာဝေ ဟရိတွာ ဥဇုကံ အကရိံသု။ သာရထိံ နေတ္တာနိ ဂဟေတွာတိ ယထာ သမပ္ပဝတ္တေသု သိန္နဝေသု ဩဓိပ္ပပတောဒေါ သာရထိံ သဗ္ဗယောတ္တာနိ ဂဟေတွာ အစောဒေန္တော အဝါရေန္တော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာယ သမန္နာဂတာ ဝုတ္တဒ္ဓါရာ သဗ္ဗေပေတေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခူ။ ဣန္ဒြိယာနိ ရက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ၊ ဧတေ ဒဋ္ဌံ ဣဓာဂတမှာ ဘဂဝါတိ၊ သောပိ ဂန္တော ယထာဋ္ဌာနေယေဝ အဋ္ဌာသိ။

အထ တတိယော ဝုတ္တနယေနော အာဂန္တော အဘာသိ။ တတ္ထ ဆေတွာ ဒီလန္တိ ရာဂဒေါသမောဟဒီလံ ဆိန္နိတွာ။ ပလိဃန္တိ ရာဂဒေါသမောဟပလိဃ-
မေဝ။ ဣန္ဒဒီလန္တိ ရာဂဒေါသမောဟဣန္ဒဒီလမေဝ။ ဦဟစ္စ မနေဇာတိ ဧဟေ တဏှာဇောယ အနေဇာ ဘိက္ခူ။ ဣန္ဒဒီလံ ဦဟစ္စ သမူဟနိတွာ စတုသု ဒိသာသု

အပ္ပင်္ဂဟတစာရိကံ စရန္တိ။ သုဒ္ဓါတိ နိရုပတ္တိလေသာ။ ဝိမလာတိ နိမ္မလာ။
ဣဒံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ စက္ခုမတာတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမန္တေန။ သုဒန္တာတိ
စက္ခုတောပိ ဒန္တာ သောတတောပိ သာနတောပိ ဇိဝှါတောပိ ကာယတောပိ
မနတောပိ ဒန္တာ။ သုသုနာဂါတိ တရုဏနာဂါ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—
ဆန္ဒာဒီဟိ န ဂစ္ဆန္တိတိ နာဂါ၊ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနေ ကိလေသေ န
အာဂစ္ဆန္တိတိ နာဂါ၊ နာနပ္ပကာရံ အာရုံ န ကရေန္တိတိ နာဂါ။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန မဟာနိဒ္ဒေသေ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။

အပိစ—

“အာရုံ န ကရေတိ ကိဉ္စိ လောကေ၊
သဗ္ဗသံယောဂ^၂ ဝိသဇ္ဇ ဗန္ဓနာနိ။
သဗ္ဗတ္ထ န သဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တော၊
နာဂေါ တာဒိ ပဝုစ္စတေ တထတ္တာ”တိ—

ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ သုသုနာဂါတိ သုသု နာဂါ၊ သုသုနာဂ-
ဘာဝသမ္ပတ္တိ^၃ ပတ္တာတိ အတ္ထော။ တေ ဧဝရူပေ အနုတ္တရေန ယောဂ္ဂါစရိယေန
ဒမိတေ တရုဏနာဂေ ဒဿနာယ အာဂတမှ ဘဂဝါတိ။ သောပိ ဂန္တာ
ယထာဌာနေယေဝ အဋ္ဌာသိ။

အထ စတုတ္ထော ဝုတ္တနယေနေဝ အာဂန္တာ အဘာသိ။ တတ္ထ ဂတာ-
သေဘိ နိဗ္ဗေမတိကသရုဏဂမနေန ဂတာ။ သောပိ ဂန္တာ ယထာဌာနေယေဝ
အဋ္ဌာသိတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-သကလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ အဋ္ဌမေ မဒ္ဒကုန္တိ သ္မိန္တိ ဧဝံနာမကေ ဥယျာနေ။ တဉ္စိ အဇာတသတ္တုမြိ
ကုန္တိဂတေ တဿ မာတရာ “အယံ မယံ ကုန္တိဂတော ဂဗ္ဘော ရညော သတ္တု
ဘဝိဿတိ၊ ကိံ မေ ဣမိနာ”တိ ဂဗ္ဘပါတနတ္ထံ ကုန္တိ မဒ္ဒါပိတာ။ တသ္မာ “မဒ္ဒ-
ကုန္တိ”တိ သင်္ခံ ဂတံ။ မိဂါနံ ပန အဘယဝါသတ္တာယ ဒိန္နတ္တာ မိဂဒါယောတိ
ဝုစ္စတိ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ဧတ္ထ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဒေဝဒတ္ထော
ဟိ အဇာတသတ္တု၊ နိဿာယ ဓနုဂ္ဂဟေ စ ဓနပါလကဉ္စ ပယောဇေတွာပိ

၁-ခု ၇-၁၅၅-ပိဋေ။

၂-သဗ္ဗသံယောဂေ (ခု ၁-၃၅၉-ပိဋေ) ဇီကာ ပန ပဿိတဗျော။

၃-နာဂဘာဝသမ္ပတ္တိ (သျှာ)

တထာဂတဿ ဇီဝိတန္တရာယံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော “သဟတ္ထေနဝ
မာရေဿာမိ”တိ ဂိဇ္ဈကုဋပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ မဟန္တံ ကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏံ သိလံ
ဥက္ခိပိတွာ “သမဏော ဂေါတမော စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏော ဟောတူ”တိ ပဝိဇ္ဈိ။ မဟာ-
ထာမဝါ ကိရေသ ပဉ္စန္ဒံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ။ အဋ္ဌာနံ ခေါ ပနေတံ၊ ယံ
ဗုဒ္ဓါနံ ပရူပက္ကမေန ဇီဝိတန္တရာယော ဘဝေယျာတိ တံ တထာဂတဿ သရိ-
ရာဘိမုခံ အာဂစ္ဆန္တံ အာကာသေ အညာ သိလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သမ္ပုဋိန္ဒိ။ ဦး
သိလာနံ သမ္ပဟာရေန မဟန္တာ ပါသာဏဿ သကလိကာ^၁ ဥဋ္ဌဟိတွာ
ဘဂဝတော ပိဋ္ဌပါဒပရိယန္တံ အဘိဟနိ၊ ပါဒေါ မဟာဖရသုနာ ပဟတော
ဝိယ သမုဂ္ဂတလောဟိတေန လာခါရသမက္ခိတော ဝိယ အဟောသိ။ ဘဂဝါ
ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေတွာ ဒေဝဒတ္တံ တေဒဝေါစ “ဗဟု တယာ မောဃပုရိသ အပုညံ
ပသုတံ၊ ယော တုံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဝကေစိတ္တော တထာဂတဿ လောဟိတံ
ဥပ္ပါဒေသိ”တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတော အဖာသု ဇာတံ။ ဘိက္ခု စိန္တယိံ သု
“အယံ ဝိဟာရော ဥဇ္ဇင်္ဂလော ဝိသမော၊ ဗဟူနံ ခတ္တိယာဒီနဉ္စေဝ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ
အနောကာသော”တိ။ တေ တထာဂတံ မဉ္ဇသိဝိကာယ အာဒါယ မဒ္ဒကုန္တိ^၂
နယိံ သု။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝတော ပါဒေါ
သကလိကာယ ခတော ဟောတိ”တိ။

ဘုဿာတိ ဗလဝတိယော။ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဒုက္ခန္တိ သုခပဋိက္ခေပေါ။
တိဗ္ဗာတိ ဗဟလာ။ ခရာတိ ဖရဿာ။ ကဋ္ဌုကာတိ တိခိဏာ။ အသာတာတိ
အမရရာ။ န တာသု မနော အပ္ပေတိ၊ န တာ မနံ အပ္ပါယန္တိ၊ န ဝဇေန္တိတိ
အမနာပါ။ သတော သမ္ပဇာနောတိ ဝေဒနာဓိဝါသနသတိသမ္ပဇညေန
သမန္တာဂတော ဟုတွာ။ အဝိဟညမာနောတိ အပိဋ္ဌိယမာနော၊ သမ္ပရိဝတ္တ-
သာယိတာယ ဝေဒနာနံ ဝသံ အဂစ္ဆန္တော။

သီဟသေယျန္တိ ဧတ္ထ ကာမဘောဂိသေယျာ ပေတသေယျာ သီဟသေယျာ
တထာဂတသေယျာတိ စတသော သေယျာ။ တတ္ထ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ
ကာမဘောဂိသတ္တာ ဝါမေန ပဿေန သေန္တိ”တိ၊ အယံ ကာမဘောဂိသေယျာ။
တေသု ဟိ ယေဘုယျေန ဒက္ခိဏပဿေန သယာနော နာမ နတ္ထိ။ “ယေဘုယျေန
ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ”တိ၊ အယံ ပေတသေယျာ။ အပ္ပမိသလောဟိ-
တတ္တာ ဟိ အဋ္ဌိသင်္ခာဋ္ဌဇဉ်တာ ဧကေန ပဿေန သယိတုံ န သက္ကောန္တိ၊
ဥတ္တာနာဝ သေန္တိ။ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ နဂုံဋ္ဌံ အန္တရ-
သတ္တိမိ အနုပက္ခိပိတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သေတိ”တိ၊ အယံ သီဟသေယျာ။

တေဇဿဒတ္တာ ဟိ သီဟော မိဂရာဇာ ဒွေ ပုရိမပါဒေ ဧကသ္မိံ၊ ပစ္ဆိမပါဒေ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဌပေတွာ နဂုံဌံ အန္တရသတ္တိမိ ပက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒပစ္ဆိမပါဒ- နဂုံဌာနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ ခုန္တံ ပုရိမပါဒါနံ မတ္ထကေ သီသံ ဌပေတွာ သယတိ။ ဒိဝသမ္ပိ သယိတွာ ပဗုဇ္ဈမာနော န ဥတြသန္တော ပဗုဇ္ဈတိ။ သီသံ ပန ဥက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒါဒိနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတိ။ သစေ ကိဉ္စ ဌာနံ ဝိဇဟိတွာ ဌိတံ ဟောတိ။ “နယိဒံ တုယံ ဇာတိယာ၊ န သူရဘာဝဿ အနုရူပ”န္တိ အနတ္တမနော ဟုတွာ တထေဝ သယတိ။ န ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ အဝိဇဟိတွာ ဌိတေ ပန “တုယံ ဇာတိယာ စ သူရဘာဝဿ စ အနုရူပမိဒ”န္တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဥဋ္ဌာယ သီဟဝိဇန္တိတံ ဝိဇန္တိတွာ ကေသရဘာရံ ဝိရုနိတွာ တိက္ခတ္ထု သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ ပန “တထာဂတ- သေယျာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တာသု ဣမ သီဟသေယျာ အာဂတာ။ အယံ ဟိ တေဇဿဒဇ္ဈရိယာပထတ္တာ ဥတ္တမသေယျာ နာမ။

ပါဒေ ပါဒန္တိ ဒက္ခိဏပါဒေ ဝါမပါဒိ။ **အစ္စာဓာယာ**တိ အတိအာဓာယ၊ ဤသကံ အတိက္ကမ္မ ဌပေတွာ။ ဂေါပ္ပကေန ဟိ ဂေါပ္ပကေ ဇာဏုနာ ဝါ ဇာဏုမိ သံဃဋီယမာနေ အဘိဏ္ဍံ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ န ဟောတိ။ သေယျာ အဖာသုကာ ဟောတိ။ ယထာ န သံဃဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ အတိက္ကမ္မ ဌပိတေ ဝေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ သေယျာ ဖာသု ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝံ နိပဇ္ဇိ။ **သတော သမ္ပဇာနော**တိ သယနပရိဂ္ဂါ- ဟကသတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတော။ “ဥဋ္ဌာနသည”န္တိ ပနေတ္ထ န ဝုတ္တံ၊ ဂိလာနသေယျာ ဟေသာ တထာဂတဿ။

သတ္တသတာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဗ္ဗာပိ တာ ဒေဝတာ ဂိလာနသေယျဌာနံ အာဂတာ။ **ဥဒါနံ ဥဒါနေသီ**တိ ဂိလာနသေယျံ အာဂတာနံ ဒေါမနဿေန ဘဝိတဗ္ဗံ သိယာ။ ဣမာသံ ပန တထာဂတဿ ဝေဒနာဓိဝါသနံ ဒိသ္မာ “အဟော ဗုဒ္ဓါနံ မဟာနုဘာဝတာ၊ ဧဝရူပါသု နာမ ဝေဒနာသု ဝတ္တမာနာသု ဝိကာရမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ။ သိရိသယနေ အလင်္ကရိတွာ ဌပိတသုဝဏ္ဏရူပကံ ဝိယ အနိဉ္ဇမာနေန ကာယေန နိပဇ္ဇော၊ ဣဒါနိဿ အဓိကတရံ မုခဝဏ္ဏော ဝိရောစတိ။ အာဘာသမ္ပန္နော ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ သမ္ပတိ ဝိကသိတံ ဝိယ စ အရဝိန္ဒံ အဿ မုခံ သောဘတိ။ ကာယေပိ ဝဏ္ဏာယတနံ ဣဒါနိ သုသမ္ပဋကဉ္စနံ” ဝိယ ဝိပ္ပသီဒတိ”တိ ဥဒါနံ ဥဒပါဒိ။

နာဂေါ ဝတ ဘောတိ ဧတ္ထ ဘောတိ ဓမ္မာလပနံ။ ဗလဝန္တဋ္ဌေန နာဂေါ။
 နာဂဝတတိ နာဂဘာဝေန။ သီဟော ဝတတိအာဒိသု အသန္တာသနဋ္ဌေန
 သီဟော။ ဗျတ္တပရိစယဋ္ဌေန^၁ ကာရဏာကာရဏဇာနနေန ဝါ အာဇာနိယော။
 အပ္ပုဋ္ဌိသမဋ္ဌေန နိသဘော။ ဂဝသတဇေဋ္ဌကော ဟိ ဥသဘော၊ ဂဝသဟဿ-
 ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော၊ ဂဝသတသဟဿဇေဋ္ဌကော နိသဘောတိ ဝုစ္စတိ။ ဘဂဝါ
 ပန အပ္ပုဋ္ဌိသမဋ္ဌေန အာသတံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ။ တေနောဝတ္ထေန ဣမ “နိသ-
 ဘော”တိ ဝုတ္တော။ ဓုရဝါဟဋ္ဌေန ဓောရယော။ နိဗ္ဗိသေဝနဋ္ဌေန ဒန္တော။

ပဿာတိ အနိယမိတာဏတ္ထိ။ သမာဓိန္တိ အရဟတ္တဖလသမာဓိ။ သုဝိမုတ္တန္တိ
 ဖလဝိမုတ္တိယာ သုဝိမုတ္တံ။ ရာဂါနဂတံ ပန စိတ္တံ အဘိနတံ နာမ ဟောတိ။
 ဒေါသာနဂတံ အပနတံ။ တဒုဘယပဋိက္ခေပေန န စာဘိနတံ န စာပနတန္တိ
 အာဟ။ န စ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတန္တိ^၂ န သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန
 ကိလေသေ နိဂ္ဂဟေတွာ ဝါရိတဝတံ^၃၊ ကိလေသာနံ ပန ဆိန္တတ္တာ ဝတံ ဖလ-
 သမာဓိနာ သမာဟိတန္တိ အတ္ထော။ အတိတ္တမိတဗ္ဗန္တိ ဝိဟေဌေတဗ္ဗံ ဃဇ္ဇေတဗ္ဗံ။
 အဒဿနာတိ အညာဏာ။ အညာဏီ ဟိ အန္ဓဗာလောဝ ဧဝရူပေ သတ္တရိ
 အပရဇ္ဈေယျာတိ ဒေဝဒတ္တံ ဃဇ္ဇယမာနာ ဝဒန္တိ။

ပဉ္စဝေဒါတိ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ဝေဒါနံ ဓာရကာ။ သတံ သမန္တိ ဝဿ-
 သတံ။ တပဿီတိ တပနိဿိတကာ ဟုတွာ။ စရန္တိ စရန္တာ။ န သမ္မာဝိမုတ္တန္တိ
 သစေဝိ ဧဝရူပါ ပြာဟ္မဏာ ဝဿသတံ စရန္တိ၊ စိတ္တဉ္စ နေသံ သမ္မာ ဝိမုတ္တံ န
 ဟောတိ။ ဟိနတ္ထရူပါ န ပါရုံ ဂမာ တေတိ ဟိနတ္ထသဘာဝါ တေ နိဗ္ဗာနင်္ဂမာ
 န ဟောန္တိ။ “ဟိနတ္ထရူပါ”တိဝိ ပါဌော၊ ဟိနတ္ထဇာတိကာ ပရိဟိနတ္ထာတိ
 အတ္ထော။ တဏှာဓိပန္နာတိ တဏှာယ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာ။ ဝတသီလဗဒ္ဓါတိ
 အဇဝတကုတ္တုရဝတာဒိဟိ စ ဝတေဟိ တာဒိသေဟေဝ စ သီလေဟိ ဗဒ္ဓါ။
 လူခံ တပန္တိ ပဉ္စာတပတာပနံ^၄၊ ကဏ္ဍကသေယျာဒိကံ တပံ။ ဣဒါနိ သာ ဒေဝတာ
 သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ ကထေန္တိ န မာနကာမဿာတိအာဒိမာဟ၊ တံ
 ဝုတ္တတ္ထမေဝါတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမပဇ္ဇ၊န္တုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ ပဇ္ဇ၊န္တဿ ဝိတာတိ ပဇ္ဇ၊န္တဿ နာမ ဝဿဝလာဟကဒေဝ-
 ရညော စာတုမဟာရာဇိကဿ ဝိတာ။ အဘိဝန္နေတိ ဘဂဝါ တုမှာကံ

၁-ဘတ္တပရိစရိယတ္ထေန (သီ)၊ ဗျတ္တပရိစရဏဋ္ဌေန (ဋီကာ)
 ၂-သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတန္တိ (သီ၊ သျာ) ၃-ဝါရိတွာ ဝတံ (သျာ)၊ ဝါရေတွာ အင်္ဂေတံ (?)
 ၄-သဇ္ဇေတဗ္ဗံ (သျာ၊ က) ၅-ပဉ္စတပတာပနံ (သီ)၊ ပဉ္စတပတပွနံ (သျာ၊ ဣ)

ပါဒေ ဝန္တာမိ။ စက္ခုမတတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမန္တေန တထာဂတေန။
ဓမ္မော အနုပုဗ္ဗေတိ “ဣဒံ မယာ ပုဗ္ဗေ ပရေသံ သန္တိကေ ကေဝလံ သုတံ-
ယေဝ အာသိ”တိ ဝဒတိ။ သာဟံ ဒါနီတိ သာ အဟံ ဣဒါနိ။ သက္ခိ ဇာနာမီတိ
ပဋိဝေခဝသေန ပစ္စက္ခမေဝ ဇာနာမိ။ ဝိဂရဟန္တာတိ “ဟိနက္ခရပဒဗျဉ္ဇနော”တိ
ဝါ “အနိယျာနိကော”တိ ဝါဇေ ဂရဟန္တာ။ ရောရုဓန္တိ ခွေ ရောရုဝါ ရူမ-
ရောရုဝေါ စ ဇာလရောရုဝေါ စ။ တတ္ထ ရူမရောရုဝေါ ဝိသုံ ဟောတိ။ ဇာလ-
ရောရုဝေါတိ ပန အဝိစိမဟာနိရယဿေဝေတံ နာမံ။ တတ္ထ ဟိ သတ္တာ
အဂ္ဂိမ္ပိ ဇလန္တေ ဇလန္တေ ပုနပ္ပုနံ ရဝံ ရဝန္တိ။ တသ္မာ သော “ရောရုဝေါ”တိ
ဝုစ္စတိ။ ယောရန္တိ ဒါရုဏံ။ ခန္တိယာ ဥပသမေန ဥပေတာတိ ရုစိတ္တာ
ခမာပေတွာ ဂဟဏခန္တိယာ စ ရာဂါဒိဥပသမေန စ ဥပေတာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယပဇ္ဇန္တိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဒသမေ ဓမ္မဉ္စာတိ စသဒ္ဓေန သံသဉ္စ၊ ဣတိ တိဏိ ရတနာနိ နမ-
ဿမာနာ ဣဓာဂတာတိ ဝဒတိ။ အတ္ထဝတိတိ အတ္ထဝတိယော။ ဗဟုနာပိ ခေါ
တန္တိ ယံ ဓမ္မံ သာ အဘာသိ၊ တံ ဓမ္မံ ဗဟုနာပိ ပရိယာယေန အဟံ ဝိဘ-
ဇေယျံ။ တာဒိသော ဓမ္မောတိ တာဒိသော ဟိ အယံ ဘဂဝါ ဓမ္မော၊ တံ-
သဏ္ဌိတော တပ္ပုဋိဘာဂေါ^၁ ဗဟူဟိ ပရိယာယေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗယုတ္တကောတိ
ဒဿေတိ။ လပယိဿာမီတိ ကထယိဿာမိ။ ယာဝတာ မေ မနသာ ပရိယတ္တန္တိ
ယတ္တကံ မယာ မနသာ ပရိယာပုဋ်^၂၊ တဿတ္ထံ ဒိဝသံ အဝတွာ မရပဋ္ဌလံ
ဝိဇ္ဇေန္တိ ဝိယ မုဟုတ္တေနေဝ သံခိတ္တေန ကထေဿာမိ။ သေသံ ဥတ္တာန-
မေဝါတိ။ ။ဒသမံ။

သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-အာဒိတ္တဝဂ္ဂ

၁-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ အာဒိတ္တဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဇရာယ မရဏေန စာတိ ဒေသနာသီသမေတံ၊
ရာဂါဒိဟိ ပန ဧကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ လောကော အာဒိတ္တောဝ။ ဒါနေနာတိ
ဒါနစေတနာယ။ ဒိန္တံ ဟောတိ သုနိဟတန္တိ ဒါနပုညစေတနာဟိ ဒါယကဿေဝ
ဟောတိ သရသာမိကဿ ဝိယ နိဟတဘဏ္ဍကံ၊ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ စောရာ

ဟရန္တိတိ အဒိန္နန္တ ဘောဂေ စောရာပိ ဟရန္တိ ရာဇာနောပိ၊ အဂ္ဂိပိ ဒုဟတိ၊
ဌပိတဋ္ဌာနေပိ နဿန္တိ။ အန္တေနာတိ မရဏေန။ သရီရံ သပရိဂ္ဂဟန္တိ သရီရဉ္စေဝ
စောရာဒိနံ ဝသေန အဝိနဋ္ဌဘောဂေ စ။ သဂ္ဂမူပေတီတိ ဝေဿန္တရမဟာရာဇာ-
ဒယော ဝိယ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ကိဒဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒုတိယေ အန္တဒေါတိ ယသ္မာ အတိဗလဝါပိ ဒွေ တီဏိ ဘတ္တာနိ
အဘုတွာ ဥဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ၊ ဘုတွာ ပန ဒုဗ္ဗလောပိ ဟုတွာ ဗလသမ္ပန္နော
ဟောတိ၊ တသ္မာ “အန္တဒေါ ဗလဒေါ”တိ အာဟ။ ဝတ္ထဒေါတိ ယသ္မာ သုရူပေါပိ
ဒုစ္စောဋ္ဌော ဝါ အစောဋ္ဌော ဝါ ဝိရူပေါ ဟောတိ ဩဟိဋ္ဌိတော ဒုဒ္ဒသိကော၊
ဝတ္ထန္တန္တော ဒေဝပုတ္တော ဝိယ သောဘတိ၊ တသ္မာ “ဝတ္ထဒေါ ဟောတိ
ဝဏ္ဏဒေါ”တိ အာဟ။ ယာနဒေါတိ ဟတ္ထိယာနာဒိနံ ဒါယကော။ တေသု ပန

န ဟတ္ထိယာနံ သမဏဿ ကပ္ပတိ၊
န အဿယာနံ၊ န ရထေန ယာတုံ။
ဣဒဉ္စ ယာနံ သမဏဿ ကပ္ပတိ၊
ဥပါဟနာ ရက္ခတော သီလခန္ဓန္တိ။

တသ္မာ ဆတ္တုပါဟနကတ္တရယဋ္ဌိမဉ္စပိဋ္ဌာနံ ဒါယကော၊ ယော စ မဂ္ဂံ
သောဓေတိ၊ နိဿေဏိံ ကရေတိ၊ သေတုံ ကရေတိ၊ နာဝံ ပဋိယာဒေတိ၊
သဗ္ဗောပိ ယာနဒေါ ဟောတိ။ သုခဒေါ ဟောတိတိ ယာနဿ သုခါ-
ဝဟနတော သုခဒေါ နာမ ဟောတိ။ စက္ခုဒေါတိ အန္ဓကာရေ စက္ခုမန္တာနမ္ပိ
ရူပဒဿနာဘာဝတော ဒီပဒေါ စက္ခုဒေါ နာမ ဟောတိ၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော
ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုသမ္ပဒမ္ပိ လဘတိ။

သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိတိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဗလာဒိနံ ဒါယကော ဟောတိ။
ဒွေ တယော ဂါမေ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ကိဉ္စိ အလဒ္ဓါ အာဂတဿာပိ
သီတလာယ ပေါက္ခရဏိယာ နှာယိတွာ ပတိဿယံ^၁ ပဝိသိတွာ မုဟုတ္တံ
မဉ္စေ နိပဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌာယ နိသိန္ဓဿ ဟိ ကာယေ ဗလံ အာဟရိတွာ ပက္ခိတ္တံ
ဝိယ ဟောတိ။ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ စ ကာယေ ဝဏ္ဏာယတနံ ဝါတာတပေဟိ
ဈာယတိ၊ ပတိဿယံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓေယ မုဟုတ္တံ နိပန္နဿ စ ဝိသဘာဂ-
သန္တတိ ဝူပသမ္ပတိ၊ သဘာဂသန္တတိ ဩက္ကမတိ၊ ဝဏ္ဏာယတနံ အာဟရိတွာ

ပက္ခိတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ ပါဒေ ကဏ္ဍကော ဝိဇ္ဈတိ၊ ခါဏု ပဟရတိ၊ သရိသပါဒိပရိဿယော စေဝ စောရဘယံ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပတိဿယံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ နိပန္နဿ သဗ္ဗေတေ ပရိဿယာ န ဟောန္တိ၊ ဓမ္မံ သဇ္ဈာယန္တဿ ဓမ္မပီတိသုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တဿ ဥပသမသုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ စ သေဒါ မုစ္ဆန္တိ၊ အက္ခိနိ ဖန္တန္တိ၊ သေနာသနံ ပဝိသနက္ခဏေ ကူပေ ဩတိဏ္ဏောံ ဝိယ ဟောတိ၊ မဗ္ဗပိဋ္ဌာဒီနိ န ပညာယန္တိ။ မဟုတ္တံ နိသိန္တဿ ပန အက္ခိပသာဒေါ အာဟရိတွာ ပက္ခိတ္တော ဝိယ ဟောတိ၊ ဒွါရကဝါဠဝါတပါနမဗ္ဗပိဋ္ဌာဒီနိ ပညာယန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော စ သဗ္ဗဒေဝါ ဟောတိ၊ ယော ဒေဝါတိ ဥပဿယ”န္တိ။

အမတံဒေဝါ စ သော ဟောတိတိ ပဏီတဘောဇနဿ ပတ္တံ ပူရေန္တော ဝိယ အမရဏဒါနံ နာမ ဒေတိ။ **ယော ဓမ္မမနုဿာသတိ**တိ ယော ဓမ္မံ အနုသာသတိ၊ အဋ္ဌကထံ ကထေတိ၊ ပါဠိံ ဝါစေတိ၊ ပုစ္ဆိတပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခတိ၊ ဓမ္မဿဝနံ ကရေတိ၊ သဗ္ဗောပေသ ဓမ္မံ အနုသာသတိ နာမ။ သဗ္ဗဒါနာနဉ္စ ဣဒံ ဓမ္မဒါနမေဝ အဂ္ဂန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ၊
သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ။
သဗ္ဗရတိံ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ၊
တဏှက္ခယော သဗ္ဗဒုက္ခံ ဇိနာတိ”တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ **အဘိနန္ဒန္တိ**တိ ပတ္တေန္တိ။ **ဘဇတိ**တိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ စိတ္တဂဟ-ပတိသီဝလိတ္တေရာဒိကေ ဝိယ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓတိ။ **တဿာ**တိ ယသ္မာ ဣဓလောကေ ပရလောကေ စ အန္တဒါယကမေဝ အနုဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဧကမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ **ဧကမူလန္တိ** အဝိဇ္ဇာ တဏှာယ မူလံ၊ တဏှာ အဝိဇ္ဇာယ။ ဣဓ ပန တဏှာ အဓိပ္ပေတာ။ ဒွိဟိ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟိ အာဝဇ္ဇတိတိ ဒွိရာ-ဝဇ္ဇာ^၂။ သာ စ ရာဂါဒိဟိ တိဟိ မလေဟိ **တိမလာ**။ တတြာဿာ မောဟော

သဟဇာတကောဋိယာ မလံ ဟောတိ၊ ရာဂဒေါသ ဥပနိဿယကောဋိယာ။
 ပဉ္စ ပန ကာမဂုဏာ အဿာ ပတ္တရဏဋ္ဌာနာ^၁၊ တေသု သာ ပတ္တရတိတိ
 ပဉ္စပတ္တရာ။ သာ စ အပူရဏီယဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု ပနေသာ
 ဒွါဒသာယတနေသု အာဝဇ္ဇတိ ပရိဝဇ္ဇတိတိ ဒွါဒသာဝနော။ အပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ပန
 ပါတာလောတိ ဝုစ္စတိတိ။ ကေမူလံ။ပ။ ပါတာလံ အတရိ ဣသိ၊ ဥတ္တရိ
 သမတိက္ကမိတိ အတ္ထော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အနောမသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ အနောမနာမန္တိ သဗ္ဗဂုဏသမန္တာဂတတ္တာ အဝေကလ္လနာမံ၊
 ပရိပူရနာမန္တိ အတ္ထော။ နိပုဏတ္ထဒဿိန္တိ ဘဂဝါ သဏ္ဍသုခုမေ ခန္တန္တရာဒယော
 အတ္ထေ ပဿတိတိ နိပုဏတ္ထဒဿိ။ ပညာဒဒန္တိ အနွယပညာဓိဂမာယ^၂
 ပဋိပဒံ ကထနဝသေန ပညာယ ဒါယကံ။ ကာမာလယေ အသတ္တန္တိ ပဉ္စ-
 ကာမဂုဏာလယေ အလဂ္ဂံ။ ကမမာနန္တိ ဘဂဝါ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေယေဝ
 အရိယမဂ္ဂေန ဂတော၊ န ဣဒါနိ ဂစ္ဆတိ၊ အတိတံ ပန ဥပါဒါယ ဣဒံ ဝုတ္တံ။
 မဟေသိန္တိ မဟန္တာနံ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ ဒေဝိတာရံ ပရိယေသိတာရန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အစ္ဆရာသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ အစ္ဆရာဂဏသင်္ဃုဋ္ဌန္တိ အယံ ကိရ ဒေဝပုတ္တော သတ္တု-
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝတ္တပဋိပတ္တိ^၃ ပူရယမာနော ပဉ္စဝဿကာလေ ပဝါရေတွာ
 ဒွေမာတိကံ ပဂုဏံ ကတွာ ကမ္မာကမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ စိတ္တရုစိတံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဥဂ္ဂဟိတွာ သလ္လဟုကဝုတ္တိကော အရညံ ပဝိသိတွာ ယော ဘဂဝတာ
 မဇ္ဈိမယာမော သယနဿ ကောဋ္ဌာသောတိ အနုညာတော၊ တသ္မိမ္မိ သမ္ပတ္တေ
 “ပမာဒဿ ဘာယာမီ”တိ မဇ္ဈကံ ဥက္ခိပိတွာ ရတ္တိဉ္စ ဒိဝါ စ နိရာဟာရော
 ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ မနသာကာသိ။

အထဿ အပ္ပန္နရေ သတ္တကဝါတာ ဥပ္ပဇိတွာ ဇီဝိတံ ပရိယာဒိယိံသု။
 သော ဓုရသ္မိယေဝ ကာလမကာသိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခု စက်မေ
 စက်မမာနော ဝါ အာလမ္ပနတ္ထန္တံ^၄ နိဿာယ ဌိတော ဝါ စက်မကောဋိယံ စိဝရံ
 သီသေ ဌပေတွာ နိသိန္ဓော ဝါ နိပန္ဓော ဝါ ပရိသမဇ္ဈေ အလင်္ကတဓမ္မာ-
 သနေ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဝါ ကာလံ ကရေတိ၊ သဗ္ဗော သော ဓုရသ္မိ

၁-ပတ္တနာ (သီ)၊ ပတ္တရာ (သျှာ)
 ၃-စိတ္တရုစိကံ (သီ)

၂-ပညာဓိဂမာယ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-အာလမ္ပဏက္ခန္ဓံ (က)

ကာလံ ကရေတိ နာမ။ ဣတိ အယံ စင်္ဂမနေ ကာလံ ကတွာ ဥပနိဿယ-
မန္တတာယ အာသဝက္ခယံ အပ္ပတ္တော တာဝတိံသဘဝနေ မဟာဝိမာနဒွါရေ
နိဒ္ဒါယိတွာ ပဗုဇ္ဈန္တော ဝိယ ပဋိသန္ဓိံ အဂ္ဂဟေသိ။ တာဝဒေဝဿ သုဝဏ္ဏ-
တောရဏံ ဝိယ တိဂါဝုတော အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တိ။

အန္တောဝိမာနေ သဟဿမတ္တာ အစ္ဆရာ တံ ဒိသ္မာ “ဝိမာနသာမိကော
ဒေဝပုတ္တော အာဂတော၊ ရမယိဿာမ” န”န္တိ တူရိယာနိ ဂဟေတွာ
ပရိဝါရယိံသု။ ဒေဝပုတ္တော န တာဝ စုတဘာဝံ ဇာနာတိ၊ ပဗ္ဗဇိတသညိယေဝ
အစ္ဆရာ ဩလောကေတွာ ဝိဟာရစာရိကံ အာဂတံ မာတုဂါမံ ဒိသ္မာ လဇ္ဇိ
ပံသုကူလိကော ဝိယ ဥပရိ ဌိတံ ဃနဒုကူလံ ဧကံသံ ကရောန္တော အံသကူဋ်
ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဣန္ဒြိယာနိ ဩက္ခိပိတွာ အဓောမုခေါ အဋ္ဌာသိ။ တဿ
ကာယဝိကာရေနေဝ တာ ဒေဝတာ “သမဏဒေဝပုတ္တော အယ”န္တိ ဥတွာ
ဧဝမာဟံသု “အယျ ဒေဝပုတ္တ ဒေဝလောကော နာမာယံ၊ န သမဏဓမ္မဿ
ကရဏောကာသော၊ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝနောကာသော”တိ။ သော တထေဝ
အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝတာ “န တာဝါယံ သလ္လက္ခေတီ”တိ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဟိံသု။
သော တထာပိ အနောလောကေန္တောဝ အဋ္ဌာသိ။

အထဿ သဗ္ဗကာယိကံ အာဒါသံ ပုရတော ဌပယိံသု။ သော ဆာယံ
ဒိသ္မာ စုတဘာဝံ ဥတွာ “န မယာ ဣမံ ဌာနံ ပတ္တေတွာ သမဏဓမ္မော ကတော၊
ဥတ္တမတ္တံ အရဟတ္တံ ပတ္တေတွာ ကတော”တိ သမ္ပတ္တိယာ ဝိပ္ပဋိသာရီ အဟောသိ
“သုဝဏ္ဏပဋ် ၂ ပဋိလဘိဿာမီ”တိ တက္ကယိတွာ ယုဒ္ဓဌာနံ ဩတိဏ္ဏမလ္လော
မူလကမုဋ္ဌိံ လဘိတွာ ဝိယ။ သော “အယံ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိ နာမ သုလဘာ၊ ဗုဒ္ဓါနံ
ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော”တိ စိန္တေတွာ ဝိမာနံ အပဝိသိတွာဝ အသမ္ဘိန္တေနေနဝ
သီလေန အစ္ဆရာသံဃပရိဝုတော ဒုသဗလဿ သန္တိကံ အာဂမ္မ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ ဌိတော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အစ္ဆရာဂဏသမ္ပုဋ္ဌန္တိ အစ္ဆရာဂဏေန ဂီတဝါဒိတသဒ္ဓေဟိ သံဃော-
သိတံ။ ဝိသာစဂဏသေဝိတန္တိ တမေဝ အစ္ဆရာဂဏံ ဝိသာစဂဏံ ကတွာ
ဝဒတိ။ ဝနန္တိ နန္ဒနဝနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယဉ္စ နိယာမစိတ္တတာယ
အတ္တနော ဂရုဘာဝေန ၃ ဒေဝဂဏံ “ဒေဝဂဏော”တိ ဝတ္ထု န ရောစေတိ၊
“ဝိသာစဂဏော”တိ ဝဒတိ။ နန္ဒနဝနံ စ “နန္ဒန”န္တိ အဝတွာ “မောဟန”န္တိ

၁-ပဿိဿာမ (က)

၂-သုဝဏ္ဏပဋ် (ဋီကာ)

၃-ဂရုဂါရဝေန (သီ)၊ ဂရုကဘာဝေန (သျှာ)

ဝဒတိ။ ကထံ ယာတြာ ဘဝိဿတီတိ ကထံ နိဂ္ဂမနံ^၁ ဘဝိဿတိ။ ကထံ အတိက္ကမော ဘဝိဿတိ။ အရဟတ္တဿ မေ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ဝိပဿနံ အာစိက္ခယ ဘဂဝါတိ ဝဒတိ။

အထ ဘဂဝါ “အတိသလ္လိခတေဝ^၂ အယံ ဒေဝပုတ္တော၊ ကိ^၃ န ခေါ ဣဒ”^၄ နှိ အာဝဇ္ဇန္တော အတ္တနော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဥတွာ “အယံ အစ္စ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာယ ကာလံ ကဘွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗုတ္တော၊ အဇ္ဇာဝိဿ စင်္ဂမနသ္မိ^၅ယေဝ အတ္တဘာဝေါ အသမ္ဘိန္နေန သီလေန အာဂတော”^၆ တိ စိန္တေသိ။ ဗုဒ္ဓါ စ အကတဘိနိဝေသဿ အာဒိကမ္ပိကဿ အကတပရိကမ္ပဿ အန္တေဝါသိနော စိတ္တကာရော ဘိတ္တိပရိကမ္ပံ ဝိယ “သီလံ တာဝ သောဓေဟိ^၇၊ သမာဓိ^၈ ဘာဝေဟိ၊ ကမ္မဿကတပညံ ဥဇုံ ကရေဟိ”^၉ တိ ပဌမံ ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိပဒံ အာစိက္ခန္တိ၊ ကာရကဿ ပန ယုတ္တပယုတ္တဿ အရဟတ္တမဂ္ဂပဒဋ္ဌာနဘူတံ သဏ္ဍသုခမံ သုညတာဝိပဿနံယေဝ အာစိက္ခန္တိ၊ အယံ စ ဒေဝပုတ္တော ကာရကော အဘိန္နသီလော၊ ဧကော မဂ္ဂေါ အဿ^{၁၀} အနာဂတောတိ သုညတာဝိပဿနံ အာစိက္ခန္တော ဥဇုကော နာမာ^{၁၁}တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဥဇုကောတိ ကာယဝင်္ကာဒီနံ အဘာဝတော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥဇုကော နာမ။ အဘယာ နာမ သာ ဒိသာတိ နိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယာဟ။ တသ္မိ^{၁၂} ဟိ ကိဉ္စိ ဘယံ နတ္ထိ၊ တံ ဝါ ပတ္တဿ ဘယံ နတ္ထိတိ “အဘယာ နာမ သာ ဒိသာ”^{၁၃} တိ ဝုတ္တံ။ ရထော အကူဇနော^{၁၄}တိ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါဝ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဟိ ပါကတိကရထော အက္ခေ ဝါ အနဗ္ဗုဋ္ဌိတေ အတိရေကေသု ဝါ မနုဿေသု အဘိရုဋ္ဌေသု ကူဇတိ^{၁၅} ဝိရဝတိ၊ န ဧဝံ အရိယမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ ကေပ္ပဟာရေန စတုရာသီတိယာပိ ပါဏသဟဿေသု အဘိရုဟန္တေသု န ကူဇတိ န ဝိရဝတိ။ တသ္မာ “အကူဇနော”^{၁၆} တိ ဝုတ္တော။ ဓမ္မစက္ကေဟိ သံယုတော^{၁၇}တိ ကာယိကစေတသိကဝီရိယသင်္ခါတေဟိ ဓမ္မစက္ကေဟိ သံယုတ္တော။

ဟိရီတိ ဧတ္ထ ဟိရိဂ္ဂဟဏေန ဩတ္တပ္ပမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တဿ အပါလဓမ္မာ^{၁၈}တိ ယထာ ဗာဟိရကရထဿ ရထေ ဌိတာနံ ယောဓာနံ အပတနတ္တာယ ဒါရုမယံ အပါလဓမ္မနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဣမဿ မဂ္ဂရထဿ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ ဟိရောတ္တပုံ အပါလဓမ္မနံ။ သဗျဿ ပရိဝါရဏန္တိ^{၁၉} ရထဿ သီဟစမ္မာဒိပရိဝါရော ဝိယ ဣမဿာပိ မဂ္ဂရထဿ သမ္ပယုတ္တာ သတိ ပရိဝါရဏံ။ ဓမ္မန္တိ

၁-နိက္ခမနံ (သီ၊ သျာ၊ က)

၃-ဝိသောဓေဟိ (သျာ)

၂-အတိသလ္လိက္ခတေဝ (သျာ)၊ အတိသလ္လေခတေဝ (က)

၄-ဓဿ (သျာ)

၅-ကုဇတိ (သျာ)

လောကုတ္တရမဂ္ဂံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝန္တိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝါ အဿံ ပုဗ္ဗယာယိကာတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝေါ၊ တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝံ။ ယထာ ဟိ ပဌမတရံ ရာဇပုရိသေဟိ ကာဏကုဏိအာဒိနံ နိဟရဏေန မဂ္ဂေ သောမိတေ ပစ္ဆာ ရာဇာ နိက္ခမတိ၊ ဧဝမေဝံ၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အနိစ္စာဒိဝသေန ခန္ဓာဒီသု သောမိတေသု ပစ္ဆာ ဘူမိလဒ္ဓဝဋ္ဌံ ပရိဇာနမာနာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဓမ္မာဟံ သာရထိ” ဗြူမိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝန္တိ။

ဣတိ ဘဂဝါ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေတွာ အဝသာနေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒီပေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ဒေဝပုတ္တော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ယထာ ဟိ ရညော ဘောဇနကာလေ အတ္တနော မုခပ္ပမာဏေ၊ ကဗဠေ ဥက္ခိတ္တေ အင်္ဂေ နိသိန္ဓော ပုတ္တော အတ္တနော မုခပ္ပမာဏေနဝ တတော ကဗဠံ ကရေတိ၊ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတိ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ ဒေသေန္တေပိ သတ္တာ အတ္တနော ဥပနိဿယာနုရူပေန သောတာပတ္တိဖလာဒိနိ ပါပုဏန္တိ။ အယမ္ပိ ဒေဝပုတ္တော သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ ဘဂဝန္တံ ဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇေတွာ ပက္ကာမိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝနရောပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သတ္တမေ ဓမ္မဋ္ဌာ သီလသမ္ပန္နာတိ ကေ ဓမ္မဋ္ဌာ၊ ကေ သီလသမ္ပန္နာတိ ပုစ္ဆတိ။ ဘဂဝါ ဣမံ ပဉ္စံ ထာဝရဝတ္ထုနာ ဒီပေန္တော အာရာမရောပါတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ အာရာမရောပါတိ ပုပ္ဖါရာမဖလာရာမရောပကာ။ ဝနရောပါတိ သယံဇာတေ အရောပိမဝနေ၊ သိမံ ပရိက္ခိပိတွာ စေတိယဗောဓိစက်မန-
မဏ္ဍပကုဋိလေဏရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနံ ကာရကာ ဆာယူပဂေ ရုက္ခေ
ရောပေတွာ ဒေမာနာပိ ဝနရောပါယေဝ နာမ။ သေတုကာရကာတိ ဝိသမေ
သေတုံ ကရေန္တိ၊ ဥဒကေ နာဝံ ပဋိယာဒေန္တိ။ ဗပန္တိ ပါနိယဒါနသာလံ။
ဥဒပါနန္တိ ယံကိဉ္စိ ပေါက္ခရဏိတဋ္ဌာကာဒိ။ ဥပဿယန္တိ ဝါသာဂါရံ။
“ဥပါသယ”န္တိပိ ပါဋ္ဌော။

သဒါ ပုညံ ပဝေုတိတိ န အကုသလဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကန္တဿ
နိဒ္ဒါယန္တဿ ဝါ ပဝေုတိ။ ယဒါ ယဒါ ပန အနုဿရတိ၊ တဒါ တဒါ တဿ
ဝေုတိ။ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ “သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မဋ္ဌာ သီလသမ္ပန္နာတိ
တသ္မိံ ဓမ္မေ ဌိတတ္တာ တေနပိ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာ ဓမ္မဋ္ဌာ သီလသမ္ပန္နာ။ အထ

၁-လောကုတ္တရမဂ္ဂံ (က)

၂-ပုဗ္ဗယာယိကာတိ (က)

၃-ဧဝမေဝ (သျှာ)

၄-ပုမာဏေန (သိ၊ သျှာ)

၅-အရောပိတဝနေ (သျှာ)

ဝါ ဝေရူပါနိ ပုညာနိ ကရောန္တာနံ ဒသ ကုသလာ ဓမ္မာ ပူရေန္တိ၊ တေသု
ဌိတတ္တာ ဓမ္မဋ္ဌာ။ တေနော စ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာ သီလသမ္ပန္နာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဇေတဝနသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ ဣဒံ ဟိ တံ ဇေတဝနန္တိ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော
ဇေတဝနဿ စေဝ ဗုဒ္ဓါဒိနဉ္စ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ အာဂတော^၁ ဝေမာဟ။
ဣသိသံဃနိသေဝိတန္တိ ဘိက္ခုသံဃနိသေဝိတံ။

ဧဝံ ပဌမဂါထာယ ဇေတဝနဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ဣဒါနိ အရိယမဂ္ဂဿ
ကထေန္တော ကမ္မံ ဝိဇ္ဇာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကမ္မန္တိ မဂ္ဂစေတနာ။ ဝိဇ္ဇာတိ
မဂ္ဂပညာ။ ဓမ္မောတိ သမာဓိပက္ခိကာ ဓမ္မာ။ သီလံ ဇီဝိတမုတ္တမန္တိ သီလေ
ပတိဌိတဿ ဇီဝိတံ ဥတ္တမန္တိ ဒေသေတိ။ အထ ဝါ ဝိဇ္ဇာတိ ဒိဌိသင်္ကပ္ပါ။
ဓမ္မောတိ ဝါယာမသတိသမာဓယော။ သီလန္တိ ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ။ ဇီဝိတ-
မုတ္တမန္တိ တေသ္မိံ သီလေ ဌိတဿ ဇီဝိတံ နာမ ဥတ္တမံ။ ဧတေန မစ္စာ
သုဇ္ဈန္တိတိ ဧတေန အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂေန သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ မဂ္ဂေန သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဂေါတ္တဓနေဟိ၊ တသ္မာ။ ယောနိသော
ဝိစိနေ ဓမ္မန္တိ ဥပါယေန သမာဓိပက္ခိယဓမ္မံ ဝိစိနေယျ။ ဧဝံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတိတိ
ဧဝံ တသ္မိံ အရိယမဂ္ဂေ ဝိသုဇ္ဈတိ။ အထ ဝါ ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မန္တိ
ဥပါယေန ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မံ ဝိစိနေယျ။ ဧဝံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတိတိ ဧဝံ တေသု စတုသု
သစ္စေသု ဝိသုဇ္ဈတိ။

ဣဒါနိ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော သာရိပုတ္တောဝါတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ သာရိပုတ္တောဝါတိ အဝဓာရဏဝစနံ^၂၊ ဧတေဟိ ပညာဒီဟိ
သာရိပုတ္တောဝ သေယျောတိ ဝဒတိ။ ဥပသမေနာတိ ကိလေသဥပသမေန။
ပါရံ ဂတောတိ နိဗ္ဗာနံ ဂတော။ ယော ကောစိ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တော ဘိက္ခု၊ သော
တောဝပရမော သီယာ၊ န ထေရေန ဥတ္တရိတရော နာမ အတ္ထိတိ ဝဒတိ။
သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-မစ္ဆရိသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၉။ နဝမေ မစ္ဆရိနောတိ မစ္ဆေရေန သမန္နာဂတာ။ ဧကစ္စော ဟိ
အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ ဘိက္ခု ဟတ္ထံ ပသာရေတွာပိ န ဝန္တတိ၊ အညတ္ထ ဂတော

ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ သက္ကစ္စံ ဝဋ်တွာ မရုပဋိသန္တာရံ ကရောတိ “ဘန္တေ အမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနံ နာဂစ္ဆထ၊ သမ္ပန္နော ပဒေသော၊ ပဋိဗလာ မယံ အယျာနံ ယာဂုဘတ္တာဒိဟိ ဥပဋ္ဌာနံ ကာတု”န္တိ။ ဘိက္ခု။ “သဒ္ဓေါ အယံ ဥပါသကော”တိ ယာဂုဘတ္တာဒိဟိ သင်္ဂဏန္တိ။ အထေကော ထေရော တဿ ဂါမံ ဂန္ဓာ ပိဏ္ဍာယ စရတိ။ သော တံ ဒိသွာ အညေန ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ သရံ ဝါ ပဝိသတိ။ သစေပိ သမ္ပုဒိဘာဝံ အာဂစ္ဆတိ၊ ဟတ္ထေန ဝဋ်တွာ “အယျဿ ဘိက္ခံ ဒေသ၊ အဟံ ဧကေန ကမ္ပေန ဂစ္ဆာမိ”တိ ပက္ကမတိ။ ထေရော သကလဂါမံ စရိတွာ တုစ္ဆပတ္တောဝ နိက္ခမတိ။ ဣဒံ တာဝ မုဒုမစ္ဆရိယံ နာမ၊ ယေန သမန္နာဂတော အဒါယကောပိ ဒါယကော ဝိယ ပညာယတိ။ ဣဓ ပန ထဒ္ဓမစ္ဆရိယံ အဓိပ္ပေတံ၊ ယေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခုသု ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌေသု “ထေရာ ဌိတာ”တိ ဝုတ္တေ “ကိံ မယံ” ပါဒါ ရုဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိနိ ဝတွာ သိလာထမ္ဘော ဝိယ ခါဏုကော ဝိယ စ ထဒ္ဓေါ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ သာမိစိပ္ပိ န ကရောတိ။ ကဒရိယာတိ ဣဒံ မစ္ဆရိနောတိ ပဒေသေဝ ဝေဝစနံ။ မုဒုကမ္ပိ ဟိ မစ္ဆရိယံ “မစ္ဆရိယ”န္တေဝ ဝုစ္ဆတိ၊ ထဒ္ဓံ ပန ကဒရိယံ နာမ။ ပရိဘာသကာတိ ဘိက္ခု၊ သရဒ္ဓါရေ ဌိတေ ဒိသွာ “ကိံ” တုမှေ ကသိတွာ အာဂတာ၊ ဝပိတွာ၊ လာယိတွာ၊ မယံ အတ္တနောပိ န လဘာမ၊ ကုတော တုမှာကံ၊ သီသံ နိက္ခမထာ”တိအာဒိဟိ သံတဇ္ဇကာ ၂။ အန္တရာယကရာတိ ဒါယကဿ သဂ္ဂန္တရာယော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ လာဘန္တရာယော၊ အတ္တနော ဥပသာတောတိ ဣမေသံ အန္တရာယာနံ ကာရကာ။

သမ္ပရာယောတိ ပရလောကော။ ရတီတိ ပဉ္စကာမဂုဏရတိ။ ဒိန္နာတိ ကာယိကဒိန္နာဒိကာ တိဝိဓာဒိန္နာ။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေသ ဝိပါကောတိ တသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တဘဝနေ၊ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ဒေသ ဝိပါကော။ သမ္ပရာယေ စ ဒုဂ္ဂတီတိ “ယမလောကံ ဥပပဇ္ဇရေ”တိ ဝုတ္တေ သမ္ပရာယေ ၄ စ ဒုဂ္ဂတိ။

ဝဒညူတိ ဘိက္ခု၊ သရဒ္ဓါရေ ဌိတာ ကိဉ္စာပိ တုဏှိဝ ဟောန္တိ၊ အတ္ထတော ပန “ဘိက္ခံ ဒေထာ”တိ ဝဒန္တိ နာမ။ တတြ ယေ “မယံ ပစာမ၊ ဣမေ ပန န ပစန္တိ၊ ပစမာနေ ပတွာ အလဘန္တာ ကုဟိံ လဘိဿန္တိ”တိ ဒေယျဓမ္မံ သံဝိဘဇန္တိ၊ တေ ဝဒညူ နာမ။ ပကာသန္တိတိ ဝိမာနပ္ပဘာယ ဇောတန္တိ။ ပရသန္တတေသူတိ ပရေဟိ သမ္ပိဏှိတေသု။ သမ္ပရာယေ စ ဒုဂ္ဂတီတိ “ဧတေ

သဂ္ဂါ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တသမ္ပရာယေ^၁ သုဂတိ။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ဝါ ဧတေသံ တတော စဝိတွာ ပုန သမ္ပရာယေပိ ဒုဂ္ဂတိသုဂတိယေဝ ဟောတိတိ^၂။ ။နဝမံ။

၁၀-ဃဒ္ဓိကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒသမေ ဥပပန္နာသေတိ နိဗ္ဗတ္တိဝသေန ဥပဂတာ။ ဝိမုတ္တာတိ အဝိဟာဗြဟ္မလောကသ္မိံ ဥပပတ္တိသမနန္တရမေဝ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာဝိမုတ္တာ။ မာနုသံ ဒေဟန္တိ ဣမ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ ဧဝ ဝုတ္တာနိ။ ဝိဗ္ဗယောဂန္တိ ပဉ္စ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ။ ဥပစ္စုရန္တိ အတိတ္တမိံသု။ ဥပကောတိအာဒိနိ တေသံ ထေရာနံ နာမာနိ။ ကုသလီ ဘာသသီ တေသန္တိ “ကုသလ”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ ဣမဿ အတ္ထိတိ ကုသလီ၊ တေသံ ထေရာနံ တွံ ကုသလံ အနဝဇ္ဇိ^၃ ဘာသသိ၊ ထောမေသိ ပသံသသိ၊ ပဏ္ဍိတောသိ ဒေဝပုတ္တာတိ ဝဒတိ။ တံ တေ ဓမ္မံ ဣဓညာယာတိ တေ ထေရာ တံ ဓမ္မံ ဣမ တုမှာကံ သာသနေ ဇာနိတွာ။ ဂန္တိရန္တိ ဂမ္ဘိရတ္ထံ။ ဗြဟ္မစာရီ နိရာမိသောတိ နိရာမိသဗြဟ္မစာရီ နာမ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမိ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ အဟုဝါတိ အဟောသိ။ သင်္ဂါမေယျောတိ ဧကဂါမဝါသိ။ ပရိယောသာနဂါထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာတိ။ ။ဒသမံ။

အာဒိတ္တဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-ဇရာဝဂ္ဂ

၁-ဇရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဇရာဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သာဂူတိ လဒ္ဓကံ ဘဒ္ဒကံ။ သီလံ ယာဝ ဇရာတိ ဣမိနာ ဣဒံ ဒေသေတိ—ယထာ မုတ္တာမဏိရတနဝတ္ထာဒိနိ^၄ အာဘရဏာနိ တရုဏကာလေယေဝ သောဘန္တိ၊ ဇရာဇိဏ္ဏကာလေ တာနိ ဓာရေန္တော “အယံ အဇ္ဇာပိ ဗာလဘာဝံ ပတ္ထေတိ၊ ဥမ္မတ္တကော မညေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ န ဧဝံ သီလံ။ သီလဉ္စ နိစ္စကာလံ သောဘတိ။ ဗာလကာလေပိ ဟိ သီလံ ရက္ခန္တိ “ကိ” ဣမဿ သီလေနာ”တိ ဝတ္တာရော နတ္ထိ၊ မဇ္ဈိမကာလေပိ မဟလ္လကကာလေပိတိ။

၁-ဝုတ္တသမ္ပရာယော (သီ၊ သျာ)

၃-ကုသလီ အနဝဇ္ဇိ (သျာ၊ က)

၂-ဒုဂ္ဂတိသုဂတိယော စ ဟောန္တိတိ (သျာ)

၄-မုတ္တာမဏိရတနဝတ္ထာဒိနိ (သီ၊ သျာ)

သဒ္ဓါ သာဓု ပတိဋ္ဌိတဘိဟိ ဟတ္ထာဠကမိတ္တဂဟပတိအာဒိနံ ဝိယ မဇ္ဇေန အာဂတာ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓါ နာမ သာဓု။ ပညာ နရုဏံ ရတနန္တိ ဧတ္ထ မိတ္တိ-
ကတဋ္ဌာဒိဟိ ရတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယဒိ မိတ္တိကတန္တိ ရတနံ၊ နန ဘဂဝါ မိတ္တိကတော ပုရိသသီဟော၊ ယေ စ လောကေ မိတ္တိကတာ၊ တေသံ မိတ္တိကတော ဘဂဝါ။ ယဒိ ရတိကရန္တိ^၁ ရတနံ၊ နန ဘဂဝါ ရတိကရော ပုရိသသီဟော၊ တဿ ဝစနေန စရန္တော ဈာနရတိသုခေန အဘိရမန္တိ။ ယဒိ အတုလျန္တိ ရတနံ၊ နန ဘဂဝါ အတုလော^၂ ပုရိသသီဟော။ န ဟိ သက္ကာ တုလေတုံ ဂုဏေဟိ ဂုဏပါရမိ^၃ ဂတော။ ယဒိ ဒုလ္လဘန္တိ ရတနံ၊ နန ဘဂဝါ ဒုလ္လဘော ပုရိသသီဟော။ ယဒိ အနောမသတ္တပရိဘောဂန္တိ ရတနံ၊ နန ဘဂဝါ အနောမောသီလေန သမာဓိနာ ပညာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေနာ”တိ။

ဣဓ ပန ဒုလ္လဘပါတုဘာဝဋ္ဌေန ပညာ “ရတန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပုညန္တိ ပုညစေတနာ၊ သာ ဟိ အရူပတ္တာ ပရိဟရိတုံ န သက္ကာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အဇရသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဒုတိယေ အဇရသာတိ အဇီရဏေန၊ အဝိပတ္တိယာတိ အတ္ထော။ သီလံ ဟိ အဝိပန္နမေဝ သာဓု ဟေတိ၊ ဝိပန္နသီလံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒယောပိ န သင်္ဂဏန္တိ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ နိဒ္ဒမိတဗ္ဗောဝ^၄ ဟေတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ တတိယေ သတ္ထောတိ သဒ္ဓိ^၅စရော^၆ ဇဗ္ဗံသတ္ထော ဝါ သကဋသတ္ထော ဝါ။ မိတ္တန္တိ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ ပါဠိကိယာ ဝါ အညေန ဝါ ယာနေန ဟရိတွာ ခေမန္တသမ္ပာပနေန မိတ္တံ။ သကေ ဃရေတိ အတ္တနော ဂေဟေ။ တထာရူပေ ရောဂေ ဇာတေ ပုတ္တဘရိယာဒယော ဇီရုန္တန္တိ၊ မာတာ ပန အသုစိမ္မိ စန္ဒနံ ဝိယ မညတိ။ တသ္မာ သာ သကေ ဃရေ မိတ္တံ။ သဟာယော^၇ အတ္ထဇာတ-
သာတိ ဥပ္ပန္နကိစ္စဿ ယော တံ ကိစ္စံ ဝဟတိ နိတ္တရတိ၊ သော ကိစ္စေသု သဟ အယနဘာဝေန သဟာယော မိတ္တံ၊ သုရာပါနာဒိသဟာယာ ပန န မိတ္တာ။ သမ္ပရာယိကန္တိ သမ္ပရာယဟိတံ။ ။တတိယံ။

၁-ရတိကတန္တိ (သိ)

၃-ဂတဂတဋ္ဌာနေန ဒမိတဗ္ဗောဝ (သျှာ)

၂-အတုလျော (သျှာ)

၄-သဒ္ဓိစရော (သျှာ)

၄-ဝတ္ထုသုတ္တံ

၅၄။ စတုတ္ထေ ပုတ္တာ ဝတ္ထုတိ မဟလ္လကကာလေ^၁ ပဋိဇ္ဇနဋ္ဌေန ပုတ္တာ ပတိဋ္ဌာ။ ပရမောတိ အညေသံ အကထေတဗ္ဗဿပိ ဂုယဿ ကထေတဗ္ဗ-ယုတ္တတာယ ဘရိယာ ပရမော သခါ နာမ^၂။ ။စတုတ္ထံ။

၅-၇-ပဌမဇနသုတ္တံ

၅၅-၅၇။ ပဉ္စမေ ဝိဇာဝတိတိ ပရသမုဒ္ဒါဒိဂမနဝသေန ဣတော စိတော စ ဝိဇာဝတိ။ ဆဋ္ဌေ ဒုက္ခာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော။ သတ္တမေ ပရာယဏန္တိ နိပ္ပတ္တိ အဝဿယော။ ။သတ္တမံ။

၈-ဥပ္ပထသုတ္တံ

၅၈။ အဋ္ဌမေ ရာဂေါ ဥပ္ပထောတိ သုဂတိဉ္စ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဂစ္ဆန္တဿ အမဂ္ဂေါ။ ရတ္တိန္ဒြိယောတိ ရတ္တိဒိဝေဟိ၊ ရတ္တိဒိဝေသု ဝါ ခိယတိ^၃။ ဣတ္ထိ မလန္တိ သေသံ ဗာဟိရမလံ ဘသ္မခါရာဒိဟိ^၄၊ ဓောဝိတွာ သက္ကာ သောဓေတုံ၊ မာတုဂါမ-မလေန ဒုဋ္ဌော ပန န သက္ကာ သုဒ္ဓေါ နာမ ကာတုန္တိ ဣတ္ထိ “မလ”န္တိ ဝုတ္တာ။ ဧတ္တာတိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိယံ ပဇာ သဇ္ဇတိ။ တပေါတိ ဣန္ဒြိယသံဝရဓုတင်္ဂဂုဏဝီရိယ-ဒုက္ခရကာရိကာနံ နာမံ၊ ဣမ ပန ဌပေတွာ ဒုက္ခရကာရိကံ သဗ္ဗာပိ ကိလေသ-သန္တာပိကာ ပဋိပဒါ ဝဋ္ဋတိ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ မေထုနဝိရတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယသုတ္တံ

၅၉။ နဝမေ ကိဿ စာဘိရတောတိ ကိသ္ဗိံ အဘိရတော။ ဒုတိယာတိ သုဂတိဉ္စေ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုတိယိကာ^၅။ ပညာ ဓေနံ ပသာသတိတိ ပညာ ဧတံ ပုရိသံ “ဣဒံ ကရောဟိ၊ ဣဒံ မာကရိ”တိ အနုသာသတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ကဝိသုတ္တံ

၆၀။ ဒသမေ ဆန္ဒော နိဒါနန္တိ ဂါယတ္တိအာဒိကော ဆန္ဒော ဂါထာနံ နိဒါနံ။ ပုဗ္ဗပဋ္ဌာပနဂါထာ^၆ အာရဘန္တော ဟိ “ကတရစ္ဆန္နေန ဟောတူ”တိ^၇။

၁-မဟလ္လကကာလော (သျှာ)

၃-ရတ္တိဟိ ဒိဝေဟိ စ ခိယတိ (သျှာ)

၅-ဒုတိယကာ (သျှာ)

၂-ပရမာ သခါ နာမာတိ (သျှာ)၊ ပရမသခါ နာမ (က)

၄-ဩသင်္ခါရာဒိဟိ (သျှာ)၊ ဥသခါရာဒိဟိ (က)

၆-ပုဗ္ဗပဋ္ဌာနံ ပန ဂါထံ (သျှာ)၊ ပုဗ္ဗပဋ္ဌာပနဂါထာ (က)

၇-ဟောတိတိ (သီ)

အာရဘတိ။ ဝိယဉ္ဇနန္တိ ဇနနံ။ အက္ခရံ ဟိ ပဒံ ဇနေတိ၊ ပဒံ ဂါထံ ဇနေတိ၊ ဂါထာ အတ္ထံ ပကာသေတိတိ။ နာမသန္တိဿိတာတိ သမုဒ္ဒါဒိပဏ္ဏတ္တိနိဿိတာ။ ဂါထာ အာရဘန္တော ဟိ သမုဒ္ဒံ ဝါ ပထဝီ ဝါ ယံ ကိဉ္စ နာမံ နိဿယိ-
တွာဝံ အာရဘတိ။ အာသယောတိ ပတိဋ္ဌာ။ ကဝိတော ဟိ ဂါထာ ပဝတ္တန္တိ၊
သော တာသံ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိတိ။ ။ဒသမံ။

ဇရာဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-အဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-နာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ အဒ္ဓဝဂ္ဂဿ ၂ ပဌမေ နာမံ သဗ္ဗံ အဒ္ဓဘဝိတိ? နာမံ သဗ္ဗံ အဘိဘဝတိ
အနုပတတိ။ ဩပပါတိကေန ဝါဟိ ကိတ္တိမေန ဝါ နာမေန? မုတ္တော သတ္တော ဝါ
သင်္ခါရော ဝါ နတ္ထိ။ ယဿပိ ဟိ ရုက္ခဿ ဝါ ပါသာဏဿ ဝါ “ဣဒံ နာမ
နာမ”န္တိ န ဇာနန္တိ၊ အနာမကောတွေဝ တဿ နာမံ ဟောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-၃-စိတ္တသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၆၂-၆၃။ ဒုတိယေ သဗ္ဗေဝ ဝသမန္တဂ္ဂတိ ယေ စိတ္တဿ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ၊
တေသံယေဝ အနဝသေသပရိယာဒါနမေတံ။ တတိယေပိ ဧသေဝ နယော။ ။
တတိယံ။

၄-၅-သံယောဇနသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၆၄-၆၅။ စတုတ္ထေ ကိံသု သံယောဇနောတိ ကိံသံယောဇနော ကိံ-
ဗန္ဓနော။ ဝိစာရဏန္တိ ဝိစရဏာ ပါဒါနိ။ ဗဟုဝစနေ ဧကဝစနံ ကတံ။ ဝိတက္ကဿ
ဝိစာရဏန္တိ ဝိတက္ကော တဿ ပါဒါ။ ပဉ္စမေပိ ဧသေဝ နယော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အတ္တဟတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ ကေနဿုန္တာဟတောတိ ကေန အပ္ပာဟတော။ သု-ကာရော
နိပါတမတ္ထံ။ ဣန္ဒြာရူပါယိတောတိ ဣန္ဒြာယ အာဒိတ္တော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-သန္တိဿိတွာဝ (သျှာ)

၃-အန္တဘဝိတိ (သီ)၊ အန္တဘဝိတိ (သျှာ)

၂-အန္တဝဂ္ဂဿ (သီ)၊ အန္တဝဂ္ဂဿ (သျှာ)၊ အန္တဘူဝဂ္ဂဿ (က)

၄-ဩပါပတိကေန ဗာဟိရကိတ္တိမေန နာမေန (သျှာ)

၅-ဣန္ဒြာရူမာယိတောတိ (သီ၊ သျှာ)

၇-၉-ဥဒ္ဓိတသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၇-၆၉။ သတ္တမေ တဏှာယ ဥဒ္ဓိတောတိ တဏှာယ ဥလ္လဿိတော။ စက္ခုဥ တဏှာရဇ္ဈနာ အာဝုနိတွာ ရူပနာဂဒန္တေ ဥဒ္ဓိတံ။ သောတာပိနိ သဒ္ဓါဒိဿတိ တဏှာယ ဥဒ္ဓိတော လောကော။ မစ္စနာ ပိဟိတောတိ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ကတံ ကမ္မံ န ဒူရံ ကေမိတ္တန္တရံ၊ ဗလဝတိယာ ပန မာရဏန္တိကဝေဒနာယ ပဗ္ဗတေန ဝိယ ဩတ္တုတ္တာ သတ္တာ တံ န ဗုဒ္ဓန္တိတိ “မစ္စနာ ပိဟိတော လောကော”တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌမေ သွေဝ ပဉ္စော ဒေဝတာယ ဟေဋ္ဌပရိယာယ-ဝသေန ပုစ္ဆိတော။ နဝမေ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။နဝမံ။

၁၀-လောကသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒဿမေ ကိသ္ဗိံ လောကော သမုပ္ပန္နောတိ ကိသ္ဗိံ ဥပ္ပန္နေ လောကော ဥပ္ပန္နောတိ ပုစ္ဆတိ။ ဆဿတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကေသု အာယတနေသု ဥပ္ပန္နေသု ဥပ္ပန္နောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဆသု ကုဗ္ဗတိတိ တေသုယေဝ ဆသု သန္တဝံ ကရေတိ။ ဥပါဒါယာတိ တာနိယေဝ စ ဥပါဒါယ အာဂမ္မ ပဋိစ္စ ပဝတ္တတိ။ ဝိဟညတိတိ တေသုယေဝ ဆသု ဝိဟညတိ ပိဋိယတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနဝသေန အယံ ပဉ္စော အာဂတော၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ ပန ဝသေန အာဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဆသု ဟိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု ဥပ္ပန္နေသု အယံ ဥပ္ပန္နော နာမ ဟောတိ၊ ဆသု ဗာဟိရေသု သန္တဝံ ကရေတိ၊ ဆန္တံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ဥပါဒါယ ဆသု ဗာဟိရေသု ဝိဟညတိတိ။ ။ဒဿမံ။

အဒ္ဓဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈-ဆေတွာဝဂ္ဂ

၁-ဆေတွာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ဆေတွာဝဂ္ဂဿ၊ ပဌမေ ဆေတွာတိ၊ ဝမိတွာ။ သုခံ သေတိတိ ကောပေရိဋ္ဌာဟေန အပရိဒယမာနတ္တာ သုခံ သယတိ။ န သောစတိတိ ကောဓိနာသေန၊ ဝိနဋ္ဌဒေါမနဿတ္တာ န သောစတိ။ ဝိသမူလဿာတိ

၁-ဝုစ္ဆတိ (သီ၊ သျာ)

၃-ဈတ္တာတိ (သီ)၊ ဆတ္တာတိ (သျာ)

၂-ဈတ္တာဝဂ္ဂဿ (သီ)၊ ဆတ္တာဝဂ္ဂဿ (သျာ)

၄-ကောပဆေဒနေန (က)

ဒုက္ခဝိပါကဿ။ မရုရုဿာတိ ကုဒ္ဓဿ ပဋိကုဇ္ဈိတွာ၊ အက္ကဋ္ဌဿ^၁ ပစ္စက္ခော-
သိတွာ၊ ပဟဋ္ဌဿ စ ပဋိပဟရိတွာ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ သန္ဓာယ မရုရဂ္ဂေါတိ
ဝုတ္တော။ ဣမသ္မိံ ဟိ ဌာနေ ပရိယောသာနံ အဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တံ။ အရိယာတိ ဗုဒ္ဓါ-
ဒယော။ ။ပဌမံ။

၂-ရုထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဒုတိယေ ပညာယတိ ဧတေနာတိ ပညာဏံ။ ဓဇော ရုထဿာတိ
မဟန္တသ္မိံ ဟိ သင်္ဂါမသီသေ ဒူရတောဝ ဇေ ခိသ္မာ “အသုကရညော နာမ
အယံ ရထော”တိ ရထော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဓဇော ရုထဿ
ပညာဏ”န္တိ။ အဂ္ဂိပိ ဒူရတောဝ ဓူမေန ပညာယတိ။ စောဋ္ဌရဋ္ဌံ ပဏ္ဍရဋ္ဌန္တိ ဧဝံ
ရဋ္ဌမ္ပိ ရညာ ပညာယတိ။ စက္ကဝတ္တိရညော ဓိတာပိ ပန ဣတ္ထိ “အသုကဿ နာမ
ဘရိယာ”တိ ဘတ္တာရံ ပတွာဝ^၂ ပညာယတိ။ တသ္မာ ဓူမော ပညာဏမဂ္ဂိ-
နောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ တတိယေ သန္တိဓ ဝိတ္တန္တိ ယသ္မာ သဒ္ဓေါ သဒ္ဓါယ မုတ္တမဏိအာဒိနိပိ
ဝိတ္တာနိ လဘတိ။ တိဿောပိ ကုလသမ္ပဒါ၊ ဆ ကာမသဂ္ဂါနိ၊ နဝ ဗြဟ္မလောကေ
ပတွာ ပရိယောသာနေ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဒဿနမ္ပိ လဘတိ။ တသ္မာ မဏိ-
မုတ္တာဒိဟိ ဝိတ္တေဟိ သဒ္ဓါဝိတ္တမေဝ သေဋ္ဌံ။ ဓမ္မောတိ ဒသကုသလကမ္မပထော။
သုခမာဝဟတိတိ သဗ္ဗမ္ပိ သာသဝါနာသဝံ အသံကိလိဋ္ဌသုခံ အာဝဟတိ။
သာဒုတရန္တိ လောကသ္မိံ လောကဓမ္မိလာဒိနံ သဗ္ဗရသာနံ သစ္စမေဝ မရုရတရံ။
သစ္စသ္မိံ ဟိ ဌိတာ သိဃဝေဂံ နဒိမ္ပိ နိဝုတ္တေန္တိ။ ဝိသမ္ပိ နိဗ္ဗဒ္ဓေန္တိ။ အဂ္ဂိမ္ပိ
ပဋိဗာဟန္တိ။ ဒေဝမ္ပိ ဝဿာပေန္တိ။ တသ္မာ တံ သဗ္ဗရသာနံ မရုရတရန္တိ
ဝုတ္တံ။ ပညာဇိဝိံ ဇိဝိတမာဟု သေဋ္ဌန္တိ ယော ပညာဇိဝိံ ဂဟဋ္ဌော သမာနော
ပုဉ္ဇသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာယ သလာကဘတ္တာဒိနိ ပဋ္ဌပေတွာ ပညာယ ဇိဝတိ။
ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ပန ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နေ ပစ္စယေ “ဣဒမတ္ထ”န္တိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဒါယ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရိယဖလာဓိဂမ-
ဝသေန ပညာယ ဇိဝတိ။ တံ ပညာဇိဝိံ ပုဂ္ဂလံ သေဋ္ဌံ ဇိဝိတံ ဇိဝတိတိ
အာဟု။ ။တတိယံ။

၄-ဇုဋ္ဌိသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၇၄။ စတုတ္ထေ ဖိဇန္တိ ဥပ္ပတန္တာနံ သတ္တဝိဓံ ခြေဗီဇံ သေဋ္ဌံ။ တသ္မိံ ဟိ ဥဂ္ဂတေ ဇနပဒေါ ခေမော ဟောတိ သုဘိက္ခော။ နိပတတန္တိ နိပတန္တာနံ မေဃဝုဋ္ဌိ သေဋ္ဌာ။ မေဃဝုဋ္ဌိယံ ဟိ သတိ ဝိဝိဓာနိ သဿာနိ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဇနပဒေါ ဖိတာဟောန္တိ ခေမာ သုဘိက္ခော။ ပဝဇမာနာနန္တိ ဇင်္ဂမာနံ ပဒဿာ စရမာနာနံ ဂါဝေါ သေဋ္ဌာ။ တာ နိဿာယ ဟိ သတ္တာ ပဉ္စ ဂေါရသေ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ သုခံ ဝိဟရန္တိ။ ပဝဒတန္တိ ရာဇကုလမဇ္ဈာဒိသု ဝဒန္တာနံ ပုတ္တော ဝရော။ သော ဟိ မာတာပိတူနံ အနတ္တာဝဟံ န ဝဒတိ။

ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပတတံ သေဋ္ဌာတိ ပုရိမပဉ္စေ ကိရ သုတ္တာ သမိပေ ဌိတာ ဧကာ ဒေဝတာ “ဒေဝတေ ကဿာ တံ ဧတံ ပဉ္စံ ဒဿဗလံ ပုစ္ဆသိ၊ အဟံ တေ ကထေဿာမိ”တိ အတ္တနော ခန္တိယာ လဒ္ဓိယာ ပဉ္စံ ကထေသိ။ အထ နံ ဣတရာ ဒေဝတာ အာဟ “ယာဝ ပဓံသိ ဝဒေသိ ဒေဝတေ၊ ယာဝ ပဂဗ္ဘာ မုခရာ၊ အဟံ ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆာမိ၊ တံ မယံ ကဿာ ကထေသိ”တိ နိဝတ္တေတွာ တဒေဝ ပဉ္စံ ဒဿဗလံ ပုစ္ဆိ။ အထဿာ သတ္တာ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပတတန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာတိ စတုမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ။ သာ ဟိ ဥပ္ပတမာနာ၊ သဗ္ဗာကုသလဓမ္မေ သမုဋ္ဌါတေတိ။ တဿ “ဥပ္ပတတံ သေဋ္ဌာ”တိ ပုတ္တော။ အဝိဇ္ဇာတိ ဝဇ္ဇမူလကမဟာအဝိဇ္ဇာ။ သာ ဟိ နိပတန္တာနံ ဩသီဒန္တာနံ ဝရော။ ပဝဇမာနာနန္တိ ပဒဿာ စရမာနာနံ ဇင်္ဂမာနံ အနောမပုညက္ခေတ္တဘူတော သံဃော ဝရော။ တဉ္စိ တတ္ထ တတ္ထ ဒိသွာ ပသန္တစိတ္တာ သတ္တာ သောတ္ထိံ ပါပုဏန္တိ။ ဗုဒ္ဓေါတိ ယာဒိသော ပုတ္တော ဝါ ဟောတု အညော ဝါ၊ ယေသံ ကေသဉ္စိ ဝဒမာနာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဝရော။ တဿ ဟိ ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ အနေက- သတသဟဿာနံ ပါဏာနံ ဗန္ဓနမောက္ခော ဟောတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဘိတာသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၇၅။ ပဉ္စမေ ကိသုခ ဘိတာတိ ကိ ဘိတာ။ မဂ္ဂေါ စနေကာယတန- ပ္ပုပ္ဖုတ္တောတိ အဋ္ဌတိံ သာရမ္မဏဝသေန အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ ကထိတော။ ဧဝံသန္တေ ကိဿ ဘိတာ ဟုတွာ အယံ ဇနတာ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော အဂ္ဂဟေသီတိ ဝဒတိ။ ဘူရိပညာတိ ဗဟုပည ဥဿန္တပည။ ပရလောကံ န ဘာယေတိ ဣမသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆန္တော န ဘာယေယျ။ ပဏိဓာယာတိ ဌပေတွာ။

၁-ဇင်္ဂမာနာနံ (သျှာ) ၂-ယာဝ ဓံသိ ဒေဝတေ (သျှာ) ၃-ဥပ္ပဇမာနာ (သျှာ)

ဗဟန္တပါနံ ဃရမာဝသန္တောတိ အနာထပိဏ္ဍိကာဒယော ဝိယ ဗဟန္တပါနေ ဃရေ ဝသန္တော။ သံဝိဘာဂီတိ အစ္စရာယ ဂဟိတမ္ပိ နခေန ဖာလေတွာ ပရဿ ဒတွာဝ ဘုဉ္ဇနသီလော။ ဝဒညူတိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဣဒါနိ ဂါထာယ အင်္ဂါနိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ “ဝါစ”န္တိ ဟိ ဣမိနာ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိ ဂဟိတာနိ၊ “မနေနာ”တိပဒေန တိဏိ မနော- သုစရိတာနိ၊ “ကာယေနာ”တိပဒေန တိဏိ ကာယသုစရိတာနိ။ ဣတိ ဣမေ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိအင်္ဂါ နာမ^၁။ ဗဟန္တပါနံ ဃရမာဝသန္တောတိ ဣမိနာ ယညဥပက္ခရော ဂဟိတော။ သဒ္ဓေါတိ ဧကမင်္ဂ^၂၊ မုဒ္ဓူတိ ဧကံ၊ သံဝိဘာဂီတိ ဧကံ၊ ဝဒညူတိ ဧကံ။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ သန္ဓာယ “ဧတေသု ဓမ္မေသု ဌိတော စတူသု”တိ အာဟ။

အပရောပိ ပရိယာယော—ဝါစန္တိအာဒိနိ တိဏိ အင်္ဂါနိ၊ ဗဟန္တပါနန္တိ ဣမိနာ ယညဥပက္ခရောဝ ဂဟိတော၊ သဒ္ဓေါ မုဒ္ဓူ သံဝိဘာဂီ ဝဒညူတိ ဧကံ အင်္ဂါ။ အပရော ဒုကနယော နာမ ဟောတိ။ “ဝါစ မနဉ္စာ”တိ ဣဒမေကံ အင်္ဂါ၊ “ကာယေန ပါပါနိ အကုဗ္ဗမာနော ဗဟန္တပါနံ ဃရမာဝသန္တော”တိ ဧကံ၊ “သဒ္ဓေါ မုဒ္ဓူ”တိ ဧကံ၊ “သံဝိဘာဂီ ဝဒညူ”တိ ဧကံ။ ဧတေသု စတူသု ဓမ္မေသု ဌိတော ဓမ္မေ ဌိတော နာမ ဟောတိ။ သော ဣတော ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တော န ဘာယတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-နဇီရတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ဆဋ္ဌေ နာမဂေါတ္တံ န ဇီရတိတိ အတိတဗုဒ္ဓါနံ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ နာမ- ဂေါတ္တံ ကထိယတိ၊ တသ္မာ န ဇီရတိတိ ဝုစ္စတိ။ ပေါရာဏာ ပန^၂ “အဒ္ဓါနေ ဂစ္ဆန္တေ န ပညာယိဿတိ၊ ဇီရဏသဘာဝေါ^၃ ပန န ဟောတိယေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ အာလသျန္တိ အာလသိယံ၊ ယေန ဌိတဌာနေ ဌိတောဝ၊ နိသိန္ဓဌာနေ နိသိန္ဓောဝ ဟောတိ၊ တေလေပိ ဥတ္တရန္တေ ဌိတိ^၄ န ကရေတိ။ ပမာဒေါတိ နိဒ္ဒါယ ဝါ ကိလေသဝသေန ဝါ ပမာဒေါ။ အနုဋ္ဌာနန္တိ ကမ္မသမယေ ကမ္မ- ကရဏဝီရိယာဘာဝေါ။ အသံယမောတိ သီလသညမာဘာဝေါ ဝိဿဌာ- စာရတာ။ နိဒ္ဒါတိ သောပ္ပဗဟုလတာ။ တာယ ဂစ္ဆန္တောပိ ဌိတောပိ နိသိန္ဓောပိ နိဒ္ဒါယတိ၊ ပဂေဝ နိပန္နော။ တန္တိတိ အတိစ္ဆာတာဒိဝသေန အာဂန္တုကာလသိယံ။ တေ ဆိဒ္ဓေတိ တာနိ ဆ ဆိဒ္ဓါနိ ဝိဝရာနိ။

၁-ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိအင်္ဂါ နာမ (သျှာ)

၂-ပေါရာဏနာမဿ (က)

၃-ဇီရဏသဘာဝံ (သျှာ)

၄-တေလေပိ ဥတ္တရန္တေ ဌိတိ (သိ)၊ ကေသေပိ ဥတ္တရန္တေ တိန္တေ (သျှာ)

သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန။ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဝိဝဇ္ဇယေတိ ဝဇ္ဇေယျ
ဇဟေယျ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဣဿရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သတ္တမေ သတ္တမလန္တိ မလဂ္ဂဟိတသတ္တံ။ ကိံသု ဟရန္တံ ဝါရေန္တိတိ
ကံ ဟရန္တံ နိသေခေန္တိ။ ဝသောတိ အာဏာပဝတ္တနံ။ ဣတ္ထိတိ အဝိဿဇ္ဇနိယ-
ဘဏ္ဍတ္တာ “ဣတ္ထိ ဘဏ္ဍာနမုတ္တမံ၊ ဝရဘဏ္ဍ” န္တိ အာဟ။ အထ ဝါ သဗ္ဗေပိ ဗောဓိ-
သတ္တာ စ စက္ကဝတ္တိနော စ မာတုကုစ္ဆိယံယေဝ နိဗ္ဗုတ္တန္တိတိ “ဣတ္ထိ ဘဏ္ဍာနမုတ္တမ” န္တိ
အာဟ။ ကောဓော သတ္တမလန္တိ ကောဓော မလဂ္ဂဟိတသတ္တသဒိသော၊ ပညာ-
သတ္တဿ ဝါ မလန္တိ သတ္တမလံ။ အပ္ပုဒန္တိ ဝိနာသကာရဏံ၊ စောရာလောကသ္မိံ
ဝိနာသကာတိ အတ္ထော။ ဟရန္တောတိ သလ္လာကဘတ္တာဒိနိ ဂဟေတွာ
ဂစ္ဆန္တော။ သလ္လာကဘတ္တာဒိနိ ဟိ ပဋ္ဌပိတကာလေယေဝ မနုဿေဟိ ပရိစ္စတ္တာနိ။
တေသံ တာနိ ဟရန္တော သမဏော ပိယော ဟောတိ၊ အနာဟရန္တေ
ပုညဟာနိ နိဿာယ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော ဟောန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ အဋ္ဌမေ အတ္တာနံ န ဒဒေတိ ပရဿဒါသံ ကတွာ အတ္တာနံ န ဒဒေယျ
ဌပေတွာ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တေတိ ဝုတ္တံ။ န ပရိစ္စဇေတိ သီဟဗျုပ္ပါဒိနံ န ပရိစ္စဇေယျ
သဗ္ဗဗောဓိသတ္တေ ဌပေတွာယေဝါတိ ဝုတ္တံ။ ကလျာဏန္တိ သဏှံ မုဒုကံ။
ပါဝိကန္တိ ဖရသံ ဝါစံ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပါထေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ နဝမေ သဒ္ဓါဗန္ဓတိ ပါထေယျန္တိ သဒ္ဓံဥပ္ပါဒေတွာဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ
ရက္ခတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရေတိ၊ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ သီရိတိ ဣဿရိယံ။
အာသယောတိ ဝသနဋ္ဌာနံ။ ဣဿရိယေ ဟိ အဘိမုခိဘူတေ ထလတောပိ
ဇလတောပိ ဘောဂါ အာဂစ္ဆန္တိယေဝ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ ပရိကဿတိတိ
ပရိကမုတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပဇ္ဇောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဒသမေ ပဇ္ဇောတောတိ ပဒီပေါ ဝိယ ဟောတိ။ ဇာဂဓောတိ
ဇာဂရဗြာဟ္မဏော ဝိယ ဟောတိ။ ဂါဝေါ ကမ္မေ သဇီဝါနန္တိ ကမ္မေန သဟ

ဇီဝန္တာနံ ဂါဝေါဝ ကမ္မေ ကမ္မသဟာယာ ကမ္မဒုတိယကာ နာမ ဟောန္တိ၊
ဂေါမဏ္ဍလေဟိ သဒ္ဓိံ ကသိကမ္မာဒိနိ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သီတဿ ဣရိယာပထောတိ
သီတံ အဿ သတ္တကာယဿ ဣရိယာပထော ဇီဝိတဝုတ္တိ။ သီတန္တိ နဂ်လံ။
ယဿ ဟိ နဂ်လေဟိ^၁ ခေတ္တံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ကဋ္ဌံ န ဟောတိ၊ သော ကထံ
ဇီဝိဿတိတိ^၂ ဝဒတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-အရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ၁။ ဧကာဒသမေ အရဏာတိ နိတ္တိလေသာ။ ဝုသီတန္တိ ဝုသီတဝါသော။
ဘောဇိဿိယန္တိ အဒါသဘာဝေါ။ သမဏာတိ ဒိဏာသဝသမဏာ။ တေ ဟိ
ဧကန္တေန အရဏာ နာမ။ ဝုသီတံ န နဿတိတိ တေသံ အရိယမဂ္ဂဝါသော
န နဿတိ။ ပရိဇာနန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကတော ပဋ္ဌာယ သေခါ^၃
လောကိယလောကုတ္တရာယ ပရိညာယ ပရိဇာနန္တိ။ ဘောဇိဿိယန္တိ ဒိဏာ-
သဝသမဏာနံယေဝ နိစ္စံ ဘုဇိဿဘာဝေါ နာမ။ ဝန္တန္တိတိ ပဗ္ဗဇိတံ-
ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝန္တန္တိ။ ပတိဋ္ဌိတန္တိ သီလေ ပတိဋ္ဌိတံ။ သမဏီဇာတိ သမဏံ
ဣဓ။ ဇာတိဟိနန္တိ အပိ စဏ္ဍာလကုလာ ပဗ္ဗဇိတံ။ ခတ္တိယာတိ န ကေဝလံ
ခတ္တိယာဝ၊ ဒေဝါပိ သီလသမ္ပန္နံ သမဏံ ဝန္တန္တိယေဝါတိ။ ။ဧကာဒသမံ။

ဆေတွာဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဒေဝတာသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ပဌမကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂။ ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တဿပဌမေဒေဝပုတ္တောတိဒေဝါနံဟိအင်္ဂေနိဗ္ဗတ္တာပုရိသာဒေဝပုတ္တာနာမ၊ ဣတ္ထိယောဒေဝဓိတရောနာမဟောန္တိ။ နာမဝသေနအပါကဋ္ဌာဝ “အညတရာဒေဝတာ”တိဝုစ္စတိ၊ ပါကဋ္ဌော “ဣတ္ထန္တာမောဒေဝပုတ္တော”တိ။ တသ္မာဟေဋ္ဌာ “အညတရာဒေဝတာ”တိဝတ္တာဣဓ “ဒေဝပုတ္တော”တိဝုတ္တံ။ အနုသာသန္တိအနုသိဋ္ဌိ။ အယံ ကိရဒေဝပုတ္တောဘဂဝတာသမ္မောဓိတောသတ္တမေဝသေယမကပါဋိဟာရိယံကတွာတိဒသပုရေဝဿံဥပဂမ္မအဘိဓမ္မံဒေသေန္တေနဈာနဝိဘင်္ဂေ “ဘိက္ခူတိသမညာယဘိက္ခု၊ ပဋိညာယဘိက္ခု”တိ။ ဧဝံဘိက္ခုနိဒ္ဒေသံကထိယမာနံအသေသိ။ “ဧဝံဝိတက္ကေထ၊ မာဧဝံဝိတက္ကယိတ္ထ၊ ဧဝံမနသိကရေထ၊ မာဧဝံမနသာကတ္ထ၊ ဣဒံပဇဟထ၊ ဣဒံဥပသမ္ပန္တေဝိဟရထာ”တိ။ ဧဝရူပံပနဘိက္ခုသြဝါဒံဘိက္ခုအနုသာသနံနအသေသိ။ သောတံသန္ဓာယ “ဘိက္ခု၊ ဘဂဝါပကာသေသိ၊ နောစဘိက္ခုနောအနုသာသ”န္တိအာဟ။

တေနဟိတိယသ္မာမယာဘိက္ခုနောအနုသိဋ္ဌိနပကာသိတာတိဝဒေသိ၊ တသ္မာ။ တညေဝေတ္ထပဋိဘာတူတိတုယေဝေသာအနုသိဋ္ဌိပကာသနာဥပဋ္ဌာတူတိ။ ယောဟိပဉ္စကထေတုကာမောဟောတိ၊ နစသက္ကောတိသဗ္ဗညုတညာဏေနသဋ္ဌိံသံသန္တိတွာကထေတုံ။ ယောဝါနကထေတုကာမောဟောတိ၊ သက္ကောတိပနကထေတုံ။ ယောဝါနေဝကထေတုကာမောဟောတိ၊ ကထေတုံနစသက္ကောတိ။ သဗ္ဗေသမ္ဘိတေသံဘဂဝါပဉ္စဘာရံနကရေတိ။ အယံပနဒေဝပုတ္တောကထေတုကာမောစေဝ၊ သက္ကောတိစကထေတုံ။ တသ္မာတသေဝဘာရံကရေန္တောဘဂဝါဧဝမာဟ။ သောပိပဉ္စကထေသိ။

တတ္ထသုဘာသိတဿသိက္ခေထာတိသုဘာသိတံသိက္ခေယျ၊ စတုသစ္စနိဿိတံဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံသတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယနိဿိတံစတုဗ္ဗိဓံဝစီသုစရိတမေဝသိက္ခေယျ။ သမဏူပါသနဿစာတိသမဏေဟိဥပါသိတဗ္ဗိ?

သမဏူပါသနံ နာမ အဋ္ဌတိသကောဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တမ္ပိ သိက္ခေယျ ဘာဝေယျာတိ အတ္ထော။ ဗဟုဿုတာနံ ဝါ ဘိက္ခုနံ ဥပါသနမ္ပိ^၁ သမဏူပါသနံ၊ တမ္ပိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလ”န္တိအာဒိနာ ပဉ္စပုစ္ဆနေန ပညာဝုဒ္ဓတ္ထံ သိက္ခေယျ။ **ဝိတ္တရူပသမဿ** စာတိ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန စိတ္တဝူပသမံ သိက္ခေယျ။ ဣတိ ဒေဝပုတ္တေန တိဿော သိက္ခာ ကထိတာ ဟောန္တိ။ ပုရိမပဒေန ဟိ အဓိသီလသိက္ခာ ကထိတာ၊ ဒုတိယပဒေန အဓိပညာသိက္ခာ၊ စိတ္တဝူပသမေန အဓိစိတ္တသိက္ခာတိ ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ သကလမ္ပိ သာသနံ ပကာသိတမေဝ ဟောတိ။ ။ ပဌမံ။

၂-ဒုတိယကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ ဒုတိယေ **ဈာယီ**တိ ဒွိဟိ ဈာနေဟိ ဈာယီ။ **ဝိမုတ္တစိတ္တော**တိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တစိတ္တော။ **ဟဒယဿာနုပတ္တိန္တိ** အရဟတ္တံ။ **လောကဿာ**တိ သင်္ခါရလောကဿ။ **အနိဿိတော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အနိဿိတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိယော ဝါ အနိဿိတော။ **တဒါနိသံသော**တိ အရဟတ္တာနိသံသော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အရဟတ္တာနိသံသော ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္ထေန္တော ဈာယီ ဘဝေယျ၊ သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဘဝေယျ၊ လောကဿ ဥဒယဗ္ဗယံ ဥတွာ အနိဿိတော ဘဝေယျ။ တန္တိဓမ္မော ပန ဣမသ္မိံ သာသနေ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ^၂။ ။ ဒုတိယံ။

၃-၄-မာဃသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၄-၈၅။ တတိယေ **မာဃော**တိ သက္ကဿေတံ နာမံ။ သွေဝ ဝတ္ထေန^၃ အညေ အဘိဘဝိတွာ ဒေဝိဿရိယံ ပတ္တောတိ **ဝတြျှ၊ ဝတြနာမကံ** ဝါ အသုရံ အဘိဘဝတီတိ ဝတြျှ။ စတုတ္ထံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒါမလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ပဉ္စမေ **နတေနာသီသတေ** အဝံတိ တေန ကာရဏေန ယံ ကိဉ္စိ ဘဝံ န ပတ္ထေတိ။ အာယတပဂ္ဂဟော^၄ နာမေသ ဒေဝပုတ္တော၊ ဒိဏာသဝဿ ကိစ္စဝေါသာနံ နတ္ထိ။ ဒိဏာသဝေန ဟိ အာဒိတော အရဟတ္တပုတ္တိယာ ဝိရိယံ

၁-ဥပသင်္ကမနံ (သျှ၊က)

၂-သဗ္ဗပုဗ္ဗဘာဂေါတိ (သီ၊သျှ)

၃-ဝတေန (ဋီကာ)

၄-အာယတိပဂ္ဂဟော (သီ)၊ အာယတ္တပဂ္ဂါဟော (သျှ)

ကတံ၊ အပရဘာဂေ မယာ အရဟတ္တံ ပတ္တန္တိ မာ တုဏှိ ဘဝတု၊ တထေဝ
ဝီရိယံ ဒဋ္ဌိ ကရောတု ပရက္ကမတူတိ စိန္တေတွာ ဧဝမာဟ။

အထ ဘဂဝါ “အယံ ဒေဝပုတ္တော ဒိဏာသဝဿ ကိစ္စဝေါသာနံ
အကထေန္တော မမ သာသနံ အနိယျာနိကံ ကထေတိ၊ ကိစ္စဝေါသာနမဿ
ကထေဿာမိ”တိ၊ စိန္တေတွာ နတ္ထိ ကိစ္စန္တိအာဒိမာဟ။ တီသု ကိရ ပိဋကေသု
အယံ ဂါထာ အသံကိဏ္ဍာ။ ဘဂဝတာ ဟိ အညတ္ထ ဝီရိယဿ ဒေါသော
နာမ ဒဿိတော နတ္ထိ။ ဣဓ ပန ဣမံ ဒေဝပုတ္တံ ပဋိဗောဟိတွာ “ဒိဏာသဝေန
ပုဗ္ဗဘာဂေ အာသဝက္ခယတ္တာယ အရညေ ဝသန္တေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဒါယ
ဝီရိယံ ကတံ၊ အပရဘာဂေ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ ကရောတု၊ နော စေ ဣစ္ဆတိ၊
ယထာသုခံ ဝိဟရတူ”တိ ဒိဏာသဝဿ ကိစ္စဝေါသာနဒဿနတ္ထိ ဧဝမာဟ။
တတ္ထ ဂါဓန္တိ ပတိဋ္ဌိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ကာမဒယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ ဆဋ္ဌေ ဒုက္ကရန္တိ အယံ ကိရ ဒေဝပုတ္တော ပုဗ္ဗယောဂါဝစရော ဗဟလ-
ကိလေသတာယ သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော သမဏဓမ္မံ ကတွာ
ပုဗ္ဗုပနိဿယမန္တတာယ အရိယဘူမိံ အပ္ပတွာဝ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တော၊ သော “တထာဂတဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဒုက္ကရဘာဝံ အာရောစေဿာ-
မိ”တိ အာဂန္တော ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ဒုက္ကရန္တိ ဒသဝိ ဝဿာနိ။ ပ။ သဠိဝိ ယဒေတံ
ဧကန္တပရိသုဒ္ဓဿ သမဏဓမ္မဿ ကရဏံ နာမ၊ တံ ဒုက္ကရံ။ သေခါတိ သတ္တ
သေခါ။ သီလသမာဟိတာတိ သီလေန သမာဟိတာ သမုပေတာ။ ဌိတက္ကာတိ
ပတိဋ္ဌိတသဘာဝါ။ ဧဝံ ပုစ္ဆိတပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ ဥပရိပဉ္စသမုဋ္ဌာ-
ပနတ္ထံ အနဂါရိယုပေတဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနဂါရိယုပေတဿာတိ
အနဂါရိယံ နိဂ္ဂေဟဘာဝံ ဥပေတဿ။ သတ္တဘူမိကေဝိ ဟိ ပါသာဒေ ဝသန္တော
ဘိက္ခု၊ ဝုရုတရေန အာဂန္တော “မယံ ဣဒံ ပါပုဏာတိ”တိ ဝုတ္တေ ပတ္တစိဝရံ
အာဒါယ နိက္ခမတေဝ။ တသ္မာ “အနဂါရိယုပေတော”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဘုဒ္ဓိတိ
စတုပစ္စယသန္တောသော။ ဘာဝနာယာတိ စိတ္တဝူပသမဘာဝနာယ။

တေ ဆေတွာ မစ္စုနော ဇာလန္တိ ယေ ရတ္တိန္ဒြိယ ဣန္ဒြိယူပသမေ ရတာ၊ တေ
ဒုဿမာဒဟံ စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ။ ယေ စ သမာဟိတစိတ္တာ၊ တေ စတုပစ္စယ-
သန္တောသံ ပူရေန္တော န ကိလမန္တိ။ ယေ သန္တုဋ္ဌာ၊ တေ သီလံ ပူရေန္တော န

ကိလမန္တိ။ ယေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တ သေခါ၊ တေ အရိယာ မစ္စုနော
 ဇာလသင်္ခါတံ ကိလေသဇာလံ ဆိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဒုဂ္ဂမောတိ သစ္စမေတံ ဘန္တေ၊
 ယေ ဣန္ဒြိယူပသမေ ရတာ၊ တေ ဒုဿမာဒဟံ သမာဒဟန္တိ။ ပ။ ယေ သီလေ
 ပတိဋ္ဌိတာ၊ တေ မစ္စုနော ဇာလံ ဆိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ န ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ အယံ
 ပန ဒုဂ္ဂမော ဘဂဝါ ဝိသမော မဂ္ဂေါတိ အာဟ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အရိယမဂ္ဂေါ
 နေဝ ဒုဂ္ဂမော န ဝိသမော၊ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ပနဿ ဗဟူ ပရိဿယာ
 ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တော။ အဝံသိရာတိ ဉာဏသိရေန အဓောသိရာ ဟုတွာ
 ပပတန္တိ။ အရိယမဂ္ဂံ အာရောဟိတုံ အသမတ္တတာယေဝ စ တေ^၁ အနရိယမဂ္ဂေ
 ပပတန္တိတိ စ ဝုတ္တန္တိ။ အရိယာနံ သမော မဂ္ဂေါတိ သွေဝ မဂ္ဂေါ အရိယာနံ
 သမော ဟောတိ။ ဝိသမေ သမောတိ ဝိသမေပိ သတ္တကာယေ သမာယေဝ။ ။
 ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဉ္စမဝဂ္ဂ သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ သတ္တမေ သမ္ဗာဓေတိ နိဝရဏသမ္ဗာဓံ ကာမဂုဏသမ္ဗာဓန္တိ ဒွေ
 သမ္ဗာဓာ။ တေသု ဣဓ နိဝရဏသမ္ဗာဓံ အဓိပ္ပေတံ။ ဩကာသန္တိ ဈာနဿေတံ
 နာမံ။ ပဋိလိနနိသဘောတိ ပဋိလိနသေဠော။ ပဋိလိနော နာမ ပဟိနမာနော
 ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—“ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိလိနော ဟောတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟိနော ဟောတိ ဥစ္ဆန္တမူလော တာလာဝတ္ထု-
 ကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒေဓမ္မော”တိ ၂။ ပစ္စလတ္ထံသုတိ
 ပဋိလဘိံသု။ သမ္ဗာဓေတိ? ယေ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ သတိံ ပဋိလဘိံသု၊ တေ
 လောကုတ္တရသမာဓိနာပိ သုသမာဟိတာတိ မိဿကဇ္ဈာနံ ကထိတံ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-တာယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ အဋ္ဌမေ ပုရာဏတိတ္ထကရောတိ ပုဗ္ဗေ တိတ္ထကရော။ ဧတ္ထ စ တိတ္ထံ
 နာမ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော၊ တိတ္ထကရော နာမ တာသံ ဥပ္ပါဒကော သတ္တာ။
 သေယျထိဒံ? နန္ဒော ဝစ္ဆော^၄ ကိသော သံကိစ္ဆော။ ပုရာဏာဒယော ပန
 တိတ္ထိယာ နာမ။ အယံ ပန ဒိဋ္ဌိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကထံ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တောတိ?
 ကမ္မဝါဒိတာယ။ ဧသ ကိရ ဥပေါသထဘတ္တာဒိနိ အဒါသိ၊ အနာထာနံ ဝတ္ထံ
 ပဋ္ဌပေသိ၊ ပတိဿယေ အကာသိ၊ ပေါက္ခရဏိယော ခဏာပေသိ၊ အညမ္ပိ
 ဗဟုံ ကလျာဏံ အကာသိ။ သော တဿ နိဿန္နေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တော၊

၁-အသမတ္တဘာဝတော (သီ)၊ အသမတ္တတာယ စေတေ (က)

၂-အံ ၁-၃၅၀၊ ၃ ၇-၁၇၂-ပိဋေသု။ ၃-သုသမာဟိတာတိ (သီ) ၄-မစ္ဆော (သျှ၊ က)

သာသနဿ ပန နိယျာနိကဘာဝံ ဇာနာတိ^၁။ သော တထာဂတဿ သန္တိကံ
ဂန္တာ သာသနာနုစ္ဆရိကာ ဝိရိယပ္ပဋိသံယုတ္တာ ဂါထာ ဝက္ခာမီတိ အာဂန္တာ
ဆိန္ဒ သောတန္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဆိန္ဒာတိ အနိယမိတအာဏတ္ထိ။ သောတန္တိ တဏှာသောတံ။
ပရက္ကမ္ဘာတိ ပရက္ကမိတွာ ဝိရိယံ ကတွာ။ ကာမေတိ ကိလေသကာမေပိ
ဝတ္ထုကာမေပိ။ ပနဒါတိ နိဟရ။ ကေတ္တန္တိ ဈာနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ကာမေ အဇဟိတွာ မုနိ ဈာနံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ န ပဋိလဘတိတိ အတ္ထော။
ကယိရာ စေ ကယိရာထေနန္တိ ယဒိ ဝိရိယံ ကရေယျ၊ ကရေယျာထ၊ တံ ဝိရိယံ
န ဩသက္ကေယျ။ ဒဠ္ဗမေနံ ပရက္ကမေတိ ဒဠ္ဗ ဇနံ ကရေယျ။ သိထိလော ဟိ
ပရိဗ္ဗာဇောတိ သိထိလဂဟိတာ ပဗ္ဗဇော။ ဘိယျော အာကိရတေ ရဇန္တိ
အတိရေကံ ဥပရိ ကိလေသရဇံ အာကိရတိ။ အကတံ ဒုက္ခဋ္ဌံ သေယျောတိ
ဒုက္ခဋ္ဌံ အကတမေဝ သေယျော။ ယံ ကိဉ္စိတိ န ကေဝလံ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတွာ
ကတသာမညမေဝ၊ အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကတံ ဧဝရူပမေဝ ဟောတိ။
သံကိလိဋ္ဌန္တိ ဒုက္ခရကာရိကဝတံ^၂။ ဣမသ္မိ^၃ ဟိ သာသနေ ပစ္စယဟေတု
သမာဒိန္နဓုတင်္ဂဝတံ သံကိလိဋ္ဌမေဝ။ သင်္ကဿရန္တိ သင်္ကာယ သရိတံ၊ “ဣဒမ္ပိ
ဣမိနာ ကတံ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဣမိနာ”တိ ဧဝံ အာသင်္ကိတပရိသင်္ကိတံ။
အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာ ပုဗ္ဗပဓာနဘူတာ။ ။
အဋ္ဌမံ။

၉-စန္ဒိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ နဝမေ စန္ဒိမာတိ စန္ဒဝိမာနဝါသီ ဒေဝပုတ္တော။ သဗ္ဗဒီတိ သဗ္ဗေသု
ခန္ဓအာယတနာဒိသု။ လောကာနုကမ္ပကာတိ တုယုမ္ပိ တေဿပိ တာဒိသာ
ဧဝ။ သန္တရမာနောဝါတိ တုရိတော ဝိယ။ ပမုဉ္ဇသီတိ အတိတတ္ထေ ဝတ္ထ-
မာနဝစနံ။ ။နဝမံ။

၁၀-သုရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၁။ ဒသမေ သုရိယောတိ သုရိယဝိမာနဝါသီ ဒေဝပုတ္တော။ အန္ဓ-
ကာရေတိ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏေန အန္ဓဘာဝကရဏေ။ ဝိရောစတိတိ
ဝေရောစနော^၄။ မဏ္ဍလီတိ မဏ္ဍလသဏ္ဌာနော။ မာ ရာဟု ဂိလီ စရမန္တ-
လိက္ခေတိ အန္တလိက္ခေ စရံ သုရိယံ ရာဟု မာ ဂိလီတိ ဝဒတိ။ ကိံ ပနေသ တံ

၁-န ဇာနာတိ (သျှာ)

၂-ဒုက္ခရကာရိကာဒိဝတံ (သီ)၊ ဒုက္ခရကာရိကဝတ္ထံ (သျှာ)

၃-ဝေရောစနောတိ ဝိရောစနော (သျှာ)

ဂိလတိတိ။ အာမ ဂိလတိ။ ရာဟုဿ ဟိ အတ္တဘာဝေါ မဟာ၊ ဥစ္စတ္တနေန အဋ္ဌယောဇနသတာမိကာနိ စတ္တာရိ ယောဇနသဟဿာနိ၊ ဗာဟန္တရမဿ ဒွါဒသယောဇနသတာနိ၊ ဗဟလတ္တေန^၁ ဆ ယောဇနသတာနိ၊ သီသံ နဝ ယောဇနသတံ၊ နလာဠိ တိယောဇနသတံ၊ ဘမုကန္တရံ ပဏ္ဏာသယောဇနံ၊ မုခံ ဒွိယောဇနသတံ၊ သာနံ တိယောဇနသတံ၊ မုခါဓာနံ^၂ တိယောဇနသတ-
ဂန္ထိရံ၊ ဟတ္ထတလပါဒတလာနိ ပုထုလတော ဒွိယောဇနသတာနိ^၃။ အင်္ဂုလိ-
ပဗ္ဗာနိ ပဏ္ဏာသ ယောဇနာနိ။ သော စန္ဒိမသုရိယေ^၄ ဝိရောစမာနေ ဒိသွာ
ဣဿာပကတော တေသံ ဂမနဝိထိ^၅ ဩတရိတွာမုခံ ဝိဝရိတွာ တိဋ္ဌတိ။ စန္ဒဝိမာနံ
သုရိယဝိမာနံ ဝါ တိယောဇနသတိကေ မဟာနရကေ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။
ဝိမာနေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဝိရဝန္တိ။
သော ပန ဝိမာနံ ကဒါစိ ဟတ္တေန ဆာဒေတိ၊ ကဒါစိ ဟနုကဿ ဟေဋ္ဌာ
ပက္ခိပတိ၊ ကဒါစိ ဇိဝှိယ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ကဒါစိ အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဉ္ဇန္တော
ဝိယ ကပေါလန္တရေ ဌပေတိ။ ဝေဂံ ပန ဝါရေတုံ^၆ န သက္ကောတိ။ သစေ
ဝါရေဿာမိတိ^၇ ဂဏ္ဏကံ ကတွာ တိဋ္ဌေယျ၊ မတ္တကံ တဿ ဘိန္ဒိတွာ
နိက္ခမေယျ၊ အကမ္မိတွာ ဝါ နံ ဩနမေယျ။ တသွာ ဝိမာနေန သဟေဝ ဂစ္ဆတိ။
ပဇံ မမန္တိ စန္ဒိမသုရိယာ ကိရ ဒွေဝိ ဒေဝပုတ္တာ မဟာသမယသုတ္တကထန-
ဒိဝသေ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ။ တေန ဘဂဝါ “ပဇံ မမ”န္တိ အာဟ၊ ပုတ္တော
မမ ဧသောတိ အတ္တော။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-အနာထပိဏ္ဍိကဝဂ္ဂ

၁-စန္ဒိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ကစ္ဆေဝါတိ ကစ္ဆေ ဝိယ^၁။ ကစ္ဆေတိ ပဗ္ဗတ-
ကစ္ဆေပိ နဒိကစ္ဆေပိ^၂။ ကောဒိ နိပကာတိ ကေဂ္ဂစိတ္တာ^၃ စေဝ ပညာနေပက္ကေန
စ သမန္နာဂတာ။ သတာတိ သတိမန္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယေ ဈာနာနိ

၁-ဗဟလန္တေန (က)	၂-မုခဒ္ဓါရံ (သီ)	၃-ပုထုတလာ ဒွိယောဇနသတာ (သျှာ)
၄-စန္ဒသုရိယေ (သီ)	၅-ဓာရေတုံ (သျှာ)	၆-ဓာရေဿာမိတိ (သျှာ)
၇-ကုဉ္ဇေဝါတိ ကုဉ္ဇေ ဝိယ (က)		၈-ကစ္ဆော ဟိ ပဗ္ဗတကစ္ဆောပိ နဒိကစ္ဆောပိ (သီ)၊ ကစ္ဆောပိ ပဗ္ဗတကစ္ဆောပိ နဒိကစ္ဆောပိ (သျှာ)
၉-ကေဂ္ဂစိတ္တေန (သျှာ)		

လဘိတွာ ဧကောဒိ နိပကာ သတာ ဝိဟရန္တိ၊ တေ အမကသေ ပဗ္ဗတကစ္ဆေ ဝါ
နဒိကစ္ဆေ ဝါ မဂါဝိယ သောတ္ထိံ ဂမိဿန္တိတိ။ ပါရန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အပ္ပုဇ္ဇောတိ
မစ္ဆော။ ရုဏဉ္ဇဟာတိ ကိလေသဉ္ဇဟာ။ ယေဝိ ဈာနာနိ လဘိတွာ အပ္ပမတ္တာ
ကိလေသေ ဇဟန္တိ၊ တေ သုတ္တဇာလံ^၁ ဘိန္ဒိတွာ မစ္ဆာ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ ဂမိဿန္တိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဝေဏှသုတ္တဝဏှနာ

၉၃။ ဒုတိယေ ဝေဏှူတိ^၂ တဿ ဒေဝပုတ္တဿ နာမံ။ ပယိရူပါသိယာတိ
ပယိရူပါသိတွာ။ အနုသိက္ခဓရေတိ သိက္ခန္တိ။ သိဋ္ဌိပဒေတိ အနုသိဋ္ဌိပဒေ^၃။
ကောလေ တေ အပ္ပမဇ္ဇန္တာတိ ကာလေ တေ အပ္ပမာဒံ ကရေန္တာ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒိဃလဋ္ဌိသုတ္တဝဏှနာ

၉၄။ တတိယေ ဒိဃလဋ္ဌိတိ ဒေဝလောကေ သဗ္ဗေ သမပ္ပမာဏာ တိဂါဝု-
တိကာဝ ဟောန္တိ၊ မနုဿလောကေ ပနဿ ဒိဃတ္တဘာဝတာယ ဧဝံနာမံ
အဟောသိ။ သော ပုညာနိ ကဘွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တောပိ တထေဝ
ပညာယိ။ ။တတိယံ။

၄-နန္ဒနသုတ္တဝဏှနာ

၉၅။ စတုတ္ထေ ဂေါတမာတိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္ထေန အာလပတိ။ အနာဝဋ္ဌန္တိ^၄
တထာဂတဿ ဟိ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပေသေန္တဿ ရုက္ခော ဝါ ပဗ္ဗတော ဝါ
အာဝရိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ တေနာဟ “အနာဝဋ္ဌ”န္တိ။ ဣတိ တထာဂတံ
ထောမေတွာ ဒေဝလောကေ အဘိသင်္ခတပဉ္စပုစ္ဆန္တော ကထံဝိဇ္ဇန္တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဒုက္ခမတိစ္စ ဣရိယတိတိ ဒုက္ခံ အတိက္ကမိတွာ ဝိဟရတိ။ သီလဝါတိ
လောကိယလောကုတ္တရေန သီလေန သမန္နာဂတော ဒိဏာသဝေါ။ ပညာ-
ဒယောပိ မိဿကာယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပူဇယန္တိ^၅တိ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒိဟိ ပူဇေန္တိ။ ။
စတုတ္ထံ။

၅-၆-စန္ဒနသုတ္တာဒိဝဏှနာ

၉၆-၉၇။ ပဉ္စမေ အပ္ပတိဋ္ဌေ အနာလဓမ္မတိ ဟေဋ္ဌာ အပတိဋ္ဌေ ဥပရိ
အနာလဓမ္မနေ^၁။ သုသမာဟိတောတိ အပ္ပနာယပိ ဥပစာရေနပိ သုဋ္ဌာ

၁-သုတ္တမယဇာလံ (သျှာ)

၂-ဝေဏှောတိ (သျှာ)

၃-သတ္ထိပဒေတိ အနုသတ္ထိပဒေ (သိ)၊ သတ္ထပဒေတိ အနုသိဋ္ဌိပဒေ (သျှာ)

၄-အနာဝဋ္ဌန္တိ (သျှာ)

၅-အနာလဓမ္မ (သျှာ)

သမာဟိတော။ ပဟိတတ္တောတိ ပေသိတတ္တော။ နန္ဒိရာဂပရိက္ခိဏောတိ ပရိက္ခိဏနန္ဒိရာဂေါ။ နန္ဒိရာဂေါ နာမ တယော ကမ္မဘိသင်္ခါရာ။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ ကာမသညာဂဟဏေန ပဉ္စေရဟ္မာဂိယသံယောဇနာနိ၊ ရူပသံယောဇနဂဟဏေန ပဉ္စ ဥဒ္ဓဟ္မာဂိယသံယောဇနာနိ၊ နန္ဒိရာဂေန တယော ကမ္မဘိသင်္ခါရာ ဂဟိတော။ ဧဝံ ယဿ ဒသ သံယောဇနာနိ တယော စ ကမ္မဘိသင်္ခါရာ ပဟိနာ၊ သော ဂမ္ဘိရေ မဟောဃေ န သီဒတိတိ။ ကာမသညာယ ဝါ ကာမဘဝေါ၊ ရူပသံယောဇနေန ရူပဘဝေါ ဂဟိတော၊ တေသံ ဂဟဏေန အရူပဘဝေါ ဂဟိတောဝ၊ နန္ဒိရာဂေန တယော ကမ္မဘိသင်္ခါရာ ဂဟိတာတိ ဧဝံ ယဿ တိသု ဘဝေသု တယော သင်္ခါရာ နတ္ထိ၊ သော ဂမ္ဘိရေ န သီဒတိတိပိ ဒဿေတိ။ ဆဋ္ဌံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သုဗြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈။ သတ္တမေ သုဗြဟ္မာတိ သော ကိရ ဒေဝပုတ္တော အစ္ဆရာသဿံ-
ပရိဝုတော နန္ဒနကိဋ္ဌိကံ^၁ ဂန္ဓာ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ တံ ပဉ္စသတာ ဒေဝဓိတရော ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓာ၊ ပဉ္စသတာ ရုက္ခံ အဘိရုဠာ။ နနု စ ဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန ယောဇနသတိကောပိ ရုက္ခော ဩနမိတွာ ဟတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ၊ ကသ္မာ တာ အဘိရုဠာတိ။ ဒိဉ္ဇာပသုတတာယ။ အဘိရုယု ပန မဓုရဿရေန ဂါယိတွာ ဂါယိတွာ ပုပ္ဖါနိ ပါတေန္တိ၊ တာနိ ဂဟေတွာ ဣတရာ ဧကတောဝဏ္ဏိကမာလာဒိဝသေန ဂန္ဓေန္တိ။ အထ ရုက္ခံ အဘိရုဠာ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မဝသေန ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ကာလံ ကတွာ အဝီစိမိ နိဗ္ဗတ္တာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။

အထ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဒေဝပုတ္တော “ဣမာသံ နေဝ သဒ္ဓေါ သုယျတိ၊ န ပုပ္ဖါနိ ပါတေန္တိ၊ ကဟံ န ခေါ ဂတာ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တာဘာဝံ ဒိသ္မာ ပိယဝတ္ထုကသောကေန ရုပ္ပမာနော စိန္တေသိ “ဧတာ တာဝ ယထာ-
ကမ္မေန ဂတာ၊ မယံ အာယုသင်္ခါရော ကိတ္တကော”တိ။ သော “သတ္တမေ ဒိဝသေ မယာပိ အဝသေသာဟိ ပဉ္စသတာဟိ သဒ္ဓိ” ကာလံ ကတွာ တတ္ထေဝ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗ”န္တိ ဒိသ္မာ ဗလဝတရေန သောကေန ရုပ္ပိ။ သော “ဣမံ မယံ သောကံ သဒေဝကေ လောကေ အညတြ ဣထာဂတာ နိဒ္ဒမိတုံ^၂ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ”တိ စိန္တေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ နိစ္စ ဥဩဇန္တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ဣဒန္တိ အတ္တနော စိတ္တံ ဒဿေတိ။ ဒုတိယပဒံ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနံ။ နိစ္စန္တိ စ ပဒဿ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော န ဂဟေတဗ္ဗော၊ သောကုပ္ပတ္တိကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ နိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနုပ္ပန္နေသု ကိန္တေသုတိ ဣတော သတ္တာဟန္တယေန ယာနိ ဒုက္ခာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ တေသု။ အထော ဥပ္ပတိတေသု စာတိ ယာနိ ပဉ္စသတာနံ အတ္ထရာနံ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တာနံ ဒိဋ္ဌာနိ၊ တေသု စာတိ ဧဝံ ဣမေသု ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နေသု ဒုက္ခေသု နိစ္စံ မမ ဥတြိတ္တံ စိတ္တံ၊ အတ္တန္တရေ ဥယုမာနော ဝိယ ဟောမိ ဘဂဝါတိ ဒဿေတိ။

နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပသာတိ^၁ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနဉ္စ တပေါဂုဏဉ္စ အညတြ မုဉ္စိတွာ^၂ သောတ္ထိ^၃ န ပဿာမိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါတိ နိဗ္ဗာနတော။ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာ ပဌမံ ဂဟိတာ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရော ပစ္စာ၊ အတ္ထတော ပန ဣန္ဒြိယသံဝရောဝ ပဌမံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဟိ ဂဟိတေ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဂဟိတံ ဟောတိ။ တသ္မိ^၄ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု နိဿယမုတ္တကော ဓုတင်္ဂသင်္ခါတံ တပေါဂုဏံ သမာဒါယ အရညံ ပရိသိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေန္တော သဟ ဝိပဿနာယ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတိ။ တဿ အရိယမဂ္ဂေါ ယံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော “သဗ္ဗနိဿဂ္ဂေါ”တိ ဘဂဝါ စတုသစ္စဝသေန ဒေသနံ ဝိနိဝတ္တေသိ။ ဒေဝပုတ္တော ဒေသနာပရိယော- သာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-၁၀-ကကုဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၉-၁၀၁။ အဋ္ဌမေ ကကုဓော ဒေဝပုတ္တောတိ အယံ ကိရ ကောလနဂရေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဥပဋ္ဌာကပုတ္တော ဒဟရကာလေယေဝ ထေရဿ သန္တိကေ ဝသန္တော ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ကာလင်္ဂတော ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတြာပိ နံ ကကုဓော ဗြဟ္မာတွေဝ သဉ္ဇာနန္တိ။ နန္ဒသီတိ တုဿသိ။ ကိ^၁ လဒ္ဓါတိ တုဋ္ဌိ နာမ ကိဉ္စိ မနာပံ လဘိတွာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ကိ^၂ ဇိယိတ္တာတိ ယဿ^၃ ဟိ ကိဉ္စိ မနာပံ စိဝရာဒိဝတ္ထု ဇိဏ္ဏံ^၄ ဟောတိ၊ သော သောစတိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ အရတိ နာဘိကိရတိတိ ဥက္ကဏ္ဍိတာ နာဘိဘဝတိ။ အဃဇာတဿာတိ ဒုက္ခဇာတဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ ဌိတဿာတိ အတ္ထော။ နန္ဒိ- ဇာတဿာတိ ဇာတတဏှဿ။ အဃန္တိ ဧဝရူပဿ ဟိ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ အာဂတမေဝ

၁-ဗောဇ္ဈင်္ဂတပသာ (သိ၊ သျှာ)၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂတပါ (က) ၂-မုဉ္စိတွာ အညတြ (သျှာ)

၃-ယော (သိ) ၄-စိဝရာဒိဝတ္ထု ဇိဏ္ဏော (သိ)၊ စိဝရာဒိဝတ္ထု ဇိနော (သျှာ)

ဟောတိ။ “ဒုက္ခံ သုခံ ပတ္တယတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဣတိ အသဇာတဿ နန္ဒိ
ဟောတိ၊ သုခဝိပရိဏာမေန^၁ ဒုက္ခံ အာဂတမေဝါတိ နန္ဒိဇာတဿ အသံ
ဟောတိ။ နဝမံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဒသမေ အာနန္ဒတ္ထေရဿ အနုမာနဗုဒ္ဓိယာ
အာနုဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ အညတရောတိ အာဟ။ ။ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-နာနာတိတ္ထိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သိဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၂-၁၀၃။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဒုတိယေ ပဋိကစ္ဆေ-
ဝါတိ ပဌမံယေဝ။ အက္ခန္တိန္ဒောဝဈာယတိတိ အက္ခန္တိန္ဒော အဝဈာယတိ၊
ဗလဝစိန္တနံ^၂ စိန္တတိ။ ဒုတိယဂါထာယ အက္ခန္တိန္ဒောဝါတိ အက္ခန္တိန္ဒော
ဝိယ။ ။ဒုတိယံ။

၃-၄-သေရီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၄-၁၀၅။ တတိယေ ဒါယကောတိ ဒါနသီလော။ ဒါနပတိတိ ယံ
ဒါနံ ဒေမိ၊ တဿ ပတိ ဟုတွာ ဒေမိ၊ န ဒါသော န သဟာယော။ ယော ဟိ
အတ္တနာ မရရံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ပရေသံ အမရရံ ဒေတိ၊ သော ဒါနသင်္ခါတဿ ဒေယျ-
ဓမ္မဿ ဒါသော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ယံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇတိ၊ တဒေဝ ဒေတိ၊
သော သဟာယော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ပန အတ္တနာ ယေန တေန ယာပေတိ၊
ပရေသံ မရရံ ဒေတိ၊ သော ပတိ ဇေဋ္ဌကော သာမိ ဟုတွာ ဒေတိ။ အဟံ
“တာဒိသော အဟောသိ”န္တိ ဝဒတိ။

စတုသု ဒွါရေသုတိ တဿ ကိရ ရညော သိန္ဓဝရဋ္ဌံ သောမိဝါကရဋ္ဌန္တိ^၃
ဒွေ ရဋ္ဌာနိ အဟောသုံ၊ နဂရံ ရောရဝံ နာမ။ တဿ ဧကေကသ္မိံ^၄ ဒွါရေ ဒေဝသိကံ
သတသဟဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အန္တောနဂရေ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ သတသဟဿံ။ သော
ဗဟုဟိရညသုဝဏ္ဏံ ရာသိဘူတံ ဒိသွာ ကမ္မဿကတဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတွာ စတုသု

၁-သုခဝိပရိဏာမေ ပန (သျှာ)

၂-ဗလဝစိတ္တံ (သျှာ)

၃-သောဒီရကရဋ္ဌန္တိ (သျှာ)၊ သောမိကရဋ္ဌန္တိ (က)

ဒွါရေသု ဒါနသာလာယော ကာရေတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒွါရေ ဥဋ္ဌိတအာယေနံ^၁
ဒါနံ ဒေထာတိ အမစ္စေ ဌပေသိ။ တေနာဟ “စတုသု ဒွါရေသု ဒါနံ
ဒိယိတ္တာ”တိ။

သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနန္တိ ဧတ္ထ သမဏာတိ
ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတာ။ ဗြာဟ္မဏာတိ ဘောဝါဒိနော။ သမိတပါပဗာဟိတပါပေ^၂
ပန သမဏဗြာဟ္မဏေ သေ နာလတ္ထ။ ကပဏာတိ ဒုဂ္ဂတာ ဒလိဒ္ဓမနုဿာ
ကာဏကုဏိအာဒယော။ အဒ္ဓိကာတိ ပထာဝိနော။ ဝနိဗ္ဗကာတိ ယေ
“ဣဋ္ဌံ ဒိန္နံ၊ ကန္တံ၊ မနာပံ၊ ကာလေန၊ အနဝဇ္ဇံ ဒိန္နံ၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပဿာဒေယျ၊
ဂစ္ဆတု ဘဝံ ဗြဟ္မလောက”န္တိအာဒိနာ နယေန ဒါနဿ ဝဏ္ဏံ ထောမယမာနာ
ဝိစရန္တိ။ ယာစကာတိ ယေ “ပသတမတ္တံ ဒေထ၊ သရာဝမတ္တံ ဒေထာ”တိအာဒိနိ
စ ဝတွာ ယာစမာနာ ဝိစရန္တိ။ ဣတ္ထာဂါရဿ ဒါနံ ဒိယိတ္တာတိ ပဌမဒွါရဿ
လဒ္ဓတ္တာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနကသတသဟဿေ အညမ္ဗိ ခနံ ပက္ခိပိတွာ ရညော
အမစ္စေ ဟာရေတွာ အတ္တနော အမစ္စေ ဌပေတွာ ရညာ ဒိန္နဒါနတော
ရာဇိတ္ထိယော မဟန္တတရံ ဒါနံ အဒံသု။ တံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ မမ ဒါနံ
ပဋိက္ခမီတိ ယံ မမ ဒါနံ တတ္ထ ဒိယိတ္ထ၊ တံ ပဋိနိဝတ္တိ။ သေသဒွါရေသုပိ ဒေသဝ
နယော။ ကောစီတိ ကတ္တစိ။ ဒီဃရတ္တန္တိ အသီတိဝဿသဟဿာနိ။ ဧတ္တကံ
ကိရ ကာလံ တဿ ရညော ဒါနံ ဒိယိတ္ထ။ စတုတ္ထံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဇန္တုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ ပဉ္စမေ ကောသလေသု ဝိဟရန္တိတိဘဂဝတော သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝိဟရန္တိ။ ဥဒ္ဓတာတိ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာယ
စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာယ စ အနဝဇ္ဇေ သာဝဇ္ဇေသညိတာယ စ
သာဝဇ္ဇေ အနဝဇ္ဇေသညိတာယ စ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကာ ဟုတွာ။ ဥန္ဒြောတိ ဥဂ္ဂတ-
နဋ္ဌာ၊ ဥဋ္ဌိတတုစ္ဆမာနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စပလာတိ ပတ္တစိဝရမဏ္ဍနာဒိနာ
စာပလ္လေန ယုတ္တာ။ မုခရာတိ မုခရာ၊ ခရဝစနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိကိဏ္ဍ-
ဝါစာတိ အသံယတဝစနာ၊ ဒိဝသမ္ဗိ နိရတ္တကဝစနပလာပိနော။ မုဋ္ဌဿတိ-
နောတိ နဋ္ဌဿတိနော^၃ သတိဝိရဟိတာ၊ ဣဓ ကတံ ဧတ္ထ ပမုဿန္တိ။
အသမ္ပဇာနာတိ နိပ္ပညာ။ အသမာဟိတာတိ အပ္ပနာဥပစာရသမာဓိရဟိတာ၊

၁-ဥဋ္ဌိတဒါယေန (သျှာ) ၂-...ဝါဟိတပါပေ (သျှာ) ၃-နဋ္ဌဿတိ (သျှာ)

စဏ္ဍာသောတေ ဗဒ္ဒနာဝါသဒိသာ။ ဝိဗ္ဗန္တိစိတ္တာတိ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တာ၊ ပန္နာ-
ရဋ္ဌဗာလမိဂသဒိသာ။ ပါကတိန္ဒြိယာတိ သံဝရာဘာဝေန ဂိဟိကာလေ ဝိယ
ဝိဝဋ္ဌုဇုန္ဒြိယာ။

ဇန္တုတိ ဧဝံနာမကော ဒေဝပုတ္တော။ တဒဟုပေါသထေတိ တသ္မိံ အဟု
ဥပေါသထေ၊ ဥပေါသထဒိဝသေတိ အတ္တော။ ပန္နရသေတိ စာတုဒ္ဓသိကာဒိ-
ပဋိက္ခေပေါ။ ဥပသင်္ကမီတိ စောဒနတ္ထာယ ဥပဂတော။ သော ကိရ စိန္တေသိ
“ဣမေ ဘိက္ခု သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ နိက္ခန္တာ၊ ဣဒါနိ
ပမတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ န ခေါပနေတေ ပါဋိယေက္ကံ နိသိန္နဋ္ဌာနေ စောဒိယမာနာ
ကထံ ဂဏှိယန္တိ၊ သမာဂမနကာလေ စောဒိယာမီ”တိ ဥပေါသထဒိဝသေ
တေသံ သန္တိပတိတဘာဝံ ဥတွာ ဥပသင်္ကမိ။ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသီတိ
သဗ္ဗေသံ မဇ္ဈေ ဌတွာ ဂါထာ၊ အဘာသိ။

တတ္ထ ယသ္မာ ဂုဏကထာယ သဒ္ဓိံ နိဂ္ဂုဏဿ အရဏော ပါကဋ္ဌော
ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂုဏံ တာဝ ကထေန္တော သုခဇိဝိနော ပုရေ အာသုန္တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုခဇိဝိနော ပုရေ အာသုန္တိ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခု သုပ္ပေါသာ
သုဘရာ အဟေသုံ၊ ဥစ္စနိစကုလေသု သပဒါနံ စရိတွာ လဒ္ဓေန မိဿကပိဏ္ဍေန
ယာပေသုန္တိ အဓိပ္ပါယေန ဧဝမာဟ။ အနိစ္ဆာတိ နိတ္တဏှာ ဟုတွာ။

ဧဝံ ပေါရာဏကဘိက္ခုနံ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ဣဒါနိ တေသံ အဝဏ္ဏံ
ကထေန္တော ဒုပ္ပေါသန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂါမေ ဂါမဏိကာ ဝိယာတိ
ယထာ ဂါမေ ဂါမကုဋ္ဌာ နာနပ္ပကာရကေန ဇနံ ပိဋေတွာ ဒီရဒမိ-
တဏှုလာဒိနိ အာဟရာပေတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တုမ္ပေပိ အနေသနာယ ဌိတာ
တုမှာကံ ဇိဝိတံ ကပ္ပေထာတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ နိပဇ္ဇန္တိတိ ဥဒ္ဓေသပရိ-
ပုစ္ဆာမနသိကာရေဟိ အနတ္တိကာ ဟုတွာ သယနမှိ ဟတ္ထပါဒေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
နိပဇ္ဇန္တိ။ ပရာဂါရေသူတိ ပရဂေဟေသု၊ ကုလသုဏှာဒိသူတိ အတ္တော။
မုစ္ဆိတာတိ ကိလေသမုစ္ဆာယ မုစ္ဆိတာ။

ဧကစ္စေတိ ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တကေယေဝ။ အပဝိဒ္ဓါတိ ဆဒ္ဓိတကာ။ အနာထာတိ
အပတိဋ္ဌာ။ ပေတာတိ သုသာနေ ဆဒ္ဓိတာ ကာလင်္ကတမနုဿာ။ ယထာ ဟိ
သုသာနေ ဆဒ္ဓိတာ နာနာသကုဏာဒိဟိ ခဇ္ဇန္တိ၊ ဉာတကာပိ နေသံ နာထကိစ္စံ

န ကရောန္တိ၊ န ရက္ခန္တိ န ဂေါပယန္တိ၊ ဧဝမေဝံ ဧဝရူပါပိ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ သန္တိကာ ဩဝါဒါနုသာသနိံ န လဘန္တိတိ အပဝိဒ္ဓါ အနာထာ၊ ယထာ ပေတာ၊ တထေဝ ဟောန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ရောဟိတဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ ဆဋ္ဌေ ယတ္ထာတိ စက္ကဝါဠလောကဿ ဧကောကာသေ ဘုမ္မံ။ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ အပရာပရံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဂဟိတံ။ ဂမနေနာတိ ပဒဂမနေန။ နာဟံ တံ လောကဿ အန္တန္တိ သတ္တာ သင်္ခါရလောကဿ အန္တိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဉာတေယျန္တိအာဒိသု ဉာတဗ္ဗံ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ဣတိ ဒေဝပုတ္တေန စက္ကဝါဠလောကဿ အန္တော ပုစ္ဆိတော၊ သတ္တာရာ သင်္ခါရလောကဿ ကထိတော။ သော ပန အတ္တနော ပဉ္ဈေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု၊ ဗျာကရဏံ သမေတိတိ သညာယ ပသံသန္တော^၁ အစ္ဆရိယန္တိအာဒိမာဟ။

ဒဋ္ဌဓမ္မာတိ^၂ ဒဋ္ဌဓန၊ ဥတ္တမပ္ပမာဏေန ဓနနာ သမန္နာဂတော။ ဓနုဂ္ဂဟောတိ ဓနုအာစရိယော။ သုသိက္ခိတောတိ ဒသ ဒွါဒသ ဝဿာနိ ဓနုသိပ္ပံ သိက္ခိတော။ ကတဟတ္ထောတိ ဥသဘပ္ပမာဏေပိ ဝါလဂ္ဂံ ဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထဘာဝေန ကတဟတ္ထော။ ကတူပါသနောတိ ကတသရက္ခေပေါ ဒဿိတသိပ္ပေါ။ အသနေနာတိ ကဏ္ဍေန။ အတိပါတေယျာတိ အတိက္ကမေယျ။ ယာဝတာ သော တာလစ္ဆာယံ အတိက္ကမေယျ၊ တာဝတာ ကာလေန ဧကစက္ကဝါဠံ အတိက္ကမာမိတိ အတ္တနော ဇေသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။

ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဓါ ပစ္ဆိမောတိ ယထာ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဓါ ပစ္ဆိမသမုဒ္ဓေါ ဒူရေ၊ ဧဝံ မေ ဒူရေ ပဒဝီတိဟာရေ အဟောသိတိ ဝဒတိ။ သော ကိရ ပါစိနစက္ကဝါဠမုခဝဋ်ဿံ ပြိတော ပါဒံ ပသာရေတွာ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠ-မုခဝဋ်ဿံ^၃ အက္ကမတိ၊ ပုန ဒုတိယံ ပါဒံ ပသာရေတွာ ပရစက္ကဝါဠမုခဝဋ်ဿံ အက္ကမတိ။ ဣစ္ဆာဂတန္တိ ဣစ္ဆာ ဧဝ။ အညတြေဝါတိ နိပ္ပပဉ္စတံ ဒဿေတိ။ ဘိက္ခာစာရကာလေ ကိရေသ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ အနောတတ္ထေ မုခံ ဓောဝိတွာ ကာလေ သမ္ပတ္ထေ ဥတ္တရကုရုမိ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ စက္ကဝါဠမုခဝဋ်ဿံ နိသိန္ဓော ဘတ္တကိစ္စံ ကရေတိ၊ တတ္ထ မဟုတ္တံ ဝိဿမိတွာ ပုန ဇေတိ။ ဝဿသတယုကောတိ တဒါ ဒိဿာယုကကာလော ဟောတိ၊ အယံ ပန

၁-သမ္ပဟံသန္တော (သျှာ) ၂-ဒဋ္ဌဓမ္မောတိ (သိ၊ သျှာ) ၃-....မုခဝဋ် (သျှာ)

ဝဿသတာဝသိဋ္ဌေ အာယုမိ ဂမနံ အာရတိ။ ဝဿသတဇိတိ တံ ဝဿသတံ အနန္တရာယေန ဇီဝန္တော။ အန္တရာဝ ကာလဏ်တောတိ စက္ကဝါဠလောကဿ အန္တံ အပ္ပတွာ အန္တရာဝ မတော။ သော ပန တတ္ထ ကာလံ ကဘူပိ အာဂန္တော ဣမသ္မိယေဝ စက္ကဝါဠေ နိဗ္ဗတ္တိ။ အပ္ပတွာတိ သင်္ခါရလောကဿ အန္တံ အပ္ပတွာ။ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ။ အန္တကိရိယန္တိ ပရိယန္တကရဏံ။ ကဋ္ဌေဝရေတိ အတ္တဘာဝေ။ သသညိမ္ပိ သမနကေတိ သသညေ သစိတ္တေ။ လောကန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ။ လောကသမုဒယန္တိ သမုဒယသစ္စံ။ လောကနိရောဓန္တိ နိရောဓသစ္စံ။ ပဋိပဒန္တိ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဣတိ “နာဟံ အာဝုသော ဣမာနိ စတ္တာရိ သဇ္ဇာနိ တိဏကဋ္ဌာဒိသု ပညပေမိ၊ ဣမသ္မိ ပန စာတုမဟာဘူတိကေ ကာယသ္မိယေဝ ပညပေမိ”တိ ဒဿေတိ။ သမိတာဇိတိ သမိတပါပေါ။ နာသိသတိတိ န ပတ္တေတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

၉-သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ နဝမေ ဟုယုဋ္ဌိ နော အာနန္တ သာရိပုတ္တော ဂ္ဂုတိတိ သတ္တာ ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတုကာမော၊ ဝဏ္ဏော စ နာမေသ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလဿ သန္တိကေ ကထေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တဿ သန္တိကေ ကထိတော ဟိ မတ္ထကံ န ပါပုဏာတိ။ သော ဟိ “အသုကော နာမ ဘိက္ခု သီလဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ကိံ တဿ သီလံ၊ ဂေါရူပသီလော သော၊ ကိံ တယာ အညော သီလဝါ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ဝါ၊ “ပညဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ကိံ ပညော သော၊ ကိံ တယာ အညော ပညဝါ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ဝါ အာဒိနိ ဝတွာ ဝဏ္ဏကထာယ အန္တရာယံ ကရေတိ။ အာနန္တတ္ထေရော ပန သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သဘာဂေါ၊ ပဏီတာနိ လဘိတွာ ထေရဿ ဒေတိ၊ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကဒါရကေ ပဗ္ဗာဇေတွာ ထေရဿ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ဂဏှာပေတိ၊ ဥပသမ္ဗာဒေတိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ အာနန္တတ္ထေရဿ တထေဝ ကရေတိ။ ကိံ ကာရဏာ? အညမညဿ ဂုဏေသု ပသီဒိတွာ။ အာနန္တတ္ထေရော ဟိ “အမှာကံ ဇေဋ္ဌဘာတိကော ဧကံ အသင်္ချေယျံ သတသဟဿဉ္စ ကပ္ပေ? ပါရမိယော ပူရေတွာ သောဠသဝိဓံ ပညံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဓမ္မသေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌိတော”တိ ထေရဿ ဂုဏေသု ပသီဒိတွာဝ ထေရံ မမာယတိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ မယာ ကတ္တဗ္ဗံ မုခေါဒကဒါနာဒိကိစ္စံ သဗ္ဗံ အာနန္တော ကရေတိ၊ အာနန္တံ နိဿာယ အဟံ ဣတ္ထိတိတ္ထိတံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုံ လဘာမိ”တိ အာယသ္မတော၊ အာနန္တဿ

၁-ပဏီတာနိစိဝရာဒိနိ (သျှာ)	၂-ပသီဒိတွာဝ မမာယန္တိ (သီ၊ က)
၃-ကပ္ပံ (သျှာ)	၄-တဿာယသ္မတော (သီ)

ဂုဏေသု ပသီဒိတွာဝ တံ မမာယတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတုကာမော အာနန္ဒတ္ထေရဿ သန္တိကေ ကထေတုံ အာရဒ္ဓေါ။

တတ္ထ ဟုယုဓ္မိတိ သမ္ဗုဏ္ဏနတ္ထော^၁ ပိ-ကာရော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အာနန္ဒ သာရိပုတ္တဿ အာစာရော ဂေါစရော ဝိဟာရော အဘိက္ကမော ပဋိက္ကမော အာလောကိတဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတပဿာရဏံ မယံ ရုစ္စတိ၊ အသီတိမဟာ- ထေရာနံ ရုစ္စတိ၊ သဒေဝကဿ လောကဿ ရုစ္စတိ၊ ဟုယုဓ္မိ ရုစ္စတိတိ။

တတော ထေရော သာဠကန္တရေ လဒ္ဓေါကာသော ဗလဝမလ္လော ဝိယ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ “သတ္တာ မယံ ဝိယသဟာယဿ ဝဏ္ဏံ ကထာပေတု- ကာမော၊ လဘိဿာမိ နော အဇ္ဇ ဝိပဓဇ္ဇာတံ မဟာဇေဗ္ဗံ ဝိရုနန္တော ဝိယ ဝလာဟကန္တရတော စန္ဒ နိဟရိတွာ ဒဿေန္တော ဝိယ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတု”^၂န္တိ စိန္တေတွာ ပဌမတရံ တာဝ စတူဟိ ပဒေဟိ ပုဂ္ဂလပလာပေ^၂ ဟရန္တော ကဿ ဟိ နာမ အန္တေ အဗာလဿာတိအာဒိမာဟ။ ဗာလော ဟိ ဗာလတာယ၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသတာယ၊ မူဋ္ဌော မောဟေန၊ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တော ဥမ္မတ္တကော စိတ္တဝိပလ္လာသေန ဝဏ္ဏံ “ဝဏ္ဏော”တိ ဝါ အဝဏ္ဏံ “အဝဏ္ဏော”တိ ဝါ “အယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ သာဝကော”တိ ဝါ န ဇာနာတိ၊ အဗာလာဒယော ပန^၃ ဇာနန္တိ၊ တသ္မာ အဗာလဿာတိအာဒိမာဟ။ န ရုစ္စေယျာတိ ဗာလာဒိနံယေဝ ဟိ သော န ရုစ္စေယျ၊ န အညဿ ကဿစိ^၄ န ရုစ္စေယျ။

ဧဝံ ပုဂ္ဂလပလာပေ ဟရိတွာ ဣဒါနိ သောဋ္ဌသဟိ ပဒေဟိ ယထာဘူတံ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော ပဏ္ဍိတော အန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတော၊ စတူသု ကောသလ္လေသု ဌိတဿေတံ နာမံ။ ဝုတ္တံ ဟောတံ—“ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဓာတုကုသလော စ ဟောတိ အာယတနကုသလော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ ဌာနာဌာနကုသလော စ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ ‘ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု’တိ အလံ ဝစနာယာ”တိ^၅။ မဟာပညောတိအာဒိသု မဟာပညာဒိဟိ သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ တတြိဒံ မဟာပညာဒိနံ နာနတ္ထံ^၆—ကတမာ မဟာပညာ? မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သမာဓိက္ခန္ဓေ၊ ပညာက္ခန္ဓေ၊ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ ဌာနာ- ဌာနာနိ၊ မဟာဝိဟာရသမာပတ္တိယော၊ မဟန္တာနိ အရိယသစ္စာနိ၊ မဟန္တေ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သမ္မပ္ပဓာနေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေ၊ မဟန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဗလာနိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊

၁-သမ္ဗုဏ္ဏနတ္ထ (သျှာ) ၂-ပုဂ္ဂလပလာသေ (က) ၃-နာမ (သျှာ) ၄-ကဿ (သျှာ)
၅-မ ၃-၁၀၇-ပိဋေ။ ၆-ခ ၉-၃၇၁-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

မဟန္တ အရိယမဂ္ဂေ၊ မဟန္တာနိ သာမညဖလောနိ၊ မဟာအဘိညာယော၊
မဟန္တ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ။

သာ ပန ထေရဿ ဒေဝေါရောဟနံ ကတွာ သင်္ကဿနဂရဒ္ဓါရေ ဌိတေန
သတ္တာရာ ပုထုဇ္ဇနပဉ္စကေ^၁ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတေ တံ ဝိဿဇ္ဇန္တဿ ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ။

ကတမာ ပုထုပညာ? ပုထု နာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထု
နာနာဓာတုသု၊ ပုထု နာနာအာယတနေသု၊ ပုထု နာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု၊ ပုထု
နာနာသုညတမနုပလဗ္ဗေသု၊ ပုထု နာနာအတ္ထေသု၊ ဓမ္မေသု၊ နိရုတ္တိသု၊
ပဋိဘာနေသု၊ ပုထု နာနာသီလက္ခန္ဓေသု၊ ပုထု နာနာသမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ၊
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု၊ ပုထု နာနာဌာနာဌာနေသု၊ ပုထု နာနာဝိဟာရ-
သမာပတ္တိသု၊ ပုထု နာနာအရိယသစ္စေသု၊ ပုထု နာနာသတိပဋ္ဌာနေသု၊
သမ္ပပ္ပဓာနေသု၊ ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဗလေသု၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု၊ ပုထု နာနာ-
အရိယမဂ္ဂေသု၊ သာမညဖလေသု၊ အဘိညာသု၊ ပုထု နာနာဇနသာဓာရဏေ
ဓမ္မေ^၂ သမတိက္ကမ္မ ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ။

ကတမာ ဟာသပညာ? ဣဓေကစ္စော ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော
တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သီလံ ပရိပူရေတိ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတိ၊
ဘောဇနေ မတ္တညတံ၊ ဇာဂရိယာနုယောဂံ၊ သီလက္ခန္ဓံ၊ သမာဓိက္ခန္ဓံ၊ ပညာက္ခန္ဓံ၊
ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော
ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဌာနာဌာနံ^၃ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော
ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော အရိယ-
သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ^၄။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သမ္ပပ္ပဓာနေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဗလာနိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော
သာမညဖလောနိ သစ္စိကရေတိ၊ အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ၊
ဟာသဗဟုလော ဝေဒတုဋ္ဌိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေတိတိ
ဟာသပညာ။

ထေရော စ သရဒေါ နာမ တာပသော ဟုတွာ အနောမဒဿိဿ
ဘဂဝတော ပါဒမူလေ အဂ္ဂသာဝကပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ^၅၊ တံကာလတော ပဋ္ဌာယ
ဟာသဗဟုလော သီလပရိပူရဏာဒီနိ အကာသိတိ ဟာသပညော^၆။

၁-ပုထုဇ္ဇနာဒိကေ ပဉ္စကေ (သီ)

၂-သာဓာရဏေ သီလဓမ္မေ (သီ)

၃-ဌာနာဌာနာနိ (သျှာ)

၄-ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ (သျှာ)

၅-ပတ္ထေသိ (သီ၊ သျှာ)

၆-ဟာသပညာ (သျှာ)

ကတမာ ဇေနပညာ? ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ပ။ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ဒုက္ခတော ခိပ္ပံ၊ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ယာ ကာမိ ဝေဒနာ။ပ။ ယာ ကာမိ သညာ၊ ယေ ကေမိ သင်္ခါရာ၊ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ပ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတွာ တိရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ၊ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။ပ။ ဝိဘူတံ ကတွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ပ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန် ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတွာ တိရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။

ကတမာ တိက္ခပညာ? ခိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာမိဝါသေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ၊ ဒေါသံ၊ မောဟံ၊ ကောဓံ၊ ဥပနာဟံ၊ မက္ခံ၊ ပဋ္ဌာသံ၊ ဣဿံ၊ မစ္ဆရိယံ၊ မာယံ၊ သာဋ္ဌေယျံ၊ ထမ္ဘံ၊ သာရမ္ဘံ၊ မာနံ၊ အတိမာနံ၊ မဒံ၊ ပမာဒံ၊ သဗ္ဗေ ကိလေသေ၊ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ၊ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရေ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကဓမ္မေ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ၊ ဗျန္တိကရေတိ၊ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ။ ကေသိဉ္စိ အာသနေ စတ္တာရေ စ အရိယမဂ္ဂါ၊ စတ္တာရိ စ သာမညဇလာနိ၊ စတဿော စ ပဋိသန္တိဒါယော၊ ဆ စ အဘိညာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သမ္ဘိကတာ ဖဿိတာ ပညာယာတိ တိက္ခပညာ။

ထေရော စ ဘာဂိနေယျဿ ဒီဃနခပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တေ ဒေသိယမာနေ ဌိတကောဝ သဗ္ဗကိလေသေ ဆိန္ဒိတွာ သာဝကပါရမိဉာဏံ ပဋိဝိဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ တိက္ခပညော နာမ ဇာတော။ တေနာဟ “တိက္ခပညော ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော”တိ။

ကတမာ နိဗ္ဗေဓိကပညာ? ဣဓေကစ္စော သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော
ဟောတိ ဥတ္တာသဗဟုလော ဥက္ကဏ္ဍနဗဟုလော အရတိဗဟုလော အနဘိရတိ-
ဗဟုလော ဗဟိမုခေါ န ရမတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ
လောဘက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတီတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ
ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ မောဟက္ခန္ဓံ၊ ကောဓံ၊ ဥပနာဟံ။ ပ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကဓမ္မေ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ
ပဒါလေတီတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။

အပ္ပိစ္ဆေတိ သန္တဂုဏ်နိဂဟနတာ၊ ပစ္စယပဋိဂ္ဂဟဏေ စ မတ္တညတ၊
ဧတံ အပ္ပိစ္ဆလက္ခဏန္တိ^၁ ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္တာဂတော။ သန္တုဇ္ဈောတိ
စတုသု ပစ္စယေသု ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော
ယထာသာရပ္ပသန္တောသောတိ ဣမေဟိ တိဟိ သန္တောသေဟိ သမန္တာဂတော။
ပဓိဝိတ္တောတိ ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မဘိရတာနံ၊
စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပဓိဝိဝေကော စ
နိရုပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂတာနန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ဝိဝေကာနံ လာဘီ။
အသံသဋ္ဌောတိ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သဝနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ ပရိ-
ဘောဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ သံသဂ္ဂေဟိ ဝိရဟိတော။
အယဉ္စ ပဉ္စဝိဝေခေ သံသဂ္ဂေါ ရာဇူဟိ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ တိတ္ထိယေဟိ
တိတ္ထိယသာဝကေဟိ ဥပါသကေဟိ ဥပါသိကာဟိ ဘိက္ခုဟိ ဘိက္ခုနီဟိတိ
အဋ္ဌဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ သဒ္ဓိံ ဇာယတိ၊ သော သဗ္ဗောပိ ထေရဿ နတ္ထိတိ
အသံသဋ္ဌော။

အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော ပရိပုဏ္ဏဝီရိယော။ တတ္ထ အာရဒ္ဓ-
ဝီရိယော ဘိက္ခု ဂမနေ ဥပ္ပန္နကိလေသဿ ဌာနံ ပါပုဏ်တုံ န ဒေတိ၊ ဌာနေ
ဥပ္ပန္နဿ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္နဿ သေယျံ^၂ ပါပုဏ်တုံ န ဒေတိ၊ တသ္မိံ
တသ္မိံ ဣရိယာပထေ ဥပ္ပန္နံ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိဂ္ဂဏှာတိ။ ထေရော ပန
စတုစတ္တာလီသ ဝဿာနိ မဉ္ဇေ ဝိဋ္ဌိံ န ပသာရေတိ။ တံ သန္ဓာယ
“အာရဒ္ဓဝီရိယော”တိ အာဟ။ ဝတ္တာတိ ဩရုနနဝတ္တာ။ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈာစာရံ
ဒိသ္မာ “အဇ္ဇ ကထေဿာမိ၊ သွေ ကထေဿာမိ”တိ ကထာဝဝတ္တာနံ^၃ န
ကရေတိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ ဩဝဒတိ အနုသာသတီတိ အတ္ထော။

ဝစနက္ခမောတိ ဝစနံ ခမတိ။ ဧကော ဟိ ပရဿ ဩဝါဒံ ဒေတိ၊ သယံ ပန
အညေန ဩဝဒိယမာနော ကုဇ္ဈတိ။ ထေရော ပန ပရဿပိ ဩဝါဒံ ဒေတိ။

၁-အပ္ပိစ္ဆတာလက္ခဏန္တိ (က) ၂-သယနံ (သီ၊ သျာ) ၃-တိဏ္ဍဝတ္တာရံ (သျာ)
သံ-ဋ္ဌ ၁-ဂ

သယံ ဩဝဒိယမာနောပိ သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ။ ဧကဒိဝသံ ကိရ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ သတ္တဝသိကော သာမဏေရော “ဘန္တေ သာရိပုတ္တ တုမှာကံ နိဝါသနကဏ္ဍော ဩလမ္ပတိ”တိ အာဟ။ ထေရော ကိဉ္စိ အဝတွာဝ ဧကမန္တံ ဂန္ဓာ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာ အာဂမ္မ “တ္ထေကံ ဝဇ္ဇတိ အာစရိယာ”တိ အဗ္ဗေလိံ ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ။

“တဒဟု ပဗ္ဗဇိတော သန္တော၊ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကော။
သောပိ မံ အနုသာသေယျ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ မတ္တကေ”တိ ၁—

အာဟ။

စောဒကောတိ ဝတ္ထုသ္မိံ ဩတိဏ္ဍေ ဝါ အနောတိဏ္ဍေ ဝါ ဝိတိက္ကမံ ဒိသ္မာ “အာဂုသော ဘိက္ခုနာ နာမ ဧဝံ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ပါရပိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဌာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ”န္တိ တန္တိဝသေန အနုသိဋ္ဌိံ ဒေတိ။

ပါပဂရဟိတိ “ပါပပုဂ္ဂလေ န ပဿေ၊ န တေသံ ဝစနံ သုဏေ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ” ဧကစက္ကဝါဠေပိ န ဝသေယျံ။

မာ မေ ကဒါဓိ ပါပိစ္ဆော၊ ကုသိတော ဟိနဝီရိယော။
အပ္ပဿုတော အနာဒရော၊ သမေတော အဟု ကတ္တဝီ”တိ ၂—

ဧဝံ ပါပပုဂ္ဂလေပိ ဂရဟတိ၊ “သမဏေန နာမ ရာဂဝသိကေန ဒေါသ-
မောဟဝသိကေန န ဟောတဗ္ဗံ၊ ဥပ္ပန္နော ရာဂေါ ဒေါသော မောဟော ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ ပါပဓမ္မေပိ ဂရဟတိတိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ “ပါပဂရဟိ ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော”တိ ဝဒတိ။

ဧဝံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သောဋ္ဌသဟိ ပဒေဟိ ထေရဿ ယထာဘူတ-
ဝဏ္ဏပ္ပကာသနေ ကတေ “ကိံ အာနန္ဒော အတ္တနော ပိယသဟာယဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတုံ န လဘတိ၊ ကထေတု ကိံ ပန တေန ကထိတံ တထေဝ ဟောတိ၊ ကိံ သော သဗ္ဗညူ”တိ ကောဓိ ပါပပုဂ္ဂလော ဝတ္ထု မာ လဘတူတိ? သတ္တာ တံ ဝဏ္ဏဘဏနံ အကုပ္ပံ သဗ္ဗညုဘာသိတံ ကရောန္တော ဇိနမုဒ္ဒိကာယ လဉ္ဇန္တော ဧဝမေတန္တိအာဒိမာဟ။

၁-ခု ၁၁-၃၈၂-ပိဋေ မိလိန္ဒပဉ္ဇေ။

၂-သမန္တာ ကတ္တဝီ အဟုတိ (သိ၊ သျှာ) ခု ၃-၃၃-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-မာ လဘိတိ (သိ၊ သျှာ)

ဧဝံ တထာဂတေန စ အာနန္ဒတ္ထေရေန စ မဟာထေရဿ^၁ ဝဏ္ဏေ ကထိယ-
မာနေ ဘူမဋ္ဌကာ ဒေဝတာ^၂ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဧတေဟေဝ သောဋ္ဌသဟိ ပဒေဟိ
ဝဏ္ဏံ ကထယိံသု၊ တတော အာကာသဋ္ဌကဒေဝတာ သီတဝလာဟကာ
ဥဏှဝလာဟကာ စာတုမဟာရာဇိကာတိ ယာဝ အကနိဋ္ဌမြဟ္မလောကာ
ဒေဝတာ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဧတေဟေဝ သောဋ္ဌသဟိ ပဒေဟိ ဝဏ္ဏံ ကထယိံသု။
ဧတေနပါယေန ဧကစက္ကဝါဠိ အာဒိ^၃ ကတွာ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု
ဒေဝတာ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကထယိံသု။ အထာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သဒ္ဓိဝိဟာ-
ရိကော သုသိမော ဒေဝပုတ္တော စိန္တေသိ “ဣမာ ဒေဝတာ^၄ အတ္တနော
အတ္တနော နက္ခတ္တကီဠိ ပဟာယ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဒာ^၅ မယံ ဥပဇ္ဈာယဿေဝ
ဝဏ္ဏံ ကထေန္တိ၊ ဂစ္ဆာမိ တထာဂတဿ သန္တိကံ၊ ဂန္ဒာ ဧတဒေဝ ဝဏ္ဏဘဏနံ
ဒေဝတာဘာသိတံ ကရောမိ”တိ၊ သော တထာ အကာသိ။ တံ ဒဿေတုံ
အထ ခေါ သုသိမောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဥစ္စာဝစာတိ အညေသု ဌာနေသု ပဏီတံ ဥစ္စံ ဝုစ္စတိ၊ ဟိနံ အဝစံ။ ဣမ ပန
ဥစ္စာဝစာတိ နာနာဝိဓာ ဝဏ္ဏနိဘာ^၁။ တဿာ ကိရ ဒေဝပရိသာယ နီလဋ္ဌာနံ
အတိနီလံ၊ ဝိတကဋ္ဌာနံ အတိဝိတကံ၊ လောဟိတဋ္ဌာနံ အတိလောဟိတံ၊
ဩဒါတဋ္ဌာနံ အစောဒါတန္တိ စတုဗ္ဗိဓာ ဝဏ္ဏနိဘာ ပါတုဘဝိ။ တေနေဝ
သေယျထာဝိ နာမာတိ စတဿော ဥပမာ အာဂတာ။ တတ္ထ သုဘောတိ
သုန္ဒရော။ ဇာတိမာတိ ဇာတိသမ္ပန္နော။ သုပရိကမ္မကတောတိ ဓောဝနာဒိ-
ပရိကမ္မေန သုဋ္ဌ၊ ပရိကမ္မကတော။ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တောတိ ရတ္တကမ္မလေ
ဌဝိတော။ ဧဝမေန္တိ ရတ္တကမ္မလေ နိက္ခိတ္တမဏိ ဝိယ သဗ္ဗာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ
ဝိရောစိတုံ အာရဒ္ဓါ။ နိက္ခန္တိ အတိရေကပဉ္စသုဝဏ္ဏေန ကတပိဋန္နနံ။ တဉ္စိ
သန္ဓနမဇ္ဇနက္ခမံ ဟောတိ။ ဇမ္ဗောနဒန္တိ မဟာဇမ္ဗုသာခါယ ပဝတ္တနဒိယံ နိဗ္ဗတ္တံ၊
မဟာဇမ္ဗုဗလရသေ ဝါ ပထဝိယံ ပဝိဋ္ဌေ သုဝဏ္ဏင်္ဂရာ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တေန
သုဝဏ္ဏေန ကတပိဋန္နနန္တိပိ အတ္ထော။ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တဥက္ကာမုခသုကုသလသမ္ပ-
ဟန္တန္တိ သုကုသလေန ကမ္မာရပုတ္တေန ဥက္ကာမုခေ ပစိတွာ သမ္ပဟဋ္ဌံ။
ဓာတုဝိဘင်္ဂေ အကတဘဏ္ဍံ ဂဟိတံ၊ ဣမ ပန ကတဘဏ္ဍံ။

ဝိဒ္ဓေတိ ဒူရိဘူတေ။ ဒေဝေတိ အာကာသေ။ နဘံ အဗ္ဘုသက္ကမာနောတိ
အာကာသံ အဘိလဃန္တော။ ဣမိနာ တရုဏသုရိယဘာဝေါ ဒဿိတော။

၁-မဟာသာဝကဿ (သီ၊ သျာ)	၂-နာဂါ (သျာ)	၃-ဣမေ ဒေဝပုတ္တာ (သျာ)
၄-ဋ္ဌတွာ (သျာ)	၅-ဝဏ္ဏာ စ ဝဏ္ဏနိဘာ (သျာ)	၆-မ ၃-၂၈၆-ဝိဇ္ဇေ။

သောရတောဘိ သောရစွေန သမန္တာဂတော။ ဒန္တောတိ နိဗ္ဗိသေဝနေ။ သတ္တဝါ-
 ဝဏ္ဏာဘတောတိ သတ္တာရာ အာဘတဝဏ္ဏော။ သတ္တာ ဟိ အဋ္ဌပရိသမဇ္ဈေ
 နိဿိဒိတွာ “သေဝထ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ”တိ အာဒိနာ^၁ နယေန
 ထေရဿ ဝဏ္ဏံ အာဟရိတိ ထေရော အာဘတဝဏ္ဏော နာမ ဟောတိ။ ကာလံ
 ကင်္ခတိတိ ပရိနိဗ္ဗာနကာလံ ပတ္တေတိ။ ဒိဏာသဝေါ ဟိ နေဝ မရဏံ အဘိနန္ဒတိ၊
 န ဇီဝိတံ ပတ္တေတိ။ ဒိဝသသင်္ခေပံ^၂ ဝေတနံ ဂဟေတွာ^၃ ဌိတပုရိသော ဝိယ
 ကာလံ ပန ပတ္တေတိ။ ဩလောကေန္တော တိဋ္ဌတိတိ အတ္တော။ တေနောဂါဟ—

“နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
 ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ”တိ^၄။ ။နဝမံ။

၁၀-နာနာတိတ္ထိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဒသမေ နာနာတိတ္ထိယသာဝကတိ တေ ကိရ ကမ္မဝါဒိနော
 အဟေသုံ၊ တသ္မာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တေ “အတ္တနော
 အတ္တနော သတ္တရိ ပဿာဒေန နိဗ္ဗတ္တမှာ”တိ သညိနော ဟုတွာ “ဂစ္ဆာမ
 ဒသဗလဿ သန္တိကေ ဌတွာ အမှာကံ သတ္တာရာနံ ဝဏ္ဏံ ကထေဿာမာ”တိ
 အာဂန္တာ ပစ္စေကဂါထာဟိ ကထယိ^၁သု။ တတ္ထ ဆိန္ဒုတမာရိတေတိ ဆိန္ဒုတေ စ
 မာရိတေ စ။ ဟတဇာနိသူတိ ပေါထနေ စ ခေနဇာနိသု စ။ ပုညံ ဝါ ပနာတိ
 အတ္တနော ပုညမ္ပိ န သမနုပဿတိ၊ သင်္ခေပံတော ပုညာပုညာနံ ဝိပါကော
 နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ သ ဝေ ဝိဿာသမာစိန္တိတိ သော “ဧဝံ ကတပါပါနမ္ပိ
 ကတပုညာနမ္ပိ ဝိပါကော နတ္ထိ”တိ ဝဒန္တော သတ္တာနံ ဝိဿာသံ အဝဿယံ
 ပတိဋ္ဌံ အာစိက္ခတိ၊ တသ္မာ မာနနံ ဝန္တနံ ပူဇနံ အရဟတိတိ ဝဒတိ။

တပေါဇိဂုစ္ဆာယာတိ ကာယကိလမထတပေန ပါပဇိဂုစ္ဆနေန။ သုသံဝု-
 တတ္တောတိ သမန္တာဂတော ဝိဟိတော ဝါ။ ဇေဂုစ္ဆိတိ တပေန ပါပဇိဂုစ္ဆကော။
 နိပကောတိ ပဏ္ဍိတော။ စာတုယာမသုသံဝုတောတိ စာတုယာမေန သုသံ-
 ဝုတော။ စာတုယာမော နာမ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော စ ဟောတိ သဗ္ဗဝါရိ-
 ယုတ္တော စ သဗ္ဗဝါရိဝုတော စ သဗ္ဗဝါရိဖုရော စာတိ ဣမေ စတ္တာရော
 ကောဌာသာ။ တတ္ထ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတောတိ ဝါရိတသဗ္ဗဥဒကော၊ ပဋိက္ခိတ္တ-
 သဗ္ဗသိတောဒကောတိ အတ္တော။ သော ကိရ သိတောဒကေ သတ္တသညိ

၁-မ ၃-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဒိဝသေ ဒိဝသေ (သိ)
၃-ဂန္တာ (သျှာ)	၄-ခု ၂-၃၄၅-ပိဋ္ဌေ။

ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဝလဉ္ဇေတိ။ သဗ္ဗဝါရိယုတ္တောတိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ယုတ္တော။ သဗ္ဗဝါရိရတောတိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ဓုတပါပေါ။ သဗ္ဗဝါရိ-
ဖုဋ္ဌောတိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ဖုဋ္ဌော။ ဒိဋ္ဌံ သုတဉ္စ အာဓိကန္တန္တိ ဒိဋ္ဌံ “ဒိဋ္ဌံ
မေ”တိ သုတံ “သုတံ မေ”တိ အာဓိကန္တန္တော၊ န နိဂဟန္တော။ န ဟိ နူန
ကိဗ္ဗိသီတိ ဧဝရူပေါ သတ္တာ ကိဗ္ဗိသကာရကော နာမ န ဟောတိ။

နာနာတိတ္ထိယေတိ သော ကိရ နာနာတိတ္ထိယာနံယေဝ ဥပဋ္ဌာကော၊
တသ္မာ တေ အာရဗ္ဘ ဝဒတိ။ ပကုဓကော ကာတိယာနောတိ ပကုဓော^၁
ကစ္စာယနော။ နိဂဏ္ဍောတိ နာဋပုတ္တော။ မက္ခလိပူရဏာသေတိ မက္ခလိ စ
ပူရဏော စ။ သာမညပ္ပတ္တာတိ သမဏဓမ္မေ ကောဋိပ္ပတ္တာ။ န ဟိ နူန တေတိ
သပ္ပုရိသေဟိ န ဒူရေ၊ တေယေဝ လောကေ သပ္ပုရိသာတိ ဝဒတိ။
ပစ္စဘာသီတိ “အယံ အာကောဋကော ဣမေသံ နဂ္ဂနိဿိရိကာနံ ဒသဗလဿ
သန္တိကေ ဌတ္တာ ဝဏ္ဏံ ကထေတီတိ တေသံ အဝဏ္ဏံ ကထေဿာမိ”တိ
ပတိအဘာသီတိ။

ကတ္ထ သဟာစရိတေနာတိ သဟ စရိတမတ္တေန။ ဆဝေါ သိဂါလောတိ
လာမကော ကာလသိဂါလော။ ကောတ္ထုကောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
သင်္ကဿရာဇာရောတိ အာသင်္ကိတသမာစာရော။ န သတံ သရိက္ခောတိ
ပဏ္ဍိတာနံ သပ္ပုရိသာနံ သဒိသော န ဟောတိ၊ ကိံ^၂ တုံ ကာလသိဂါလသဒိသေ
တိတ္ထိယေ သီဟေ ကရောသီတိ။

အန္ဓာဝိသိတွာတိ “အယံ ဧဝရူပါနံ သတ္တာရာနံ အဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊
တေနေဝ နံ မုခေန ဝဏ္ဏံ ကထာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တဿ သရိရေ
အနုအာဝိသိ အဓိမုစ္စိ၊ ဧဝံ အန္ဓာဝိသိတွာ။ အာယုတ္တာတိ တပေါဇိဂုစ္ဆနေ
ယုတ္တပယုတ္တာ။ ပါလယံ ပဝိဝေကီယန္တိ ပဝိဝေကံ ပါလယန္တာ။ တေ ကိရ
“နာပိတပဝိဝေကံ ပါလေဿာမာ”တိ သယံ ကေသေ လုဉ္ဇန္တိ၊ “စိဝရပဝိဝေကံ
ပါတြေဿာမာ”တိ နဂ္ဂါ ဝိစရန္တိ၊ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကံ ပါလေဿာမာ”တိ
သုနခါ ဝိယ ဘူမိယံ ဝါ ဘုဉ္ဇန္တိ ဟတ္ထေသု ဝါ၊ “သေနာသနပဝိဝေကံ
ပါလေဿာမာ”တိ ကဏ္ဍကသေယျာဒိနိ ကပ္ပေန္တိ။ ရူပေ နိဝိဋ္ဌာတိ တဏှာ-
ဒိဋ္ဌိဟိ ရူပေ ပတိဋ္ဌိတာ။ ဒေဝလောကာဘိနန္ဒိနောတိ ဒေဝလောကပတ္ထန-
ကာမာ^၂။ မာတိယာတိ မစ္စာ၊ တေ ဝေ မစ္စာ^၃ ပရလောကတ္ထာယ သမ္မာ
အနုသာသန္တိတိ ဝဒတိ။

၁-ပကုဋ္ဌေါ(သျှာ) ၂-ဒေဝလောကပတ္ထနကာ (သီ၊သျှာ) ၃-တေဝ မစ္စေ (သျှာ)၊ တေ (သီ)

ဣတိ ဝိဒိတွာတိ “အယံ ပဌမံ ဧတေသံ အဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ဣဒါနိ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ ကောနု ခေါဇေသော”တိ အာဝဇ္ဇေန္တောဇာနိတွာဝ။ ယေ ဓန္တလိက္ခသ္မိံ ပဘာသဝဏ္ဏာတိ ယေ အန္တလိက္ခေ စန္ဒောဘာသသုရိယောဘာသသဗ္ဗျာရာဂ-
ဣန္ဒဓနတာရကရူပါနံ ပဘာသဝဏ္ဏာ။ သဗ္ဗေဝ တေ တေတိ သဗ္ဗေဝ တေ
တယာ။ နမူစီတိ မာရံ အာလပတိ။ အာမိသံ မစ္ဆာနံ ဝဇာယ ခိတ္တာတိ
ယထာ မစ္ဆာနံ ဝဇ္ဇောယ ဗဠိသလဂ္ဂံ အာမိသံ ခိပတိ၊ ဧဝံ တယာ ပသံသ-
မာနေန ဧတေ ရူပါ သတ္တာနံ ဝဇာယ ခိတ္တာတိ ဝဒတိ။

မာဏဝဂါမိယောတိ အယံ ကိရ ဒေဝပုတ္တော ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာကော။ ရာဇ-
ဂဟိယာနန္တိ ရာဇဂဟပဗ္ဗတာနံ။ သေတောတိ ကေလာသော။ အဃဂါမိနန္တိ
အာကာသဂါမိနံ။ ဥဒမိနန္တိ ဥဒကနိဓာနာနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ
ရာဇဂဟိယာနံ ပဗ္ဗတာနံ ဝိပုလော သေဋ္ဌော၊ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတာနံ ကေလာသော၊
အာကာသဂါမိနံ အာဒိစ္စော၊ ဥဒကနိဓာနာနံ သမုဒ္ဒေါ၊ နက္ခတ္တာနံ စန္ဒော၊
ဧဝံ သဒေဝကဿ လောကဿ ဗုဒ္ဓေါသေဋ္ဌောတိ။ ။ဒသမံ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကောသလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒဟရသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၂။ ကောသလသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတိ ယထာ ခမနိယာဒိနိ ပုစ္ဆန္တော ဘဂဝါ တေန၊ ဧဝံ သောပိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ အဟောသိ။ သီတောဒကံ ဝိယ ဥဏှောဒကေန သမ္မောဒိတံ ဧကိဘာဝံ အဂမာသိ။ ယာယ စ “ကစ္စိ ဘော ဂေါတမ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယံ၊ ကစ္စိ ဘောတော ဂေါတမဿ သာဝကာနဉ္စ” အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတက်” လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရော”တိအာဒိကာယ ကထာယ သမ္မောဒိ၊ တံ ဝီတိပါမောဇ္ဇ- သင်္ခါတသမ္မောဒဇနနတော သမ္မောဒိတုံ ယုတ္တဘာဝတော စ သမ္မောဒနိယံ၊ အတ္ထဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ စိရမ္ပိ ကာလံ သာရေတုံ နိရန္တရံ ပဝတ္ထေတုံ အရဟ- ရူပတော သရိတဗ္ဗဘာဝတော စ သာရဏီယံ။ သုယျမာနသုခတော စ သမ္မောဒနိယံ၊ အနုဿရိယမာနသုခတော သာရဏီယံ။ တထာ ဗျဉ္ဇနပရိ- သုဒ္ဓတာယ သမ္မောဒနိယံ၊ အတ္ထပရိသုဒ္ဓတာယ သာရဏီယန္တိ ဧဝံ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ပရိယော- သာပေတွာ နိဋ္ဌပေတွာ ဣတော ပုဗ္ဗေ တထာဂတဿ အဒိဋ္ဌတ္တာ ဂုဏာဂုဏ- ဝသေန ဂမ္ဘိရဘာဝံ ဝါ ဥတ္တာနဘာဝံ ဝါ အဇာနန္တော ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တော ခေါ ယံ ဩဝဇ္ဇိကသာရံ ကတွာ အာဂတော လောက- နိဿရဏဘဝေါက္ကန္တိပဉ္စ သတ္ထု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတံ ပုစ္ဆိတုံ ဘဝမ္ပိ နောတိ- အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဘဝမ္ပိတိ ပိ-ကာရော သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထေ နိပါတော၊ တေန စ ဆ သတ္တာရေ သမ္ပိဏ္ဍတိ။ ယထာ ပူရဏာဒယော “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမှာ”တိ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဧဝံ ဘဝမ္ပိ န ပဋိဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပန ရာဇာ န အတ္တနော လဒ္ဓိယာ၊ လောကေ မဟာဇနေန ဂဟိတပဋိညာဝသေန ပုစ္ဆတိ။ အထ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ နဒန္တော ယံ ဟိ တံ မဟာရာဇာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဟံ ဟိ မဟာရာဇာတိ အနုတ္တရံ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ သဗ္ဗညုတညာဏသင်္ခါတံ သမ္မာသမ္မောဒိံ အဟံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ

ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂမနေန သမဏာ၊ ဇာတိဝသေန ပြာဟူဏာ။ သင်္ဃိနောတိအာဒိသု
 ပဗ္ဗဇိတသမူဟသင်္ခါတော သံဃော ဧတေသံ အတ္ထိတိ သင်္ဃိနော။ သွေဝ ဂဏော
 ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဂဏိနော။ အာစာရသိက္ခာပနဝသေန တဿ ဂဏဿ အာစရိ-
 ယာတိ ဂဏာစရိယာ။ ဉာတတိ ပညာတာ ပါကဋ္ဌာ။ “အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ
 အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝတ္ထုမ္ပိန နိဝါသေန္တိ”တိ ဧဝံသမုဂ္ဂတော ယသော ဧတေသံ အတ္ထိတိ
 ယသသိနော။ တိတ္ထကရာတိ လဒ္ဓိကရာ။ သာရသမ္ပတာတိ “သန္တော သပ္ပုရိ-
 သာ”တိ ဧဝံသမ္ပတာ။ ဗဟုဇနဿာတိ အဿုတဝတော အန္ဓဗာလပုထုဇနဿ။
 ပူရဏောတိအာဒိနိ ဇတသံနာမဂေါတ္တာနိ။ ပူရဏောတိ ဟိနာမမေဝ။ တထာ
 မက္ခလီတိ။ သော ပန ဂေါသာလာယ ဇာတတ္တာ ဂေါသာလောတိ ပုတ္တော။
 နာဠုပုတ္တောတိ နာဠုဿ ပုတ္တော။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တောတိ ဗေလဋ္ဌဿ ပုတ္တော။
 ကမ္ဘာယနောတိ ပကုဿေ ဂေါတ္တံ။ ကေသကမ္ဘလဿ ဓာရဏတော အဇိတော
 ကေသကမ္ဘလောတိ ပုတ္တော။

တေပိ မယာတိ ကပ္ပကောလာဟလံ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ စက္ကဝတ္ထိကောလာ-
 ဟလန္တိ တိဏိ ကောလာဟလာနိ။ တတ္ထ “ဝဿသတသဟဿမတ္ထကေ
 ကပ္ပုဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ”တိ ကပ္ပကောလာဟလံ နာမ ဟောတိ။ “ဣတော ဝဿ-
 သတသဟဿမတ္ထကေ လောကော ဝိနဿိဿတိ၊ မေတ္တံ မာရိသာ ဘာဝေထ၊
 ကရုဏံ မုဒိတံ ဥပေက္ခ”န္တိ မနုဿပ္ပထေ ဒေဝတာ ဃောသေန္တိယော ဝိစရန္တိ။
 “ဝဿသဟဿမတ္ထကေ ပန ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ နာမ
 ဟောတိ။ “ဣတော ဝဿသဟဿမတ္ထကေ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ
 ပဋိပန္နေန သံဃရတနေန ပရိဝါရိတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဝိစရိဿတိ”တိ
 ဒေဝတာ ဥဋ္ဌေါသေန္တိ။ “ဝဿသတမတ္ထကေ ပန စက္ကဝတ္ထိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ
 စက္ကဝတ္ထိကောလာဟလံ နာမ ဟောတိ။ “ဣတော ဝဿသတမတ္ထကေ
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော စတုဒ္ဓိပိဿရော သဟဿပုတ္တပရိဝါရော ဝေဟာသင်္ဂ-
 မော စက္ကဝတ္ထိရာဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဒေဝတာ ဥဋ္ဌေါသေန္တိ။

ဣမေသု တီသု ကောလာဟလေသု ဣမေ ဆ သတ္တာရော ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ
 သုတွာ အာစရိယေ ပယိရူပါသိတွာ စိန္တာမဏိဝိဇ္ဇာဒိနိ ဥဂ္ဂဏှိတွာ “မယံ
 ဗုဒ္ဓမှာ”တိ ပဋိညံ ကတွာ မဟာဇနပရိဝုတာ ဇနပဒံ ဝိစရန္တာ အနုပုဗ္ဗေန
 သာဝတ္ထိယံ ပတ္တာ။ တေသံ ဥပဋ္ဌာကာ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “မဟာရာဇ
 ပူရဏော ကဿပေါ။ပ။ အဇိတော ကေသကမ္ဘလော ဗုဒ္ဓေါ ကိရ သဗ္ဗညူ
 ကိရာ”တိ အာရောစေသုံ။ ရာဇာ “တုမှေဝ နေ နိမန္တေတွာ အာနေထာ”တိ

အာဟ။ တေ ဂန္ဓာ ကေဟိ “ရာဇာ ဝေါ နိမန္တေတိ၊ ရညော ဂေဟေ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ ပုတ္တာ ဂန္ဓံ န ဥဿဟန္တိ^၁၊ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနာ ဥပဋ္ဌာကာနံ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထာယ အဓိဝါသေတွာ သဗ္ဗေ ကေတောဝ အဂမံသု။ ရာဇာ အာသနာနိ ပညာပေတွာ “နိသီဒန္တ”တိ အာဟ။ နိဂ္ဂုဏာနံ^၂ အတ္တဘာဝေ ရာဇသွာ နာမ ဖရတိ၊ တေ မဟာရဟေသု အာသနေသု နိသီဒိတုံ အသက္ကောန္တာ ဖလကေသု စေဝ ဘူမိယံ စ နိသီဒိံသု။

ရာဇာ “တ္ထေကေနေဝ နတ္ထိ တေသံ အန္တော သုက္ကဓမ္မော”တိ ဝတွာ အာဟာရံ အဒတွာဝ တာလတော ပတိတံ မုဂ္ဂရေန ပေါထေန္တော ဝိယ “တုမေ ဗုဒ္ဓါ၊ န ဗုဒ္ဓါ”တိ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ တေ စိန္တယိံသု “သစေ ‘ဗုဒ္ဓမ္မာ’တိ ဝက္ခာမ၊ ရာဇာ ဗုဒ္ဓဝိသယေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ကထေတုံ အသက္ကောန္တေ ‘တုမေ မယံ ဗုဒ္ဓါတိ မဟာဇနံ ဝဉ္စေတွာ အာဟိဏှထာ’တိ ဇိဝုမ္ပိ ဆိန္ဒာပေယျ၊ အညမ္ပိ အနတ္တံ ကရေယျာ”တိ သကပဋိညာယ ဧဝ “န မယံ ဗုဒ္ဓါ”တိ ဝဒိံသု။ အထ နေ ရာဇာ ဂေဟတော နိကဗျာပေသိ။ တေ ရာဇသရတော နိက္ခန္တေ ဥပဋ္ဌာကာ ပုစ္ဆိံသု “ကိံ အာစရိယာ ရာဇာ တုမေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ သက္ကာရသမ္မာနံ အကာသိ”တိ။ ရာဇာ “ဗုဒ္ဓါ တုမေ”တိ ပုစ္ဆိ၊ တတော မယံ “သစေ အယံ ရာဇာ ဗုဒ္ဓဝိသယေ ပဉ္စ ကထိယမာနံ အဇာနန္တော အမေသု မနံ ပဒေါ-သေဿတိ၊ ဗဟုံ အပုညံ ပသဝိဿတိ”တိ ရညော အနုကမ္မာယ “န မယံ ဗုဒ္ဓါ”တိ ဝဒိမ္မာ၊ မယံ ပန ဗုဒ္ဓါ ဧဝ၊ အမှာကံ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ ဥဒကေန ခောဝိတွာဝိ ဟရိတုံ န သက္ကာတိ။ ဣတိ ဗဟိဒ္ဓါ “ဗုဒ္ဓမ္မာ”တိ အာဟံသု၊ ရညော သန္တိကေ “န မယံ ဗုဒ္ဓါ”တိ ဝဒိံသုတိ၊ ဣဒံ ဂဟေတွာ ရာဇာ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ကိံ ပန ဘဝံ ဂေါတမော ဒဟရော စေဝ ဇာတိယာ၊ နဝေါ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ ဣဒံ အတ္တနော ပဋိညံ ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ တတ္ထ ကိန္တိ ပဋိက္ခေပဝစနံ။ ဧတေ ဇာတိမဟလ္လကာ စ စိရပဗ္ဗဇိတာ စ “ဗုဒ္ဓမ္မာ”တိ န ပဋိဇာနန္တိ၊ ဘဝံ ဂေါတမော ဇာတိယာ စ ဒဟရော ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စ နဝေါ ကိံ ပဋိဇာနာတိ၊ မာ ပဋိဇာနာဟိတိ အတ္ထော။

န ဥညာတဗ္ဗာတိ န အဝဇာနိတဗ္ဗာ။ န ပရိဘောတဗ္ဗာတိ န ပရိဘဝိတဗ္ဗာ။ ကတမေ စတ္တာရောတိ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ခတ္ထိယောတိ ရာဇကုမာရော။ ဥရဂေါတိ အာသိဝိသော။ အဂ္ဂိတိ အဂ္ဂိယေဝ။ ဘိက္ခုတိ ဣမသ္မိံ ပန ပဒေ ဒေသနာကုသလတာယ အတ္တာနံ အပ္ပန္နရံ ကတွာ သီလဝန္တံ ပဗ္ဗဇိတံ ဒဿေတိ။

တ္ထေ ၈ ဒဟရံ ရာဇကုမာရံ ဒိသွာ ဥက္ကမိတွာ မဂ္ဂံ အဒေန္တော ပါရုပနံ အနုပနေန္တော နိသိန္ဒာသနတော အနုဋ္ဌဟန္တော ဟတ္ထိပိဋ္ဌာဒီဟိ အနော-
တရန္တော ဟေဋ္ဌာ ကတွာ မညနဝသေန အညမ္ပိ ဝေရူပံ အနာစာရံ ကရောန္တော
ခတ္တိယံ အဝဇာနာတိ နာမ။ “ဘဒ္ဒကော ဝတာယံ ရာဇကုမာရော
မဟာကဏ္ဍော^၁ မဟောဒရော ကိံ နာမ ယံကိဉ္စိ စောရူပဒ္ဓဝံ ဝုပသမေတုံ ယတ္ထ
ကတ္ထမိ ဌာနေ ရဇ္ဇံ အနုသာသိတုံ သက္ခိဿတိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပရိဘောတိ
နာမ။ အဉ္စနိသလာကမတ္တမ္ပိ အာသီဝိသပေါတကံ ကဏ္ဍာဒိသု ပိဋ္ဌန္တော
အင်္ဂုလိမ္ပိ ဇိဝ္ဗမ္ပိ ခံသာပေန္တော ဥရဂံ အဝဇာနာတိ နာမ။ “ဘဒ္ဒကော ဝတာယံ
အာသီဝိသော ဥဒကဒေဇ္ဈဘော ဝိယ ကိံ နာမ ကိဉ္စိဒေဝ ခံသိတုံ ကဿမိဒေဝ
ကာယေ ဝိသံ ဖရိတုံ သက္ခိဿတိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပရိဘောတိ နာမ။
ခဇ္ဇောပနကမတ္တမ္ပိ အဂ္ဂိံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထေန ကိဋ္ဌန္တော ဘဏ္ဍုက္ခလိကာယ
ခိပန္တော စူဠာယ ဝါ သယနပိဋ္ဌသာဋကပသိဗ္ဗကာဒိသု ဝါ ဌပေန္တော^၂ အဂ္ဂိံ
အဝဇာနာတိ နာမ။ “ဘဒ္ဒကော ဝတာယံ အဂ္ဂိံ ကတရံ န ခေါ ယာဂုဘတ္တံ
ပစိဿတိ၊ ကတရံ မစ္ဆမံသံ၊ ကဿ သိတံ ဝိနောဒေဿတိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော
ပရိဘောတိ နာမ။ ဒဟရသာမဏေရမ္ပိ ပန ဒိသွာ ဥက္ကမိတွာ မဂ္ဂံ အဒေန္တောတိ
ရာဇကုမာရေ ဝုတ္တံ အနာစာရံ ကရောန္တော ဘိက္ခု အဝဇာနာတိ နာမ။
“ဘဒ္ဒကော ဝတာယံ သာမဏေရော မဟာကဏ္ဍော မဟောဒရော ယံကိဉ္စိ
ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတုံ ယံကိဉ္စိ အရညံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဝသိတုံ သက္ခိဿတိ၊
သံဃတ္ထေရကာလေ မနာပေါ ဘဝိဿတိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပရိဘောတိ
နာမ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ န ကာတဗ္ဗန္တိ ဒေဿန္တော န ဥညာတဗ္ဗော န ပရိဘော-
တဗ္ဗောတိ အာဟ။

တေဒဝေါစာတိ ဧတံ ဂါထာဗန္ဓံ အဝေါစ။ ဂါထာ ၈ နာမေတာ တဒတ္ထဒီပ-
နာပိ ဟောန္တိ ဝိသေသတ္ထဒီပနာပိ၊ တတြိမာ တဒတ္ထမ္ပိ ဝိသေသတ္ထမ္ပိ ဒီပေန္တိ ယေဝ။
တတ္ထ ခတ္တိယန္တိ ခေတ္တာနံ အဓိပတိံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ခေတ္တာနံ အဓိပတိတိ ခေါ
ဝါသေဋ္ဌ ‘ခတ္တိယော ခတ္တိယော’တွေဝ ဒုတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တ”န္တိ^၃။ ဇာတိ-
သမ္ပန္နန္တိ တာယေဝ ခတ္တိယဇာတိယာ ဇာတိသမ္ပန္နံ။ အဘိဇာတန္တိ တိဏိ
ကုလာနိ အတိက္ကမိတွာ ဇာတံ။

ဌာနံ ဟိတိ ကာရဏံ ဝိဇ္ဇတိ။ မနုဇိန္ဒောတိ မနုဿဇေဋ္ဌကော။ ရာဇ-
ဒဏ္ဍေနာတိ ရညော ဥဒ္ဓုဒဏ္ဍေန၊ သော အပ္ပကော နာမ န ဟောတိ၊
ဒဿသဟဿဝိသတိသဟဿပ္ပမာဏော ဟောတိယေဝ။ တသ္မိံ ပက္ကမတေ

၁-မဟာကဏ္ဍော (သိ)၊ မဟာဂဏ္ဍော (သျှာ)

၂-ခိပန္တော (သျှာ)

၃-ဒီ ၃-၇၇-ပိဋ္ဌေ။

ဘုသန္တိ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဗလဝဥပက္ကမံ ဥပက္ကမတိ။ ရက္ခံ ဇီဝိတမတ္တနောတိ အတ္တနော ဇီဝိတံ ရက္ခမာနော တံ ခတ္ထိယံ ပရိဝဇ္ဇေယျ န သဇ္ဇေယျ။

ဥစ္စာဝစေဟိ နာနာဝိဓေဟိ။ ဝဏ္ဏေဟိတိ သဏ္ဌာနေဟိ။ ယေန ယေန ဟိ ဝဏ္ဏေန စရန္တော ဂေါစရံ လဘတိ၊ ယဒိ သပ္ပဝဏ္ဏေန၊ ယဒိ ဒေဇ္ဈဘဝဏ္ဏေန၊ ယဒိ မေနိဝဏ္ဏေန၊ အန္တမသော ကလန္တကဝဏ္ဏေနပိ စရတိယေဝ။ အာသဇ္ဇာတိ ပတွာ။ ဗာလန္တိ ယေန ဗာလေန သဋ္ဌိတော၊ တံ ဗာလံ နရံ ဝါ နာရိံ ဝါ ခံသေယျ။

ပဟူတဘက္ခန္တိ ဗဟုဘက္ခံ။ အဂ္ဂိဿ ဟိ အဘက္ခံ နာမ နတ္ထိ။ ဇာလိနန္တိ ဇာလဝန္တံ။ ပါဝကန္တိ အဂ္ဂိံ။ ပါဝဂန္တိပိ ပါဌော။ ကဏ္ဍဝတ္တနိန္တိ ဝတ္တနိတိ မဂ္ဂေါ၊ ၊ အဂ္ဂိနာ ဂတမဂ္ဂေါ၊ ကဏ္ဍော ဟောတိ ကာဌကော၊ တသ္မာ “ကဏ္ဍဝတ္တနိ”တိ ဝုစ္စတိ။

မဟာ ဟုတ္တာနာတိ မဟန္တော ဟုတွာ။ အဂ္ဂိ ဟိ ကေဒါ ယာဝဗြဟ္မ-
လောကပ္ပမာဏောပိ ဟောတိ။ ဇာယန္တိ တတ္ထ ပါရေဟာတိ တတ္ထ အဂ္ဂိနာ
ဒမုဝနေ ပါရေဟာ ဇာယန္တိ။ ပါရေဟာတိ တိဏရက္ခာဒယော ဝုစ္စန္တိ။ တေ
ဟိ အဂ္ဂိနာ ဒမုဌာနေ မူလမတ္ထေပိ အဝသိဌေ ပါဒတော ရောဟန္တိ ဇာယန္တိ
ဝမုန္တိ၊ တသ္မာ “ပါရေဟာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ပုန ရောဟနတ္ထေန ဝါ ပါရေဟာ။
အဟောရတ္တာနမစ္စယေတိ ရတ္တိန္ဒြဝါနံ အတိက္ကမေ။ နိဒါသေပိ ဒေဝေ ဝုဌမတ္ထေ
ဇာယန္တိ။

ဘိက္ခု၊ ဥဟတိ တေဇသာတိ ဧတ္ထ အက္ခောသန္တံ ပစ္စက္ခောသန္တော
ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍန္တော ပဟရန္တံ ပဋိပဟရန္တော ဘိက္ခု နာမ ကိဉ္စိ ဘိက္ခု-
တေဇသာ ဥဟိတုံ န သက္ခောတိ။ ယော ပန အက္ခောသန္တံ န ပစ္စက္ခောသတိ၊
ဘဏ္ဍန္တံ န ပဋိဘဏ္ဍတိ၊ ပဟရန္တံ န ပဋိပဟရတိ၊ တသ္မိံ ဝိပ္ပုဋ္ဌိပန္နော တဿ
သီလတေဇေန ဥယျတိ။ တေနေဝေတံ ဝုတ္တံ။ န တဿ ပုတ္တာ ပသဝေါတိ တဿ
ပုတ္တဓိတရောပိ ဂေါမဟိံသကုက္ကုဋ္ဌသူကရာဒယော ပသဝေါပိ? န ဘဝန္တိ၊
ဝိနဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဒါယာဒါ ဝိန္ဒရေ ဓနန္တိ တဿ ဒါယာဒါပိ ဓနံ န
ဝိန္ဒန္တိ။ တာလာဝတ္ထ။ ဘဝန္တိ တေတိ တေ ဘိက္ခုတေဇသာ ဒမုာ ဝတ္ထု-
မတ္တာဝသိဌော မတ္တကစ္ဆိန္ဒတာလော ဝိယ ဘဝန္တိ၊ ပုတ္တဓိတာဒိဝသေန န
ဝမုန္တိတိ အတ္ထော။

တသ္မာတိ ယသ္မာ သမဏတေဇေန ဒဃာ မတ္တကစ္ဆိန္ဒတာလော ဝိယ အဝိရုဠိဓမ္မာ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ။ သမ္ဗဒေဝ သမာစရေတိ သမ္ဗာ သမာစရေယျ။ သမ္ဗာ သမာစရန္တေန ပန ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ခတ္တိယံ တာဝ နိဿာယ လဒ္ဓဗ္ဗံ ဂါမနိဂမယာနဝါဟနာဒိအာနိသံသံ၊ ဥရဂံ နိဿာယ တဿ ကိဋ္ဌာပနေန လဒ္ဓဗ္ဗံ ဝတ္တဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိအာနိသံသံ၊ အဂ္ဂိံ နိဿာယ တဿာနုဘာဝေန ပတ္တဗ္ဗံ ယာဂုဘတ္တပစနသီတဝိနောဒနာဒိအာနိသံသံ၊ ဘိက္ခုံ နိဿာယ တဿ ဝသေန ပတ္တဗ္ဗံ အသုတသဝနသုတပရိယောဒပနသဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမာဒိအာနိသံသံ သမ္ဗဿမာနေန “ဧတေ နိဿာယ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရော အာဒိနဝေါ အတ္ထိ၊ ကိံ ဣမေဟိ” တိ န သဗ္ဗသော^၁ ပဟာတဗ္ဗာ^၂။ ဣဿရိယတ္ထိကေန ပန ဝုတ္တပ္ပကာရံ အဝဇာနနဉ္စ ပရိဘဝနဉ္စ အကတွာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိပစ္ဆာနိပါတိတာဒိဟိ ဥပါယေဟိ ခတ္တိယကုမာရော တောသေတဗ္ဗော၊ ဧဝံ တတော ဣဿရိယံ အဓိဂမိဿတိ။ အဟိတုဏ္ဏိကေန ဥရဂေ ဝိဿာသံ အကတွာ နာဂဝိဇ္ဇံ ပရိဝတ္တေတွာ အဇပဒေန ဒဏ္ဍေန ဂီဝါယ ဂဟေတွာ ဝိသဟရေန မူလေန ဒါဌာ ခောဝိတွာ ပေဋ္ဌာယံ ပက္ခိပိတွာ ကိဋ္ဌာပေန္တေန စရိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တံ နိဿာယ ဃာသစ္ဆာဒနာဒိနိ လဘိဿတိ။ ယာဂုပစနာဒိနိ ကတ္တုကာမေန အဂ္ဂိံ ဝိဿာသေန ဘဏ္ဍုက္ခ- လိကာဒိသု အပက္ခိပိတွာ ဟတ္ထေဟိ အနာမသန္တေန ဂေါမယစုဏ္ဏာဒိဟိ ဇာလေတွာ ယာဂုပစနာဒိနိ ကတ္တုဗ္ဗာနိ၊ ဧဝံ တံ နိဿာယ အာနိသံသံ လဘိဿတိ။ အသုတသဝနာဒိနိ ပတ္တယန္တေနပိ ဘိက္ခုံ အတိဝိဿာသေန ဝေဇ္ဇကမ္ပနဝကမ္မာဒိသု^၃ အယောဇေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌာ- တဗ္ဗော၊ ဧဝံ တံ နိဿာယ အသုတပုဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အသုတပုဗ္ဗံ ပဉ္စာဝိနိစ္ဆယံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ တိဿော ကုလသမ္ပတ္တိယော^၄ ဆ ကာမသဂ္ဂါနိ နဝ စ ပြဟ္မလောကေ ပတွာ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဒဿနမ္ပိ လဘိဿတိတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ သမ္ဗဒေဝ သမာစရေတိ အာဟ။

တေဒဝေါစာတိဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပသန္ဓော ပဿာဒံ အာဝိကရောန္တော ဧတံ “အဘိက္ကန္တ” န္တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ အဘိက္ကန္တန္တိ အဘိကန္တံ^၅ အတိဇ္ဇဉ္စ အတိမနာပံ၊ အတိသုန္ဓရန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ဧကေန အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေန ဒေသနံ ထောမေဟိ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ” တိ။ ဧကေန

၁-န သဗ္ဗသောဝ (သီ၊ သျာ)

၂-ပဟာတဗ္ဗော (သျာ)

၃-ဝေဇ္ဇကမ္ပဒူတကမ္မာဒိသု (သီ)၊ ဝေဇ္ဇကမ္ပဒူတကမ္ပနဝကမ္မာဒိသု (သျာ)

၄-ကုလသမ္ပတ္တိယော (သီ၊ သျာ)

၅-အဘိကန္တံ (သျာ)

အတ္တနော ပဿာဒံ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ မမ ပဿာဒေါ”တိ။

တတော ပရံ စကူဟိ ဥပမာဟိ ဒေသနံယေဝ ထောမေတိ။ တတ္ထ နိက္ကုဇိတန္တိ အဓောမုခဌပိတံ၊ ဟေဌာမုခဇာတံ ဝါ။ ဥက္ကုဇေယျာတိ ဥပရိမုခံ ကရေယျ။ ပဋိစ္ဆန္တန္တိ တိဏပဏ္ဏာဒိဆာဒိတံ^၁။ ဝိဝရေယျာတိ ဥပ္ပါဋေယျ။ မူဠဿာတိ ဒိဿာမူဠဿ။ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာတိ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “ဧသ မဂ္ဂေါ”တိ ဝဒေယျ။ အန္ဓကာရေတိ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဒသိ အမုရတ္တ ဃနဝန- သဏ္ဌာ မေဃပဋ္ဌလေဟိ စတုရင်္ဂေတမေ^၂။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ကောစိ နိက္ကုဇိတံ ဥက္ကုဇေယျ၊ ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဝိမုခံ အသဒ္ဓမ္မေ ပတိတံ မံ အသဒ္ဓမ္မာ ဝုဠာ- ပေန္တေန၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝိဝရေယျ၊ ဧဝံ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနန္တရ- ဓာနာ ပဘုတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တံ သာသနံ ဝိဝရေန္တေန၊ ယထာ မူဠဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ ဧဝံ ကုမ္မဂ္ဂမိစ္ဆာမဂ္ဂပဋိပန္နဿ မေ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာဝိ- ကရောန္တေန၊ ယထာ အန္ဓကာရေ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊ ဧဝံ မောဟန္ဓ- ကာရေနိမုဂ္ဂဿ^၃ မေ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိ အပဿတော တပ္ပုဋိစ္ဆာဒကမောဟန္ဓ- ကာရဝိဒ္ဓိသကဒေသနာပဇ္ဇောတံ ဓာရေန္တေန^၄ မယံ ဘဂဝတာ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိ ပကာသိတတ္တာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတောတိ။

ဧဝံ ဒေသနံ ထောမေတွာ ဣမာယ ဒေသနာယ ရတနတ္ထယေ ပသန္ဓ- စိတ္တော ပသန္ဓာကာရံ ကရောန္တော သောဟန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောဟန္တိ ဧသော အဟံ။ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာတိ ဘဂဝန္တဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာတိ ဣမံ ရတနတ္ထယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတူတိ မံ ဘဂဝါ “ဥပါသကော အယ”န္တိ ဧဝံ ဓာရေတု၊ ဇာနာ- တူတိ အတ္ထော။ အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ အဇ္ဇတံ အာဒိံ ကတွာ။ အဇ္ဇဒဂ္ဂေတိ ဝါ ပါဌော၊ ဒ-ကာရော ပဒသန္တိကရော၊ အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ။ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္ထုကံ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတူတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဌကထာယ သာမညဖလသုတ္တေ သဗ္ဗာကာရေန ဝုတ္တောတိ။ ။ ပဌမံ။

၁-တိဏာဒိဆာဒိတံ (သျှာ)၊ တိဏပဏ္ဏာဒိဟိ ဆာဒိတံ (က)

၂-စတုရင်္ဂတမသိ (က)

၃-မောဟန္တကာရနိမုဂ္ဂဿ (သိ၊ က)

၄-....ပဇ္ဇောတဓာရဏေန (က)

၂-ပုရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဒုတိယေ အဘိဝါဒေတွာတိ ပုရိသသုတ္တေ သရဏဂတတ္တာ ဣမ အဘိဝါဒေသိ။ အဗ္ဗုတ္တန္တိ နိယကဗ္ဗတ္တံ၊ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ လောဘာဒိသု လုပ္ပနလက္ခဏော လောဘော၊ ဒုဿနလက္ခဏော ဒေါသော၊ မုယုနလက္ခဏော မောဟောတိ။ ဟိံသန္တိတိ ဝိဟေဌေန္တိ နာသေန္တိ ဝိနာသေန္တိ။ အတ္တသမ္ဘုတတိ အတ္တနိ သမ္ဘုတာ။ တစသာရံဝ သမ္ဗုလန္တိ ယထာ တစသာရံဝေဋ္ဌံ ဝါ နဠံ ဝါ အတ္တနော ဖလံ ဟိံသတိ ဝိနာသေတိ၊ ဧဝံ ဟိံသန္တိ ဝိနာသေန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဇရာမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ တတိယေ အညတြ ဇရာမရဏာတိ ဇရာမရဏတော မုတ္တော နာမ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆတိ။ ခတ္တိယမဟာသာလာတိ ခတ္တိယမဟာသာလာ နာမ မဟာသာရပုတ္တာ ခတ္တိယာ။ ယေသံ ဟိ ခတ္တိယာနံ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ကောဋိသတံ နိဓာနဂတံ ဟောတိ၊ တယော ကဟာပဏကုမ္ဘော ဝလဉ္ဇနတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတာ ဟောန္တိ၊ တေ ခတ္တိယမဟာသာလာ နာမ။ ယေသံ ပြာဟ္မဏာနံ အသိတိကောဋိဓနံ နိဟိတံ ဟောတိ၊ ဒိယဗျော ကဟာပဏကုမ္ဘော ဝလဉ္ဇနတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတော ဟောတိ၊ တေ ပြာဟ္မဏ-မဟာသာလာ နာမ။ ယေသံ ဂဟပတိနံ စတ္တာလီသကောဋိဓနံ နိဟိတံ ဟောတိ၊ ကဟာပဏကုမ္ဘော ဝလဉ္ဇနတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတော ဟောတိ၊ တေ ဂဟပတိမဟာသာလာ နာမ။

အဇာတိ ဣဿရာ။ နိဓာနဂတဓနဿ^၂ မဟန္တတာယ မဟဒ္ဓနာ။ သုဝဏ္ဏ-ရဇတဘာဇနာဒီနံ ဥပဘောဂဘဏ္ဍာနံ မဟန္တတာယ မဟာဘောဂါ။ အနိဓာနဂတဿ ဇာတရူပရဇတဿ ပဟူတတာယ ပဟူတဇာတရူပရဇတော။ ဝိတ္တုပကရဏဿ တုဋ္ဌိကရဏဿ^၃ ပဟူတတာယ ပဟူတဝိတ္တုပကရဏာ။ ဂေါဓနာဒီနဉ္စ သတ္တဝိဓဉ္စညာနဉ္စ ပဟူတတာယ ပဟူတဓနဉ္စညာ။ တေသမ္ပိ ဇာတာနံ နတ္ထိ အညတြ ဇရာမရဏာတိ တေသမ္ပိ ဧဝံ ဣဿရာနံ ဇာတာနံ နိဗ္ဗတ္တာနံ နတ္ထိ အညတြ ဇရာမရဏာ၊ ဇာတတ္ထာယေဝ ဇရာမရဏတော မောက္ခော နာမ နတ္ထိ၊ အန္တောဇရာမရဏေယေဝ တေတိ^၄။

၁-ဝံသဗလန္တိ (သျှာ)

၃-တုဋ္ဌိကာရဏဿ (သျှာ)

၂-နိဓာနဂတဿ (သျှာ)

၄-ဟောတိ (သိ)

အရဟန္တာတိအာဒိသု အာရဏာ ကိလေသေဟိတိ အရဟန္တာ။ ဒိဏာ
 ဧတေသံ စတ္တာရော အာသဝါတိ ဒိဏာသဝါ။ မြဟ္မစရိယဝါသံ ဝုဋ္ဌာ
 ပရိနိဋ္ဌိတဝါသာတိ ဝုသိတဝန္တာ။ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ကရဏီယံ ဧတေသံ
 ကတန္တိ ကတကရဏီယာ။ ခန္ဓဘာရော ကိလေသဘာရော အဘိသင်္ခါရဘာရော
 ကာမဂုဏဘာရောတိ ဣမေ ဩဟိတာ ဘာရာ ဧတေသန္တိ ဩဟိတဘာရာ။
 အနုပ္ပတ္တော အရဟတ္တသင်္ခါတော သကော အတ္တော ဧတေသန္တိ အနုပ္ပတ္တ-
 သဒတ္တာ။ ဒသဝိဓမ္မိ ပရိက္ခိဏံ ဘဝသံယောဇနံ ဧတေသန္တိ ပရိက္ခိဏဘဝ-
 သံယောဇနာ။ သမ္မာ ကာရဏေဟိ ဇာနိတွာ ဝိမုတ္တာတိ သမ္မဒညာဝိမုတ္တာ။
 မဂ္ဂပညာယ စတုသစ္စဓမ္မံ ဥတွာ ဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တာတိ အတ္တော။ ဘေဒန-
 ဓမ္မောတိ ဘိဇ္ဇနသဘာဝေါ။ နိက္ခေပနဓမ္မောတိ^၁ နိက္ခိပိတဗ္ဗသဘာဝေါ။
 ဒိဏာသဝဿ ဟိ အဇီရဏဓမ္မောပိ အတ္ထိ၊ အာရမ္မဏတော ပဋိဝိဒ္ဓံ နိဗ္ဗာနံ၊
 တံ ဟိ^၂ န ဇီရတိ။ ဣမ ပနဿ ဇီရဏဓမ္မံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။
 အတ္ထုပ္ပတ္တိကော ကိရဿ သုတ္တဿ နိက္ခေပေါ။ သိဝိကသာလာယ နိသီဒိတွာ
 ကထိတန္တိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဘဂဝါ စိတြာနိ ရထယာနာဒိနိ ဒိသွာ ဒိဋ္ဌမေဝ
 ဥပမံ ကတွာ “ဇီရန္တိ ဧဝ ရာဇရထာ”တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ဇီရန္တိတိ ဇရံ ပါပုဏန္တိ။ ရာဇရထာတိ ရညော အဘိရူဟနရထာ။
 သုစိတ္တာတိ သုဝဏ္ဏရဇတောဒိဟိ သုဠု စိတ္တိတာ^၃။ အထော သရီရဓ္မိ ဇရံ
 ဥပေတိတိ ဧဝရူပေသု အနုပါဒိဏ္ဏကေသု သာရဒါရမယေသု ရထေသု ဇီရန္တေသု
 ဣမသ္မိ^၄ အဇ္ဈတ္တိကေ ဥပါဒိဏ္ဏကေ မံသလောဟိတာဒိမယေ သရီရေ ကိ^၅ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
 သရီရဓ္မိ ဇရံ ဥပေတိယေဝါတိ အတ္တော။ သန္တော ဟဝေ သန္တိ ပဝေဒယန္တိ^၆တိ
 သန္တော သန္တိဟိ^၇ သန္တိ^၈ သတံ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိတိ ဧဝံ ပဝေဒယန္တိ။
 သတံ ဓမ္မော နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ န ဇီရတိ၊ အဇရံ အမတန္တိ^၉ ဧဝံ
 ကထေန္တိတိ အတ္တော။ ယသ္မာ ဝါ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ သီဒနသဘာဝါ ကိလေသာ
 ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ တံ သန္တိတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ ပုရိမပဒဿ ကာရဏံ ဒဿေန္တော
 “သန္တော ဟဝေ သန္တိ ပဝေဒယန္တိ”တိ အာဟ။ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
 သတံ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊ တသ္မာ^၆ သန္တော သန္တိ ပဝေဒယန္တိ၊ အဇရံ
 နိဗ္ဗာနံ သတံ ဓမ္မောတိ အာစိက္ခန္တိတိ အတ္တော။ သုန္နရာဇိဝစနံ ဝါ ဧတံ
 သန္တိတိ။ ယံ သန္တိဓမ္မဘူတံ နိဗ္ဗာနံ သန္တော ပဝေဒယန္တိ ကထယန္တိ၊ သော
 သတံ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိတိပိ အတ္တော။ ။တတိယံ။

၁-နိက္ခေပနသဘာဝေါတိ (သျှာ)	၂-တမ္ပိ (က)	၃-စိတ္တာ (သျှာ)
၄-သန္တိ (သျှာ)	၅-အမရန္တိ (သျှာ)	၆-ကသ္မာ (သျှာ)

၄-ဝိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၅။ စတုတ္ထေ ရဟောဂတဿာတိ ရဟသိ ဂတဿ။ ပဋိသန္ဓိနဿာတိ နိလိနဿ ဧကိဘူတဿ။ ဧဝမေတံ မဟာရာဇာတိ ဣဓိ ဘဂဝါ ဣမံ သုတ္တံ သဗ္ဗညုဘာသိတံ ကရောန္တော အာဟ။ အန္တကေနာဓိပန္နဿာတိ မရဏေန အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌဿ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အတ္တရက္ခိတသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၆။ ပဉ္စမေ ဟတ္ထိကာယောတိ ဟတ္ထိဃဋ္ဌာ^၂။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သံဝရောတိ ပိဒဟနံ။ သာရ သဗ္ဗတ္ထ သံဝရောတိ ဣမိနာ ကမ္မပထဘေဒံ အပတ္တဿ ကမ္မဿ သံဝရံ ဒသေတိ။ လန္တီတိ ဟိရိမာ။ လန္တီဂဟဏေန စေတ္တ ဩတ္တပ္ပမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အပ္ပကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၇။ ဆဋ္ဌေ ဥဋ္ဌာရေ ဥဋ္ဌာရေတိပဏီတေ စ ဗဟုကေ စ။ မဇ္ဇန္တိတိ မာနမဇ္ဇနေန မဇ္ဇန္တိ။ အတိသာရန္တိ အတိက္ကမံ။ ကုဋ္ဌန္တိ ပါသံ။ ပစ္ဆိာသန္တိ ပစ္ဆိာ တေသံ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အနုကရဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၈။ သတ္တမေ ကာမဟေတူတိ ကာမမူလကံ။ ကာမနိဒါနန္တိ ကာမ- ပစ္စယာ။ ကာမာဓိကရဏန္တိ ကာမကရဏာ။ သဗ္ဗာနိ ဟေတာနိ အညမည- ဝေဝစနာနေဝ။ အဗြမုခေါတိ သုန္ဒရမုခေါ။ ဧကဒိဝသံ ကိရ ရာဇာ အနု- ကရဏေ^၃ နိဿိဒိ။ တတ္ထ ပဌမတရံ သဉ္စံ ဂဟေတွာ နိဿိန္တာ အမစ္စာ အဿာမိ- ကေပိ သာမိကေ ကရိံသု။ ရာဇာ တံ ဥတွာ “မယံ တာဝ ပထဝီဿရဿ သမ္ပုခါပေတေ ဧဝံ ကရောန္တိ၊ ပရမ္ပုခါကိံ နာမ န ကရိဿန္တိ၊ ပညာယိဿတိ ဒါနိ ဝိဒ္ဓုဉ္စူဘော^၄၊ သေနာပတိ သကေန ရဇ္ဇေန၊ ကိံ မယံ ဧဝရူပေဟိ လဉ္စ- ခါဒကေဟိ မုသာဝါဒီဟိ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌာနေ နိသဇ္ဇာယာ”တိ စိန္တေသိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ခိပ္ပံ ဩနိတန္တိ ကုမိနံ ဝိယ ဩဒ္ဓိတံ။ ယထာ မစ္စာ ဩဒ္ဓိတံ ကုမိနံ ပဝိသန္တာ န ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ သတ္တာ ကိလေသကာမေန ဝတ္ထုကာမံ ဝိတိက္ကမန္တာ န ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။ ။သတ္တမံ။

၁-ဣတိ (သီ)

၃-အတ္တကရဏေ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဟတ္ထိဃဋ္ဌော (က)

၄-ဝိဇဇူ ဘော (သီ)၊ ဝိဒုဉ္စူဘော (သျှာ)

ဂ-မဇ္ဈိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၉။ အဋ္ဌမေ အတ္ထိ န ခေါ တေ မဇ္ဈိကေတိ ကသ္မာ ပုစ္ဆတိ? အယံ ကိရ မဇ္ဈိကာ ဒုဂ္ဂတမာလာကာရဿ ဓိတာ၊ ဧကဒိဝသံ အာပဏတော ပူဝံ ဂဟေတွာ “မာလာရာမံ ဂန္ဓာဝ ခါဒိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဋိပထေ ဘိက္ခု- သံဃပရိဝါရံ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခာစာရံ ပဝိသန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမိတ္တာ တံ ဘဂဝတော အဒါသိ၊ သတ္တာ နိဿိဒနာကာရံ ဒဿေသိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော စိဝရံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ ဘဂဝါ တတ္ထ နိဿိဒိတွာ တံ ပူဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ သိတံ ပါတွာကာသိ။ ထေရော “ဣမိဿာ ဘန္တေ ကော ဝိပါကော ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာနန္ဒ အဇ္ဇေသာ^၁ တထာဂတဿ ပဌမဘောဇနံ အဒါသိ၊ အဇ္ဇေဝ ကောသလရညော အဂ္ဂမဟေသီ ဘဝိဿတိတိ။ တံဒိဝသ- မေဝ စ ရာဇာ ကာသိဂါမေ ဘာဂိနေယျေန ယုဒ္ဓေန^၂ ပရာဇိတော ပလာယိတွာ နဂရံ အာဂစ္ဆန္တော မာလာရာမံ ပဝိသိတွာ ဗလကာယဿ အာဂမနံ အာဂမေသိ။ တဿ သာ ဝတ္တံ အကာသိ။ သော တာယ ဝတ္ထေ^၃ ပသိဒိတွာ တံ အန္တေပုရံ အတိဟာရာပေတွာ တံ အဂ္ဂမဟေသိဌာနေ ဌပေသိ။

အထေကဒိဝသံ စိန္တေသိ “မယာ ဣမိဿာ ဒုဂ္ဂတကုလဿ ဓိတုယာ မဟန္တိ ဣဿရိယံ ဒိန္နံ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ ပုစ္ဆေယျံ ‘ကော တေ ပိယော’တိ။ သာ ‘တံ မေ မဟာရာဇ ပိယော’တိ ဝတွာ ပုန မံ ပုစ္ဆိဿတိ၊ အထဿာဟံ ‘မယုမ္ပိ တံယေဝ ပိယာ’တိ ဝက္ခာမီ”တိ။ ဣတိ သော အညမညံ ဝိဿာသဇနနတ္ထံ သမ္မောဒနီယံ ကထံ ကထေန္တော ပုစ္ဆတိ။ သာ ပန ဒေဝီ ပဏှိတာ ဗုဒ္ဓုပဌာယိကာ ဓမ္မုပဌာယိကာ သံဃုပဌာယိကာ မဟာပညာ^၄၊ တသ္မာ ဧဝံ စိန္တေသိ “နာယံ ပဉ္စော ရညော မုခံ ဩလောကေတွာ ကထေတဗ္ဗော”တိ။ သာ သရသေနေဝ ကထေတွာ ရာဇာနံ ပုစ္ဆိ။ ရာဇာ တာယ သရသေန ကထိတတ္တာ နိဝတ္တိတုံ အလဘန္တော သယမ္ပိ သရသေနေဝ ကထေတွာ “သကာရဏံ ဣဒံ၊ တထာဂတဿ နံ အာရောစေဿာမီ”တိ ဂန္ဓာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ နေဝဇ္ဈဂါတိ နာမိဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ပိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသန္တိ ယထာ ဧကဿ အတ္တာ ပိယော၊ ဧဝံ ပရေသံ ပုထုသတ္တာနမ္ပိ^၅ အတ္တာ ပိယောတိ အတ္ထော။ ။အဋ္ဌမံ။

၁-အဇ္ဇေဝ (သျှာ)	၂-ယုဒ္ဓေ (သျှာ)	၃-ကတဝတ္ထေ (သျှာ)
၄-မဟာပညာ (သျှာ၊က)		၅-ပုထုတ္တာနံ (သျှာ)

သံ-ဋ္ဌ ၁-၉

၉-ယညသုတ္တံ

၁၂၀။ နဝမေ ဣဏ္ဍပနီတာနီတိ ဣဏ္ဍံ ဥပနီတာနိ၊ ဣဏ္ဍာယ ဗဒ္ဓါနိ ဟောန္တိ။ ပရိကမ္မာနိ ကရောန္တိတိ ဧတ္တာဝတာ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရညော အာရဒ္ဓယညော တထာဂတဿ အာရောစိတော။ ကသ္မာ ပန ရညာ အယံ ယညော အာရဒ္ဓေါ? ဒုဿုပိနပဋိဃာတာယ။ ဧကဒိဝသံ ကိရ ရာဇာ သဗ္ဗာ-
 လင်္ကာရပုဋိမဏ္ဍိတော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ အနုသဉ္စရန္တော ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကယမာနံ ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိဿာ တဿာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော တတောဝ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အန္တေပုရံ ပဝိသိတွာ ဧကဿ ပုရိသဿ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “ဂစ္ဆ တဿာ သဿာမိကဘာဝံ ဝါ အဿာမိကဘာဝံ ဝါ ဇာနာဟိ”တိ ပေသေသိ။ သော ဂန္ဓာ ၂ ပုစ္ဆိ။ သာ “ဧသော မေ သာမိကော အာပဏေ နိသိန္ဓော”တိ ဒေသေသိ။ ရာဇပုရိသော ရညော တမတ္ထံ အာစိက္ခိ၊ ရာဇာ တံ ပုရိသံ ပက္ခောသာပေတွာ “မံ ဥပဋ္ဌဟာ”တိ အာဟာ။ နာဟံ ဒေဝ ဥပဋ္ဌဟိတုံ? ဇာနာမိတိ စ ပုတ္တေ “ဥပဋ္ဌာနံ နာမ န အာစရိယဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဗလက္ကာရေန အာဝုဓေလကံ ဂါဟာပေတွာ ဥပဋ္ဌာကံ အကာသိ။ ဥပဋ္ဌဟိတွာ ဂေဟံ ဂတမတ္ထမေဝ စ နံ ပုန ပက္ခောသာပေတွာ “ဥပဋ္ဌာကေန နာမ ရညော ဝစနံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ဂစ္ဆ ဣတော ယောဇနမတ္ထေ ၇ အမှာကံ သီသဓောဝန-
 ပေါက္ခရဏီ အတ္ထိ၊ တတော အရုဏမတ္ထိက္ခန္ဓ လောဟိတုပ္ပလမာလဉ္စ ဂဏှိတွာ ဧဟိ။ သစေ အဇ္ဇေဝ နာဂစ္ဆသိ၊ ရာဇဒဏှံ ကရိဿာမိ”တိ ဝတွာ ပေသေသိ။ သော ရာဇဘယေန နိက္ခမိတွာ ဂတော။

ရာဇာပိ တသ္မိံ ဂတေ ဒေါဝါရိကံ ပက္ခောသာပေတွာ “အဇ္ဇ သာယနေယေဝ ဒွါရံ ပိဒဟိတွာ ‘အဟံ ရာဇဒူတော’တိ ဝါ ‘ဥပရာဇဒူတော’တိ ဝါ ဘဏန္တာနမိ မာ ဝိဝရိ”တိ အာဟာ။ သော ပုရိသော မတ္ထိက္ခန္ဓ ဥပ္ပလာနိ စ ဂဟေတွာ ဒွါရေ ပိဟိတမတ္ထေ ၁ အာဂန္ဓာ ဗဟံ ဝဒန္တောပိ ဒွါရံ အလဘိတွာ ပရိဿယဘယေန ဇေတဝနံ ဂတော။ ရာဇာပိ ရာဂပရိဋ္ဌာဟေန ၆ အဘိဘူတော ကာလေ နိသီဒတိ၊ ကာလေ တိဋ္ဌတိ၊ ကာလေ နိပဇ္ဇတိ၊ သန္တိဋ္ဌာနံ ၇ အလဘန္တော ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိသိန္ဓကောဝ မက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒါယ နိဒ္ဒါယတိ။

၁-ရညာ (သျှာ)	၂-တံ ဂန္ဓာ (သျှာ)	၃-ဥပဋ္ဌာတုံ (သီ၊ သျှာ)
၄-ယောဇနမဂ္ဂေ (သျှာ)၊ ယောဇနမတ္တကေ (က)		၅-ပိဒဟိတမတ္ထေ (သီ)
၆-ဗလဝပရိဋ္ဌာဟေန (သီ၊ သျှာ)		၇-နိသိန္ဓဋ္ဌာနံ (သီ)

ပုဗ္ဗေ စ^၁ တသ္မိယေဝ နဂရေ စတ္တာရော သေဋ္ဌိပုတ္တာ ပရဒါရိကကမ္ပံ၊^၂
ကတွာ နန္ဒောပနန္ဒာယ နာမ လောဟကုမ္ဘိယာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ
ပစ္စမာနာ တိံသဝဿသဟဿာနိ ဟေဋ္ဌာ ဂစ္ဆန္တာ ကုမ္ဘိယာ တလံ ပါပုဏန္တိ၊
တိံသဝဿသဟဿာနိ ဥပရိ ဂစ္ဆန္တာ မတ္တကံ ပါပုဏန္တိ။ တေ တံ ဒိဝသံ
အာလောကံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော ဒုက္ကဋ္ဌဘယေန ဧကေကံ ဂါထံ
ဝတ္ထုကာမာ ဝတ္ထု အသက္ကောန္တာ ဧကေကံ အက္ခရမေဝ အာဟံသု။ ဧကော
သ-ကာရံ၊ ဧကော သော-ကာရံ၊ ဧကော န-ကာရံ၊ ဧကော ဒု-ကာရံ အာဟ။
ရာဇာ တေသံ နေရယိကသတ္တာနံ သဒ္ဓိ သုတကာလတော ပဋ္ဌာယ သုခံ
အဝိန္ဒမာနောဝ တံရတ္တာဝသေသံ ဝီတိနာမေသိ။

အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ ပုရောဟိတော အာဂန္တာ တံ သုခသေယျံ ပုစ္ဆိ။ သော
“ကုတော မေ အာစရိယ သုခ”န္တိ ဝတွာ “သုပိနေ ဧဝရူပေ သဒ္ဓေ အသောသိ”န္တိ
အာစိက္ခိ။ မြာဟ္မဏော “ဣမဿ ရညော ဣမိနာ သုပိနေန ဝုမ္မိ ဝါ ဟာနိ ဝါ
နတ္ထိ၊ အပိစ ခေါပန ယံ ဣမဿ ဂေဟေ အတ္ထိ၊ တံ သမဏဿ ဂေါတမဿ
ဟောတိ၊ ဂေါတမသာဝကာနံ ဟောတိ၊ မြာဟ္မဏာ ကိဋ္ဌိ န လဘန္တိ၊
မြာဟ္မဏာနံ ဘိက္ခံ? ဥပ္ပါဒေဿာမီ”တိ “ဘာရိယော အယံ မဟာရာဇ
သုပိနော တီသု ဇာနီသု ဧကော ပညာယတိ၊ ရဇန္တရာယော ဝါ ဘဝိဿတိ
ဇီဝိတန္တရာယော ဝါ၊ ဒေဝေါ ဝါ န ဝဿိဿတိ”တိ အာဟ။ ကထံ သောတ္ထိ
ဘဝေယျ အာစရိယာတိ။ မန္တေတွာ ဉှတုံ သက္ကာ မဟာရာဇာတိ။ ဂစ္ဆထ
အာစရိယေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ အမှာကံ သောတ္ထိံ ကရေထာတိ။

သော သိဝိကသာလာယံ မြာဟ္မဏေ သန္နိပါတေတွာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ
“ဝိသုံ ဝိသုံ ဂန္တာ ဧဝံ ဝဒေထာ”တိ တယော ဝဂ္ဂေ အကာသိ။ မြာဟ္မဏာ
ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ သုခသေယျံ ပုစ္ဆိံသု။ ရာဇာ ပုရောဟိတဿ ကထိတ-
နိယာမေနေဝ ကထေတွာ “ကထံ သောတ္ထိ ဘဝေယျာ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာ-
မြာဟ္မဏာ “သဗ္ဗပဉ္စသတံ^၄ ယညံ ယဇိတွာ ဧတဿ ကမ္မဿ သောတ္ထိ
ဘဝေယျ၊ ဧဝံ မဟာရာဇ အာစရိယာ ကထေန္တိ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ တေသံ
သုတွာ အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ အထ ဒုတိယဝဂ္ဂ-
မြာဟ္မဏာပိ အာဂန္တာ တထေဝ ကထေသုံ။ တထာ တတိယဝဂ္ဂမြာဟ္မဏာပိ။
အထ ရာဇာ “ယညံ ကရေန္တု”တိ အာဏာပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ
မြာဟ္မဏာ ဥသဘာဒယော ပါဏေ အာဟရာပေသုံ၊ နဂရေ မဟာသဒ္ဓေါ

၁-ပုဗ္ဗေ (သျှာ)

၂-ပရဒါရိကမ္ပံ (သီ)၊ ပရဒါရိကကမ္ပံ (သျှာ)

၃-ဘက္ခံ (သျှာ)

၄-သဗ္ဗပဉ္စပဉ္စသတံ (သျှာ)

ဥဒပါဒိ။ တံ ပဝတ္ထိံ ဥတွာ မလ္လိကာ ရာဇာနံ တထာဂတဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ သော ဂန္ဓာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ အထ နံ ဘဂဝါ “ဟန္တ ကုတော န တံ မဟာရာဇ အာဂစ္ဆသိ ဒိဝါဒိဝဿာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “အဇ္ဇ မေ ဘန္တေ သုပိနကေ” စတ္တာရော သဒ္ဓါ သုတာ၊ သောဟံ မြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိံ၊ မြာဟ္မဏာ ‘ဘာရိယော မဟာရာဇ သုပိနော၊ သဗ္ဗပဉ္စသတံ ယညံ ယဇိတွာ ပဋိကမ္ပံ ကရောမာတိ အာရဒ္ဓါ’တိ” အာဟ။ ကိန္တိ တေ မဟာရာဇ သဒ္ဓါ သုတာတိ။ သော ယထာသုတံ အာရောစေသိ။ အထ နံ ဘဂဝါ အာဟ—ပုဗ္ဗေ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံယေဝ နဂရေ စတ္တာရော သေဋ္ဌိပုတ္တာ ပရဒါရိကာ ဟုတွာ နန္ဒောပနန္ဒာယ လောဟကုမ္ဘိယာ နိဗ္ဗတ္တာ သဋ္ဌိဝဿ-သဟဿမတ္ထကေ ဥဂ္ဂစ္ဆိံသု။

တတ္ထ ကော—

“သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
နိရယေ ပစ္စမာနာနံ၊ ကဒါ အန္တော ဘဝိဿတိ”တိ ၄—

ဣမံ ဂါထံ ဝတ္ထုကာမော အဟောသိ။ ဒုတိယော—

“သောဟံ နူန ဣတော ဂန္ဓာ၊ ယောနိံ လဒ္ဓါန မာနုသိ။
ဝဒညူ သီလသမ္ပန္နော၊ ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ ၄—

ဣမံ။ တတိယော—

“နတ္ထိ အန္တော ကုတော အန္တော၊ န အန္တော ပဋိဒိဿတိ။
တဒါ၂ ဟိ ပကတံ ပါပံ၊ မမ တုယုဉ္စ မာရိသာ”တိ ၄—

ဣမံ။ စတုတ္ထော—

“ဒုဇ္ဇိဝိတမဇိဝိမှာ၊ ယေ သန္တေ န ဒေမှသေ။
ဝိဇ္ဇမာနေသု ဘောဂေသု၊ ဒီပံ နာကမ္ပ အတ္တနော”တိ ၄—

ဣမံ။ တေ ဣမာ ဂါထာ ဝတ္ထု အသက္ကောန္တာ ကေနကံ အက္ခရံ ဝတွာ ဟက္ခဝ နိမုဂ္ဂါ။ ဣတိ မဟာရာဇ တေ နေရယိကသတ္တာ ယထာကမ္မေန ဝိရဝိံသု။ တဿ သဒ္ဓဿ သုတပစ္စယာ တုယံ ဟာနိ ဝါ ဝုခိ ဝါ နတ္ထိ။ ဧတ္ထကာနံ ပန ပသူနံ ဃာတနကမ္ပံ နာမ ဘာရိယန္တိ နိရယဘယေန တဇ္ဇေတွာ

ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ ရာဇာ ဒသဗလေ ပသိဒ္ဓိတွာ “မုဇ္ဈာမိ၊ နေသံ ဇီဝိတံ ဒဒါမိ၊ ဟရိတာနိ စေဝ တိဏာနိ ခါဒန္တု၊ သီတလာနိ စ ပါနီယာနိ ပိဝန္တု၊ သီတော စ နေသံ ဝါတော ဥပဝါယတူ”တိ ဝတွာ “ဂစ္ဆေယ ဟာရေထာ”တိ မနုဿေ အာဏာပေသိ။ တေ ဂန္ဓာ ပြာဟူဏေ ပလာပေတွာ တံ ပါဏသဗ္ဗံ ဗန္ဓန-
တော မောစေတွာ နဂရေ ဓမ္မဘေရိံ စရာပေသုံ။

အထ ရာဇာ ဒသဗလဿ သန္တိကေ နိသိန္ဓော အာဟ “ဘန္တေ ဧကရတ္တိ နာမ တိယာမာ ဟောတိ၊ မယံ ပန အဇ္ဇ ဒွေ ရတ္တိယော ဧကတော ဃဋ္ဌိတာ ဝိယ အဟေသု”န္တိ။ သောပိ ပုရိသော တတ္ထေဝ နိသိန္ဓော အာဟ “ဘန္တေ ယောဇနံ နာမ စတုဂါဝုတံ ဟောတိ၊ မယံ ပန အဇ္ဇ ဒွေ ယောဇနာနိ ဧကတော ကတာနိ ဝိယ အဟေသု”န္တိ။ အထ ဘဂဝါ “ဇာဂရဿ တာဝ ရတ္တိယာ ဒီဃဘာဝေါ ပါကဋ္ဌော၊ သန္တဿ ယောဇနဿ ဒီဃဘာဝေါ ပါကဋ္ဌော၊ ဝဇ္ဇပတိတဿ ပန ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဌံ ဧကန္တဒီဃမေဝါ”တိ ရာဇာနဉ္စ တဉ္စ ပုရိသံ နေရယိကသတ္ထေ စ အာရဗ္ဗ ဓမ္မပဒေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

“ဒီဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊ ဒီဃံ သန္တဿ ယောဇနံ။

ဒီဃော ဗာလာန သံသာရော၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတ”န္တိ ။

ဂါထာပရိယောသာနေ သော ဣတ္ထိသာမိကော ပုရိသော သောတာ-
ပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ကာရဏံ ဇာနိတွာ။

အဿမေဓန္တိအာဒိသု ပေါရာဏရာဇကောလေ ကိရ သဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ သမ္မာပါသံ ဝါစာပေယျန္တိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ အဟေသုံ၊ ယေဟိ ရာဇာနော လောကံ သင်္ဂဟိသု။ တတ္ထ နိပ္ပန္နသဿတော ဒသမဘာဂဂ္ဂဟဏံ သဿမေဓံ နာမ၊ သဿသမ္မာဒနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။ မဟာယောဓာနံ ဆမာသိကံ ဘတ္တိဝေတနာနုပ္ပဒါနံ ပုရိသမေဓံ နာမ၊ ပုရိသသင်္ဂဟနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။ ဒလိဒ္ဓမနုဿာနံ ဟတ္ထတော၊ လေခံ ဂဟေတွာတိဏိ ဝဿာနိ ဝိနာဝ ဝဓိယာ သဟဿဒ္ဓိသဟဿမတ္တဓနာနုပ္ပဒါနံ သမ္မာပါသံ နာမ။ တဉ္စ သမ္မာ မနုဿေ ပါသေတိ၊ ဟဒယေ ဗန္တိတွာ ဝိယ ဌပေတိ၊ တသ္မာ သမ္မာပါသန္တိ ဝုစ္စတိ။ “တာတ မာတုလာ”တိအာဒိနာ နယေန သဏ္ဍဝါစာဘဏာနံ ဝါစာပေယျံ နာမ၊ ဝိယဝါစာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ သင်္ဂဟိတံ ရဋ္ဌံ

ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ ပဟူတအန္ဓုပါနံ ခေမံ နိရဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ မနုဿာ မုဒါ မောဒ-
မာနာ ဥရေ ပုတ္တေ နစ္စေန္တာ အပါရုတဃရဒ္ဓါရာ^၁ ဝိဟရန္တိ။ ဣဒံ ဃရဒ္ဓါရေသု
အဂ္ဂဋ္ဌာနံ အဘာဝတော နိရုဇ္ဈန္တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပေါရာဏိကာ ပဝေဏီ။

အပရဘာဂေပန ဩက္ကာကရာဇကောလေ ပြာဟူဏာ ဣမာနိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟ-
ဝတ္ထု^၂နိ ဣမဉ္စ ရဋ္ဌသမ္ပတ္တိ^၃ ပရိဝတ္တေတွာ ဥဒ္ဓိမူလကံ ကတွာ အဿမေဓံ
ပုရိသမေဓန္တိ အာဒိကေ ပဉ္စယညေနာမ အကံသု။ တေသု အဿမေတ္ထ မေဓန္တိ
ဝေဓန္တိတိ အဿမေဓော။ ဒွိဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ ဧကဝိသတိယူပဿ
ဧကသ္မိ^၄ မဇ္ဈိမဒိဝသေယေဝ သတ္တနဝုတိပဉ္စပသုသတဃာတဘိ^၅ သနဿ ဌပေတွာ
ဘူမိဉ္စ ပုရိသေ စ အဝသေသသဗ္ဗဝိဘဝဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။
ပုရိသမေတ္ထ မေဓန္တိတိ ပုရိသမေဓော။ စတူဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ
သဒ္ဓိ^၆ ဘူမိယာ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။
သမ္ပမေတ္ထ ပါသေန္တိတိ သမ္ပာပါသော။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမ္ပံ^၇ ဒိဝိတွာ တဿ
ပတိတောကာသေ ဝေဒိ^၈ ကတွာ သံဟာရိမေဟိ ယူပါဒိဟိ သရဿတိနဒိယာ
နိမုဂ္ဂေါကာသတော ပဘုတိ ပဋိလောမံ ဂစ္ဆန္တေန ယဇိတဗ္ဗဿ သတြယာ-
ဂဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဝါဇမေတ္ထ ပိဝန္တိတိ ဝါဇပေယျော။ ဧကေန ပရိယညေန
သတ္တရသဟိ ပသူဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ ဗေလုဝယူပဿ သတ္တရသကဒက္ခိဏဿ
ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ အဂ္ဂဋ္ဌာတိ နိရုဇ္ဈေ^၉။ နဝဟိ ပရိယညေဟိ၊
ယဇိတဗ္ဗဿ သဒ္ဓိ^{၁၀} ဘူမိယာ စ ပုရိသေဟိ စ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝဒက္ခိဏဿ
သဗ္ဗမေဓပရိယာယနာမဿ အဿမေဓဝိကပ္ပဿေဝေတံ အဓိဝစနံ။ မဟာ-
ရန္တာ^{၁၁}တိ မဟာကိစ္စာ မဟာကရဏိယာ။ သမ္ပဂ္ဂတာ^{၁၂}တိ သမ္ပာ ပဋိပန္နာ ဗုဒ္ဓါဒယော။
နိရာရန္တာ^{၁၃}တိ အပ္ပတ္တာ အပ္ပကိစ္စာ။ ယဇန္တိ အနုကုလန္တိ အနုကုလေသု ယဇန္တိ၊
ယံ နိစ္စာတ္တာဒိ ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ ပဌပိတံ၊ တံ အပရာပရံ အနုပစ္ဆိန္နတ္တာ မနုဿာ
ဒေန္တိတိ အတ္ထော။ ။နဝမံ။

၁၀-ဗန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ ဒသမေ ဣဓံ အန္တေ ရညာတိ ဣဒံ တေ ဘိက္ခု။ တေသု မနုဿေသု
အာနန္ဒတ္ထေရဿ သုကတကာရဏံ^၁ အာရောစေန္တာ အာရောစေသုံ။ ရညော
ကိရ သက္ကေန ကုသရာဇဿ ဒိန္နော အဋ္ဌဝင်္ကော မဏိ ပဝေဏီယာ အာဂတော။
ရာဇာ အလင်္ကရဏကာလေ တံ မဏိ^၂ အာဟရထာတိ အာဟ။ မနုဿာ

၁-အပါရုတဃရာ (သျှာ၊ က)

၂-ယုဂစ္ဆိဂ္ဂလေ ပဝေသနဒဏ္ဍသင်္ခါတံ သမ္ပံ (သျှာ)

၃-သုကာရဏံ (သိ)

“ဌပိတဌာနေ န ပဿာမာ”တိ အာရောစေသုံ။ ရာဇာ အန္တောဃရစာရိနော
 “မဏိ” ပရိယေသိတွာ ဒေထာ”တိ ဗန္ဓာပေသိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော တေ ဒိသွာ
 မဏိပဋိသာမကာနံ^၁ ဧကံ ဥပါယံ အာစိက္ခိ။ တေ ရညော အာရောစေသုံ။
 ရာဇာ “ပဏ္ဍိတော ထေရော၊ ထေရဿ ဝစနံ ကရေထာ”တိ။ ပဋိသာမက-
 မနုဿာ ရာဇင်္ဂဏေ ဥဒကစာဋီ^၂ ဌပေတွာ သာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ တေ
 မနုဿေ အာဟံသု “သာဠကံ ပါရပိတွာ ဧတ္ထ ဂန္ဓာ ဟတ္ထံ ဩတာရေထာ”တိ။
 မဏိစောရော စိန္တေသိ “ရာဇဘဏ္ဍံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ ဝလဇ္ဇေတုံ ဝါ န သက္ကာ”တိ။
 သော ဂေဟံ ဂန္ဓာ မဏိ^၃ ဥပကစ္ဆကေ ဌပေတွာ သာဠကံ ပါရပိတွာ အာဂမ္မ
 ဥဒကစာဋီယံ ပက္ခိပိတွာ ပက္ကာမိ။ မဟာဇနေ ပဋိက္ကန္တေ ရာဇမနုဿာ
 စာဋီယံ ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ မဏိ^၄ ဒိသွာ အာဟရိတွာ ရညော အဒံသု။
 “အာနန္ဒတ္ထေရေန ကိရ ဒဿိတနယေန မဏိ ဒိဌော”တိ မဟာဇနေ ဧကောလာ-
 ဟလံ အကာသိ။ တေ ဘိက္ခု တံ ကာရဏံ တထာဂတဿ အာရောစေန္တော
 ဣမံ ပဝတ္တိ^၅ အာရောစေသုံ။ သတ္တာ “အနန္တရိယံ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ အာနန္ဒော
 မနုဿာနံ ဟတ္တာရဋ္ဌမဏိ^၆ အာဟရာပေယျ၊ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတာ အတ္တနော
 ဉာဏေ ဌတွာ အဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ နိဗ္ဗတ္တာနံ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ ဟတ္တာရဋ္ဌ
 ဘဏ္ဍံ အာဟရာပေတွာ ရညော အဒံသု”တိ ဝတွာ—

“ဥက္ကဋ္ဌေ သူရမိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိသု အကုတူဟလံ။
 ပိယဉ္စ အန္တပါနမ္ပိ၊ အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏ္ဍိတ”န္တိ^၇—

မဟာသာရဇာတကံ ကထေသိ။

န တံ ဒဋ္ဌန္တိ တံ ဗန္ဓနံ ထိရန္တိ န ကထေန္တိ။ ယဒါယသန္တိ ယံ အယဿ ကတံ။
 သာရတ္ထရတ္တာတိ သုဋ္ဌ၊ ရတ္ထရတ္တာ၊ သာရတ္ထေန ဝါ ရတ္တာ သာရတ္ထရတ္တာ၊
 သာရံဣဒန္တိ မညနာယ^၈ ရတ္တာတိ အတ္ထော။ အပေက္ခာတိ အာလယော နိကန္တိ။
 အာဟူတိ ကထေန္တိ။ ဩဟာရိနန္တိ စတူသု အပါယေသု အာကမုနကံ။ သီထိလန္တိ^၉
 န အာယဿာဒိဗန္ဓနံ ဝိယ ဣရိယာပထံ နိဝါရေတွာ ဌိတံ။ တေန ဟိ ဗန္ဓနေန
 ဗဒ္ဓါ ပရဒေသမ္ပိ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ ဒုပ္ပမုဉ္ဇန္တိ အညတြ လောကုတ္တရဉာဏေန မုဉ္ဇိတုံ
 အသက္ကာဏေယျန္တိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၁-သာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ ပဋိသာမကာနံ (သျှာ)

၂-ရ ၅-၂၂-ပိဋေ ဇာတကေ။

၃-မညမာနာ (သိ)

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဇဉ်လသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေတိ ပုဗ္ဗာရာမ-
သင်္ခါတေ ဝိဟာရေ မိဂါရမာတုယာ^၁ ပါသာဒေ။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—
အတိတေ သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ကော ဥပါယိကာ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ
နိမန္တေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သတသဟဿဒါနံ ဒတွာ
ဘဂဝတော ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ “အနာဂတေ တုမှာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂု-
ပဋ္ဌာယိကာ ဟောမီ”တိ ပတ္ထနံ အကာသိ။ သာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝေသု
စ မနုဿေသု စ သံသရိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဘဒ္ဒိယနဂရေ
မေဏ္ဍကပုတ္တဿ နေဉ္ဇယသေဋ္ဌိနော^၂ ဂေဟေ သုမနဒေဝိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ
ဂဏှိ။ ဇာတကာလေ စဿာ ဝိသာခါတိ နာမံ အကံသု။ သာ ယဒါ ဘဂဝါ
ဘဒ္ဒိယနဂရံ အဂမာသိ၊ တဒါ ပဉ္စဟိ ဒါရိကာသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဘဂဝတော
ပစ္စုဂ္ဂမနံ ဂတာ ပဌမဒဿနမှိယေဝ သောတာပန္နာ အဟောသိ။ အပရဘာဂေ
သာဝတ္ထိယံ မိဂါရသေဋ္ဌိပုတ္တဿ ပုဏ္ဏဝနုကုမာရဿ ဂေဟံ ဂတာ။ တတ္ထ နံ
မိဂါရသေဋ္ဌိ မာတိဋ္ဌာနေ^၃ ဌပေသိ၊ တသ္မာ မိဂါရမာတာတိ ဝုစ္စတိ။ တာယ
ကာရိတေ ပါသာဒေ။

ဗဟိ ဒွါရကောဋ္ဌကေတိ ပါသာဒဒွါရကောဋ္ဌကဿ ဗဟိ၊ န ဝိဟာရဒွါရ-
ကောဋ္ဌကဿ။ သော ကိရ ပါသာဒေါ လောဟပါသာဒေါ ဝိယ သမန္တာ
စတုဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တော။ တေသု ပါစိနဒွါရ-
ကောဋ္ဌကဿ ဗဟိ ပါသာဒစ္ဆာယာယံ ပါစိနလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တော
ပညတ္တေ ဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓော ဟောတိ။

ပရုဋ္ဌကစ္ဆနခလောမာတိ ပရုဋ္ဌကစ္ဆာ ပရုဋ္ဌနခါ ပရုဋ္ဌလောမာ၊ ကစ္ဆာဒီသု
ဒီဃလောမာ ဒီဃနခါ စာတိ အတ္ထော။ ခါရိဗိဗိဇ္ဇန္တိ ဝိဝိခေါရိံ နာနပ္ပကာရကံ
ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရဘဏ္ဍကံ။ အဝိဒ္ဓူရေ အတိက္ကမန္တိတိ အဝိဒ္ဓူရမဂ္ဂေန နဂရံ
ပဝိသန္တိ။ ရာဇာဟံ ဘန္တေတိ အဟံ ဘန္တေ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော၊
မယံ နာမံ တုမေ ဇာနာထာတိ။ ကသ္မာ ပန ရာဇာ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ
သန္တိကေ နိသိန္ဓော ဝေရူပါနံ နဂ္ဂဘောဂ္ဂနိသိရိကာနံ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏှာတိတိ။
သင်္ဂဏှနတ္ထာယ။ ဧဝံ ဟိဿ အဟောသိ “သစာဟံ ဧတ္တကမ္ပိ ဧတေသံ န

ကရိဿာမိ၊ ‘မယံ ပုတ္တဒါရံ ပဟာယ တေဿတ္ထာယ ဒုဗ္ဘောဇနဒုက္ခသေယျာဒီနိ အနုဘောမ၊ အယံ အမှာကံ အဇ္ဈိမတ္တမ္ပိ န ကရောတိ’တိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ န ကထေယျံ၊ ဧဝံ ကတေ ပန အနိဂူဟိတွာ ကထေဿန္တိ”တိ။ တသ္မာ ဧဝမကာသိ။ အပိစ သတ္တု အဇ္ဈာသယဇာနနတ္ထံ ဧဝမကာသိ။

ကာသိကစန္ဒနန္တိ သဏ္ဍစန္ဒနံ။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနန္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓတ္ထာယ^၁ မာလံ၊ သုဂန္ဓဘာဝတ္ထာယ ဂန္ဓံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓတ္ထာယ ဝိလေပနဉ္စ ဓာရေန္တေန။

သံဝါသေနာတိ သဟဝါသေန။ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အယံ သုသီလော ဝါ ဒုသီလော ဝါတိ သံဝသန္တေန ဥပသင်္ကမန္တေန ဇာနိတဗ္ဗော။ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ န ဣတ္တရန္တိ တဉ္စ သီလံ ဒီဃေန ကာလေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န ဣတ္တရေန။ ဒွိဟတိဟဉ္စ သံယတာကာရော စ သံဝုတိန္ဒြိယာကာရော စ န သက္ကာ ဒဿေတုံ။ မနသိကရောတာတိ သီလမဿ ပရိဂ္ဂဟေဿာမီတိ မနသိကရောန္တေန ပစ္စဝေက္ခန္တေနဝသက္ကာ ဇာနိတုံ၊ န ဣတရေန။ ပညဝတာတိ တမ္ပိ သပ္ပညေနဝ ပဏ္ဍိတေန။ ဗာလော ဟိ မနသိကရောန္တောပိ ဇာနိတုံ န သက္ကောတိ။

သံဝေါဟာရေနာတိ ကံထနေန။

“ယော ဟိ ကောစိ မနုဿေသု၊ ဝေါဟာရံ ဥပဇိဝတိ။

ဧဝံ ဝါသေဋ္ဌ ဇာနာဟိ၊ ဝါဏီဇော သော န မြာဟ္မဏော”တိ၂—

ဧတ္ထ ဟိ ဗျဝဟာရော ဝေါဟာရော နာမ။ “စတ္တာရော အရိယဝေါဟာရာ စတ္တာရော အနရိယဝေါဟာရာ”တိ^၃ ဧတ္ထ စေတနာ။ “သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော”တိ^၄ ဧတ္ထ ပညတ္တိ။ “ဝေါဟာရမတ္ထေန သော ဝေါဟာရေယျာ”တိ^၅ ဧတ္ထ ကထာ ဝေါဟာရော။ ဣဓာပိ ဧသောဝ အဓိပ္ပေတော။ ဧကစ္စဿ ဟိ သမ္မုခါ ကထာ ပရမ္မုခါယ ကထာယ န သမေတိ ပရမ္မုခါ ကထာ စ သမ္မုခါယ ကထာယ၊ တထာ ပုရိမကထာ စ ပစ္ဆိမကထာယ၊ ပစ္ဆိမကထာ စ ပုရိမကထာယ။ သော ကထေန္တေနဝ သက္ကာ ဇာနိတုံ “အသုစိ ဧသော ပုဂ္ဂလော”တိ။ သုစိသီလဿ ပန ပုရိမံ ပစ္ဆိမေန၊ ပစ္ဆိမဉ္စ ပုရိမေန သမေတိ၊ သမ္မုခါကထိတံ ပရမ္မုခါကထိတေန၊ ပရမ္မုခါကထိတဉ္စ သမ္မုခါကထိတေန၊ တသ္မာ ကထေန္တေန သက္ကာ သုစိဘာဝေါ ဇာနိတုန္တိ ပကာသေန္တော ဧဝမာဟ။

၁-ဝဏ္ဏဂဟဏတ္ထာယ (သီ)
၄-အဘိ ၁-၂၅၆-ပိဋ္ဌေ။

၂-မ ၂-၄၀၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဒီ ၃-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ။
၅-သံ ၁-၁၄-ပိဋ္ဌေ။

ထာမောတိ ဉာဏထာမော။ ယဿ ဟိ ဉာဏထာမော နတ္ထိ၊ သော
ဥပ္ပန္နေသု ဥပဒ္ဒဝေသု ဂဟေတဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ ကတ္တဗ္ဗကံစုံ အပဿန္တော အဒ္ဓါရဿရံ
ပဝိဋ္ဌော ဝိယ စရတိ။ တေနာဟ အာပဒါသု ခေါ မဟာရာဇ ထာမော
ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ သာကန္တာယာတိ သံကထာယ။ ဒုပ္ပညဿ ဟိ ကထာ ဥဒကေ
ဂေဏ္ဍု^၁ ဝိယ ဥပ္ပလဝတိ၊ ပညဝတော ကထေန္တဿ ပဋိဘာနံ အနန္တရံ^၂
ဟောတိ။ ဥဒကဝိပ္ပန္နိတေနော ဟိ မစ္ဆော ခုဒ္ဒကော ဝါ မဟန္တော ဝါတိ ဉာယတိ။
ဩစရကာတိ ဟေဋ္ဌာစရကာ။ စရာ^၃ ဟိ ပဗ္ဗတမတ္တကေန စရန္တာပိ ဟေဋ္ဌာ-
စရကာဝ ဟောန္တိ။ ဩစရိတွာတိ အဝစရိတွာ ဝိမံသိတွာ၊ တံ တံ ပဝတ္ထိ^၄
ဥတွာတိ အတ္ထော။ ရဇောဇလန္တိ ရဇေ ဇလန္တ။ ဝဏ္ဏရူပေနာတိ ဝဏ္ဏ-
သဏ္ဌာနေန။ ဣတ္တရဒဿနေနာတိ လဟုကဒဿနေန။ ဝိယဉ္ဇနေနာတိ
ပရိက္ခာရဘဏ္ဍကေန။ ပတိရူပကော မတ္တိကာကုဏ္ဍလောဝါတိ သုဝဏ္ဏကုဏ္ဍလ-
ပတိရူပကော မတ္တိကာကုဏ္ဍလောဝ။ လောဟဓူမာသောတိ လောဟဓူ-
မာသကော^၅။ ။ပဌမံ။

၂-ပဉ္စရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ ဒုတိယေ ရူပါတိ နိလဝီတာဒိဘေဒံ ရူပါရမ္မဏံ။ ကာမာနံ အဂ္ဂန္တိ ဧတံ
ကာမာနံ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌန္တိ ရူပဂရုကော အာဟ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
ယတောတိ ယဒါ။ မနာပပရိယန္တန္တိ မနာပနိပ္ပတ္တိကံ မနာပကောဋိကံ။ တတ္ထ
ဒွေ မနာပါနိ ပုဂ္ဂလမနာပံ သမ္မုတိမနာပဉ္စ။ ပုဂ္ဂလမနာပံ နာမ ယံ ဧကဿ
ပုဂ္ဂလဿ ဣဋ္ဌံ ကန္တိ ဟောတိ၊ တဒေဝ အညဿ အနိဋ္ဌံ အကန္တိ။ ပစ္စန္နဝါသီနဉ္စိ
ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါပိ ဣဋ္ဌာ ဟောန္တိ ကန္တာ မနာပါ၊ မဇ္ဈိမဒေသဝါသီနံ အတိဇေဂုစ္ဆာ။
တေသဉ္စ မောရမံသာဒီနိ ဣဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ ဣတရေသံ တာနိ အတိဇေဂုစ္ဆာနိ။
ဣဒံ ပုဂ္ဂလမနာပံ။ ဣတရံ သမ္မုတိမနာပံ။

ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏံ နာမ လောကေ ပဋိဝိဘတ္တံ နတ္ထိ၊ ဝိဘဇိတွာ ပန ဒေသေ-
တဗ္ဗံ။ ဝိဘဇန္တေန စ န အတိဇဿရာနံ မဟာသမ္မတမဟာသုဒဿနဓမ္မာ-
သောကာဒီနံ ဝသေန ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ တေသဉ္စိ ဒိဗ္ဗကပ္ပမ္ပိ အာရမ္မဏံ အမနာပံ
ဥပဋ္ဌာတိ။ အတိဒုဂ္ဂတာနံ ဒုလ္လဘန္တုပါနာနံ ဝသေနပိ န ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ တေသံ ဟိ
ကဏာဇကဘတ္တသိတ္တာနိပိ ပူတိမံသဿ ရသောပိ အတိမရုရော အမတ-
သဒိသော ဟောတိ။ မဇ္ဈိမာနံ ပန ဂဏကပါမဟာမတ္တသေဋ္ဌိ ကုဋုမ္ပိကဝါဏီဇာဒီနံ

၁-ဂေဏ္ဍုကော (သျှာ)	၂-အနန္တိ (က)	၃-စောရာ(သီ)၊ စာရာ (သျှာ)
၄-လောဟမာသကော (သီ၊ သျှာ)		၅-ဂဏိက (သျှာ)

ကာလေန ဣဉ္ဇိ ကာလေန အနိဉ္ဇိ လဘမာနာနံ ဝသေန ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ တဉ္စ
 ပနေတံ အာရမ္မဏံ ဇဝနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတုံ န သက္ကောတိ။ ဇဝနံ ဟိ ဣဋ္ဌေပိ ရဇ္ဇတိ
 အနိဋ္ဌေပိ၊ ဣဋ္ဌေပိ ဒုဿတိ အနိဋ္ဌေပိ။ ဧကန္တတော ပန ဝိပါကစိတ္တံ ဣဋ္ဌာနိဉ္ဇိ
 ပရိစ္ဆိန္ဒတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာဗုဒ္ဓံ ဝါ^၁ သံသံဝါ မဟာစေတိယာဒိနိ ဝါ
 ဥဋ္ဌာရာနိ အာရမ္မဏာနိ ဒိဿာ အက္ခိနိ ဝိဒဟန္တိ ဒေါမနဿံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဓမ္မသဒ္ဓိ
 သုတွာ ကံဏ္ဍေ ထကေန္တိ၊ စက္ခုဝိညာဏသောတဝိညာဏာနိ^၂ ပန တေသံ
 ကုသလဝိပါကာနေဝ ဟောန္တိ။ ကိဉ္စာပိ ဂူထသူကရာဒယော ဂူထဂန္ဓံ ဃာယိတွာ
 ခါဒိတုံ လဘိဿာမာတိ သောမနဿဇာတာ ဟောန္တိ၊ ဂူထဒဿနေ ပန နေသံ
 စက္ခုဝိညာဏံ၊ တဿ ဂန္ဓဃာယနေ ဃာနဝိညာဏံ၊ ရသဿာယနေ ဇိဌာ-
 ဝိညာဏဉ္စ အကုသလဝိပါကမေဝ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန ပုဂ္ဂလမနာပတံ
 သန္ဓာယ တေ စ မဟာရာဇ ဂူပါတိအာဒိမာဟ။

‘စန္ဒနင်္ဂလိကောတိ’^၃ ဣဒံ တဿ ဥပါသကဿ နာမံ။ ပဋိဘာတိ မံ ဘဂဝါတိ
 ဘဂဝါ မယံ ဧကံ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိ ပညာယတိ။ တဿ တေ ပဉ္စ^၄ ရာဇာနော
 အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလေ သဇ္ဇိတာယ အာပါနဘူမိယာ နိသိန္ဓဝသေနော^၅ မဟတာ
 ရာဇာနဘာဝေန ပရမေန ဣဿရိယဝိဘာဝေန အာဂန္တာပိ ဒသဗလဿ သန္တိကေ
 ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒိဝါ ပဒီပေ ဝိယ ဥဒကာဘိသိတ္တေ အင်္ဂါရေ ဝိယ
 သူရိယုဋ္ဌာနေ ခဇ္ဇောပနကေ ဝိယ စ ဟတပ္ပဘေ ဟတသောဘေ တံ တထာ-
 ဂတဉ္စ တေဟိ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန ဝိရောစမာနံ ဒိဿာ “မဟန္တာ
 ဝတ ဘော ဗုဒ္ဓါ နာမာ”^၆တိ ပဋိဘာနံ ဥဒပါဒိ။ တဿ ဧဝမာဟ။

ကောကနဒန္တိ ပဒုမဿေဝေတံ ဝေဝစနံ။ ပါတောတိ ကာလဿေဝ။
 သိယာတိ ဘဝေယျ။ အဝိတဂန္ဓန္တိ အဝိဂတဂန္ဓံ။ အင်္ဂီရသန္တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ။
 ဘဂဝတော ဟိ အင်္ဂတော ရသ္မိယော^၆ နိက္ခမန္တိ၊ တဿ အင်္ဂီရသောတိ ဂုစ္စတိ။
 ယထာ ကောကနဒသင်္ဂါတံ ပဒုမံ ပါတောဝ ဖုလ္လံ အဝိတဂန္ဓံ^၇ သိယာ၊ ဧဝမေဝ
 ဘဂဝန္တံ အင်္ဂီရသံ တပန္တံ အာဒိစ္စမိဝ အန္တလိက္ခေ ဝိရောစမာနံ ပဿာတိ
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။ ဘဂဝန္တံ အစ္စာဒေသီတိ ဘဂဝတော အဒါသီတိ
 အတ္ထော။ လောကဝေါဟာရတော ပနေတ္ထ ဤဒိသံ ဝစနံ ဟောတိ။ သော
 ကိရ ဥပါသကော “ဧတေ တထာဂတဿ ဂုဏေသု ပသီဒိတွာ မယံ ပဉ္စ

၁-သမ္ဗုဒ္ဓံဝါ (သီ)၊ ဗုဒ္ဓံ ဝါ ဓမ္မံ ဝါ (သျှာ)	၂-စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ (က)
၃-စန္ဒနင်္ဂလိယော (သျှာ)	၅-သန္တိဝေသေနော (သျှာ)
၄-တဿ တေ စ (သီ)၊ တဿ ပဉ္စ (သျှာ)	၆-အဝိတဂန္ဓံ သုဂန္ဓံ (သျှာ)
၅-ရံသိယော (သျှာ)	

ဥတ္တရာသင်္ဂေ ဒေန္တိ၊ အဟမ္ပိ တေ^၁ ဘဂဝတောဝ ဒဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အဒါသိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒေါဏပါကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၄။ တတိယေ ဒေါဏပါကကုရန္တိ ဒေါဏပိကံ ကုရံ၊ ဒေါဏဿ တဏှုလာနံ ပက္ခဘတ္တံ တဒုပိယဉ္စ သူပဗျဉ္စနံ ဘုဉ္စတိတိ အတ္ထော။ ဘုတ္တာဝီတိပုဗ္ဗေ ဘတ္တသမ္ပဒံ ဝိနောဒေတွာ မဟုတ္တံ ဝိဿမိတွာ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ တံဒိဝသံ ပန ဘုဉ္စန္တောဝ ဒသဗလံ သရိတွာ ဟတ္ထေ ခောဝိတွာ အဂမာသိ။ မဟဿာသီတိ တဿ ဂစ္ဆတော ဗလဝါ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော ဥဒပါဒိ၊ တသ္မာ မဟန္တေဟိ အဿာသေဟိ အဿသတိ၊ ဂတ္တတောပိဿ သေဒဗိန္ဒုနိ မုစ္ဆန္တိ၊ တမေနံ ဥဘောသု ပဿေသု ဌတွာ ယမကတာလဝဏ္ဏေဟိ ဗီဇန္တိ၊ ဗုဒ္ဓဂါရဝေန ပန နိပဇ္ဇိတုံ န ဥဿဟတိတိ ဣဒံ သန္ဓာယ “မဟဿာသီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမံ ဂါထံ အဘာသီတိ ရာဇာ ဘောဇနေ အမတ္တညတဘယ ကိလမတိ၊ ဖာသု ဝိဟာရံ ဒါနိဿ ကရိဿာမီတိ စိန္တေတွာ အဘာသိ။ မနုဇဿာတိ သတ္တဿ။ ကဟာ-ပဏသတန္တိ ပါတရာသေ ပဏ္ဏာသံ သာယမာသေ ပဏ္ဏာသန္တိ ဧဝံ ကမာပဏ-သတံ။ ပရိယာပုဏိတွာတိ ရညာသဒ္ဓိ^၂ ထောက် ဂန္ဓာ “ဣမံ မင်္ဂလအသိ” ကဿ ဒမ္ပိ မဟာရာဇာ”တိ။ အသုကဿ နာမ ဒေဟိတိ^၂ သော တံ အသိ^၃ ဒတွာ^၄ ဒသဗလဿ သန္တိကံ အာဂမ္မ ဝဉ္စိတွာ ဌိတကောဝ “ဂါထံ ဝဒထ ဘော ဂေါတမာ”တိ ဝတွာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ ပရိယာပုဏိတွာတိ အတ္ထော။

ဘုတ္တာဝီဟာရေ သုဒ္ဓံ ဘာသတိတိ ကထံ ဘာသတိ? ဘဂဝတာ အနု-သိဋ္ဌိနိယာမေန။ ဘဂဝါ ဟိ နံ ဧဝံ အနုသာသိ “မာဏဝ ဣမံ ဂါထံ နဋေဝ ဝိယ ပတ္တပတ္တဋ္ဌာနေ မာ အဝစ၊ ရညော ဘုဉ္စနဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပဌမပိဏ္ဏာ-ဒိသုပိ အဝတွာ ဝေါသာနပိဏ္ဏေ ဂဟိတေ ဝဒေယျာသိ၊ ရာဇာ သုတွာဝ ဘတ္တပိဏ္ဏံ ဆဋ္ဌေသတိ၊ အထ ရညော ဟတ္ထေသု ခောတေသု ပါတိ”^၄ အပနေတွာ သိတ္တာနိ ဂဏေတွာ တဒုပိယံ ဗျဉ္စနံ ဥတွာ ပုနဒိဝသေ တာဝတကေ တဏှုလေ ဟာရေယျာသိ၊ ပါတရာသေ စ ဝတွာ သာယမာသေ မာ ဝဒေယျာသိ”တိ။ သော သာရူတိ ပဋိသုဏိတွာ တံဒိဝသံ ရညော ပါတရာသံ ဘုတွာ ဂတတ္တာ သာယမာသေ ဘဂဝတော^၁ အနုသိဋ္ဌိနိယာမေန ဂါထံ

၁-အဟံ ဧတေ (သျှာ) ၂-အသုကဿ နာမာတိ ဝုတ္တေ (သျှာ)
၃-အညဿ ဒတွာ (သီ)၊ ဒတွာ နိဝတ္တိတွာ (သျှာ) ၄-စာဋီ (သျှာ) ၅-ဘဂဝတာ (သီ)

အဘာသိ။ ရာဇာ ဒသဗလဿ ဝစနံ သရိတွာ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ပါတိယံယေဝ ဆဇ္ဇေသိ။ ရညော ဟတ္ထေသု ဓောတေသု ပါတိံ အပနေတွာ သိတ္တာနိ ဂဏေတွာ တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနံ ဥတွာ ပုနဒိဝသေ တတ္တကေ တဏှုလေ ဟရိံသု။

နာဠိကောဒနပရမတာယ သဏ္ဌာသီတိ သော ကိရ မာဏဝေါ ဒိဝသေ ဒိဝသေ တထာဂတဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ။ ဒသဗလဿ ဝိဿာသိကော အဟောသိ။ အထ နံ ကေဒိဝသံ ပုစ္ဆိ “ရာဇာ ကိတ္တကံ ဘုဉ္ဇတိ”တိ။ သော ‘နာဠိကောဒန’န္တိ အာဟ။ ဝဋ္ဋိဿတိ ဧတ္တာဝတာ ပုရိသဘာဂေါ ယေ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဂါထံ မာ ဝဒိတိ။ ဣတိ ရာဇာ တတ္ထေဝ သဏ္ဌာသိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေန စေဝ အတ္ထေန သမ္ပရာယိကေန စာတိ ဧတ္ထ သလ္လိခိတသရိရတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတ္ထော နာမ။ သီလံ သမ္ပရာယိကတ္ထော။ ဘောဇနေ မတ္တညတာ ဟိ သီလင်္ဂံ နာမ ဟောတိတိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမသင်္ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၅။ စတုတ္ထေ ဝေဒေဟိပုတ္တောတိ ဝေဒေဟိတိ ပဏ္ဍိတာမိဝစနမေတံ။ ပဏ္ဍိတိတ္ထိယာ ပုတ္တောတိ အတ္ထော။ စတုရင်္ဂိန္တိ ဟတ္ထိအဿရထပတ္တိသင်္ခါ-
တေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ။ သန္တယိတွာတိ စမ္ပပဋိမုဉ္ဇနာဒိဟိ သန္နာဟံ
ကာရေတွာ။ သင်္ဂါမေသုန္တိ ယုဇ္ဈိံသု။ ကေန ကာရဏေန? မဟာကောသလ-
ရညာ ကိရ ဗိမ္ဗိသာရဿ ဓိတရံ ဒေန္တေန ဦန္တံ ရဇ္ဇာနံ အန္တရေ သတ-
သဟဿုဋ္ဌာနော ကာသိဂါမော နာမ ဓိတု ဒိန္နော။ အဇာတသတ္တုနာ စ ပိတရိ
မာရိတေ မာတာပိဿ ရညော ဝိယောဂသောကေန နစိရဿေဝ မတာ။
တတော ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော “အဇာတသတ္တုနာ မာတာပိတရော
မာရိတာ၊ မယံ ပိတု သန္တကော ဂါမော”တိ တဿတ္ထာယ အဉ္စံ ကရေတိ။
အဇာတသတ္တုပိ “မယံ မာတု သန္တကော”တိ တဿ ဂါမသတ္ထာယ ဒွေပိ
မာတုလဘာဂိနေယျာ ယုဇ္ဈိံသု။

ပါပါ ဒေဝဒတ္တာဒယော မိတ္တာ အဿာတိ ပါပမိတ္တော။ တေယေဝဿ
သဟာယာတိ ပါပသဟာယော။ တေသွေဝဿ စိတ္တံ နိန္တံ သမ္ပဝင်္ကန္တိ ပါပ-
သမ္ပဝင်္ကော။ ပသေနဒိဿ သာရိပုတ္တတ္ထေရာဒိနံ ဝသေန ကလျာဏမိတ္တာဒိတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုက္ခံ သေတိတိ ဇိတာနိ ဟတ္ထိအာဒိနိ အနုသောစန္တော ဒုက္ခံ
သယိဿတိ။ ဣဒံ ဘဂဝါ ပုန တဿ ဇယကာရဏံ ဒိသွာ အာဟ။ ဇယံ ဝေရံ
ပသဝတိတိ ဇိနန္တော ဝေရံ ပသဝတိ။ ဝေရိပုဂ္ဂလံ လဘတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယသင်္ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၆။ ပဉ္စမေ အဗ္ဘုယျာသီတိ ပရာဇယေ ဂရဟပ္ပတ္တော “အာရာမံ ဂန္ဓာဘိက္ခူနံ ကထာသလ္လာပံ သုဏာထာ”တိ ရတ္တိဘာဂေ ဗုဒ္ဓရက္ခိတေန နာမ ဝုဗ္ဗဗ္ဗိတေန ဓမ္မရက္ခိတဿ ဝုဗ္ဗဗ္ဗိတဿ “သစေ ရာဇာ ဣမဉ္စ ဥပါယံ ကတွာ ဂစ္ဆေယျ၊ ပုန ဇိနေယျာ”တိ ဝုတ္တဇယကာရဏံ သုတွာ အဘိဥယျာသိ။

ယာဝဿ ဥပကပ္ပတိတိ ယာဝ တဿ ဥပကပ္ပတိ သယံ ဟောတိ။ ယဒါစညေတိ ယဒါ အညေ။ ဝိလုပ္ပန္တိတိ တံ ဝိလုပ္ပိတွာ ဌိတပုဂ္ဂလံ ဝိလုပ္ပန္တိ။ ဝိလုပ္ပတိတိဝိလုပ္ပိယတိ။ ဌာနံ ဟိ မညတိတိ “ကာရဏ”န္တိ ဟိ မညတိ။ ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ ဇေတာရံ လဘတေ ဇယန္တိ ဇယန္တော ပုဂ္ဂလော ပစ္ဆာ ဇေတာရမ္ပိ လဘတိ။ ရောသေတာရန္တိ ဃန္တေတာရံ။ ရောသကောတိ ဃန္တေကော။ ကမ္မဝိဝေဒနာတိ ကမ္မပရိဏာမေန၊ တဿ ဝိလုပ္ပနကမ္မဿ ဝိပါကဒါနေန။ သော ဝိလုတ္တော ဝိလုပ္ပတိတိ သော ဝိလုပ္ပကော ဝိလုပ္ပိယတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-မလ္လိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ ဆဋ္ဌေ ဥပသင်္ကဓီတိ မလ္လိကာယ ဒေဝိယာ ဂဟ္တဝုဋ္ဌာနကာလေ သူတိဃရံ^၁ ပဋိဇ္ဈေပေတွာ အာရက္ခံ ဒတွာ ဥပသင်္ကမိ။ အနတ္တမနော အဟောသီတိ “ဒုဂ္ဂတကုလဿ မေ ဓိတု မဟန္တိ ဣဿရိယံ ဒိန္နံ၊ သစေ ပုတ္တံ အလဘိဿ၊ မဟန္တိ သက္ကာရံ အဓိဂမိဿ၊^၂ တတော ဒါနိ ပရိဟိနာ”တိ အနတ္တမနော အဟောသိ။ သေယျာတိ ဒန္တပညသ္မာ လေမူဂပုတ္တတော ဧကစ္စာ ဣတ္ထိယေဝ သေယျာ။ ပေါသတိ ပေါသေဟိ။ ဇနာဓိပတိ^၃ ဇနာဓိဘုံ ရာဇာနံ^၄ အာလပတိ။ သဿုဒေဝတိ သဿုသသုရဒေဝတာ။ ဒိသမ္ပတိတိ ဒိသာဇေဋ္ဌက။ တာဒိသာ သုဘဂိယာတိ^၅ တာဒိသာယ သုဘဂိယာယ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၈။ သတ္တမေ သမဓိဂ္ဂယျာတိ သမဓိဂ္ဂဏှိတွာ၊ အာဒိယိတွာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမာဒေါတိ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါ။ သမောဓာနန္တိ သမဝဓာနံ ဥပက္ခေပံ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဟတ္ထိပဒံ ဝိယ ဟိ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါ။ သေသပဒဇာတာနိ ဝိယ အဝသေသာ စတုဘူမကာ^၁ ကုသလဓမ္မာ။ တေ ဟတ္ထိပဒေ သေသပဒါနိ

၁-ပသူတိဃရံ(သျှာ)

၂-အဒ္ဓါ ဂမိဿ (သျှာ)

၃-ဇနာဘိဘုံ ရာဇာနံ (သီ)၊ ဇနာဓိပရာဇာနံ (သျှာ)

၄-သုဘဂိယာတိ (သျှာ)

၅-စတုဘူမိကာ (သျှာ)

ဝိယ အပ္ပမာဒေ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အပ္ပမာဒဿ အန္တော ပရိဝတ္တန္တိ။ ယထာ စ ဟတ္ထိပဒံ သေသပဒါနံ အဂ္ဂံ သေဋ္ဌံ၊ ဧဝံ အပ္ပမာဒေါ သေသဓမ္မာနန္တိ ဒဿေတိ။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဓမ္မာနမ္ပိ ဟေသ ပဋိလာဘကဋ္ဌေန လောကိယောပိ သမာနော အဂ္ဂေါ ဟေတိ။

အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိတိ “တောနိ အာယုအာဒိနိ ပတ္တယန္တေန အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗော”တိ အပ္ပမာဒမေဝ ပသံသန္တိ။ ယသ္မာ ဝါ ပုညကိရိယာသု ပဏှိတာ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ၊ တသ္မာ အာယုအာဒိနိ ပတ္တယန္တေန အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ အတ္ထာဘိသမယာတိ အတ္ထပဋိလာဘာ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ကလျာဏမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ အဋ္ဌမေ သော စ ခေါ ကလျာဏမိတ္တဿာတိ သော စာယံ ဓမ္မော ကလျာဏမိတ္တဿေဝ သွာက္ခာတော နာမ ဟေတိ၊ န ပါပမိတ္တဿာတိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဟိ ဓမ္မော သဗ္ဗေသမ္ပိ သွာက္ခာတောဝ၊ ကလျာဏမိတ္တဿ ပန သုဿုသန္တဿ သဒ္ဓဟန္တဿ အတ္ထံ ပူရေတိ ဘေသဇ္ဇံ ဝိယဝဋ္ဋန္တဿ န ဣတရဿာတိ။ တေနတံ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မောတိ စေတ္ထ ဒေသနာဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပစုံမိဒန္တိ ထေရောကိရ ရဟောဂတော စိန္တေသိ “အယံ သမဏဓမ္မော နာမ ဩဝါဒကေ အနုသာသကေ ကလျာဏမိတ္တေ သတိ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေ ဌိတဿ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပစုံ ကလျာဏမိတ္တတော ဟေတိ၊ ဥပစုံ ပစ္စတ္တပုရိသကာရတော”တိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “အဟံ ပဒေသဉာဏေ ဌိတော နိပ္ပဒေသံ စိန္တေတုံ န သက္ကောမိ၊ သတ္တာရံ ပုစ္ဆိတွာ နိက္ကဓေါ ဘဝိဿာမိ”တိ။ တသ္မာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ။ ဗြဟ္မစရိယဿာတိ အရိယမဂ္ဂဿ။ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာတိ ယာ သော ကလျာဏမိတ္တတာ နာမ၊ သာ ဥပစုံ၊ တတော ဥပစုံ အာဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ထေရေန “ဥပစုံပစုံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော ကလျာဏမိတ္တတော အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥပစုံပစုံ ပစ္စတ္တပုရိသကာရတော”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇာပိ ထေရဿ အယံ မနောရထော၊ ယထာ ပန မဟူဟိ သိလာထမ္ပေ ဥဿာပိတေ “တ္ထေကံ ဌာနံ အသုကေန ဥဿာပိတံ၊ တ္ထေကံ အသုကေနာ”တိ ဝိနိဗ္ဗောဂေါ နတ္ထိ၊ ယထာ စ မာတာပိတရော နိဿာယ ဥပ္ပန္နေသု ပုတ္တေသု၊ “တ္ထေကံ မာတိတော နိဗ္ဗတ္တံ၊ တ္ထေကံ ပိတိတော”တိ ဝိနိဗ္ဗောဂေါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဣဓာပိ။ အဝိနိဗ္ဗောဂဓမ္မော ဟေသ၊ “တ္ထေကံ

သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ကလျာဏမိတ္တတော နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဧတ္တကံ ပစ္စတ္တပုရိသကာရ-
 တော”တိ န သက္ကာ လဒ္ဓါ၊ ကလျာဏမိတ္တတာယ ပန ဥပဗုဒ္ဓကော လဗ္ဘတီတိ^၁
 ထေရဿ အဇ္ဈာသယေန ဥပဇ္ဇံ နာမ ဇာတံ၊ သကလဂုဏော ပဋိလဗ္ဘတီတိ
 ဘဂဝတော အဇ္ဈာသယေန သကလံ နာမ ဇာတံ။ ကလျာဏမိတ္တတာတိ
 စေတံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိလာဘင်္ဂ^၂ နာမာတိ ဂဟိတံ။ အတ္ထတော ကလျာဏမိတ္တံ
 နိဿာယ လဒ္ဓါ သီလသမာဓိဝိပဿနာဝသေန စတ္တာရော ခန္ဓာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော-
 တိပိ ဝဒန္တိယေဝ။

မာ ဟေဝံ အာနန္ဒာတိ အာနန္ဒ မာ ဧဝံ အဘဏိ၊ ဗဟုဿုတော တံ
 သေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော အဋ္ဌ ဝရေ ဂဟေတွာ မံ ဥပဋ္ဌဟသိ၊ စတူဟိ
 အတ္ထရိယတ္တုတဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော၊ တာဒိသဿ ဧဝံ ကထေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။
 သကလမေဝ ဟိဒံ အာနန္ဒ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာတိ ဣဒံ
 ဘဂဝါ “စတ္တာရော မဂ္ဂါ စတ္တာရိ ဖလာနိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ
 သဗ္ဗံ ကလျာဏမိတ္တမူလကမေဝ ဟောတိ”တိ^၃ သန္ဓာယာဟ။ ဣဒါနိ ဝစီ-
 ဘေဒေနေဝ ကာရဏံ ဒဿေန္တော ကလျာဏမိတ္တဿတန္တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထပါဠိကန္တိ ပါဠိကဒိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိတဗ္ဗံ၊ အဝဿံဘာဝီတိ အတ္ထော။

ဣဓာတိဣမသ္မိံ သာသနေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတီတိအာဒိသု အဋ္ဌန္တံ အာဒိ-
 ပဒါနိယေဝ တာဝ အယံ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ—သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
 သမ္မာ အဘိနိရောပနလက္ခဏော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ
 သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာ သမုဋ္ဌာပုနလက္ခဏော သမ္မာကမ္မန္တော။ သမ္မာ ဝေါဒါပန-
 လက္ခဏော သမ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော သမ္မာဝါယာမော။ သမ္မာ
 ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ သမ္မာသတိ။ သမ္မာ သမာဓာနလက္ခဏော သမ္မာသမာဓိ။
 တေသု ဧကေကဿ တိဏိ ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ တာဝ
 အညေဟိပိ အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓံ
 အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ပဿတိ တပုဋိန္ဒြာဒကမောဟ-
 ဝိမေနဝသေန^၄ အသမ္မောဟတော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ တထေဝ
 မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒိနိ စ ပဇဟန္တိ၊ နိရောဓဉ္စ အာရမ္မဏံ ကရေန္တိ။ ဝိသေသတော
 ပနေတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သဟဇာတဓမ္မေ သမ္မာ ဒဿတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သဟ-
 ဇာတဓမ္မေ အဘိနိရောပေတိ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော

၁-ဥပဗုဒ္ဓကော လဘတီတိ (က)	၂-ပုဗ္ဗဘာဂပဋိလာဘံ (သျှာ)
၃-ဟောတိ တံ (က)	၄-....ဝိဒ္ဓိသနဝသေန (သိ)

သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ၊ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ သမ္မာသတိ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ သမ္မာသမာဓိ သမ္မာ ဒဟတိ။

အပိစေသာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောတိ၊ မဂ္ဂကာလေ^၁ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ ကိစ္စတော ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ၊ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ တေသု သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ကိစ္စတော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါတိအာဒိနိ တိဏိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာဝါစာဒယော တယော ဝိရတိယောပိ ဟောန္တိ စေတနာ-ယောပိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယောဝ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိတိ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ကိစ္စတော သမ္ပပ္ပဓာနသတိပဋ္ဌာနဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ သမ္မာသမာဓိယောဝ။

ဧဝံ တာဝ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” န္တိအာဒိနာ နယေန ပုတ္တာနံ အဋ္ဌန္တံ အာဒိပဒါနံ-ယေဝ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ဥတွာ ဣဒါနိ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတန္တိအာဒိသု ဧဝံ ဉာတဗ္ဗာ။ ဘာဝေတိတိ ဝဇေတိ၊ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနေ ပုနပ္ပုနံ ဇနေတိ၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတိ အတ္ထော။ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ ဝိဝေကံ နိဿိတံ၊ ဝိဝေကေ ဝါ နိဿိတန္တိ ဝိဝေကနိဿိတံ။ ဝိဝေကောတိ ဝိဝိတ္တတာ။ ဝိဝိတ္တတာ စာယံ တဒင်္ဂ-ဝိဝေကော ဝိက္ခမ္ဘန၊ သမုစ္ဆေဒ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ နိဿရဏဝိဝေကောတိ ပဉ္စဝိဝေကော။ ဧဝမေတသ္မိံ^၂ ပဉ္စဝိဝေကေ ဝိဝေကေ။ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတံ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ ဟိ အယံ^၂ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာနုယုတ္တော ယောဂီ ဝိပဿနာက္ခဏေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတံ၊ အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ မဂ္ဂကာလေ ပန ကိစ္စတော သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ၊ အာရမ္မဏတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ။ ဧသ နယော ဝိရာဂနိဿိတာဒိသု။ ဝိဝေကတ္တာ ဧဝ ဟိ ဝိရာဂါဒယော။

ကေဝလဉ္စေတ္ထ ဝေါဿဂ္ဂေါ ဒုဝိဓော ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဓန-ဝေါဿဂ္ဂေါ စာတိ။ တတ္ထ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝိပဿနာက္ခဏေ စ တဒင်္ဂဝသေန၊ မဂ္ဂက္ခဏေ စ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသပ္ပဟာနံ။ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝိပဿနာက္ခဏေ တန္တိန္ဒဘာဝေန၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန အာရမ္မဏကရဏေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနံ။ တဒုဘယမ္ပိ ဣမသ္မိံ လောကီယ-

လောကုတ္တရမိဿကေ အတ္တဝဏ္ဏနာနယေ ဝဋ္ဋတိ။ တထာ ဟိ အယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
ယထာဝုတ္တေန ပကာရေန ကိလေသေ စ ပရိစ္ဆေတိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပက္ခန္ဓတိ။

ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိန္ဒိ ဣမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန ဝေါသဂ္ဂတ္ထံ
ပရိဏမန္တံ ပရိဏတဉ္စ၊ ပရိပစ္စန္တံ ပရိပက္ကဉ္စာတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ ဟိ
အရိယမဂ္ဂဘာဝနာနုယုတ္တော ဘိက္ခု ယထာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကိလေသပရိစ္စာဂ-
ဝေါသဂ္ဂတ္ထံ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂတ္ထဉ္စ ပရိပစ္စတိ၊ ယထာ စ ပရိပက္ကာ ဟောတိ၊
တထာ နံ ဘာဝေတိတိ။ ဧသ နယော သေသမဂ္ဂဧသု။

အာဂမ္မာတိ အာရဗ္ဗ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ ဇာတိဓမ္မာတိ ဇာတိသဘာဝါ
ဇာတိပကတိကာ။ တဗ္ဗာတိ ယသ္မာ သကလော အရိယမဂ္ဂေါပိ ကလျာဏမိတ္တံ
နိဿံယ လန္တတိ၊ တသ္မာ။ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ အပ္ပမာဒံ
ပသံသန္တိတိ အပ္ပမာဒံ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တသ္မာ အပ္ပမာဒေါ ကာတဗျော။ အတ္ထာဘိ-
သမယာတိ အတ္ထပဋိလာဘာ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမအပုတ္တကသုတ္တဝါတ္ထိနာ

၁၃၀။ နဝမေ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝဿံ ဒိဝါ၊ မဇ္ဈနိကသမယေတိ
အတ္ထော။ သာပတေယျန္တိ ဓနံ။ ကော ပန ဝါဒေါ ရူပိယဿာတိ သုဝဏ္ဏရဇတ-
တဗ္ဗလောဟကာဠလောဟဖာလကစ္ဆပကာဒိဘေဒဿ သနကတဿ၊ စေဝ
ပရိဘောဂဘာဇနာဒိဘေဒဿ စ ရူပိယဘဏ္ဍဿ ပန ကော၊ ဝါဒေါ၊ “တ္ထေကံ
နာမာ”တိ ကာ ပရိစ္ဆေဒကထာတိ အတ္ထော။ ကဏာဇကန္တိ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ။
ဗိလင်္ဂဒုတိယန္တိ ကဠိကဒုတိယံ။ သာဏန္တိ သာဏဝါကမယံ။ တိပက္ခဝသနန္တိ
တိဏိ ခဏ္ဍာနိ ဒွိသု ဌာနေသု သိဗ္ဗိတွာ ကတနိဝါသနံ။

အသပ္ပုရိသောတိ လာမကပုရိသော။ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကန္တိအာဒိသု ဥပရူပရိဘူမိသု
 ဖလဒါနဝသေန ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂမဿာတိ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ။ သဂ္ဂဿ ဟိတာ တတြုပပတ္တိ-
 ဇနနတောတိ သောဝဂ္ဂိကာ။ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေသု သုခေါ ဝိပါကော အဿာတိ
 သုခဝိပါကာ။ သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂါနံ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏာဒိနံ ဝိသေသာနံ နိဗ္ဗတ္တနတော
 သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ။ ဧဝရူပံ ဒက္ခိဏဒါနံ န ပတိဋ္ဌပေတိတိ။

သာတောဒကာတိ မရုရောဒကာ။ သေတောဒကာတိ ဝိစိနံ ဘိန္နဠာနေ
ဥဒကဿံ သေတတာယ သေတောဒကာ။ သုပတိတ္တာတိ သုန္ဒရတိတ္တာ။ တံ

၁-ပစ္စုပ္ပန် (သုခါက)

၄-ကော ပန (သျှာ)

၂-ဝေသာယာဌေး (က)

၃-ဆန့်ကျင် (သို့)

၅-နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေသု (သျှာ)

ဇနောတိ ယေန ဥဒကေန သာတောဒကာ၊ တံ ဥဒကံ ဇနော ဘာဇနာနိ ပူရေတွာ နေဝ ဟရေယျ။ န ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရေယျာတိ ယံ ယံ ဥဒကေန ဥဒကကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ တံ န ကရေယျ။ တဒပေယျမာနန္တိ တံ အပေယျမာနံ။ ကိစ္စကရော စ ဟောတိတိ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စကရော စေဝ ကုသလကိစ္စကရော စ၊ ဘုဉ္ဇတိ စ၊ ကမ္မန္တေ စ ပယောဇေတိ၊ ဒါနန္တံ ဒေတိတိ အတ္ထော။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယအပုတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ ဒဿမေ ပိဏ္ဍပါတေန ပဋိပါဒေသီတိ ပိဏ္ဍပါတေန သဒ္ဓိံ သံယောဇေသိ၊ ပိဏ္ဍပါတံ အဒါသီတိ အတ္ထော။ ပက္ခာဒီတိ ကေနစိဒေဝ ရာဇပဋ္ဌာနာဒိနာ ကိစ္စေန ဂတော။ ပစ္ဆာ ပိပ္ပဋိသာရီ အဟောသီတိ သော ကိရ အညေသုပိ ဒိဝသေသု တံ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ပဿတိ၊ ဒါတုံ ပနဿ စိတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ အယံ ပဒုမဝတိဒေဝိယာ တတိယပုတ္တော တဂ္ဂရသိဒီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ဝုဋ္ဌာယ အနောတတ္ထဒဟေ မုခံ ဓောဝိတွာ မနောသိလာတလေ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဣဒ္ဓိယာ ဝေဟာသံ အပ္ပဂန္ဓာ နဂရဒ္ဓါရေ ဩရုယ ဖိဝရံ ပါရုပိတွာ ပတ္တမာဒါယ နဂရဝါသိနံ ဃရဒ္ဓါရေသု သဟဿဘဏ္ဍိကံ ဌပေန္တော ဝိယ ပါသာဒိကေဟိ အဘိက္ကန္တာဒိဟိ အနုပုဗ္ဗေန သေဋ္ဌိနော ဃရဒ္ဓါရံ သမ္ပတ္တော။ တံဒိဝသန္တ သေဋ္ဌိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ပဏီတဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဃရဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ အာသနံ ပညာပေတွာ ဒန္တန္တရာနိ သောဓေန္တော နိသိန္တော ဟောတိ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ ဒိသ္မာ တံဒိဝသံ ပါတော ဘုတွာ နိသိန္တတ္တာ ဒါနစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဘရိယံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဣမဿ သမဏဿ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေဟိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။

သေဋ္ဌိဘရိယာ စိန္တေသိ “မယာ ဧတ္တကေန ကာလေန ဣမဿ ‘ဒေတာ’တိ ဝစနံ န သုတပုဗ္ဗံ၊ ဒါပေန္တောပိ စ အဇ္ဇ န ယဿ ဝါ တဿ ဝါ ဒါပေတိ၊ ဝီတရာဂဒေါသမောဟဿ ဝန္တကိလေသဿ ဩဟိတဘာရဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒါပေတိ၊ ယံ ဝါ တံ ဝါ အဒတွာ ပဏီတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဒဿာမိ”တိ ဃရာ နိက္ခမ္မ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိံ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဋိတွာ ပတ္တံ အာဒါယ အန္တောနိဝေသနေ ပညတ္တာသနေ နိသိဒါပေတွာ သုပရိသုဒ္ဓေဟိ သာလိတဏှာလေဟိ ဘတ္တံ သမ္မာဒေတွာ တဒနရူပံ ခါဒနီယံ ဗျဉ္ဇနံ သုပေယျဉ္ဇ သလ္လက္ခေတွာ ပတ္တံ ပူရေတွာ ဗဟိ ဂန္ဓေဟိ သမလင်္ကရိတွာ^၁ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ

၁-အလံကရိတွာ (သိ၊ သျာ)

ဟတ္ထေသု ပတိဋ္ဌပေတွာ ဝန္တိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ “အညေသမ္ပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ”တိ အပရိဘုဉ္ဇိတွာဝ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သောပိ ခေါ သေဋ္ဌိ ဗာဟိရတော အာဂစ္ဆန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ မယံ “တုမှာကံ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေထာ”တိ ဝတွာ ပက္ကန္တာ၊ အပိ ဝေါ လဒ္ဓေါတိ။ အာမ သေဋ္ဌိ လဒ္ဓေါတိ။ “ပဿာမီ”တိ ဂိဝံ ဥက္ခိပိတွာ ဩလောကေသိ။ အထဿ ပိဏ္ဍပါတဂန္တော ဥဋ္ဌဟိတွာ နာသာပုဋ် ပဟရိ။ သော စိတ္တံ သံယမေတုံ အသက္ကောန္တော ပစ္ဆာ ပိပ္ပုဋ်သာရီ အဟောသီတိ။

ဝရမေတန္တိအာဒိ ပိပ္ပုဋ်သာရဿ ဥပ္ပန္နာကာရဒဿနံ။ ဘာတု စ ပန ကေပုတ္တကံ သာပတေယျဿ ကာရဏာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသီတိ တဒါ ကိရဿ အဝိဘတ္တေယေဝ ကုဋုဗ္ဗေ မာတာပိတရော စ ဇေဋ္ဌဘာတာ စ ကာလမကံသု။ သော ဘာတုဇာယာယ သဒ္ဓိယေဝ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ဘာတု ပနဿ ဧကော ပုတ္တော ဟောတိ၊ တံ ဝီထိယာ ကိဋ္ဌန္တံ မနဿာ ဝဒန္တိ “အယံ ဒါသော အယံ ဒါသီ ဣဒံ ယာနံ ဣဒံ ဓနံ တဝ သန္တက”န္တိ။ သော တေသံ ကထံ ဂဟေတွာ “အယံ ဒါသော” မယံ သန္တက”န္တိအာဒိနိ ကထေတိ။

အထဿ စူဠပိတာ စိန္တေသိ “အယံ ဒါရကော ဣဒါနေဝ ဧဝံ ကထေသိ၊ မဟလ္လကကာလေ ကုဋုဗ္ဗံ မဇ္ဈေ ဘိန္နာပေယျ၊^၂ ဣဒါနေဝဿ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿာမီ”တိ ဧကဒိဝသံ ဝါသီ^၁ အာဒါယ “ဧဟိ ပုတ္တ အရညံ ဂစ္ဆာမာ”တိ တံ အရညံ နေတွာ ပိရဝန္တံ ပိရဝန္တံ မာရေတွာ အာဝါဠေ ပက္ခိပိတွာ ပံသုနာ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ ဣဒံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ သတ္တက္ခတ္တန္တိ သတ္တဝါရေ။ ပုဗ္ဗပစ္စိမ-စေတနာဝသေန စေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧကပိဏ္ဍပါတဒါနသ္မိပ္ပိ ဧကာဝ စေတနာ ဒွေ ပဋိသန္ဓိယော န ဒေတိ၊ ပုဗ္ဗပစ္စိမစေတနာဟိ ပနေသ သတ္တက္ခတ္တံ သဂ္ဂေ၊ သတ္တက္ခတ္တံ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ ပုရာဏန္တိ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓဿ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတစေတနာကမ္ပံ။

ပရိဂ္ဂဟန္တိ ပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထု။ အနုဇီဝိနောတိ ဧကံ မဟာကုလံ နိဿာယ ပက္ကာသမ္ပိ သဋ္ဌိပိ ကုလာနိ ဇီဝန္တိ၊ တေ မနဿေ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗံ နာဒါယ ဂန္တဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေတံ န အာဒိယိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သဗ္ဗံ နိက္ခိပ္ပဂါမိနန္တိ^၃ သဗ္ဗမေတံ နိက္ခိပ္ပသဘာဝံ^၄၊ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗသဘာဝမေဝါတိ အတ္ထော။ ။ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၁-အယံ ဒါသီ (သီ၊ သျာ)	၂-ဆိန္နာပေယျ (သျာ)
၃-နိက္ခိပ္ပဂါမိနန္တိ (သီ)၊ နိက္ခေပဂါမိနန္တိ (သျာ)	၄-နိက္ခေပသဘာဝံ (သျာ)

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ “နိစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော”တိအာဒိ-
 ကေန တမေန ယုတ္တောတိ တမေ။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ ပုန နိရယတမူပဂမန-
 တော တမပရာယဏော။ ဣတိ ဥဘယေနပိ ခန္ဓတမောဝ ကထိတော ဟောတိ။
 “ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော”တိအာဒိကေန ဇောတိနာ ယုတ္တတော ဇောတိ၊
 အာလောကီဘူတောတိ^၁ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကာယသုစ္စရိတာဒိဟိ ပုန သဂ္ဂူပ-
 ပတ္တိဇောတိဘာဝပဂမနတော ဇောတိပရာယဏော။ ဣမိနာ နယေန ဣတရေပိ
 ဒွေ ဝေဒိတဗျာ။

ဝေနကုလေတိ ဝိလိဝကာရကုလေ။ နေသာဒကုလေတိ မိဂလုဒ္ဒကာဒိနံ
 ကုလေ။ ရထကာရကုလေတိ စမ္မကာရကုလေ။ ပုတ္တုသကုလေတိ ပုပ္ဖဆန္ဒက-
 ကုလေ။ ကသိရဝုတ္တိကေတိ ဒုက္ခဝုတ္တိကေ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောတိ ပံသုပိသာစကော ဝိယ
 ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော။ ဒုဒ္ဓသိကောတိ ဝိဇာတမာတုယာပိ အမနာပဒဿနော။
 ဩကောဋိမကောတိ လကုဏ္ဏကော^၂။ ကာဏောတိ ဧကက္ခိကာဏော ဝါ
 ဥဘယက္ခိကာဏော ဝါ။ ကုဏီတိ ဧကဟတ္ထကုဏီ ဝါ ဥဘယဟတ္ထကုဏီ ဝါ။
 ခဇ္ဇောတိ ဧကပါဒခဇ္ဇော ဝါ ဥဘယပါဒခဇ္ဇော ဝါ။ ပက္ခဟတောတိ
 ဟတပက္ခော ပိဋသပ္ပိ။ ပဒီပေယျဿာတိ တေလကပလ္လကာဒိနော ပဒီပဥပ-
 ကရဏဿ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇာတိ ဧတ္ထ ဧကော ပုဂ္ဂလော ဗဟိဒ္ဓါ
 အာလောကံ အဒိဿာ မာတုကုစ္ဆိဿိယေဝ ကာလံ ကတွာ အပါယေသု
 နိဗ္ဗုတ္တန္တော သကလံ ကပ္ပမ္ပိ သံသရတိ၊ သောပိ တမောတမပရာယဏောဝ။
 သော ပန ကုဟကပုဂ္ဂလော ဘဝေယျ။ ကုဟကဿ ဟိ ဧဝရူပါ နိဗ္ဗုတ္တိ
 ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ “နိစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ”တိ-
 အာဒိဟိ အာဂမနဝိပတ္တိ စေဝ ပုဗ္ဗုပ္ပန္နပစ္စယဝိပတ္တိ စ ဒဿိတာ။ ဒလိဒ္ဓေတိ-
 အာဒိဟိ ပဝတ္တပစ္စယဝိပတ္တိ။ ကသိရဝုတ္တိကေတိအာဒိဟိ အာဇီဝပါယဝိပတ္တိ။

ဒုဗ္ဗဏ္ဍောတိအာဒိဟိ အတ္တဘာဝဝိပတ္တိ။ ဗဒ္ဓါဗာဓောတိအာဒိဟိ ဒုက္ခကာရဏ-
 သမာယောဂေါ။ န လာဘီတိအာဒိဟိ သုခကာရဏဝိပတ္တိ စေဝ ဥပဘောဂ-
 ဝိပတ္တိ စ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတန္တိအာဒိဟိ တမပရာယဏဘာဝဿ ကာရဏ-
 သမာယောဂေါ။ ကာယဿ ဘေဒါတိအာဒိဟိ သမ္ပရာယိကတမူပဂမော။
 သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

အက္ခောသတိတိ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသတိ။ ပရိဘာသတိတိ
 “ကဿွာ တိဋ္ဌထ၊ ကိံ တုမှေဟိ အမှာကံ ကသိကမ္မာဒိနိ ကတာနိ”တိအာဒိဟိ
 ပရိဘဝစနေဟိ ပရိဘာသတိ။ ရောသကောတိ ဃဇ္ဇကော^၁။ အဗျဂ္ဂမနသောတိ
 ကေဂ္ဂစိတ္တော။ ။ပဌမံ။

၂-အယျိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ ဒုတိယေ ဇိဏ္ဍောတိ ဇရာဇိဏ္ဍာ။ ဝုဇာတိ ဝယောဝုဇာ။ မဟလ္လိ-
 ကာတိ ဇာတိမဟလ္လိကာ။ အဒ္ဓဂတာတိ အဒ္ဓံ စိရကာလံ^၂ အတိက္ကန္တာ။ ဝယော-
 အနုပ္ပတ္တာတိ ပစ္ဆိမဝယံ သမ္ပတ္တာ။ ဝိယာ မနာပါတိ ရညော ကိရ မာတရိ
 မတာယ အယျိကာ မာတုဋ္ဌာနေဌတွာ ပဋိဇဉ်၊ တေနဿ အယျိကာယ ဗလဝပေမံ
 ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဿွာ ဧဝမာဟ။ ဟတ္ထိရတနေနာတိ သတသဟဿဋ္ဌနကော^၃ ဟတ္ထိ
 သတသဟဿဋ္ဌနကေန အလင်္ကာရေန အလင်္ကတော ဟတ္ထိရတနံ နာမ။
 အဿရတနေဝိ ဧသေဝ နယော။ ဂါမဝရောပိ သတသဟဿဋ္ဌာနကဂါမောဝ။
 သဗ္ဗာနိ တာနိ ဘေဒနဓမ္မာနိတိ တေသု ဟိ ကိဉ္စိ ကရိယမာနမေဝ^၄ ဘိဇ္ဇတိ၊
 ကိဉ္စိ ကတပရိယောသိတံ စက္ကတော အနပနိတမေဝ၊ ကိဉ္စိ အပနေတွာ
 ဘူမိယံ ဌပိတမတ္တံ၊ ကိဉ္စိ တတော ပရံ၊ ဧဝမေဝ သတ္တေသုပိ ကောစိ ပဋိသန္ဓိ^၅
 ဂဟေတွာ မရတိ၊ ကောစိ မူဠဂဗ္ဘာယ မာတရိ မာတုကုစ္ဆိတော အနိက္ခန္တောဝ၊
 ကောစိ နိက္ခန္တမတ္တော၊ ကောစိ တတော ပရန္တိ။ တဿွာ ဧဝမာဟ။ တတိယေ
 သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။တတိယံ။

၄-ဇုသတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ စတုတ္ထဿ အဋ္ဌပုတ္တိကော နိက္ခေပေါ။ ဘဂဝတော ကိရ ပဌမ-
 ဗောဓိယံ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥဒပါဒိ ဘိက္ခုသံဃဿ စ။ တိတ္ထိယာ
 ဟတလာဘသက္ကာရာ ဟုတွာ ကုလေသု ဧဝံ ကထေန္တာဝိစရန္တိ—“သမဏော

၁-ရောသေတိတိ ဃဇ္ဇတိ (သီ၊ သျှာ)	၂-ဒီဃကာလံ (သျှာ)
၃-သတသဟဿဋ္ဌနိကော (သျှာ)	၄-ကယိရမာနမေဝ (သျှာ)

ဂေါတမော ဧဝမာဟ ‘မယှမေဝ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ န အညေသံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယှမေဝ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ န အညေသံ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယှမေဝ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ န အညေသံ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ။ မယှမေဝ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ န အညေသံ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ’န္တိ။ ယုတ္တံ န ခေါ သယမ္ပိ ဘိက္ခာစာရနိဿိတေန ပရေသံ ဘိက္ခာစာရနိဿိတာနံ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ အန္တရာယံ ကာတုံ၊ အယုတ္တံ ကရေတိ အနန္တဝိက”န္တိ။ သာ ကထာ ပတ္တရမာနာ ရာဇကုလံ သမ္ပတ္တာ။ ရာဇာ သုတွာ စိန္တေသိ “အဋ္ဌာနမေတံ ယံ တထာဂတော ပရေသံ လာဘန္တရာယံ ကရေယျ၊ ဧတေ တထာဂတဿ အလာဘာယ အယဿာယ ပရိသက္ကန္တိ။ သစာဟံ ဣဓေဝ ဌတွာ ‘မာ ဧဝံ အဝေါစုတ္တံ၊ န သတ္တာ ဧဝံ ကထေတိ’တိ ဝဒေယျံ၊ ဧဝံ သာ ကထာ နိဇ္ဈတ္တိ” န ဂစ္ဆေယျ၊ ဣမဿ မဟာဇနဿ သန္နိပတိတကာလေယေဝ နံ နိဇ္ဈာပေဿာမီ”တိ ၂ ဧကံ ဆဏဒိဝသံ အာဂမေန္တော တုဏှိ အဟောသိ။

အပရေန သမယေန မဟာဆဏေ သမ္ပတ္တေ “အယံ ဣမဿ ကာလော”တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ—“သဒ္ဓါ ဝါ အဿဒ္ဓါ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဝါ ဂေဟရက္ခကေ ဒါရကေ ဝါ မာတုဂါမေ ဝါ ဌပေတွာ အဝသေသာ ယေဝိဟာရံနာဂစ္ဆန္တိ၊ ပညာသံဒဏ္ဍော”တိ။ သယမ္ပိ ပါတောဝ နှတွာ ကတပါတရာသော သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတော မဟတာ ဗလကာယေန သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။ ဂစ္ဆန္တော စ စိန္တေသိ—“ဘဂဝါ တုမေ ကိရ ဧဝံ ဝဒထ ‘မယှမေဝ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ ပ။ န အညေသံ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ’န္တိ ဧဝံ ပုစ္ဆိတုံ အယုတ္တံ၊ ပဉ္စမေဝ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ပဉ္စံ ကထေန္တော စ မေ ၃ ဘဂဝါ အဝသာနေ တိတ္ထိယာနံ ဝါဒံ ဘဒ္ဒိဿတိ”တိ ၄။ သော ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော ကတ္ထ န ခေါ ဘန္တေ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗန္တိ အာဟ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ တသ္မိံ ဒါတဗ္ဗံ၊ တဿ ဝါ ဒါတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ယေဟိ မနုဿေဟိ တိတ္ထိယာနံ ဝစနံ အာရောစိတံ၊ တေ ဩလောကေသိ။ တေ ရညာ ဩလောကိတမတ္တာဝ မင်္ဂဘူတာ အဓောမုခါ ပါဒင်္ဂဌကေန ဘူမိံ လေခမာနာ အဋ္ဌိသု။ ရာဇာ “ဧကပဒေနေဝ ဘန္တေ ဟတာ တိတ္ထိယာ”တိ မဟာဇနံ သာဝေန္တော မဟာသဒ္ဓေန အဘာသိ။ ဧဝံ ပန ၅ ဘာသိတွာ “ဘဂဝါ စိတ္တံ နာမ နိဂဏ္ဌာစေလကပရိပ္ပာဇကောဒိသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ

၁-နိရုဒ္ဓံ (သိ)၊ နိဇ္ဈဂ္ဂိ (သျှာ)

၃-ကထေန္တောဝ (သိ)

၂-နိရုဇ္ဈာပေဿာမီတိ (သိ)၊ နိဇ္ဈတ္တိံ လာဘိဿာမီတိ (က)

၄-ဘဒ္ဒိဿတိတိ (သျှာ)

၅-ဧဝံ ဝစနံ (သျှာ)

ပသီဒတိ၊ ကတ္တ ပန ဘန္တေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အညံ ခေါ တေန္တိ “မဟာရာဇ အညံ တယာ ပဌမံ ပုစ္ဆိတံ၊ အညံ ပစ္ဆာ၊ သလ္လက္ခေဟိ ဧတံ၊ ပဉ္စာကထနံ ပန မယံ ဘာရေ”တိ ဝတော သီလဝတော ခေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣ ဓ ဘျဿာတိ ဣ ဓ တေ အဿ။ သမုပဗျူဋ္ဌောတိ ရာသိဘူတော။ အသိက္ခိတောတိ ဓနုသိပ္ပေ အသိက္ခိတော။ အကတဟတ္ထောတိ မုဠိဗန္ဓာဒိဝသေန အသမ္ပာဒိတဟတ္ထော။ အကတယောဂ္ဂေါတိ တိဏပုဉ္ဇမတ္တိကာပုဉ္ဇာဒိသု အကတပရိစယော။ အကတူ-ပါသနောတိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ အဒဿိတသရက္ခေပေါ။ ဆန္တိတိ ပဝေမိတကာယော။

ကာမန္တန္တော ပဟိနောတိအာဒိသု အရဟတ္တမဂ္ဂေန ကာမန္တန္တော ပဟိနော ဟောတိ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဗျာပါဒေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဝိနိဗ္ဗိတံ၊ တထာ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ တတိယေန ဣတ္ထု၊ ပဌမမဂ္ဂေန ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ။ အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓနာတိ အသေက္ခဿ သီလက္ခန္ဓော အသေက္ခော သီလက္ခန္ဓော နာမ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမေဟိ စတူဟိ ပဒေဟိ လောကီယလောကုတ္တရသီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိယော ကထိတာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏ-ဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဟောတိ၊ တံ လောကီယမေဝ။

ဣဿတ္တန္တိ၊ ဥသုသိပ္ပံ။ ဗလဝီရိယန္တိ ဧတ္ထ ဗလံ နာမ ဝါယောဓာတု၊ ဝီရိယံ ကာယိကစေတသိကဝီရိယမေဝ။ အရေတိ ဘရေယျ။ နာသုရံ ဇာတိပစ္စယာတိ “အယံ ဇာတိသမ္ပန္နော”တိ ဧဝံ ဇာတိကာရဏာ အသုရံ န ဘရေယျ။

ခန္တိသောရစ္စန္တိ ဧတ္ထ ခန္တိတိ အဓိဝါသနခန္တိ၊ သောရစ္စန္တိ အရဟတ္တံ။ ဓမ္မာတိ ဧတေ ဌေ ဓမ္မာ။ အဿမေတိ အာဝသထေ။ ဝိဝနောတိ အရညဋ္ဌာနေ၊ နိရုဒ္ဓကေ အရညေ စတုရဿပေါက္ခရဏိအာဒိနိ ကာရယေတိ အတ္ထော။ ဒုဂ္ဂေတိ ဝိသမဋ္ဌာနေ။ သင်္ကမနာနီတိ ပဏ္ဏာသဟတ္ထသဠိဟတ္တာနိ သမောကိဏ္ဏပရိ-သုဒ္ဓဝါလိကာနိ သင်္ကမနာနိ ကရေယျ။

ဣဒါနိ ဧတေသု အရညသေနာသနေသု ဝသန္တာနံ ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ အာစိက္ခန္တော အန္တံ ပါနန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သေနာသနာနီတိ မဇ္ဈဝိဋ္ဌာဒိနိ။ ဝိပ္ပသန္ဓေနာတိ ဒိဏာသဝဿ ဒေန္တောပိ သကဇံန ကိလေသမလိနေန စိတ္တေန အဒတ္တာ ဝိပ္ပသန္ဓေန ဝိတ္တေန ဒဒေယျ။ ထနယန္တိ ဂဇ္ဇန္တော။ သတက္ကကူတိ သတသိခရော၊ အနေကကူဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အဘိသင်္ခန္ဓာတိ အဘိသင်္ခရိတွာ သမောဓာနေတွာ ရာသိံ ကတွာ။

အာမောဒမာနောတိ တုဠမာနသော ဟုတွာ။ ပကိရေတိတိ ဒါနဂ္ဂေ
 ဝိစိရတိ၊ ပကိရန္တော ဝိယ ဝါ ဒါနံ ဒေတိ။ ပုညဓာရာတိ အနေကဒါနစေတနာ-
 မယာ ပုညဓာရာ။ ဒါတာရံ အဘိဝဿတိတိ ယထာ အာကာသေ သမုဋ္ဌိ-
 တမေသတော နိက္ခန္တာ ဥဒကဓာရာ ပထဝီ သိနေဟယန္တိ တေမေန္တိ
 ကိလေဒယန္တိ အဘိဝဿတိ၊ ဧဝမေဝ အယမ္ပိ ဒါယကဿ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နာ
 ပုညဓာရာ တမေဝ ဒါတာရံ အန္တော သိနေဟေတိ ပူရေတိ အဘိသန္ဓေတိ။
 တေန ဝုတ္တံ “ဒါတာရံ အဘိဝဿတိ”တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဗ္ဗတူပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ ပဉ္စမေ မုဒ္ဒါဝသိတ္တာနန္တိ ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဒနိ အဝသိတ္တာနံ
 ကတာဘိသေကာနံ။ ကာမဂေဓပရိယုဋ္ဌိတာနန္တိ ကာမေသု ဂေဓေနပရိယုဋ္ဌိ-
 တာနံ အဘိဘူတာနံ။ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တာနန္တိ ဇနပဒေ ထိရဘာဝပ္ပတ္တာနံ။
 ရာဇကရဏီယာနိတိ ရာဇကမ္မာနိ ရာဇူဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ။ တေသု ခွါဟန္တိ တေသု
 အဟံ။ ဥဿုတ္တမာပန္နောတိ ဗျာပါရံ အာပန္နော။ ဧသ ကိရ ရာဇာ ဒိဝသဿ
 တိက္ခတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ အန္တရာဂမနာနိ ဗဟူနိပိ ဟောန္တိ။
 တဿ နိဗ္ဗန္တိ ဂစ္ဆတော ဗလကာယော မဟာပိ ဟောတိ အပ္ပေါပိ။ အထေက-
 ဒိဝသံ ပဉ္စသတာ စောရာ စိန္တယိံသု “အယံ ရာဇာ အဝေလာယ အပ္ပေန ဗလေန
 သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ နံ ဂဟေတွာ ရဇ္ဇံ ဂဏှိ-
 သာမာ”တိ။ တေ အန္တဝနေ နိလိယိံသု။ ရာဇာနော စနာမ မဟာပုညာ ဟောန္တိ။
 အထ တေသံယေဝ အဗ္ဘန္တရတော ဧကော ပုရိသော နိက္ခမိတွာ ရညော
 အာရောစေသိ။ ရာဇာ မဟန္တံ ဗလကာယံ အာဒါယ အန္တဝနံ ပရိဝါရေတွာ
 တေ သဗ္ဗေ ဂဟေတွာ အန္တဝနတော ယာဝ နဂရဒ္ဓါရာ မဂ္ဂဿ ဥဘောသု
 ပဿေသု ယထာ အညမညံ စက္ခုနာ စက္ခံ ဥပနိဗန္ဓိတွာ ဩလောကေန္တိ၊
 ဧဝံ အာသန္ဓာနိ သူလာနိ ရောပါပေတွာ သူလေသု ဥတ္တာသေသိ။ ဣဒံ
 သန္ဓာယ ဧဝမာဟ။

အထ သတ္တာ စိန္တေသိ “သစာဟံ ဝက္ခာမိ ‘မဟာရာဇ မာဒိသေ နာမ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဓုရဝိဟာရေ ဝသန္တေ တယာ ဧဝရူပံ ဒါရုဏံ ကမ္မံ ကတံ၊ အယုတ္တံ
 တေ ကတ’န္တိ၊ အထာယံ ရာဇာ မင်္ဂံ ဟုတွာ သန္တိန္တိတုံ၊ န သက္ကုဏေယျ၊
 ပရိယာယေန ဓမ္မံ ကထေန္တဿေဝ မေ သလ္လက္ခေသတိ”တိ ဓမ္မဒေသနံ

အာရဘန္တော တံ ကိံ မညသီတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဒ္ဓါယိကောတိ သဒ္ဓါ-
တဗ္ဗော၊ ယဿ တံ ဝစနံ သဒ္ဓဟသီတိ အတ္ထော။ ပစ္စယိကောတိ တဿေဝ
ဝေဝစနံ၊ ယဿ ဝစနံ ပတ္တိယာယသီတိ^၁ အတ္ထော။ အန္တသမန္တိ အာကာသ-
သမံ။ နိဗ္ဗေါဏန္တော အာဂစ္ဆတိတိ ပထဝိတလတော ယာဝ အကနိဋ္ဌ-
ဗြဟ္မလောကာ သဗ္ဗေ သတ္တေ သဏှကရဏီယံ တိဏစုဏ္ဏံ ဝိယ ကရောန္တော
ဝိသန္တော^၂ အာဂစ္ဆတိ။

အညတြ ဓမ္မစရိယာယာတိ ဌပေတွာ ဓမ္မစရိယံ အညံ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊
ဒသကုသလကမ္မပထသင်္ဂါတာ ဓမ္မစရိယာဝ ကတ္တဗ္ဗာ ဘန္တေတိ။ သမစရိယာဒိနိ
တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ အာရောစေမိတိ အာစိက္ခာမိ။ ပဋိဝေဒယာမိတိ
ဇာနာပေမိ။ အဓိဝတ္တတိတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ။ ဟတ္ထိယုဒ္ဓါနီတိ နာဠာဂိရိသဒိသေ
ဟေမကပ္ပနေ နာဂေ အဘိရုယ ယုဇ္ဈိတဗ္ဗယုဒ္ဓါနိ^၃။ ဂတိတိ နိပ္ပတ္တိ။ ဝိသယောတိ
ဩကာသော၊ သမတ္တဘာဝေါ ဝါ။ န ဟိ သက္ကာ တေဟိ ဇရာမရဏံ ပဋိဗာဟိတုံ။
မန္တိနော မဟာမတ္တာတိ မန္တသမ္ပန္နာ မဟောသဝေရိရပဏ္ဏိတာဒိသဒိသာ
မဟာအမစ္စာ။ ဘူမိဂတန္တိ မဟာလောဟကုမ္ဘိယော ပူရေတွာ ဘူမိယံ ဌဝိတံ။
ဝေဟာသဋ္ဌန္တိ စမ္ပပသိဗ္ဗကေ ပူရေတွာ တုလာသဃံသဋ္ဌာဒိသု လဂ္ဂေတွာ
စေဝ နိယျုဟာဒိသု စ ပူရေတွာ ဌဝိတံ။ ဥပလာပေတုန္တိ အညမညံ ဘိန္ဒိတုံ။
ယထာ ဒွေ ဇနာ ဧကေန မဂ္ဂေန န ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ကာတုံ။

နဘံ အာဟတ္တာတိ အာကာသံ ပူရေတွာ။ ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စ၊ စာတိ ဣဓ၊
ဒွေယေဝ ပဗ္ဗတာ ဂဟိတာ၊ ရာဇောဝါဒေ ပန “ဇရာ အာဂစ္ဆတိ သဗ္ဗယောဗ္ဗနံ
ဝိလုဗ္ဗမာနာ”တိ ဧဝံ ဇရာ မရဏံ ဗျာမိ ဝိပတ္တိတိ စတ္တာရောပေတေ
အာဂတာဝ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဟတ္ထိယုဒ္ဓါဒိဟိ ဇရာမရဏံ ဇိနိတုံ န သက္ကာ၊
တသ္မာ။ သဒ္ဓံ နိဝေသယေတိ သဒ္ဓံ နိဝေသေယျ ပတိဋ္ဌာပေယျာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

ကောသလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၁-ပဋိယာယသီတိ (သျှာ)

၃-ယုဇ္ဈိတဗ္ဗယုတ္တာနိ (သျှာ၊ က)

၂-ဝိသန္တော (သျှာ)

၄-ဣဓ (သီ)၊ ဣဓ ပန (က)

၄-မာရသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-တပေါကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၇။ မာရသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိတိ ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗညု-
တညာဏော ဥရုဝေလဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ပဌမံ အန္တောသတ္တာဟသ္မိယောဝိ။ ဒုက္ကရကာရိ-
ကာယာတိ ဆဗ္ဗဿာနိ ကတာယ ဒုက္ကရကာရိကာယ။ မာရော ပါပိမာတိ
အတ္တနော ဝိသယံ အတိက္ကမိတုံ ပဋိပန္နေ သတ္တေ မာရေတိတိ မာရော။
ပါပေ နိယောဇေတိ၊ သယံ ဝါ ပါပေ နိယုတ္တောတိ ပါပိမာ။ အညာနိပိဿ
ကဏှော၊ အဓိပတိ၂၊ ဝသဝတ္တိ၊ အန္တကော၊ နမုစိ၊ ပမတ္တဗန္ဓုတိအာဒိနိ ဗဟူနိ
နာမာနိ၊ ဣဓ ပန နာမဒ္ဓယမေဝ ဂဟိတံ။ ဥပသင်္ကမိတိ “အယံ သမဏော
ဂေါတမော ‘မုတ္တောသ္မိ’တိ မညတိ၊ အမုတ္တဘာဝဿ ကထေဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။

တပေါကမ္မာ အပက္ကမ္မာတိ တပေါကမ္မတော အပက္ကမိတွာ။ အပရဒ္ဓေါတိ
“ဒူရေ တံ သုဒ္ဓိမဂ္ဂါ”တိ ဝဒတိ။ အမရံ တပန္နိ အမရတပံ၊ အမရဘာဝတ္ထာယ
ကတံ လူခတပံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ။ သဗ္ဗာနက္ကာဝဟံ ဟောတိတိ
“သဗ္ဗံ တပံ မယံ အတ္တာဝဟံ န ဘဝတိ”တိ၁ ဥတွာ။ ဖိယာရိတ္တံ ဓမ္မနီတိ
အရညေ ထလေ ဖိယာရိတ္တံ ဝိယ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အရညေ
ထလေ နာဝံ ဌပေတွာ ဘဏ္ဍာဿ ပူရေတွာ မဟာဇနာ အဘိရူဟိတွာ၊
ဖိယာရိတ္တံ ဂဟေတွာ သံကဗျေယျံ စေဝ ဥပ္ပိလေယျံ စ ၇၊ သော မဟာဇနဿ
ဝါယာမော ဧကင်္ဂလဒ္ဓင်္ဂလမတ္တမ္ပိ နာဝါယ ဂမနံ အသာဓေန္တော နိရတ္ထကော
ဘဝေယျ အနက္ကာဝဟော၊ ဧဝမေဝ အဟံ “သဗ္ဗံ အမရံ တပံ အနက္ကာဝဟံ
ဟောတိ”တိ ဥတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိန္တိ။

၁-အန္တောသတ္တသတ္တာဟသ္မိယောဝိ (သီ၊ သျာ) ၂-ပဇာပတိ (?) ၃-ပညပေတိ (သျာ)

၄-အမရဏတပံ (သီ) ၅-န ဘဝိဿတိတိ (သျာ)

၆-မဟာဇနော အဘိရုဇ္ဇော (သီ)၊ မဟာဇနေ အဘိရုဇ္ဇေ (သျာ)

၇-အာကဗျေယျ စေဝ ဥပ္ပိဋ္ဌေယျ စ (သီ)

ဣဒါနိ တံ အမရံ တပံ ပဟာယ ယေန မဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓေါ ဇာတော၊
 တံ ဒဿန္တော သီလန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သီလန္တိ ဝစနေန သမ္မာဝါစာ-
 ကမ္မန္တာဇီဝါ ဂဟိတာ၊ သမာဓိနာ သမ္မာဝါယာမသတိသမာဓယော၊
 ပညာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပါ။ မဂ္ဂံ ဗောဓာယ ဘာဝယန္တိ ဣမံ အဋ္ဌင်္ဂိကမေဝ
 အရိယမဂ္ဂံ ဗောဓတ္ထာယ ဘာဝယန္တော။ ဧတ္ထ စ ဗောဓာယာတိ မဂ္ဂတ္ထာယ။
 ယထာ ဟိ ယာဂုတ္ထာယ ယာဂုမေဝ ပစန္တိ၊ ပူဝတ္ထာယ ပူဝမေဝ ပစန္တိ၊
 န အညံ ကိဉ္စိ ကရေန္တိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂမေဝ မဂ္ဂတ္ထာယ ဘာဝေတိ။ တေနာဟ
 “မဂ္ဂံ ဗောဓာယ ဘာဝယ”န္တိ။ ပရမံ သုဒ္ဓိန္တိ အရဟတ္တံ။ နိဟတောတိ တံ မယာ
 နိဟတော ပရာဇိတော။ ။ပဌမံ။

၂-ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ ဒုတိယေ ရတ္တန္တကာရတိမိဿာယန္တိ ရတ္တိံ^၁ အန္တဘာဝကာရကေ
 မဟာတမေ စတုရင်္ဂေ တမသိ။ အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္နော ဟောတီတိ ဂန္ဓ-
 ကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ စင်္ဂမနကောဋိယံ ပါသာဏဗလကေ မဟာစီဝရံ သီသေ
 ဌပေတွာ ပဓာနံ ပရိဂ္ဂဏှမာနော နိသိန္နော ဟောတိ။

နန စ တထာဂတဿ အဘာဝိတော ဝါ မဂ္ဂေါ၊ အပ္ပဟိနာ ဝါ ကိလေသာ၊
 အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓံ ဝါ အကုပ္ပံ၊ အသစ္စိကတော ဝါ နိရောဓော နတ္ထိ၊ ကဿာ
 ဧဝမကာသီတိ? အနာဂတေ ကုလပုတ္တာနံ အင်္ကျံသတ္တံ။ “အနာဂတေ ဟိ
 ကုလပုတ္တာ မယာ ဂတမဂ္ဂံ အာဝဇ္ဇိတွာ အဗ္ဘောကာသဝါသံ ဝသိတဗ္ဗံ
 မညမာနာ ပဓာနကမ္မံ ကရိဿန္တိ”တိ သမ္ပဿမာနော သတ္တာ ဧဝမကာသိ။
 မဟာတိ မဟန္တော။ အရိဋ္ဌကောတိ ကာဠကော။ မဏီတိ ပါသာဏော။
 ဧဝမဿ သီသံ ဟောတီတိ ဧဝရူပံ တဿ ကာဠဝဏ္ဏံ ကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏံ
 မဟာပါသာဏသဒိသံ သီသံ ဟောတိ။

သုဘာသုဘန္တိ ဒိဃမဒ္ဓါနံ သံသရန္တော သုန္ဒရာသုန္ဒရံ ဝဏ္ဏံ ကတွာ
 အာဂတောသီတိ ဝဒတိ။ အထ ဝါ သံသရန္တိ သံသရန္တော အာဂစ္ဆန္တော။
 ဒိဃမဒ္ဓါနန္တိ ဝသဝတ္ထိဋ္ဌာနတော ယာဝ ဥရုဝေလာယ^၂ ဒိဃမဂ္ဂံ၊ ပုရေ
 ဗောဓာယ ဝါ ဆဗ္ဗဿာနိ ဒုက္ခရကာရိကသမယသင်္ခါတံ ဒိဃကာလံ။ ဝဏ္ဏံ
 ကတွာ သုဘာသုဘန္တိ သုန္ဒရဉ္စ အသုန္ဒရဉ္စ နာနပ္ပကာရံ ဝဏ္ဏံ ကတွာ အနေက-
 ဝါရံ မမ သန္တိကံ အာဂတောသီတိ အတ္ထော။ သော ကိရ ဝဏ္ဏော နာမ နတ္ထိ၊

ယေန ဝဏ္ဏေန မာရော ဝိဘိသကတ္ထာယ ဘဂဝတော သန္တိကံ န အာဂတ-
ပုဗ္ဗော။ တေန တံ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။ အလံ တေ တေနာတိ အလံ တုယံ ဧတေန
မာရဝိဘိသကာရဒဿနဗျာပါရေန။ ။ဒုတိယံ။

၃-သုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၉။ တတိယေ သုသံဝုတာတိ သုပိဟိတာ။ န တေ မာရဝသာနုဂါတိ
မာရ တေ တုယံ ဝသာနုဂါ န ဟောန္တိ။ န တေ မာရဿ ဗဒ္ဓဂူတိ တေ တုယံ
မာရဿ ဗဒ္ဓစရာ သိဿာ အန္တေဝါသိကာ န ဟောန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမမာရပါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ စတုတ္ထေ ယောနိသော မနသိကာရာတိ ဥပါယမနသိကာရေန။
ယောနိသော သဗ္ဗပ္ပဓာနာတိ ဥပါယဝီရိယေန ကာရဏဝီရိယေန။ ဝိမုတ္တိတိ
အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။ အဇ္ဈဘာသီတိ “အယံ အတ္တနာ ဝီရိယံ ကတွာ အရဟတ္တံ
ပတ္တာပိ န တုဿတိ၊ ဣဒါနိ အညေသမ္ပိ ‘ပါပုဏာထာ’တိ ဥဿာဟံ ကရေတိ၊
ပဋိဗာဟေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အဘာသိ။

မာရပါသေနာတိ ကိလေသပါသေန။ ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာတိ ယေ
ဒိဗ္ဗာ ကာမဂုဏသင်္ခါတာ မာနုသာ ကာမဂုဏသင်္ခါတာ စ မာရပါသာ နာမ
အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ တံ ဗဒ္ဓေါတိ ဝဒတိ။ မာရဗန္ဓနဗဒ္ဓေါတိ မာရဗန္ဓနေန
ဗဒ္ဓေါ၊ မာရဗန္ဓနေ ဝါ ဗဒ္ဓေါ။ န မေ သမဏ မောက္ခသီတိ သမဏ တံ မမ
ဝိသယတော န မုစ္ဆိဿသိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယမာရပါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ပဉ္စမေ ဗုတ္တာဟန္တိ မုတ္တော အဟံ။ ပုရိမံ သုတ္တံ အန္တောဝဿေ
ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ပန ပဝါရေတွာ ဝုဠဝဿကာလေ။ စာရိကန္တိ အနုပုဗ္ဗဂမနစာရိကံ။
(ပဝါရေတွာ) ၁ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ၂ ယောဇနပရမံ ဂစ္ဆန္တာ စရထာတိ ဝဒတိ။
မာ ဧကေန ဒွေတိ ဧကမဂ္ဂေန ဒွေ ဇနာ မာ အဂမိတ္ထ။ ဧဝံ ဂတေသု ဧကသ္မိံ
ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ ဧကေန တုဏှိဘူတေန ဌာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

အာဒိကလျာဏန္တိ အာဒိမိ ကလျာဏံ သုန္ဓရံ ဘဒ္ဒကံ။ တထာ မဇ္ဈိပုရိယော-
သာနေသု။ အာဒိမဇ္ဈိပုရိယောသာနဉ္စ နာမေတံ သာသနဿ စ ဒေသနာယ

၁-() နတ္ထိ သိ၊ သျာပေါတ္တကေသု။

၂-ဒိဝသံ (သိ၊ သျာ)

၃-မဇ္ဈိမ (သျာ)

စ ဝသေန ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သာသနဿ သီလံ အာဒိ၊ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂါ မဇ္ဈိ၊
 ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ပရိယောသာနံ။ သီလသမာဓယော ဝါ အာဒိ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂါ
 မဇ္ဈိ၊ ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ပရိယောသာနံ။ သီလသမာဓိဝိပဿနာ ဝါ အာဒိ၊ မဂ္ဂေါ
 မဇ္ဈိ၊ ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ပရိယောသာနံ။ ဒေသနာယ ပန စတုပ္ပဒိကာယ
 ဂါထာယ တာဝ ပဌမပါဒေါ အာဒိ၊ ဒုတိယတတိယာ မဇ္ဈိ၊ စတုတ္ထော
 ပရိယောသာနံ။ ပဉ္စပဒဆပုဒါနံ ပဌမပါဒေါ အာဒိ၊ အဝသာနပါဒေါ
 ပရိယောသာနံ၊ အဝသေသာ မဇ္ဈိ။ ကောနုသန္ဓိကသုတ္တဿ နိဒါနံ အာဒိ၊
 “ဣဒမဝေါစာ”တိ ပရိယောသာနံ၊ သေသံ မဇ္ဈိ။ အနေကာနုသန္ဓိကဿ မဇ္ဈေ
 ဗဟူပိ အနုသန္ဓိ မဇ္ဈမေဝ၊ နိဒါနံ အာဒိ၊ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ပရိယောသာနံ။

သတ္တန္တိ သတ္တကံ ကတွာ ဒေသေထ။ သဗျဉ္ဇနန္တိ ဗျဉ္ဇနေဟိ စေဝ ပဒေဟိ
 စ ပရိပူရံ ကတွာ ဒေသေထ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ သကလပရိပုဏ္ဏံ။ ပရိသုဒ္ဓန္တိ
 နိရုပတ္တိလေသံ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ ပကာသေ-
 ထာတိ အာဝိကရောထ။

အပ္ပရဇကုဇာတိကာတိ ပညာစက္ခမ္ပိ အပ္ပကိလေသရဇသဘာဝါ၊ ဒုကူလ-
 သာဏိယာ ပဋိစ္ဆန္တာ ဝိယ စတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ
 ပတ္တု သမတ္တာ သန္တိတိ အတ္ထော။ အဿဝနတာတိ အဿဝနတာယ။
 ပရိဟာယန္တိတိ အလာဘပရိဟာနိယာ ဓမ္မတော ပရိဟာယန္တိ။ သေနာ-
 နိဂမောတိ ပဌမကပ္ပိကာနံ သေနာယ နိဝိဇ္ဇောကာသေ ပတိဋ္ဌိတဂါမော၊
 သုဇာတာယ ဝါ ပိတု သေနာနိ နာမ နိဂမော။ တေနုပသင်္ကမိဿာမီတိ နာဟံ
 တုမှေ ဥယျောဇေတွာ ပရိဝေဏာဒီနိ ကာရေတွာ ဥပဋ္ဌာကာဒီဟိ ပရိစရိယ-
 မာနော ဝိဟရိဿာမိ၊ တိဏ္ဍံ ပန ဇဋ္ဌိလာနံ အဗျုခာနိ ပါဋိဟာရိယသဟဿာနိ
 ဒသေတွာ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတုံ ဥပသင်္ကမိဿာမီတိ။ တေနုပသင်္ကမီတိ “အယံ
 သမဏော ဂေါတမော မဟာယုဒ္ဓံ ဝိစာရေန္တော ဝိယ ‘မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊
 ဓမ္မံ ဒေသေထာ’တိ သဋ္ဌိ ဇနေ ဥယျောဇေတိ၊ ဣမသ္မိံ ပန ဧကသ္မိမ္ပိ ဓမ္မံ
 ဒေသေန္တေ မယံ စိတ္တဿာဒံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဗဟူသု ဒေသေန္တေသု ကုတော
 ဘဝိဿတိ၊ ပဋိဗာဟာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၂။ ဆဋ္ဌေ သောဏ္ဏိကာကိလုန္တိ သုရာကာရကာနံ ပိဋ္ဌပတ္ထရဏက-
 ကိလဉ္စံ။ ကောသလိကာ၊ ကံသပါတီတိ၊ ကောသလရညော ရထစက္ကပ္ပမာဏာ

၁-အရဟတ္တပတ္ထသမတ္တာ သတ္တာ (သီ၊ သျှာ) ၂-ကောသလကာ(က) ၃-ကံသစာဒီတိ (သျှာ)

ပရိဘောဂပါတိ။ ဂဠုဂဠုယန္တေတိ ဂဠုန္တေ။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာတိ ကမ္မာရဒ္ဓန-
 ပဏာဠိယာ။ ဓမ္မာနာယာတိ ဘဒ္ဒဝါတေနာ ပူရိယမာနာယ။ ဣတိ ဝိဒိတွာတိ
 “သမဏော ဂေါတမော ပဓာနမနုယုတ္တော သုခေန နိသိန္ဓော၊ သန္ဓယိဿာမိ
 န”န္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အတ္တဘာဝံ မာပေတွာ နိယာမဘူမိယံ၊ ဣတော စိတော
 စ သဗ္ဗရန္တံ၊^၁ ဝိဇ္ဇုလတာလောကေန ဒိသ္မာ “ကော န ခေါ ဧသော သတ္တော”တိ
 အာဝဇ္ဇေန္တော “မာရော အယ”န္တိ ဧဝံ ဝိဒိတွာ။

သုညဂေဟာနီတိ သုညာဂါရာနိ။ သေယျာတိ သေယျတ္တာယ၊ ဌဿာမိ
 စက်မိဿာမိ နိသိဒိဿာမိ နိပဇ္ဇိဿာမိတိ ဧတဒတ္တာယ ယော သုညာဂါရာနိ
 သေဝတိတိ အတ္တော။ သော မုနိ အတ္တသညတောတိ သော ဗုဒ္ဓမုနိ ဟတ္ထပါဒ-
 ကုက္ကုစ္စဘာဘဝေန သံယတတ္တဘာဝေါ။ ဝေါဿဇ္ဇ စရေယျ တတ္ထ သောတိ
 သော တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အာလယံ နိကန္တိ ဝေါဿဇ္ဇိတွာပဟာယ စရေယျ။
 ပတိရူပံ ဟိ တဏှာဝိဓေ တန္တိ တာဒိသဿ တံသဏ္ဌိတဿ ဗုဒ္ဓမုနိနော တံ
 အတ္တဘာဝေ နိကန္တိ ဝေါဿဇ္ဇိတွာ စရဏံ နာမ ပတိရူပံ ယုတ္တံ အနုစ္ဆရိကံ။

စရကာတိ သီဟဗျုပ္ပါဒိကာ သဗ္ဗရဏသတ္တာ။ ဘေရဝါတိ သဝိညာဏက-
 အဝိညာဏကဘေရဝါ။ တတ္ထ သဝိညာဏကာ သီဟဗျုပ္ပါဒယော၊ အဝိညာ-
 ဏကာ ရတ္တိဘာဝေ ခါဏုဝမ္ဘိကာဒယော။ တေပိ ဟိ တသ္မိံ ကာလေ ယက္ခာ
 ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ရဇ္ဇုဝလ္လိယာဒိနိ သဗ္ဗာနိ သပ္ပာဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တတ္ထာတိ
 တေသု ဘေရဝေသု သုညာဂါရာဂတော ဗုဒ္ဓမုနိ လောမစလနမတ္တကမ္ပိ၊^၄ န
 ကရောတိ။

ဣဒါနိ အဋ္ဌာနပရိကပ္ပံ ဒဿေန္တော နဘံ ဖလေယျာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဖလေယျာတိ ကာကပဒံ ဝိယ ဟိရဟိရသော ဖလေယျ။ ဖလေယျာတိ
 ပေါက္ခရပတ္တေ ဝါတာဟတော ဥဒကမိန္ဒု၊ ဝိယ ဖလေယျ။ သလ္လမ္ပိ စေ ဥရသီ
 ပကပ္ပယေယျန္တိ တိဒိဏသတ္တိသလ္လံ စေပိ ဥရသ္မိံ စာရယေယျံ။^၅ ဥပဓိသူတိ
 ခန္တုပဓိသု။ တာဏံ န ကရောန္တိတိ တိဒိဏေ သလ္လေ^၆ ဥရသ္မိံ စာရိယမာနေ^၇
 ဘယေန ဂုဗ္ဗန္တရကန္တရာဒိနိ^၈ ပဝိသန္တာ တာဏံ ကရောန္တိ နာမ။ ဗုဒ္ဓါ ပန
 သမုတ္တိန္တသဗ္ဗဘယာ ဧဝရူပံ တာဏံ နာမ န ကရောန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-တဿာ ဝါတေန (သီ)	၂-ပဓာနဘူမိယံ (သီ)	၃-သံသရန္တံ (သီ)
၄-လောမဟံသနမတ္တကမ္ပိ (သျှာ)	၅-စာရေယျံ (သျှာ)	၆-တိဏသလ္လံ (သျှာ)
၇-စာရိယမာနေ (သျှာ)		၈-ဂုဗ္ဗန္တရကန္တရာဒိနိ (သျှာ)

၇-သုပတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၃။ သတ္တမေ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာတိ ဥတုဂါဟာပနတ္ထံ ဓောဝိတွာ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန သရီရေ ရဇောဇလ္လံ န ဥပလိမ္ပတိ၊ ဥဒကမ္ပိ ပေါက္ခရပတ္တေ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ ဝိဝဋ္ဋိတွာ ဂစ္ဆတိ။ အပိစ ခေါ ဓောတပါဒကေ ဂေဟေ ပါဒေ ဓောဝိတွာ ပဝိသနံ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝတ္ထံ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓါနံ ဝတ္ထဘေဒေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဝတ္ထသီသေ ပန ဌတွာ ဓောဝန္တိ။ သစေ ဟိ တထာဂတော နေဝ နှာယေယျ၊ န ပါဒေ ဓောဝေယျ၊ “နှာယံ မနုဿော”တိ ဝဒေယျ။ တသ္မာ မနုဿကိရိယံ အမုဉ္ဇန္တော ဓောဝတိ။ သတော သမ္ပဇာနောတိ သောပ္ပပရိဂ္ဂါဟကေန သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော။ ဥပသင်္ကမ္ပိတိ သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗရတ္တိံ အဗ္ဘောကာသေ စင်္ကမိတွာ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ နိဒ္ဒါယတိ၊ အတိဝိယ သုခသယိတော ဘဝိဿတိ၊ ဃဇ္ဇယိဿာမိ နန္တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။

ကိံ သောပ္ပသီတိ ကိံ သုပသိ၊ ကိံ သောပ္ပံ နာမိဒံ တဝါတိ ဝဒတိ။ ကိံ န သောပ္ပသီတိ ကသ္မာ န သုပသိ။ ဒုဗ္ဘဂေါ ဝိယာတိ မတော ဝိယ ဝိသညိ ဝိယ စ။ သုညမဂါရန္တိ သုညံ မေ ဃရံ လဒ္ဓန္တိ သောပ္ပသီတိ ဝဒတိ။ သူရိယေ ဥဂ္ဂတေတိ သူရိယမှိ ဥဋ္ဌိတေ။ ဣဒါနိ ဟိ အညေ ဘိက္ခူ သမ္ပဇန္တိ၊ ပါနီယံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဘိက္ခာစာရဂမနသဇ္ဇော ဘဝန္တိ၊ တံ ကသ္မာ သောပ္ပသိယေဝ။

ဇာလိနီတိ တယော ဘဝေ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဌိတေန “အဇ္ဈတ္တိကသျှ-ပါဒါယ အဋ္ဌာရသတဏှာဝိစရိတာနိ”တိအာဒိနာ၊ တေန တေန အတ္တနော ကောဋ္ဌာသဘူတေန ဇာလေန ဇာလိနိ။ ဝိသတ္တိကာတိ ရူပါဒီသု တတ္ထ တတ္ထ ဝိသတ္တတာယ၊ ဝိသမူလတာယ ဝိသပရိဘောဂတာယ စ ဝိသတ္တိကာ။ ကုဟိန္တိ နေတဝေတိ ကတ္ထစိ နေတုံ။ သဗ္ဗုပဓိပရိက္ခယာတိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓကိလေသာဘိ-သင်္ခါရကာမဂုဏဘေဒါနံ ဥပဓိနံ ပရိက္ခယာ။ ကိံ တဝေတ္ထ မာရာတိ မာရ တုယံ ကိံ ဧတ္ထ၊ ကသ္မာ တံ ဥဏှယာဂုယံ နိလိယိတုံ အသက္ကောန္တိ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ ဝိယ အန္တန္တေနေဝ ဥဇ္ဈာယန္တော အာဟိဏ္ဍသီတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-နန္ဒတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၄။ အဋ္ဌမံ ဒေဝတာသံယုတ္တေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ။အဋ္ဌမံ။

၁-ဒုဗ္ဘတော (သျှာ)	၂-အဘိ ၂-၃၆ ၂-ပိဋေ။
၃-ဝိဿဇ္ဇတာယ (သျှာ)	၄-သဗ္ဗုပဓိနံ (သီ၊ သျှာ)

၉-ပဌမအာယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၅။ နဝမေ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ ဘိယျော ဇီဝန္တော အပရံ ဝဿသတံ ဇီဝိတုံ န သက္ကောတိ၊ ပဏ္ဏာသံ ဝါ သဠိ ဝါ ဝဿာနိ ဇီဝတိ။ အဗ္ဗဘာသီတိ သမဏော ဂေါတမော “မနုဿာနံ အပ္ပမာယူ”တိ ကထေတိ၊ ဒိဃဘာဝမဿ ကထေသံ၊ မီတိ ပစ္စနိကသာတတာယ အဘိဘဝိတွာ^၁ အဘာသိ။

န နံ ဟိဋ္ဌေတိ တံ အာယံ “အပ္ပကမိဒ”န္တိ န ဟိဋ္ဌေယျ။ ဒီရမတ္တောဝါတိ ယထာ ဒဟရော ကုမာရော ဥတ္တာနသေယျကော ဒီရံ ပိဝိတွာ ဒုကူလစုမ္ပဋ္ဌကော နိပန္နော အသညိ ဝိယ နိဒ္ဒါယတိ၊ ကဿစိ အာယံ အပ္ပံ ဝါ ဒိဃံ ဝါတိ န စိန္တေတိ၊ ဧဝံ သပ္ပုရိသော။ စရေယျာဒိတ္တသီသောဝါတိ အာယံ ပရိတ္တန္တိ ဥတွာ ပဇ္ဇလိတသီသော ဝိယ စရေယျ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယအာယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ဒသမေ နေဓီဝ ရထကုဗ္ဗရန္တိ ယထာ ဒိဝသံ ဂစ္ဆန္တဿ ရထဿ စက္ကနေမိ ကုဗ္ဗရံ အနုပရိယာယတိ န ဝိဇဟတိ၊ ဧဝံ အာယု အနုပရိယာယတိတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ပါသာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ နိသိန္နောတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဓာနံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော နိသိန္နော။ မာရောပိဿ သုခနိသိန္နဘာဝံ ဥတွာ ဃန္ဓယိဿာမီတိ ဥပသင်္ကမန္တော။ ပဒါလေသီတိ^၂ ပဗ္ဗတပိဋ္ဌေ ဌတွာ ပဝိဇ္ဈိ။ ပါသာဏာ နိရန္တရာ အညမညံ အဘိဟနန္တာ ပတန္တိ။ ကေဝလန္တိ သကလံ။ သဗ္ဗန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ။ပဌမံ။

၂-ကိန္နုသီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၈။ ဒုတိယေ ဝိစက္ခုကမ္ဘာယာတိ ပရိသာယ ပညာစက္ခု^၃ ဝိနာသေတု-ကမျတာယ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပနေသ ပညာစက္ခု ဝိနာသေတုံ န သက္ကောတိ၊ ပရိသာယ

ဘေရဝါရမ္ပဏံ သာဝေန္တော ဝါ ဒဿေန္တော ဝါ သက္ကောတိ။ ဝိဇိတာဝီ န မညသီတိကံ န တံ “ဝိဇိတဝိဇယော အဟ”န္တိ မညသိ၊ မာဇေံ မညိ၊ နတ္ထိ တေ ဇယော။ ပရိသာသူတိ အဋ္ဌသု ပရိသာသု။ ဗလပ္ပတ္တာတိ ဒသဗလပ္ပတ္တာ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-သကလိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၉။ တတိယေ မန္ဒိယာ နူတိ^၁ မန္တဘာဝေန မောမူဟဘာဝေန။ ဥဒါဟု ကာဝေယျမတ္တောတိ ဥဒါဟု ယထာ ကဝိ ကပ္ပံ^၂ စိန္တေန္တော တေန ကဗ္ဗကရ-
ဏေန မတ္တော သယတိ၊ ဧဝံ သယသိ။ သမ္ပရုရာတိ ဗဟဝေါ။ ကိမိဒံ သောပ္ပဿေ ဝါတိ ကသ္မာ ဣဒံ သောပ္ပံ သောပ္ပသိယေဝ။ အတ္ထံ သမေစ္စာတိ အတ္ထံ သမာဂန္တော ပါပုဏိတွာ။ မယံ ဟိ အသင်္ဂဟော နာမ သင်္ဂဟဝိပန္နော^၃ ဝါ အတ္တော နတ္ထိ။ သလ္လန္တိ တိဝိဏံ သတ္တိသလ္လံ။ ဇဂ္ဂံ န သင်္ကေတိ^၄ ယထာ ဧကစ္စော သိဟ-
ပထာဒိသု ဇဂ္ဂန္တော သင်္ကတိ၊ တထာ အဟံ ဇဂ္ဂန္တောပိ န သင်္ကာမိ။ နပိ ဘေမိ သောတ္တုန္တိ ယထာ ဧကစ္စော သိဟပထာဒိသုယေဝ သုပိတံ ဘာယတိ၊ ဧဝံ အဟံ သုပိတုမ္ပိ န ဘာယာမိ။ နာနုတပန္တိ^၅ မာမန္တိ ယထာ အာစရိယဿ ဝါ အန္တေဝါသိကဿ ဝါ အဖာသုကေ ဇာတေ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာယ ဌိတတ္တာ အန္တေဝါသိ^၆ ရတ္တိဒ္ဓိဝါ^၆ အတိက္ကမန္တာ အနုတပန္တိ^၇၊ ဧဝံ မံ နာနုတပန္တိ။ န ဟိ မယံ ကိဉ္စိ အပရိနိဌိတကမ္ပံ နာမ အတ္ထိ။ တေနောဝါဟ “ဟာနိ” န ပဿာမိ ကုဟိဉ္စိ လောကေ”တိ။ ။တတိယံ။

၄-ပတိရူပသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၀။ စတုတ္ထေ အနုရောဓဝိရောဓေသူတိ ရာဂပဋိဗေသု။ မာ သဇ္ဇိတ္ထော^၈ တဒါစရန္တိ ဧဝံ^၉ ဓမ္မကထံ အာစရန္တော မာ လဂ္ဂိ။ ဓမ္မကထံ ကထေန္တဿ ဟိ ဧကစ္စေ သာရကာရံ ဒဒန္တိ၊ တေသု ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧကစ္စေ အသက္ကစ္စံ သုဏန္တိ၊ တေသု ပဋိဗေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ ဓမ္မကထိကော အနုရောဓဝိရောဓေသု သဇ္ဇတိ နာမ။ တံ ဧဝံ မာ သဇ္ဇိတ္ထောတိ ဝဒတိ။ ယဒညမနုသာသတိတိ ယံ အညံ အနုသာသတိ၊ တံ။ သမ္ပုဋ္ဌေါ ဟိတာနုကမ္ပိ ဟိတေန အနုပကမ္ပတိ။ ယသ္မာ စ

၁-မန္ဒိယာ နုသေသီတိ (သျှာ)

၃-အသင်္ဂဟော နာမ သင်္ဂဟဝိပန္နော (သျှာ)

၅-အန္တေဝါသိကော (သျှာ)

၇-အနုတပတိ (သျှာ)

၂-ကထိတဗ္ဗံ (သျှာ)

၄-န သင်္ကေတိ (သျှာ)

၆-ရတ္တိဝါ ဒိဝါ ဝါ (က)

၉-ဧတံ (သျှာ)

၈-မာ သဇ္ဇိတ္ထ (သျှာ)

ဟိတာနုကမ္ပိ၊ တသ္မာ အနုရောဓဝိရောဓေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တော တထာဂတောတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-မာနသသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၁။ ပဉ္စမေ အာကာသေ စရန္တေပိ ဗန္ဓတိတိ **အန္တလိက္ခဝရော။**
ပါသောတိ ရာဂပါသော။ **မာနသော**တိ မနသမ္ပယုတ္တော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၂။ ဆဋ္ဌေ ပဉ္စန္ဒံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဥပါဒါယာတိ ပဉ္စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ အာဒိယိတွာ၊ သဘာဝသာမညလက္ခဏာဝသေန နာနပ္ပကာရတော ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော။ သန္တဿေတိတိ ခန္ဓာနံ သဘာဝလက္ခဏာဒီနိ ဒဿေတိ။ သမာဒပေတိတိ ဂဏှာပေတိ။ သမုတ္တေဇေတိတိ သမာဒါနမ္ပိ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။ သမ္ပဟံသေတိတိ ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏေန ဝေါဒါပေတိ ဇောတာပေတိ။ အဋ္ဌိံ ကတွာတိ အတ္ထိကံ ကတွာ၊ “အယံ နော အဓိဂန္တဗ္ဗော အတ္ထော”တိ ဧဝံ သလ္လက္ခေတွာ တာယ ဒေသနာယ အတ္ထိကာ ဟုတွာ။ **မနသိ ကတွာ**တိ စိတ္တေ ဌပေတွာ။ သဗ္ဗစေတသာ^၁ သမန္တာဟရိတွာတိ သဗ္ဗေန တေန ကမ္မ-ကာရကစိတ္တေန သမန္တာဟရိတွာ။ **ဩဟိတသောတာ**တိ ဌပိတသောတာ။ **အန္တောကာသေ နိက္ခိတ္တာ**တိ ဩတာပနတ္ထာယ ဌပိတာ။

ရှုပံ ဝေဒယိတံ သညာတိ ဧတေ ရူပါဒယော တယော ခန္ဓာ^၂။ ယဉ္စ သင်္ခတန္တိ ဣမိနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဂဟိတော။ ဧဝံ တတ္ထ ဝိရုဇ္ဇတိတိ “ဧသော အဟံ န ဟောမိ၊ ဧတံ မယံ န ဟောတိ”တိ ပဿန္တော ဧဝံ တေသု^၃ ခန္ဓေသု ဝိရုဇ္ဇတိ။ ခေမတ္တန္တိ ခေမိဘူတံ^၄ အတ္တဘာဝံ။ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ^၅ ဒဿေတိ။ အန္တေသန္တိ ဘဝယောနိဂတိဌိတိသတ္တာဝါသသင်္ခါတေသု သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု ပရိ-ယေသမာနာ။ နာဇ္ဈဂါတိ န ပဿိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဆဿာယတနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၃။ သတ္တမေ ဖဿာယတနာနန္တိ သဗ္ဗာတိသမောသရဏဋ္ဌေန ဆဒ္ဓါရိ-ကဿ ဖဿဿ အာယတနာနံ။ ဘယဘေရဝံ သဒ္ဓန္တိ မေဃဒုန္နုဘိအသနိပါတ-သဒ္ဓသဒိသံ ဘယဇနကံ သဒ္ဓိံ။ ပထဝီ မညေ ဥဇ္ဈိယတိတိ အယံ မဟာပထဝီ

၁-သဗ္ဗစေတသော (သီ၊ သျာ) ၂-ခန္ဓေ (သီ၊ သျာ၊ ဇီကာ) ၃-တေသု (က)
၄-ခေမဘူတံ(က) ၅-ဖလလက္ခဏံ (သီ)

ပဋုပဋုသဒ္ဓံ ကုရုမာနာ ဝိယ အဟောသိ။ ဧတ္ထ လောကော ဝိမုစ္ဆိတောတိ^၁
ဧတေသု ဆသု အာရမ္မဏေသု လောကော အဝိမုစ္ဆိတော။ မာရဇေယျန္တိ
မာရဿ ဌာနဘူတံ တေဘူမကဝဋ်။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဝိဇ္ဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ အဋ္ဌမေ ပါဟုနကာနိ ဘဝန္တိတိ တထာရူပေ နက္ခတ္တေ တတ္ထ တတ္ထ
ပေသေတဗ္ဗာနိ ပါဟုနကာနိ ဘဝန္တိ။ အာဂန္တုကပဏ္ဏာကာရဒါနာနိ ဝါ။
သယံစရဏဒိဝသေ^၂ သမဝယဇာတိဂေါတ္တာ ကုမာရကာ တတော တတော
သန္တိပတန္တိ။ ကုမာရိကာယောပိ အတ္တနော အတ္တနော ဝိဘဝါနုရူပေန
အလင်္ကတာ တဟံ တဟံ ဝိစရန္တိ။ တတြ ကုမာရိကာယောပိ ယထာရူပိတာနံ
ကုမာရကာနံ ပဏ္ဏာကာရံ ပေသေန္တိ။ ကုမာရကာပိ ကုမာရိကာနံ အညသ္မိ^၃
အသတိ အန္တမသော မာလာဂုဠေနပိ ပရိက္ခိပန္တိ။ အန္တာဝိဇ္ဇာတိ အနု အာဝိဇ္ဇာ။
တံဒိဝသံ ကိရ ပဉ္စသတာ ကုမာရိကာယော ဥယျာနကိဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တိယော ပဋိပထေ
သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ဆဏပူဝံ^၃ ဒဒေယျ။ သတ္တာ တာသံ ဒါနာနုမောဒနတ္ထံ
ပကိဏ္ဍကဓမ္မဒေသနံ ဒေသေယျ။ ဒေသနာပရိယောဿာနေ သဗ္ဗာပိ သောတာ-
ပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟေယျ။ မာရော တာသံ သမ္ပတ္တိယာ အန္တရာယံ ကရိဿာမီတိ
အန္တာဝိသိ။ ပါဠိယံ ပန မာ သမဏော ဂေါတမော ဝိဇ္ဇာမလတ္တာတိ ဧတ္တကံ-
ယေဝ ဝုတ္တန္တိ။

ကို ပန သတ္တာ မာရာဝဋ်နံ အဇာနိတွာ ပဝိဋ္ဌောတိ။ အာမ အဇာနိတွာ။
ကဿာ? အနာဝဇ္ဇနတာယ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ “အသုကဋ္ဌာနေ ဘတ္တံ လဘိဿာမ၊ န
လဘိဿာမာ”တိ အာဝဇ္ဇနံ အနနုစ္ဆရိကံ။ ပဝိဋ္ဌော ပန မနုဿာနံ ဥပစာရ-
ဘေဒံ ဒိသ္မာ “ကို ဣဒ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ဥတွာ “အာမိသတ္တံ မာရာဝဋ်နံ
ဘိန္ဒိတုံ အနနုစ္ဆရိက”န္တိ အဘိန္ဒိတွာဝ နိက္ခန္တော။

ဥပသင်္ကမီတိ အမိတ္တဝိဇယေန ဝိယ တုဋ္ဌော သကလဂါမေ ကဋ္ဌန္တုမတ္တမိ
ဘတ္တံ အလဘိတွာ ဂါမတော နိက္ခမန္တံ ဘဂဝန္တံ ဂါမိယမနုဿဝေသေန
ဥပသင်္ကမိ။ တထာဟံ ကရိဿာမီတိ ဣဒံ သော မုဿာ ဘာသတိ။ ဧဝံ
ကိရဿ အဟောသိ “မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ ပုန ပဝိသိဿတိ။ အထ နံ ဂါမဒါရကာ
‘သကလဂါမေ စရိတွာ ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခမိ အလဘိတွာ ဂါမတော နိက္ခမ္မ ပုန

၁-ဝိမုစ္ဆိတောတိ (သိ)

၂-သယံ ဇာနိတွာ ဆဏဒိဝသော ကိရေသော (သိ) သယံစရဏဒိဝသော ကိရ သော (သျှာ)

၃-မန္တပူဝံ (သျှာ)

ပဝိဋ္ဌောသီ'တိအာဒိနိ ဝတွာ ဥပ္ပဏ္ဍေဿန္တိ"တိ။ ဘဂဝါ ပန "သစာယံ မံ ဧဝံ
ဝိဟေဋ္ဌေဿတိ၊ မုဒ္ဒမဿေဝ သတ္တဝေ ဖလိဿတိ"တိ တသ္မိံ အနုကမ္ပာယ
အပဝိသိတွာ ဂါထာဒွယမာဟ။

တတ္ထ ပသဝီတိ ဇနေသိ နိပ္ပူဇေသိ။ အာသန္ဓာတိ အာသာဒေတွာ သန္ဓေတွာ။
န မေ ပါပံ ဝိပစ္စတိတိ မမ ပါပံ န ပစ္စတိ။ နိပ္ပလံ စေန္တိ ကိံ န တံ ဧဝံ
မညသိ၊ မာ ဧဝံ မညိ^၁၊ အတ္ထိ တယာ ကတဿ ပါပဿ ဖလန္တိ ဒီပေတိ။
ကိဉ္ဇနန္တိ မဒ္ဒိတုံ သမတ္ထံ ရာဂကိဉ္ဇနာဒိ ကိလေသဇာတံ။ အာဘဿရာ ယထာတိ
ယထာ အာဘဿရာ ဒေဝါ သပ္ပိတိကဇ္ဈာနေန ယာပေန္တာ ပိတိဘက္ခာ နာမ
ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဘဝိဿာမာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ကဿကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ နဝမေ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယာတိ နိဗ္ဗာနံ အပဒိသိတွာ ပဝတ္တာယ။
ဟဋ္ဌဟဋ္ဌကေသောတိ ပုရိမကေသေ ပစ္ဆတော၊ ပစ္ဆိမကေသေ ပုရတော၊ ဝါမ-
ပဿကေသေ ဒက္ခိဏတော၊ ဒက္ခိဏပဿကေသေ ဝါမတော ဖရိတွာ ဖရိတွာ^၂
ဝိပ္ပကိဏ္ဍကေသော။ မမ စက္ခုသမ္ပဿဝိညာဏာယတနန္တိ စက္ခုဝိညာဏေန
သမ္ပယုတ္တော စက္ခုသမ္ပဿောပိ ဝိညာဏာယတနမ္ပိ မမေဝါတိ။ ဧတ္ထ စ စက္ခု-
သမ္ပဿေန ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ ဝိညာဏာယတနေန
သဗ္ဗာနိပိ စက္ခုဒွါရေ ဥပ္ပန္နာနိ အာဝဇ္ဇနာဒိဝိညာဏာနိ။ သောတဒွါရာဒိသုပိ
ဧသေဝ နယော။ မနောဒွါရေ ပန မနောတိ သာဝဇ္ဇနကံ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ။ ဓမ္မာတိ
အာရမ္မဏဓမ္မာ။ မနောသမ္ပဿောတိ သာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်္ဂေန သမ္ပယုတ္တဇယော။
ဝိညာဏာယတနန္တိ ဇဝနစိတ္တံ တဒါရမ္မဏမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

တဝေဝ ပါဝိမ စက္ခုတိ ယံ လောကေ တိမိရကာစာဒိဟိ ဥပဒ္ဓုတံ
အနေကရောဂါယတနံ ဥပက္ကဝိပက္ကံ^၃ အန္တမသော ကာဏစက္ခုပိ၊ သဗ္ဗံ တံ
တဝေဝ ဘဝတု။ ရူပါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ယံ ဝဒန္တိတိ ယံ ဘဏ္ဍကံ "မမ ဣဒ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ယေ ဝဒန္တိ မမန္တိ စာတိ
ယေ စ ပုဂ္ဂလာ "မမ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထ စေ တေ မနော အတ္ထိတိ ဧတေသု စ
ဌာနေသု ယဒိ စိတ္တံ အတ္ထိ။ န မေ သမဏ မောက္ခသီတိ သမဏ မယံ ဝိသယတော
န မုစ္ဆိဿသိ။ ယံ ဝဒန္တိတိ ယံ ဘဏ္ဍကံ ဝဒန္တိ၊ န တံ မယံ။ ယေ ဝဒန္တိတိ
ယေဝိ ပုဂ္ဂလာ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ န တေ အဟံ။ န မေ မဂ္ဂမ္ပိ ဒက္ခသီတိ ဘဝယောနိ-
ဂတိအာဒိသု မယံ ဂတမဂ္ဂမ္ပိ န ပဿသိ။ ။နဝမံ။

၁-မညသိ (သျှာ) ၂-ပသာရိတွာ ပသာရိတွာ (သီ)၊ ဟရိတွာ (သျှာ) ၃-ဩပက္ကဝိပက္ကံ (သီ)

၁၀-ရဇ္ဇသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၅၆။ ဒသမေ အဟနံ အဃာတယန္တိ အဟနန္တေန အဃာတယန္တေန။
 အဇိနံ အဇာပယန္တိ ပရဿ ဓနဇာနိံ အကရောန္တေန အကာရာပေန္တေန။
 အသောစံ အသောစာပယန္တိ အသောစန္တေန အသောစာပယန္တေန။ ဣတိ
 ဘဂဝါ အဓမ္မိကရာဇ္ဇနံ ရဇ္ဇေ ဝိဇိတေ ဒဏ္ဍကရပိဋ္ဌိတေ မနုဿေ ဒိသ္မာ
 ကာရုညဝဿေန ဧဝံ စိန္တေသိ။ ဥပသင်္ကမိတိ “သမဏော ဂေါတမော ‘သက္ကာ
 န ခေါရဇ္ဇံ ကာရေတု’န္တိ စိန္တေသိ၊ ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမော ဘဝိဿတိ၊ ရဇ္ဇေ
 နာမေတံ ပမာဒဋ္ဌာနံ၊ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ သက္ကာ ဩတာရံ လဘိတုံ၊ ဂစ္ဆာမိ
 ဥဿာဟမဿ ဇနေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။ **ဣဒ္ဓိပါဒါ**တိ ဣဇ္ဈနက-
 ကောဋ္ဌာသာ။ **ဘာဝိတာ**တိ ဝဓိတာ။ **ဗဟုလိကတာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ကတာ။
ယာနိကတာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ **ဝတ္ထုကတာ**တိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ဝတ္ထုကတာ။
အနုဋ္ဌိတာတိ အဝိဇဟိတာ နိစ္စာနုဗဒ္ဓါ။ **ပရိစိတာ**တိ သာတစ္ဆကိရိယာယ
 သုပရိစိတာ ကတာ ဣဿာသဿ အဝိရာမိတဝေမိဟတ္ထော ဝိယ။ **သုသမာ-**
ရဒ္ဓါတိ သုဋ္ဌ၊ သမာရဒ္ဓါ ပရိပုဏ္ဏဘာဝနာ။ **အဓိမုစ္စေယျာ**တိ စိန္တေယျ။

ပဗ္ဗတဿာတိ ပဗ္ဗတော ဘဝေယျ။ **ဒိက္ခာဝါ**တိ တိဋ္ဌတု ဧကော ပဗ္ဗတော၊
 ဒိက္ခတ္တုမ္ပိ တာဝ မဟန္တော သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော ဧကဿ နာလံ၊ န ပရိယတ္တောတိ
 အတ္ထော။ **ဣတိ ဝိဒ္ဓါ သမညရေတိ**ဧဝံ ဇာနန္တော သမံစရေယျ။ **ယတောနိဒါနန္တိ**
 ဒုက္ခံ နာမ ပဉ္စကာမဂုဏ်နိဒါနံ၊ တံ ယတောနိဒါနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ယော
 အဒက္ခိ။ **ကထံ နမေယျာ**တိ သော ဇန္တု တေသု ဒုက္ခဿ နိဒါနဘူတေသု
 ကာမေသု ကေန ကာရဏေန နမေယျ။ **ဥပမိံ ဝိဒိတွာ**တိ ကာမဂုဏဥပမိံ
 “သင်္ဂေါ ဧသော၊ လဂ္ဂနမေတ”န္တိ ဧဝံ ဝိဒိတွာ။ **တဿေဝ ဇန္တု ဝိနယာယ**
သိက္ခေတိ တဿေဝ ဥပမိဿ ဝိနယာယ သိက္ခေယျ။ ။ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-တုတိယဝဂ္ဂ

၁-သမ္ပဟုလသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၅၇။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဇဋ္ဌဏ္ဍါဝေနာတိ ဇဋ္ဌာစုမ္ပဋ္ဌကေန ၂။
 အဇိနန္တိပနိဝတ္ထောတိ သဒုရံ အဇိနစမ္ပံ ဧကံ နိဝတ္ထော ဧကံ ပါရတော။

၁-ဟောတိတိ (သျှာ) ၂-ဇဋ္ဌာစုမ္ပဋ္ဌေန (သျှာ)

ဥဒုမ္မရဒဏ္ဍန္တိ အပ္ပိစ္ဆဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ ဤသကံ ဝက် ဥဒုမ္မရဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ။
 တေဒဝေါစာတိ လောကေ မြာဟ္မဏဿ ဝစနံ နာမ သုဿုသန္တိ၊ မြာဟ္မဏေသုပိ
 ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ မဟလ္လကဿာတိ မဟလ္လကမြာဟ္မဏဿ ပဗ္ဗဇိတ-
 ဝေသံ ဂဟေတွာ ပဓာနဘူမိယံ ကမ္မံ ကရောန္တေ တေ ဘိက္ခု။^၁ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ ဧတံ “ဒဟရာ ဘဝန္တော”တိ အာဒိဝစနံ အဝေါစ။
 ဩကမ္မေတွာတိ ဟနုကေန ဥရံ၊^၂ ပဟရန္တော အဓောနတံ ကတွာ။ ဇိဉ္စံ
 နိဗ္ဗာလေတွာတိ ကဗရမဟာဇိဉ္စံ နိဟရိတွာ ဥဒ္ဓမဓော ဥဘယပဿေသု
 စ လာလေတွာ။^၃ တိဝိသာခန္တိ တိသာခံ။ နလာဠိကန္တိ ဘကုဋ္ဌိ၊^၄ နလာဠေ
 ဥဋ္ဌိတံ ဝလိတ္တယန္တိ အတ္ထော။ ပက္ခာမီတိ တုမှေ ဇာနန္တာနံ ဝစနံ အကတွာ
 အတ္တနောဝ တေလေ ပစ္စိဿထာတိ၊^၅ ဝတွာ ဧကံ မဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဂတော။ ။
 ပဌမံ။

၂-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ ဒုတိယေ လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလန္တံ ဝတ မေတိ ဧဝရူပဿ
 သတ္တု စေဝ ဓမ္မဿ စ သဗြဟ္မစာရိနဉ္စ လဒ္ဓတ္တာ မယံ လာဘာ မယံ သုလန္တန္တိ။
 သော ကိရာယသ္မာ ပစ္ဆာ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ သမ္ပသိတွာ “အရဟတ္တံ ဂဟေဿာ-
 မီ”တိ ပါသာဒိကံ တာဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံသဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ
 စိတ္တကလ္လတံ ဥပ္ပါဒေတွာ စိတ္တံ ဟာသေတွာ တောသေတွာ နိသိန္တော။
 တေနဿ ဧဝမဟောသိ။ ဥပသင်္ကမိတိ “အယံ သမိဒ္ဓိ ဘိက္ခု ပါသာဒိကံ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ နိသိန္တသဒိသော၊ ယာဝ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 အရဟတ္တံ န ဂဏှာတိ၊ တာဝဿ အန္တရာယံ ကရိဿာမီ”တိ ဥပသင်္ကမိ။ ဂစ္ဆ
 တွန္တိ သတ္တာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ ဩလောကေန္တော “တသ္မိံယေဝ ဌာနေ တဿ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ သပ္ပာယ်ံ ဘဝိဿတိ”တိ အဒ္ဓဿ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ သတိပညာ စ
 မေ ဗုဒ္ဓါတိ မယာ၊^၁ သတိ စ ပညာ စ ဉာတော။ ကရဿု၊^၆ ရူပါနီတိ
 ဗဟူနိပိ ဝိဘိသကကရာနိ ရူပါနိ၊^၇ ကရဿု။ နေဝ မံ ပျာဓေယိဿသီတိ မံ
 နေဝ ဝေဓေယိဿသိ န ကမ္မဿေသိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ဘိက္ခု (က)

၂-ဥဒ္ဓရံ (သျှာ)

၃-ပလာပေတွာ (သျှာ)၊ စာလေတွာ (က)

၄-လေဏေ ပဝိသထာတိ (က)

၅-ယာ မယံ (က)

၆-ကာမံ ကရဿု (သျှာ)

၇-ဝိဘိသကကရာနိ ရူပါနိ (သီ)၊ ဝိဘိသကရူပါနိ (က)

၃-ဂေါဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၉။ တတိယေ ဣသိဂိလိပဿေတိ ဣသိဂိလိဿ နာမ ပဗ္ဗတဿ ပဿေ။ ကာဠုသိလာယန္တိ ကာဠုဝဏ္ဏာယ သိလာယံ။ သာမယိကံ^၁ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ^၂ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိမုစ္ဆတိ၊ အာရမ္မဏေ စ အဓိမုစ္ဆတိတိ လောကီယသမာပတ္တိ သာမယိကာ စေတောဝိမုတ္တိ နာမ။ ဖုသီတိ ပဋိလဘိ။ ပရိဟာယီတိ ကသ္မာ ယာဝ ဆဋ္ဌံ ပရိဟာယိ? သာဗာဓတ္တာ။ ထေရဿ ကိရ ဝါတပိတ္တသေမှဝသေန အနုသာယိကော အာဗာဓော အတ္ထိ၊ တေန သမာဓိဿ သပ္ပါယေ ဥပကာရကဓမ္မေ ပူရေတုံ န သက္ကောတိ၊ အပ္ပိတပ္ပိတဿ သမာပတ္တိယာ ပရိဟာယတိ။

ယံနူနာဟံ သတ္တံ အာဟရေယျန္တိ သော ကိရ စိန္တေသိ၊ ယသ္မာ ပရိဟိနဇ္ဈာနဿ ကာလင်္ကရေတော အနိဗဒ္ဓါ ဂတိ ဟောတိ၊ အပရိဟိနဇ္ဈာနဿ နိဗဒ္ဓါ ဂတိ ဟောတိ၊ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မာ သတ္တံ အာဟရိတုကာမော အဟောသိ။ ဥပသင်္ကမီတိ “အယံ သမဏော သတ္တံ အာဟရိတုကာမော၊ သတ္တာဟရဏဉ္စ နာမေတံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခဿ ဟောတိ၊ ယော ဧဝံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခော ဟောတိ၊ သော မူလကမ္မဋ္ဌာနံ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တမ္ပိ ဂဟေတုံ သမတ္ထော ဟောတိ၊ မယာ ပန ပဋိဗာဟိတောပိ သေ န ဩရမိဿတိ၊ သတ္တာရာ ပဋိဗာဟိတော ဩရမိဿတိ”တိ ထေရဿ အတ္ထကာမော ဝိယ ဟုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

ဇလောတိ ဇလမာန^၃။ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ စက္ခုမာတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမ တဝ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ။ ဇုတိန္ဒရာတိ အာနုဘာဝဓရ။ အပ္ပတ္တမာနသောတိ အပ္ပတ္တအရဟတ္တော။ သေခေါတိ သီလာဒီနိ သိက္ခမာနော သကရဏီယော။ ဇနေ သုတာတိ ဇနေ ဝိသုတ။ သတ္တံ အာဟရိတံ ဟောတိတိ ထေရော ကိရ “ကိ” မယံ ဣမိနာ ဇီဝိတေနာ”တိ ဥတ္တာနော နိပဇ္ဇိတွာ သတ္ထေန ဂလနာဋ္ဌိံ ဆိန္ဒိ၊ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ထေရော ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ တံယေဝ ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ သမ္ပသန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ သမသိသိ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သမသိသိ နာမ တိဝိဓော ဟောတိ ဣရိယာပထသမသိသိ ရောဂသမသိသိ ဇီဝိတသမသိသိတိ။

တတ္ထ ယော ဌာနာဒီသု ဣရိယာပထေသု အညတရံ အဓိဋ္ဌာယ “ဣမံ အကောပေတွာဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမီ”တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတိ၊ အထဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ စ ဣရိယာပထကောပနဉ္စ ဧကပ္ပဟာရေနော ဟောတိ။ အယံ **ဣရိယာပထသမသီသီ** နာမ။ ယော ပန စက္ခုရောဂါဒီသု အညတရသ္မိံ သတိ “ဣတော အနုဋ္ဌိတောဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမီ”တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတိ၊ အထဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ စ ရောဂတော ဝုဋ္ဌာနဉ္စ ဧကပ္ပဟာရေနော ဟောတိ။ အယံ **ရောဂသမသီသီ** နာမ။ ဧကမိ ပန တသ္မိံယေဝ ဣရိယာပထေ တသ္မိဉ္စ ရောဂေ ပရိနိဗ္ဗာနဝသေနတ္ထ သမသီသီတံ ပညာပေန္တိ။ ယဿ ပန အာသဝက္ခယော စ ဇီဝိတက္ခယော စ ဧကပ္ပဟာရေနော ဟောတိ။ အယံ **ဇီဝိတသမသီသီ** နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ ဟောတိ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမသီသီ”တိ။

ဧတ္ထ စ ပဝတ္တိသီသံ ကိလေသသီသန္တိ ဒွေ သီသာနိ။ တတ္ထ **ပဝတ္တိသီသံ** နာမ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ **ကိလေသသီသံ** နာမ အဝိဇ္ဇာ။ တေသု ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ခေပေတိ၊ အဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂစိတ္တံ။ ဦန္တံ စိတ္တာနံ ဧကတော ဥပ္ပါဒေါ နတ္ထိ။ မဂ္ဂါနန္တရံ ပန ဖလံ၊ ဖလာနန္တရံ ဘဝဂံ၊ ဘဝဂံတော ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ဝါ ဟောတိ အပရိပုဏ္ဏံ ဝါ။ တိဗိဏေန အသိနာ သီသေ ဆိဇ္ဇန္တေပိ ဟိ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏဝါရာ၊ အဝဿံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ စိတ္တာနံ ပန လဟုပရိဝတ္တိတာယ အာသဝက္ခယော စ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စ ဧကက္ခဏေ ဝိယ ပညာယတိ။

သမူလံ တဏှမဗ္ဗုပ္ပာတိ အဝိဇ္ဇာမူလေန သမူလကံ တဏှံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဥပ္ပါဒေတွာ။ **ပရိနိဗ္ဗုတောတိ** အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။

ဝိဝတ္တက္ခန္ဓန္တိ ပရိဝတ္တက္ခန္ဓံ။ **သေမာနန္တိ** ဥတ္တာနံ ဟုတွာ သယိတံ ဟောတိ။ ထေရောပန ကိဉ္စာပိ ဥတ္တာနကော သယိတော၊ တထာပိဿ ဒက္ခိဏေန ပဿေန ပရိစိတသယနတ္တာ သီသံ ဒက္ခိဏတောဝ ပရိဝတ္တိတွာ ဌိတံ။ **ရူမာယိတတ္တန္တိ** ရူမာယိတဘာဝံ။ တသ္မိံ ဟိ ခဏေ ရူမဝလာဟကာ ဝိယ တိမိရဝလာဟကာ ဝိယ စ ဥဋ္ဌဟိံသု။ **ဝိညာဏံ သမန္ဓေသတိ**တိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပရိယေသတိ။ **အပ္ပတိဋ္ဌိတေနာတိ** ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန အပ္ပတိဋ္ဌိတေန၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတကာရဏာတိ အတ္ထော။ **ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏန္တိ** ဗေလုဝပဏ္ဍံ ဝိယ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏမဟာဝိဏံ။ **အာဒါယာတိ** ကစ္ဆေ ဌပေတွာ။ **ဥပသင်္ကမီတိ** “ဂေါမိကတ္ထေရဿ နိဗ္ဗတ္တဌာနံ

၁-အဘိ ၃-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။	၂-ပစ္စဝေက္ခဏာ (က)	၃-ပရိဝေက္ခန္ဓံ (သီ)
၄-သောပ္ပမာနန္တိ (သီ)၊ သေယုမာနန္တိ (သျှာ)		၅-သယတိ (သျှာ)

န ဇာနာမိ၊ သမဏံ ဂေါတမံ ပုစ္ဆိတွာ နိက္ကဓေါ ဘဝိဿာမိ”တိ ခုဒ္ဒကဒါရက-
 ဝဏ္ဏိ^၁ ဟုတွာ ဥပသင်္ကမိ။ နာဓိဂစ္ဆာမိတိ န ပဿာမိ။ သောကပရေ-
 တဿာတိ သောကေန ဖုဠဿ။ အဘဿထာတိ ပါဒပိဋိယံ ပတိတာ။ ။
 တတိယံ။

၄-သတ္တဝဿာနုဗန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ စတုတ္ထေ သတ္တဝဿာနီတိ ပုရေ ဗောဓိယာ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ဗောဓိတော
 ပစ္ဆာ ဧကံ ဝဿံ။ ဩတရာပေက္ခောတိ “သစေ သမဏဿ ဂေါတမဿ
 ကာယဒ္ဓါရာဒိသု ကိဉ္စိဒေဝ အနနုစ္ဆရိကံ ပဿာမိ၊ စောဒေဿာမိ န”န္တိ ဧဝံ
 ဝိဝရံ^၂ အပေက္ခမာနော။ အလဘမာနောတိ ရထရေဏုမတ္တမ္ပိ^၃ အဝက္ခလိတံ
 အပဿန္တော။ တေနာဟ—

“သတ္တဝဿာနိ ဘဂဝန္တံ၊ အနုဗန္ဓိ^၄ ပဒါပဒံ။

ဩတာရံ နာဓိဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သတိမတော”တိ^၅။

ဥပသင်္ကမိတိ “အဇ္ဇ သမဏံ ဂေါတမံ အတိဂဟေတွာ ဂမိဿာမိ”တိ^၁
 ဥပသင်္ကမိ။

ဈာယသီတိ ဈာယန္တော အဝဇ္ဈာယန္တော^၆ နိသိန္ဓာသီတိ ဝဒတိ။ ဝိတ္တံ န
 ဇီနောတိ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ ဇိတောသိ န။ အာရုံ န ဂါမသ္မိန္တိ ကိ^၇ န
 အန္တောဂါမေ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ပါပကမ္မံ အကာသိ၊ ယေန အညေသံ မုခံ
 ဩလောကေတုံ အဝိသဟန္တော အရညေ ဝိစရသိ။ သက္ခိန္တိ မိတ္တဘာဝံ။

ပလိခါယာတိ ခဏိတွာ။ ဘဝလောဘဇ္ဇပ္ပန္တိ ဘဝလောဘသင်္ခါတံ တဏှံ။
 အနာသဝေါ ဈာယာမိတိ နိတ္တဏှော ဟုတွာ ဒွိဟိ ဈာနေဟိ ဈာယာမိ။
 ပမတ္တဗန္ဓုတိ မာရံ အာလပတိ။ သော ဟိ ယေကေစိ လောကေ ပမတ္တာ၊
 တေသံ ဗန္ဓု။

သစေ မဂ္ဂံ အနုဗုဒ္ဓန္တိ ယဒိ တယာ မဂ္ဂေါ အနုဗုဒ္ဓေါ။ အပေဟိတိ အပယာဟိ။
 အမစ္စုဇေယျန္တိ မစ္စုနော အနောကာသဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ ပါရဂါမိနောတိ ယေပိ
 ပါရံ ဂတာ၊ တေပိ ပါရဂါမိနော။ ယေပိ ပါရံ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ ယေပိ ပါရံ
 ဂန္တုကာမာ၊ တေပိ ပါရဂါမိနော။

၁-ခုဒ္ဒကဒါရကဝဏ္ဏော (သျှာ)

၂-စိရံ (သျှာ)

၃-ရဇရေဏုမတ္တမ္ပိ (သျှာ)

၄-ခု ၁-၃၄၃-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

၅-အတိဂဟေတွာ အာဂမိဿာမိတိ (သီ)၊ အဘိဝါဒေတွာ အာဂမိဿာမိတိ (သျှာ)

၆-အပဇ္ဈာယန္တော (သီ)

ဝိသုကာယိကာနီတိ မာရဝိသုကာနိ။ ဝိသေဝိတာနီတိ ဝိရဒ္ဓသေဝိတာနိ။ “အပ္ပမာယု မနုဿာနံ၊ အဇ္ဈယန္တိ အဟောရတ္တာ”တိ ဝုတ္တေ “ဒီဃမာယု မနုဿာနံ၊ နာဇ္ဈယန္တိ အဟောရတ္တာ”တိအာဒိနိ ပဋိလောမကာရဏာနိ။ ဝိပ္ပန္နိတာနီတိ^၁ တမိ တမိ ကာလေ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏသပ္ပဝဏ္ဏာဒိဒဿနာနိ။ နိဗ္ဗေဇနိယာတိ ဥက္ကဏ္ဍနိယာ။

အနုပရိယဂါတိအာဒိသု ကိဉ္ဇာပိ အတိတဝစနံ ကတံ၊ အတ္ထော ပန ဝိကပ္ပဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ မေဒဝဏ္ဏံ ပါသာဏံ ဝါယသော ဒိသ္မာ “အပိ နာမေတ္ထ^၂ မုဒုံ ဝိန္ဓေယျာမ၊ အပိ အဿာဒေါ သိယာ”တိ အနုပရိဂစ္ဆေယျ၊ အထ သော တတ္ထ အဿာဒံ အလဘိတွာဝ ဝါယသော ဧတ္ထော အပက္ကမေယျ၊ တတော ပါသာဏာ အပဂစ္ဆေယျ၊ ဧဝံ မယမ္ပိ သော ကာကော ဝိယ သေလံ ဂေါတမံ အာသဇ္ဇ အဿာဒံ ဝါ သန္တဝံ ဝါ အလဘန္တာ ဂေါတမာ^၃ နိဗ္ဗိန္နိတွာ အပဂစ္ဆာမ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-မာရဓိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ပဉ္စမေ အဘာသိတွာတိ ဧတ္ထ အ-ကာရော နိပါတမတ္တံ၊ ဘာသိ-တွာတိ အတ္ထော။ အဘာသယိတွာတိပိ^၄ ပါဌော။ ဥပသင်္ကမိ^၅ သူတိ “ဂေါပါ-လကဒါရကံ ဝိယ ဒဏ္ဍကေန ဘူမိ^၆ လေခံ ဒတွာ အတိဝိယ ဒုမ္မနော ဟုတွာ နိသိန္ဓော၊ ‘ကိန္တု ခေါ ကာရဏ’န္တိ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမာ”တိ ဥပသင်္ကမိ^၇ သု။

သောစသီတိစိန္တေသိ။ အာရညမိဝ ကုဉ္ဇရန္တိ ယထာ အရညတော ပေသိတ-ဂဏိကာရဟတ္ထိနိယော^၈၊ အာရညကံ ကုဉ္ဇရံ ဣတ္ထိကုတ္တဒဿနေန ပလော-ဘေတွာ ဗန္ဓိတွာ အာနယန္တိ၊ ဧဝံ အာနယိဿာမ။ မာရဇေယျန္တိ တေဘူမက-ဝဋ်။

ဥပသင်္ကမိ^၉ သူတိ “တုမှေ ထောက် အဓိဝါသေထ၊ မယံ တံ အာနေဿာမာ”တိ ပိတရံ သမဿာသေတွာ ဥပသင်္ကမိ^{၁၀} သု။ ဥစ္စာဝစာတိ နာနာဝိဓာ။ ကေသတံ ကေသတန္တိ ကေကံ သတံ သတံ ကတွာ။ ကုမာရိဝဏ္ဏသတန္တိ ဣမိနာ နယေန ကုမာရိအတ္တဘာဝါနံ သတံ။

၁-ဝိပ္ပန္နိတာနိ ကာနိစိ ကာနိစိတိ (သီ၊ က)

၂-အပေတ္ထ (သျှာ)

၃-ဂေါတမံ (သျှာ၊ က)

၄-ဘာသိတွာတိပိ ပါဌော (သျှာ)

၅-အရညံ တောသေတွာ ပေသိတာ ဂဏိကာဟတ္ထိနိယော (သီ)

အတ္တဿ ပတ္တိံ ဟဒယဿ သန္တိန္တိ ခြိဟိပိ ပဒေဟိ အရဟတ္တမေဝ ကထေသိ။
 သေနန္တိ ကိလေသသေနံ။ သာ ဟိ ပိယရူပသာတရူပါ နာမ။ ဧကောဟံ
 ဈာယန္တိ ဧကော အဟံ ဈာယန္တော။ သုခမနုဗောဓိန္တိ အရဟတ္တသုခံ အနုဗုဏ္ဏိ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ပိယရူပံ သာတရူပံ သေနံ ဇိနိတွာ အဟံ ဧကော
 ဈာယန္တော “အတ္တဿ ပတ္တိံ ဟဒယဿ သန္တိ”န္တိ သင်္ခံ ဂတံ အရဟတ္တသုခံ
 အနုဗုဏ္ဏိ၊ တသ္မာ ဇနေန မိတ္တသန္တဝံ န ကရောမိ၊ တေနေဝ စ မေ ကာရဏေန
 ကေနစိ သဒ္ဓိံ သက္ခိ န သမ္ပဇ္ဇတိတိ။

ကထံဝိဟာရိဗဟုလောတိ ကတမေန ဝိဟာရေန ဗဟုလံ ဝိဟာရန္တော။
 အလဒ္ဓါတိ အလဘိတွာ။ ယောတိ နိပါတမတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကတမေန
 ဈာနေန ဗဟုလံ ဈာယန္တိ တံ ပုဂ္ဂလံ ကာမသညာ အလဘိတွာဝ ပရိဗာဟိရာ^၁
 ဟောန္တိတိ။

ပဿဒ္ဓကာယောတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန အဿာသပဿာသကာယဿ ပဿ-
 ဒ္ဓတ္တာ ပဿဒ္ဓကာယော။ သုဝိမုတ္တစိတ္တောတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သုဠု
 ဝိမုတ္တစိတ္တော။ အသင်္ခရာနောတိ တယော ကမ္မဘိသင်္ခါရေ အနဘိသင်္ခရေန္တော။
 အနောကောတိ အနာလယော။ အညာယ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ ဇာနိတွာ။
 အဝိတက္ကဈာယီတိ အဝိတက္ကေန စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ဈာယန္တော။ န ကုပ္ပတိတိ-
 အာဒိသု ဒေါသေန န ကုပ္ပတိ၊ ရာဂေန န သရတိ၊ မောဟေန န ထိနော။
 ဣမေသု တီသု မူလကိလေသေသု ဂဟိတေသု ဒိယမူလကိလေသသဟဿံ
 ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ပဌမပဒေန ဝါ ဗျာပါဒနိဝရဏံ ဂဟိတံ၊ ဒုတိယေန
 ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ၊ တတိယေန ထိနံ အာဒိံ ကတွာ သေသနိဝရဏာနိ။ ဣတိ
 ဣမိနာ နိဝရဏပ္ပဟာနေန ဒိဏာသဝံ ဒေသေတိ။

ပဉ္စောဃတိက္ကောတိ ပဉ္စဒ္ဓါရိကံ ကိလေသောဃံ တိက္ကော။ ဆဋ္ဌန္တိ
 မနောဒ္ဓါရိကမ္ပိ ဆဋ္ဌံ ကိလေသောဃံ အတရိ။ ပဉ္စောဃဂ္ဂဟဏေန ဝါ
 ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ၊ ဆဋ္ဌဂ္ဂဟဏေန ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာနိ။ ဂဏသံဃစာရီတိ ဂဏေဝ သံဃေဝ စရတိတိ သတ္တာ ဂဏသံဃစာရိ
 နာမ။ အဒ္ဓါ စရိသန္တိတိ အညေပိ သဒ္ဓါ၊ ဗဟုဇနာ ဧကံသေန စရိသန္တိ။
 အယန္တိ အယံ သတ္တာ။ အနောကောတိ အနာလယော။

အစ္ဆေဇ္ဇ နေဿတိတိ အတ္ထိန္ဒိတွာ နယိဿံတိ၊ မစ္စုရာဇဿ ဟတ္ထတော အတ္ထိန္ဒိတွာ နိဗ္ဗာနပါရံ နယိဿတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နယမာနာနန္တိ နယမာနေသု။

သေလံဝ သီရသူဟစ္စ၊ ပါတာလေ ဂါဓမေသထာတိ မဟန္တံ ကုဋ္ဌာဂါရပ္ပ-
မာဏံ သိလံ သီသေ ဌပေတွာ ပါတာလေ ပတိဋ္ဌဂဝေသနံ ဝိယ။ ခါဏုံဝ
ဥရသာသန္ဓာတိ ဥရသိ ခါဏုံ ပဟရိတွာ ဝိယ။ အပေထာတိ အပဂစ္ဆထ။
ဣမသ္မိံ ဌာနေ သင်္ဂီတိကာရာ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေတွာ
ဒဒ္ဒလ္လမာနာတိ ဂါထံ အာဟံသု။ တတ္ထ ဒဒ္ဒလ္လမာနာတိ အတိဝိယ ဇလမာနာ
သောဘမာနာ။ အာဂဉ္ဇုန္တိ အာဂတာ။ ပနဒီတိ နိဟရိ။ ဘူလံ ဘဒ္ဒံဝ
မာလုတောတိ ယထာ ဖလတော ဘဒ္ဒံ သိမ္ဗလိတူလံ ဝါ ပေါဋ္ဌကိတူလံ ဝါ
ဝါတော ပနဒီတိ နိဟရတိ၊ ဧဝံ ပနဒီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

မာရသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဘိက္ခုနီသံယုတ္တ

၁-အာဠာဓိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဘိက္ခုနီသံယုတ္တဿ ပဌမေ အာဠာဓိကာတိ အာဠာဓိယံ ဇာတာ အာဠာဓိနဂရတောယေဝ စ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတာ။ အန္ဓဝနန္တိ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတိယေ နဝကမ္မတ္တာယ ခနံ သမာဒပေတွာ အာဂစ္ဆန္တဿ ယသောဓရဿ နာမ ဓမ္မဘာဏကဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါနိ ဥပ္ပါဋေတွာ တတ္ထေဝ အင်္ဂါဘေဒပ္ပတ္တေဟိ ပဉ္စဟိ စောရသတေဟိ နိဂုတ္တတ္တာ တတော ပဋ္ဌာယ “အန္ဓဝန”န္တိ သင်္ခံ ဂတံ ဝနံ။ တံ ကိရ သာဝတ္ထိတော ဒက္ခိဏပဿေ ဂါဝုတမတ္တေ ဟောတိ ရာဇာရက္ခာယ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ ပဝိဝေကကာမာ ဘိက္ခု။ စ ဘိက္ခုနီ-ယော စ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ အယမ္ဗိ ကာယဝိဝေကတ္ထိနိ^၁ ယေန တံ ဝနံ၊ တေနပသင်္ကမိ။ နိဿရဏန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ ပညာယာတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန။ န တုံ ဇာနာသိ တံ ပဒန္တိ တုံ ဧတံ နိဗ္ဗာနပဒံ ဝါ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂပဒံ ဝါ န ဇာနာသိ။ သတ္တိသူလူပမာတိ ဝိနိဝိဇ္ဇနတ္ထေန သတ္တိသူလသဒိသာ။ ခန္ဓာသံ အဓိကုဋ္ဌနာတိ ခန္ဓာ တေသံ အဓိကုဋ္ဌနဘဏ္ဍိကာ။ ။ပဌမံ။

၂-သောမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၃။ ဒုတိယေ ဌာနန္တိ အရဟတ္တံ။ ဒုရဘိသမ္ဘဝန္တိ ဒုပ္ပသဟံ။ ဒွင်္ဂုလ-ပညာယာတိ ပရိတ္တပညာယ။ ယသ္မာ ဝါ ဒွိဟိ အင်္ဂုလေဟိ ကပ္ပါသဝဋ္ဋိံ ဂဟေတွာ သုတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မာ ဣတ္ထိ “ဒွင်္ဂုလပညာ”တိ ဂုစ္စတိ။ ဉာဏဋ္ဌိ-ဝတ္တမာနမှီတိ ဖလသမာပတ္တိဉာဏေ ပဝတ္တမာနေ။ ဓမ္မံ ဝိပဿတောတိ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝိပဿန္တဿ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ။ ကိဉ္စိ ဝါ ပန အညသ္မိတိ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ “အဟံ အသ္မိ”တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ယဿ သိယာ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ကိသာဂေါတမီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ တတိယေ ကိသာဂေါတမီတိ အပ္ပမံသလောဟိတတာယ ကိသာ၊ ဂေါတမီတိ ပနဿာ နာမံ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဧကသ္မိံ ကုလေ၊ အသိတိကောဋိဓနံ သဗ္ဗံ အင်္ဂါရာဝ ဇာတံ^၃။ ကုဋုမ္ဗိကော “အင်္ဂါရဇာတာနိ^၄

၁-အာဠာဓိကာ ဝိဝေကတ္ထိကိနိ (သျှာ)၊ ကာယဝိဝေကတ္ထိကိနိ (က)
 ၃-အင်္ဂါရာဝ ဇာတံ (သျှာ)

၂-ကုလသရေ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-အင်္ဂါရာ ဇာတာတိ (က)

ကေဒိဝသံ မဟတိယာ ဗုဒ္ဓဝိထိယာ ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဂန္တာ “ပုတ္တဿ
 မေ အရောဂဘာဝတ္ထာယ ဘောသဇ္ဇံ ဒေထ ဘဂဝါ”တိ အာဟ။ ဂစ္ဆ သာဝတ္ထိံ
 အာဟိဏ္ဍိတွာ ယသ္မိံ ဂေဟေ မတပုဗ္ဗော နတ္ထိ၊ တတော သိဒ္ဓတ္ထကံ အာဟရ၊
 ပုတ္တဿ တေ ဘောသဇ္ဇံ ဘဝိဿတီတိ။ သာ နဂရံ ပဝိသိတွာ ဓုရဂေဟတော
 ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတာ ပုတ္တနယေန ဂန္တာ သိဒ္ဓတ္ထကံ ယာစန္တိ ဃရေ ဃရေ
 “ကုတော တံ ဧဝရူပံ ဃရံ ပဿိဿသီ”တိ ပုတ္တာ ကတိပယာနိ ဂေဟာနိ
 အာဟိဏ္ဍိတွာ “သဗ္ဗေသမ္ဘိ ကိရာယံ ဓမ္မတာ, န မယံ ပုတ္တဿေဝါ”တိ သာလာယံ
 ဆဝံ ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ သတ္တာ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေတူ”တိ ဘိက္ခုနိ-
 ဥပဿယံ ပေသေသိ။ သာ ဓုရဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဣမံ ထေရိံ
 သန္ဓာယ “အထ ခေါ ကိသာဂေါတမီ”တိ ပုတ္တံ။

ကေမာသီတိ ကော အာသိ။ ရုဒဗ္ဗုဒ္ဓိတိ ရုဒမာနမုဒီ ဝိယ။ အစ္စန္တံ
မတပုတ္တာဒ္ဓိတိ ဧတ္ထ အန္တံ အတိတံ အစ္စန္တံ၊ ဘာဝနပုံသကမေတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—ယထာ ပုတ္တမရဏံ အန္တံ အတိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ မတပုတ္တာ အဟံ၊
ဣဒါနိ မမ ပုန ပုတ္တမရဏံ နာမ နတ္ထိ။ ပုရိသာ စေဒန္တိကာတိ ပုရိသာပိ မေ

တေဒန္တိကာဝ။ ယော မေ ပုတ္တမရဏဿ အန္တော၊ ပုရိသာနမ္ပိ မေ ဒေသေ-
 ဝန္တော၊ အဘဗ္ဗာ အဟံ ဣဒါနိ ပုရိသံ ဂဝေသိတုန္တိ။ သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒိတိ
 သဗ္ဗေသု ခန္ဓာယတနဓာတုဘဝယောနိဂတိဌိတိနိဝါသေသု မမ တဏှာနန္ဒိ
 ဝိဟတာ။ တမောက္ခန္ဓောတိ အဝိဇ္ဇာခန္ဓော။ ပဒါလိတောတိ ဉာဏေန
 ဘိန္ဓော။ ။တတိယံ။

၄-ဝိဇယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၅။ စတုတ္ထေ ပဉ္စမိကေနာတိ အာတတံ ဝိတတံ အာတတဝိတတံ သနံ
 သုသိရန္တိ ဧဝံ ပဉ္စဂံသမန္တာဂတေန။ နိယျာတယာမိ တုယျေဝါတိ သဗ္ဗေ
 တုယံယေဝ ဒေမိ။ နာဟံ တေနတ္ထိကာတိ နာဟံ တေန အတ္ထိကာ။
 ပူတိကာယေနာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ ကာယော နိစ္စံ ဥဿရိတပဿရိတဋ္ဌေန
 ပူတိကာယောဝ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဘိန္ဒုနေနာတိ ဘိဇ္ဇနသဘာဝေန။
 ပဘင်္ဂနာတိ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ အာပဇ္ဇနဓမ္မေန။ အနိယာမိတိ အဇ္ဇာ ပိဋိတာ ဟောမိ။
 ဟရာယာမိတိ လဇ္ဇာမိ။ သန္တာ သမာပတ္တိတိ အဋ္ဌဝိဓာ လောကီယသမာပတ္တိ
 အာရမ္မဏသန္တာတာယ အင်္ဂသန္တာတာယ စ သန္တာတိ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု
 ရူပါရူပဘဝေသု၊ တေသံ ခြိန္တံ ဘဝါနံ ဂဟိတတ္တာ ဂဟိတေ ကာမဘဝေ
 အဋ္ဌသု စ သမာပတ္တိသူတိ ဧတေသု သဗ္ဗေသု ဌာနေသု မယံ အဝိဇ္ဇာတမော
 ဝိဟတောတိ ဝဒတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥပ္ပလဝဏ္ဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၆။ ပဉ္စမေ သုပုဗ္ဗိတဂ္ဂန္တိ အဂ္ဂတော ပဋ္ဌာယ သုဋ္ဌ၊ ပုပ္ဖိတံ သာလရုက္ခံ။
 န စတ္ထိတေ ဒုတိယာ ဝဏ္ဏဓာတူတိ တဝဝဏ္ဏဓာတုသဒိသာ ဒုတိယာ ဝဏ္ဏဓာတု
 နတ္ထိ၊ တယာ သဒိသာ အညာ ဘိက္ခုနီ နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ ဣဓာဂတာ
 တာဒိသိကာ ဘဝေယျန္တိ ယထာ တံ ဣဓာဂတာ ကိဉ္စိ သန္တဝံ ဝါ သိနေဟံ
 ဝါ န လဘသိ၊ ဧဝမေဝံ တေပိ တယာဝ သဒိသာ ဘဝေယျံ။ ပခုမန္တရိကာ-
 ယန္တိ ခြိန္တံ အက္ခိနံ မဇ္ဈေ နာသဝံသေပိ တိဋ္ဌန္တိ မံ န ပဿသိ။ ဝသီဘူတမှိတိ
 ဝသီဘူတာ အသ္မိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-စာလာသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၇။ ဆဋ္ဌေ ကော နု တံ ဣဒမာဒပယီတိ ကော နု မန္တပုဗ္ဗိ ဗာလော တံ
 ဧဝံ ဂါဟာပေသိ။ ပရိက္ခေသန္တိ အညမ္ပိ နာနပ္ပကာရံ ဥပဒ္ဒဝံ။ ဣဒါနိ ယံ မာရော

အာဟ “ကော နု တံ ဣဒမာဒပယိ”တိ၊ တံ မဒ္ဒန္တိ “န မံ အန္ဓဗာလော အာဒပေသိ၊ လောကေ ပန အဂ္ဂပုဂ္ဂလော သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ”တိ ဒေသေတုံ ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သစ္စေ နိဝေသယီတိ ပရမတ္ထသစ္စေ နိဗ္ဗာနေ နိဝေသေသိ။ နိရောဓံ အပ္ပဇာနန္တာတိ နိရောဓသစ္စံ အဇာနန္တာ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဥပစာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ သတ္တမေန္တိ မာရဝသံ ပုနာတိ ပုနပ္ပုနံ မရဏမာရကိလေသမာရ-
ဒေဝပုတ္တမာရာနံ ဝသံ အာဂစ္ဆန္တိ။ ပရူပိတောတိ သန္တာပိတော။ အဂတိ ယတ္ထ
မာရဿာတိ ယတ္ထ တုယံ မာရဿ အဂတိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ။ ။
သတ္တမံ။

၈-သီသုပစာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၉။ အဋ္ဌမေ သမဏိ ဝိယ ဒိဿသီတိ သမဏိသဒိသာ ဒိဿသိ။ ကိမိဝ
စရသိ မောမူဟာတိ ကိံကာရဏာ မောမူဟာ ဝိယ စရသိ။ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ
ဣမမ္မာ သာသနာ ဗဟိ။ ပါသံဇေန္တိတိ ပါသဏ္ဍာ၊ သတ္တာနံ စိတ္တေသု ဒိဋ္ဌိပါသံ
ဒိပန္တိတိ အတ္ထော။ သာသနံ ပန ပါသေ မောစေတိ၊ တသ္မာ ပါသဏ္ဍောတိ
န ဝုစ္စတိ၊ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါယေဝ ပါသဏ္ဍာ ဟောန္တိ။ ပသီဒန္တိတိ သံသီဒန္တိ
လဂ္ဂန္တိ။

ဣဒါနိ “ကံ နု ဥဒ္ဓိဿ မုဏ္ဍာသိ”တိ ပဉ္စံ ကထေန္တိ အတ္ထိ သကျကုလေ
ဇာတောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗာဘိဘူတိ သဗ္ဗာနိ ခန္ဓာယတနဓာတု-
ဘဝယောနိဂတိအာဒိနိ အဘိဘဝိတွာ ဌိတော။ မရဏမာရာဒယော နုဒိနိဟရိတိ
မာရနုဒေါ။ သဗ္ဗတ္ထမပရာဇိတောတိ သဗ္ဗေသု ရာဂါဒိသု ဝါ မာရယုဒ္ဓေ ဝါ
အဇိတော။ သဗ္ဗတ္ထ မုတ္တောတိ သဗ္ဗေသု ခန္ဓာဒိသု မုတ္တော။ အသိတောတိ
တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေန အနိဿိတော။ သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပတ္တောတိ သဗ္ဗကမ္မက္ခယ-
သင်္ခါတံ အရဟတ္တံ ပတ္တော။ ဥပမိသင်္ခယေတိ ဥပမိသင်္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ
အာရမ္မဏတော ဝိမုတ္တော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သေလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ နဝမေ ကေနိဒံ ပကတန္တိ ကေန ဣဒံ ကတံ။ ဗိဗ္ဗန္တိ အတ္တဘာဝံ
သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယန္တိ ဒုက္ခပတိဋ္ဌာနတ္တာ အတ္တဘာဝမေဝ ဝဒတိ။ ဟေတု-
ဘင်္ဂါတိ ဟေတုနိရောဓေန ပစ္စယဝေကလ္လေန။ ။နဝမံ။

၁-ဩဇ္ဇေန္တိတိ (သိ)

၁၀-ဝိရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ ဒသမေ နယိမ သတ္တုပလဗ္ဗတီတိ ဣမသ္မိံ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဉ္ဇေ
 ပရမတ္ထတော သတ္တော နာမ န ဥပလဗ္ဗတိ။ ခန္ဓေသု သန္တေသုတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု
 ဝိဇ္ဇမာနေသု တေန တေနာကာရေန ဝဝတ္ထိတေသု။ သမ္မုတီတိ သတ္တောတိ
 သမညာမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဒုက္ခန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခံ။ နာညတြ ဒုက္ခာတိ ဌပေတွာ
 ဒုက္ခံ အညော ခေနဝ သန္တောတိ န နိရုဇ္ဈတီတိ။ ။ဒသမံ။

ဘိက္ခုနီသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မြဟွသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-မြဟွာယာစနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ မြဟွသံယုတ္တဿ ပဌမေ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒီတိ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏော အယံ စေတသော ဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။ ကဒါ ဥဒပါဒီတိ? ဗုဒ္ဓဘူတဿ အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ရာဇာယတနမူလေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန အာဘတံ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ဩသဟေရိတကဉ္စ ခါဒိတွာ မုခံ ခောဝိတွာ စတူဟိ လောကပါလေဟိ ဥပနိတေ ပစ္စဋ္ဌေ သေလမယပတ္တေ တပုဿဘလ္လိကာနံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္စိတွာ ပုန ပစ္စာဂန္တူ အဇပါလနိဂြောဓေ နိသိန္တမတ္တဿ။

အဓိဂတောတိ ပဋိဝိဒ္ဓေါ။ ဓမ္မောတိ စတုသစ္စဓမ္မော။ ဂန္တိရောတိ ဥတ္တာန-
ပဋိက္ခေပဝစနမေတံ။ ဒုဒ္ဓသောတိ ဂန္တိရတ္တာဝ ဒုဒ္ဓသော ဒုက္ခေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န
သက္ကာ သုခေန ဒဋ္ဌု။ ဒုဒ္ဓသတ္တာဝ ဒုရနုဗောဓော ဒုက္ခေန အဝဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ န
သက္ကာ သုခေန အဝဗုဇ္ဈိတုံ။ သန္တောတိ နိဗ္ဗုတော။ ပဏီတောတိ အတပ္ပကော။
ဣဒံ ဒွယံ လောကုတ္တရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အတက္ကာဝစရောတိ တက္ကေန
အဝစရိတဗ္ဗော ဩဂါဟိတဗ္ဗော န ဟောတိ၊ ဉာဏေနေဝ အဝစရိတဗ္ဗော။
နိပုဏောတိ သဏှော။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယောတိ သမ္မာပဋိပဒံ ပဋိပန္နေဟိ
ပဏ္ဍိတေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာလယရာမာတိ သတ္တာ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု
အလ္လိယန္တိ၊ တသ္မာ တေ အာလယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ
ဝါ အလ္လိယန္တိ၊ တသ္မာပိ အာလယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တေဟိ အာလယေဟိ ရမန္တိတိ
အာလယရာမာ။ အာလယေသု ရတာတိ အာလယရတာ။ အာလယေသု
သုဋ္ဌ၊ မုဒိတာတိ အာလယသမ္မုဒိတာ။ ယထေဝ ဟိ သုသဇ္ဇိတံ ပုပ္ဖလဘရိတ-
ရက္ခာဒိသမ္ပန္နံ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌော ရာဇာ တာယ တာယ သမ္ပတ္တိယာ ရမတိ၊
သမ္မုဒိတော အာမောဒိတပမောဒိတော^၁ ဟောတိ၊ န ဥက္ကဏ္ဍတိ၊ သာယမ္ပိ
နိက္ခမိတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ ဧဝမိမေဟိပိ ကာမာလယတဏှာလယေဟိ သတ္တာ ရမန္တိ၊
သံသာရဝဇ္ဇေ သမ္မုဒိတာ အနုက္ကဏ္ဍိတာ ဝသန္တိ။ တေန တေသံ ဘဂဝါ ဒုဝိဓံ
အာလယံ ဥယျာနဘူမိ^၂ ဝိယ ဒဿေန္တော “အာလယရာမာ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ယဒိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ ဌာနံ သန္ဓာယ “ယံ ဣဒ”န္တိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ
သန္ဓာယ “ယော အယ”န္တိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ

ဣမေသံ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝံ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာ စသောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါစာတိ **ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ**။ သင်္ခါရာဒိပစ္စယာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိအာဒိ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ယသ္မာ ဟိ တံ အာဂမ္မ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိပ္ပန္နိတာနိ သမန္တိ ဝုပသမ္ပန္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ စ တံ အာဂမ္မ သဗ္ဗေ ဥပဓယော ပဋိနိဿဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗာ တဏှာ ဒီယန္တိ၊ သဗ္ဗေ ကိလေသရာဂါဝိရဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ယာ ပနေသာ တဏှာ ဘဝေန ဘဝံ၊ ဖလေန ဝါ သဒ္ဓိံ ကမ္မံ ဝိနတိ သံသိဗ္ဗတိတိ ကတွာ ဝါနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တတော နိက္ခန္တိ ဝါနတောတိ နိဗ္ဗာနံ။ သော မမဿ ကိလမထောတိ ယာ အဇာနန္တာနံ ဒေသနာ နာမ၊ သော မမ ကိလမထော အဿ၊ သာ မမ ဝိဟေသာ အဿာတိ အတ္ထော။ ကာယကိလမထော စေဝ ကာယဝိဟေသာ စ အဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စိတ္တေ ပန ဥဘယဓမ္မေတံ ဗုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ။ အဝိဿူတိ အနုဗြူဟနတ္ထေ နိပါတော၊ သော “န ကေဝလံ အယံ ပရိ-
ဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ၊ ဣမာပိ ဂါထာ ပဋိဘံသု”တိ ဒီပေတိ။ အနန္တရိယာတိ အနုအန္တရိယာ။ ပဋိဘံသုတိ ပဋိဘာနသင်္ခါတဿ ဉာဏဿ ဂေါစရာ အဟေသု၊ ပရိဝိတက္ကယိတဗ္ဗတံ ပါပုဏိံသု။

ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခေန၊ န ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ သုခပဋိပဒါဝံ ဟောန္တိ။ ပါရမီပူရဏကာလေ ပန သရာဂသဒေါသ-
သမောဟဿေဝ သတော အာဂတာဂတာနံ ယာစကာနံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ သီသံ ကန္တိတွာ ဂလလောဟိတံ နိဟရိတွာ သုအဋ္ဌိတာနိ အင်္ဂါနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ကုလဝံသပ္ပဒိပံ ပုတ္တံ မနာပစာရိနိံ ဘရိယန္တိ ဧဝမာဒိနိ ဒေန္တဿ အညာနိ စ ခန္တိဝါဒိသဒိသေသု အတ္တဘာဝေသု ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာဒိနိ ပါပုဏန္တဿ အာဂ-
မနိယပဋိပဒံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဟလန္တိ ဧတ္ထ ဟ-ကာရော နိပါတမတ္ထော၊ အလန္တိ အတ္ထော။ ပကာသိတုန္တိ ဒေသိတုံ၊ ဧဝံ ကိစ္ဆေန အဓိဂတဿ အလံ ဒေသိတုံ၊ ပရိယတ္တံ ဒေသိတုံ၊ ကော အတ္ထော ဒေသိတေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရာဂဒေါသပရေတေဟိတိ ရာဂဒေါသဖုဋ္ဌေဟိ ရာဂဒေါသာနဂတေဟိ ဝါ။

ပဋိသောတဂါမိန္တိ နိစ္စာဒိနံ ပဋိသောတံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ အသုဘ”န္တိ ဧဝံ ဂတံ စတုသစ္စဓမ္မံ။ ရာဂရတ္တာတိ ကာမရာဂေန ဘဝရာဂေန ဒိဋ္ဌိရာဂေန စ ရတ္တာ။ န ဒုက္ခန္တိတိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ အသုဘန္တိ ဣမိနာ သဘာဝေန န

၁-ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ (သီ၊ သျာ)

ပဿိဿန္တိ၊ တေ အပဿန္တေ ကော သက္ခိဿတိ ဧဝံ ဂါဟာပေတုံ။ တမော-
ခန္တေန အာရုဋ္ဌာတိ အဝိဇ္ဇာရာသိနာ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာ။

အပ္ပေါသုက္ကတာယာတိ နိရုဿုက္ကဘာဝေန၊ အဒေသေတုကာမတာယာတိ
အတ္တော။ ကဿာ ပနဿ ဧဝံ စိတ္တံ နမိ၊ နနု ဧသ “မုတ္တော မောစေဿာမိ၊
တိဏ္ဍော တာရေဿာမိ၊

ကို မေ အညာတဝေသေန၊ ဓမ္မံ သမ္ဘိကတေနိဓ။

သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ တာရယိဿံ သဒေဝက”န္တိ။—

ပတ္တနံ ကဘွာ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တောတိ? သစ္စမေတံ၊
တဒေဝံ ပစ္စဝေက္ခဏာနုဘာဝေန ပနဿ ဧဝံ စိတ္တံ နမိ။ တဿ ဟိ သဗ္ဗညုတံ
ပတွာ သတ္တာနံ ကိလေသဂဟနတံ၊ ဓမ္မဿ စ ဂမ္ဘီရတံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ
သတ္တာနံ ကိလေသဂဟနတာ စ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ စ သဗ္ဗာကာရေန ပါကဋ္ဌာ
ဇာတာ၊ အထဿ “ဣမေ သတ္တာ ကဗ္ဗိယပုဏ္ဏာ လာဗု ဝိယ၊ တက္ကဘရိတာ
စာဋိ ဝိယ၊ ဝဿာတေလဝီတပိလောတိကာ ဝိယ၊ အဉ္ဇနမက္ခိတဟတ္တော ဝိယ
စ ကိလေသဘရိတာ အတိသံကိလိဋ္ဌာ ရာဂရတ္တာ ဒေါသဒုဋ္ဌာ မောဟမူဠာ၊
တေ ကိံ နာမ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ”တိ စိန္တယတော ကိလေသဂဟနပစ္စဝေက္ခဏာ-
နုဘာဝေနာပိ ဧဝံ စိတ္တံ နမိ။

“အယဉ္ဇ ဓမ္မော ပထဝီသန္ဓာရကဥဒကက္ခန္ဓော ဝိယ ဂမ္ဘီရော၊ ပဗ္ဗတေန
ပဋိစ္စာဒေတွာ ဌပိတော သာသပေါ ဝိယ ဒုဒ္ဓသော၊ သတဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ
ကောဋိယာ ကောဋိပဋိပါဒနံ ဝိယ ဒုရနုဗောဓော၊ နနု မယာ ဟိ ဣမံ ဓမ္မံ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ ဝါယမန္တေန အဒိန္နံ ဒါနံ နာမ နတ္ထိ၊ အရက္ခိတံ သီလံ နာမ နတ္ထိ၊
အပရိပူရိတာ ကာစိ ပါရမီ နာမ နတ္ထိ၊ တဿ မေ နိရုဿာဟံ ဝိယ မာရဗလံ
ဝိမေန္တဿာပိ ပထဝီ န ကမ္မိတ္ထ၊ ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တဿာပိ
န ကမ္မိတ္ထ၊ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခံ ဝိသောဓေန္တဿာပိ န ကမ္မိတ္ထ၊ ပစ္ဆိမယာမေ
ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿေဝ မေ ဒဿဟဿိလောကဓာတု ကမ္မိတ္ထ။ ဣတိ
မာဒိသေနာပိ တိက္ခဉာဏေန ကိစ္ဆေနေဝါယံ ဓမ္မော ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ တံ လောကိယ-
မဟာဇနာ ကထံ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ”တိ ဓမ္မဂမ္ဘီရပစ္စဝေက္ခဏာနုဘာဝေနာပိ ဧဝံ
စိတ္တံ နမိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိစ ဗြဟ္မာနာ ယာစိတေ ဒေသေတုကာမတာယပိဿ ဧဝံ စိတ္တံ နမိ။
ဇာနာတိ ဟိ ဘဂဝါ “မမ အပ္ပေါသုက္ကတာယ စိတ္တေ နမမာနေ မံ မဟာဗြဟ္မာ

ဓမ္မဒေသနံ ယာစိဿတိ၊ ဣမေ စ သတ္တာ မြဟ္မဂရုကာ၊ တေ ‘သတ္တာ ကိရ ဓမ္မံ န ဒေသေတုကာမော အဟောသိ၊ အထ နံ မဟာမြဟ္မာ ယာစိတွာ ဒေသာပေသိ၊ သန္တော ဝတ ဘော ဓမ္မော၊ ပဏီတော ဝတ ဘော ဓမ္မော’တိ မညမာနာ သုဿုသိဿန္တိ”တိ။ ဣဒမ္ပိဿ ကာရဏံ ပဋိစ္စ အပ္ပေါဿုက္ကတာယ စိတ္တံ နမိ၊ နော ဓမ္မဒေသနာယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဟမ္ပတိဿာတိ သော ကိရ ကဿပဿံ ဘဂဝတော သာသနေ သဟ-
ကော နာမ ထေရော ပဌမဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ ကပ္ပိယုကမြဟ္မာ
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတြ နံ “သဟမ္ပတိမြဟ္မာ”တိ ပဋိသဉ္ဇာနန္တိ၊ တံ သန္တာယာဟ
“မြဟ္မာနော သဟမ္ပတိဿာ”တိ။ **နဿတိ ဝတ ဘော**တိ သော ကိရ ဣမံ သဒ္ဓိ
တထာ နိစ္ဆာရေသိ၊ ယထာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုမြဟ္မာနော သုတွာ
သဗ္ဗေ သန္တိပတိံသု။ **ယတြ ဟိ နာမာတိ** ယသ္မိံ နာမ လောကေ။ **ပုရတော**
ပါတုရဟောသီတိ တေဟိ ဒသဟိ မြဟ္မသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ ပါတုရဟောသိ။
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာတိ ပညာမယေ အက္ခိမ္မိ အပ္ပံ ပရိတ္တံ ရာဂဒေါသမောဟရဇံ
ဧတေသံ ဧဝံသဘာဝါတိ **အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ**။ **အဿဝနတာ**တိ အဿဝန-
တာယ။ **ဘဝိဿန္တိ**တိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ဒသပုညကိရိယဝသေန ကတာဓိကာရာ
ပရိပါကဂတာ ပဒုမာနိ ဝိယ သူရိယရသ္မိသမ္ပဿံ၊ ဓမ္မဒေသနံယေဝ အာကခိ-
မာနာ စတုပ္ပဒိကဂါထာဝသာနေ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမနာရဟာ န ဧကော၊ န
ဒွေ၊ အနေကသတသဟဿာ ဓမ္မဿ အညာတာရော ဘဝိဿန္တိတိ ဒေသေတိ။

ပါတုရဟောသီတိ ပါတုဘဝိ။ **သမလေဟိ စိန္တိတော**တိ သမလေဟိ ဆဟိ
သတ္တာရေဟိ စိန္တိတော။ တေဟိ ပုရေတရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ကဏ္ဍကေ
ပတ္ထရမာနာ ဝိယ၊ ဝိသံ သိဉ္ဇမာနာ ဝိယ စ သမလံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဓမ္မံ ဒေသယိံသု။
အပါပုရေတန္တိ ဝိဝရ ဧတံ။ **အမတဿ ခွါရန္တိ** အမတဿ နိဗ္ဗာနဿ ခွါရဘူတံ
အရိယမဂ္ဂံ။ **သုဏန္တု၊ ဓမ္မံ ဝိမလေနာနုဗုဒ္ဓန္တိ** ဣမေ သတ္တာ ရာဂါဒိမလာနံ
အဘာဝတော ဝိမလေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အနုဗုဒ္ဓံ စတုသစ္စဓမ္မံ သုဏန္တု တာဝ
ဘဂဝါတိ ယာစတိ။

သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတောတိ သေလမယေ ဧကဋ္ဌနေ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ
ယထာဋ္ဌိတောဝံ။ န ဟိ တဿ ဋ္ဌိတဿ ဒဿနတ္ထံ ဂီဝုက္ခိပနပသာရဏာဒိကိစ္စံ
အတ္ထိ။ **တဏှပမန္တိ** တပ္ပဋိဘာဂံ သေလပဗ္ဗတူပမံ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—
ယထာ သေလပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ဋ္ဌိတောဝံ စက္ခုမာ ပုရိသော သမန္တတော ဇနတံ

ပဿေယျ၊ တထာ တွမိ သုမေဓ သုန္နရပည သဗ္ဗညုတညာဏေန သမန္တစက္ခု
 ဘဂဝါ ဓမ္မမယံ ပါသာဒမာရယ သယံ အပေတသောကော သောကာဝ-
 တိဏ္ဍံ ဇာတိဇရာဘိဘူတံ^၁ ဇနတံ အဝေက္ခဿု^၂ ဥပဓာရယ ဥပပရိက္ခ။
 အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယထာ ဟိ ပဗ္ဗတပါဒေ သမန္တာ မဟန္တံ
 ခေတ္တံ ကတွာ တတ္ထ ကေဒါရပါဠိသု ကုဋ်ကာယော ကတွာ ရတ္ထိ^၃ အဂ္ဂိ^၄
 ဇာလေယျ၊ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတဉ္စ အန္ဓကာရံ အဿ၊ အထ တဿ ပဗ္ဗတဿ
 မတ္တကေ ဌတွာ စက္ခုမတော ပုရိသဿ ဘူမိ^၅ ဩလောကယတော နေဝ ခေတ္တံ
 န ကေဒါရပါဠိယော န ကုဋ်ယော န တတ္ထ သယိတမနုဿာ ပညာ-
 ယေယျ၊ ကုဋ်ကာသုပန အဂ္ဂိဇာလာမတ္တကမေဝ ပညာယေယျ၊ ဧဝံ ဓမ္မပါသာဒံ
 အာရယ သတ္တနိကာယံ ဩလောကယတော တထာဂတဿ ယေ တေ
 အကတကလျာဏာ သတ္တာ၊ တေ ဧကဝိဟာရေ ဒက္ခိဏဇာဏုပဿေ နိသိန္နာပိ
 ဗုဒ္ဓစက္ခုဿ အာပါယံ နာဂစ္ဆန္တိ၊ ရတ္ထိ^၆ ခိတ္တာ သရာ ဝိယ ဟောန္တိ။ ယေ ပန
 ကတကလျာဏာ ဝေနေယျပုဂ္ဂလာ၊ တေ ဧဝဿ ဒူရေပိ ဌိတာ အာပါယံ
 အာဂစ္ဆန္တိ သော အဂ္ဂိ ဝိယ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတော ဝိယ စ။ ဝုတ္တမိ စေတံ—

“ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ၊ ဟိမဝန္တောဝ ပဗ္ဗတော။
 အသန္တေတ္ထ န ဒိဿန္တိ၊ ရတ္ထိ^၇ ခိတ္တာ ယထာ သရာ”တိ^၈။

အဇ္ဈေသနန္တိ ယာစနံ။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာတိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉ္စဏေန
 စ အာသယာနုသယဉ္စဏေန စ။ ဣမေသံ ဟိ ခွိန္တ ဉ္စဏာနံ “ဗုဒ္ဓစက္ခု”တိ နာမံ၊
 သဗ္ဗညုတညာဏဿ “သမန္တစက္ခု”တိ၊ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂဉ္စဏာနံ “ဓမ္မစက္ခု”တိ။
 အပ္ပရဇက္ခေတိအာဒိသု ယေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပညာစက္ခုမိ ရာဂါဒိရဇံ အပ္ပံ၊
 တေ အပ္ပရဇက္ခာ။ ယေသံ တံ မဟန္တံ၊ တေ မဟာရဇက္ခာ။ ယေသံ သဒ္ဓါဒိနိ
 ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ၊ တေ တိက္ခိန္ဒြိယာ။ ယေသံ တာနိ မုဒ္ဓနိ၊ တေ မုဒိန္ဒြိယာ။
 ယေသံ တေယေဝ သဒ္ဓါဒယော အာကာရာ သုန္နရာ၊ တေ သွာကာရာ။ ယေ
 ကထိတကာရဏံ သလ္လက္ခေန္တိ၊ သုခေန သက္ကာ ဟောန္တိ ဝိညာပေတုံ၊ တေ
 သုဝိညာပယာ။ ယေ ပရလောကဉ္စေဝ ဝဇ္ဇေ ဘယတော ပဿန္တိ၊ တေ
 ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော နာမ။

အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိ—“သဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော၊ အဿဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော
 မဟာရဇက္ခော။ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ ကုသိတော။ ဥပဋ္ဌိတဿံတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ။

၁-ဇာတိဇရာဘိဘူတံ စ (သျှာ) ၂-အဝေက္ခဿု (သျှာ) ၃-ဒု ၁-၅၆-ပိဋေ။

ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊
 အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဝိပဋိတညူ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသတော ပရိပုစ္ဆတော
 ယောနိသော မနသိကရောတော ကလျာဏမိတ္ထေ သေဝတော ဘဇတော
 ပယိရူပါသတော အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
 ပုဂ္ဂလော နေဇျော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော ဗဟုမ္ပိ ဘဏတော
 ဗဟုမ္ပိ ဓာရယတော ဗဟုမ္ပိ ဝါစယတော န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိ-
 သမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပဒပရမော”^၁။ တတ္ထ ဘဂဝါ
 ဥပ္ပလဝနာဒိသဒိသံ ဒဿဟဿိလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တော “အဇ္ဇ
 ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူ၊ သွေ ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ ဝိပဋိတညူ၊ တတိယဒိဝသေ
 ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ နေဇျော၊ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာနိ ပုပ္ဖါနိ ဝိယ ပဒပရမော”^၂တိ
 အဒ္ဓသ။ ပဿန္တော စ “ဧတ္တကာ အပ္ပရဇက္ခာ၊ ဧတ္တကာ မဟာရဇက္ခာ၊ တတြာပိ
 ဧတ္တကာ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူ”^၃တိ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရတောဝ အဒ္ဓသ။

တတ္ထ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ
 အတ္ထံ သာဓေတိ။ ပဒပရမာနံ အနာဂတတ္ထာယ ဝါသနာ^၂ ဟောတိ။ အထ
 ဘဂဝါ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္တာဝဟံ ဓမ္မဒေသနံ ဝိဒိတွာ ဒေသေတု-
 ကမျတံ ဥပ္ပါဒေတွာ ပုန သဗ္ဗေပိ တီသု ဘဝေသု သတ္ထေ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗဝသေန
 ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ အကာသိ။ ယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကတမေ သတ္တာ
 အဘဗ္ဗာ၊ ယေ တေ သတ္တာ ကမ္မာဝရဏေန သမန္ဓာဂတာ ကိလေသာ-
 ဝရဏေန သမန္ဓာဂတာ ဝိပါကာဝရဏေန သမန္ဓာဂတာ အဿဒ္ဓါ အစ္ဆန္ဒိကာ
 ဒုပ္ပညာ အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တံ၊
 ဣမေ တေ သတ္တာ အဘဗ္ဗာ။ ကတမေ သတ္တာ ဘဗ္ဗာ၊ ယေ တေ သတ္တာ
 န ကမ္မာဝရဏေန။ ပ။ ဣမေ တေ သတ္တာ ဘဗ္ဗာ”^၃တိ^၃။ တတ္ထ သဗ္ဗေပိ အဘဗ္ဗ-
 ပုဂ္ဂလေ ပဟာယ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေယေဝ ဉာဏေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ “ဧတ္တကာ
 ရာဂစရိတာ ဧတ္တကာ ဒေါသမောဟစရိတာ ဝိတက္ကသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိတာ”^၄တိ ဆ
 ကောဋ္ဌာသေ အကာသိ။ ဧဝံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ စိန္တေသိ။

ပစ္စဘာသီတိ ပတိအဘာသိ။ အပါရုတာတိ ဝိဝဋ္ဌာ။ အမတဿ ဒွါရာတိ
 အရိယမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ အမတသင်္ခါတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဒွါရံ၊ သော မယာ
 ဝိဝရိတွာ ဌပိတောတိ ဒေသေတိ။ ပုပ္ဖန္တ၊ သဒ္ဓန္တိ သဗ္ဗေ အတ္တနော သဒ္ဓိံ

၁-အဘိ ၃-၁၄၇-ပိဋေ။

၂-အနာဂတေ ဝါသနတ္ထာယ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၆၀၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၈၆-ပိဋေသု) ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၃-အဘိ ၂-၃၅၅၊ ၃၉-၁၁၉-ပိဋေသု။

ပမုဉ္ဇန္တု၊ ဝိဿဇ္ဇေန္တု။ ပစ္ဆိမပဒဒ္ဒယေ အယမတ္ထော—အဟဉ္စိ အတ္တနော ပဂုဏံ သုပ္ပဝတ္တိတမ္ပိ ဣမံ ပဏီတံ ဥတ္တမံ ဓမ္မံ ကာယဝါစာကိလမထသညီ ဟုတွာ န ဘာသိ။ ဣဒါနိ ပန သဗ္ဗော ဇနော သဒ္ဓါဘာဇနံ ဥပနေတု၊ ပူရေဿာမိ တေသံ သင်္ကပ္ပန္တိ။

အန္တရဓာယီတိ သတ္တာရံ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ အန္တရဟိတော၊ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတောတိ အတ္ထော။ ဂတေ စ ပန တသ္မိံ ဘဂဝါ “ကဿ န ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ အာဠာရဒကာနံ ကာလင်္ကတဘာဝံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနဉ္စ ဗဟူပကာရဘာဝံ ဥတွာ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမော ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနံ ဂန္ဓာ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေသီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၃။ ဒုတိယေ ဥဒပါဒီတိ အယံ ဝိတက္ကော ပဉ္စမေ သတ္တာဟေ ဥဒပါဒိ။ အဂါရဝေါတိ အညသ္မိံ ဂါရဝရဟိတော၊ ကဉ္စိ ဂရုဠာနေ အဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ အပ္ပတိဿောတိ ပတိဿယရဟိတော၊ ကဉ္စိ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။

သဒေဝကေတိအာဒိသု သဒ္ဓိံ ဒေဝေဟိ သဒေဝကေ။ ဒေဝဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထမာရဗြဟ္မေသု ဂဟိတေသုပိ မာရော နာမ ဝသဝတ္တိ သဗ္ဗေသံ ဥပရိ ဝသံ ဝတ္ထေတိ၊ ဗြဟ္မာ နာမ မဟာနုဘာဝေါ ကေင်္ဂလိယာ ကေသ္မိံ စက္ကဝါဠသဟဿေ အာလောကံ ဖရတိ။ ဒွိဟိ ဒွိသု။ ပ။ ဒသဟိ အင်္ဂလီဟိ ဒသသုပိ စက္ကဝါဠသဟဿေသု အာလောကံ ဖရတိ၊ သော ဣဓိနာ သီလသမ္ပန္နတရောတိ ဝတ္တု၊ မာ လဘတူတိ သမာရကေ သဗြဟ္မကေတိ ဝိသု ဝုတ္တံ။ တထာ သမဏာ နာမ ကေနိကာယာဒိဝသေန ဗဟုဿုတာ သီလဝန္ဓော ပဏှိတာ၊ ဗြာဟ္မဏာပိ ဝတ္တုဝိဇ္ဇာဒိဝသေန ဗဟုဿုတာ ပဏှိတာ၊ တေ ဣဓိနာ သီလသမ္ပန္နတရောတိ ဝတ္တု၊ မာ လဘန္တူတိ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယာတိ ဝုတ္တံ။ သဒေဝမနုဿာယာတိ ဣဒံ ပန နိပ္ပဒေသတော ဒဿနတ္ထံ ဂဟိတမေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ အပိစေတ္ထ ပုရိမာနိ တိဏိ ပဒါနိ လောကဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပစ္ဆိမာနိ ဒွေ ပဇာဝသေန။ သီလသမ္ပန္နတရန္တိ သီလေန သမ္ပန္နတရံ၊ အဓိကတရန္တိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ သီလာဒယော စတ္တာရော ဓမ္မာ လောကိယလောကုတ္တရာ ကထိတာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ လောကိယမေဝ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဟေတံ။

ပါတုရဟောသီတိ “အယံ သတ္တာ အဝိစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ သီလာဒီဟိ အတ္တနာ^၁ အဓိကတရံ အပဿန္တော ‘မယာ ပဋိဝိဒ္ဓံ နဝလောကုတ္တရဓမ္မမေဝ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရိဿာမိ’တိ စိန္တေတိ၊ ကာရဏံ ဘဝဂါ စိန္တေတိ၊ အတ္ထံ ဝုဗ္ဗိဝိသေသံ^၂ စိန္တေတိ၊ ဂစ္ဆာမိဿ ဥဿာဟံ ဇနေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ပုရတော ပါကဋော အဟောသိ၊ အဘိဓမ္မေ အဋ္ဌာသီတိ အတ္ထော။

ဝိဟရန္တိ စာတိ ဧတ္ထ ယော ဝဒေယျ “ဝိဟရန္တိတိ ဝစနတော ပစ္စုပ္ပန္နေပိ ဗဟူ ဗုဒ္ဓါ”တိ၊ သော “ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန ပဋိဗာဟိတဗျော။

“န မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သဒေဝကသ္မိ^၃ လောကသ္မိ^၄၊ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော”တိ?—

အာဒီဟိ စဿ သုတ္တဟိ အညေသံ ဗုဒ္ဓါနံ အဘာဝေါ ဒီပေတဗျော။ တဗ္ဗာတိ ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓါ သဒ္ဓမ္မဂရုနေ၊ တသ္မာ။ မဟတ္တမဘိကင်္ခတာတိ မဟန္တဘာဝံ ပတ္တယမာနေန။ သရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ သရန္တေန။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဗြဟ္မဒေဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၄။ တတိယေ ကောတိ ဌာနာဒီသု ဣရိယာပထေသု ဧကကော၊ ဧကဝိဟာရိတိ အတ္ထော။ ဂူပကဋ္ဌောတိ ကာယေန ဂူပကဋ္ဌော နိဿဋ္ဌော။ အပ္ပမတ္တောတိ သတိယာ အဝိပုဝါသေ ဌိတော။ အာတာပီတိ ဝိရိယာတာပေန သမန္တာဂတော။ ပဟိတတ္တောတိ ပေသိတတ္တော။ ကုလပုတ္တာတိ အာစာရ-ကုလပုတ္တာ။ သမ္မဒေဝါတိ န ဣဏဋ္ဌာ န ဘယဋ္ဌာ န ဇီဝိတပကတာ ဟုတွာ၊ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ပဗ္ဗဇိတာပိ ယေ အနုလောမပဋိပဒံ ပူရေန္တိ၊ တေ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ နာမ။ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ပရိယောသာနဘူတံ အရိယဖလံ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိ^၅ယေဝ အတ္တဘာဝေ။ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာတိ သာမံ ဇာနိတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ။ ဥပသမ္ပန္နောတိ ပဋိလဘိတွာ သမ္မာဒေတွာ ဝိဟာသိ။ ဧဝံ ဝိဟရန္တော စ ဝိဏာ ဇာတိ။ပ။ အဗ္ဘညာသီတိ။ ဧတေနဿ ပစ္စဝေက္ခဏဘူမိ ဒဿိတာ။

၁-အတ္တနော (သျှာ) ၂-အတ္ထဝုဗ္ဗိဝိသေသံ (သီ)၊ အတ္ထဝိသေသံ (သျှာ)၊ အတ္ထံ ဝုဗ္ဗိ^၆ ဝိသေသံ (ဒွိကာ)
၃-ဝိ ၃-၁၂၊ မ ၁-၂၂၇-ပိဋေသု။

ကတမာ ပနဿ ဇာတိ ခိဏာ၊ ကထဉ္စ နံ အပ္ပညာသီတိ? ဝုစ္စတေ၊ န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ ခိဏာ ပုဗ္ဗေဝ ခိဏတ္တာ၊ န အနာဂတာ တတ္ထ ဝါယာမာဘာဝတော၊ န ပစ္စုပ္ပန္နာဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ မဂ္ဂဿ ပန အဘာဝိတတ္တာယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဧကစတုပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓပ္ပဘေဒါ ဇာတိ၊ သာ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ခိဏာ၊ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ကိလေသာဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိ” အပ္ပုဋ္ဌသန္နိကံ ဟောတိ”တိ ဇာနန္တော ဇာနာတိ။

ဝုသိတန္တိ ဝုတ္တံ ပရိဝုတ္တံ၊ ကတံ စရိတံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ **မြဟ္မစရိယန္တိ** မဂ္ဂမြဟ္မစရိယံ။ **ကတံ ကရဏီယန္တိ** စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာ- ပဟာနသန္တိကိရိယဘာဝနာဝသေန သောဠသဝိဓမ္မိ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ **နာပရံ ဣတ္ထက္ခာယာ**တိ ဣဒါနိ ပုန ဣတ္ထဘာဝါယ ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယ၊ ကိလေသက္ခယာယ ဝါ ကတမဂ္ဂဘာဝနာ နတ္ထိတိ။ အထ ဝါ **ဣတ္ထက္ခာယာ**တိ ဣတ္ထက္ခာဘာဝတော၊ ဣမသ္မာ ဧဝံပကာရာ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနက္ခန္ဓသန္တာနာ အပရံ ခန္ဓသန္တာနံ နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကော ရုက္ခော ဝိယာတိ အပ္ပညာသိ။ **အညတရော**တိ ဧကော။ **အရဟတန္တိ** အရဟန္တာနံ၊ ဘဂဝတော သာဝကာနံ အရဟတံ အပ္ပန္နရော အဟောသိ။

သပဒါနန္တိ သပဒါနစာရံ၊ သမ္ပတ္တသရံ အနုက္ကမ္မ ပဋိပါဋိယာ စရန္တော။ **ဥပသင်္ကမီတိ** ဥပသင်္ကမန္တော။ မာတာ ပနဿ ပုတ္တံ ဒိသ္မာဝ သရာ နိက္ခမ္မ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ အန္တောနိဝေသနံ ပဝေသေတွာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေသိ။

အာဟုတိ နိစ္စံ ပဂ္ဂဏှာတိတိ နိစ္စကာလေ အာဟုတိပိဏ္ဍံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ တံ- ဒိဝသံ ပန တသ္မိံ သရေ ဘူတဗလိကမ္ပံ ဟောတိ။ သဗ္ဗဂေဟံ ဟရိတုပလိတ္တံ ဝိပ္ပကိဏ္ဍလာဇံ ဝနမာလပရိက္ခိတ္တံ ဥဿိတဒ္ဓဇပဋ္ဌာကံ တတ္ထ တတ္ထ ပုဏ္ဏသရေ ဌပေတွာ ဒဏ္ဍဒီပိကာ^၁ ဇာလေတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏမာလာဒီဟိ အလင်္ကတံ၊ သမန္တ- တော သဉ္ဇာဒိယမာနာ ဓူမကဋ္ဌန္တု၊^၂ အဟောသိ။ သာပိ မြာဟ္မဏီ ကာလ- သေဝ ဝုဠာယ သောဠသဟိ ဂန္ဓောဒကသဋ္ဌေဟိ နှာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရေန အတ္တဘာဝံ အလင်္ကရိ။ သာ တသ္မိံ သမယေ မဟာခိဏာသဝံ နိသီဒါပေတွာ ယာဝုဉ္ဇုဂ္ဂမတ္တမ္ပိ အဒတွာ “မဟာမြဟ္မံ ဘောဇေဿာမီ”တိ သုဝဏ္ဏပါတိယံ

၁-ဒဏ္ဍဒီပိကာနိ (သျှာ)
 ၂-သဉ္ဇာဒိယမာနဓူမကဋ္ဌန္တု (သီ)၊ သန္ဓာရိယမာနာ ဓူမကပစ္စိ (သျှာ)

ပါယာသံ^၁ ပူရေတွာ သပ္ပိမရသက္ခရာဒီဟိ ယောဇေတွာ နိဝေသနဿ ပစ္ဆာ-
ဘာဂေ ဟရိတုပလိတ္တဘာဝါဒီဟိ အလင်္ကတာ ဘူတပိဋိကာ အတ္ထိ၊ သာ
တံ ပါတိ^၂ အာဒါယ တတ္ထ ဂန္ဓာ စတုသု ကောဏေသု မဇ္ဈေ စ ဧကေနံ
ပါယာသပိဏ္ဍံ ဌပေတွာ ဧကံ ပိဏ္ဍံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ယာဝ ကပ္ပရာ သပ္ပိနာ
ပဋ္ဌရန္တေန ပထဝီယံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဘုဉ္ဇတု ဘဝံ မဟာဗြဟ္မာ၊
သာယတု ဘဝံ မဟာဗြဟ္မာ၊ တပေတု ဘဝံ မဟာဗြဟ္မာ”တိ ဝဒမာနာ ဗြဟ္မာနံ
ဘောဇေတိ။

တေဒဟောသီတိ မဟာဒီဏာသဝဿ သီလဂန္ဓံ ဆဒေဝလောကေ
အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဗြဟ္မလောကံ ဥပဂတံ သာယမာနဿ ဧတံ အဟောသီ။
သံဝေဇေယျန္တိ စောဒေယျံ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ယောဇေယျံ။ အယံ ဟိ ဧဝရူပံ
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျံ မဟာဒီဏာသဝံ နိသီဒါပေတွာ ယာဂုဉ္ဇဉ္ဇုက်မတ္တမ္ပိ အဒတွာ
“မဟာဗြဟ္မံ ဘောဇေဿာမီ”တိ တုလံ ပဟာယ ဟတ္ထေန တုလယန္တိ ဝိယ၊
ဘေရိ^၃ ပဟာယ ကုစ္ဆိ^၄ ဝါဒေန္တိ ဝိယ၊ အဂ္ဂိ^၅ ပဟာယ ခဇ္ဇောပနကံ ဓမ္မမာနာ
ဝိယ ဘူတဗလိ^၆ ကုရုမာနာ အာဟိဏ္ဍတိ၊ ဂစ္ဆာမိဿာ မိစ္ဆာဒဿနံ ဘိဒ္ဓိတွာ
အပါယမဂ္ဂတော ဥဒ္ဓရိတွာ ယထာ အသီတိကောဋိဓနံ ဗုဒ္ဓသာသနေ
ဝိပ္ပကိရိတွာ သဂ္ဂမဂ္ဂံ အာရောဟတိ၊ တထာ ကရောမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဒူရေဇ္ဈတောတိ ဇ္ဈမမှာ ဌာနာ ဒူရေ ဗြဟ္မလောကော။ တတော^၁ ဟိ ကုဋ္ဌာ-
ဂါရမတ္တာသီလာပါတိတာ ဧကေန အဟောရတ္ထေန အဋ္ဌစတ္တာလီသယောဇန-
သဟဿာနိ ခေပယမာနာ စတူဟိ မာသေဟိ ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌဟေယျ၊
သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမောပိ ဗြဟ္မလောကော ဧဝံ ဒူရေ။ **ယဿာဟုတိန္တိ** ယဿ ဗြဟ္မာနော
အာဟုတိ^၂ ပဂ္ဂဏာသိ၊ တဿ ဗြဟ္မလောကော ဒူရေတိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မပထန္တိ**
ဧတ္ထ ဗြဟ္မပထော နာမံ စတ္တာရိ ကုသလဇ္ဈာနာနိ၊ ဝိပါကဇ္ဈာနာနိ ပန နေသံ
ဇီဝိတပထော နာမ၊ တံ ဗြဟ္မပထံ အဇာနန္တိ တံ ကိ^၃ ဇပ္ပသိ ဝိပ္ပလပသိ။
ဗြဟ္မာနော ဟိ သပ္ပိတိကဇ္ဈာနေန ယာပေန္တိ၊ န ဧတံ တိဏဗီဇာနိ ပက္ခိပိတွာ
ရန္တံ ဂေါယူသံ ခါဒန္တိ၊ မာ အကာရဏာ ကိလမသီတိ။

ဧဝံ ဝတွာ ပုန^၁ သော မဟာဗြဟ္မာ အဇ္ဈလိ^၂ ပဂ္ဂယ အဝကုဇ္ဇော ဟုတွာ
ထေရံ ဥပဒိသန္တော သော ဟိ တေ ဗြာဟ္မဏိ ဗြဟ္မဒေဝေါတိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ နိရူပမိကောတိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရကာမဂုဏောပမီဟိ ဝိရဟိတော။
အတိဒေဝပတ္တောတိ ဒေဝါနံ အတိဒေဝဘာဝံ ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မဘာဝံ ပတ္တော။

အနညပေါသီတိ ဌပေတွာ ဣမံ အတ္တဘာဝံ အညဿ အတ္တဘာဝဿ ဝါ ပုတ္တဒါရဿ ဝါ အပေါသနတဿ အနညပေါသီ။

အာဟုနေယျောတိ အာဟုနပိဏ္ဍံ^၁ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တော။ ဝေဒဂူတိ စတုမဂ္ဂသင်္ခါတေဟိ ဝေဒေဟိ ဒုက္ခဿန္တံ ဂတော။ ဘာဝိတတ္တောတိ အတ္တာနံ ဘာဝေတွာ ဝဓေတွာ ဌိတော။ အနုပလိတ္တောတိ တဏှာဒီဟိ လေပေဟိ^၂ အလိတ္တော။ ဃာသေသနံ ဣရိယတီတိ အာဟာရပရိယေသနံ စရတိ။

န တဿ ပစ္ဆာ န ပုရတ္ထမတ္တီတိ ပစ္ဆာ ဝုစ္စတိ အတိတံ၊ ပုရတ္ထံ ဝုစ္စတိ အနာဂတံ၊ အတိတာနာဂတေသု ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂဝိရဟိတဿ ပစ္ဆာ ဝါ ပုရတ္ထံ ဝါ နတ္တီတိ ဝဒတိ။ သန္တောတိအာဒိသု ရာဂါဒိသန္တတဿ သန္တော။ ကောဓမူမဝိဂမာ ဝိရူမော၊ ဒုက္ခဘာဝါ အနိဿော၊ ကတ္တရဒဏ္ဍာဒိနိ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တောပိ ဝဓကစေတနာယ အဘာဝါ နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော။ တသထာဝရေယူတိ ဧတ္ထ ပန ပုထုဇ္ဇနာ တဿ နာမ၊ ဒိဏာသဝါ ထာဝရာ နာမ။ သတ္တ ပန သေခါ တဿာတိ ဝတ္တံ၊ န သက္ကာ၊ ထာဝရာ န ဟောန္တိ၊ ဘဇမာနာ ပန ထာဝရပက္ခမေဝ ဘဇန္တိ။ သော ဘျာဟုတိန္တိ သော တေ အာဟုတိ။

ဝိသေနိဘူတောတိ ကိလေသသေနာယ ဝိသေနောဇာတော။ အနေဇောတိ နိတ္တဏော။ သုသီလောတိဒိဏာသဝသီလေန သုသီလော။ သုဝိမုတ္တမိတ္တောတိ ဖလဝိမုတ္တိယာ သုဠ၊ ဝိမုတ္တမိတ္တော။ ဩဃတိဏ္ဏန္တိ စတ္တာရော ဩဃေ တိဏ္ဏံ။ ဧတ္တကေန ကထာမဂ္ဂေန မြဟ္မာ ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော အာယတနေ မြာဟ္မဏိံ နိယောဇေသိ။ အဝသာနဂါထာ ပန သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။ ပတိဌပေသိ ဒက္ခိဏန္တိ စတုပစ္စယဒက္ခိဏံ ပတိဌပေသိ။ သုခမာယတိကန္တိ သုခါယတိကံ အာယတိံ သုခဝိပါကံ၊ သုခါဝဟန္တိ အတ္တော။ ။တတိယံ။

၄-ဗကမြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၅။ စတုတ္ထေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ လာမိကာ သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဣဒံ နိစ္စန္တိ ဣဒံ သဟ ကာယေန^၃ မြဟ္မဋ္ဌာနံ အနိစ္စံ “နိစ္စ”န္တိ ဝဒတိ။ ဓုဝါဒိနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ တတ္ထ ဓုဝန္တိ ထိရံ။ သဿတန္တိ သဒါ ဝိဇ္ဇမာနံ။ ကေဝလန္တိ အခဏ္ဍံ သကလံ။ အစဝနဓမ္မန္တိ အစဝနသဘာဝံ။ ဣဒံ ဟိ န ဇာယတိတိအာဒိသု ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကောစိ ဇာယနကော ဝါ ဇီယနကော ဝါ မီယနကော ဝါ

၁-အာဟုနပိဏ္ဍံ ပါဟုနပိဏ္ဍံ (သျှာ) ၂-ကိလေသေဟိ (သီ) ၃-သဟောကာသေန (သျှာ)

စဝနကော ဝါ ဥပပဇ္ဇနကော ဝါ နတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဣတော စ ပနညန္တိ** ဣတော သဟကာယာ^၁ မြဟ္မဋ္ဌာနာ ဥတ္တရိ အညံ နိဿရဏံ နာမ နတ္ထိတိ ဧဝဿ ထာမဂတာ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝံဝါဒီ စ ပန သော ဥပရိ တိဿော ဈာနဘူမိယော စတ္တာရော မဂ္ဂေ စတ္တာရိ ဖလာနိ နိဗ္ဗာနန္တိ သဗ္ဗံ ပဋိဗာဟတိ။ ကဒါ ပနဿ သာ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နာတိ? ပဌမဇ္ဈာန- ဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလေ။ ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိယန္တိ ဧကေ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဟေဋ္ဌုပပတ္တိကော ကိရေသ မြဟ္မာ အနုပုဇ္ဈေ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ၊^၂ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ကသိဏပရိကမ္ဘံ ကတွာ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော ကာလံကတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနဘူမိယံ ဝေဟပ္ပလ- မြဟ္မလောကေ ပဉ္စကပ္ပသတိကံ အာယံ ဂဟေတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဟေဋ္ဌုပပတ္တိကံ ကတွာ တတိယဇ္ဈာနံ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ သုဘကိဏ္ဍ- မြဟ္မလောကေ စတုသဋ္ဌိကပ္ပံ အာယံ ဂဟေတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတ္ထ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ အာဘဿရေ အဋ္ဌ ကပ္ပေ အာယံ ဂဟေတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ ကပ္ပါယုကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ပဌမကာလေ အတ္တနာ ကတကမ္မဉ္စ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနဉ္စ အညာသိ၊ ကာလေ ပန ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ဥဘယံ ပမုဿိတွာ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပါဒေသိ။

အဝိဇ္ဇာဂတောတိ အဝိဇ္ဇာယ ဂတော သမန္ဓာဂတော အညာဏီ အန္ဓိဘူတော။ **ယတြ ဟိ နာမာတိ** ယော နာမ။ **ဝက္ခတိတိ** ဘဏတိ။ “ယတြာ”တိ နိပါတယောဂေန ပန အနာဂတဝစနံ ကတံ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သော မြဟ္မာ ယထာ နာမ မဂ္ဂစောရော^၃ ဒွေ တယော ပဟာရေ အဝိဝါသေန္တော သဟာယေ အနာစိက္ခိတွာပိ ဥတ္တရိ ပဟာရံ ပဟရိယမာနော “အသုကော စ အသုကော စ မယံ သဟာယော”တိ အာစိက္ခတိ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝတာ သန္တဇ္ဇိယမာနော သတိံ လဘိတွာ “ဘဂဝါ မယံ ပဒါနုပဒံ ပေက္ခန္တော မံ နိပ္ပိဋ္ဌိတုကာမော”တိ ဘိတော အတ္တနော သဟာယေ အာစိက္ခန္တော ခွါသတ္တတိတိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ဘော ဂေါတမ မယံ ခွါသတ္တတိ ဇနာ ပုညကမ္မာ တေန ပုညကမ္မေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တာ၊ **ဝသဝတ္တိနော** သယံ အညေသံ ဝသေ အဝတ္တိတွာ ပရေ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေမ၊ ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ အတိတာ၊ အယံ နော ဝေဒေဟိ ဂတတ္တာ “ဝေဒဂူ”တိ သင်္ခံ ဂတာ ဘဂဝါ အန္တိမာ မြဟ္မုပပတ္တိ။ **အသ္မာဘိဇ္ဇပ္ပန္တိ ဇနာ အနေကာတိ** အနေကဇနာ

၁-သဟောကာသာ(သျှာ) ၂-ဗုဒ္ဓေ (သီ) ၃-မဂ္ဂေ စောရော (သီ၊ သျှာ၊ က)

အမှေ အဘိဇ္ဇေပုဏ္ဏိ။ “အယံ ခေါ ဘဝံ မြဟူာ မဟာမြဟူာ အဘိဘူ အနဘိ-
ဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တိ ဣဿရော ကတ္တာ နိဗ္ဗာတာ သေဋ္ဌော
သဇိတာ ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာန”န္တိ ဧဝံ ပတ္တေန္တိ ပိဟေန္တိတိ။

အထ နံ ဘဂဝါ အပ္ပံ ဟိ စေန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စေန္တိ ယံ တံ ဣမ တဝ
အာယံ “ဒီဃ”န္တိ မညသိ၊ ဧတံ အပ္ပံ ပရိတ္တကံ။ သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ
နိရဗ္ဗုဒ္ဓဂဏနာယ သတသဟဿနိရဗ္ဗုဒ္ဓါနံ။ အာယံ ပဇာနာမီတိ “ဣဒါနိ တဝ
အဝသိဋ္ဌံ ဧတ္တကံ အာယူ”တိ အဟံ ဇာနာမိ။ အနန္တဒဿီ ဘဂဝါဟမသ္မိတိ
ဘဂဝါ တုမှေ “အဟံ အနန္တဒဿီ ဇာတိအာဒိနိ ဥပါတိဝတ္တော”တိ ဝဒထ။
ကိံ မေ ပုရာဏန္တိ ယဒိ တံ အနန္တဒဿီ၊ ဧဝံ သန္တေ ဣဒံ မေ အာစိက္ခ၊ ကိံ မယံ
ပုရာဏံ။ ဝတသီလဝတ္တန္တိ သီလမေဝ ပုစ္ဆတိ။ ယမဟံ ဝိဇ္ဇာတိ ယံ အဟံ
တယာ ကထိတံ ဇာနေယျံ၊ တံ မေ အာစိက္ခာတိ ဝဒတိ။

ဣဒါနိဿ အာစိက္ခန္တော ဘဂဝါ ယံ တံ အပါယေသီတိအာဒိမာဟ။
တတြာယံ အဓိပ္ပါယော—ပုဗ္ဗေ ကိရေသ ကုလသရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကာမေသု
အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ “ဇာတိဇရာမရဏဿ အန္တံ ကရိဿာမိ”တိ နိက္ခမ္မ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ
ပဗ္ဗဇိတွာ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနဿ လာဘီ
ဟုတွာ ဂင်္ဂါတိရေ ပဏ္ဏသလံ ကာရေတွာ ဈာနရတိယာ ဝိတိနာမေတိ။
တဒါ စ ကာလေနကာလံ သတ္ထဝါဟာ ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ မရကန္တာရံ
ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ မရကန္တာရေ ပန ဒိဝါ န သက္ကာ ဂန္တု၊ ရတ္တိံ ဂမနံ ဟောတိ။
အထ ပုရိမသကဋဿ အဂ္ဂယုဂေ ယုတ္တဗလိဗဒ္ဓါ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော နိဝတ္တိတွာ
အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခါ အဟေသံ၊ သဗ္ဗသကဋာနိ တထေဝ နိဝတ္တိတွာ အရဏေ
ဥဂ္ဂတေ နိဝတ္တိတဘာဝံ ဇာနိံသု။ တေသဉ္စ တဒါ ကန္တာရံ အတိက္ကမနဒိဝသော
အဟေသိ၊ သဗ္ဗံ ဒါရုဒကံ ပရိက္ခိဏံ။ တသ္မာ “နတ္ထိ ဒါနိ အမှာကံ ဇိဝိတ”န္တိ
စိန္တေတွာ ဂေါဏေ စက္ကေသု ဗန္ဓိတွာ မနုဿာ သကဋစ္ဆာယံ ပဝိသိတွာ
နိပဇ္ဇိံသု။

တာပသောပိ ကာလဿေဝ ပဏ္ဏသလတော နိက္ခမိတွာ ပဏ္ဏသလဒ္ဓါရေ
နိသိန္တော ဂင်္ဂံ ဩလောကယမာနော အဒ္ဓသ ဂင်္ဂံ မဟတာ ဥဒကောသေန
ပူရိယမာနံ ပဝတ္တိတမဏိက္ခန္တံ ဝိယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အတ္ထိ န ခေါ
ဣမသ္မိံ လောကေ ဧဝရူပဿ မရုရောဒကဿ အလာဘေန ကိလိဿမာနာ
သက္ကာ”တိ။ သော ဧဝံ အာဝဇ္ဇေန္တော မရကန္တာရေ တံ သတ္တံ ဒိသ္မာ “ဣမေ
သက္ကာ” မာ နဿန္တု”တိ “ဣတော စိတော စ မဟာဥဒကက္ခန္တော ဆိဇ္ဇိတွာ

မရကန္တာရေ သတ္တာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတူ”တိ အဘိညာဓိတ္တေန အဓိဋ္ဌာသိ။ သဟ
 စိတ္တုပ္ပါဒေန မာတိကာရဋ္ဌံ ဝိယ ဥဒကံ တတ္ထ အဂမာသိ။ မနုဿာ ဥဒကသဒ္ဓေန
 ဝုဋ္ဌာယ ဥဒကံ ဒိသ္မာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ နှာယိတွာ ပိဝိတွာ ဂေါဏေပိ ပါယေတွာ
 သောတ္ထိနာ ဣတ္ထိတဋ္ဌာနံ အဂမံသု။ သတ္တာ တံ မြဟ္မုနော ပုဗ္ဗကမ္ပံ ဒဿေန္တော
 ပဌမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အပါယေသီတိ ပါယေသိ။ အ-ကာရော နိပါတမတ္ထံ။
 ဂမ္ဗနီတိ ဂိမ္မေ။ သမ္ဗုရေတေတိ ဂိမ္မာတပေန ဖုဋ္ဌေ အနုဂတေ။

အပရသ္မိမ္ပိ သမယေ တာပသော ဂင်္ဂါတီရေ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ
 အရညဂါမကံ နိဿာယ ဝသတိ။ တေန စ သမယေန စောရာ တံ ဂါမံ
 ပဟရိတွာ ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတွာ ဂါဝိယော စ ကရမရေ စ ဂဟေတွာ
 ဂစ္ဆန္တိ။ ဂါဝေါပိ သုနခါပိ မနုဿာပိ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တိ။ တာပသော တံ သဒ္ဓိ
 သုတွာ “ကိန္နု ခေါ ဧတ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “မနုဿာနံ ဘယံ ဥပ္ပန္န”န္တိ ဥတွာ
 “မယိ ပဿန္တေ ဣမေ သတ္တာ မာ နဿန္တ။”တိ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာ-
 ပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဘိညာဓိတ္တေန စောရာနံ ပဋိပထေ စတုရင်္ဂိနိံ သေနံ
 မာပေသိ။ ကမ္မသဇ္ဇော အာဂစ္ဆန္တာ စောရာ ဒိသ္မာ “ရာဇာ မညေ အာဂတော”တိ
 ဝိလောပံ ဆဇ္ဇေတွာ ပက္ကမိံသု။ တာပသော “ယံ ယဿ သန္တကံ၊ တံ တဿေဝ
 ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ၊ တံ တထေဝ အဟောသိ။ မဟာဇနော သောတ္ထိဘာဝံ
 ပါပုဏိ။ သတ္တာ ဣဒမ္ပိ တဿ ပုဗ္ဗကမ္ပံ ဒဿေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ
 ဧကီကူလသ္မိန္တိ ဂင်္ဂါတီရေ။ ဂယှကံ နိယမာနန္တိ ဂဟေတွာ နိယမာနံ၊ ကရမရံ
 နိယမာနန္တိပိ အတ္ထော။

ပုန ဧကသ္မိံ သမယေ ဥပရိဂင်္ဂါဝါသိကံ ဧကံ ကုလံ ဟေဋ္ဌာဂင်္ဂါဝါသိကေန
 ကုလေန သဒ္ဓိံ မိတ္တသန္တဝံ ကတွာ နာဝါသဃံာဋ္ဌံ ဗန္ဓိတွာ ဗဟံ ခါဒနိယဉ္ဇေဝ
 ဘောဇနိယဉ္ဇ ဂန္ဓမာလာဒီနိ စ အာရောပေတွာ ဂင်္ဂါသောတေန အာဂစ္ဆတိ။
 မနုဿာ ခါဒမာနာ ဘုဉ္ဇမာနာ နစ္စန္တာ ဂါယန္တာ ဒေဝဝိမာနေန ဂစ္ဆန္တာ
 ဝိယ ဗလဝသောမနဿာ^၁ အဟေသုံ။ ဂင်္ဂေယျကော နာဂေါဒိသ္မာ ကုပိတော
 “ဣမေ မယိ သညမ္ပိ န ကရေန္တိ၊ ဣဒါနိ နေ သမုဒ္ဒမေဝ ပါပေဿာမီ”တိ မဟန္တံ
 အတ္တဘာဝံ မာပေတွာ ဥဒကံ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌာယ ဖဏံ ကတွာ သုသုကာရံ^၂
 ကရေန္တော အဋ္ဌာသိ။ မဟာဇနော ဒိသ္မာ ဘိတော ဝိဿရမကာသိ^၃။
 တာပသော ပဏ္ဏသာလာယံ နိသိန္တော သုတွာ “ဣမေ ဂါယန္တာ နစ္စန္တာ
 သောမနဿဇာတာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဣဒါနိ ပန ဘယရဝံ ရဝိံသု၊ ကိန္နု ခေါ”တိ

၁-ဗလဝသောမနဿဇာတာ (သျှာ) ၂-သုသုကာရံ (သီ)၊ သုသုကာရံ (သျှာ)
 ၃-ဝိရဝမကာသိ (သီ)

အာဝဇ္ဇန္တော နာဂရာဇံ ဒိသ္မာ “မယိ ပဿန္တေ သတ္တာ မာ နဿန္တ။”တိ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ အတ္တဘာဝံ ပဇေဟိတွာ သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ မာပေတွာ နာဂရာဇဿ ဒဿေသိ။ နာဂရာဇာ ဘီတော ဖဏံ သံဟရိတွာ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌော၊ မဟာဇနော သောတ္ထိဘာဝံ ပါပုဏိ။ သတ္တာ ဣဒမ္ပိ တဿ ပုဗ္ဗကမ္ပံ ဒဿေန္တော တတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ လုဒ္ဒေနာတိ ဒါရုဏေန။ **မနုဿ-ကမျာတိ** မနုဿကာမတာယ၊ မနုဿေ ဝိဟေဌေတုကာမတာယာတိ အတ္ထော။

အပရသ္မိမ္ပိ သမယေ သေ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ကေသဝေါ နာမ တာပသော အဟောသိ။ တေန သမယေန အမှာကံ ဗောဓိသတ္ထော ကပ္ပေါ နာမ မာဏဝေါ ကေသဝဿ ဗဒ္ဓစရော အန္တေဝါသိကော ဟုတွာ အာစရိယဿ ကိံကာရပဋိဿာဝီ မနာပစာရိ ပုဒ္ဓိသမ္ပန္တော အတ္တစရော အဟောသိ။ ကေသဝေါ တေန ဝိနာ ဝသိတုံ န သက္ကောတိ၊ တံ နိဿာယေဝ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သတ္တာ ဣဒမ္ပိ တဿ ပုဗ္ဗကမ္ပံ ဒဿေန္တော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ဗဒ္ဓစရောတိ အန္တေဝါသိကော၊ သော ပန ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော အဟောသိ။ သမ္ပုဒ္ဓိမန္တံ ဝတိနံ အမညိတိ “သမ္ပာ ပုဒ္ဓိမာ ဝတသမ္ပန္တော အယ”န္တိ ဧဝံ မညမာနော ကပ္ပေါ တဝ အန္တေဝါသိကော အဟောသိ အဟံ သော တေန သမယေနာတိ ဒဿေတိ။ **အညေဝိ** ဇာနာသီတိ န ကေဝလံ မယံ အာယုမေဝ၊ အညေဝိ တံ ဇာနာသိယေဝ။ **တထာ ဟိ ပုဒ္ဓေါ**တိ တထာ ဟိ တံ ပုဒ္ဓေါ၊ ယသ္မာ ပုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ ဇာနာသီတိ အတ္ထော။ **တထာ ဟိ ဘျာယံ ဇလိတာနုဘာဝေါ**တိ ယသ္မာ စ တံ ပုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ တေ အယံ ဇလိတော အာနုဘာဝေါ။ **ဩဘာသယံ တိဋ္ဌတိ**တိ သဗ္ဗံ မြဟ္မလောကံ ဩဘာသယန္တော တိဋ္ဌတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-အညတရမြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၆။ ပဉ္စမေ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာတိ တေဇောကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “သရီရတော ဇာလာ နိက္ခမန္တ။”တိ အဓိဋ္ဌ-ဟန္တော အဓိဋ္ဌာနစိတ္တာနုဘာဝေန သကလသရီရတော ဇာလာ နိက္ခမန္တိ၊ ဧဝံ တေဇောဓာတုံ သမာပန္တော နာမ ဟောတိ၊ တထာ သမာပဇ္ဇိတွာ။ **တသ္မိံ** မြဟ္မလောကေတိ ကသ္မာ ထေရော တတ္ထ အဂမာသိ၊ ထေရဿ ကိရ တေဇော-ဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာ တဿ မြဟ္မာနော ဥပရိ နိသိန္တံ တထာဂတံ ဒိသ္မာ

“အဋ္ဌိဝေဓိ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ မယာပေတ္တ ဂန္တဗ္ဗ”^၁ နှိ အဟောသိ၊ တသ္မာ အဂ-
မာသိ။ သေသာနံ ဂမနေပိ ဧသေဝ နယော။ သော ဟိ^၂ မြဟ္မာ တထာ-
ဂတဿ စေဝ တထာဂတသာဝကာနဉ္စ အာနုဘာဝံ အဒိသ္မာ အဘဗ္ဗော
ဝိနယံ ဥပဂန္တု၊ တေန သော သန္တိပါတော အဟောသိ။ တတ္ထ တထာ-
ဂတဿ သရီရတော ဥဂ္ဂတဇာလာ သကလမြဟ္မလောကံ အတိက္ကမိတွာ
အဇဉ္ဇာကာသေ ပက္ခန္ဓာ၊ တာ စ ပန ဆဗ္ဗဏ္ဏာ အဟောသုံ၊ တထာဂတဿ
သာဝကာနံ အာဘာ ပကတိဝဏ္ဏာဝ။

ပဿသိ ဝိတိဝတ္တန္တန္တိ ဣမသ္မိ^၃ မြဟ္မလောကေ အညမြဟ္မသရီရဝိမာနာ-
လင်္ကာရာဒိနံ ပဘာ အတိက္ကမမာနံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဘဿရံ ပဘံ ပဿသိတိ
ပုစ္ဆတိ။ န မေ မာရိသ သာ ဒိဋ္ဌိတိ ယာ မေသာ “ဣဓာဂန္တု သမတ္ထော အညော
သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ နတ္ထိ”^၄ တိ ပုရေ ဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိ မေ သာ။ ကထံ ဝဇ္ဇန္တိ
ကေန ကာရဏေန ဝဒေယျံ။ နိစ္စော^၅ ဟိ သဿတောတိ ဣမဿ ကိရ မြဟ္မာနော
လဒ္ဓိဒိဋ္ဌိ သဿတဒိဋ္ဌိ စာတိ ဒွေ ဒိဋ္ဌိယော၊ တတြာဿ^၆ တထာဂတဉ္စေဝ
တထာဂတသာဝကေ စ ပဿတော လဒ္ဓိဒိဋ္ဌိ ပဟိနာ။ ဘဂဝါ ပနေတ္ထ မဟန္တံ
ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေသိ၊ မြဟ္မာ ဒေသနာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌဟိ။ ဣတိဿ မဂ္ဂေန သဿတဒိဋ္ဌိ ပဟိနာ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

မြဟ္မပါရိသဇ္ဇန္တိ မြဟ္မပါရိစာရိကံ။ ထေရာနဉ္စ ဘဏ္ဍဂါဟကဒဟရာ ဝိယ
မြဟ္မာနဉ္စ ပါရိသဇ္ဇာ မြဟ္မာနော နာမ ဟောန္တိ။ တေနုပသင်္ကမာတိ ကသ္မာ
ထေရဿေဝ သန္တိကံ ပေသေသိ? ထေရေ ကိရဿ တတ္ထကေနေဝ ကထာ-
သလ္လာပေန ဝိဿာသော ဥဒပါဒိ၊ တသ္မာ တဿေဝ သန္တိကံ ပေသေသိ။
အညေဝီတိ ယထာ တုမှေ စတ္တာရော ဇနာ၊ ကိန္တု ခေါ ဧဝရူပါ အညေဝိ
အတ္ထိ၊ ဥဒါဟု တုမှေ စတ္တာရော ဧဝ? မဟိဒ္ဓိကာတိ။ တေဝိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗေ-
နိဝါသဒိဗ္ဗစက္ခုအာသဝက္ခယသင်္ခါတာဟိ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမန္နာဂတာ။
ဣဒ္ဓိပတ္တာတိ ဣဒ္ဓိဝိဓဉ္ဇေဏံ ပတ္တာ။ စေတောပရိယာယကောဝိဒါတိ ပရေသံ
စိတ္တာစာရေ၊ ကုသလာ။ ဧဝမေတ္ထ ပဉ္စ အဘိညာပိ သရူပေန ဝုတ္တာ။ ဒိဗ္ဗ-
သောတံ ပန တာသံ ဝသေန အာဂတမေဝ ဟောတိ။ ဗဟူတိ ဧဝရူပါ ဆဋ္ဌ-
ဘိညာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဗဟူ ဂဏနပထံ အတိက္ကန္တာ၊ သကလံ ဇမ္ဗုဒိပံ ကာသာဝ-
ပဇ္ဇောတံ ကတွာ ဝိစရန္တိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁-သောဝိ (သျှာ)
၃-ဧဝံ (သျှာ)

၂-တတြာယံ (သျှာ)
၄-စိတ္တဝါရေ (သျှာ)

၆-မြဟ္မလောကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၇။ ဆဋ္ဌေ ပစ္စေကံ ဒွါရဗာဟန္တိ ဧကေကော ဧကေကံ ဒွါရဗာဟံ
 နိဿာယ ဒွါရပါလာ ဝိယ အဋ္ဌံသု။ ဣဒ္ဓေါတိ ဈာနသုခေန သမိဒ္ဓေါ။
 ဖိတောတိ အဘိညာပုပ္ဖေဟိ သုပုပ္ဖိတော။ အနဓိဝါသေန္တောတိ အသဟန္တော။
 တေဒဝေါစာတိ ဧတေသံ နိဗ္ဗိတဗြဟ္မာနံ မဇ္ဈေ နိသိန္တော ဧတံ “ပဿသိ
 မေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။

တယော သုပဏ္ဏာတိ ဂါထာယ ပဉ္စသတတိ သတပဒံ ရူပဝသေန ဝါ
 ပန္နိဝသေန ဝါယောဇေတဗ္ဗံ။ ရူပဝသေန တာဝ တယော သုပဏ္ဏာတိ တိဏိ
 သုပဏ္ဏရူပသတာနိ။ စတုရော စ ဟံသတိ စတ္တာရိ ဟံသရူပသတာနိ။ ဗျဿိနိသာ
 ပဉ္စသတတိ ဗျဿသဒိသာ ဧကစ္စေ မိဂါဗျဿိနိသာ နာမ၊ တေသံဗျဿိနိသာရူပ-
 ကာနံ ပဉ္စသတာနိ၊ ပန္နိဝသေန တယော သုပဏ္ဏာတိ တိဏိ သုပဏ္ဏပန္နိသတာနိ၊
 စတုရော ဟံသတိ စတ္တာရိ ဟံသပန္နိသတာနိ။ ဗျဿိနိသာ ပဉ္စသတတိ ပဉ္စ
 ဗျဿိနိသာ ပန္နိသတာနိ။ ဈာယိနောတိ ဈာယိဿ မယံ ဝိမာနေ အယံ ဝိဘူတိတိ
 ဒသေတိ။ ဩဘာသယန္တိ ဩဘာသယမာနံ။ ဥတ္တရဿံ ဒိသာယန္တိ တံ ကိရ
 ကနကဝိမာနံ^၁ တေသံ မဟာဗြဟ္မာနံ ဌိတဋ္ဌာနတော ဥတ္တရဒိသာယံ ဟောတိ၊
 တသ္မာ ဧဝမာဟ။ အယံ ပနဿ အဓိပ္ပါယော—ဧဝရူပေ ကနကဝိမာနေ
 ဝသန္တော အဟံ ကဿ အညဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမိတိ။ ရူပေ ရဏံ ဒိသ္မာတိ
 ရူပမိ ဇာတိဇရာဘင်္ဂသင်္ခါတံ ဒေါသံ ဒိသ္မာ။ သဒါ ပဝေဓိတန္တိ သိတာဒိဟိ စ
 နိစ္စံ ပဝေဓိတံ စလိတံ သဋ္ဌိတံ ရူပံ ဒိသ္မာ။ တသ္မာ န ရူပေ ရမတိ သုမေဓောတိ
 ယသ္မာ ရူပေ ရဏံ ပဿတိ၊ သဒါ ပဝေဓိတဉ္စ ရူပံ ပဿတိ၊ တသ္မာ သုမေဓော
 သုန္တရပညော သော သတ္တာ ရူပေ န ရမတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကောကာလိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၈။ သတ္တမေ အပ္ပမေယျံ ပမိနန္တောတိ အပ္ပမေယျံ ဒိဏာသဝပုဂ္ဂလံ
 “ဧတ္တကံသီလံ၊ ဧတ္တကောသမာဓိ၊ ဧတ္တကာပညာ”တိ ဧဝံမိနန္တော။ ကောဓဒိဒ္ဓါ
 ဝိကပ္ပယေတိ ကော ဣဓ ဝိဒ္ဓါ မေဓာဝီ ဝိကပ္ပေယျ၊ ဒိဏာသဝေါဝ ဒိဏာသဝံ
 မိနန္တော ကပ္ပေယျာတိ ဒီပေတိ။ နိရုတံ တံ မညေတိ ယော ပန ပုထုဇ္ဇေနော
 တံ ပမေတုံ အာရဘတိ၊ တံ နိရုတံ အဝကုဇ္ဇပညံ မညာမိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ကတမောဒကတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၉။ အဋ္ဌမေ အကိဿဝန္တိ ကိဿဝါ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ နိပ္ပညောတိ အတ္ထော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-တုရုဗြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၀။ နဝမေ အာဗာဓိကောတိ “သာသပမတ္တိဟိ ဝိဠကာဟိ”တိအာဒိနာ နယေန အနန္တရသုတ္တေ အာဂတေန အာဗာဓေန အာဗာဓိကော။ ဗာဠ-
ဂီလာနောတိ အဓိမတ္တဂီလာနော။ တုရုတိ ကောကာလိကဿ ဥပဇ္ဈာယော
တုရုတ္တရော နာမ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ သော
ဘူမဋ္ဌကဒေဝတာ အာဒိံ ကတွာ “အယုတ္တံ ကောကာလိကေန ကတံ
အဂ္ဂသာဝကေ အန္တိမဝတ္ထုနာ အဟ္တာစိက္ခန္ဓေနာ”တိ ပရမ္ပရာယ ဗြဟ္မလောက-
သမ္ပတ္တံ ကောကာလိကဿ ပါပကမ္မံ သုတွာ “မာ မယံ ပဿန္တဿေဝ
ဝရာကော နဿိ၊ ဩဝဒိဿာမိ နံ ထေရေသု စိတ္တပသာဒတ္ထာယာ”တိ အာဂန္တာ
တဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တုရု ပစ္စေကဗြဟ္မာ”တိ။
ပေသလာတိ ဝိယသီလာ။ ကောသိ တံ အာဝုသောတိ နိပန္နကောဝ
ကဗရက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဝေမာဟ။ ပဿ ယာဝဉ္စ တေတိ ပဿ ယတ္တကံ
တယာ အပရိန္ဒ၊ အတ္တနော နလာဠေ မဟာဂဏ္ဍံ အပဿန္တော သာသပမတ္တာယ
ဝိဠကာယ မံ စောဒေတဗ္ဗံ မညသီတိ အာဟ။

အထ နံ “အဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော အယံ ဝရာကော၊ ဂီလဝိသော ဝိယ ကဿစိ ဝစနံ
န ကရိဿတိ”တိ ဥတွာ ပုရိသဿ ဟိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုဋ္ဌာရိတိ
ကုဋ္ဌာရိသဒိသာ ဖရုသာ ဝါစာ။ ဆိန္ဒတိတိ ကုသလမူလသင်္ခါတေ မူလေယေဝ
နိကန္တတိ။ နိန္ဒိယန္တိ နိန္ဒိတဗ္ဗံ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ။ ပသံသတိတိ ဥတ္တမတ္တေ သမ္ဘာဝေတွာ
ဒိဏာသဝေါတိ ဝဒတိ။ တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယောတိ ယော ဝါ
ပသံသိတဗ္ဗော ဒိဏာသဝေါ။ တံ အန္တိမဝတ္ထုနာ စောဒေန္တော “ဒုဿီလော
အယ”န္တိ ဝဒတိ။ ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိန္တိ သော တံ အပရာဓံ မုခေန
ဝိစိနာတိ နာမ။ ကလိနာ တေနာတိ တေန အပရာဓေန သုခံ န ဝိန္ဒတိ။
နိန္ဒိယပသံသာယ ဟိ ပသံသိယနိန္ဒာယ စ သမကောဝ ဝိပါကော။

သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာတိ သဗ္ဗေန သကေနပိ အတ္တနာပိ သဗ္ဗိံ
ယော အက္ခေသု ဓနပရာဇယော နာမ၊ အယံ အပ္ပမတ္တကော အပရာဓော။

ယော သုဂတေသုတိ ယော ပန သမ္မုဂ္ဂတေသု ပုဂ္ဂလေသု စိတ္တံ ပဒုဿေယျ။
အယံ စိတ္တပဒေါသောဝ တတော ကလိတော မဟန္တတရော ကလိ။

ဣဒါနိ တဿ မဟန္တတရဘာဝံ ဒဿေန္တော သတံ သဟဿာနန္တိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ သတံ သဟဿာနန္တိ နိရဗ္ဗဒဂဏနာယ သတသဟဿံ။ ဆတ္တိ-
သတိတိ အပရာနိ ဆတ္တိသတိ နိရဗ္ဗဒါနိ။ ပဉ္စ စာဟိ အဗ္ဗုဒဂဏနာယ ပဉ္စ
အဗ္ဗုဒါနိ။ ယမရိယဂရဟိတိ ယံ အရိယေ ဂရဟန္တော နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ
တ္ထေကံ အာယုပ္ပမာဏန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ကောကာလိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၁။ ဒသမေ ကောကာလိကော ဘိက္ခု၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ
ကော အယံ ကောကာလိကော၊ ကသ္မာ စ ဥပသင်္ကမံ? အယံ ကိရ
ကောကာလိကရဋ္ဌေ ကောကာလိကနဂရေ ကောကာလိကသေဠိဿ ပုတ္တော
ပဗ္ဗဇိက္ခာ ပိတရာ ကာရာပိတေ ဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ စူဠကောကာလိကောတိ
နာမေန၊ န ဒေဝဒတ္တဿ သိဿော။ သော ဟိ ပြာဟ္မဏပုတ္တော မဟာကောကာ-
လိကော နာမ။ ဘဂဝတိ ပန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟာရန္တေ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ
ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ စရမာနာ ဥပကဋ္ဌာယ
ဝဿူပနာယိကာယ ဝိဝေကာဝါသံ ဝသိတုကာမာ တေ ဘိက္ခု။ ဥယျောဇေတွာ
အတ္တနော ပတ္တစိဝရမာဒါယ တသ္မိံ ဇနပဒေ တံ နဂရံ ပတွာ တံ ဝိဟာရံ
အဂမံသု။ တတ္ထ နေသံ ကောကာလိကော ဝတ္ထံ ဒဿေသိ။ တေ တေန
သဒ္ဓိံ သမ္ဗောဒိတွာ “အာရုသော မယံ ဣဓ တေမာသံ ဝသိဿာမ၊ မာ ကဿစိ
အာရောစေဟိ”တိ ပဋိညံ ဂဟေတွာ ဝသိံသု။ ဝသိတွာ ပဝါရဏာဒိဝသေ
ပဝါရေတွာ “ဂစ္ဆာမ မယံ အာရုသော”တိ ကောကာလိကံ အာပုစ္ဆိံသု။
ကောကာလိကော “အဇ္ဇေကဒိဝသံ အာရုသော ဝသိတွာ သွေ ဂမိဿတာ”တိ
ဝတွာ ဒုတိယဒိဝသေ နဂရံ ပဝိသိတွာ မနုဿေ အာမန္တေသိ “အာရုသော
တုမှေ အဂ္ဂသာဝကေ ဣခာဂန္တော ဝသမာနေပိ န ဇာနာယ၊ န နေ ကောစိ
ပစ္စယေနာပိနိမန္တေတိ”တိ။ နဂရဝါသိနော “ကဟံ ဘန္တေ ထေရာ၊ ကသ္မာ နော
န အာရောစယိတ္တာ”တိ။ ကိံ အာရုသော အာရောစိတေန၊ ကိံ န ပဿထ ဒွေ
ဘိက္ခု။ ထေရာသနေ နိသိဒန္တေ၊ ဧတေ အဂ္ဂသာဝကာတိ။ တေ ခိပ္ပံ သန္နိပတိတွာ
သပ္ပိဇာဏိတာဒိနိ စေဝ စိဝရဒုဿာနိ စ သံဟရိံသု။

ကောကာလိကော စိန္တေသိ “ပရမပိစ္ဆာ အဂ္ဂသာဝကော ပယုတ္တဝါစာယ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ န သာဒိယိဿန္တိ၊ အသာဒိယန္တာ ‘အာဝါသိကဿ ဒေထာ’တိ ဝက္ခန္တိ”တိ တံ တံ လာဘံ ဂါဟာပေတွာ ထေရာနံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ထေရာ ဒိသ္မာဝ “ဣမေ ပစ္စယာ နေဝ အမှာကံ၊ န ကောကာလိကဿ ကပ္ပန္တိ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ ပက္ကမိံသု။ ကောကာလိကော “ကထံ ဟိ နာမ အတ္တနာ အဂဏ္ဍန္တာ မယုမ္ပိ အဒါပေတွာ ပက္ကမိဿန္တိ”တိ အာသာဘံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တေပိ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ပုန အတ္တနော ပရိသံ အာဒါယ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ အနုပုဗ္ဗေန တသ္မိံ ရဋ္ဌေ တမေဝ နဂရံ ပစ္စာဂမိံသု။ နာဂရာ ထေရေ သဉ္ဇာနိတွာ သဟ ပရိက္ခာရေဟိ ဒါနံ သဇ္ဇိတွာ နဂရမဇ္ဈေ မဏ္ဍပံ ကတွာ ဒါနံ အဒံသု၊ ထေရာနဉ္စ ပရိက္ခာရေ ဥပနာမေသုံ။ ထေရာ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒယိံသု။ တံ ဒိသ္မာ ကောကာလိကော စိန္တေသိ “ဣမေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပိစ္ဆာ အဟေသုံ၊ ဣဒါနိ ပါပိစ္ဆာ ဇာတာ၊ ပုဗ္ဗေပိ အပ္ပိစ္ဆသန္တုဋ္ဌ- ပဝိဝိတ္တသဒိဿာ မဉ္ဇေ”တိ ထေရေ ဥပသင်္ကမိတွာ “အာရုသော တုမေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပိစ္ဆာ ဝိယ၊ ဣဒါနိ ပန ပါပဘိက္ခု ဇာတာ”တိ ဝတွာ “မူလဋ္ဌာနေယေဝ နေသံ ပတိဋ္ဌံ ဘိဒ္ဓိဿာမီ”တိ တရမာနရူပေါ နိက္ခမိတွာ သာဝတ္ထိံ ဂန္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ အယမေဝ ကောကာလိကော ဣမိနာ စ ကာရဏေန ဥပသင်္ကမိတိ ဝေဒိတဗျော။

ဘဂဝါ တံ တုရိတတုရိတံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာဝ အာဝဇ္ဇေန္တော အညာသိ “အယံ အဂ္ဂသာဝကေ အက္ခောသိတုကာမော အာဂတော”တိ။ “သက္ကာ န ခေါ ပဋိသေဓေတု”န္တိ စ အာဝဇ္ဇေန္တော “န သက္ကာ ပဋိသေဓေတုံ၊ ထေရေသု အပရိစ္ဆိတွာ ကာလင်္ကတော” ဧကံသေန ပဒုမနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဒိသ္မာ “သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေပိ နာမ၂ ဂရဟန္တံ သုတွာ န နိသေဓေတိ”တိ ဝါဒမောစနတ္ထံ အရိယူပဝါဒဿ စ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထံ မာ ဟေဝန္တိ တိက္ခတ္တု ပဋိသေဓေသိ။ တတ္ထ မာ ဟေဝန္တိ မာ ဧဝံ အဘဏိ။ သဒ္ဓါယိကောတိ သဒ္ဓါယ အာကရော? ပသာဒါဝဟော၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနော ဝါ။ ပစ္စယိကောတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗဝစနော။

ပက္ကာမီတိ ကမ္မာနုဘာဝေန စောဒိယမာနော ပက္ကာမိ။ ဩကာသကတံ ဟိ ကမ္မံ န သက္ကာ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တံ တဿ တတ္ထ ဌာတုံ န အဒါသိ။ အဓိရပက္ကန္တဿာတိ ပက္ကန္တဿ သတော န စိရေနေဝ။ သဗ္ဗော ကာယော

၁-အာဂတော (သိ၊ သျှာ)

၂-နာမ ပရံ (သိ)၊ အပရံ (က)

၃-အာဂမကရော (သိ၊ သျှာ) အံ-ဋ္ဌ ၃-ဒသကနိပါတဝဏ္ဏနာယံ စ။

ပုဋ္ဌော အဟောသီတိ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဩကာသံ အဝဇ္ဇေတွာ သကလသရီရံ အဋ္ဌိနိ ဘိဒ္ဓိတွာ ဥဂ္ဂတာဟိ ပိဋကဟိ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌံ အဟောသိ။ ယသ္မာ ပန ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တထာရူပံ ကမ္မံ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုဒါဘာဝေ ဝိပါကံ န ဒေတိ၊ ဒဿနု-
ပစာရေဝိဇဟိတမတ္တေ ဒေတိ၊ တသ္မာတဿ အစိရပက္ကန္တဿ ပိဋကာ ဥဋ္ဌဟိံသု။
ကလယမတ္တိယောတိ စဏကမတ္တိယော^၁။ ဗေလုဝသလာဋ္ဌ၊ ကမတ္တိယောတိ
တရုဏဗေလုဝမတ္တိယော။ (ဗိလ္လမတ္တိယောတိ မဟာဗေလုဝမတ္တိယော။) ၊
ပဘိဇ္ဇိံသုတိ ဘိဇ္ဇိံသု။ တာသု ဘိန္နာသု သကလသရီရံ ပနသပက္ကံ ဝိယ
အဟောသိ။ သော ပက္ကေန ဂက္ကေန ဇေတဝနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ ဝိသင်္ဂလိတော
မစ္ဆော ဝိယ ကဒလိပတ္တေသု သယိ။ အထ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ အာဂတာဂတာ မနုဿံ
“မိ ကောကာလိက၊ မိ ကောကာလိက အယုတ္တမကာသိ၊ အတ္တနောယေဝ
မုခံ နိဿာယ အနယဗျသနံ ပတ္တော”တိ အာဟံသု။ တေသံ သုတွာ
အာရက္ခဒေဝတာ မိ-ကာရံ အကံသု။ အာရက္ခဒေဝတာနံ အာကာသဒေဝတာတိ
ဣမိနာ ဥပါယေန ယာဝ အကနိဋ္ဌဘဝနာ ဧကမိကာရော ဥဒပါဒိ။ အထဿ
ဥပဇ္ဈာယော အာဂန္တာ ဩဝါဒံ အဂဏ္ဏန္တံ ဥတွာ ဂရဟိတွာ ပက္ကာမိ။

ကာလမကာသီတိ ဥပဇ္ဈာယေ ပက္ကန္တေ ကာလမကာသိ။ ပဒုမံ နိရယန္တိ
ပါဠိယေက္ကော ပဒုမနိရယော နာမ နတ္ထိ၊ အဝီစိမဟာနိရယမှိယေဝ ပန
ပဒုမဂဏနာယ ပစ္စိတဗ္ဗေ ကေသ္မိံ ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဝိသတိခါရိကောတိ မာဂဓကေန ပတ္တေန စတ္တာရော ပတ္တာ ကောသလ-
ရဋ္ဌေ ဧကပတ္တော ဟောတိ၊ တေန ပတ္တေန စတ္တာရော ပတ္တာ အာဠကံ၊
စတ္တာရိ အာဠကာနိ ဒေါဏံ၊ စတုဒေါဏာ မာနိကာ၊ စတုမာနိကာ ခါရိ၊
တာယ ခါရိယာ ဝိသတိခါရိကော။ တိလဝါဟောတိ မာဂဓကေနံ သုခုမ-
တိလာနံ တိလသကဋ္ဌံ။ အဗ္ဗုဒေါ နိရယောတိ အဗ္ဗုဒေါ နာမ ပါဠိယေက္ကော
နိရယော နတ္ထိ၊ အဝီစိမှိယေဝ ပန အဗ္ဗုဒဂဏနာယ ပစ္စိတဗ္ဗဌာနသေတံ နာမံ။
နိရဗ္ဗုဒါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝဿဂဏနာပိ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ယထေဝ ဟိ သတံ သတသဟ-
ဿာနိ ကောဋ္ဌိ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတံ သတသဟဿကောဋ္ဌိယော ပကောဋ္ဌိ နာမ
ဟောတိ၊ သတံ သတသဟဿပကောဋ္ဌိယော ကောဋ္ဌိပကောဋ္ဌိ နာမ၊ သတံ

၁-ဝလာကမတ္တိယော (သျှာ)၊ စလာကမတ္တိယော (က)

၂-(ဗိလ္လမတ္တိယောတိ တရုဏဝေဋ္ဌုဂ္ဂမတ္တိယော) (က)။ သီ-သျှာ-ပေါတ္ထကေသု ပန ဣဒံ ဝစနံ န ဒိဿတိ။

သတသဟဿကောဋိပကောဋိယော နဟုတံ၊ သတံ သတသဟဿနဟုတာနိ နိန္ဒဟုတံ၊ သတံ သတသဟဿနိန္ဒဟုတာနိ ဧကံ အဗျုဒ္ဓံ၊ တတော ဝိသတိဂုဏံ နိရဗျုဒ္ဓံ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သနင်္ကမာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သပ္ပိနီတီရေတိ သပ္ပိနီနာမိကာယ နဒိယာ တီရေ။ သနင်္ကမာရေတိသော ကိရပဉ္စသိခကုမာရကကာလေ ဈာနံ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော ကုမာရကဝဏ္ဏေနဝ ဝိစရတိ၊ တေန နံ “ကုမာရေ”တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပေါရာဏကတ္တာ ပန “သနင်္ကမာရေ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဇနေတသ္မိန္တိ ဇနိတသ္မိံ၊ ပဇာယာတိ အတ္ထော။ ယေ ဂေါတ္တပဋိသရိနောတိ ယေ ဇနေတသ္မိံ ဂေါတ္တံ ပဋိသရန္တိ၊ တေသု လောကေ ဂေါတ္တပဋိသရိသု ခတ္ထိယော သေဋ္ဌော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ဘယဘေရဝသုတ္တပရိယာယေန ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒီဟိ ဝါ တီဟိ၊ အမ္မဋ္ဌသုတ္တပရိယာယေန ၂ ဝိပဿနာဉာဏံ မနောမယိဒ္ဓိ ဆ အဘိညာယောတိ ဣမာဟိ ဝါ အဋ္ဌဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ သီလေသု ပရိပူရကာရိတာ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညတာ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ သတ္တသဒ္ဓမ္မာ စံတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနီတိ ဧဝံ ပန္နရသဓမ္မဘေဒေန စရဏေန စ သမန္နာဂတော။ သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေတိသော ဒိဏာသဝဠာဟ္မဏော ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သေဋ္ဌော ဥတ္တမောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒေဝဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ ဒုတိယေ အစိရပတ္တန္တေတိ သံဃံ ဘိန္ဒိတွာ နစိရဿေဝ ဝေဠုဝနတော ဂယာသီသံ ဂတေ။ အဿတရိန္တိ ဂဠာဘဿ ဝဠုဝါယ ဇာတံ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-အန္တကဝိနန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၄။ တတိယေ အန္တကဝိနန္ဒန္တိ ဧဝံနာမကံ ဂါမံ။ ဥပသင်္ကမီတိ “သတ္တာ ဣဒါနိပိ ဝိရိယံ ကရောတိ ပဓာနမနုယုဉ္ဇတိ၊ ဂစ္ဆာမိဿ သန္တိကေ ဌတွာ သာသနာနုစ္ဆရိကံ ဝိရိယပဋိသံယုတ္တံ ဂါထံ ဝက္ခာမိ”တိ ဥပသင်္ကမိ။

ပန္နာနီတိ ဇနတံ အတိက္ကမိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရေ ဌိတာနိ။ သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခာတိ တာနိ စ သေနာသနာနိ သေဝမာနော န စိဝရာဒီနံ အတ္ထာယ သေဝေယျ၊ အထ ခေါ ဒသသံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခတ္ထာယ စရေယျ။ သံဃေ ဝသေတိ တေသု သေနာသနေသု ရတိ အလဘန္တော ဥပဋ္ဌာကာဒီနံ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ ဂတြဘပိဋ္ဌေ ရဇံ ဝိယ ဥပ္ပတန္တော အရညေ အစရိတွာ သံဃမဇ္ဈေ ဝသေယျ။ ရက္ခိတတ္ထော သတိမာတိ တတ္ထ စ ဝသန္တော သဂဝစဏှော ဂေါဏော ဝိယ သဗြဟ္မစာရိနော အဝိဇ္ဈန္တော အသုဋ္ဌေန္တော ရက္ခိတတ္ထော သတိပဋ္ဌာနပရာယဏော ဟုတွာ ဝသေယျ။

ဣဒါနိ သံဃေ ဝသမာနဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခာစာရဝတ္ထံ အာစိက္ခန္တော ကုလကုလန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇိကာယ စရန္တောတိ ဝိဇ္ဇာတ္ထာယ စရမာနော။ သေဝေထ ပန္နာနိ သေနာသနာနီတိ သံဃမဇ္ဈံ ဩတရိတွာ ဝသမာနောပိ ဓရပရိဝေဏေ တာလနာဠိကေရအာဒီနိ ရောပေတွာ ဥပဋ္ဌာကာဒိသံသဋ္ဌော န ဝသေယျ။ စိတ္တကလ္လတံ ပန ဇနေတွာ စိတ္တံ ဟာသေတွာ တောသေတွာ ပုန ပန္နသေနာသနေ ဝသေယျာတိ အရညဿေဝ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဘယာတိ ဝဇ္ဇဘယတော။ အဘယေတိ နိဗ္ဗာနေ။ ဝိမုတ္တောတိ အဓိမုတ္တော ဟုတွာ ဝသေယျ။

ယတ္ထ ဘေရဝါတိ ယသ္မိံ ဌာနေ ဘယဇနကာ သဝိညာဏကာ သီဟဗျုပ္ပါဒယော၊ အဝိညာဏကာ ရတ္တိဘာဂေ ခါဏုဝလ္လိအာဒယော ဗဟူ အတ္ထိ။ သရိသပါတိ ဒီသဇာတိကာဒိသရိသပါ။ နိသီဒိ တတ္ထ ဘိက္ခုတိ တာဒိသေ ဌာနေ ဘိက္ခု နိသိန္နော။ ဣဒိနာ ဣဒံ ဒီပေတိ—ဘဂဝါ ယထာ တုမှေ တေရဟိ တတြိဋ္ဌကဘေရဝါရမ္မဏာနိ စေဝ သရိသပေ စ ဝိဇ္ဇာနိစ္ဆာရဏာဒီနိ စ အမနသိကတွာ နိသိန္နာ၊ ဧဝမေဝံ ပဓာနမနုယုတ္တာ ဘိက္ခု နိသီဒန္တိတိ။

ဇာတု မေ ဒိဋ္ဌန္တိ ဧကံသေန မယာ ဒိဋ္ဌံ။ န ယိဒံ ဣတိဟိတိဟန္တိ ဣဒံ ဣတိဟ ဣတိဟာတိ န တက္ကဟေတု ဝါ နယဟေတု ဝါ ပိဋကသမ္ပဒါနေန

ဝါ အဟံ ဝဒါမိ။ ကေသွိ' ဗြဟ္မစရိယသွိန္တိ ကောယ ဓမ္မဒေသနာယ။ ဓမ္မဒေသနာ ဟိ ဣဓ ဗြဟ္မစရိယန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ မစ္စုဟာယိနန္တိ မရဏပရိစ္စာဂိနံ ဒီဏာသဝါနံ။

ဒဿ စ ဒသဓာ ဒဿတိ ဧတ္ထ ဒဿတိ ဒသေဝ၊ ဒသဓာ ဒဿတိ သတံ၊ အညေ စ ဒသုတ္တရံ သေခသတံ ပဿာမိတိ ဝဒတိ။ သောတသမာပန္နာတိ မဂ္ဂသောတံ သမာပန္နာ။ အတိရုက္ခာနဂါမိနောတိ ဒေသနာမတ္တမေတံ^၁၊ အဝိနိပါတဓမ္မာတိ အတ္ထော။ သင်္ခါတုံ နောပိ သက္ကောမိတိ မုသာဝါဒဘယေန ဧတ္တကာ နာမ ပုညဘာဂိနော သတ္တာတိ ဂဏေတုံ န သက္ကောမိတိ ဗဟုံ ဗြဟ္မဓမ္မဒေသနံ သန္ဓာယ ဝေမာဟ။ ။တတိယံ။

၄-အရုဏဝတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ စတုတ္ထေ အဘိဘူသမ္ဘဝန္တိ အဘိဘူ စ သမ္ဘဝေါစ။ တေသု အဘိဘူ-
ထေရော သာရိပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ ပညာယ အဂ္ဂေါ၊ သမ္ဘဝတ္ထေရော မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနော ဝိယ သမာဓိနာ အဂ္ဂေါ။ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ အဝဇ္ဈာယန္တိ၊
လာမကတော ဝါ စိန္တေန္တိ။ ခိယုန္တိတိ ကိန္နာမေတံ ကိန္နာမေတန္တိ အညမညံ
ကထေန္တိ။ ဝိပါစေန္တိတိ ဝိတ္တာရယန္တာ^၂ ပုနပုနံ ကထေန္တိ။ ဟေဋ္ဌိမေန ဥပဇ္ဇ-
ကာယေနာတိ နာဘိတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌိမကာယေန။ ပါဠိယံ ဧတ္တကမေဝ
အာဂတံ။ ထေရော ပန “ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟိတွာ နာဂဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ ဒသေတိ၊
သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ ဝါ ဒသေတိ”တိအာဒိနာ^၃ နယေန အာဂတံ
အနေကပ္ပကာရံ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ ဒသေသိ။ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသီတိ
ထေရော ကိရ စိန္တေသိ “ကထံ ဒေသိတာ န ခေါ ဓမ္မဒေသနာ သဗ္ဗေသံ
ဝိယာ အဿ မနာပါ”တိ။ တတော အာဝဇ္ဇေန္တော “သဗ္ဗေပိ ပါသဏ္ဌာ
သဗ္ဗေ ဒေဝမနဿာ အတ္တနော အတ္တနော သမယေ ပုရိသကာရံ ဝဏ္ဏယန္တိ၊
ဝိရိယဿ အဝဏ္ဏဝါဒီ နာမ နတ္ထိ၊ ဝိရိယပဋိသံယုတ္တံ ကတွာ ဒေသေဿာမိ၊
ဧဝံ အယံ ဓမ္မဒေသနာ သဗ္ဗေသံ ဝိယာ ဘဝိဿတိ မနာပါ”တိ ဥတွာ တီသု
ပိဋကေသု ဝိစိနိတွာ ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အာရမ္ဘထာတိ အာရမ္ဘဝိရိယံ ကရေထ။ နိက္ကမထာတိ နိက္ကမဝိရိယံ
ကရေထ။ ယုဇ္ဇထာတိ ပယောဂံ ကရေထ ပရက္ကမထ။ မစ္စုနော သေနန္တိ
မစ္စုနော သေနာ နာမ ကိလေသသေနာ၊ တံ ရနာထ။ ဇာတိသံသာရန္တိ

၁-ဒေသနာသိသမေတံ (သျှာ)

၂-ဝိတ္တာရယန္တိ (သျှာ)

၃-ခု ၉-၃၈၈-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊

ဇာတိဉ္စ သံသာရဉ္စ၊ ဇာတိသင်္ခါတံ ဝါ သံသာရံ။ ခုက္ခသန္တံ ကရိဿတိတိ
 ဝဋ္ဋုဒုက္ခဿ ပရိစ္ဆေဒံ ကရိဿတိ။ ကိံ ပန ကတွာ ထေရော သဟဿိ-
 လောကဓာတုံ ဝိညာပေသိတိ? နိလကသိဏံ တာဝ သမာပဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗတ္ထ
 အာလောကဋ္ဌာနေ အန္ဓကာရံ ဖရိ၊ ဩဒါတကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ အန္ဓကာ-
 ရဋ္ဌာနေ ဩဘာသံ။ တတော “ကိမိဒံ အန္ဓကာရ”န္တိ သတ္တာနံ အာဘောဂေ
 ဥပ္ပန္နေ အာလောကံ ဒဿေသိ။ အာလောကဋ္ဌာနေ အာလောကကိစ္စံ နတ္ထိ၊
 “ကိံအာလောကော အယ”န္တိ ဝိစိနန္တာနံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ အထ တေသံ
 ထေရောတိ ဝဒန္တာနံ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ၊ သဗ္ဗေ ဩသဋ္ဌာယ
 ပရိသာယ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ဝိယ သဒ္ဓံ သုဏိံသု။ အတ္ထောပိ
 နေသံ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၆။ ပဉ္စမေ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေတိ ယထေဝ ဟိ ကဒမ္ပနဒီ-
 တိရတော ရာဇမာတုဝိဟာရဒ္ဓါရေန ထူပါရာမံ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဟိရညဝတိ-
 ကာယ နာမ နဒိယာ ပါရိမတိရတော သာလဝနံ ဥယျာနံ။ ယထာ အနုရာဓ-
 ပုရဿ ထူပါရာမော၊ ဧဝံတံ ကုသိနာရာယ ဟောတိ။ ယထာ ထူပါရာမတော
 ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန နဂရံ ပဝိသနမဂ္ဂေါ ပါစိနမုခေါ ဂန္တာ ဥတ္တရေန နိဝတ္တတိ၊
 ဧဝံ ဥယျာနတော သာလပန္နိ ပါစိနမုခေါ ဂန္တာ ဥတ္တရေန နိဝတ္တာ။ တသ္မာ တံ
 “ဥပဝတ္တန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ။ အန္တရေန
 ယမကသာလာနန္တိ မူလခန္ဓဝိဇ္ဇပပတ္တေဟိ အညမညံ သံသိဗ္ဗိတွာ ဌိတသာလာနံ
 အန္တရိကာယ။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထာတိ သတိအဝိပ္ပဝါသေန ကတ္တဗ္ဗ-
 ကိစ္စာနိ သမ္မာဒယထ။ ဣတိ ဘဂဝါ ယထာ နာမ မရဏမဉ္စေ နိပဇ္ဇော
 မဟဒ္ဓနေော ကုဋုမ္ပိကော ပုတ္တာနံ နေသာရံ အာစိက္ခေယျ၊ ဧဝမေဝံ ပရိနိဗ္ဗာန-
 မဉ္စေ နိပဇ္ဇော ပဉ္စစက္ကာလီသ ဝဿာနိ ဒိန္နံ ဩဝါဒံ သဗ္ဗံ ဧကသ္မိံ အပ္ပမာဒ-
 ပဒေယေဝ ပက္ခိပိတွာ အဘာသိ။ အယံ တထာဂတဿ ပန္နိမာ ဝါစာတိ ဣဒံ
 ပန သင်္ဂီတိကာရာနံ ဝစနံ။

ဣတော ပရံ ယံ ပရိနိဗ္ဗာနပရိကမ္ပံ ကတွာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ တံ
 ဒဿေတုံ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သညာဝေဒယိတ-
 နိရောဓံ သမာပန္နေ ဘဂဝတိ အဿာသပဿာသာနံ အပ္ပဝတ္တိံ ဒိဿာ
 “ပရိနိဗ္ဗုတော သတ္တာ”တိ သညာယ ဒေဝမနုဿာ ဧကပ္ပဟာရေန ဝိရဝိံသု၊
 အာနန္ဒတ္ထေရောပိ “ပရိနိဗ္ဗုတော န ခေါ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဘဂဝါ”တိ

ထေရံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “န ခေါ အာဝုသော အာနန္တ တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အဝိစ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော”တိ အာဟ။ ကထံ ပန သော အညာသိ? ထေရော ကိရ သတ္တာရာ သဒ္ဓိယေဝ တံ တံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တော ယာဝ နေဝသညာနာသညာယတနဝုဋ္ဌာနံ၊ တာဝ ဂန္ဓာ “ဣဒါနိ ဘဂဝါ နိရောဓံ သမာပန္နော၊ အန္တောနိရောဓေ စ ကာလံ- ကိရိယာ နာမ နတ္ထိ”တိ အညာသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ။ပ။ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတိ ဧတ္ထ ပန ဘဂဝါ စတုရိသတိယာ ဌာနေသု ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တေရသသု ဌာနေသု ဒုတိယံ ဈာနံ၊ တထာ တတိယံ၊ ပန္နရသသု ဌာနေသု စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ ကထံ? ဒသသု အသုဘေသု ဒုတ္တိံသာကာရေ အဋ္ဌသု ကသိဏေသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတေသု အာနာပါနေ ပရိစ္ဆေဒါကာသေတိ ဣမေသု တာဝ စတုရိသတိယာ ဌာနေသု ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ ဌပေတွာ ပန ဒုတ္တိံသာကာရဉ္စ ဒသ စ အသုဘာနိ သေသေသု တေရသသု ဒုတိယံ ဈာနံ။ တေသုယေဝ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ အဋ္ဌသု ပန ကသိဏေသု ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေ အာနာပါနေ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ စတုသု အရူပေသုတိ ဣမေသု ပန္နရသသု ဌာနေသု စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ အယမ္ပိ စ သင်္ခေပကထာဝ။ နိဗ္ဗာနပုရံ ပဝိသန္တော ပန ဘဂဝါ ဓမ္မဿာမိ သဗ္ဗာပိ စတုရိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ သမာပတ္တိယော ပဝိသိတွာ ဝိဒေသံ ဂစ္ဆန္တော ဉှတိဇနံ အာလိင်္ဂေတွာ ဝိယ သဗ္ဗသမာပတ္တိသုခံ အနုဘဝိတွာ ပဝိဋ္ဌော။

စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ ဧတ္ထ စ ဈာနသမနန္တရံ ပစ္စဝေက္ခဏသမနန္တရန္တိ ဒွေ သမနန္တရာနိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဘဝင်္ဂံ ဩတိဏ္ဏဿ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဈာနသမနန္တရံ နာမ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပန ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတိဏ္ဏဿ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခဏသမနန္တရံ နာမ။ ဣမာနိ ဒွေပိ သမနန္တရာနေဝ။ ဘဂဝါ ပန ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဘဝင်္ဂစိတ္တေန အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဗုဒ္ဓါ ဝါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝါ အရိယသာဝကာ ဝါ အန္တမသော ကုန္တကိပိလ္လိကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေနေဝ အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန ကာလံ ကရောန္တိ။

ဘူတတိ သတ္တာ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောတိ ပဋိဘာဂပုဂ္ဂလဝိရဟိတော။
 မလပ္ပတ္တောတိ ဒသဝိဓံ ဣဏဗလံ ပတ္တော။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနောတိ ဥပ္ပါဒဝယ-
 သဘာဝါ။ တေသံ ဂူပသမောတိ တေသံ သင်္ခါရာနံ ဂူပသမော။ သုခေါတိ
 အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနမေဝ သုခန္တိ အတ္တော။ တဒါသီတိ “သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ
 မဟာဘူမိစာလော အဟောသီ”တိ ဧဝံ မဟာပရိနိဗ္ဗာနေ^၁ ဝုတ္တံ ဘူမိစာလံ
 သန္ဓာယာဟ။ သော ဟိ လောမဟံသနကော စ ဘိဝံသနကော စ
 အာသိ။ သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေတိ သဗ္ဗာကာရဝရဂုဏူပေတေ^၂။ နာဟု
 အဿာသပဿာသောတိ န ဇာတော အဿာသပဿာသော။ အနေဇောတိ
 တဏှာသင်္ခါတာယ ဇောယ အဘာဝေန အနေဇော။ သန္တိမာရဗ္ဘာတိ
 အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ။ စက္ခုမာတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ
 စက္ခုမာ။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ အသလ္လိနေနာတိ
 အနလ္လိနေန အသင်္ကုဋိတေန^၃ သုဝိကသိတေနဝ စိတ္တေန။ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသ-
 ယီတိ ဝေဒနံ အဓိဝါသေသိ၊ န ဝေဒနာနုဝတ္တိ ဟုတွာ ဣတော စိတော သမ္ပရိဝတ္တိ။
 ဝိမောက္ခောတိ ကေနစိ ဓမ္မေန အနာဝရဏဝိမောက္ခော သဗ္ဗသော အပညတ္တိ-
 ဘာဝုပဂမော ပဇ္ဇောတနိဗ္ဗာနသဒိသော ဇာတောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

ဗြဟ္မသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၂-၁ ၂၀-ပိဋေ။

၂-သဗ္ဗဝရကာရဂုဏူပေတေ (သီ၊ သျှာ) ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ပိဋေ စ၊ ဒီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၃-အသံကုစိတေန (သီ)

၇-မြာဟ္မဏသံယုတ္တ

၁-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဓနဉ္စာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ မြာဟ္မဏသံယုတ္တဿ^၁ ပဌမေ ဓနဉ္စာနီတိ ဓနဉ္စာနီဂေါတ္တာ။ ဥက္ကဋ္ဌ-
ဂေါတ္တာ ကိရေသာ။ သေသမြာဟ္မဏာ ကိရ^၂ မြဟ္မဉ္စော မုခတော ဇာတာ၊
ဓနဉ္စာနီဂေါတ္တာ မတ္တကံ ဘိန္ဒိတွာ နိက္ခန္တာတိ တေသံ လဒ္ဓိ။ ဥဒါနံ
ဥဒါနေသီတိကဿ ဥဒါနေသိ? သော ကိရမြာဟ္မဏော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော “ဗုဒ္ဓေါ
ဓမ္မော သံဃော”တိ ဝုတ္တေ ကဏ္ဍေ ပိဒဟတိ၊ ထဒ္ဓေါ ခဒိရခါဏုသဒိသော။
မြာဟ္မဏီ ပန သောတာပန္နာ အရိယသාරိကာ။ မြာဟ္မဏော ဒါနံ ဒေန္တော
ပဉ္စသတာနံ မြာဟ္မဏာနံ အပ္ပေါဒကံ ပါယာသံ ဒေတိ၊ မြာဟ္မဏီ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
သံဃဿ နာနာရသဘောဇနံ။ မြာဟ္မဏဿ ဒါနဒိဝသေ မြာဟ္မဏီ တဿ
ဝသဝတ္တိတာယ ပဟိနမစ္ဆေရတာယ^၃ စ သဟတ္တာ ပရိဝိသတိ။ မြာဟ္မဏီ-
ယာ ပန ဒါနဒိဝသေ မြာဟ္မဏော ပါတောဝ ဃရာ နိက္ခမိတွာ ပလာယတိ။
အထေကဒိဝသံ မြာဟ္မဏော မြာဟ္မဏီယာ သဒ္ဓိ^၄ အသမ္ပန္နော^၄ ပဉ္စသတေ
မြာဟ္မဏေ နိမန္တော^၄ မြာဟ္မဏီ^၄ အာဟ “သွေ ဘောတိ အမှာကံ ဃရေ
ပဉ္စသတာ မြာဟ္မဏာ ဘုဉ္ဇိဿန္တိ”တိ။ မယာ ကိ^၅ ကာတဗ္ဗံ မြာဟ္မဏာတိ။
တယာ အညံ ကိဉ္ဇိ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ ပစနပရိဝေသနံ အညေ ကရိဿန္တိ၊ ယံ
ပန တံ ဌိတာပိ နိသိန္နာပိ ခိပိတွာပိ ဥက္ကာသိတွာပိ^၆ “နမော ဗုဒ္ဓဿာ”တိ
တဿ မုဏ္ဍကဿ သမဏကဿ နမက္ကာရံ ကရေသိ၊ တံ သွေ ဧကဒိဝသမတ္တံ မာ
အကာသိ။ တံ ဟိ သုတွာ မြာဟ္မဏာ အနတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ မာ မံ မြာဟ္မဏေဟိ
ဘိန္ဒသီတိ။ တံ မြာဟ္မဏေဟိ ဝါ ဘိဇ္ဇ ဒေဝေဟိ ဝါ၊ အဟံ ပန သတ္တာရံ
အနုဿရိတွာ န သက္ကောမိ အနမဿမာနာ သဏ္ဌာတုန္တိ။ ဘောတိ ကုလ-
သတိကေ^၆ ဂါမေ ဂါမဒ္ဓါရမ္ပိ တာဝ ပိဒဟိတုံ ဝါယမန္တိ၊ တံ ဒွိဟင်္ဂလေဟိ
ပိဒဟိတဗ္ဗံ မုခံ မြာဟ္မဏာနံ ဘောဇနကာလမတ္တံ ပိဒဟိတုံ န သက္ကောသီတိ။
ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ကထေတွာပိ သော နိဝါရေတုံ^၇ အသက္ကောန္တော ဥဿီသကေ
ဌပိတံ မဏ္ဍလဂ္ဂခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ “ဘောတိ သစေ သွေ မြာဟ္မဏေသု နိသိန္နသု

၁-အရဟန္တဝဂ္ဂဿ (သျှာ)

၂-ဟိ (က)

၃-ဗာဟိရမစ္ဆေရတာယ (က)

၄-မန္တော (သိ)၊ အာမန္တော (သျှာ)

၅-ကာသိတွာပိ (သိ၊ က)

၆-ကုလသန္တကေ (သိ၊ က)

၇-သိနေဟေန ဝါရေတုံ (သျှာ)

တံ မုဏ္ဍသမဏကံ နမဿသိ၊ ဣမိနာ တံ ခဂ္ဂေန ပါဒတလတော ပဋ္ဌာယံ
ယာဝ ကေသမတ္တကာ ကဠိရံ ဝိယ ကောဇ္ဇေတွာ ရာသိံ ကရိဿာမိ”တိ
ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

“ဣမိနာ မဏ္ဍလဂ္ဂေန ၁၊ ပါဒတော ယာဝ မတ္တကာ။
ကဠိရမိဝ ဆေဇ္ဇာမိ၊ ယဒိ မိစ္ဆံ န ကာဟသိ။
သစေ ဗုဒ္ဓေါတိ ဘဏသိ၊ သစေ ဓမ္မောတိ ဘာသသိ။
သစေ သံဃောတိ ကိတ္တေသိ၊ ဇိဝန္တိ မေ နိဝေသနေ”တိ။

အရိယသင်္ဂါကာ ပန ပထဝီ ဝိယ ဒုပ္ပကမ္ပာ၊ သိနေရ ဝိယ ဒုပ္ပရိဝတ္တိယာ။
သာ တေန နံ ဧဝမာဟ—

“သစေ မေ အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊ ကာမံ ဆေဇ္ဇသိ မြာဟူဏ။
နေဝါဟံ ဝိရမိဿာမိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သာသနာ။
နာဟံ ဩက္ကာ ဝရဓရာ၊ သက္ကာ ရောဓယိတုံ ဇိနာ။
ဓိတာဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ဆိန္ဒ ဝါ မံ ဝဿု ဝါ”တိ။

ဧဝံ ဓနဉ္စာနိဂဇ္ဇိတံ နာမ ၂ ဂဇ္ဇန္တိ ၃ ပဉ္စ ဂါထာသတင်္ဂါ အဘာသိ။
မြာဟူဏော မြာဟူဏိံ ပရာမသိတုံ ဝါ ပဟရိတုံ ဝါ အသက္ကောန္တော
“ဘောတိ ယံ တေ ရုစ္စတိ၊ တံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ ခဂ္ဂံ သယနေ ခိဝိ။ ပုနဒိဝသေ
ဂေဟံ ဟရိတုပလိတ္တံ ကာရာပေတွာ လာဇာပုဏ္ဏသဋ္ဌမာလာဂန္ဓာဒီဟိ တတ္ထ
တတ္ထ အလင်္ကာရာပေတွာ ပဉ္စန္ဒံ မြာဟူဏသတင်္ဂါ နဝသပ္ပိသက္ခရမရယုတ္တံ ၄
အပ္ပေါဒကပါယာသံ ပဋိယာဒါပေတွာ ကာလံ အာရောစာပေသိ။

မြာဟူဏိပိ ပါတောဝ ဂန္ဓောဒကေန သယံ နှာယိတွာ သဟဿဂ္ဂနကံ
အဟတဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ပဉ္စသတဂ္ဂနကံ ဧကံသံ ကတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိ-
မဏ္ဍိတာသုဝဏ္ဏကဋ္ဌန္တံ ဂဟေတွာ ဘတ္တဂ္ဂေ မြာဟူဏေ ပရိဝိသမာနာ တေဟိ
သဒ္ဓိံ ဧကပန္နိယံ နိသိန္ဓဿ တဿ မြာဟူဏဿ ဘတ္တံ ဥပသံဟရန္တိ ဒုန္တိက္ခိတ္တေ
ဒါရုဘဏ္ဍေ ပက္ခလိ။ ပက္ခလနသန္ဓနာယ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တသ္မိံ သမယေ
ဒသမလံ သရိ။ သတိသမ္ပန္နတာယ ပန ပါယာသပါတိံ ၅ အဆဇ္ဇေတွာ သဏိကံ
ဩတာရေတွာ ဘူမိယံ သဏ္ဌပေတွာ ပဉ္စန္ဒံ မြာဟူဏသတင်္ဂါ မဇ္ဈေ သိရသိ
အဉ္စလိံ ဌပေတွာ ယေန ဝေဠုဝနံ၊ တေနဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ ဣမံ ဥဒါနံ
ဥဒါနေသိ။

၁-ဣမိနာ ပန ခဂ္ဂေန (သျှာ)

၂-ဓနဉ္စာနိဂဇ္ဇိတံ နာမ (သျှာ)

၃-တဇ္ဇန္တိ (သျှာ)

၄-နဝသပ္ပိသက္ခရမရဗာဏိတယုတ္တံ (သိ)၊ နဝနိတသပ္ပိသက္ခရမရဗယုတ္တံ (သျှာ) ၅-ပါယာသစာဒိံ (သျှာ)

တသ္မိံ စ သမယေ တေသု ပြာဟ္မဏေသု ကေစိ ဘုတ္တာ^၁ ဟောန္တိ၊ ကေစိ ဘုဇ္ဇမာနာ၊ ကေစိ ဟတ္ထေ ဩတာရိတမတ္တာ၊ ကေသဉ္စိ ဘောဇနံ ပုရတော ဌပိတမတ္တံ ဟောတိ။ တေ တံ သဒ္ဓိ သုတွာဝ သိနေရမတ္တေန မုဂ္ဂရေန သီသေ ပဟဋ္ဌာ ဝိယ ကဏ္ဍေသု သုလေန ဝိဒ္ဓါ ဝိယ ဒုက္ခဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒိယမာနာ “ဣမိနာ အညုလဒ္ဓိကေန မယံ ဃရံ ပဝေသိတာ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ ဟတ္ထေ^၂ ပိဏ္ဍံ ဆဇ္ဇေတွာ မုခေန ဂဟိတံ နိဋ္ဌုဘိတွာ^၃ ဧနံ ဒိသွာ ကာကာ ဝိယ ပြာဟ္မဏံ အက္ခောသမာနာ ဒိသာဝိဒိသာ ပက္ကမိ^၄သု။ ပြာဟ္မဏော ဧဝံ ဘိဇ္ဇိတွာ ဂစ္ဆန္တေ ပြာဟ္မဏေ ဒိသွာ ပြာဟ္မဏိ^၅ သီသတော ပဋ္ဌာယ ဩလောကေတွာ “ဣဒမေဝ ဘယံ သမ္ပဿမာနာ မယံ ဟိယျော ပဋ္ဌာယ ဘောတိ^၆ ယာစန္ဒာ န လဘိမှာ”တိ နာနပ္ပကာရေဟိ ပြာဟ္မဏိ^၇ အက္ခောသိတွာ ဧတံ “ဧဝမေဝံ ပနာ”တိ အာဒိ-ဝစနံ အဝေါစ။

ဥပသင်္ကဓီတိ “သမဏော ဂေါတမော ဂါမနိဂမရဋ္ဌပူဇိတော၊ န သက္ကာ ဂန္ဒာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဝတွာ သန္တဇ္ဇေတုံ၊ ကေမေဝ နံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တောဝ “ကိံသု ဆေတွာ”တိ ဂါထံ အဘိသင်္ခရိတွာ “သစေ ‘အသုကဿ နာမ ဝဓံ ရောစေမီ’တိ ဝက္ခတိ၊ အထ နံ ‘ယေ တုယံ န ရုစန္တိ၊ တေ မာရေတု-ကာမောသိ၊ လောကဝဓာယ ဥပ္ပန္နော၊ ကိံ တုယံ သမဏဘာဝေနာ’တိ နိဂ္ဂဟေဿာမိ။ သစေ ‘န ကဿဗိ ဝဓံ ရောစေမီ’တိ ဝက္ခတိ၊ အထ နံ ‘တံ ရာဂါဒိနမ္ပိ ဝဓံ န ဣစ္ဆသိ၊ ကသ္မာ သမဏော ဟုတွာ အာဟိဏ္ဍသိ’တိ နိဂ္ဂဟေဿာမိ။ ဣတိ ဣမံ ဥဘတောကောဋိကံ ပဉ္စ သမဏော ဂေါတမော နေဝ ဂိလိတုံ န ဥဂ္ဂိလိတုံ သက္ခိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။ သမ္ဗောဒီတိ အတ္တနော ပဏ္ဍိတတာယ ကုဒ္ဒဘာဝံ အဒဿေတွာ မဓုရကထံ ကထေန္တော သမ္ဗောဒိ။ ပဉ္စော ဒေဝတာသံယုတ္တေ ကထိတော။ သေသမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာ-ရိတမေဝါတိ။ ။ ပဌမံ။

၂-အက္ခောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၈။ ဒုတိယေ အက္ခောသကဘာရဒ္ဓါဇောတိ ဘာရဒ္ဓါဇောဝ သော၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ ပန ဂါထာသတေဟိ တထာဂတံ အက္ခောသန္တော အာဂတောတိ “အက္ခောသကဘာရဒ္ဓါဇော”တိ တဿ သင်္ဂီတိကာရေဟိ နာမံ ဂဟိတံ။ ကုပိတော အနတ္တမနောတိ “သမဏေန ဂေါတမေန မယံ ဇေဋ္ဌကဘာတရံ

၁-ဘုတ္တာဝိနော (သီ)

၂-ဟတ္ထေန (သျှာ)

၃-နုဋ္ဌုဘိတွာ (သီ)၊ နုဋ္ဌုဟိတွာ (က)

ပဗ္ဗာဇေန္တေန ဇာနိ ကတာ၊ ပက္ခော ဘိန္နော”တိ ကောဓေန ကုပိတော ဒေါမ-
 နဿေန စ အနတ္တမနော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ အက္ခောသတိတိ “စောရောသိ၊
 ဗာလောသိ၊ မူဠောသိ၊ ထေနောသိ၊ ဩဠောသိ၊ မေဏ္ဍောသိ၊ ဂေါဏောသိ၊
 ဂဒြိဘောသိ၊ တိရစ္ဆာနဂတောသိ၊ နေရယိကောသိ”တိ^၁ ဒသဟိ အက္ခောသ-
 ဝတ္ထုဟိ အက္ခောသတိ။ ပရိဘာသတိတိ “ဟောတု မုဏ္ဍကသမဏက၊
 ‘အဒဏ္ဍော အဟ’န္တိ ကရောသိ၊ ဣဒါနိ တေ ရာဇကုလံ ဂန္တော ဒဏ္ဍံ အာရော-
 ပေဿာမိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပရိဘာသတိ နာမ။

သန္တုဉ္ဇတိတိ ကေတော ဘုဉ္ဇတိ။ ဝိတိဟရတိတိ ကတဿ ပဋိကာရံ
 ကရေတိ။ အဂဝန္တံ ခေါ ဂေါတမန္တိ ကဿ ဧဝမာဟ? “တဝေဝေတံ
 မြာဟူဏ၊ တဝေဝေတံ မြာဟူဏာ”တိ ကိရဿ သုတွာ “ဣသယော နာမ
 ကုပိတာ သပနံ^၂ ဒေန္တိ ကိသဝစ္ဆာဒယော ဝိယာ”တိ အနုဿဝဝသေန
 “သပတိ မံ မညေ သမဏော ဂေါတမော”တိ ဘယံ? ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဿ
 ဧဝမာဟ။

ဒန္တဿာတိ နိဗ္ဗိသေဝနဿ။ တာဒိနောတိ တာဒိလက္ခဏံ ပတ္တဿ။
 တဿေဝ တေန ပါပိယောတိ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ တေန ကောဓေန ပါပံ
 ဟောတိ။ သတော ဥပသမ္ပတိတိ သတိယာ သမန္တာဂတော ဟုတွာ အဓိဝါ-
 သေတိ။ ဥဘိန္တံ တိကိစ္ဆန္တာနန္တိ ဥဘိန္တံ တိကိစ္ဆန္တံ^၃။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။
 ယော ပုဂ္ဂလော သတော ဥပသမ္ပတိ၊ ဥဘိန္တမတ္ထံ စရတိ တိကိစ္ဆတိ သာဓေတိ၊
 တံ ပုဂ္ဂလံ ဇနာ ဗာလောတိ မညန္တိ။ ကိဒိသာ ဇနာ? ယေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒါ^၄။
 ဓမ္မဿာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မဿ ဝါ စတုသစ္စဓမ္မဿ ဝါ။ အကောဝိဒါတိ တသ္မိံ^၅
 ဓမ္မေ အကုသလာ အန္ဓဗာလပုထုဇနာ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-အသုရိန္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ တတိယေ အသုရိန္ဒကဘာရဒွါဇောတိ အက္ခောသကဘာရ-
 ဒွါဇဿ ကနိဋ္ဌော။ ကုပိတောတိ တေနောကဘာရဏေန ကုဒ္ဒေါ။ ဇယဉ္ဇေဝဿ
 တံ ဟောတိတိ အဿေဝ တံ ဇယံ ဟောတိ၊ သော ဇယော ဟောတိတိ
 အတ္ထော။ ကတမဿာတိ? ယာ တိတိက္ခာ ဝိဇာနတော အဓိဝါသနာယ ဂုဏံ
 ဝိဇာနန္တဿ တိတိက္ခာ အဓိဝါသနာ၊ အယံ တဿ ဝိဇာနတောဝ ဇယော။

၁-နေရယိကောသိ၊ တိရစ္ဆာနဂတောသိ၊ နတ္ထိ တုယံ သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိယေဝ တုယံ ပါဠိကင်္ဂါတိ (သျှာ)

၂-သာပံ (သီ၊ သျှာ)

၄-တိကိစ္ဆတံ (သျှာ)

၃-မဟဗ္ဘယံ (သီ)၊ သာပဘယံ (သျှာ)

၅-အကောဝိဒါတိ (သျှာ)

ဗာလော ပန ဖရသံ ဘဏန္တော “မယံ ဇယော”တိ ကေဝလံ ဇယံ မညတိ။ ။
တတိယံ။

၄-ဗိလင်္ဂိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ စတုတ္ထေ ဗိလင်္ဂိကဘာရဒွါဇောတိ ဘာရဒွါဇောဝေသ၊ နာနပ္ပကာရံ ပန သုဒ္ဓဉ္စ သမ္ဘာရယုတ္တဉ္စ ကဉ္စိကံ ကာရေတွာ ဝိက္ခိဏာပေန္တော ဗဟုဓနံ သင်္ခရိတိ။ “ဗိလင်္ဂိကဘာရဒွါဇော”တိ တဿ သင်္ဂီတိကာရေဟိ နာမံ ဂဟိတံ။ တုဏှိဘူတောတိ “တယော မေ ဇေဋ္ဌကဘာတရော ဣမိနာ ပဗ္ဗာ-
ဇိတာ”တိ အတိဝိယ ကုဒ္ဓေါ ကိဉ္စိ ဝတ္တု အသက္ကောန္တော တုဏှိဘူတော အဋ္ဌာသိ။ ဂါထာ ပန ဒေဝတာသံယုတ္တေ ကထိတာဝ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အဟိံသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ ပဉ္စမေ အဟိံသကဘာရဒွါဇောတိ ဘာရဒွါဇောဝေသ၊ အဟိံ-
သကပဉ္စံ ပန ပုစ္ဆိ၊ တေနဿေတံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ နာမံ ဂဟိတံ။ နာမေန ဝါ
ဧသ အဟိံသကော၊ ဂေါတ္တေန ဘာရဒွါဇော။ အဟိံသကာဟန္တိ၊ အဟိံသကော
အဟံ၊ ဣတိ မေ ဘဝံ ဂေါတမော ဇာနာတူတိ အာဟ။ တထာ စဿာတိ
တထာ စေ အဿ၊ ဘဝေယျာသိတိ အတ္ထော။ န ဟိံသတိတိ န ဝိဟေဌေတိ
န ဒုက္ခာပေတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဇဋ္ဌာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဆဋ္ဌေ ဇဋ္ဌာဘာရဒွါဇောတိ ဘာရဒွါဇောဝေသ၊ ဇဋ္ဌာပဉ္စဿ
ပန ပုစ္ဆိတတ္တာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဧဝံ ဝုတ္တော။ သေသံ ဒေဝတာသံယုတ္တေ
ကထိတမေဝ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၃။ သတ္တမေ သုဒ္ဓိကဘာရဒွါဇောတိ အယမ္ပိ ဘာရဒွါဇောဝေသ၊ သုဒ္ဓိက-
ပဉ္စဿ ပန ပုစ္ဆိတတ္တာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဧဝံ ဝုတ္တော။ သီလဝါပိ တပေါကရန္တိ
သီလသမ္ပန္နောပိ တပေါကမ္ပံ ကရေန္တော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ဧတ္ထ
ဝိဇ္ဇာတိ တယော ဝေဒါ။ စရဏန္တိ ဂေါတ္တစရဏံ။ သော သုဇ္ဈတိ န အညာ
ဣတရာ ပဇာတိ သော တေဝိဇ္ဇော ပြာဟ္မဏော သုဇ္ဈတိ၊ အယံ ပန အညာ

နာမိကာ^၁ ပဇာ န သုဇ္ဈတိတိ ဝဒတိ။ ဗဟုမ္ပိ ပလပံ ဇေယျန္တိ ဗဟုမ္ပိ ပလပံ ဇေယျန္တော၊ “မြာဟူဏောဝံ သုဇ္ဈတိ”တိ ဧဝံ ဝစနသဟဿမ္ပိ ဘဏန္တောတိ အတ္ထော။ အန္တောကသမ္ပူတိ အန္တော ကိလေသပူတိသဘာဝေန ပူတိကော။ သံကိလိဋ္ဌောတိ ကိလိဋ္ဌေဟိ ကာယကမ္မာဒိဟိ သမန္နာဂတော။ ။သတ္တမံ။

၈-အဂ္ဂိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၄။ အဋ္ဌမေ အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇောတိ အယမ္ပိ ဘာရဒွါဇောဝံ၊ အဂ္ဂိ-
ပရိစရဏဝသေန ပနဿ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဧတံ နာမံ ဂဟိတံ။ သန္တိဟိတော
ဟောတိတိ သံယောဇိတော ဟောတိ။ အဋ္ဌာသီတိ ကသ္မာ တတ္ထ အဋ္ဌာသိ?
ဘဂဝါ ကိရ ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော ဣမံ မြာဟူဏံ ဒိသ္မာ
စိန္တေသိ “အယံ မြာဟူဏော ဧဝရူပံ အဂ္ဂပါယာသံ ဂဟေတွာ ‘မဟာမြဟ္ဌာနံ
ဘောဇေမီ’တိ” အဂ္ဂိမ္ပိ ဈာပေန္တော အဖလံ ကရေတိ အပါယမဂ္ဂံ ဩက္ကမတိ၊
ဣမံ လဒ္ဓိံ အဝိဿန္တန္တော အပါယပူရကောဝံ ဘဝိဿတိ၊ ဂစ္ဆာမိဿ
ဓမ္မဒေသနာယ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဘိဒ္ဓိတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ စတ္တာရေ မဂ္ဂေ စေဝ
စတ္တာရိ စ ဖလာနိ ဒေမီ”တိ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ရာဇဂဟံ ပဝိသိတွာ
တတ္ထ အဋ္ဌာသိ။

တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိတိ တိဟိ ဝေဒေဟိ။ ဇာတိမာတိ ယာဝံ သတ္တမာ
ပိတာမဟယုဂါ ပရိသုဒ္ဓါယ ဇာတိယာ သမန္နာဂတော။ သုတဝါ ဗဟူတိ ဗဟူ
နာနပ္ပကာရေ ဂန္တေ သုတဝါ။ သောမံ ဘုဉ္ဇေယျာတိ သော တေဝိဇ္ဇော
မြာဟူဏော ဣမံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇိတုံ ယုတ္ထော၊ တုမှာကံ ပနေသ ပါယာသော
အယုတ္ထောတိ ဝဒတိ။

ဧဝီတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန ဇာနိ? ပဋိဝိဇ္ဇိ။ သဂ္ဂါပါယန္တိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ
သဂ္ဂမ္ပိ အပါယမ္ပိ ပဿတိ။ ဇာတိက္ခယန္တိ အရဟတ္တံ။ အဘိညာဝေါသိတောတိ
ဇာနိတွာ ဝေါသိတဝေါသာနော။ မြာဟူဏော အဝန္တိ အဝိစိတော ယာဝံ
ဘဝဂ္ဂါ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒိသော ဇာတိသမ္ပန္တော ဒီဏာသဝ-
မြာဟူဏော နတ္ထိ၊ ဘဝံယေဝ မြာဟူဏောတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ သုဝဏ္ဏပါတိ^၁ ပူရေတွာ ဒသဗလဿ ပါယာသံ ဥပနာ-
မေသိ။ သတ္တာ ဥပ္ပတ္တိံ ဒီပေတွာ ဘောဇနံ ပဋိက္ခိပန္တော ဂါထာဘိဂီတံ မေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂါထာဘိဂီတန္တိ ဂါထာဟိ အဘိဂီတံ။ အဘောဇနေယျန္တိ

၁-အညာဏမိဂါ(က) ၂-ဘောဇဿာဒိတိ(သီ) ၃-ဇာတိ(သီ)

အဘူဉ္စိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တံ ပြာဟ္မဏ မယံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဌိတဿ ကဋ္ဌန္တုမတ္တမ္ပိ ဒါတုံ နာသက္ခိ။ ဣဒါနိ ပန မယာ တုယံ ကိလဉ္စမိ တိလေ ဝိတ္တာရေန္တေန ဝိယ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပကာသိတာ။ ဣတိ ဂါယနေန ဂါယိတွာ လဒ္ဓံ ဝိယ ဣဒံ ဘောဇနံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဣဒံ ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘောဇနေယျန္တိ။ သမ္ဗုဒ္ဓသတံ ပြာဟ္မဏ နေသ ဓမ္မောတိ ပြာဟ္မဏ အတ္တဉ္စ ဓမ္မဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓန္တနံ “ဝေရူပံ ဘောဇနံ ဘူဉ္စိတဗ္ဗံ”န္တိ သေ ဓမ္မော န ဟောတိ။ သုခဘောဇနမ္ပိ ဂါထာဘိဂီတံ ပနဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ၊ ဂါထာဟိ ဂါယိတွာ လဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓါ နိဟရန္တိယေဝ။ ဓမ္မေ သတိ ပြာဟ္မဏ ဝုတ္တိရေသတိ ပြာဟ္မဏ ဓမ္မေ သတိ ဓမ္မံ အပေက္ခိတွာ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာယ ဇိဝိတံ ကပ္ပေန္တနံ သော ဝုတ္တိ အယံ အာဇီဝေါ—ဝေရူပံ နိဟရိတွာ ဓမ္မလဒ္ဓမေဝ ဘူဉ္စိတဗ္ဗန္တိ။

အထ ပြာဟ္မဏော စိန္တေသိ—အဟံ ပုဗ္ဗေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဂုဏေ ဝါ အဂုဏေ ဝါ န ဇာနာမိ။ ဣဒါနိ ပနဿာဟံ ဂုဏေ ဥတွာ မမ ဂေဟေ အသီတိကောဋိမတ္တံ ဓနံ သာသနေ ဝိပွကိရိတုကာမော ဇာတော။ အယဉ္စ “မယာ ဒိန္နပစ္စယာ အကပ္ပိယာ”တိ ဝဒတိ။ အပ္ပဋိဂ္ဂယော အဟံ သမဏေန ဂေါတမေနာတိ။ အထ ဘဂဝါ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပေသေတွာ တဿ စိတ္တာစာရံ ဝိမံသန္တော “အယံ သဗ္ဗေပိ အတ္တနာ ဒိန္နပစ္စယေ ‘အကပ္ပိယာ’တိ ၊ သလ္လက္ခေတိ။ ယံ ဟိ ဘောဇနံ အာရဗ္ဘ ကထာ ဥပ္ပန္နာ၊ ဧတဒေဝ န ဝဇ္ဇတိ။ သေသာ နိဒ္ဒေါသာ”တိ ပြာဟ္မဏဿ စတုန္ဒံ ပစ္စယာနံ ဒါနဒ္ဓါရံ ဒဿေန္တော အညေန စာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုက္ကုစ္စဝုပသန္တန္တိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒိနံ^၁ ဝသေန ဝုပသန္တကုက္ကုစ္စံ။ အန္တေန ပါနေနာတိ ဒေသနာမတ္တမေတံ။ အယံ ပနတ္ထော—အညေဟိ တယာ “ပရိစ္စဇိဿာမီ”တိ သလ္လက္ခိတေဟိ စိဝရာဒိဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟဿ။ ခေတ္တံ ဟိ တံ ပုညပေက္ခဿ ဟောတိတိ ဧတံ^၂ တထာဂတသာသနံ နာမ ပုညပေက္ခဿ ပုညတ္ထိကဿ တုယံ^၃ အပ္ပေပိ ဗီဇေ ဗဟုသဿဖလဒါယကံ သုခေတ္တံ ဝိယ ပဋိယတ္တံ ဟောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သုန္ဒရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ နဝမေ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဓါဇောတိ သုန္ဒရိကာယ နဒိယာ တီရေ အဂ္ဂိဇုဟဏေန ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ သုန္ဒရိကာယာတိ ဧဝံနာမိကာယ နဒိယာ။

၁-န ဘူဉ္စိတဗ္ဗံ (သျှာ၊က)

၃-အကုက္ကုစ္စာဒိနံ (သိ)

၂-အကပ္ပိယေတိ (သျှာ၊က)

၄-ဧဝံ (သိ၊ သျှာ)

၅-န တုယံယေဝ (သိ)၊ တုယံယေဝ (က)

အဂ္ဂိ ဇုဟတိတိ အာဟုတိ ပက္ခိပနေန ဇာလေတိ။ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ပရိစရတိတိ အဂ္ဂါယတနံ သမ္ပဇ္ဇနပလေပနဗလိကမ္ဘာဒိနာ ပယိရပါသတိ။ ကော န ခေါ ဣမံ ဟဗျသေသံ ဘုဇ္ဇေယျာတိ သော ကိရ မြာဟ္မဏော အဂ္ဂိမိ ဟုတာဝသေသံ ပါယာသံ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အဂ္ဂိမိ တာဝ ပက္ခိတ္တပါယာသော မဟာဗြဟ္မနာ ဘုတ္တော၊ အယံ ပန အဝသေသော အတ္ထိ၊ တံ ယဒိ ဗြဟ္မနော မုခတော ဇာတဿ မြာဟ္မဏဿ ဒဒေယံ၊ ဧဝံ မေ ပိတရာ သဟပုတ္တောပိ သန္တပ္ပိတော ဘဝေယျ၊ သုဝိသောမိတော စဿ မြဟ္မလောကဂါမိမဂ္ဂေါ”တိ။ သော မြာဟ္မဏဿ ဒဿနတ္ထံ ဥဋ္ဌာယာသနာ စတုဒ္ဓိသာ အနုဝိလောကေသိ “ကော န ခေါ ဣမံ ဟဗျသေသံ ဘုဇ္ဇေယျာ”တိ။

ရုက္ခမူလေတိ တသ္မိ ဝနသဏ္ဍေ ဇေဋ္ဌကရုက္ခဿ မူလေ။ သသိသံ ပါရုတံ နိသိန္တန္တိ သဟ သိသေန ပါရုတကာယံ နိသိန္တိ။ ကဿာ ပန ဘဂဝါ တတ္ထ နိသိဒိ? ဘဂဝါ ကိရ ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော ဣမံ မြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ—အယံ မြာဟ္မဏော ဧဝရူပံ အဂ္ဂပါယာသံ ဂဟေတွာ “မဟာဗြဟ္မာနံ ဘောဇေမိ”တိ အဂ္ဂိမိ ဈာပေန္တော အဖလံ ကရောတိ။ ပ။ စတ္တာရော မဂ္ဂေ စေဝ စတ္တာရိ စ ဖလာနိ ဒေမိတိ။ တဿာ ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ သရီရပဋိဇ္ဇနံ ကတွာ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ ဂန္တော ဝုတ္တနယေန တသ္မိ ရုက္ခမူလေ နိသိဒိ။ အထ ကဿာ သသိသံ ပါရုပိတိ? ဟိမပါတဿ စ သိတဝါတဿ စ ပဋိဗာဟဏတ္ထံ၊ ပဋိဗလောဝ ဧတံ တထာဂတော အဓိဝါသေတုံ။ သစေ ပန အပါရုပိတွာ နိသိဒေယျ၊ မြာဟ္မဏော ဒူရတောဝ သဉ္ဇာနိတွာ နိဝတ္တေယျ၊ ဧဝံ သတိ ကထာ နပ္ပဝတ္တေယျ။ ဣတိ ဘဂဝါ “မြာဟ္မဏေ အာဂတေ သိသံ ဝိဝရိဿာမိ၊ အထ မံ သော ဒိသ္မာ ကထံ ပဝတ္တေဿတိ၊ တဿာဟံ ကထာနုသာရေန ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ”တိ ကထာပဝတ္တနတ္ထံ ဧဝမကာသိ။

ဥပသင်္ကမိတိ မြာဟ္မဏော “အယံ သသိသံ ပါရုပိတွာ သဗ္ဗရတ္ထိံ ပဓာနမနုယုတ္တော၊ ဣမဿ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွာ ဣမံ ဟဗျသေသံ ဒဿာမိ”တိ မြာဟ္မဏသညိ ဟုတွာ ဥပသင်္ကမိ။ မုဏ္ဍော အယံ ဘဝံ၊ မုဏ္ဍော အယံ ဘဝန္တိ သိသေ ဝိဝရိတမတ္တေ နိစကေသန္တိ ဒိသ္မာ “မုဏ္ဍော”တိ၊ အာဟ။ တတော သုဋ္ဌတရံ ဩလောကေန္တော ပဝတ္တမတ္တမ္ပိ သိခံ အဒိသ္မာ ဟိဋ္ဌေန္တော “မုဏ္ဍော”တိ အာဟ။ တတောဝါတိ ယတ္ထပ္ပိတော အဒ္ဓဿ၊ တမှာဝ ပဒေသာ။ မုဏ္ဍောပိ ဟိတိ ကေနစိ ကာရဏေန မုဏ္ဍိတသိသာပိ ဟောန္တိ။

မာ ဇာတိံ ပုစ္ဆာတိ ယဒိ ဒါနဿ မဟပ္ပလတံ ပစ္စာသီသဿိ၊ ဇာတိံ မာ ပုစ္ဆ။ အကာရဏံ ဟိ ဒက္ခိဏေယျဘာဝဿ ဇာတိ။ စရဏဉ္စ ပုစ္ဆာတိ အပိစ ခေါ သီလာဒိဂုဏဘေဒံ စရဏံ ပုစ္ဆ။ ဧတံ ဟိ ဒက္ခိဏေယျဘာဝဿ ကာရဏံ။ ဣဒါနိဿ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော ကဋ္ဌာ ဟဝေ ဇာယတိ ဇာတဝေဒေါတိ- အာဒိမာဟ။ တတြာယံ အဓိပ္ပါယော—ဣဓ ကဋ္ဌာ အဂ္ဂိ ဇာယတိ၊ န စ သော သာလာဒိကဋ္ဌာ ဇာတောဝ အဂ္ဂိကိစ္စံ ကရေတိ၊ သာပါနံ ဒေါဏိအာဒိကဋ္ဌာ ဇာတော န ကရေတိ၊ အတ္တနော ပန အတ္ထိယာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ယတော ဝါ တတော ဝါ ဇာတော ကရေတိယေဝ။ ဧဝံ န မြာဟ္မဏကုလာဒိသု ဇာတောဝ ဒက္ခိဏေယျော ဟောတိ၊ စဏ္ဍာလကုလာဒိသု ဇာတော န ဟောတိ၊ အပိစ ခေါ နိစကုလိနောပိ ဥစ္စကုလိနောပိ ဒိဏာသဝမုနိ မိတိမာ ဟိရိနိသေဓော အာဇာနိယော ဟောတိ၊ ဣမာယ မိတိဟိရိပမောက္ခာယ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဇာတိမာ ဥတ္တမဒက္ခိဏေယျော ဟောတိ။ သော ဟိ မိတိယာ ဂုဏေ ဓာရေတိ၊ ဟိရိယာ ဒေါသေ နိသေဓေတိတိ။ အပိစေတ္ထ မုနိတိ မောနဓမ္မေန သမန္တာ- ဂတော။ မိတိမာတိ ဝိရိယဝါ။ အာဇာနိယောတိ ကာရဏာကာရဏဇာန- ကော၊ ဟိရိနိသေဓောတိ ဟိရိယာ ပါပါနိ နိသေဓေတွာ ဌိတော။

သစ္စေန ဒန္တောတိ ပရမတ္ထသစ္စေန ဒန္တော။ ဒမသာ ဥပေတောတိ ဣန္ဒြိယ- ဒမေန ဥပေတော။ ဝေဒန္တဂ္ဂတိ စတုန္တံ မဂ္ဂဝေဒါနံ အန္တံ၊ စတုဟိ ဝါ မဂ္ဂဝေဒေဟိ ကိလေသာနံ အန္တံ ဂတော။ ဂုဿိတဗြဟ္မစရိယောတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဂုတ္တော။ ယညောပနီတောတိ ဥပနီတယညော ပဋိယာဒိတယညော စ။ တမုပဂ္ဂယေထာတိ ယေန ယညော ပဋိယာဒိတော၊ သော တံ ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏံ အဝုယေယျ။ “ဣန္ဒြမဂ္ဂယာမ၊ သောမမဂ္ဂယာမ၊ ဝရဏမဂ္ဂယာမ၊ ဤသာနမဂ္ဂယာမ၊ ယာမမဂ္ဂယာမာ”တိ ဣဒံ ပန အဝုဂါနံ နိရတ္ထကံ။ ကာလေနာတိ အဝုယန္တော စ “ကာလော ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ အန္တောမဇ္ဈနိကကာလေယေဝ တံ ဥပဂ္ဂယေယျ။ သော ဇုဟတိ ဒက္ခိဏေယျတိ ယော ဧဝံ ကာလေ ဒိဏာသဝံ အာမန္တေတွာ တတ္ထ စတုပစ္စယဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌပေတိ၊ သော ဒက္ခိဏေယျ ဇုဟတိ နာမ၊ န အစေတနေ အဂ္ဂိမိ ပက္ခိပန္တော။

ဣတိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ကထံ သုဏန္တော ပသီဒိတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော ပသာဒံ အာဝိကရောန္တော အဒ္ဓါ သုယိဋ္ဌန္တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—အဒ္ဓါ မမ ယိဒံ ဣဒါနိ သုယိဋ္ဌန္တ သုဟုတဉ္စ ဘဝိဿတိ၊ ပုဗ္ဗေပန အဂ္ဂိမိ ဈာပိတံ နိရတ္ထကံ အဟောသိတိ။ အညော ဇနောတိ “အဟံ ဗြာဟ္မဏော၊ အဟံ ဗြာဟ္မဏော”တိ

ဝဒန္တော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနော။ ဟဗျသေသန္တိ ဟုတသေသံ။ ဘုဇ္ဇတု ဘဝန္တိ အာဒိ ပုရိမသုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

န ခုါဟန္တိ န ခေါ အဟံ။ ကသ္မာ ပနေဝမာဟာတိ? တသ္မိံ ကိရ ဘောဇနေဥပဟဋ္ဌမတ္တေဝ “သတ္တာ ဘုဉ္ဇိဿတိ”တိ သညာယ စတူသု မဟာ- ဒိပေသု ဒွိသု ပရိတ္တဒိပသဟဿေသု ဒေဝတာ ပုပ္ဖလောဒီနိ စေဝ သပ္ပိ- နဝနိတတေလမရဗာဏိတာဒီနိ စ အာဒါယ မရပဋ္ဌလံ ပိဋေတွာ မရံ ဂဏှန္တိယော ဝိယ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တိတောဇမေဝ ဂဟေတွာ ပက္ခိပိံသု။ တေန တံ သုရမတ္တံ ဂတံ၊ မနုဿာနဉ္စ ဩဋ္ဌာရိကံ ဝတ္ထုတိ တေသံ တာဝ ဩဋ္ဌာရိကဝတ္ထုတာယ သမ္မာ ပရိဏာမံ န ဂစ္ဆတိ။ ဂေါယူသေ ပန တိလဗီဇာနိံ ပက္ခိပိတွာ ပက္ကတ္တာ ဩဋ္ဌာရိကမိဿကံ ဇာတံ၊ ဒေဝါနဉ္စ သုရမံ ဝတ္ထုတိ တေသံ သုရမဝတ္ထုတာယ သမ္မာ ပရိဏာမံ န ဂစ္ဆတိ။ သုက္ခဝိပဿကဒိဏာသဝဿာပိ ကုစ္ဆိယံ န ပရိဏမတိ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိဒိဏာသဝဿ ပန သမာပတ္တိ- ဗလေန ပရိဏာမေယျ။ ဘဂဝတော ပန ပါကတိကေနော ကမ္မဇတေဇေန ပရိဏာမေယျ။

အပ္ပဟရိတေတိ အဟရိတေ။ သစေ ဟိ ဟရိတေသု တိဏေသု ပက္ခိပေယျ။ သိနိဒ္ဓပါယာသေန တိဏာနိ ပူတိနိ ဘဝေယျ။ ဗုဒ္ဓါ စ ဘူတဂါမသိက္ခာပဒံ န ဝိတိက္ကမန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ယတ္ထ ပန ဂလပ္ပမာဏာနိ မဟာ- တိဏာနိ၊ တာဒိသေ ဌာနေ ပက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပ္ပါဏကေတိ သပ္ပါ- ဏကသ္မိံ ဟိ ပရိတ္တကေ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တေ ပါဏကာ မရန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ယံ ပန ဂစ္ဆိရံ မဟာဥဒကံ ဟောတိ၊ ပါတိသတေပိ ပါတိသဟဿေပိ ပက္ခိတ္တေ န အာလုဋ္ဌတိ၊ တထာရူပေ ဥဒကေ ဝဋ္ဋတိ။ ဩပိလာပေသီတိ သုဝဏ္ဏပါတိယာ သဒ္ဓိံယေဝ နိမုဇ္ဇာပေသိ။ ဓိဇ္ဈိဋ္ဌာယတိ ဓိဇ္ဈိဋ္ဌာယတိတိ ဧဝရူပံ သဒ္ဓိံ ကရေတိ။ ကိံ ပနေသပါယာသဿ အာနုဘာဝေါ၊ ဥဒါဟု တထာဂတဿာတိ? တထာ- ဂတဿ။ အယံ ဟိ မြာဟူဏော တံ ပါယာသံ ဩပိလာပေတွာ ဥမ္ပဂ္ဂံ အာရုယ သတ္တု သန္တိကံ အနာဂန္တာဝ ဂစ္ဆေယျ၊ အထ ဘဂဝါ “ဧတ္တကံ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ မမ သန္တိကံ အာဂမိဿတိ၊ အထဿာဟံ ဓမ္မဒေသနာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟဏံ ဘိန္ဒိတွာ သာသနေ ဩတာရေတွာ အမတပါနံ ပါယေဿာမီ”တိ အဓိဋ္ဌာန- ဗလေန ၂ ဧဝမကာသိ။

ဒါရု သမာဒဟာနောတိ ဒါရုံ ဈာပယမာနော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဟိ တေန္တိ ဧတံ
ဒါရုဇ္ဈာပနံ နာမ အရိယဓမ္မတော ဗဟိဒ္ဓါ။ ယဒိ ဧတေန သုဒ္ဓိ ဘဝေယျ။
ယေ ဒဝဉာဟကာဒယော^၁ ဗဟူနိ ဒါရုနိ ဈာပေန္တိ၊ တေ ပဌမတရံ သုဇ္ဈေယျ။
ကုသလာတိ ခန္ဓာဒီသု ကုသလာ။ အဇ္ဈတ္တမေဝုဇ္ဈလယာမိ ဇောတိန္တိ နိယ-
ကဇ္ဈတ္တေ အတ္တနော သန္တာနသ္မိ^၂ယေဝ ဉာဏဇောတိ^၃ ဇာလေမိ။ နိစ္စဂ္ဂိနီတိ
အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓေန သဗ္ဗညုတညာဏေန နိစ္စံ ပဇ္ဇလိတဂ္ဂိ။ နိစ္စသမာဟိတက္ခောတိ
နိစ္စံ သမ္မာ ဌပိတမိက္ခော။ မြဟ္မစရိယံ စရာမီတိ ဗောဓိမဏ္ဍေ စရိတံ မြဟ္မစရိယံ
ဂဟေတွာ ဧဝံ ဝဒတိ။

မာနော ဟိ တေ မြာဟ္မဏ ခါရိဘာရောတိ ယထာ ခါရိဘာရော ခန္ဓေန
ဝယုမာနော^၂ ဥပရိ ဌိတောပိ အက္ကန္တက္ကန္တဌာနေ ပထဝိယာ သဒ္ဓိ^၁ ဖုဿေတိ၊
ဧဝမေဝ ဇောတိဂေါတ္တကုလာဒီနိ မာနဝတ္ထု^၂နိ နိဿာယ ဥဿာပိတော
မာနောပိ တတ္ထ တတ္ထ ဣဿံ ဥပ္ပါဒေန္တော စတုသု အပါယေသု သံသိ-
ဒါပေတိ။ တေနာဟ “မာနော ဟိ တေ မြာဟ္မဏ ခါရိဘာရော”တိ။
ကောဓော ဓုမောတိ တဝ ဉာဏဂ္ဂိဿ ဥပတ္တိလေသဌေန ကောဓော ဓုမော။
တေန ဟိ တေ ဥပတ္တိလိဌော ဉာဏဂ္ဂိ န ဝိရောစတိ။ အသ္မုနိ မောသဝဇ္ဇန္တိ
နိရောဓဌေန^၃ မုသာဝါဒေါ ဆာရိကာ နာမ။ ယထာ ဟိ ဆာရိကာယ
ပဋိစ္ဆန္တော အဂ္ဂိ န ဇောတေတိ၊ ဧဝံ တေ မုသာဝါဒေန ပဋိစ္ဆန္တံ ဉာဏန္တိ
ဒဿေတိ။ ဇိဝှါ သုဇောတိ ယထာ တုယံ သုဝဏ္ဏရဇတလောဟကဌ-
မတ္တိကာသု အညတရမယာ ယာဂယဇနတ္ထာယ^၄ သုဇော ဟောတိ၊ ဧဝံ မယံ
ဓမ္မယာဂံ ယဇနတ္ထာယ ပဟူတဇိဝှါ သုဇောတိ ဝဒတိ။ ဟဒယံ ဇောတိဌာနန္တိ
ယထာ တုယံ နဒီတီရေ ဇောတိဌာနံ၊ ဧဝံ မယံ ဓမ္မယာဂဿ ယဇနဌာနတ္ထေန
သတ္တာနံ ဟဒယံ ဇောတိဌာနံ။ အတ္တာတိ စိတ္တံ။

ဓမ္မော ရဟဒေါတိ ယထာ တံ အဂ္ဂိ^၁ ပရိစရိတွာ ဓူမဆာရိကသေဒကိလိဌ-
သရိရော သုန္ဒရိကံ နဒီ^၂ ဩတရိတွာ နာယသိ၊ ဧဝံ မယံ သုန္ဒရိကာသဒိသေန
ဗာဟိရေန ရဟဒေန အတ္ထော နတ္ထိ၊ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂဓမ္မော ပန မယံ ရဟဒေါ၊
တတြာဟံ ပါဏသတမ္ပိ ပါဏသဟဿမ္ပိ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိပိ
ဧကပ္ပဟာရေန နာပေမိ။ ‘သီလတိက္ခောတိ တဿ ပန မေ ဓမ္မရဟဒဿ
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ တိတ္ထန္တိ ဒဿေတိ။ အနာဝိလောတိ ယထာ တုယံ သုန္ဒရိကာ
နဒီ စတုဟိ ပဉ္စဟိ ဧကတော နာယန္တေဟိ ဟေဋ္ဌပရိယဝါလိကာ အာလုဌာ

၁-ဆဝဉာဟကာဒယော (သီ)

၂-နိဇောတဌေန (က)

၂-ဝယုမာနော (သီ၊ သျာ)

၄-အညတရာ မဟာယာဂံ ယဇနတ္ထာယ (သီ)

ဟောတိ၊ န ဧဝံ မယံ ရဟဒေါ၊ အနေကသတသဟဿေသုပိ ပါဏေသု
 ဩတရိတွာ နာယန္တေသု သော အနာဝိလော ဝိပုသန္ဓောဝ ဟောတိ။ သန္တိ
 သတံ ပသတ္ထောတိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဏ္ဍိတာနံ ပသဋ္ဌော။ ဥတ္တမတ္ထေန ဝါ သော
 သန္တိတိ ဝုစ္စတိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ ပသတ္တတ္တာ သတံ ပသတ္ထော။ တရန္တိ ပါရန္တိ
 နိဗ္ဗာနပါရံ ဂစ္ဆန္တိ။

ဣဒါနိ အရိယမဂ္ဂရဟဒဿ အင်္ဂါနိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေန္တော သစ္စံ ဓမ္မောတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သစ္စန္တိ ဝစီသစ္စံ။ ဓမ္မောတိ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပဝါယာမသတိ-
 သမာဓယော ဒဿေတိ။ သံယမောတိ ဣမိနာ ကမ္မန္တာဇီဝါ ဂဟိတာ။ သစ္စန္တိ
 ဝါ ဣမိနာ မဂ္ဂသစ္စံ ဂဟိတံ။ သာ အတ္ထတော သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေကု စာ”တိ ၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပန ဂဟိတာယ တဂ္ဂတိကတ္တာ
 သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ ဓမ္မောတိ ဣမိနာ ဝါယာမသတိသမာ-
 ဓယော။ သံယမောတိ ဣမိနာ ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ ၂။ ဧဝမ္ပိ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ
 ဒဿိတော ဟောတိ။ အထ ဝါ သစ္စန္တိ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ တံ အတ္ထတော နိဗ္ဗာနံ။
 ဓမ္မောတိပဒေန ဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပေါ ဝါယာမော သတိ သမာဓိတိ ပဉ္စင်္ဂါနိ
 ဂဟိတာနိ။ သံယမောတိ ဝါစာ ကမ္မန္တော အာဇီဝေါတိ တိဏီ။ ဧဝမ္ပိ
 အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ မြဟ္မစရိယန္တိ ဧတံ မြဟ္မစရိယံ
 နာမ။ မဇ္ဈေ သီတာတိ သဿတုစ္ဆေဒေ ဝဇ္ဇေတွာ မဇ္ဈေ နိဿိတာ။
 မြဟ္မပတ္တိတိ သေဋ္ဌပတ္တိ။ သ တုဇ္ဈာတေသု နမော ကရောဟိတိ ဧတ္ထ
 တ-ကာရော ပဒသန္တိကရော၊ သ တံ ဥဇ္ဈာတေသု ခိဏာသဝေသု နမော
 ကရောဟိတိ အတ္ထော။ တမဟံ နရံ ဓမ္မသာရီတိ မြူဒီတိ ယော ဧဝံ
 ပဋိပဇ္ဇတိ၊ တမဟံ ပုဂ္ဂလံ “ဓမ္မသာရီ ဧသော ဓမ္မသာရိယာ ပဋိစ္ဆန္တော”တိ ၃ စ
 “ကုသလဓမ္မေဟိ အကုသလဓမ္မေ သာရေတွာ ဌိတော”တိ ဝါတိ ဝဒါမိတိ။ ။
 နဝမံ။

၁၀-ဗဟုဒိတရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ ဒသမေ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေတိ ပစ္စုသသမယေ လောကံ
 ဩလောကေန္တော တဿ မြာဟူဏဿ အရဟတ္တဿ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ
 “ဂစ္ဆာမိဿ သင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ”တိ ဂန္တာ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရတိ။ နဋ္ဌာ
 ဟောန္တိတိ ကသိတွာ ဝိဿဋ္ဌာ အဋ္ဌဝိမုခါ စရမာနာ မြာဟူဏေ ဘုဒ္ဓိတုံ ဂတေ
 ပလာတာ ဟောန္တိ။ ပဗ္ဗဏ်န္တိ သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓါသနံ။ အာဘုဇိတွာတိ

၁-အဘိ ၁-၂၁၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါတိ (သျှာ) ၃-ပဋိပဇ္ဇောတိ (သျှာ)

ဗန္ဓိတွာ။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ ဥပရိမံ သရိရံ ဥဇုကံ ဌပေတွာ အဋ္ဌာရသ
 ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေကောဋိယာကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ
 ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ ဌပယိတွာ၊ မုခသမိပေ ဝါ ကတွာတိ အတ္ထော။
 တေနဝ ဝိဘဏ် ဝုတ္တံ “အယံ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ သူပဋ္ဌိတာ နာသိကဂ္ဂေ
 ဝါ မုခနိမိတ္ထေ ဝါ၊ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ^၁။ အထ ဝါ
 “ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ
 ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ ဧဝံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ^၂ ဝုတ္တနယေနပေတ္ထ အတ္ထော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြာယံ သင်္ခေပေါ “ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိံ ကတွာ”တိ။ ဧဝံ
 နိသိဒန္တော စ ပန ဆဗ္ဗဏ္ဏာ သနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေတွာ နိသိဒိ။ ဥပသင်္ကမ္ပိတိ
 ဒေါမနဿာဘိဘူတော အာဟိဏ္ဏန္တော “သုခေန ဝတာယံ သမဏော^၃
 နိသိန္တော”တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမ္ပိ။

အဇ္ဇသဋ္ဌိံ^၄ န ဒိဿန္တိတိ အဇ္ဇ ဆဒိဝသမတ္တကာ ပဋ္ဌာယ န ဒိဿန္တိ။
 ပါပကာတိ လာမကာ တိလခါဏုကာ။ တေန ကိရ တိလခေတ္တေ ဝပိတေ
 တဒဟေဝ ဒေဝေါ ဝဿိတွာ တိလေ ပံသုမိ ဩသီဒါပေသိ၊ ပုပ္ဖံ ဝါ ဖလံ ဝါ
 ဂဟေတုံ နာသက္ခိံသု။ ယေပိ ဝမ္ဘိံသု၊ တေသံ ဥပရိပါဏကာ ပတိတွာ ပဏ္ဏာနိ
 ခါဒိံသု၊ ဧကပဏ္ဏဒုပဏ္ဏာ ခါဏုကာ အဝသိဿိံသု။ မြာဟ္မဏော ခေတ္တံ
 ဩလောကေတုံ ဂတော တေ ဒိဿာ “ဝမ္ဘိယာ မေ တိလာ ဂဟိတာ၊ တေပိ
 နဋ္ဌာ”တိ ဒေါမနဿဇာတော အဟောသိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဥဿောဋ္ဌိကာယာတိ ဥဿာဟေန ကဏ္ဍနဂုံဋ္ဌာဒီနိ ဥက္ခိပိတွာ ဝိစရန္တာ^၅
 ဥပ္ပတန္တိ။ တဿ ကိရ အနုပုဗ္ဗေန ဘောဂေသု ပရိက္ခိဏေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗဿ
 အဘာဝေန တုစ္ဆကောဋ္ဌာ အဟေသုံ။ တဿ ဣတော စိတော စ သတ္တဟိ
 သရေဟိ အာဂတာ မူသိကာ တေ တုစ္ဆကောဋ္ဌေ^၆ ပဝိသိတွာ ဥယျာနကိဋ္ဌိ
 ကိဋ္ဌန္တာ ဝိယ နစ္စန္တိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဧဝမာဟ။

ဥပ္ပါဋကေဟိ သဉ္ဇန္တောတိ ဥပ္ပါဋကပါဏကေဟိ သဉ္ဇန္တော။ တဿ ကိရ
 မြာဟ္မဏဿ သယနတ္ထာယ သန္တတံ တိဏပဏ္ဏသန္တာရံ ကောစိ အန္တရန္တရာ
 ပဋိဇဂ္ဂန္တော နတ္ထိ။ သော ဒိဝသံ အရညေ ကမ္မံ ကတွာ သာယံ အာဂန္တာ
 တသ္မိံ နိပဇ္ဇတိ။ အထဿ ဥပ္ပါဋကပါဏကာ သရိရံ ဧကန္တန္တံ ကရောန္တာ
 ခါဒန္တိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဧဝမာဟ။

၁-အဘိ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ ဖျာနဝိဘဏ်။ ၂-ခု ၉-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သမဏော ဂေါတမော (သျှာ)
 ၄-ဝိရဝန္တာ (သိ) ၅-တုစ္ဆကောဋ္ဌာနိ (က)

ဝိဘဝမတ္တာ^၁ အဟောသိ၊ တာဝ တာ ဝိဝေဝိ ဟုတွာ ပတိကုလေသု ဝသိတုံ လဘိံသု။ ယဒါ ပန သော နိဒ္ဒနော ဇာတော၊ တဒါ တာ “ဝိတုဃရံ^၂ ဂစ္ဆထာ”တိ သဿုသသုရာဒိဟိ နိက္ကမ္မိတာ တတော တဿေဝ ဃရံ အာဂန္တာ ဝသန္တိယော မြာဟူဏဿ ဘောဇနကာလေ “ဂစ္ဆထ အယျကေန သဒ္ဓိံ ဘုဉ္ဇထာ”တိ ပုတ္တေ ပေသေန္တိ၊ တေဟိ ပါတိယံ ဟတ္ထေသု ဩတာရိတေသု မြာဟူဏော ဟတ္ထဿ ဩကာသံ န လဘတိ။ တံ ဂဟေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဝိနံလတိ ကဋ္ဌာရပိင်္ဂလာ။ တိလဏာဟတာတိ ကာဋ္ဌသေတာဒိဝဏ္ဏေဟိ တိလကေဟိ အာဟတဂတ္တာ။ သောတ္တံ ပါဒေန ဗောဓေတိတိ နိဒ္ဓံ ဩက္ကန္တံ ပါဒေန ပဟရိတွာ ပဗောဓေတိ။ အယံ ကိရ မြာဟူဏော မူသိကသဒ္ဓေန ဥဗ္ဗာဠော ဥပ္ပါဋကေဟိ စ ခဇ္ဇမာနော သဗ္ဗရတ္တိံ^၃ နိဒ္ဓံ အလဘိတွာ ပစ္စုသ- ကာလေ နိဒ္ဓါယတိ။ အထ နံ အက္ခိသု နိမ္မိလိတမတ္ထေသေဝ “ကိ” ကရောသိ မြာဟူဏ၊ ပစ္စာ စ ပုဗ္ဗေ စ ဂဟိတဿ ဣဏဿ ဝမိ မတ္ထကံ ပတ္တာ၊ သတ္တ မိတရော ပေါသေတဗ္ဗာ၊ ဣဒါနိ ဣဏာယိကာ အာဂန္တာ ဂေဟံ ပရိဝါရေသန္တိ၊ ဂစ္ဆ ကမ္မံ ကရောဟိ”တိ ပါဒေန ပဟရိတွာ ပဗောဓေတိ။ တံ ဂဟေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဣဏာယိကာတိ ယေသံ အနေန ဟတ္ထတော ဣဏံ ဂဟိတံ။ သော ကိရ ကဿမိ ဟတ္ထတော ဧကံ ကဟာပဏံ ကဿမိ ဒွေ ကဿမိ ဒသ။ပ။ ကဿမိ သတန္တိ ဧဝံ ဗဟူနံ ဟတ္ထတော ဣဏံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တေ ဒိဝါ မြာဟူဏံ အပဿန္တာ “ဂေဟတော တံ နိက္ခန္တမေဝ ဂဏှိဿာမာ”တိ ဗလဝပစ္စုသေ ဂန္တာ စောဒေန္တိ။ တံ ဂဟေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဘဂဝါ တေန မြာဟူဏေန ဣမာဟိ သတ္တဟိ ဂါထာဟိ ဒုက္ခေ ကထိတေ “ယံ ယံ မြာဟူဏ တယာ ဒုက္ခံ ကထိတံ၊ သဗ္ဗမေတံ မယံ နတ္ထိ”တိ ဒဿေန္တာ ပဋိဂါထာဟိ မြာဟူဏဿ ဓမ္မဒေသနံ ဝဇေသိ။ မြာဟူဏော တာ ဂါထာ သုတွာ ဘဂဝတိ ပသန္တာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တံ ဒဿေတုံ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘာရုဒ္ဓါဇဂေါတ္တောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အလတ္တာတိ လဘိ။

တဉ္စ ပန မြာဟူဏံ ဘဂဝါ ပဗ္ဗာဇေတွာ အာဒါယ ဇေတဝနံ ဂန္တာ ပုနဒိဝသေ တေန ထေရေန ပစ္စာသမဏေန ကောသလရညော ဂေဟဒ္ဓါရံ

အဂမာသိ။ ရာဇာ “သတ္တာ အာဂတော”တိ သုတွာ ပါသာဒါ ဩရယု
 ဝဋ္ဋိတွာ ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ တထာဂတံ ဥပရိပါသာဒံ အာရော-
 ပေတွာ ဝရာသနေ နိသီဒါပေတွာ ဂန္ဓောဒကေန ပါဒေ ဓောဝိတွာ သတ-
 ပါကတေလေန မက္ခေတွာ ယာဂံ အာဟရာပေတွာ ရဇတဒဏ္ဍံ သုဝဏ္ဏကဋ္ဌန္တိ၊
 ဂဟေတွာ သတ္ထု ဥပနာမေသိ။ သတ္တာ ပတ္တံ ပိဒဟိ။ ရာဇာ တထာဂတဿ
 ပါဒေသု ပတိတွာ “သစေ မေ ဘန္တေ ဒေါသော အတ္ထိ၊ ခမထာ”တိ
 အာဟ။ နတ္ထိ မဟာရာဇာတိ။ အထ ကဿ ယာဂံ န ဂဏှထာတိ။
 ပလိဗောဓော အတ္ထိ မဟာရာဇာတိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ ယာဂံ အဂဏှန္တေ-
 ဟေဝ လဘိတဗ္ဗော ဧသ ပလိဗောဓော၊ ပဋိဗလော အဟံ ပလိဗောဓံ ဒါတုံ၊
 ဂဏှထာ ဘန္တေတိ။ သတ္တာ အဂ္ဂဟေသိ။ မဟလ္လကတ္ထေရောပိ ဒီဃရတ္တံ
 ဆာတော ယာဝဒတ္တံ ယာဂံ ပိဝိ။ ရာဇာ ခါဒနိယဘောဇနိယံ ဒတွာ ဘတ္တ-
 ကိစ္စာဝသာနေ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ အာဟ—“ဘဂဝါ တုမှေ ပဝေဏိယာ
 အာဂတေ ဩက္ကာကဝံသေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ စက္ကဝတ္တိသိရိံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ
 လောကေ အဂ္ဂတံ ပတ္တော၊ ကော နာမ ဘန္တေ တုမှာကံ ပလိဗောဓော”တိ။
 မဟာရာဇေ ဧတဿ မဟလ္လကတ္ထေရဿ ပလိဗောဓော အမှာကံ ပလိဗောဓ-
 သဒိသောဝါတိ။

ရာဇာ ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ “ကော ဘန္တေ တုမှာကံ ပလိဗောဓော”တိ ပုစ္ဆိ။
 ဣဏပလိဗောဓော မဟာရာဇာတိ။ ကိတ္တကော ဘန္တေတိ။ ဂဏှဟိ မဟာ-
 ရာဇာတိ။ ရညော “ဧကံ ဒွေ သတံ သဟဿ”န္တိ ဂဏှန္တဿ အင်္ဂုလိယော
 နပ္ပဟောန္တိ။ အထေကံ ပုရိသံ ပက္ခောသိတွာ “ဂစ္ဆ ဘဏေ နဂရေ ဘေရိံ
 စရာပေဟိ ‘သဗ္ဗေ ဗဟုမီတိကဗြာဟ္မဏဿ ဣဏာယိကာ ရာဇင်္ဂဏေ သန္ဓိ-
 ပတန္တု’တိ”။ မနုဿာ ဘေရိံ သုတွာ သန္ဓိပတိံ သု။ ရာဇာ တေသံ ဟတ္ထတော
 ပဏ္ဏာနိ အာဟရာပေတွာ သဗ္ဗေသံ အနုနံ ဓနမဒါသိ။ တတ္ထ သုဝဏ္ဏမေဝ
 သတသဟဿဂ္ဂနကံ အဟောသိ။ ပုန ရာဇာ ပုစ္ဆိ “အညောပိ အတ္ထိ ဘန္တေ
 ပလိဗောဓော”တိ။ ဣဏံ နာမ မဟာရာဇေ ဒတွာ မုစ္စိတုံ သက္ကာ၊ ဧတာ ပန
 သတ္တ ဒါရိကာ မဟာပလိဗောဓော မယုန္တိ။ ရာဇာ ယာနာနိ ပေသေတွာ
 တဿ မီတရော အာဟရာပေတွာ အတ္တနော မီတရော ကတွာ တံ တံ ကုလဃရံ
 ပေသေတွာ “အညောပိ ဘန္တေ အတ္ထိ ပလိဗောဓော”တိ ပုစ္ဆိ။ ဗြာဟ္မဏီ
 မဟာရာဇာတိ။ ရာဇာ ယာနံ ပေသေတွာ တဿ ဗြာဟ္မဏီ အာဟရာပေတွာ
 အယျိကဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပုန ပုစ္ဆိ “အညောပိ ဘန္တေ အတ္ထိ ပလိဗောဓော”တိ။

နတ္ထိ မဟာရာဇာတိ ဂုတ္တေ ရာဇာပိ စိဝရဒုဿာနိ ဒါပေတွာ “ဘန္တေ မမသန္တကံ
တုမှာကံ ဘိက္ခုဘာဝံ ဇာနာထာ” တိ အာဟ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ အထ နံ
ရာဇာ အာဟ “ဘန္တေ စိဝရိဏ္ဏုပါတာဒယောပိ သဗ္ဗေ ပစ္စယာ အမှာကံ
သန္တကာ ဘဝိဿန္တိ၊ တုမေ တထာဂတဿ မနံ ဂဟေတွာ သမဏဓမ္မံ
ကရောထာ” တိ။ ထေရော တထေဝ အပ္ပမတ္တော သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော
နစိရဿေဝ အာသဝက္ခယံ ပတ္တောတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဥပါသကဝဂ္ဂ

၁-ကသိဘာရဒ္ဒါဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ၊ ပဌမေ မဂဓေသုတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။
ဒက္ခိဏာဂိရိသို့န္တိ ရာဇဂဟံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတဿ ဂိရိနော ဒက္ခိဏဘာဂေ
ဇနပဒေါ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ ဇနပဒေ၊ တတ္ထ ဝိဟာရဿာပိ တဒေဝ နာမံ။
ဧကနာဠာယံ မြာဟူဏဂါမေတိ ဧကနာဠာတိ တဿ ဂါမဿ နာမံ။
မြာဟူဏာ ပနေတ္ထ သမ္ပဟုလာ ပဋိဝသန္တိ၊ မြာဟူဏဘောဂေါ ဧဝ ဝါ သော၊
တသ္မာ “မြာဟူဏဂါမော” တိ ဂုစ္စတိ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ယံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓရဋ္ဌေ ဧကနာဠံ
မြာဟူဏဂါမံ ဥပနိဿာယ ဒက္ခိဏဂိရိမဟာဝိဟာရေ မြာဟူဏဿ ဣန္ဒြိယ-
ပရိပါကံ အာဂမယမာနော ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန။ ကသိဘာရ-
ဒ္ဒါဇဿာတိ သော မြာဟူဏော ကသိံ နိဿာယ ဇီဝတိ၊ ဘာရဒ္ဒါဇောတိ
စဿ ဂေါတ္တံ။ ပဉ္စမတ္တာနီတိ ပဉ္စ ပမာဏာနိ၊ အနုနာနိ အနဓိကာနိ ပဉ္စနင်္ဂလ-
သတာနီတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ပယုတ္တာနီတိ ယောဇိတာနိ၊ ဗလီဗဒ္ဒါနံ ခန္ဓေသု
ဌပေတွာ ယုဂေ ယောတ္တေဟိ ယောဇိတာနီတိ အတ္တော။

ဝပ္ပကာလေတိ ဝပ္ပနကာလေ ဗီဇနိက္ခေပသမယေ။ တတ္ထ ဒွေ ဝပ္ပါနိ
ကလလဝပ္ပဉ္စ ပံသုဝပ္ပဉ္စ။ ပံသုဝပ္ပံ ဣမ အဓိပ္ပေတံ၊ တဉ္စ ခေါ ပဌမဒိဝသေ
မင်္ဂလဝပ္ပံ။ တတ္ထာယံ ဥပကရဏသမ္ပဒါ—တိဏိ ဗလီဗဒ္ဒါသဟဿာနိ ဥပဋ္ဌာပိ-
တာနိ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ သုဝဏ္ဏမယာနိ သိင်္ဂါနိ ပဋိမုက္ကာနိ၊ ရဇတမယာ ခုရာ၊

သဗ္ဗေ သေတမာလာဟိ စေဝ ဂန္ဓပဉ္စင်္ဂလီဟိ စ အလင်္ကတာ ပရိပုဏ္ဏပဉ္စင်္ဂါ^၁
 သဗ္ဗလက္ခဏသမ္ပန္နာ၊ ဧကစ္စေ ကာဠာ အဇ္ဇနဝဏ္ဏာ၊^၂ ဧကစ္စေ သေတာ
 ဖလိကဝဏ္ဏာ၊^၃ ဧကစ္စေ ရတ္တာ ပဝါဠဝဏ္ဏာ၊ ဧကစ္စေ ကမ္ဘာသာ မသာရဂလ္လ-
 ဝဏ္ဏာ။ ဧဝံ ပဉ္စသတာ ကဿကာ သဗ္ဗေ အဟတသေတဝတ္ထာ ဂန္ဓမာလာ-
 လင်္ကတာ ဒက္ခိဏအံသကုဋေသု ပတိဋ္ဌိတပုပ္ဖစုမ္ပဋကော ဟရိတာလမနောသိလာ-
 လဉ္စနုဇ္ဇလဂတ္တာ၊^၄ ဒသ ဒသ နင်္ဂလာ ဧကေကဂုမ္ဘာ ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ နင်္ဂလာနံ
 သီသဉ္စ ယုဂဉ္စ ပတောဒါ စ သုဝဏ္ဏခဏိတာ။ ပဌမနင်္ဂလေ အဋ္ဌ ဗလီဗဒ္ဒါ
 ယုတ္တာ၊ သေသေသု စတ္တာရော စတ္တာရော၊ အဝသေသာ ကိလန္တပရိဝတ္တနတ္ထံ
 အာနိတာ။ ဧကေကဂုမ္ဘေ ဧကေကဗီဇသကဋံ ဧကေကော ကသတိ၊ ဧကေကော
 ဝပ္ပတိ။

ဗြာဟ္မဏော ပန ပဂေဝ မဿကမ္ဘံ ကာရာပေတွာ နှာယိတွာ သုဂန္ဓဂန္ဓေဟိ
 ဝိလိတ္တော ပဉ္စသတဉ္စနကံ ဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ သဟဿဉ္စနကံ ဧကံသံ ကရိတွာ
 ဧကေကိဿာ အင်္ဂလိယာ ဒွေ ဒွေတိ ဝိသတိ အင်္ဂလိမုဒ္ဒိကာယော ကဏ္ဍေသု
 သီဟကုဏ္ဍလာနိ သီသေ ဗြဟ္မဝေဌနံ ပဋိမုဒ္ဓိတွာ သုဝဏ္ဏမာလံ ကဏ္ဍေ ကတွာ
 ဗြာဟ္မဏဂဏပရိဝုတော ကမ္ဘန္တံ ဝေါသာသတိ။ အထဿ ဗြာဟ္မဏီ အနေက-
 သတဘာဇနေသု ပါယာသံ ပစာပေတွာ မဟာသကဋေသု အာရောပေတွာ
 ဂန္ဓောဒကေန နှာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ ဗြာဟ္မဏီဂဏပရိဝုတော
 ကမ္ဘန္တံ အဂမာသိ။ ဂေဟမ္ဘိဿ ဟရိတုပလိတ္တံ ဝိပ္ပကိဏ္ဍလာဇံ ပုဏ္ဏဃဋ္ဌ-
 ကဒလိဇေပဋ္ဌာကာဟိ အလင်္ကတံ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ သုကတဗလိကမ္ဘံ၊ ခေတ္တဉ္စ
 တေသုတေသုဌာနေသု သမုဿိတဒ္ဓဇပဋ္ဌာကံ အဟောသိ။ ပရိဇနကမ္ဘကာရေဟိ
 သဒ္ဓိံ ဩသဋ္ဌပရိသာ အမုတေယျသဟဿာ အဟောသိ၊ သဗ္ဗေ အဟတဝတ္ထာ၊
 သဗ္ဗေသံ ပါယာသဘောဇနမေဝ ပဋိယတ္တိ။

အထ ဗြာဟ္မဏော သုဝဏ္ဏပါတိ^၅ ခောဝါပေတွာ ပါယာသဿ ပူရေတွာ
 သပ္ပိမရုဇာဏိတေဟိ အဘိသင်္ခရိတွာ နင်္ဂလဗလိကမ္ဘံ ကာရာပေသိ။ ဗြာဟ္မဏီ
 ပဉ္စန္တံ ကဿကသတာနံ သုဝဏ္ဏရဇတကံသတမ္ပလောဟမယာနိ ဘာဇနာနိ
 ဒါပေတွာ သုဝဏ္ဏကဋ္ဌန္တံ၊ ဂဟေတွာ ပါယာသေန ပရိဝိသန္တိ ဂစ္ဆတိ။
 ဗြာဟ္မဏော ပန ဗလိကမ္ဘံ ကာရေတွာ ရတ္တဗန္ဓိကာယော^၆ ဥပါဟနာယော
 အာရောဟိတွာ ရတ္တသုဝဏ္ဏဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ “ဣဓ ပါယာသံ ဒေထ၊ ဣဓ

၁-ပရိပုဏ္ဏပဉ္စင်္ဂါ (သီ)

၂-ဗလာကဝဏ္ဏာ (သီ)၊ ဗလာဟကဝဏ္ဏာ (သျှာ)

၅-ပရိဝိသတိ (က)

၂-အဇ္ဇနဝဏ္ဏာ (က)

၄-....အဇ္ဇနုဇ္ဇလဂတ္တာ (ဋီကာ)

၆-ရတ္တဗန္ဓိကာယော (သျှာ)

သပ္ပိံ ဒေထ၊ ဣမ သက္ခရံ ဒေထာ”တိ ဝေါသာသမာနော ဝိစရတိ။ အယံ တာဝ ကမ္မန္တေ ပဝတ္တိ။

ဝိဟာရေ ပန ယတ္ထ ယတ္ထ ဗုဒ္ဓါ ဝသန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ နေသံ ဒေဝသိကံ ပဉ္စ ကိစ္စာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ? ပုရေဘတ္တကိစ္စံ ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စံ ပုရိမယာမကိစ္စံ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စန္တိ။

တတြိဒံ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ—ဘဂဝါဟိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဥပဋ္ဌာကာနုဂ္ဂဟတ္ထံ သရီရဗာသုကတ္ထဉ္စ မုခဓောဝနာဒိပရိကမ္ပံ ကဘွာ ယာဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ၊ တာဝ ဝိဝိတ္တာသနေ ဝိတိနာမေတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ စိဝရံ ပါရုပိတွာ ပတ္တမာဒါယ ကဒါစိ ဧကကော၊ ကဒါစိ ဘိက္ခုသံဃပရိပုတော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ ကဒါစိ ပကတိယာ၊ ကဒါစိ အနေကေဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ ဝတ္တမာနေဟိ။ သေယျထိဒံ? ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတော လောကနာထဿ ပုရတော ပုရတော ဂန္ဓာ မုဒုဂတိယော ဝါတာ^၁ ပထဝီ^၂ သောဓေန္တိ၊ ဝလာဟကာ ဥဒက-ဗုဿိတာနိ မုဉ္ဇန္တာ မဂ္ဂေ ရေဏုံ ဂူပသမေတွာ ဥပရိ ဝိတာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ အပရေ ဝါတာ ပုပ္ဖုနိ ဥပဟရိတွာ^၂ မဂ္ဂေ ဩကိရန္တိ။ ဥန္တတာ ဘူမိပ္ပဒေသာ ဩနမန္တိ၊ ဩနတာ ဥန္တမန္တိ။ ပါဒနိက္ခေပသမယေ သမာဝ ဘူမိ ဟောတိ၊ သုခသမ္ပဿာနိ ပဒုမပုပ္ဖုနိ ဝါ ပါဒေ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ဣန္ဒြိလဿ အန္တော ဌပိတမတ္တေ ဒက္ခိဏပါဒေ သရီရာ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော နိက္ခမိတွာ သုဝဏ္ဏရသသိဉ္ဇနာနိ^၃ ဝိယ စိတြပဋ္ဌပရိက္ခိတ္တာနိ ဝိယ စ ပါသာဒကုဋ္ဌာဂါရာ-ဒိနိ ကရောန္တိယော^၄ ဣတော စိတော စ ဝိဓာဝန္တိ။ ဟတ္ထိအဿဝိဟင်္ဂါ-ဒယော သကသကဋ္ဌာနေသု ဌိတာယေဝ မရုရေနာကာရေန သဒ္ဓံ ကရောန္တိ၊ တထာ ဘေရိဝိဏာဒိနိ တူရိယာနိ မနုဿာနဉ္စ ကာယူပဂါနိ အာဘရဏာနိ။ တေန သညာဏေန မနုဿာ ဇာနန္တိ “အဇ္ဇ ဘဂဝါ ဣမ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော”တိ။ တေ သုနိဝတ္ထာ သုပါရတာ ဂန္ဓပုပ္ဖုဒိနိ အာဒါယ သရာ နိက္ခမိတွာ အန္တရဝိထိ^၅ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂန္ဓပုပ္ဖုဒိဟိ သက္ကစ္စံ ပူဇေတွာ ဝဉ္ဇိတွာ “အမှာကံ ဘန္တေ ဒသ ဘိက္ခု။ အမှာကံ ဝိသတိ၊ အမှာကံ ဘိက္ခုသတံ ဒေထာ”တိ ယာစိတွာ ဘဂဝတောပိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတေန ပဋိမာနေန္တိ။

၁-မုဒုဂတဝါတာ (သျှာ)

၂-သုဝဏ္ဏရသသိဉ္ဇရာနိ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဥပရိ ဟရိတွာ (သျှာ)

၄-အလင်္ကရောန္တိယော (က)

ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော တေသံ သန္တာနာနိ ဩလောကေတွာ တထာ ဓမ္မံ
ဒေသေတိ၊ ယထာ ကေဓိ သရဏဂမနေ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကေဓိ ပဉ္စသု သီလေသု၊
ကေဓိ သောတာပတ္တိသကဒါဂါမိအနာဂါမိဖလာနံ အညတရသ္မိံ၊ ကေဓိ
ပဗ္ဗဇိတွာ အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေတိ။ ဧဝံ မဟာဇနံ အနုဂ္ဂဟေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဂန္ဓမဏ္ဍလမာဠေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိဿိဒတိ
ဘိက္ခုနံ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနံ အာဂမယမာနော။ တတော ဘိက္ခုနံ
ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ ဥပဋ္ဌာကော ဘဂဝတော နိဝေဒေတိ။ အထ ဘဂဝါ
ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသတိ။ ဣဒံ တာဝ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ။

အထ ဘဂဝါ ဧဝံ ကတပုရေဘတ္တကိစ္စော ဂန္ဓကုဋိယာ ဥပဋ္ဌာနေ နိဿိဒိတွာ
ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ပါဒဝိဋ္ဌေ ဌတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ဩဝဒတိ “ဘိက္ခဝေ
အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ၊ ဒုလ္လဘော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ လောကသ္မိံ၊ ဒုလ္လဘော
မနုဿတ္တပဋိလာဘော၊ ဒုလ္လဘာ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိံ၊ ဒုလ္လဘာ ပဗ္ဗဇော၊ ဒုလ္လဘံ
သဒ္ဓမ္မဿဝန”န္တိ။ တတ္ထ ကေဓိ ဘဂဝန္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တိ။ ဘဂဝါ တေသံ
စရိယာနုရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေတိ။ တတော သဗ္ဗေပိ ဘဂဝန္တံ ဝဋ်တွာ အတ္တနော
အတ္တနော ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကေဓိ အရညံ၊ ကေဓိ ရုက္ခမူလံ၊
ကေဓိ ပဗ္ဗတာဒိနံ အညတရံ၊ ကေဓိ စာတုမဟာရာဇိကဘဝနံ။ပ။ ကေဓိ
ဝသဝတ္တိဘဝနန္တိ။ တတော ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသိတွာ သစေ အာကင်္ခတိ၊
ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော မုဟုတ္တံ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။
အထ သမဿာသိတကာယော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဒုတိယဘာဂေ လောကံ ဝေါလော-
ကေတိ။ တတိယဘာဂေ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တတ္ထ
မဟာဇနော ပုရေဘတ္တံ ဒါနံ ဒတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ သုနိဝတ္ထော သုပါရတော
ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ အာဒါယ ဝိဟာရေ သန္နိပတတိ။ တတော ဘဂဝါ သမ္ပတ္တပရိသာယ
အနုရူပေန ပါဠိဟာရိယေန ဂန္ဓာ ဓမ္မသဘာယံ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသဇ္ဇ
ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကာလယုတ္တံ သမယယုတ္တံ။ အထ ကာလံ ဝိဒိတွာ ပရိသံ
ဥယျောဇေတိ၊ မနုဿာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ်တွာ ပက္ကမန္တိ။ ဣဒံ ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စံ။

သော ဧဝံ နိဋ္ဌိတပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စော သစေ ဂတ္တာနိ ဩသိဋ္ဌိတုကာမော
ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓါသနာ ဝုဋ္ဌာယ နှာနကောဋ္ဌကံ ပဝိသိတွာ ဥပဋ္ဌာကေန ပဋိယာ-
ဒိတဥဒကေန ဂတ္တာနိ ဥတုံ ဂါဟာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာကောပိ ဗုဒ္ဓါသနံ အာနေတွာ
ပဗ္ဗေါဋ္ဌေတွာ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ ပညာပေတိ။ ဘဂဝါ သုရတ္တဒုပနံ၂
နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကတွာ တတ္ထ အာဂန္ဓာ

၁-သဒ္ဓါသမ္ပဒါ(က)၊ သမ္ပတ္တိ(ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၄၇-ပိဋေ) ၂-ရတ္တဒုပနံ (သီ၊ သျာ)
သံ-၈ ၁-၁၅

နိဿိဒတိ ဧကကောဝ မဟုတ္တံ ပဋိသလ္လိနော။ အထ ဘိက္ခု တတော တတော
အာဂမ္မ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဧကစေ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဧကစေ
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဧကစေ ဓမ္မဿဝနံ ယာစန္တိ။ ဘဂဝါ တေသံ အဓိပ္ပါယ် သမ္မာဒေန္တော
ပုရိမယာမံ ဝိတိနာမေတိ။ ဣဒံ ပုရိမယာမကိစ္စံ။

ပုရိမယာမကိစ္စပရိယောသာနေ ပန ဘိက္ခုသု ဘဂဝန္တံ ဝဋ်တွာ ပက္ကမန္တေသု
သကလဒဿသဟဿိလောကဓာတုဒေဝတာယော ဩကာသံ လဘမာနာ
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ ယထာဘိသင်္ခတံ အန္တမသော စတုရက္ခရမ္ပိ။
ဘဂဝါ တာသံ တာသံ ဒေဝတာနံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဇ္ဈိမယာမံ
ဝိတိနာမေတိ။ ဣဒံ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ။

ပစ္ဆိမယာမံ ပန တယော ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ပုရောဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ
နိသဇ္ဇာဝိဋ္ဌိတဿ သရိရဿ ကိလာသုဘာဝမောစနတ္ထံ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ
စင်္ကမေန ဝိတိနာမေတိ။ ဒုတိယကောဋ္ဌာသေ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏေန
ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ တတိယကောဋ္ဌာသေ
ပစ္စုပ္ပန် နိဿိဒိတွာ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဒါနသီလာဒိဝသေန ကတာ-
မိကာရပုဂ္ဂလဒဿနတ္ထံ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဩလောကေတိ။ ဣဒံ ပစ္ဆိမ-
ယာမကိစ္စံ။

တဒါပိ ဧဝံ ဩလောကေန္တော ကသိဘာရဒ္ဒါဇံ မြာဟူဏံ အရဟတ္တဿ
ဥပနိဿယသမ္ပန္နံ ဒိသ္မာ “တတ္ထ မယိ ဂတေ ကထာ ပဝတ္တိဿတိ၊ ကထာ-
ဝသာနေ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဧသော မြာဟူဏော သပုတ္တဒါရော တိသု
သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ အသီတိကောဋိဓနံ မမ သာသနေ ဝိပ္ပကိရိတွာ အပရ-
ဘာဂေ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ဥတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ကထံ
သမုဋ္ဌာပေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဧတမတ္ထံ ဒေသေတုံ အထ ခေါ ဘဂဝါတိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယန္တိ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယေတိ အတ္ထော။
နိဝါသေတွာတိ ပရိဒဟိတွာ။ ဝိဟာရစိဝရပရိဝတ္တနဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ပတ္တ-
စိဝရမာဒါယာတိ ပတ္တံ ဟတ္ထေဟိ၊ စိဝရံ ကာယေန အာဒိယိတွာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ
ဓာရေတွာတိ အတ္ထော။ ဘဂဝတော ကိရ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတုကာမဿ
ဘမရော ဝိယ ဝိကသိတပဒုမဒ္ဓယမဇ္ဈံ၊ ဣန္ဒြိယမဏိဝဏ္ဏသေလမယပတ္ထော
ဟတ္ထဒ္ဓယမဇ္ဈံ အာဂစ္ဆတိ။ တံ ဧဝမာဂတံ ပတ္တံ ဟတ္ထေဟိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ
စိဝရဉ္စ ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုတံ ကာယေန ဓာရေတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တေနုပသင်္ကမီတိ ယေန မဂ္ဂေန ကမ္မန္တော ဂန္တဗ္ဗော၊ တေန ဧကကောဝဥပသင်္ကမိ။ ကသ္မာ ပန နံ ဘိက္ခု။ နာနုဗန္ဓိသုတိ? ယဒါ ဟိ ဘဂဝါ ဧကကောဝကတ္ထမိ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ ယာဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ^၁ ဒ္ဒါရံ ပိဒဟိတွာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ နိသီဒတိ။ ဘိက္ခု တာယ သညာယ ဇာနန္တိ “အဇ္ဇ ဘဂဝါ ဧကကောဝ ပိဏ္ဏာယ စရိတုကာမော၊ အဒ္ဓါ ကဋ္ဌိ ဧဝ^၂ ပိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓဿာ”တိ။ တေ အတ္တနော ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ ဂန္ဓကုဋိ^၃ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝန္တိတွာ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဒါ စ ဘဂဝါ ဧဝမကာသိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခု နာနုဗန္ဓိသုတိ။

ပရိဝေသနာ ဝတ္တတိတိ တေသံ သုဝဏ္ဏဘာဇနာဒီနိ ဂဟေတွာ နိသိန္ဓာနံ ပဉ္စသတနံ ကဿကာနံ ပရိဝိသနာ ဝိပုကတာ ဟောတိ။ **ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသီတိ** ယတ္ထ ဌိတံ ဗြာဟ္မဏော ပဿတိ၊ တထာရူပေ ဒဿနူပစာရေ ကထာသဝန-ဇာသုကေ ဥစ္စဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ ဌတွာ စ^၄ ရဇတသုဝဏ္ဏရသပိဉ္ဇရံ စန္ဒိမ-သူရိယာနံ ပဘံ အတိရောစမာနံ သမန္တတော သရိရပ္ပဘံ မုဋ္ဌိ၊ ယာယ အဇ္ဈောတ္တုတ္တာ ဗြာဟ္မဏဿ ကမ္မန္တသလဘိတ္တိရက္ခကသိတမတ္တိကပိဏ္ဏာ-ဒယော သုဝဏ္ဏမယာ ဝိယ အဟေသုံ။ အထ မနဿာ ဘုဉ္ဇန္တာ စ ကသန္တာ စ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ပဟာယ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနပရိဝါရံ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏ-ပဋိမဏ္ဍိတံ သရိရံ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပဝိဘူသိတံ ဗာဟုယုဂလံ ဇင်္ဂမံ ဝိယ^၅ ပဒုမသရံ၊ ရသ္မိဇာလသမုဇ္ဇလိတတာရာဂဏမိဝ ဂဂဏတလံ၊ ဝိဇ္ဇုလတာ-ဝိနဒ္ဓမိဝ စ ကနကသိခရံ^၆ သိရိယာ ဇလမာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧကမန္တံ ဌိတံ ဒိသ္မာ ဟတ္ထပါဒေ ဓောဝိတွာ အဉ္ဇလိ^၇ ပဂ္ဂယ သမ္ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။ ဧဝံ တေဟိ သမ္ပရိဝါရိတံ အဒ္ဓဿ ခေါ ကသိဘာရဒ္ဒါဇေ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဏာယ ဌိတံ၊ ဒိသ္မာန ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ အဟံ ခေါ သမဏ ကဿမိ စ ဝပါမိ စာတိ။

ကသ္မာ ပနာယံ ဧဝမာဟ၊ ကိံ သမန္တပါသာဒိကေ ပသာဒနီယေ ဥတ္တမ-ဒမထသမထမနုပ္ပတ္တေပိ တထာဂတေ အပ္ပသာဒေန၊ ဥဒါဟု အဗုတိယာနံ ဇနသဟဿာနံ ပါယာသံ ပဋိယာဒေတွာပိ ကဋ္ဌတ္ထုဘိက္ခာယ မစ္ဆေရေနာတိ? ဥဘယထာပိ နော၊ ဘဂဝတော ပနဿ ဒဿနေန အတိတ္ထံ နိက္ခိတ္တကမ္မန္တံ ဇနံ ဒိသ္မာ “ကမ္မဘင်္ဂံ” မေ ကာတုံ အာဂတော”တိ အနတ္တမနတာ အဟောသိ။

၁-ဘိက္ခာစာရဝေလာယ (သျှာ)

၂-ဧကံ (သျှာ)

၃-ဂန္တော (သျှာ)

၄-သဿိရိကတရဒဿနံ ဇင်္ဂမိဝ (သီ)

၅-ကနကသိခရံ (သီ)၊ ပဝရကနကသိခရံ (သျှာ)

တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဘဂဝတော စ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “သစာယံ ကမ္မန္တေ အပ္ပယောဇယိဿ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ မနုဿာနံ သီသေ စူဠာမဏိ ဝိယ အဘဝိဿ၊ ကော နာမဿ အတ္ထော န သမ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဧဝမေဝံ အလသတာယ ကမ္မန္တေ အပ္ပယောဇေတွာ ဝပ္ပမင်္ဂလာဒိသု ပိဏ္ဍာယ စရတိ”တိပိဿ အနတ္တမနတာ အဟောသိ။ တေနာဟ “အဟံ ခေါ သမဏ ကသာမိ စ ဝပါမိ စ၊ ကသိတွာ စ ဝပိတွာ စ ဘုဉ္ဇာမိ”တိ။

အယံ ကိရဿ အဓိပ္ပါယော—မယုတ္တိ တာဝ ကမ္မန္တာ န ဗျာပဇ္ဇန္တိ၊ န စမိ ယထာ တံ ဧဝံ လက္ခဏသမ္ပန္နော၊ တုတ္တိ ကသိတွာ စ ဝပိတွာ စ ဘုဉ္ဇဿ၊ ကော တေ အတ္ထော န သမ္ပဇ္ဇေယျ ဧဝံ လက္ခဏသမ္ပန္နဿာတိ။ အဝိစာယံ အသေသံ “သကျရာဇကုလေ ကိရ ကုမာရော ဥပ္ပန္နော၊ သော စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော”တိ။ တသ္မာ ဣဒါနိ “အယံ သော”တိ ဥတွာ “စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ ပဟာယ ကိလန္တောသိ”တိ ဥပါရမ္ဘိ အာရောပေန္တော ဧဝမာဟ။ အပိစ တိက္ခပညော ဧသ မြာဟူဏော၊ န ဘဂဝန္တံ အပသာဒေန္တော ဘဏတိ၊ ဘဂဝတော ပန ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ပုညသမ္ပတ္တိံ သမ္ဘာဝယမာနော ကထာ-ပဝတ္တနတ္ထမ္ပိ ဧဝမာဟ။ အထ ဘဂဝါ ဝေနေယျဝသေန သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂကဿကဝပ္ပကဘာဝံ အတ္တနော ဒသေန္တော အဟမ္ပိ ခေါ မြာဟူဏာတိ-အာဒိမာဟ။

အထ မြာဟူဏော စိန္တေသိ—“အယံ သမဏော ‘အဟမ္ပိ ကသာမိ စ ဝပါမိ စာ’တိ ဘဏတိ၊ န စဿ ဩဠာရိကာနိ ယုဂနင်္ဂလာဒိနိ ကသိဘဏ္ဍာနိ ပဿာမိ၊ ကိံ န ခေါ မုဿာ ဘဏတိ”တိ ဘဂဝန္တံ ပါဒတလတော ပဠာယ ယာဝ ကေသဂ္ဂါ” ဩလောကယမာနော အင်္ဂဝိဇ္ဇာယ ကတာမိကာရတ္တာ ဒုတ္တိံ သဝရ-လက္ခဏသမ္ပတ္တိမဿ ဥတွာ “အဠာနမေတံ၊ ယံ ဧဝရူပေါ မုဿာ ဘဏေယျာ”တိ သဉ္ဇာတဗဟုမာနော ဘဂဝတိ သမဏဝါဒံ ပဟာယ ဂေါတ္ထေန ဘဂဝန္တံ သမုဒါစရမာနော န ခေါ ပန မယံ ပဿာမ ဘောတော ဂေါတမဿာတိ-အာဒိမာဟ။ ဘဂဝါ ပန ယသ္မာ ပုဗ္ဗဓမ္မသဘာဂတာယ ကထနံ နာမ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိပေန္တော သဒ္ဓါ ဗိဇ္ဇန္တိအာဒိမာဟ။

ကာ .ပနေတ္ထ ပုဗ္ဗဓမ္မသဘာဂတာ၊ နနု မြာဟူဏေန ဘဂဝါ နင်္ဂလာဒိကသိ-သမ္ဘာရသမာယောဂံ ပုဠော အပုစ္ဆိတဿ၊^၂ ဗိဇ္ဇဿ သဘာဂတာယ အာဟ “သဒ္ဓါ ဗိဇ္ဇ”န္တိ၊ ဧဝေ သတိ ကထာပိ အနနုသန္ဓိကာ ဟောတိ။ န ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ

အနုသန္ဓိကကထာ နာမ အတ္ထိ၊ နပိ ပုဗ္ဗဓမ္မဿ အသဘာဂတာယ ကထေန္တိ။
 ဧဝံ ပနေတ္ထ အနုသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ဗြာဟ္မဏေန ဟိ ဘဂဝါယုဂနဂ်လာဒိကသိ-
 သမ္ဘာရဝသေန ကသိံ ပုစ္ဆိတော၊ သော တဿ အနုကမ္မာယ “ဣဒံ အပုစ္ဆိတ”န္တိ
 အပရိဟာပေတွာ သမူလံ သဥပကာရံ သသမ္ဘာရံ သဖလံ ကသိံ ပညာပေတုံ
 မူလတော ပဋ္ဌာယ ဒဿေန္တော “သဒ္ဓါ ဗီဇ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗီဇံ
 ကသိယာ မူလံ တသ္မိံ သတိ ကတ္တဗ္ဗတော၊ အသတိ အကတ္တဗ္ဗတော၊
 တပ္ပမာဏေန စ ကတ္တဗ္ဗတော။ ဗီဇေ ဟိ သတိ ကသိံ ကရေန္တိ၊ န အသတိ။
 ဗီဇပ္ပမာဏေန စ ကုသလာ ကဿကာ ခေတ္တံ ကသန္တိ၊ န ဦးနံ “မာ
 နော သဿံ ပရိဟာယိ”တိ၊ န အဓိကံ “မာ နော မောဃော ဝါယာမော
 အဟောသိ”တိ။ ယသ္မာ စ ဗီဇမေဝ မူလံ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ မူလတော ပဋ္ဌာယ
 ကသိသမ္ဘာရံ ဒဿေန္တော တဿ ဗြာဟ္မဏဿ ကသိယာ ပုဗ္ဗဓမ္မဿ ဗီဇဿ
 သဘာဂတာယ အတ္တနော ကသိယာ ပုဗ္ဗဓမ္မံ ဒဿေန္တော အာဟ “သဒ္ဓါ
 ဗီဇ”န္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ပုဗ္ဗဓမ္မသဘာဂတာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုစ္ဆိတံယေဝ ဝတွာ အပုစ္ဆိတံ ပစ္ဆာ ကိံ န ဝုတ္တန္တိ စေ? တဿ ဥပကာရ-
 ဘာဝတော စ ဓမ္မသမ္ပန္နသမတ္တဘာဝတော စ။ အယံ ဟိ ဗြာဟ္မဏော ပညဝါ၊
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကုလေ^၂ ပန ဇာတတ္တာ သဒ္ဓါရဟိတော၊ သဒ္ဓါရဟိတော စ ပညဝါ
 ပရေသံ သဒ္ဓါယ အတ္တနော အဝိသယေ အပဋိပဇ္ဇမာနော ဝိသေသံ နာဓိဂစ္ဆတိ၊
 ကိလေသကာလုသိယပရာမဋ္ဌာပိ^၃ စဿ ဒုဗ္ဗလာ သဒ္ဓါ ဗလဝတိယာ ပညာယ
 သဟသာ ဝတ္တမာနာ အတ္ထသိဒ္ဓိံ န ကရေတိ ဟတ္ထိနာ သဒ္ဓိံ ဧကရုရေ
 ယုတ္တော ဂေါဏော ဝိယ။ ဣတိဿ သဒ္ဓါ ဥပကာရိကာတိ တံ ဗြာဟ္မဏံ
 သဒ္ဓါယ ပတိဋ္ဌာပေန္တေန ပစ္ဆာပိ ဝတ္တဗ္ဗော အယမတ္တော ဒေသနာကုသလတာယ
 ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော။ ဗီဇဿ စ ဥပကာရိကာ ဝုဋ္ဌိ၊ သာ တဒနန္တရံယေဝ ဝုစ္စမာနာ
 သမတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ ဓမ္မသမ္ပန္နသမတ္တဘာဝတော ပစ္ဆာပိ ဝတ္တဗ္ဗော
 အယမတ္တော၊ အညော စ ဧဝရူပေါ ဤသာယောတ္တာဒိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ သမ္ပသာဒလက္ခဏာ သဒ္ဓါ၊ ဩကပ္ပနလက္ခဏာ ဝါ။ ဗီဇန္တိ ပဉ္စဝိဓံ
 ဗီဇံ မူလဗီဇံ ခန္ဓဗီဇံ ဖလုဗီဇံ အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇဗီဇမေဝ ပဉ္စမန္တိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ
 ဝိရုဟဏဋ္ဌေန ဗီဇန္တေဝ^၄ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၁-ကထေန္တိတိ(?)

၂-အညတရမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကုလေ(သျှာ)

၃-ကိလေသကာဠုသိယာပဂတမတ္တာ သမ္ပသာဒမတ္တလက္ခဏာပိ(သျှာ)

၄-ဗီဇဗီဇန္တေဝ(သျှာ)

တတ္ထ ယထာ မြာဟူဏဿ ကသိယာ မူလဘူတံ ဗီဇံ ဒွေ ကိစ္စာနိ ကရေတိ၊ ဟေဋ္ဌာ မူလေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဥပရိ အင်္ဂုရံ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော ကသိယာ မူလဘူတာ သဒ္ဓါ ဟေဋ္ဌာ သီလမူလေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဥပရိ သမထဝိပဿနင်္ဂုရံ ဥဋ္ဌာပေတိ။ ယထာ စ တံ မူလေန ပထဝီရသံ အာပေါရသံ ဂဟေတွာ နာဋေနေ ခညပရိပါကဂဟဏတ္ထံ ဝဇုတိ၊ ဧဝမယံ သီလမူလေန သမထဝိပဿနာရသံ ဂဟေတွာ အရိယမဂ္ဂနာဋေနေ အရိယဖလခညပရိပါကဂဟဏတ္ထံ ဝဇုတိ။ ယထာ စ တံ သုဘူမိယံ ပတိဋ္ဌဟိတွာ မူလင်္ဂုရပဏ္ဏနာဋကဏ္ဍပသဝေဟိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ ပတွာ ဒီရံ ဇနေတွာ အနေကသာလိဖလဘရိတံ သာလိသိသံ နိပ္ပေါဒေတိ၊ ဧဝမေသာ စိတ္တသန္တာနေ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဆဟိ ဝိသုဒ္ဓိဟိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ ပတွာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဒီရံ ဇနေတွာ အနေကပဋိသန္တိဒါဘိညာ-ဘရိတံ^၁ အရဟတ္တဖလံ နိပ္ပေါဒေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဒ္ဓါ ဗီဇ”န္တိ။

ကသ္မာ ပန အညေသု ပရောပညာသာယ ကုသလဓမ္မေသု ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု သဒ္ဓါဝ “ဗီဇ”န္တိ ဝုတ္တာတိ စေ? ဗီဇကိစ္စကရဏတော။ ယထာ ဟိ တေသု ဝိညာဏံယေဝ ဝိဇာနနကိစ္စံ ကရေတိ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါ ဗီဇကိစ္စံ။ သာ စ သဗ္ဗကုသလာနံ မူလဘူတာ။ ယထာဟ “သဒ္ဓါဇာတော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမန္တော ပယိရူပါသတိ။ ပ။ ပညာယ စ နံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ”တိ။

အကုသလဓမ္မေ စေဝ ကာယဉ္စ တပတိတိ တပေါ။ ဣန္ဒြိယသံဝရဝီရိယဓုတင်္ဂ-ဒုက္ခရကာရိကာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ ဣဓ ပန ဣန္ဒြိယသံဝရော အဓိပ္ပေတော။ ဝုဒ္ဓိတိ ဝဿဝုဒ္ဓိ ဝါတဝုဒ္ဓိတိအာဒိ အနေကဝိဓာ၊ ဣဓ ဝဿဝုဒ္ဓိ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဟိ မြာဟူဏဿ ဝဿဝုဒ္ဓိသမနုဂ္ဂဟိတံ ဗီဇံ ဗီဇမူလကဉ္စ သဿံ ဝိရဟတိ န မိလာယတိ နိပ္ပတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော ဣန္ဒြိယသံဝရသမနုဂ္ဂဟိတာ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမူလာ စ သီလာဒယော ဓမ္မာ ဝိရဟန္တိ န မိလာယန္တိ နိပ္ပတ္တိံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေနာဟ “တပေါ ဝုဒ္ဓိ”တိ။

ပညာ မေတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တော မေ-သဒ္ဓေါ ပုရိမပဒေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗော “သဒ္ဓါ မေ ဗီဇံ၊ တပေါ မေ ဝုဒ္ဓိ”တိ။ တေန ကိံ ဒိပေတိ? ယထာ မြာဟူဏ တယာ ဝပိတေ ခေတ္တေ သစေ ဝုဒ္ဓိ အတ္ထိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ အတ္ထိ၊ ဥဒကမ္ပိ တာဝ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တထာ မယာ ဟိရိဋ္ဌိသေ ပညာယုဂနင်္ဂလေ မနောယောက္ခေန ဧကာဗဒ္ဓေ ကတေ ဝီရိယဗလီဗဒ္ဓေ ယောဇေတွာ သတိပါစနေန ဝိဇ္ဈိတွာ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနခေတ္တမိ သဒ္ဓါဗီဇေ

ဝပိတေ ဝုဠိယာ အဘာဝေါ နာမ နတ္ထိ၊ အယံ ပန မေ နိစ္စကာလံ ဣန္ဒြိယ-
သံဝရတပေါ ဝုဠိတိ။

ပညာတိ ကာမာဝစရာဒိဘေဒတော အနေကဝိဓာ၊ ဣဓ ပန သဟ
ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာ အဓိပ္ပေတော။ ယုဂနင်္ဂလန္တိ ယုဂဉ္စ နင်္ဂလဉ္စ ယုဂနင်္ဂလံ။
ယထာ ဟိ ပြာဟ္မဏဿ ယုဂနင်္ဂလံ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော ဒုဝိဓာပိ ဝိပဿနာ
ပညာ စ။ တတ္ထ ယထာ ယုဂံ ဤသာယ ဥပနိဿယံ ဟောတိ၊ ပုရတော^၁ စ
ဤသာဗဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ယောတ္တာနံ နိဿယံ ဟောတိ၊ ဗလီဗဒ္ဓါနံ ဧကတော
ဂမနံ ဓာရေတိ^၂၊ ဧဝံ ပညာ ဟိရိပ္ပမုခါနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယာ ဟောတိ။
ယထာဟ “ပညတ္တရာ သဗ္ဗေ ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ^၃ စ၊ “ပညာ ဟိ သေဋ္ဌာ
ကုသလာ ဝဒန္တိ၊ နက္ခတ္တရာဇာရိဝ တာရကာန”န္တိ^၄ စ။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန ပုရတော စ ဟောတိ။ ယထာဟ “သီလံ သီရိ စာပိ^၅ သတဉ္စ
ဓမ္မော၊ အန္ဓာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ”တိ^၆။ ဟိရိပ္ပယောဂေန အနုပ္ပတ္တိ-
တော ပန ဤသာဗဒ္ဓါ ဟောတိ။ မနောသင်္ခါတဿ သမာဓိယောက္ခဿ
နိဿယပစ္စယတော ယောတ္တာနံ နိဿယာ ဟောတိ။ အစ္စာရဒ္ဓါတိလိနဘာဝ-
ပဋိသေနေတော ဝီရိယဗလီဗဒ္ဓါနံ ဧကတော ဂမနံ ဓာရေတိ၊ ယထာ စ နင်္ဂလံ
ဖာလယုတ္တံ ကသနကာလေ ပထဝိသနံ ဘိန္ဒတိ၊ မူလသန္တာနကာနိ ပဒါလေတိ၊
ဧဝံ သတိယုတ္တာ ပညာ ဝိပဿနာကာလေ ဓမ္မာနံ သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္ပဏ-
သနံ ဘိန္ဒတိ၊ သဗ္ဗကိလေသမူလသန္တာနကာနိ ပဒါလေတိ။ သာ စ ခေါ
လောကုတ္တရာဝ၊ ဣတရာ ပန လောကိကာပိ သိယာ။ တေနာဟ “ပညာ မေ
ယုဂနင်္ဂလ”န္တိ။

ဟိရိယတိ ပါပကေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဟိရိ။ တဂ္ဂဟဏေန တာယ အဝိပ္ပယုတ္တံ
ဩတ္တပ္ပမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ဤသာတိ ယုဂနင်္ဂလသန္တာရိကာ ရုက္ခလဋ္ဌိ။
ယထာ ဟိ ပြာဟ္မဏဿ ဤသာ ယုဂနင်္ဂလံ ဓာရေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတောပိ
ဟိရိ လောကိယလောကုတ္တရပညာသင်္ခါတံ ယုဂနင်္ဂလံ ဓာရေတိ ဟိရိအဘာဝေ
ပညာယ အဘာဝတော။ ယထာ စ ဤသာပဋိဗဒ္ဓယုဂနင်္ဂလံ ကိစ္စကရံ ဟောတိ
အစလံ အသိထိလံ၊ ဧဝံ ဟိရိပဋိဗဒ္ဓါ စ ပညာ ကိစ္စကာရိ ဟောတိ အစလာ
အသိထိလာ အဗ္ဗောကိဏ္ဏာ အဟိရိကေန။ တေနာဟ “ဟိရိ ဤသာ”တိ။
မုနာတိတိ မနော၊ စိတ္တဿေတံ နာမံ။ ဣဓ ပန မနောသိသေန တံသမ္ပယုတ္တော
သမာဓိ အဓိပ္ပေတော။ ယောတ္တန္တိ ရဇ္ဇဗန္ဓနံ။ တံ တိဝိဓံ ဤသာယ သဟ

၁-ခုရတော (က)

၂-ဝါရေတိ (က)

၃-အံ ၃-၁၅၃-၃၄၁-ပိဋေသု။

၄-ခု ၆-၁၀-ပိဋေ ဇာတကေ။

၅-သီလံ ဟိရိဉ္ဇာပိ (သိ)

ယုဂဿ ဗန္ဓနံ၊ ယုဂေန သဟ ဗလီဗဒ္ဓါနံ ဗန္ဓနံ၊ သာရထိနာ သဟ ဗလီဗဒ္ဓါနံ
 ကောဗန္ဓနန္တိ။ တတ္ထ ယထာ မြာဟူဏဿ ယောတ္တံ ဤသာယုဂဗလီဗဒ္ဓေ
 ကောဗန္ဓေ ကတွာ သကကိစ္စေ ပဋိပါဒေတိ။ ဧဝံ ဘဂဝတော သမာဓိ သဗ္ဗေဝ
 တေ ဟိရိပညာဝီရိယဓမ္မေ ကောရမ္မဏေ အဝိက္ခေပသဘာဝေန ဗန္ဓိတွံ
 သကကိစ္စေ ပဋိပါဒေတိ။ တေနာဟ “မနော ယောတ္တ”န္တိ။

စိရကတာဒိမတ္ထံ သရတိတိ သတိ။ ဖာလေတိတိ ဖာလော။ ပါဇေန္တိ
 ဧတေနာတိ ပါဇနံ။ တံ ဣဓ “ပါစန”န္တိ ဂုတ္တံ။ ပတောဒဿေတံ နာမံ။ ဖာလော
 စ ပါစနဉ္စ ဖာလပါစနံ။ ယထာ ဟိ မြာဟူဏဿ ဖာလပါစနံ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော
 ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ စ သတိ။ တတ္ထ ယထာ ဖာလော နဂ်လံ
 အနုရက္ခတိ၊ ပုရတော စဿ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သတိ ကုသလာကုသလာနံ^၁ ဓမ္မာနံ
 ဂတိယော သမန္ဓေသမာနာ အာရမ္မဏေ ဝါ ဥပဋ္ဌာပယမာနာ ပညာနဂ်လံ
 ရက္ခတိ။ တေနေဝေသာ “သတာရက္ခေန စေတသာ ဝိဟရတိ”တိအာဒိသု^၂
 ဝိယ အာရက္ခာတိ ဂုတ္တာ။ အပ္ပမုဿနဝသေန စဿာ ပုရတော ဟောတိ။
 သတိပရိစိတေ ဟိ ဓမ္မေ ပညာ ပဇာနာတိ၊ နော ပမုဋ္ဌေ။ ယထာ စ
 ပါစနံ ဗလီဗဒ္ဓါနံ ဝိဇ္ဈနဘယံ ဒဿေန္တိ သံသီဒိတုံ န ဒေတိ၊ ဥပ္ပထဂမနံ
 ဝါရေတိ၊ ဧဝံ သတိ ဝီရိယဗလီဗဒ္ဓါနံ အပါယဘယံ ဒဿေန္တိ ကောသဇ္ဇ-
 သံသီဒနံ န ဒေတိ၊ ကာမဂုဏသင်္ခါတေ အဂေါစရေ စာရံ နိဝါရေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ
 နိယောဇေန္တိ ဥပ္ပထဂမနံ ဝါရေတိ။ တေနာဟ “သတိ မေ ဖာလပါစန”န္တိ။

ကာယဂုတ္တောတိ တိဝိဓေန ကာယသုစရိတေန ဂုတ္တော။ ဝစီဂုတ္တောတိ
 စတုဗ္ဗိဓေန ဝစီသုစရိတေန ဂုတ္တော။ ဧတ္တာဝတာ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဂုတ္တံ။
 အာဟာရေ ဥဒရေ ယတောတိ ဧတ္ထ အာဟာရမုခေန သဗ္ဗပစ္စယာနံ ဂဟိတတ္တာ
 စတုဗ္ဗိဓေပိ ပစ္စယေ ယတော သံယတော နိရုပတ္တိလေသောတိ အတ္တော။ ဣမိနာ
 အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဂုတ္တံ။ ဥဒရေ ယတောတိ ဥဒရေ ယတော သံယတော
 မိတဘောဇီ၊ အာဟာရေ မတ္တညူတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမိနာ ဘောဇနေ
 မတ္တညူတာမုခေန ပစ္စယပဋိသေဝနသီလံ ဂုတ္တံ။ တေန ကိံ ဒီပေတိ? ယထာ တုံ
 မြာဟူဏ ဗီဇံ ဝပိတွာ? သဿပရိပါလနတ္ထံ ကဏ္ဍကဝတိံ ဝါ ရုက္ခဝတိံ ဝါ
 ပါကာရပရိက္ခေပံ ဝါ ကရောသိ၊ တေန တေ ဂေါမဟိံသမိဂဂဏာ ပဝေသံ
 အလဘန္တာ သဿံ န ဝိလုဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝမဟမ္ပိ တံ သဒ္ဓါဗီဇံ ဝပိတွာ နာနပ္ပကာရ-
 ကုသလသဿပရိပါလနတ္ထံ ကာယဝစီအာဟာရဂုတ္တိမယံ တိဝိဓံ ပရိက္ခေပံ

၁-ကုသလာနံ (သျှာ) ၂-အံ ၃-၂၈၀-ပိဋ္ဌေ အတ္ထတော သမာနံ။ ၃-ဌပေတွာ (သျှာ)

ကရောမိ၊ တေန မေ ရာဂါဒိအကုသလဓမ္မဂေါမဟိံသမိဂဂဏာ ပဝေသံ အလဘန္တာ နာနပ္ပကာရကံ ကုသလသဿံ န ဝိလုပ္ပန္တိတိ။

သစ္စံ ကရောမိ နိဒ္ဒါနန္တိ ဧတ္ထ ဒွိဟာကာရေဟိ အဝိသံဝါဒနံ သစ္စံ။ နိဒ္ဒါနန္တိ ဆေဒနံ လုနနံ ဥပ္ပါဋ္ဌနံ။ ကရဏတ္ထေ စေတံ^၁ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော “သစ္စေန ကရောမိ နိဒ္ဒါန”န္တိ။ ကိံ^၂ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ တံ ဗာဟိရံ ကသိံ ကတွာ သဿဒ္ဓသကာနံ တိဏာနံ ဟတ္ထေန ဝါ အသိတေန ဝါ နိဒ္ဒါနံ ကရောသိ၊ ဧဝံ အဟဗ္ဗိ အဇ္ဈတ္တိကံ ကသိံ ကတွာ ကုသလသဿ-ဒ္ဓသကာနံ ဝိသံဝါဒနတိဏာနံ သစ္စေန နိဒ္ဒါနံ ကရောမိတိ။ ယထာဘူတဉ္ဇဏံ ဝါ ဧတ္ထ သစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန အတ္ထသညာဒီနံ တိဏာနံ နိဒ္ဒါနံ ကရောမိတိ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ နိဒ္ဒါနန္တိ ဆေဒကံ လာဝကံ ဥပ္ပါဋ္ဌကန္တိ အတ္ထော။ ယထာ တံ ဒါသံ ဝါ ကမ္မကရံ ဝါ နိဒ္ဒါနံ ကရောသိ၊ “နိဒ္ဒေဟိ တိဏာနိ”တိ တိဏာနံ ဆေဒကံ လာဝကံ ဥပ္ပါဋ္ဌကံ ကရောသိ၊ ဧဝမဟံ သစ္စံ ကရောမိတိ ဒဿေတိ၊ အထ ဝါ သစ္စန္တိ ဒိဋ္ဌိသစ္စံ။ တမဟံ နိဒ္ဒါနံ ကရောမိ၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ လုနိတဗ္ဗံ ဥပ္ပါဋ္ဌေတဗ္ဗံ ကရောမိတိ။ ဣတိ ဣမေသု ဒွီသု ဝိကပ္ပေသု ဥပယောဂေ-နေဝတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။

သောရစ္စံ မေ ပမောစနန္တိ ဧတ္ထ ယံ တံ “ကာယိကော အဝိတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော”တိ သီလမေဝ “သောရစ္စ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ န တံ အဓိပ္ပေတံ။ “ကာယဂုတ္တော”တိ အာဒိနာ ဟိ တံ ဝုတ္တမေဝ။ အရဟတ္တဖလံ ပန အဓိပ္ပေတံ။ တံ ဟိ သုန္ဒရေ နိဗ္ဗာနေ ရတတ္တာ “သောရစ္စ”န္တိ ဝုတ္တတိ။ ပမောစနန္တိ ယောဂ-ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ တဝ ပမောစနံ ပုနပိ သာယနေ ဝါ ဒုတိယဒိဝသေ ဝါ အနာဂတသံဝစ္ဆရေ ဝါ ယောဇေတဗ္ဗတော အပ္ပမောစန-မေဝ ဟောတိ၊ န မမ ဧဝံ။ န ဟိ မမ အန္တရာ မောစနံ နာမ အတ္ထိ။ အဟံ ဟိ ဒီပင်္ဂရဒသဗလကာလတော ပဋ္ဌာယ ပညာနင်္ဂလေ ဝီရိယဗလီဗဒ္ဓေ ယောဇေတွာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ မဟာကသိံ ကသန္တော တာဝ န မုဋ္ဌိံ၊ ယာဝ န သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဋ္ဌိံ။ ယဒါ စ မေ သဗ္ဗံ တံ ကာလံ ခေပေတွာ ဗောဓိမူလေ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ နိသိန္နဿ သဗ္ဗဂုဏပရိဝါရံ အရဟတ္တဖလံ ဥဒပါဒိ၊ တဒါ မယာ^၃ တံ သဗ္ဗုဿုက္ကပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပမုတ္တံ၊ န ဒါနိ ပုန ယောဇေတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိတိ။ ဧတမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ “သောရစ္စံ မေ ပမောစန”န္တိ။

ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယန္တိ ဧတ္ထ ဝီရိယန္တိ ကာယိကစေတသိကော
ဝီရိယာရဗ္ဘော။ ဓုရဓောရယန္တိ ဓုရာယံ ဓောရယံ၊ ဓုရာဝဟန္တိ အတ္ထော။ ယထာ
ဟိ ဗြာဟ္မဏဿ ဓုရာယံ ဓောရယာကမ္ပိတံ နင်္ဂလံ ဘူမိဃနံ ဘိန္ဒတိ၊ မူလသန္တာ-
နကာနိ စ ပဒါလေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော ဝီရိယာကမ္ပိတံ ပညာနင်္ဂလံ ယထာဝုတ္တံ
ဃနံ ဘိန္ဒတိ၊ ကိလေသသန္တာနကာနိ စ ပဒါလေတိ။ တေနာဟ “ဝီရိယံ မေ
ဓုရဓောရယ”န္တိ။ အထ ဝါ ပုရိမဓုရာဝဟတ္တာ ဓုရာ၊ မူလဓုရာဝဟတ္တာ ဓောရယာ၊
ဓုရာ စ ဓောရယာ စ ဓုရဓောရယာ။ ဣတိ ယထာ ဗြာဟ္မဏဿ ဧကေနသ္မိ
နင်္ဂလေ စတုဗလိဗဒ္ဓပဘေဒံ ဓုရဓောရယံ ဝဟန္တိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ တိဏမူလဃာတဉ္ဇေဝ
သဿသမ္ပတ္တိဉ္စ သာဓေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော စတုသမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယဘေဒံ
ဓုရဓောရယံ ဝဟန္တိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ အကုသလဃာတဉ္ဇေဝ ကုသလသမ္ပတ္တိဉ္စ
သာဓေတိ။ တေနာဟ “ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယ”န္တိ။

ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနန္တိ ဧတ္ထ ယောဂေဟိ ခေမတ္တာ နိဗ္ဗာနံ ယောဂက္ခေမံ
နာမ၊ တံ အဓိကိစ္စ ဝါဟိယတိ၊ အဘိဓုခံ ဝါ ဝါဟိယတိတိ အဓိဝါဟနံ၊
ယောဂက္ခေမဿ အဓိဝါဟနံ ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနန္တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယထာ တဝ ဓုရဓောရယံ ပုရတ္ထိမာဒိသု အညတရဒိသာဘိဓုခံ ဝါဟိယတိ၊
တထာ မမ ဓုရဓောရယံ နိဗ္ဗာနာဘိဓုခံ ဝါဟိယတိတိ။ ဧဝံ ဝါဟိယမာနံ ဝ
ဂစ္ဆတိ အနိဝတ္တန္တိ။ ယထာ တဝ နင်္ဂလံ ဝဟန္တိ ဓုရဓောရယံ ခေတ္တကောဋီ
ပတွာ ပုန နိဝတ္တတိ၊ ဧဝံ အနိဝတ္တန္တိ ဒီပင်္ဂရကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတေဝ။
ယသ္မာ ဝါ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနာ ကိလေသာ န ပုနပျုနံ ပဟာတဗ္ဗာ
ဟောန္တိ၊ ယထာ တဝ နင်္ဂလေန ဆိန္ဒာနိ တိဏာနိ ပုန အပရသ္မိ သမယေ
ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာပိ ဧဝံ ပဋ္ဌမမဂ္ဂဝသေန ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ၊
ဒုတိယဝသေန ဩဠာရိကေ၊ တတိယဝသေန အဏုသဟဂတေ၊ စတုတ္ထဝသေန
သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တိ ဂစ္ဆတိ အနိဝတ္တန္တိ။ အထ ဝါ **ဂစ္ဆတိ အနိဝတ္တန္တိ**
နိဝတ္တနရဟိတံ ဟုတွာ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ တန္တိ တံ ဓုရဓောရယံ။ ဧဝမေတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တု ယထာ တဝ ဓုရဓောရယံ န တံ ဌာနံ
ဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ဂန္တော ကဿကော အသောကော ဝိရဇော ဟုတွာ န သောစတိ။
ဧတံ ပန တံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ **ယတ္ထ ဂန္တော န သောစတိ။** ယတ္ထ သတိပါစနေန
ဧတံ ဝီရိယဓုရဓောရယံ စောဒေန္တော ဂန္တော မာဒိသော ကဿကော
အသောကော ဝိရဇော ဟုတွာ န သောစတိ၊ တံ သဗ္ဗသောကသလ္လသမုဋ္ဌါတ-
ဘူတံ နိဗ္ဗာနံ နာမ အသင်္ခတံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိတိ။

ဣဒါနိ နိဂမနံ ကရောန္တော ဝေမေသာ ကသီတိ ဂါထမာဟ။ တဿာယံ သင်္ခေပတ္တော—ယဿ ဗြာဟ္မဏ ဧသာ သဒ္ဓါဗီဇော တပေါရုဋ္ဌိယာ အနုဂ္ဂဟိ-
တာ ကသီ ပညာမယံ ယုဂနင်္ဂလံ ဟိရိမယဉ္စ ဤသံ မနောမယေန ယောတ္တေန
ဧကာဗဒ္ဓံ ကတွာ ပညာနင်္ဂလေန ၂ သတိဖာလံ အာကောဋေတွာ သတိပါစနံ
ဂဟေတွာ ကာယဝစီအာဟာရဂုတ္တိယာ ဂေါပေတွာ သစ္စံ နိဒ္ဒါနံ ကတွာ
သောရစ္စပမောစနံ ဝီရိယဓုရဓောရယံ ယောဂက္ခေမာဘိမုခံ အနိဝတ္တန္တံ
ဝါဟန္တေန ကဋ္ဌာ ကသီ ကမ္မပရိယောသာနံ စတုဗ္ဗိဓံ သာမညဖလံ ပါပိတာ ၃၊
သာ ဟောတိ အမတပ္ပလာ၊ သာ သော ကသီ အမတပ္ပလာ ဟောတိ။ အမတံ
ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာနာနိသံသာ ဟောတိတိ အတ္တော။ သာ ခေါ ပနေသာ
ကသီ န မမေဝေကဿ အမတပ္ပလာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ ယော ကောစိ
ခတ္တိယောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ ဝေဿောဝါ သုဒ္ဓေါဝါ ဂဟဋ္ဌောဝါ ပဗ္ဗဇိတော
ဝါ ဧတံ ကသိ ကသတိ၊ သော သဗ္ဗောပိ ဧတံ ကသိတွာန သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စ-
တိတိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဗြာဟ္မဏဿ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ
ကတွာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ တတော ဗြာဟ္မဏော ဂမ္ဘီရတ္ထံ ဒေသနံ သုတွာ
“မမ ကသိဖလံ ဘုဒ္ဓိတွာ ပုနပိ ဒိဝသေယေဝ ဆာတော ဟောတိ၊ ဣမဿ ပန
ကသီ အမတပ္ပလာ၊ တဿ ဖလံ ဘုဒ္ဓိတွာ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ”တိ ဥတွာ
ပသန္တော ပသန္တာကာရံ ကရောန္တော ဘုဒ္ဓတု ဘဝံ ဂေါတမောတိအာဒိမာဟ။
တံ သဗ္ဗံ တတော ပရဉ္စ ဝုတ္တတ္ထမေဝါတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဥဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၈။ ဒုတိယေ ဩဒနေန ပူရေသီတိ အတ္တနော အတ္တာယ သမ္ဘာဒိတေန
သုပဗျူနေန ဩဒနေန ပူရေတွာ အဒါသိ။ ဘဂဝါ ကိရ ပစ္စုသသမယေ
လောကံ ဩလောကေန္တောဝံ တံ ဗြာဟ္မဏံ ဒိဿာ ပါတောဝံ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ
ကတွာ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ဝိဓာယ နိသိန္တော တဿ ဘောဇနံ ဥပ-
သံဟရိယမာနံ ဒိဿာ ဧကကောဝံ ပတ္တံ အံသကူဋေ လဂ္ဂေတွာ ဂန္ဓကုဋ်တော
နိက္ခမ္မ နဂရဒွါရေ ပတ္တံ နိဟရိတွာ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတွာ ပဋိပါဋိယာ
ဂစ္ဆန္တော ဗြာဟ္မဏဿ ဒွါရကောဋ္ဌကေ အဋ္ဌာသိ။ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ
ဒိဿာ အတ္တနော သဇ္ဇိတံ ဘောဇနံ အဒါသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယမ္ပိတိ
ဒုတိယဒိဝသေပိ။ တတိယမ္ပိတိ တတိယဒိဝသေပိ။ တာနိ ကိရ တိဏိ ဒိဝသာနိ

နိရန္တရံ မြာဟူဏဿ ဃရဒ္ဓါရံ ဂစ္ဆန္တဿ ဘဂဝတော အန္တရာ အညော ကောစိ ဥဋ္ဌာယ ပတ္တံ ဂဟေတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ၊ မဟာဇနော ဩလော-
ကေန္တောဝ အဋ္ဌာသိ။

တေဒဝေါစာတိ မြာဟူဏော တိဏိ ဒိဝသာနိ ပတ္တံ ပူရေတွာ ဒေန္တောပိ
န သဒ္ဓါယ အဒါသိ၊ “ဃရဒ္ဓါရံ အာဂန္တာ ဌိတဿ ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခာမတ္တမ္ပိ
အဒတွာ ဘုဉ္ဇတိ”တိ ဥပါရမ္ဘဘယေန အဒါသိ။ ဒေန္တော စ ဒွေ ဒိဝသာနိ
ဒတွာ ကိဉ္ဇိ အဝတွာဝ နိဝတ္တော။ ဘဂဝါပိ ကိဉ္ဇိ အဝတွာဝ ပက္ကန္တော။
တတိယဒိဝသေ ပန အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဧတံ “ပကဋ္ဌကော”တိ-
အာဒိဝစနံ အဝေါစ။ ဘဂဝါပိ ဧတံ ဝစနံ နိစ္ဆာရာပနတ္ထမေဝ ယာဝ
တတိယမဂမာသိ။ တတ္ထ ပကဋ္ဌကောတိ ရသဂိဒ္ဓေါ။

ပုနပ္ပုနံ စေဝ ဝပန္တိ ဧဇန္တိ သတ္တာ မြာဟူဏဿ ဝစနံ သုတွာ “မြာဟူဏ
တုံ တိဏိ ဒိဝသာနိ ပိဏ္ဍပါတံ ဒတွာ ဩသက္ကသိ၊ ပုနပ္ပုနံ ကာတဗ္ဗာ နာမ
လောကသ္မိံ သောဠသ မ္ဗော”တိ ဝတွာ တေ ဓမ္မေ ဒသေတုံ ဣမံ ဒေသနံ
အာရတိ။ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ စေဝ ဝပန္တိတိ ကေသ္မိံ သဿဝါရေ ဝုတ္တံ။ “အလ-
မေတ္တာဝတာ”တိ အနောသက္ကိတွာ အပရာပရေသုပိ သဿဝါရေသု စ
ဝပန္တိယေဝ။ ပုနပ္ပုနံ ဝဿတိတိ န ကေဒိဝသံ ဝဿိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ပုနပ္ပုန-
ဒိဝသေသုပိ ပုနပ္ပုနသံဝစ္ဆရေသုပိ ဝဿတိယေဝ၊ ဧဝံ ဇနပဒါ ဣဒ္ဓါ ဟောန္တိ။
ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗတ္ထ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယာစကာတိ ဣမသ္မိံ ပဒေ သတ္တာ ဒေသနာကုသလတာယ အတ္တာနမ္ပိ
ပက္ခိပိတွာ ဒသေတိ။ ဒီရနိကာတိ ဒီရကာရကာ^၁ ဂေါဒေါဟကာ။ န ဟိ
တေ ကေဝါရမေဝ ထနံ အဉ္ဇန္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ အဉ္ဇန္တာ ဓေနံ ဒုဟန္တိတိ အတ္ထော။
ကိလမတိ ဖန္ဒတိ စာတိ အယံ သတ္ထော တေန ဣရိယာပထေန ကိလမတိ
စေဝ ဖန္ဒတိ စ။ ဂဗ္ဘန္တိ သောဏသိင်္ဂါလာဒိနမ္ပိ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ကုတ္တိ။
သိဝထိကန္တိ သုသာနံ၊ မတံ မတံ သတ္တံ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ ဟရန္တိတိ အတ္ထော။
မဂ္ဂဉ္ဇ လဒ္ဓါ အပုနပ္ပဝါယာတိ အပုနပ္ပဝါယ မဂ္ဂေါ နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ
လဘိတွာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ အန္တရိထိယံ ဌတွာဝ သောဠသ ပုနပ္ပုနဓမ္မေ^၂
ဒေသေန္တေန ဝုတ္တေ။ တေဒဝေါစာတိ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပသန္တော

သဒ္ဓိံ ပုတ္တဒါရမိတ္တဉ္ဇတိဝဂ္ဂေန ဘဂဝတော ပါဒေ ဝဋ္ဋိတွာ ဧတံ “အဘိက္ကန္တံ ဘော”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒေဝဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ တတိယေ ဝါတေဟိတံ ဥဒရဝါတေဟိ။ ဘဂဝတော ကိရ ဆဗ္ဗ-
ဿာနိ ဒုက္ကရကာရိကံ ကရေန္တဿ ပသတမုဂ္ဂယူသာဒီနိ^၁ အာဟာရယတော
ဒုပ္ပောဇနေန စေဝ ဒုက္ခသေယျာယ စ ဥဒရဝါတော ကုပ္ပိ။ အပရဘာဂေ
သမ္မောမိံ ပတွာ ပဏီတဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿာပိ အန္တရန္တရာ သော အာဗာဓော
အတ္တာနံ ဒဿေတိယေဝ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိတိ
ပဌမဗောဓိယံ အနိဗ္ဗုပ္ပဋ္ဌာကကာလေ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိ။ တသ္မိံ ကိရ
ကာလေ သတ္ထု အသီတိမဟာထေရေသု ဥပဋ္ဌာကော အဘူတပုဗ္ဗော နာမနတ္ထိ။
နာဂသမာလော ဥပဝါနော သုနက္ခတ္တော စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော သာဂတော
ဗောဓိ မေဃိယောတိ ဣမေ ပန ပါဠိယံ အာဂတုပဋ္ဌာကာ။ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ
ဥပဝါနတ္ထေရော ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ပရိဝေဏသမ္ပဇ္ဇနံ ဒန္တကဋ္ဌဒါနံ နှာနော-
ဒကပရိယာဒနံ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ အနုဂမနန္တိ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာန-
မကာသိ။ ဥပသင်္ကဇီတိ ပဌမဗောဓိယံ ကိရ ဝိသတိ ဝဿာနိ နိဒ္ဒမံ^၂ အရညမေဝ
ဟောတိ။ ဘိက္ခုသံဃဿ ဥဒကတာပနမ္ပိ န ဘဂဝတာ အနုညာတံ။ သော
စ ဗြာဟ္မဏော ဥဒ္ဓနပါဠိံ ဗန္ဓာပေတွာ မဟာစာဠိယော^၃ ဥဒ္ဓနမာရောပေတွာ
ဥဏှောဒကံ ကာရေတွာ နှာနိယစုဏှာဒီဟိ သဒ္ဓိံ တံ ဝိက္ခိဏန္တော ဇီဝိကံ
ကပ္ပေတိ။ နှာယိတုကာမာ တတ္ထ ဂန္ဓာ မူလံ ဒတွာ နှာယိတွာ ဂန္ဓေ^၄ ဝိလိမ္ပိတွာ
မာလံ ပိဋန္တိတွာ ပက္ကမန္တိ။ တသ္မာ ထေရော တတ္ထ ဥပသင်္ကမိ။

ကိံ ပတ္တယာနောတိ ကိံ ဣစ္ဆန္တော။ ကိံ သေန္တိ ကိံ ဂဝေသန္တော။ ပူဇိတော
ပူဇနေယျာနန္တိ ဣဒံ ထေရော ဒသဗလဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတုမာရဘိ။ ဂိလာန-
ဘေသဇ္ဇတ္ထံ ဂတေန ကိရ ဂိလာနဿ ဝဏ္ဏော ကထေတဗ္ဗောတိ ဝတ္တမေတံ။
ဝဏ္ဏံ ဟိ သုတွာ မနုဿာ သက္ကစ္စံ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ မညန္တိ။ သပ္ပာယဘေသဇ္ဇံ
လဒ္ဓါ ဂိလာနော ဒိပ္ပမေဝ ဝုဋ္ဌာတိ။ ကထေန္တေန စ ဈာနဝိမောက္ခသမာပတ္တိ-
မဂ္ဂဖလာနိ အာရဗ္ဘ ကထေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ “သီလဝါ လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော
ဗဟုဿုတော အာဂမေရော ဝိသာနုရက္ခကော”တိ ဧဝံ ပန အာဂမနိယပဋိပဒိ-
ယေဝ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပူဇနေယျာနန္တိ အသီတိမဟာထေရော သဒေဝကေန

၁-ပသတပသတံ မုဂ္ဂယူသာဒီနိ (သျှာ) ၂-နိဗ္ဗံ (သီ)
၃-မဟာပါတိယော (သျှာ) ၄-ဂန္ဓေဟိ (သျှာ)

လောကေန ပူဇေတဗ္ဗာတိ ပူဇနေယျာ။ တေယေဝ သက္ကာတဗ္ဗာတိ သက္ကရေယျာ။ တေသံယေဝ အပစိတိ ကာတဗ္ဗာတိ အပစေယျာ။ ဘဂဝါ တေသံ ပူဇိတော သက္ကတော အပစိတော စ၊ ဣစ္စဿ တံ ဂုဏံ ပကာသေန္နော ထေရော ဝေမာဟ။ ဟာတဝေတိ ဟရိတုံ။

ဖာဏိတဿ စ ပုဋ္ဌန္တိ မဟန္တံ နိစ္ဆာရိကံ ဂုဠပိဏ္ဍုံ။ သော ကိရ “ကိ” သမဏဿ ဂေါတမဿ အဖာသုက”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဥဒရဝါတော”တိ သုတွာ “တေန ဟိ မယမေတ္ထ ဘေသဇ္ဇံ ဇာနာမ၊ ဣတော ထောကေန ဥဒကေန ဣဒံ ဖာဏိတံ အာလောဋ္ဌေတွာ နှာနပရိယောသာနေ ပါတုံ ဒေထ၊ ဣတိ ဥဏှောဒကေန ဗဟိ ပရိသေဒေါ” ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ အန္တောတိ ဧဝံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဖာသုကံ ဘဝိဿတိ”တိ ဝတွာ ထေရဿ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ အဒါသိ။

ဥပသင်္ကဓိတိ တသ္မိံ ကိရ အာဗာဓေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေ “ဒေဝဟိတေန တထာဂတဿ ဘေသဇ္ဇံ ဒိန္နံ၊ တေနေဝ ရောဂေါ ဝူပသန္တော၊ အဟော ဒါနံ ပရမဒါနံ မြာဟူဏဿာ”တိ ကထာ ဝိတ္ထာရိကာ ဇာတာ။ တံ သုတွာ ကိတ္တိကာမော မြာဟူဏော “ဧတ္ထကေနပိ တာဝ မေ အယံ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပုဂ္ဂတော”တိ သောမနဿဇာတော အတ္တနာ ကတဘာဝံ ဇာနာပေတုကာမော တာဝတကေနေဝ၊ ဒသဗလေ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇိတွာ ဥပသင်္ကမိ။

ဒဇ္ဇာတိ ဒဒေယျ။ ကထံ ဟိ ယဇမာနဿာတိ ကေန ကာရဏေန ယဇန္တဿ။ ဣဇ္ဈတိတိ သမိဇ္ဈတိ မဟပ္ပလော ဟောတိ။ ယောဝေဒီတိ ယော အဝေဒိ အညာသိ၊ ဝိဒိတံ ပါကဋမကာသိ “ယောဝေတိ”တိပိ ပါဌော၊ ယော အဝေတိ ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ပဿတိတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပဿတိ။ ဇာတိက္ခယန္တိ အရဟတ္တံ။ အဘိညာဝေါသိတောတိ ဇာနိတွာ ဝေါသိတော ဝေါသာနံ ကတကိစ္စတံ ပတ္တော။ ဧဝံ ဟိ ယဇမာနဿာတိ ဣမိနာ ဒိဏာသဝေ ယဇနာကာရေန ယဇန္တဿ။ ။တတိယံ။

၄-မဟာသာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၀။ စတုတ္ထေ လူခေါ လူခပါဝုရဏောတိ? ဇိဏ္ဏော ဇိဏ္ဏပါဝုရဏော?။ ဥပသင်္ကဓိတိ ကသ္မာ ဥပသင်္ကမိ? တဿ ကိရ သရေ အဋ္ဌသတသဟဿေနံ အဟောသိ။ သော စတုန္တံ ပုတ္တာနံ အာဝါဟံ ကတွာ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ

၁-သရီရသေဒေါ (က)

၃-လူခပါဝုရဏောတိ (သိ၊ သျာ)

၂-တာဝဒေဝ (သျာ)

၄-ဇိဏ္ဏပါဝုရဏော (သိ၊ သျာ)

အဒါသိ။ အထဿ ဗြာဟ္မဏိယာ ကာလင်္ကတယ ပုတ္တာ သမ္ပန္တယိံသု “သစေ အညံ ဗြာဟ္မဏိံ အာနေဿတိ၊ တဿာ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တဝသေန ကုလံ ဘိဇ္ဇိဿတိ။ ဟန္တ နံ မယံ သင်္ကဏာမာ”တိ။ တေ စတ္တာရေပိ ပဏီတေဟိ ဃာသစ္ဆာဒနာဒီဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ဟတ္ထပါဒသမ္မာဟနာဒီနိ ကရေန္တာ သင်္ကဏိတွာ ဧကဒိဝသံ ဒိဝါ နိဒ္ဒါယိတွာ ဝုဋ္ဌိတဿ ဟတ္ထပါဒေ သမ္မာဟမာနာ ပါဠိယေက္ကံ ဃရာဝါသေ အာဒီနဝံ ဝတွာ “မယံ တုမေ ဣမိနာ နိဟာရေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမ၊ သေသနေမ္ပိ နော ဒေထာ”တိ ယာစိံသု။ ဗြာဟ္မဏော ပုန ဧကေကဿ သတသဟဿံ သတသဟဿံ ဒတွာ အတ္တနော နိဝတ္ထပါရပနမတ္တံ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ စတ္တာရေ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ နိယျာဒေသိ။ တံ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ကတိပါဟံ ဥပဋ္ဌဟိ။

အထ နံ ဧကဒိဝသံ နတွာ အာဂစ္ဆန္တံ ဒွါရကောဋ္ဌကေ ဌတွာ သုဏှာ ဝေမာဟ “ကိံ တယာ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ အတိရေကံ ဒိန္နမတ္ထိ၊ နနု သဗ္ဗေသံ ဒွေ ဒွေ သတသဟဿာနိ ဒိန္နာနိ၊ ကိံ သေသပုတ္တာနံ ဃရဿ မဂ္ဂံ န ဇာနာသိ”တိ။ သော “နဿ ဝသလိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ အညဿ ဃရံ အဂမာသိ၊ တတောပိ ကတိပါဟစ္စယေန ဣမိနာဝ ဥပါယေန ပလာပိတော အညဿာတိ ဧဝံ ဧကဃရေပိ ပဝေသနံ အလဘမာနော ပဏ္ဍရပ်ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘိက္ခာယ စရန္တော ကာလာနမစ္စယေန ဇရာဇိဏ္ဏော ဒုဗ္ဘောဇန-ဒုက္ခသေယျာဟိ မိလာတသရီရော ဘိက္ခာစာရတော၊ အာဂမ္မ ပိဋကာယ နိပန္နော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတွာ ဝုဋ္ဌာယ နိသိန္နော အတ္တာနံ ဩလောကေတွာ ပုတ္တေသု ပတိဋ္ဌံ အပဿန္တော စိန္တေသိ “သမဏော ကိရ ဂေါတမော အဗ္ဘာကုဋ်ကော ဥတ္တာနမုခေါ သုခသမ္ဘာသော ပဋိသန္တာရကုသလော၊ သက္ကာ သမဏံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိသန္တာရံ လဘိတု”န္တိ နိဝါသနပါဝုရဏံ၊ သဏ္ဌပေတွာ ဘိက္ခာဘာဇနမာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ။

ဒါရေဟိ သံပုစ္ဆ ဃရာ နိက္ခာမေန္တိတိ သဗ္ဗံ မမ သန္တကံ ဂဟေတွာ မယံ နိဒ္ဓနဘာဝံ ဥတွာ အတ္တနော ဘရိယာဟိ သဗ္ဗိံ မန္တယိတွာ မံ ဃရာ နိက္ကမာပေန္တိ။

နန္ဒိဿန္တိ နန္ဒိဇာတော တုဋ္ဌော ပမုဒိတော အဟောသိ။ ဘဝမိန္ဒိသန္တိ ဝုဇိံ ပတ္တယိ။ သာဝ ဝါရေန္တိ သူကရန္တိ ယထာ သုနခါ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ

၁-ဝိနဿ (သျှာ) ၂-ဘိက္ခာယ စရန္တော (သိ၊က) ၃-နိဝါသနပါရပနံ (သိ၊ သျှာ)

ဘုဿန္တာ ဘုဿန္တာ^၁ သူကရံ ဝါရေန္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ မဟာရဝံ ရဝါပေန္တိ၊ ဧဝံ ဒါရေဟိ သဒ္ဓိံ^၂ မံ ဗဟုံ ဝတော ဝိရဝန္တံ ပလာပေန္တိတိ^၂ အတ္ထော။

အသန္တာတိ အသပ္ပုရိသာ။ ဇမ္ဗောတိ လာမကာ။ ဘာသရေတိ ဘာသန္တိ။ ပုတ္တရူပေနာတိ ပုတ္တဝေသေန။ ဝယောဂတန္တိ တယော ဝယေ ဂတံ အတိက္ကန္တံ ပစ္ဆိမဝယေ ဌိတံ မံ။ ဇဟန္တိတိ ပရိစ္စဇန္တိ။

နိဗ္ဗောဂေါတိ နိပ္ပရိဘောဂေါ။ ခါဒနာ အပနိယတိတိ အသော ဟိ ယာဝဒေဝ တရုဏော ဟောတိ ဇဝသမ္ပန္နော၊ တာဝဿ နာနာရသံ ခါဒနံ ဒေန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ နိဗ္ဗောဂံ တတော အပနေန္တိ၊ အန္တိမဝယေ တံ ဝတ္တံ^၃ န လဘတိ၊ ဂါဝိဟိ သဒ္ဓိံ^၄ အဋ္ဌဝိယံ သုက္ခတိဏာနိ ခါဒန္တော စရတိ^၅။ ယထာ သော အသော၊ ဧဝံ ဇိဏ္ဏကာလေ ဝိလုတ္တသဗ္ဗဓနတ္တာ နိဗ္ဗောဂေါ မာဒိသောဝိ ဗာလကာနံ ပိတာ ထေရော ပရသရေသု ဘိက္ခတိ။

ယဉ္ဇေတိ နိပါတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယေ မမ ပုတ္တာ အနဿဝါ အပ္ပတိဿာ အဝသဝတ္တိနော၊ တေဟိ ဒဏ္ဍောဝ ကိရ သေယျော သုန္ဒရ-တရောတိ။ ဣဒါနိဿ သေယျဘာဝံ ဒသေတုံ ဇဏ္ဍမ္ပိ ဂေါဏန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပုရေ ဟောတိတိ အဂ္ဂတော ဟောတိ၊ တံ ပုရတော ကတွာ ဂန္တံ သုခံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဂါဓမေဓတိတိ ဥဒကံ ဩတရဏကာလေ ဂမ္ဘိရေ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။

ပရိယာပုဏိတွာတိ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဝါစုဂ္ဂတာ ကတွာ။ သန္တိသိန္ဓေသုတိ တထာရူပေ မြာဟူဏာနံ သမာဂမဒိဝသေ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေသု ပုတ္တေသု တံ သတံ ဩဂါဟေတွာ မြာဟူဏာနံ မဇ္ဈေ မဟာရဟေ အာသနေ နိသိန္ဓေသု။ အဘာသီတိ “အယံ မေ ကာလော”တိ သဘာယ မဇ္ဈေ ပဝိသိတွာ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ “ဘော အဟံ တုမှာကံ ဂါထာ ဘာသိတုကာမော၊ ဘာသိတေဝိ သုဏိဿထာ”တိ ဝတွာ “ဘာသိမြာဟူဏ သုဏောမာ”တိ ပုတ္တော ဌိတကောဝ အဘာသိ။ တေန စ သမယေန မနုဿာနံ ဝတ္တံ ဟောတိ “ယော မာတာပိတူနံ သန္တကံ ခါဒန္တော မာတာပိတရော န ပေါသေတိ၊ သော မာရေတဗ္ဗော”တိ။ တသ္မာ တေ မြာဟူဏပုတ္တာ ပိတုပါဒေသု နိပတိတွာ “ဇိဝိတံ နော တာတ ဒေဟိ”တိ ယာစိံသု။ သော ပိတုဟဒယဿ ပုတ္တာနံ မုဒုတ္တာ “မာ မေ ဘော ဗာလကေ ဝိနာသယိတ္ထ၊ ပေါသိဿန္တိ မ”န္တိ အာဟ။

၁-ဘဿန္တာ 'ဘဿန္တာ (က)

၂-ပလာပေသုန္တိ (သီ၊ က)

၃-ဝုတ္တံ (သီ)

၄-သုက္ခတိဏာနိ ခါဒတိ (က)

၅-ဘာသာမိ ဂေါ (သျှာ)

၆-ဘာသ ဘာသ (သျှာ)

အထဿ ပုတ္တေ မနဿာ အာဟံသု “သစေ ဘော အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ ပိတရံ
န သမ္မာ ပဋိဇဉ်ဉ္စိဿထ၊ ဃာတေဿာမ ဝေါ”တိ။ တေ ဘိတာ ဃရံ နေတွာ
ပဋိဇဉ်ဉ္စိသု။ တံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ နံ ပြာဟ္မဏမဟာသလန္တိအာဒိဝုတ္တံ။
တတ္ထ နေတွာတိ ပိဋ္ဌေ^၁ နိဿိဒါပေတွာ သယံ ဥက္ခိပိတွာ နယိံသု။ နှာပေတွာတိ
သရီရံ တေလေန အပ္ပဉ္စိတွာ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒီဟိ နှာပေသုံ။ ပြာဟ္မဏိ-
ယောပိ ပက္ခောသာပေတွာ “အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ အမှာကံ ပိတရံ သမ္မာ ပဋိဇဉ်ဉ္စိထ၊
သစေ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိဿထ၊ ဃရတော ဝေါ နိက္ကမ္ဘိဿာမာ”တိ ဝတွာ ပဏီတ-
ဘောဇနံ^၂ ဘောဇေသုံ။

ပြာဟ္မဏော သုဘောဇနဉ္စ သုခဿေယျဉ္စ အာဂမ္မ ကတိပါဟစ္စယေန^၃
သဉ္ဇာတဗလော ပိဏီတိန္ဒြိယော အတ္တဘာဝံ ဩလောကေတွာ “အယံ မေ
သမ္ပတ္တိသမဏံ ဂေါတမံ နိဿာယ လဒ္ဓိ”တိ ပဏ္ဏာကာရံ အာဒါယ ဘဂဝတော
သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ သောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ ဧဒေါစာတိ ဒုဿယုဂံ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ ဧတံ အဝေါစ။
သရဏဂမနာဝသာနေ စာပိ ဘဂဝန္တံ ဝေမာဟ “ဘော ဂေါတမ မယံ ပုတ္တေဟိ
စတ္တာရိ ဓုရဘတ္တာနိ ဒိန္နာနိ၊ တတော အဟံ ဒွေ တုမှာကံ ဒမ္မိ၊ ဒွေ သယံ
ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ။ ကလျာဏံ ပြာဟ္မဏ၊ ပါဠိယေက္ကံ ပန မာ နိယျာဒေဟိ၊
အမှာကံ ရုစ္စနဋ္ဌာနမေဝ ဂမိဿာမာတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ပြာဟ္မဏော
ဘဂဝန္တံ ဝဉ္စိတွာ ဃရံ ဂန္ဓာပုတ္တေ အာမန္တေသိ “တာတာ သမဏော ဂေါတမော
မယံ သဟာယော၊ တဿ ဒွေ ဓုရဘတ္တာနိ ဒိန္နာနိ၊ တုမှေ တသ္မိံ သမ္ပတ္တေ
မာ ပမဇ္ဇေထာ”တိ။ သာရ တာတာတိ။ ပုနဒိဝသေ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏသမယေ
ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ နိဝေသနဒ္ဓါရံ ဂတော။ သော သတ္တာရံ
ဒိဿာဝ ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဃရံ ပဝေသေတွာ မဟာရဟေ
ပလ္လင်္ဂေ နိဿိဒါပေတွာ ပဏီတဘောဇနမဒါသိ။ သတ္တာ ပုနဒိဝသေ
ဣတရဿ၊ ပုနဒိဝသေ ဣတရဿာတိ ပဋိပါဠိယာ သဗ္ဗေသံ ဃရာနိ အဂမာသိ။
သဗ္ဗေ တထေဝ သက္ကာရံ အကံသု။

အထေကဒိဝသံ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဃရေ မင်္ဂလံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ။ သော ပိတရံ အာဟ
“တာတ ကဿ မင်္ဂလံ ဒေမာ”တိ။ အမှေ အညံ န ဇာနာမ၊ နန သမဏော
ဂေါတမော မယံ သဟာယောတိ။ တေန ဟိ တုမှေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ
သဒ္ဓိံ သွာတနာယ သမဏံ ဂေါတမံ နိမန္တေထာတိ။ ပြာဟ္မဏော တထာ

၁-ပိဋ္ဌေ အာသနေ (သိ) ၂-ပဏီတဘောဇနေဟိ (က)
၃-ကတိပါဟံယေဝ (သျှာ)၊ ကတိပါဟဿေဝ (က)
သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၆

အကသိ။ ဘဂဝါ အဓိဝါသေတွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော တဿ ဂေဟဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။ သော ဟရိတုပလိတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ဂေဟံ သတ္တာရံ ပဝေသေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပညတ္တာသနေသု နိသီဒါပေတွာ အပ္ပေါဒကပါယာသဉ္စေဝ ခဇ္ဇကဝိကတိဉ္စ အဒါသိ။ အန္တရဘတ္တသ္မိယေဝ မြာဟူဏဿ စတ္တာရေပိ ပုတ္တာ သတ္တု သန္တိကေ နိသီဒိတွာ အာဟံသု “ဘော ဂေါတမ မယံ အမှာကံ ပိတရံ ပဋိဇ္ဈာမ နပ္ပမဇ္ဇာမ၊ ပဿထဿ အတ္တဘာဝ”န္တိ။ သတ္တာ “ကလျာဏံ ဝေါ ကတံ၊ မာတာပိတုပေါသကံ နာမ ပေါရာဏက- ပဏ္ဍိတာနံ အာစိဏ္ဏမေဝါ”တိ ဝတွာ မဟာနာဂဇာတကံ^၁ နာမ ကထေတွာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒီပေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ မြာဟူဏော သဒ္ဓိံ စတူဟိ စ ပုတ္တေဟိ စတူဟိ စ သုဏှာဟိ ဒေသနာနုသာရေန ဉ္ဈဏံ ပေသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော။ တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာ န သဗ္ဗကာလံ တေသံ ဂေဟံ အဂမာသိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-မာနတ္ထဒုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ ပဉ္စမေ မာနတ္ထဒွေတိ ဝါတဘရိတဘဿာ ဝိယ မာနေန ထဒွေ။ အာစရိယန္တိ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏကာလေ အာစရိယော အနဘိဝါဒေန္တဿ သိပ္ပံ န ဒေတိ၊ အညသ္မိံ ပန ကာလေ တံ န အဘိဝါဒေတိ၊ အတ္ထိဘာဝမ္ဗိဿ န ဇာနာတိ။ နာယံ သမဏောတိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ယသ္မာ အယံ သမဏော မာဒိသေ ဇာတိသမ္ပန္နမြာဟူဏေ သမ္ပတ္တေ ပဋိသန္တာရမတ္တမ္ဗိ န ကရေတိ၊ တသ္မာ န ကိဉ္စိ ဇာနာတိ”တိ။

အန္တုတဝိတ္တဇာတာတိ အဘူတပုဗ္ဗာယ^၂ တုဋ္ဌိယာ သမန္တာဂတာ။ ကေသု စဿာတိ ကေသု ဘဝေယျ။ ကျဿာတိ ကေ အဿ ပုဂ္ဂလဿ။ အပစိတာ အဿူတိ အပစိတိံ ဒေသေတုံ ယုတ္တာ ဘဝေယျ။ အရဟန္တေတိ ဣမာယ ဂါထာယ ဒေသနာကုသလတ္တာ အတ္တာနံ အန္တောကတွာ ပူဇနေယျ ဒေသေတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပစ္စနိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ ဆဋ္ဌေ “သဗ္ဗံ သေတ”န္တိ ပုတ္တေ “သဗ္ဗံ ကဏှ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ပစ္စနိကံ ကရေန္တဿေဝဿ သာတံ သုခံ ဟောတိတိ ပစ္စနိကသာတော။

ယော စ ဝိနေယျ သာရဗ္ဗန္တိ ယော ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏံ သာရဗ္ဗံ ဝိနေတွာ သုဏာတိတိ အတ္ထော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-နဝကမ္ပိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ သတ္တမေ နဝကမ္ပိကဘာရဒွါဇောတိ သော ကိရ အရညေ ရက္ခံ ဆိန္ဒာပေတွာ တတ္ထေဝ ပါသာဒကုဋ္ဌာဂါရာဒီနိ ယောဇေတွာ နဂရံ အာဟာရိတွာ ဝိတ္တိဏာတိ၊ ဣတိ နဝကမ္ပိ နိဿာယ ဇီဝတိတိ နဝကမ္ပိကော၊ ဂေါတ္တေန ဘာရဒွါဇောတိ နဝကမ္ပိကဘာရဒွါဇော။ ဒိသွာနဿ တေ-ဒဟောသီတိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇေတွာ နိသိန္တံ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာန အဿတေံ အဟောသိ။ ဝနသ္မိန္တိ ဣမသ္မိံ ဝနသဏ္ဏေ။ ဥန္တိန္တမူလံ မေ ဝနန္တိ မယံ ကိလေသဝနံ ဥန္တိန္တမူလံ။ နိဗ္ဗုနထောတိ နိတ္တိလေသဝနော။ ဧကော ရမေတိ ဧကကော အဘိရမာမိ။ အရတိံ ဝိပ္ပဟာယာတိ ပန္နသေနာသနေသုစေဝ ဘာဝနာယ စ ဥက္ကဏ္ဍိတံ ဇဟိတွာ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ကဋ္ဌဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။ အဋ္ဌမေ အန္တေဝါသိကာတိ ဝေယျာဝစ္စံ ကတွာ သိပ္ပုဂ္ဂဏှနကာ ဓမ္မန္တေဝါသိကာ။ နိသိန္တန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇေတွာ နိသိန္တံ။ ဂန္တိရ-ရူပေတိ ဂန္တိရသဘာဝေ။

ဗဟုဘေရဝေတိ တတြဋ္ဌကသဝိညာဏကအဝိညာဏကဘေရဝေဟိ ဗဟု-ဘေရဝေ။ ဝိဂါဟိယာတိ အနုပဝိသိတွာ။ အနိဉ္စမာနေနာတိအာဒီနိ ကာယ-ဝိသေသနာနိ၊ ဧဝရူပေန ကာယေနာတိ အတ္ထော။ သုစာရူပံ ဝတတိ အတိသုန္ဒရံ ဝတ ဈာနံ ဈာယသီတိ ဝဒတိ။

ဝနဝဿိတော မုနီတိ ဝနံ အဝဿိတော ဗုဒ္ဓမုနိ။ ဣဒန္တိ ဣဒံ တုမှာကံ ဧဝံ ဝနေ နိသိန္တကာရဏံ မယံ အစ္ဆေရရူပံ ပဋိဘာတိ။ ဝီတိမနောတိ တုဋ္ဌစိတ္တော။ ဝနေ ဝသေတိ ဝနမ္ပိ ဝသိ။

မညာမဟန္တိ မညာမိ အဟံ။ လောကာဓိပတိသဟဗျတန္တိ လောကာ-ဓိပတိမဟာဗြဟ္မာနာ သဟဘာဝံ။ အာကင်္ခမာနောတိ ဣစ္ဆမာနော။ တိဒိဝံ အနုတ္တရန္တိ ဣဒံ ဗြဟ္မလောကမေဝ သန္ဓာယာဟ။ ကသ္မာ ဘဝံ ဝိဇနမရည-မဿိတောတိ အဟံ တာဝ ဗြဟ္မလောကံ အာကင်္ခမာနောတိ မညာမိ။ ယဒိ ဧဝံ န ဟောတိ၊ အထ မေ အာစိက္ခ၊ ကသ္မာ ဘဝန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဗြဟ္မပတ္တိယာတိ

သေဋ္ဌပတ္တိယာ။ ဣမ ဣဒံ တပေါ ကသ္မာ ကရောသီတိ အပရေနပိ အာကာရေန ပုစ္ဆတိ။

ကင်္ခါတိ တဏှာ။ အဘိနန္ဒနာတိ အဘိနန္ဒနဝသေန တဏှာဝ ပုတ္တာ။ အနေကဓာတူသုတိ အနေကသဘာဝေသု အာရမ္မဏေသု။ ပုစ္ဆတိ နာနပ္ပကာရာ တဏှာ သေသကိလေသာ ဝါ။ သဒါသိတာတိ နိစ္စကာလံ အဝသိတာ^၁။ အညာဏမူလပ္ပဘဝါတိ အဝိဇ္ဇာမူလာ ဟုတွာ ဇာတာ။ ပဇေပိတာတိ တဏှာဝ “ဣဒမ္ပိ မယံ၊ ဣဒမ္ပိ မယ” နှိ ပဇေပ္ပါပနဝသေန ပဇေပိတာ နာမာတိ ပုတ္တာ။ သဗ္ဗာ မယာ ဗျန္တိကတာတိ သဗ္ဗာ တဏှာ မယာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဝိဂတန္တာ နိရန္တာ ကတာ။ သမူလိကာတိ သဒ္ဓိံ အညာဏမူလေန။

အနုပယောတိ အနုပဂမနော။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ဝိသုဒ္ဓဒဿနောတိ ဣမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒီပေတိ။ သဗ္ဗောဓိမနုတ္တရန္တိ အရဟတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ သိဝန္တိ သေဋ္ဌံ။ ဈာယာမီတိ ဒွိဟိ ဈာနေဟိ ဈာယာမိ။ ဝိသာရဒေါတိ ဝိဂတသာရဇော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-မာတုပေါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ နဝမေ ပေစ္စာတိ ဣတော ပဋိဂန္ဓာ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဘိက္ခကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ ဒသမေ ဣဓာတိဣမသ္မိံ ဘိက္ခုဘာဝေ။ ဝိဿံ ဓမ္မန္တိ ဒုဂ္ဂန္တံ အကုသလဓမ္မံ။ ဗာဟိတွာတိ^၂ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဇဟိတွာ။ သင်္ခါယာတိ ဉာဏေန။ သ ဝေ ဘိက္ခုတိ ပုစ္ဆတိတိ သော ဝေ ဘိန္နကိလေသတ္တာ ဘိက္ခု နာမ ပုစ္ဆတိ။ ။ ဒသမံ။

၁၁-သင်္ခါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၇။ ဧကောဒသမေ ပစ္စေတိတိ ဣစ္ဆတိ ပတ္တေတိ။ သာရ ဘန္တေတိ အာယာစမာနော အာဟ။ ထေရဿ ကိရေသ ဂိဟိသဟာယော၊ တသ္မာ ထေရော “အယံ ဝရာကော မံ သဟာယံ လဘိတွာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ မာ အပါယပူရကော အဟောသီ”တိ အာယာစတိ။ အပိစေသ မဟာပရိဝါရော၊

တသ္မိံ ပဿန္တေ ပဉ္စကုလသတာနိ^၁ အနုဝတ္တိဿန္တိတိ မညမာနောပိ အာယာ-
စတိ။ အတ္ထဝသန္တိ အတ္တာနိသံသံ အတ္ထကာရဏံ။ ပါပန္တိ ပါဏာတိပါတာဒိ-
အကုသလံ။ ပဝါဟေမီတိ ဂလပ္ပမာဏံ ဥဒကံ ဩတရိတွာ ပဝါဟေမိ
ပလာပေမိ။ ဓမ္မောတိ ဂါထာ ဝုတ္တတ္တာဝ။ ။ဧကောဒသမံ။

၁၂-ခေါမဒုဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၈။ ဒွါဒသမေ ခေါမဒုဿံ နာမာတိ ခေါမဒုဿာနံ ဥဿန္တတ္တာ ဧဝံ-
လဒ္ဓနာမံ။ သဘာယန္တိ သာလာယံ။ ဖုဿာယတိတိ ဖုသိတာနိ မုဉ္ဇတိ ဝဿတိ။
သတ္တာ ကိရ တံ သဘံ ဥပသင်္ကမိတုကာမော “မယိ ဧဝမေဝံ ဥပသင်္ကမန္တေ
အဖာသုကဓာတုကံ ဟောတိ၊ ဧကံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ဥပသင်္ကမိဿာမီ”တိ
အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဝုဋ္ဌိံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သဘာဓမ္မန္တိ သုခနိသိန္တေ ကိရ အသဉ္ဇာ-
လေတွာ ဧကပဿေန ပဝိသနံ တေသံ သဘာဓမ္မော နာမ၊ န မဟာဇနံ
စာလေတွာ ဥဇုကမေဝ ပဝိသနံ။ ဘဂဝါ စ ဥဇုကမေဝ အာဂစ္ဆတိ၊ တေန
တေ ကုပိတာ ဘဂဝန္တိ ဟိဋ္ဌေန္တာ “ကေ စ မုဏ္ဍကာ သမဏကာ၊ ကေ စ
သဘာဓမ္မံ ဇာနိဿန္တိ”တိ အာဟံသု။ သန္တောတိ ပဏှိတာ သပ္ပုရိသာ။
ပဟာယာတိ ဧတေ ရာဂါဒယော ဇဟိတွာ ရာဂါဒိဝိနယာယ ဓမ္မံ ဘဏန္တိ၊
တသ္မာ တေ သန္တော နာမာတိ။ ။ဒွါဒသမံ။

ဥပါသကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ဗြာဟ္မဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဉ္စကုလသတာနိ စ (သီ)၊ ပဉ္စကုလသတာနိ သာသနံ (သျှာ)၊ ပဉ္စကုလသတာနိ မံ (က)

၈-၀ ဂီတသံယုတ္တ

၁-နိက္ခန္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၀၉။ ဂီတသံယုတ္တဿ ပဌမေ အဂ္ဂါဠဝေ စေတိယေတိ အာဠဝိယံ အဂ္ဂ-
စေတိယေ။ အနုပုန္ဓေ ဗုဒ္ဓေ အဂ္ဂါဠဝံ ဂေါတမကာဒိနိ ယက္ခနာဂါဒိနံ ဘဝနာနိ၊
စေတိယာနိ အဟေသုံ။ ဥပ္ပန္ဓေ ဗုဒ္ဓေ တာနိ အပနေတွာ မနဿာ ဝိဟာရေ
ကရိံသု။ တေသံ တာနေဝ နာမာနိ ဇာတာနိ။ နိဂြောဓကပ္ပေနာတိ နိဂြောဓ-
ရက္ခမူလဝါသိနာ ကပ္ပတ္ထေရေန။ ဩဟိယျကောတိ ဩဟိနကော။ ဝိဟာရ-
ပါလောတိ သော ကိရ တဒါ အဝဿိကော ဟောတိ ပတ္တစီဝရဂ္ဂဟဏေ
အကောဝိဒေါ။ အထ နံ ထေရာ ဘိက္ခု။ “အာဝုသော ဣမာနိ ဆတ္တုပါဟန-
ကတ္တရယဉ္ဇိအာဒိနိ ဩလောကေန္တော နိသီဒါ”တိ ဝိဟာရရက္ခကံ ကတွာ
ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိဟာရပါလော”တိ။ သမလင်္ကရိတွာတိ
အတ္တနော ဝိဘဝါနုရူပေန အလင်္ကာရေန အလင်္ကရိတွာ။ ဝိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေတိတိ
ကုသလစိတ္တံ ဝိဒ္ဓံသေတိ ဝိနာသေတိ။ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ တေသ္မိံ
ရာဂေ ဥပ္ပန္ဓေ တံ ကာရဏံ ကုတော လဗ္ဘာ။ ယံ မေ ပရောတိ ယေန မေ
ကာရဏေန အညော ပုဂ္ဂလော ဝါ ဓမ္မော ဝါ အနဘိရတိံ ဝိနောဒေတွာ
ဣဒါနေဝ အဘိရတိံ ဥပ္ပါဒေယျ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာပိ မံ ဝိဟာရေ ဩဟာယ
ဂတာ။

အဂါရသ္မာတိ အဂါရတော နိက္ခန္တံ။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတန္တိ
အတ္ထော။ ကဏ္ဍတောတိ ကဏ္ဍပက္ခတော မာရပက္ခတော အာဓာဝန္တိ။
ဥဂ္ဂပုတ္တာတိ ဥဂ္ဂတာနံ ပုတ္တာ မဟေသက္ခာ ရာဇညဘူတာ။ ဒဠုဓမ္မိနောတိ
ဒဠုဓနုနော၊ ဥတ္တမပ္ပမာဏံ အာစရိယဓနံ ဓာရယမာနာ။ သဟဿံ အပလာယိ-
နန္တိ ယေ တေ သမန္တာ သရေဟိ ပရိကိရေယျ။ တေသံ အပလာယိနံ သင်္ခံ
ဒဿေန္တော “သဟဿ”န္တိ အာဟ။ တေတော ဘိယျောတိ တေသ္မာ သဟဿာ
အတိရေကတရာ။ နေဝ မံ ဗျာဓယိသန္တိတိ မံ စာလေတုံ န သက္ခိယန္တိ။
ဓမ္မေ သမ္ပိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ အနဘိရတိံ ဝိနောဒေတွာ အဘိရတိံ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထေ
သကေ သာသနဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣဿာသသဟဿေ
တာဝ သမန္တာ သရေဟိ ပရိကိရန္တေ သိက္ခိတော ပုရိသော ဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ
သဗ္ဗေ သရေ သရီရေ အပတမာနေ အန္တရာဝ ပဟရိတွာ ပါဒမူလေ ပါတေတိ။

တတ္ထ ဧကောပိ ဣဿာသော ဒွေ သရေ ဧကတော န ခိပတိ၊ ဣမာ ပန ဣတ္ထိယော ရူပါရမ္မဏာဒိဝသေန ပဉ္စ ပဉ္စ သရေ ဧကတော ခိပန္တိ။ ဧဝံ ခိပန္တိယော တော သစေပိ အတိရေကသဟဿာ ဟောန္တိ၊ နေဝ မံ စာလေတုံ သက္ခိဿန္တိတိ။

သက္ခိ ဟိ မေ သုတံ တေန္တိ မယာ ဟိ သမ္ပုခါဧတံ သုတံ။ နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂန္တိ ဝိပဿနံ သန္ဓာယာဟ။ သော ဟိ နိဗ္ဗာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ပန “မဂ္ဂ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ မေတိ တသ္မိံ မေ အတ္တနော တရုဏဝိပဿနာ-သင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနဂမနမဂ္ဂေ မနော နိရတော။ ပါပိမာတိ ကိလေသံ အာလပတိ။ မစ္စူတိပိ တမေဝ အာလပတိ။ န မေ မဂ္ဂမ္ပိ ဒက္ခသီတိ ယထာ မေ ဘဝယောနိ-အာဒိသု ဂတမဂ္ဂမ္ပိ န ပဿသိ၊ တထာ ကရိဿာမီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အရတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ ဒုတိယေ နိက္ခမတီတိ ဝိဟာရာ နိက္ခမတိ။ အပရန္တု ဝါ ကာလေတိ ဒုတိယဒိဝသေ ဝါ ဘိက္ခာစာရကာလေ။ ဝိဟာရဂရုဏော ကိရေသ ထေရော။ အရတိဉ္စ ရတိဉ္စာတိ သာသနေ အရတိံ ကာမဂုဏေသု စ ရတိံ။ သဗ္ဗသော ဂေဟသီတဉ္စ ဝိတက္ကန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏဂေဟနိဿိတံ ပါပဝိတက္ကဉ္စ သဗ္ဗာ-ကာရေန ပဟာယ။ ဝနထန္တိ ကိလေသမဟာဝနံ။ ကုဟိန္တိတိ ကိသ္မိန္တိ အာရမ္မဏေ။ နိဗ္ဗနထောတိ နိက္ခိလေသဝနော။ အရတောတိ တဏှာရတိရဟိတော။

ပထဝိဉ္စ ဝေဟာသန္တိ ပထဝိဉ္စတဉ္စ ဣတ္ထိပုရိသဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိဝဏ္ဏံ၊ ဝေဟာ-သဌကဉ္စ စန္ဒသူရိယောဘာသဒိ။ ရူပဂတန္တိ ရူပမေဝ။ ဇဂတောဂဇန္တိ ဇဂတိယာ ဩဂဓံ၊ အန္တောပထဝိယံ နာဂဘဝနဂတန္တိ အတ္ထော။ ပရိဇိယတီတိ ပရိဇိရတိ။ သဗ္ဗမနိစ္စန္တိ သဗ္ဗံ တံ အနိစ္စံ။ အယံ ထေရဿ မဟာဝိပဿနာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သမစ္စာတိ ဧဝံ သမာဂန္ဓာ။ စရန္တိ မုတက္ကာတိ ဝိညာတက္ကာဘာဝါ ဝိဟရန္တိ။

ဥပဓိသူတိ ခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရေသု။ ဂမိတာတိ ဂိဒ္ဓါ။ ဒိဋ္ဌသုတေတိ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌေ ရူပေ၊ သောတေန သုတေ သဒ္ဓေ။ ပဋိဃေ စ မုတေ စာတိ ဧတ္ထ ပဋိသပဒေန ဂန္ဓရဿ ဂဟိတာ၊ မုတပဒေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ။ ယော ဧတ္ထ န လိမ္မတီတိ ယော ဧတေသု ပဉ္စကာမဂုဏေသု တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ ၂ န လိမ္မတိ။

အထ သဋ္ဌိနိဿိတာ သဝိတက္ကာ၊ ပုထူ ဇနတာယ အဓမ္မာ နိဝိဋ္ဌာတိ အထ ဆအာရမ္မဏနိဿိတာ ပုထူ အဓမ္မဝိတက္ကာ ဇနတာယ နိဝိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။

န စ ဝဂ္ဂဂတဿ ကုဟိဉ္စိတိ တေသံ ဝသေန န ကတ္ထမိ ကိလေသဝဂ္ဂဂတော^၁ ဘဝေယျ။ နော ပန ဒုဋ္ဌုလ္လဘာဏီတိ ဒုဋ္ဌုလ္လဝစနဘာဏီပိ န သိယာ။ သ ဘိက္ခုတိ သော ဧဝံဝိဓော ဘိက္ခု နာမ ဟောတိ။

ဒဗ္ဗောတိ ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဏှိတော။ စိရုရတ္တသမာဟိတောတိ ဒိဃရတ္တံ သမာဟိတစိတ္တော။ နိပဏောတိ နေပက္ကေန သမန္နာဂတော ပရိဏတပညော။ အပိဟာလူတိ နိတ္တဏှော။ သန္တံ ပဒန္တံ နိဗ္ဗာနံ။ အဇ္ဈဂမာ မုနိတိ အဓိဂတော မုနိ။ ပဋိစ္စ ပရိနိဗ္ဗုတော ကင်္ခတိ ကာလန္တံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိစ္စ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော ပရိနိဗ္ဗာနကာလံ အာဂမေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပေသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ တတိယေ အတိမညတိတိ “ကိ” ဣမေ မဟလ္လကာ၊ န ဧတေသံ ပါဠိ၊ န အဋ္ဌကထာ၊ န ပဒဗျဉ္ဇနမရရတာ၊ အမှာကံ ပန ပါဠိပိ အဋ္ဌကထာပိ နယသတေန နယသဟဿေန ဥပဋ္ဌာတိ”တိ အတိက္ကမိတွာ မညတိ။ ဂေါတမာတိ ဂေါတမ-ဗုဒ္ဓသာဝကတ္တာ အတ္တာနံ အာလပတိ။ မာနပထန္တိ မာနာရမ္ပဏဉ္စေဝ မာန-သဟဘုနော စ ဓမ္မေ။ ဝိပ္ပဋိသာရိဟုဝါတိ ဝိပ္ပဋိသာရိ အဟုဝါ၊ အဟောသီတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂဇိနောတိ မဂ္ဂေန ဇိတကိလေသော။ ကိတ္တိဉ္စ သုခဉ္စာတိ ဝဏ္ဏ-ဘဏနဉ္စ ကာယိကစေတသိကသုခဉ္စ။ အခိလောဓ ပဓာနဝါတိ အခိလော ဣဓ ပဓာနဝါ ဝိရိယသမ္ပန္နော။ ဝိသုဒ္ဓေါတိ ဝိသုဒ္ဓေါဘဝေယျ။ အသေသန္တိ နိဿေသံ နဝဝိဓံ။ ဝိဇ္ဇာယန္တကရောတိ ဝိဇ္ဇာယ ကိလေသာနံ အန္တကရော။ သမိတာဝိတိ ရာဂါဒီနံ သမိတတာယ သမိတာဝိ။ ။တတိယံ။

၄-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ စတုတ္ထေ ရာဂေါတိ အာယသ္မာ အာနန္ဒော မဟာပုညော သမ္ဘာဝိ-တော၊ တံ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော နိမန္တေတွာ အန္တောနိဝေသနေ နိသီဒါ-ပေန္တိ။ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏှိတာပိ ဣတ္ထိယော ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ တာလဝဏ္ဏေန ဗီဇေန္တိ^၂၊ ဥပနိသီဒိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ တတ္ထ အာယသ္မ-တော ဝဂီသဿ နဝပဗ္ဗဇိတဿ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တဿ ဣတ္ထိ-ရူပါရမ္ပဏေ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေတိ။ သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတတ္တာ^၃ ဥဇုဇာတိ-ကော ကုလပုတ္တော “အယံ မေ ရာဂေါ ဝစိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ

၁-ကိလေသဝဂ္ဂဂတော (သျှာ) ၂-တာလပဏ္ဍေန ဝိဇေန္တိ (သျှာ) ၃-သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ (သျှာ)

နာသေယျာ”တိ စိန္တေတွာ အနန္တရံ နိဿိန္ဒောဝ ယေရဿ အတ္တာနံ အာဝိ-
ကရောန္တော ကာမရာဂေနာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ နိဗ္ဗာပနန္တိ ရာဂနိဗ္ဗာနကာရဏံ။ ဝိပရိယေသာတိဝိပလ္လာသေန။ သုဘံ
ရာဂူပသဗ္ဗိတန္တိ ရာဂဌာနိယံ ဣဌာရမ္မဏံ။ ပရတော ပဿာတိ အနိစ္စတော ပဿ။
မာ စ အတ္တတောတိ အတ္တတော မာ ပဿ။ ကာယဂတာ ဟုတ္ထ။ တိ ကာယ-
ဂတာ တေ အတ္ထ။ အနိမိတ္တန္တ ဘာဝေဟိတိ နိစ္စာဒိနံ နိမိတ္တာနံ ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတတ္တာ
ဝိပဿနာ အနိမိတ္တာ နာမ၊ တံ ဘာဝေဟိတိ ဝဒတိ။ မာနာဘိသမယာတိ
မာနဿ ဒဿနာဘိသမယာ စေဝ ပဟာနာဘိသမယာ စ။ ဥပသန္တောတိ
ရာဂါဒိသန္တတာယ ဥပသန္တော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သုဘာသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၃။ ပဉ္စမေ အင်္ဂေဟိတိ ကာရဏေဟိ၊ အဝယဝေဟိ ဝါ။ မုသာဝါဒါ-
ဝေရမဏိအာဒိနိ ဟိ စတ္တာရိ သုဘာသိတဝါစာယ ကာရဏာနိ၊ သစ္စဝစနာ-
ဒယော စတ္တာရော အဝယဝါ။ ကာရဏတ္ထေ စ အင်္ဂသဒ္ဓေါ “စတူဟိ”တိ
နိဿက္ကဝစနံ ဟောတိ၊ အဝယဝတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ သမန္တာဂတာတိ သမနု-
အာဂတာ ပဝတ္တာ ယုတ္တာ စ။ ဝါစာတိ သမုလ္လပနဝါစာ၊ ယာ “ဝါစာ ဂိရာ
ဗျုပ္ပထော”တိ^၂ စ၊ “နေလာ ကဏ္ဍသုခါ”တိ^၃ စ အာဂတာ။ “ယာ ပန ဝါစာယ
စေကတံကမ္မ”န္တိ ဧဝံဝိညတ္တိ စ၊ “ယာ စတူဟိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ အာရတိ။ ပ။ အယံ
ဝုစ္စတိ သမ္မာဝါစာ”တိ^၄ ဧဝံ ဝိရတိ စ၊ “ဖရသဝါစာ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတာ
ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ နိရယသံဝတ္တနိကာ ဟောတိ”တိ^၅ ဧဝံ စေတနာ စ
ဝါစာတိ အာဂတာ၊ န သာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ ကသ္မာ? အဘာသိတဗ္ဗတော။
သုဘာသိတတိ သုဠ၊ ဘာသိတာ။ တေနဿာ အတ္တာဝဟတံ ဒိပေတိ။ နော
ဒုန္တာသိတတိ န ဒုဠ၊ ဘာသိတာ။ တေနဿာ အနတ္တာဝဟနပဟာနတံ
ဒိပေတိ။ အနဝဇ္ဇာတိ ရာဂါဒိဝဇ္ဇရဟိတာ။ ဣမိနာဿာ ကာရဏသုဒ္ဓိံ စတု-
ဒေါသာဘာဝဉ္စ ဒိပေတိ။ အနနုဝဇ္ဇာတိ အနုဝါဒဝိမုတ္တာ။ ဣမိနာဿာ
သဗ္ဗာကာရသမ္ပတ္တိံ ဒိပေတိ။ ဝိညုနန္တိ ပဏှိတာနံ။ တေန နိန္ဒာပသံသာသု
ဗာလာ အပ္ပမာဏာတိ ဒိပေတိ။

၁-အင်္ဂသဒ္ဓေါ (သိ)

၄-အဘိ ၂-၁၁၃-ပိဋေ။

၂-အဘိ ၁-၁၆၈-ပိဋေ။

၃-ဒီ ၁-၄-ပိဋေ။

၅-အံ ၃-၇၈-ပိဋေ။

သုဘာသိတံယေဝ ဘာသတိတိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ စတုသု
ဝါစင်္ဂေသု အညတရနိဋ္ဌေသဝစနမေတံ^၁။ နော ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ တဿေဝ
ဝါစင်္ဂဿ ပဋိပက္ခဘာသနနိဝါရဏံ။ နော ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ ဣမိနာ မိစ္ဆာ-
ဝါစပုဟာနံ ဒီပေတိ။ သုဘာသိတန္တိ ဣမိနာ ပဟိနမိစ္ဆာဝါစေန ဘာသိတဗ္ဗ-
ဝစနလက္ခဏံ။ အင်္ဂပရိဒီပနတ္ထံ ပနေတ္ထ အဘာသိတဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ အဝတွာ ဘာသိ-
တဗ္ဗမေဝါဟ။ ဧသ နယော ဓမ္မံယေဝါတိအာဒိသုပိ။ ဧတ္ထ စ ပဌမေန
ပိသုဏဒေါသရဟိတံ သမဂ္ဂကရဏံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဒုတိယေန သမ္ပပ္ပလာပဒေါသ-
ရဟိတံ ဓမ္မတော အနပေတံ မန္တာဝစနံ^၂၊ ဣတရေဟိ ဒွိဟိ ဖရဿာလိက-
ရဟိတာနိပိယသစ္စဝစနာနိ။ ဣမေဟိ ခေါတိအာဒိနာတာနိ အင်္ဂါနိပစ္စက္ခတော
ဒဿေန္တော တံ ဝါစံ နိဂမေတိ။ ယဉ္စ အညေ ပဋိညာဒီဟိ အဝယဝေဟိ၊
နာမာဒီဟိ ပဒေဟိ၊ လိင်္ဂဝစနဝိဘတ္တိကာလကာရကသမ္ပတ္တိဟိ စ သမန္တာဂတံ
မုသာဝါဒါဒိဝါစမ္ပိ သုဘာသိတန္တိ မညန္တိ၊ တံ ပဋိသေမေတိ။ အဝယဝါဒိ-
သမန္တာဂတာပိ ဟိ တထာရူပိ ဝါစာ ဒုဗ္ဘာသိတာဝ ဟောတိ အတ္တနော စ
ပရေသဉ္စ အနတ္တာဝဟတ္တာ။ ဣမေဟိ ပန စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတာ သစေပိ
မိလက္ခု၊ ဘာသာပရိယာပန္နာ ဃဋ္ဌစေဋ္ဌိကာဂီတိကပရိယာပန္နာပိ^၃ ဟောတိ၊
တထာပိ သုဘာသိတာဝ လောကိယလောကုတ္တရဟိတသုခါဝဟတ္တာ။ တထာ
ဟိ မဂ္ဂပဿေ သဿံ ရက္ခန္တိယာ သီဟဋ္ဌစေဋ္ဌိကာယ^၄ သီဟဋ္ဌကေနော
ဇာတိဇရာမရဏယုတ္တံ ဂီတိကံ ဂါယန္တိယာ သဒ္ဓိံ သုတွာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော သဋ္ဌိမတ္တာ
ဝိပဿကာ ဘိက္ခု။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ တထာ တိဿော နာမ အာရဒ္ဓ-
ဝိပဿကော ဘိက္ခု၊ ပဒုမသရသမီပေန ဂစ္ဆန္တော ပဒုမသရေ ပဒုမာနိ
ဘဋ္ဌိတွာ—

“ပါတောဝ ဖုလ္လိတကောကနဒံ၊
သုရိယာလောကေန ဘိဇ္ဇိယတေ။
ဧဝံ မနုဿတ္ထံ ဂတာ သတ္တာ၊
ဇရာဘိဝေဂေန မဒ္ဓိယန္တိ”တိ—

ဣမံ ဂီတိကံ ဂါယန္တိယာ စေဋ္ဌိကာယ သုတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော။

ဗုဒ္ဓန္တရေပိ အညတရော ပုရိသော သတ္တဟိ ပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌပိတော
အာဂမ္မ အညတရာယ ဣတ္ထိယာ မုသလေန တဏှုလေ ကောဇ္ဇေန္တိယာ—

၁-အညတရဿ နိဋ္ဌေသဝစနမေတံ(သီ)၊ အညတရနိဋ္ဌေသဝစနမေတံ(သျှာ) ၂-မတ္တာဝစနံ (သီ၊ သျှာ)

၃-မိလက္ခ (သီ၊ သျှာ) ၄-ဃဋ္ဌပေတိကာဂီတက....(သျှာ) ၅-သီဟဋ္ဌပေတိကာယ (သျှာ)

၆-ဖုလ္လိတကောကနဒံ (က)

၇-တဇ္ဇိယတေ (သီ)၊ မဒ္ဓိယတေ (သျှာ)

“ဇရာယ ပရိမဒ္ဓိတံ ဧတံ၊ မိလာတဆဝိစမ္မနိဿိတံ။
မရဏေန ဘိဇ္ဇတိ ဧတံ၊ မစ္စုဿ ဃာသမာမိသံ။

ကိမိနံ အာလယံ ဧတံ၊ နာနာကုဏပေန ပူရိတံ။
အသုစိဿ ဘာဇနံ ဧတံ၊ ကဒလိက္ခန္ဓသမံ ဣဒ”န္တိ—

ဣမံ ဂီတိကံ သုတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော သဟ ပုတ္တေဟိ ပစ္စေကဗောဓိ°
ပတ္တော။ ဧဝံ ဣမေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာ ဝါစာ သစေပိ မိလက္ခ-
ဘာသာပရိယာပန္နာ သဋ္ဌစေဋ္ဌိကာဂီတိကပရိယာပန္နာပိ ဟောတိ၊ တထာပိ
သုဘာသိတတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သုဘာသိတတ္တာ ဧဝ စ အနုဝဇ္ဇာ စ
အနုနုဝဇ္ဇာ စ ဝိညူနံ အတ္တတ္ထိကာနံ အတ္တပဋိသရဏာနံ၊ နော ဗျဉ္ဇနပဋိ-
သရဏာနန္တိ။

သာရုပ္ပါဟိတိ အနုတ္တဝိကာဟိ။ အဘိတ္တဝီတိ ပသံသိ။ န တာပယေတိ
ဝိပုဋ္ဌိသာရေန န တာပေယျ န ဝိဗာဓေယျ°။ ပရေတိ ပရေဟိ ဘိန္ဒန္တော
နာဘိဘဝေယျ န ဗာဓေယျ။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ အပိသုဏဝါစာဝသေန
ဘဂဝန္တံ ထောမေတိ။ ပဋိနန္ဒိတတိ ပိယာယိတာ။ ယံ အနာဒါယာတိ ယံ
ဝါစံ ဘာသန္တော ပရေသံ ပါပါနိ အပ္ပိယာနိ ဖရုသဝစနာနိ အနာဒါယ
အတ္တဗျဉ္ဇနမရုံ ပိယမေဝ ဘာသတိ၊ တံ ဝါစံ ဘာသေယျာတိ ပိယဝါစာဝသေန
အဘိတ္တဝိ။

အမတတိ သာဓုဘာဝေန အမတသဒိသာ။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ “သစ္စံ ဟဝေ
သာဒုတရံ ရသာန”န္တိ ၂။ နိဗ္ဗာနာမတပစ္စယတ္တာ ဝါ အမတာ။ သေ ဓမ္မော
သနန္တနောတိ ယာ အယံ သစ္စဝါစာ နာမ၊ သေ ပေါရာဏော ဓမ္မော စရိယာ
ပဝေဏီ။ ဣဒမေဝ ဟိ ပေါရာဏာနံ အာစိဏ္ဏံ၊ န တေ အလိကံ ဘာသိ°သု။
တေနောဂါဟ သစ္စေ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ အာဟု သန္တော ပတိဋ္ဌိတတိ။

တတ္ထ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာဝ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတာ၊
အတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစ္စဝိသေ-
သနမေဝ ဝါ ဧတံ။ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကိဒိသေ?
အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ ယံ ပရေသံ အတ္တတော အနပေတတ္တာ အတ္တံ အန-
ပရောဓကရုံ၊ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မံ ဓမ္မိကမေဝ အတ္တံ သာဓေတိတိ။
ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ သစ္စဝစနဝသေန အဘိတ္တဝိ။

ခေမန္တိ အဘယံ နိရုပဒ္ဒဝံ။ ကေန ကာရဏေနာတိ စေ။ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ၊ ယသ္မာ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ပါပေတိ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ စ
အန္တကိရိယာယ သံဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယံ ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယာတိ ဦးန္တံ နိဗ္ဗာနဓာတူနံ အတ္ထာယ ခေမမဂ္ဂပ္ပကာသနတော^၁
ခေမံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ သာ ဝေ ဝါစာနုပုတ္တမာတိ သာ ဝါစာ သဗ္ဗဝါစာနံ
သေဋ္ဌာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ မန္တာ-
ဝစနဝသေန ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝန္တော အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌ-
ပေသီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၄။ ဆဋ္ဌေ ပေါရိယာတိ အက္ခရာဒိပရိပုဏ္ဏာယ။ ဝိဿဋ္ဌာယာတိ
အဝိဗဒ္ဓါယ အပလိဗဒ္ဓါယ။ ဓမ္မသေနာပတိဿ ဟိ ကထေန္တဿ ပိတ္တာဒိနံ
ဝသေန အပလိဗဒ္ဓဝစနံ ဟောတိ၊ အယဒဏ္ဍေန ပဟတကံသတာလတော
သဒ္ဓေါ ဝိယ နိစ္ဆရတိ။ အနေလဂလာယာတိ အနေလာယ အဂလာယ
နိဒ္ဓေါသာယ စေဝ အက္ခလိတပဒဗျဉ္ဇနာယ စ။ ထေရဿ ဟိ ကထယတော
ပဒံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ န ပရိဟာယတိ။ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာတိ အတ္ထဿ
ဝိညာပနသမတ္ထာယ။ ဘိက္ခုနန္တိ ဘိက္ခုနံ။

သံခိတ္တေနပီတိ “စတ္တာရိမာနိ အာဝုသော အရိယသစ္စာနိ။ ကတမာနိ
စတ္တာရိ။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ပ။ ဣမာနိ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊
တသ္မာတိဟ အာဝုသော ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ ယောဂေါ ကရဏီယော”တိ၊
ဧဝံ သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ။ ဝိတ္ထာရေနပီတိ “ကတမံ အာဝုသော ဒုက္ခံ
အရိယသစ္စ”န္တိအာဒိနာ^၃ နယေန တာနေဝ ဝိဘဇန္တော ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသတိ။
ခန္ဓာဒိဒေသနာသုပိ ဧသေဝ နယော။ သာဠိကာယိဝ နိဇ္ဈေါသောတိ ယထာ
မရရံ အဗ္ဗပက္ကံ သာယိတွာ ပက္ခေဟိ ဝါတံ^၄ ဒတွာ မရရဿရံ နိစ္ဆာရေန္တိယာ
သာဠိကသကုဏိယာ နိဇ္ဈေါသော၊ ဧဝံ ထေရဿ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ မရရော
နိဇ္ဈေါသော ဟောတိ။ ပဋိဘာနံ ဥဒီရယီတိ သမုဒ္ဒတော ဥဗ္ဗိယော^၅ ဝိယ
အနန္တံ ပဋိဘာနံ ဥဋ္ဌဟတိ။ ဩဓေန္တိတိ ဩဒဟန္တိ ၆။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-ခေမဿ မဂ္ဂဿ ပကာသနတော (သျှာ)

၃-မ ၂-၂၄၂၊ မ ၃-၂၉၂-ပိဋေသု။

၅-ဥဗ္ဗိယော (သျှာ၊ က)

၂-သံ ၃-၃၈၁-ပိဋေ တဒ္ဓိသိတပါဠိ။

၄-တာလံ (သျှာ)

၆-ဩဒဟန္တိ တေ (သျှာ)

၇-ပဝါရဏာသုတ္တဝါဒနာ

၂၁၅။ သတ္တမေ တဒဟူတိ တသ္မိံ အဟု၊ တသ္မိံ ဒိဝသေတိ အတ္ထော။ ဥပ-
ဝသန္တိ ဧတ္တတိ ဥပေါသထော။ ဥပဝသန္တိတိ စ သီလေန ဝါ အနသနေန ဝါ
ဥပေတာ ဟုတွာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ သော ပနေသ ဥပေါသထဒိဝသော
အဋ္ဌမိစာတုဒ္ဓသိပန္နရသိဘေဒေန တိဝိဓော၊ တသ္မာ သေသဒ္ဓယနိဝါရဏတ္ထံ
ပန္နရသေတိ ဝုတ္တံ။ ပဝါရဏာယာတိ ဝသံဝုဋ္ဌပဝါရဏာယ။ ဝိသုဒ္ဓိ-
ပဝါရဏာတိဝိ ဧတိဿာဝ နာမံ။ နိသိန္ဓော ဟောတိတိ သာယန္တသမယေ
သမ္ပတ္တပရိသာယ ကာလယုတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဥဒကကောဋ္ဌကေ ဂတ္တာနိ
ပရိသိဉ္စိတွာ နိဝတ္တနိဝါသနော ဧကံသံ သုဂတမဟာစီဝရံ ကတွာ မဇ္ဈိမတ္ထန္တံ
နိဿာယ ပညတ္ထေ ဝရဗုဒ္ဓါသနေ ပုရတ္ထိမဒိသာယ ဥဋ္ဌဟတော စန္ဒမဏ္ဍလဿ
သိရိံ သိရိယာ အဘိဘဝမာနော နိသိန္ဓော ဟောတိ။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ
ယတော ယတော အနုဝိလောကေတိ၊ တတော တတော တုဏှိဘူတမေဝ။
တတ္ထ ဟိ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ ဝါ ပါဒကုက္ကုစ္စံ ဝါ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ
နိရဝါသန္တေန ဣရိယာပထေန နိသိဒ္ဓိံ သု။ အနုဝိလောကေတွာတိ ဒိဿမာန-
ပဉ္စပသာဒေဟိ နေတ္ထေဟိ အနုဝိလောကေတွာ။ ဟန္တာတိ ဝေါဿဂုတ္ထေ
နိပါတော။ န စ မေ ကိဉ္စိ ဂရဟထာတိ ဧတ္ထ န စ ကိဉ္စိတိ ပုစ္ဆနတ္ထေ
န-ကာရော။ ကိံ မေ ကိဉ္စိ ဂရဟထ၊ ယဒိ ဂရဟထ၊ ဝဒထ၊ ဣစ္ဆာပေမိ၂
ဝေါ ဝတ္ထုန္တိ အတ္ထော၊ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါတိ ဣမိနာ ကာယ-
ဝစီဒ္ဓါရာနေဝ ပဝါရေတိ၊ န မနောဒ္ဓါရံ၊ ကသ္မာ ? အပါကဋ္ဌတ္တာ။ ကာယ-
ဝစီဒ္ဓါရေသု ဟိ ဒေါသော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ န မနောဒ္ဓါရေ။ ဧကမဉ္စေ
သယတောပိ ဟိ “ကိံ စိန္တေသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ စိတ္တာစာရံ၊ ဇာနာတိ။ ဣတိ
မနောဒ္ဓါရံ အပါကဋ္ဌတ္တာ န ပဝါရေတိ၊ နော အပရိသုဒ္ဓတ္တာ။ ဗောဓိသတ္တ-
ဘူတဿာပိ ဟိ တဿ ဘူရိဒတ္တဆဒ္ဓန္တသင်္ခပါလဓမ္မပါလာဒိကာလေ မနောဒ္ဓါရံ
ပရိသုဒ္ဓံ၊ ဣဒါနေတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

ဧတဒေါစာတိ ဓမ္မသေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဘာရံ
ဝဟန္တော ဧတံ အဝေါစ။ န ခေါ မယံ ဘန္တေတိ ဘန္တေ မယံ ဘဂဝတော န
ကိဉ္စိ ဂရဟာမ။ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါတိ ဣဒံ စတုန္တံ အရက္ခိယတံ
သန္တာယ ထေရော အာဟ။ ဘဂဝတော ဟိ စတ္တာရိ အရက္ခိယာနိ။ ယထာဟ—

၁-တုဏှိဘူတန္တိ (သျှာ၊ က)

၃-ဝတ္ထုဒ္ဓိတိ အတ္ထော (သျှာ)

၂-ဣစ္ဆာမိ (က)

၄-စိတ္တဝါရံ (သျှာ)

“စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ အရက္ခိယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ ‘မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ’တိ။ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ ‘မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ’တိ။ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ မနောဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ ‘မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ’တိ။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ ‘မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ’တိ”^၁။

ဣဒါနိ ဘဂဝတော ယထာဘူတဂုဏေ ကထေန္တော ဘဂဝါ ဟိ ဘန္တေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနုပ္ပန္နဿာတိ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော ပဋ္ဌာယ အညေန
သမဏေန ဝါ ပြာဟ္မဏေန ဝါ အနုပ္ပါဒိတပုဗ္ဗဿ။ အသဉ္ဇာတဿာတိ
ဣဒံ အနုပ္ပန္နဝေဝစနမေဝ။ အနက္ခာတဿာတိ အညေန အဒေသိတဿ။ ပစ္ဆိမ
သမန္တာဂတာတိ ပဋ္ဌမဂတဿ ဘဂဝတော ပစ္ဆိမ သမနုအာဂတာ။ ဣတိ
ထေရော ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ ဘဂဝတော သီလာဒယော ဂုဏာ အရဟတ္တမဂ္ဂမေဝ
နိဿာယ အာဂတာ၊ တသ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂမေဝ နိဿာယ ဂုဏံ ကထေသိ။
တေန သဗ္ဗဂုဏာ ကထိတာဝ ဟောန္တိ။ အဟဉ္ဇ ခေါ ဘန္တေတိ ဣဒံ ထေရော
သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ အတ္တနော စေဝ သံဃဿ စ ကာယိက-
ဝါစသိကံ ပဝါရေန္တော အာဟ။

ဝိတရာ ပဝတ္တိတန္တိ စက္ကဝတ္တိမိ ကာလင်္ကတေ ဝါ ပဗ္ဗဇိတေ ဝါ သတ္တာ-
ဟစ္စယေန စက္ကံ အန္တရဓာယတိ၊ တတော ဒသဝိဓံ ဒွါဒသဝိဓံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ
ပူရေတွာ နိသိန္နဿ ပုတ္တဿ အညံ ပါတုဘဝတိ၊ တံ သော ပဝတ္တေတိ။
ရတနမယတ္တာ ပန သဒိသဋ္ဌေန^၂ တဒေဝ ဝတ္တံ ကတွာ “ဝိတရာ ပဝတ္တိတ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ သော “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟမနုဿာ-
သိဿာမီ”တိ အာဟ၊ တသ္မာ ဝိတရာ ပဝတ္တိတံ အာဏာစက္ကံ အနုပ္ပဝတ္တေတိ
နာမ။ သမ္ပဒေဝ အနုပ္ပဝတ္တေသီတိ သမ္မာ နယေန ဟေတုနာ ကာရဏေနေဝ
အနုပ္ပဝတ္တေသိ။ ဘဂဝါ ဟိ စတုသစ္စဓမ္မံ ကထေတိ၊ ထေရော တမေဝ
အနုကထေတိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာတိ ဒွိဟိ ဘာဂေဟိ

ဝိမုတ္တာ၊ အရူပါဝစရသမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော ဝိမုတ္တာ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေန နာမ-
ကာယတောတိ။ **ပညာဝိမုတ္တာ**တိ ပညာယ ဝိမုတ္တာ တေဝိဇ္ဇာဒိဘာဝံ အပ္ပတ္တာ
ဒိဏာသဝါ။

ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ။ **သံယောဇနဗန္ဓနန္တိဒါ**တိ သံယောဇန-
သင်္ခါတေ စေဝ ဗန္ဓနသင်္ခါတေ စ ကိလေသေ ဆိန္ဒိတွာ ဌိတာ။ **ဝိဇိတသင်္ဂါမန္တိ**
ဝိဇိတရာဂဒေါသမောဟသင်္ဂါမံ၊ မာရဗလဿ ဝိဇိတတ္တာပိ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ။
သတ္တဝါဟန္တိ အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂရထေ အာရောပေတွာ ဝေနေယျသတ္တံ ဝါဟေတိ
သံသာရကန္တာရံ ဥတ္တာရေတိတိ ဘဂဝါ သတ္တဝါဟေ၊ တံ သတ္တဝါဟံ။
ပလာပေါတိ အန္တောတုစ္ဆော ဒုဿီလော။ **အာဒိစ္စဗန္ဓုနန္တိ** အာဒိစ္စဗန္ဓု
သတ္တာရံ ဒုဿဗလံ ဝန္တာမိတိ ဝဒတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ပရောသဟဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၆။ အဋ္ဌမေ **ပရောသဟဿန္တိ** အတိရေကသဟဿံ။ **အကုတောဘယန္တိ**
နိဗ္ဗာနေ ကုတောစိ ဘယံ နတ္ထိ၊ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တဿ ဝါ ကုတောစိ ဘယံ နတ္ထိတိ
နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ နာမ။ **ဣသိနံ ဣသိသတ္တမော**တိ ဝိပဿိတော ပဋ္ဌာယ
ဣသိနံ သတ္တမကော ဣသိ။

ကိံ နု တေ ဝဂီဿာတိ ဣဒံ ဘဂဝါ အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန အာဟ။ သံဃမဇ္ဈေ
ကိရ ကထာ ဥဒပါဒိ “ဝဂီသတ္ထေရော ဝိဿဋ္ဌဝတ္ထော၊ နေဝ ဥဒ္ဓေသေ၊ န
ပရိပုစ္ဆာယ၊ န ယောနိသောမနသိကာရေ ကမ္မံ ကရေတိ၊ ဂါထာ ဗန္ဓန္တော
စုဏ္ဏိယပဒါနိ ကရေန္တော ဝိစရတိ”တိ။ အထ ဘဂဝါ စိန္တေသိ “ဣမေ ဘိက္ခု။
ဝဂီဿဿ ပဋိဘာနသမ္ပတ္တိံ န ဇာနန္တိ၊ စိန္တေတွာ စိန္တေတွာ ဝဒတိတိ မညန္တိ၊
ပဋိဘာနသမ္ပတ္တိမဿ ဇာနာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “**ကိံ နု တေ ဝဂီဿာ**”တိ-
အာဒိမာဟ။

ဥပ္ပက္ခပထန္တိ^၁ အနေကာနိ ကိလေသုမ္ပုဇ္ဇနသတာနိ၊ ဝဋ္ဋပထတ္တာ ပန
ပထန္တိ^၂ ဝုတ္တံ။ **ပဘိဇ္ဇာ ခိလာနိ**တိ ရာဂခိလာဒိနိ ပဉ္စ ဘိန္ဒိတွာ စရသိ။ **တံ**
ပဿထာတိ တံ ဧဝံ အဘိဘုယျ ဘိန္ဒိတွာ စရန္တံ ဗုဒ္ဓံ ပဿထ။ **ဗန္ဓုပမုဉ္ဇကရန္တိ**
ဗန္ဓနမောစနကရံ။ **အသိတန္တိ** အနိဿိတံ။ **ဘာဂသော ပဝိဘဇန္တိ** သတိပဋ္ဌာနာ-
ဒိကောဋ္ဌာသဝသေန ဓမ္မံ ဝိဘဇန္တိ။ ပဝိဘဇ္ဇာတိ ဝါ ပါဌော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂ-
ကောဋ္ဌာသဝသေန ဝိဘဇိတွာ ဝိဘဇိတွာ ပဿထာတိ အတ္ထော။

ဩဃဿာတိ စတုရောဃဿ။ အနေကဝိဟိတန္တိ သတိပဋ္ဌာနာဒိဝသေန
 အနေကဝိဓံ။ တသ္မိံ စ^၁ အမတေ အက္ခာတေတိ တသ္မိံ တေန အက္ခာတေ
 အမတေ။ ဓမ္မဒ္ဓဿာတိ ဓမ္မဿ ပဿိတာရော^၂။ ဌိတာ အသံဟိရာတိ အသံ-
 ဟာရိယာ ဟုတွာ ပတိဋ္ဌိတာ။

အတိဝိဇ္ဈာတိ အတိဝိဇ္ဈိတွာ။ သဗ္ဗဋ္ဌိတိနန္တိ သဗ္ဗေသံ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနံ ဝိညာဏ-
 ဋ္ဌိတိနံ ဝါ။ အတိက္ကမဓမ္မဿာတိ အတိက္ကမဘူတံ နိဗ္ဗာနမဒ္ဓသ^၃။ အဂ္ဂန္တိ
 ဥတ္တမဓမ္မံ။ အဂ္ဂေတိ ဝါ ပါဌော၊ ပဌမတရန္တိ အတ္ထော။ ဒသဒ္ဓါနန္တိ ပဉ္စန္တံ၊ အဂ္ဂဓမ္မံ
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ အဂ္ဂေ ဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသီတိ အတ္ထော။ တသ္မာတိ
 ယသ္မာ ဒေသ ဓမ္မော သုဒေသိတောတိ ဇာနန္တေန စ ပမာဒေါ န ကာတဗ္ဗော၊
 တသ္မာ။ အနုသိက္ခေတိ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခေယျ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ကောဏုညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၇။ နဝမေ အညာသိကောဏုညောတိ^၄ ပဌမံ ဓမ္မဿ အညာတတ္တာ
 ဧဝံဂဟိတနာမော ထေရော။ သုစိရဿေဝါတိ ကိဝစိရဿ? ဒွါဒသန္တံ
 သံဝစ္ဆရာနံ။ ဧတ္တကံ ကာလံ ကတ္ထ ဝိဟာသီတိ။ ဆဒ္ဓန္တဘဝနေ မန္တာကိနိ-
 ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဝသနဋ္ဌာနေ။ ကသ္မာ? ဝိဟာရဂရုတာယ။
 သော ဟိ ပညဝါ^၅ မဟာသာဝကော။ ယထေဝ ဘဂဝတော၊ ဧဝမဿ ဒသ-
 သဟဿစက္ကဝါဌေ ဒေဝမနုဿာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဂုဏာ ပတ္ထဋ္ဌာဝ။ ဒေဝမနုဿာ
 တထာဂတဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇံ ကတွာ “အဂ္ဂဓမ္မံ
 ပဋိဝိဒ္ဓသာဝကော”တိ အနန္တရံ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပူဇေန္တိ။ သန္တိကံ
 အာဂတာနဉ္စ နာမ တထာရူပါ ဓမ္မကထာ ဝါ ပဋိသန္တာရော ဝါ ကာတဗ္ဗော
 ဟောတိ။ ထေရော စ ဝိဟာရဂရုကော၊ တေနဿ သော ပပဉ္စော ဝိယ
 ဥပဋ္ဌာတိ။ ဣတိ ဝိဟာရဂရုတာယ တတ္ထ ဂန္တော ဝိဟာသိ။

အပရမ္ပိ ကာရဏံ—ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ တာဝ သဗ္ဗသာဝကာ ဝဿဂ္ဂေန
 ဂစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မဒေသနာကာလေ ပန မဇ္ဈဋ္ဌာနေ အလင်္ကတဗုဒ္ဓါသနမှိ သတ္တရိ
 နိသိန္ဓေ ဒက္ခိဏဟတ္ထပဿေ ဓမ္မသေနာပတိ၊ ဝါမဟတ္ထပဿေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-
 နတ္ထေရော နိသီဒတိ၊ တေသံ ပိဋိဘာဂေ အညာသိကောဏုညတ္ထေရဿ
 အာသနံ ပညာပေန္တိ။ သေသာ ဘိက္ခု တံ ပရိဝါရေတွာ နိသီဒန္တိ။ ဒွေ အဂ္ဂ-
 သာဝကာ အဂ္ဂဓမ္မပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ စ မဟလ္လကတ္တာ စ ထေရေ သင်္ဂါရဝါ ထေရံ

၁-တသ္မိံ တေ(သီ)၊ တသ္မိံ စေ(သျှ၊က) ၂-ပဿိတာ ရောစိတာ (သီ) ၃-နိဗ္ဗာနမဒ္ဓသံ (သီ)
 ၄-အညာကောဏုညောတိ (သီ၊သျှ၊)၊ အညာတကောဏုညောတိ(က) ၅-ပုညဝါ(သျှ၊)

မဟာဗြဟ္မံ ဝိယ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိယ အာသီဝိသံ ဝိယ စ မညမာနာ ဓုရာသနေ နိသီဒန္တာ ဩတ္တပ္ပန္တိ ဟရာယန္တိ။ ထေရော စိန္တေသိ “ဣမေဟိ ဓုရာသနတ္ထာယ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကံ အသင်္ချေယျံ ပါရမိယော ပူရိတာ၊ တေ ဣဒါနိ ဓုရာသနေ နိသီဒန္တာ မမ ဩတ္တပ္ပန္တိ ဟရာယန္တိ၊ ဖာသုဝိဟာရံ နေသံ ကရိဿာမိ”တိ။ သော ပတိရူပေ ကာလေ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဣစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ ဇနပဒေ ဝသိတု”န္တိ အာဟ၊ သတ္တာ အနုဇာနိ။

ထေရော သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဆဒ္ဒန္တာဝနေ မန္ဒာကိနိတီရံ ဂတော။ ပုဗ္ဗေ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါနံ ပါရိစရိယာယ ကတပရိစယာ အဋ္ဌသဟဿာ ဟတ္ထိနာဂါ ထေရံ ဒိသ္မာဝ “အမှာကံ ပုညက္ခေတ္တံ အာဂတ”န္တိ နခေဟိ စက်မနံ နိတ္တိဏံ ကတွာ အာဝရဏသဘါ ဟရိတွာ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပဋိဇဉ်တွာ ဝတ္တံ ကတွာ သဗ္ဗေ သန္တိပတိတွာ မန္တယိံသု “သစေ ဟိ မယံ ‘အယံ ထေရဿ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿတိ၊ အယံ ကရိဿတိ’တိ ပဋိပဋ္ဌိဿာမ”၊ ထေရော ဗဟုဉာတိကဂါမံ ဂတော ဝိယ ယထာဓောတေနေဝ ပတ္တေန ဂမိဿတိ၊ ဝါရေန နံ ပဋိဇဉ်ဿာမ၊ ဧကဿ ပန ဝါရေ ပတ္တေ သေသေဟိဝိ နပ္ပမဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဝါရံ ဌပယိံသု။ ဝါရိကနာဂေါ ပါတောဝ ထေရဿ မုခေါဒကဉ္စ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ဌပေတိ၊ ဝတ္တံ ကရောတိ။

မန္ဒာကိနိပေါက္ခရဏီ နာမ စေသာ ပဏ္ဏာသယောဇနာ ဟောတိ။ တဿာ ပဉ္စဝိသတိယောဇနမတ္တေ ဌာနေ သေဝါလော ဝါပဏကံ ဝါ နတ္ထိ၊ ဖလိကဝဏ္ဏံ ဥဒကမေဝ ဟောတိ။ တတော ပရံ ပန ကဋ္ဌိပ္ပမာဏေ ဥဒကေ အမုယောဇန-
 ဝိတ္ထတံ သေသပဒုမဝနံ ပဏ္ဏာသယောဇနံ သရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ တဒနန္တရံ တာဝ မဟန္တမေဝ ရတ္တပဒုမဝနံ၊ တဒနန္တရံ ရတ္တကုမုဒဝနံ၊ တဒနန္တရံ သေတ-
 ကုမုဒဝနံ၊ တဒနန္တရံ နီလုပ္ပလဝနံ၊ တဒနန္တရံ ရတ္တုပ္ပလဝနံ၊ တဒနန္တရံ သုဂန္ဓရတ္တသလိဝနံ၊ တဒနန္တရံ ဇဋ္ဌာလုကလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍာဒီနိ မဓုရသာနိ ဝလ္လိဖလာနိ၊ တဒနန္တရံ အမုယောဇနဝိတ္တာရမေဝ ဥစ္ဆုဝနံ၊ တတ္ထ ပူဂရုက္ခန္ဓ-
 ပ္ပမာဏာ ဥစ္ဆု။ တဒနန္တရံ ကဒလိဝနံ၊ ယတော ဒုဝေ ပက္ကာနိ ခါဒန္တာ ကိလမန္တိ၊ တဒနန္တရံ စာဋ္ဌိပ္ပမာဏဖလံ ပနသဝနံ၊ တဒနန္တရံ ဇမ္ဗုဝနံ၊ တဒနန္တရံ အဗ္ဗဝနံ၊ တဒနန္တရံ ကပိတ္ထဝနန္တိ။ သင်္ခေပတော တသ္မိံ ဒဟေ ခါဒိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဖလံ နာမ နတ္ထိတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကုသုမာနံ ပုပ္ဖနသမယေ ဝါတော ရေဏုဝဋ္ဋိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ ပဒုမိနိပတ္တေသု ဌပေတိ၊ တတ္ထ ဥဒကဗုသိတာနိ ပတန္တိ။ တတော အာဒိစ္စပါကေန ပစ္စိတွာ ပက္ကပယောသနိကာ ၂ ဝိယ တိဋ္ဌတိ၊ ဧတံ ပေါက္ခရမဓု

၁-ပဋိဇဉ်ဿာမ (သီ)၊ ပရိစ္စဇိဿာမ (သျှာ) ၂-ပက္ကအယောသနိကာ (သီ၊ သျှာ)
 သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၇

နာမ၊ တံ ထေရဿ အာဟရိတွာ ဒေန္တိ။ မုဋ္ဌာလံ နင်္ဂလသီသမတ္တံ ဟောတိ၊
 တမ္ပိ အာဟရိတွာ ဒေန္တိ။ ဘိသံ မဟာဘေရိပေါက္ခရပ္ပမာဏံ ဟောတိ၊
 တဿ ဧကသ္မိံ ပဗ္ဗေ ပါဒဃဋ္ဌကပ္ပမာဏံ ဒီရံ ဟောတိ၊ တံ အာဟရိတွာ ဒေန္တိ။
 ပေါက္ခရဋ္ဌိနိ မဓုသက္ခရာယ ယောဇေတွာ ဒေန္တိ။ ဥစ္ဆုပ္ပံ ပါသာဏပိဋ္ဌေ ဌပေတွာ
 ပါဒေန အက္ကမန္တိ။ တတော ရသော ပဉ္စရိတွာ သောဏ္ဍိအာဝါဋ္ဌေ ပူရေတွာ^၁
 အာဒိစ္စပါကေန ပစ္စိတွာ ဒီရပါသာဏပိဏ္ဍော ဝိယ တိဋ္ဌတိ၊ တံ အာဟရိတွာ
 ဒေန္တိ။ ပနသကဒလိအဗ္ဗပက္ကာဒီသု ကထာဝ နတ္ထိ။

ကေလာသပဗ္ဗတေ နာဂဒတ္တော^၂ နာမ ဒေဝပုတ္တော ဝသတိ။ ထေရော
 ကာလေန ကာလံ တဿ ဝိမာနဒ္ဓါရံ ဂစ္ဆတိ။ သော နဝသပ္ပိပေါက္ခရမဓုဓုဏ္ဏ-
 ယုတ္တဿ နိရုဒကပါယာသဿ ပတ္တံ ပူရေတွာ ဒေတိ။ သော ကိရ ကဿပ-
 ဗုဒ္ဓကာလေ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ သုဂန္ဓသပ္ပိနာ ဒီရသလာကံ အဒါသိ။
 တေနဿေတံ ဘောဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ထေရော ဒ္ဓါဒသ ဝဿာနိ ဝသိတွာ
 အတ္တနော အာယုသင်္ခါရံ ဩလောကေန္တော ပရိက္ခိဏဘာဝံ ဥတွာ “ကတ္ထ
 ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ဟတ္ထိနာဂေဟိ မံ ဒ္ဓါဒသ ဝဿာနိ
 ဥပဋ္ဌဟန္တေဟိ ဒုက္ကရံ ကတံ၊ သတ္တာရံ အနုဇာနာပေတွာ ဧတေသံယေဝ
 သန္တိကေ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ အာကာသေန ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။
 တေန ဝုတ္တံ “သုစိရဿေဝ ယေန ဘဂဝါတေနပသင်္ကမိ”တိ။

နာမဉ္စာတိ ကသ္မာ နာမံ သာဝေတိ? ထေရဉ္စိ ကေစိ သဉ္စာနန္တိ၊ ကေစိ န
 သဉ္စာနန္တိ။ တတ္ထ ထေရော စိန္တေသိ “ယေ မံ အဇာနန္တာ ‘ကော ဧသ
 ပဏ္ဍရသိသော ဩဘဂ္ဂေါ ဂေါပါနသိဝကော မဟလ္လကော သတ္တာရာ သဒ္ဓိ’
 ပဋိသန္တာရံ ကရေတိ”တိ စိတ္တံ ပဉ္စသေသန္တိ၊ တေ အပါယပူရကာ ဘဝိသန္တိ။
 ယေ ပန မံ ဇာနန္တာ ‘ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေ သတ္တာ ဝိယ ပညာတော
 ပါကံဋ္ဌော မဟာသာဝကော’တိ စိတ္တံ ပသာဒေသန္တိ၊ တေ သဂ္ဂပဂါ ဘဝိ-
 သန္တိ”တိ သတ္တာနံ အပါယမဂ္ဂံ ပိဒဟိတွာ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ဝိဝရန္တော နာမံ သာဝေတိ။

ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါတိ ပဌမံ သတ္တာ? စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈိ၊ ပစ္ဆာ ထေရော၊
 တသ္မာ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ တိဗ္ဗနိက္ကမောတိ ဗာဠဝီရိယော။ ဝိဝေကာနန္တိ
 တိက္ကံ ဝိဝေကာနံ။ တေဝိန္ဒော၊ စေတောပရိယာယကောဝိဒေါတိ ဆသု
 အဘိညာသု စတဿော ဝဒတိ။ ဣတရာ ဒွေ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တာ၊ ထေရော ပန
 ဆဋ္ဌဘိညောဝ။ ဣမိဿာ စ ဂါထာယ ပရိယောသာနေ ပရိသာ သန္တိသီဒိ။

၁-ပူရေတိ(သျှာ) ၂-နာဂဒန္တော(သျှာ) ၃-သတ္တာ ပဌမံ(သီ)၊ ဗုဒ္ဓေါ ပဌမံ(သျှာ)

ပရိသာယ သန္တိသိန္ဓဘာဝံ ဥတွာ ထေရော သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ပရိက္ခိဏာ မေ ဘန္တေ အာယုသင်္ခါရာ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ” တိ ပရိနိဗ္ဗာနကာလံ အနုဇာနာပေသိ။ ကတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိ ကောဏ္ဍညာတိ။ ဥပဋ္ဌာကေဟိ မေ ဘန္တေ ဟတ္ထိနာဂေဟိ ဒုက္ကရံ ကတံ၊ တေသံ သန္တိကေတိ။ သတ္တာ အနုဇာနိ။

ထေရော ဒဿဗလံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ “ပုဗ္ဗံ တံ မေ ဘန္တေ ပဌမဒဿနံ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမဒဿန” န္တိ ပရိဒေဝန္တေ မဟာဇနေ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ နိက္ခမိတွာ ဒွါရကောဋ္ဌကေ ဌိတော “မာ သောစိတ္ထ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓါ ဝါ ဟောန္တ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဝါ၊ ဥပ္ပန္နာ သင်္ခါရာ အဘိဇ္ဇနကာ နာမ နတ္ထိ” တိ မဟာဇနံ ဩဝဒိတွာ ပဿန္တဿေဝ မဟာဇနဿ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂမ္မ မန္တာကိနိတိရေ ဩတရိတွာ ပေါက္ခရဏိယံ နတွာ နိဝတ္ထနိဝါသနော ကတုတ္တရာသင်္ဂါ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ဖလသမာပတ္တိယာ တယောယာမေ ဝိတိနာမေတွာ ဗလဝပစ္စုသသမယေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ထေရဿ သဟ-ပရိနိဗ္ဗာနာ ဟိမဝတိ သံဗ္ဗရက္ခာ ပုပ္ဖေဟိ စ ဖလေဟိ စ ဩနတဝိနတာ အဟေသုံ။ ဝါရိကနာဂေါ ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ အဇာနန္တော ပါတောဝ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌာနိ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဝတ္တံ ကတွာ ခါဒနိယဖလာနိ အာဟရိတွာ စက်မနကောဋိယံ အဋ္ဌာသိ။ သော ယာဝ သူရိယုဂ္ဂမနာ ထေရဿ နိက္ခမနံ အပဿန္တော “ကိန္နု ခေါ ဧတံ၊ ပုပ္ဖေ အယျော ပါတောဝ စက်မတိ မုခံ ဓောဝတိ၊ အဇ္ဇ ပန ပဏ္ဏသာလတောပိ န နိက္ခမတိ” တိ ကုဋိဒွါရံ ကမ္ပေတွာ^၁ ဩလောကေန္တော ထေရံ နိသိန္ဓကမေဝ ဒိသ္မာ ဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ ပရာမသိတွာ အဿာသပဿာသေ ပရိယေသန္တော တေသံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝံ ဥတွာ “ပရိနိဗ္ဗုတော ထေရော” တိ သောဏ္ဏံ မုခေ ပက္ခိပိတွာ မဟာရဝံ ဝိရဝိ။ သကလဟိမဝန္တော ဧကနိန္ဒာဒေါ အဟေသိ။ အဋ္ဌနာဂသဟဿာနိ သန္တိပတိတွာ ထေရံ ဇေဋ္ဌကနာဂဿ ကုမ္ဘေ နိသိဒါပေတွာ သုပုပ္ဖိတရက္ခသာခါ ဂဟေတွာ ပရိဝါရေတွာ သကလဟိမဝန္တံ အနုဝိစရိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ အာဂတာ။

သက္ကော ဝိဿကမ္ပုံ^၂ အာမန္တေသိ “တာတ အမှာကံ ဇေဋ္ဌဘာတာ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သက္ကာရံ ကရိဿာမ၊ နဝယောဇနိကံ သဗ္ဗရတနမယံ ကုဋ္ဌာဂါရံ မာပေဟိ” တိ။ သော တထာ ကတွာ ထေရံ တတ္ထ နိပဇ္ဇာပေတွာ^၃ ဟတ္ထိနာဂါနံ အဒါသိ။ တေ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဥက္ခိပိတွာ တိယောဇနသဟဿံ ဟိမဝန္တံ ပုနပျာနံ

အာရိတ္တိသုခံ။ တေသံ ဟတ္ထတော အာကာသဋ္ဌကာ ဒေဝါ ဂဟေတွာ သာရကီဋ္ဌိတံ ကိဋ္ဌိသု။ တတော ဝဿဝလာဟကာ သီတဝလာဟကာ ဥဏ္ဍဝလာဟကာ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ တာဝတိံသာတိ ဧတေနပါယေန ယာဝ-
 မြဟ္မလောကာ ကုဋ္ဌာဂါရံ အဂမာသိ၊ ပုန မြဟ္မာနော ဒေဝါနန္တိ အနုပုဗ္ဗေန ဟတ္ထိနာဂါနိယေဝ ကုဋ္ဌာဂါရံ အဒံသု။ ဧကေကာ ဒေဝတာ စတုရဂ်လမတ္တံ စန္ဒနဃဋ္ဌိကံ အာဟရိ၊ စိတကော နဝယောဇနိကော အဟောသိ။ ကုဋ္ဌာဂါရံ စိတကံ အာရောပယိံသု။ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ အာကာသေနာဂန္ဓာ သဗ္ဗရတ္တိံ သဇ္ဈာယမကံသု။ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော ဓမ္မံ ကထေသိ၊ ဗဟူနံ ဒေဝတာနံ ဓမ္မာဘိ-
 သမယော အဟောသိ။ ပုနဒိဝသေ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ စိတကံ နိဗ္ဗာပေတွာ သုမနမကုဋ္ဌဝဏ္ဏာနံ ဓာတူနံ ပရိသာဝနံ ပူရေတွာ ဘဂဝတိ နိက္ခမိတွာ ဝေဠုဝနဝိဟာရကောဋ္ဌကံ သမ္ပတ္တေ အာဟရိတွာ သတ္ထု ဟတ္ထေ ဌပယိံသု။ သတ္တာ ဓာတုပရိသာဝနံ ဂဟေတွာ ပထဝိယာ ဟတ္တံ ပသာရေသိ၊ မဟာပထဝီ ဘိန္ဒိတွာ ရဇတဗုဗ္ဗုဋ္ဌသဒိသံ စေတိယံ နိက္ခမိ။ သတ္တာ သဟတ္ထေန စေတိယေ ဓာတုယော နိဓေသိ။ အဇ္ဇာပိ ကိရ တံ စေတိယံ ဓရတိယေဝါတိ။ ။ နဝမံ။

၁၀-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၈။ ဒသမေ သမန္ဓေသတီတိ? ပရိယေသတိ ပစ္စဝေက္ခတိ။ နဂဿာတိ ပဗ္ဗတဿ။ မုနိန္တိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ ဒုက္ခဿ ပါရဂူန္တိ ဒုက္ခပါရံ ဂတံ။ သမန္ဓေသန္တိ၊ သမန္ဓေသန္တော။ ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗဂုဏသမ္ပန္နံ။ အနေကာကာရ-
 သမ္ပန္နန္တိ အနေကေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္ဓာဂတံ။ ။ဒသမံ။

၁၁-ဂဂရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ ဧကောဒသမေ ဘျာဿုဒန္တိ တေ အဿုဒံ။ အဿုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဝဏ္ဏေနာတိ သရီရဝဏ္ဏေန။ ယသသာတိ၊ ပရိဝါရေန။ ဝိဂတမလောဝ ဘာဏုမာတိ ဝိဂတမလော အာဒိစ္စော ဝိယ။ ။ဧကောဒသမံ။

၁၂-ဝဂ္ဂီသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ ဒွါဒသမေ အာယဿာတိ ဝိယဝစနံ။ ဝဂ္ဂီသောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ပဒုမုတ္တရကာလေ ပဋိဘာနသမ္ပန္နံ သာဝကံ ဒိသ္မာ

၁-အနုရိတ္တိသု(သိ) ၂-သီတဗလာဟကာ ဝါတဗလာဟကာ (သျှာ) ၃-သမန္ဓေသတီတိ (သျှာ)
 ၄-သမန္ဓေသန္တိ (သျှာ) ၅-ယသေနာတိ (သိ၊ သျှာ)

ဒါနံ ဒတွာ ပတ္တနံ ကတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ပါရမိယော ပူရေတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သကလဇမ္ပဒီပေ ဝါဒကာမတာယ ဇမ္ပသဿံ ပရိဟရိတွာ^၁ ဧကေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဝါဒံ ကတွာ ဝါဒေ ဇယပရာဇယာနုဘာဝေန တေနောပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေတွာ ဝသမာနာယ ဧကိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တော ဝယံ အာဂမ္မ မာတိတော ပဉ္စဝါဒသတာနိ၊ ပိတိတော ပဉ္စဝါဒသတာနိတိ ဝါဒသဟဿံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဝိစရတိ။ ဧကဉ္စ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ၊ ယံ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇဉ်တွာ မတာနံ သီသံ အင်္ဂုလိယာ ပဟရိတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဇာနာတိ။ သော အနုပုဗ္ဗေန ဂါမနိဂမာဒိသု ဝိစရန္တော ပဉ္စဟိ မာဏဝကသတေဟိ သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိံ အနုပုဗ္ဗော နဂရဒ္ဓါရေ သာလာယ နိသီဒတိ။

တဒါ စ နဂရဝါသိနော ပုရောဘတ္တံ ဒါနံ ဒတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂါ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ ဓမ္မဿဝနာယ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ မာဏဝေါ ဒိသွာ “ကဟံ ဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ တေ “ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဓမ္မဿဝနာယာ”တိ အာဟံသု။ သောပိ သပရိဝါရော တေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဘဂဝါ အာဟ “ဝံဇီသ ဘဒ္ဒကံ ကိရ သိပ္ပံ ဇာနာသိ”တိ။ “ဘော ဂေါတမ အဟံ ဗဟုသိပ္ပံ ဇာနာမိ၊ တုမေ ကတရံ သန္ဓာယ ဝဒထာ”တိ။ ဆဝဋ္ဌသကသိပ္ပန္တိ^၂။ အာမ ဘော ဂေါတမာတိ။ အထဿ ဘဂဝါ အတ္တနေ အာနုဘာဝေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တဿ သီသံ ဒဿေတွာ “ဝံဇီသ အယံ ကဟံ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ပုစ္ဆိ။ သော မန္တံ ဇဉ်တွာ အင်္ဂုလိယာ ပဟရိတွာ “နိရယေ”တိ အာဟ။ “သာဓု ဝံဇီသ သုကထိတ”န္တိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တဿ သီသံ ဒဿေသိ။ တမ္ပိ သော တထေဝ ဗျာကာသိ။ အထဿ ဒီဏာသဝဿ သီသံ ဒဿေသိ။ သော ပုနပ္ပုနံ မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာပိ အင်္ဂုလိယာ ပဟရိတွာပိ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ န ပဿတိ။

အထ နံ ဘဂဝါ “ကိလမသိ ဝံဇီသ”တိ အာဟ။ အာမ ဘော ဂေါတမာတိ။ ပုနပ္ပုနံ ဥပဓာရေဟိတိ။ တထာ ကရောန္တောပိ အဒိသွာ “တုမေ ဘောဂေါတမဇာနာထာ”တိ အာဟ။ အာမ ဝံဇီသ မံ နိဿာယ စေသ ဂတော၊ အဟမဿ ဂတိံ ဇာနာမိတိ။ မန္တေန ဇာနာသိ ဘော ဂေါတမာတိ။ အာမ ဝံဇီသ ဧကေန မန္တေနော ဇာနာမိတိ။ ဘော ဂေါတမ မယံ မန္တေန ဣမံ မန္တံ ဒေထာတိ။ အမူလိကော ဝံဇီသ မယံ မန္တောတိ။ ဒေထ ဘော ဂေါတမာတိ။

၁-ပရိက္ခိပိတွာ (သျှာ)

၂-ဆဝဋ္ဌပကသိပ္ပန္တိ (သိ၊သျှာ)

၃-မံ နိဿာယ စေသ ဘဂေါ (သိ)၊ အနိဿာယေဝ သုဂတော (သျှာ)

န သက္ကာ မယံ သန္တိကေ အပဗ္ဗဇိတဿ ဒါတုန္တိ။ သော အန္တေဝါသိကေ အာမန္တေသိ“တာတာ သမဏော ဂေါတမော အတိရေကသိပ္ပံ ဇာနာတိ၊ အဟံ ဣမဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ သိပ္ပံ ဂဏှာမိ၊ တတော သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အမှေဟိ ဗဟုတရံ ဇာနန္တော နာမ န ဘဝိဿတိ။ တုမှေ ယာဝ အဟံ အာဂစ္ဆာမိ၊ တာဝ အနုက္ကဏ္ဍိတွာ ဝိစရထာ”တိ တေ ဥယျောဇေတွာ “ပဗ္ဗာဇေထ” မ”န္တိ အာဟ။ သတ္တာ နိဂြောဓကပ္ပဿ ပဋိပါဒေသိ။ ထေရော တံ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္ထု သန္တိကံ အာဂမ္မ ဝန္တိတွာ ဌိတော “သိပ္ပံ ဒေထာ”တိ ယာစိ။ ဝဂီသ တုမှေ သိပ္ပံ ဂဏှန္တာ အလောဏဘောဇန- ထဏ္ဍိလသေယျာဒီဟိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဂဏှထ၊ ဣမဿာပိ သိပ္ပဿ ပရိကမ္ပံ အတ္ထိ၊ တံ တာဝ ကရေဟိတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ။ အထဿ သတ္တာ ဒုတ္တိံ သာ- ကာရကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ သော တံ အနုလောမပဋိလောမံ မနသိကရောန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အနုက္ကမေန အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒီတိ ဧဝံ အရဟတ္တံ ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော။ ကာဝေယျမတ္တာတိ ကာဝေယျေန ကဗ္ဗကရဏေန မတ္တာ။ ခန္ဓာယတန- ဓာတုယောတိ ဣမာနိ ခန္ဓာဒီနိ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ယေ နိယာမ- ဂတဒ္ဓသာတိ ယေ နိယာမဂတာ စေဝ နိယာမဒဿာ စ။ သွာဂတန္တိ သုအာဂမနံ။ ဣဒ္ဓိပတ္တောမှိတိ ဣမိနာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏံ ဂဟိတံ။ စေတောပရိယာယ- ကောဝိဒေါတိ ဣမိနာ စေတောပရိယဉာဏံ။ ဒိဗ္ဗသောတံ ပန အဝုတ္တမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဆအဘိညာပတ္တော ဒေသော မဟာသာဝကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ဒွါဒသမံ။

ဝဂီသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝနသံယုတ္တ

၁-ဝိဝေကသုတ္တဝါတ္ထနာ

၂၂၁။ ဝနသံယုတ္တဿ ပဌမေ ကောသလေသု ဝိဟရတိတိ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ တဿ ဇနပဒဿ သုလဘဘိက္ခတဿ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝိဟရတိ။ သံဝေဇေတုကာမာတိ ဝိဝေကံ ပဋိပဇ္ဇာပေတုကာမာ။ ဝိဝေက- ကာမာတိ တယော ဝိဝေကေ ပတ္တယန္တော။ နိစ္ဆရတိ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဗာဟိရေသု ပုထုတ္တာရမ္ပဏေသု စရတိ။ ဇနော ဇနသ္မိန္တိ တံ ဇနော အညသ္မိံ ဇနေ ဆန္ဒရာဂံ ဝိနယဿ။ ပဇဟာသီတိ ပဇဟ။ ဘဝါသီတိ ဘဝ။ သတံ တံ သာရယာမသေတိ^၁ သတိမန္တံ ပဏ္ဍိတံ တံ မယမ္ပိ သာရယာမ^၂၊ သတံ ဝါ ဓမ္မံ မယံ တံ သာရယာ- မာတိ^၃ အတ္ထော။ ပါတာလရဇောတိ အပ္ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ပါတာလသင်္ခါတော ကိလေသရဇော။ မာ တံ ကာမရဇောတိ အယံ ကာမရာဂရဇော တံ မာ အဝဟရိ၊ အပါယမေဝ မာ နေတူတိ အတ္ထော။ ပံသုကုန္တိတောတိ^၄ ပံသုမက္ခိ- တော။ ဝိရုနန္တိ ဝိရုနန္တော။ သိတံ ရဇန္တိ သရီရလဂ္ဂံ ရဇံ။ သံဝေကမာပါဒီတိ ဒေဝတာပိ နာမ မံ ဧဝံ သာရေတိတိ^၅ ဝိဝေကမာပန္နော၊ ဥတ္တမဝီရိယံ ဝါ ပဂ္ဂယု ပရမဝိဝေကံ မဂ္ဂမေဝ ပဋိပန္နောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဥပဋ္ဌာနသုတ္တဝါတ္ထနာ

၂၂၂။ ဒုတိယေ သုပတိတိ အယံ ကိရဒိဏာသဝေါ၊ သောဒူရေ ဘိက္ခာစာရ- ဂါမံ ဂန္ဓာ အာဂတော ပဏ္ဏသလဿ ပတ္တစီဝရံ ပဋိသမေတွာ အဝိဒူရေ ဇာတဿရံ ဩတရိတွာ ဂတ္တာနိ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနံ သမ္ပဇိတွာ တတ္ထ နိစမဉ္စကံ ပညာပေတွာ နိဒ္ဒိ အနောက္ကမန္တောဝနိပန္နော။ ဒိဏာသဝဿာပိ ဟိ ကာယဒရထော ဟောတိယေဝါတိ တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ တံ သန္ဓာယ သုပတိတိ ဝုတ္တံ။ အဇ္ဈဘာသီတိ “အယံ ဘိက္ခု သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဒိဝါ သုပတိ၊ ဒိဝါသောပ္ပဉ္စ နာမေတံ ဝစိတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ နာသေတိ”တိ မညမာနာ “စောဒေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အဘာသိ။

အာတုရဿာတိ ဇရာတုရော ရောဂါတုရော ကိလေသာတုရောတိ တယော အာတုရာ၊ တေသု ကိလေသာတုရံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ သလ္လဝိဒ္ဓဿာတိ

၁-သာဒယာမသေတိ (သီ)
၄-ပံသုကုန္တိတောတိ (သီ၊ သျာ)

၂-သာဒယာမ (သီ)

၃-သာဒယာမာတိ (သီ)
၅-သာဝေတိတိ (သီ၊ က)

သဝိသေန သတ္တိသလ္လေန ဝိယ အဝိဇ္ဇာဝိသဝိဇ္ဇေန^၁ တဏှာသလ္လေန ဟဒယေ ဝိဒ္ဓဿ။ ရူပတောတိ ဃဋိယမာနဿ။

ဣဒါနိဿ ကာမေသု အာဒိနဝံ ကထယန္တိ အနိစ္စာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အသိတန္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေန အနိဿိတံ။ ကဿှာ ပဗ္ဗဇိတံ တပေတိ ဧဝရူပံ ဒိဏှာသဝံ ဒိဝါသောပွံ န တပတိ၊ တာဒိသံ ပန ကဿှာ န တပေဿတိတိ ဝဒတိ။ ထေရဿေဝ ဝါဇေတံ ဝစနံ၊ တဿှာ အယမေတ္ထ အတ္ထော—ဗဒ္ဓေသု^၂ မုတ္တံ အသိတံ မာဒိသံ ဒိဏှာသဝပဗ္ဗဇိတံ ကဿှာ ဒိဝါသောပွံ တပေ၊ န တပေဿတိတိ^၃။ သေသင်္ဂါထာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒေဝတာယ ဟိ ဝစန- ပက္ခေ “ဧဝရူပံ ဒိဏှာသဝပဗ္ဗဇိတံ ဒိဝါသောပွံ န တပတိ၊ တာဒိသံ ပန ကဿှာ န တပေဿတိ၊ တပေဿတိယေဝါ”တိ အတ္ထော။ ထေရဿ ဝစနပက္ခေ “ဧဝရူပံ မာဒိသံ ဒိဏှာသဝပဗ္ဗဇိတံ ကဿှာ ဒိဝါသောပွံ တပေ၊ န တပတိ- ယေဝါ”တိ အတ္ထော။ အယံ ပနေတ္ထ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ ဝိနယာတိ ဝိနယေန။ သမတိက္ကမာတိ ဝဇ္ဇမူလိကာယ အဝိဇ္ဇာယ သမတိက္ကမေန။ တံ ဉာဏန္တိ တံ စတုသစ္စဉာဏံ။ ပရမောဒါနန္တိ^၄ ပရမပရိသုဒ္ဓိံ။ ပဗ္ဗဇိတန္တိ ဧဝရူပေန ဉာဏေန သမန္တာဂတံ ပဗ္ဗဇိတံ။ ဝိဇ္ဇာယာတိ စတုတ္ထမဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ။ အာရဒ္ဓဝီရိယန္တိ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယံ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ကဿပဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ တတိယေ ဆေတန္တိ^၅ ဧကံ မိဂလုဒ္ဓကံ။ ဩဝဒတိတိ^၆ သော ကိရ မိဂလုဒ္ဓကော ပါတောဝ ဘုဒ္ဓိတွာ “မိဂေ ဝဓိဿာမီ”တိ အရညံ ပဝိဋ္ဌော ဧကံ ရောဟိတမိဂံ ဒိသှာ “သတ္တိယာ နံ ပဟရိဿာမီ”တိ အနုဗန္ဓမာနော ထေရဿ ပဌမသုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒိဝါဝိဟာရံ နိဿိန္ဓဿ အဝိဒူရေန ပက္ကမတိ။ အထ နံ ထေရော “ဥပါသက ပါဏာတိပါတော နာမေသ အပါယ- သံဝတ္တနိကော အပ္ပါယကသံဝတ္တနိကော၊ သက္ကာ အညေနပိ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိ- ကမ္မေန ဒါရဘရဏံ ကာတုံ၊ မာ ဧဝရူပံ ကက္ခဋကမ္ပံ ကရောဟီ”တိ အာဟ။ သောပိ “မဟာပံသုကူလိကတ္ထေရော ကထေတိ”တိ ဂါရဝေန ဌတွာ သောတုံ အာရဒ္ဓေါ။ အထဿ သောတုကာမတံ ဇနေဿာမီတိ ထေရော အင်္ဂဋ္ဌကံ ဇာလာပေသိ။ သော အက္ခိဟိပိ ပဿတိ၊ ကဏ္ဍေဟိပိ သုဏာတိ၊ စိတ္တံ ပနဿ

၁-အဝိဇ္ဇာဝိသဝိဇ္ဇေန (သိ) ၂-ဗဒ္ဓေသု (သိ)၊ ဗဒ္ဓေသု (က)
၃-ဒိဝါသောပွံ တပေဿတိတိ (သိ)၊ ဒိဝါသောပွံ တပေ န တပတိတိ (သျှာ)
၄-ပရမောဒါနန္တိ (သိ)၊ ပရမောဒါနန္တိ (သျှာ) ၅-စေတန္တိ (သိ) ၆-ဩဝဒတိ (သျှာ)

“အသုကဋ္ဌာနံ မိဂေါ ဂတော ဘဝိဿတိ၊ အသုကတိတ္ထံ ဩတိဏ္ဏော၊ တတ္ထ နံ ဂန္ဓာ ဃာတေတွာ ယာဝဒိစ္စကံ မံသံ ခါဒိတွာ သေသံ ကာဇေနာဒါယ ဂန္ဓာ ပုတ္တကေ တောသေဿာမီ”တိ ဧဝံ မိဂဿေဝ အနုပဒံ ဓာဝတိ။ ဧဝံ ဝိက္ခိတ္တ-
စိတ္တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ ထေရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဩဝဒတိ”တိ။ အဇ္ဈဘာသီတိ
“အယံ ထေရော အဒါရုံ တစ္ဆန္တော ဝိယ အခေတ္တေ ဝပ္ပန္တော ဝိယ အတ္တနောပိ
ကမ္ပံ နာသေတိ၊ ဧတဿာပိ၊ စောဒေဿာမိ န”န္တိ အဘာသိ။

အပ္ပပညန္တိ နိပ္ပညံ။ အစေတသန္တိ ကာရဏဇာနနသမတ္တေန စိတ္တေန ရဟိတံ။
မန္တောဝါတိ အန္ဓဗာလော ဝိယ။ သုဏာတိတိ တဝ ဓမ္မကထံ သုဏာတိ။ န
ဝိဇာနာတိတိ အတ္တမဿ န ဇာနာတိ။ အာလောကေတိတိ တဝ ပုထုဇ္ဇနိက-
ဇုဒ္ဓိယာ ဇလန္တိ အင်္ဂုဋ္ဌကံ အာလောကေတိ။ န ပဿတိတိ ဧတ္ထ “နေဝ တေလံ
န ဝဇ္ဇိ န ဒီပကပလ္လိကာ၊ ထေရဿ ပန အာနုဘာဝေနာယံ ဇလတိ”တိ ဣမံ
ကာရဏံ န ပဿတိ။ ဒသ ပန္နောတေတိ ဒသသု အင်္ဂုလီသု ဒသ ပဒီပေ။
ဂူပါနီတိ ကာရဏဂူပါနိ။ စက္ခုတိ ပညာစက္ခု။ သံဝေဂမာပါဒီတိ ကိံ မေ
ဇုမိနာတိ ဝိရိယံ ပဂ္ဂယ ပရမဝိဝေကံ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ။တတိယံ။

၄-သမ္မဟုလသုတ္တဝါနာ

၂၂၄။ စတုတ္ထေ သမ္မဟုလာတိ ဗဟူ သုတ္တန္တိကာ အာဘိဓမ္မိကာ ဝိနယ-
ဓရာစ။ ဝိဟရန္တိတိ သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိဟရန္တိ။ ပက္ခိဗိသုတိ
တေ ကိရ တသ္မိံ ဇနပဒေ အညတရံ ဂါမံ ဥပသင်္ကမန္တေ ဒိသွာ မနုဿာ
ပသန္တစိတ္တာ အာသနသာလာယ ကောဇဝတ္ထရဏာဒီနိ ပညာပေတွာ ယာဂု-
ခဇ္ဇကာနိ ဒတွာ ဥပနိသီဒိသု။ မဟာထေရော ဧကံ ဓမ္မကထိကံ “ဓမ္မ
ကထေဟိ”တိ အာဟ။ သော စိတ္တံ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ မနုဿာ ပသီဒိတွာ
ဘောဇနဝေလာယံ ပဏီတဘောဇနံ အဒံသု။ မဟာထေရော မနုညံ ဘတ္တာနု-
မောဒနမကာသိ။ မနုဿာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္တာ “ဣဓေဝ ဘန္တေ
တေမာသံ ဝသထာ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တေ ဌာနေ
သေနာသနာနိ ကာရေတွာ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိသု။ မဟာထေရော
ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဘိက္ခု။ ဩဝဒိ “အာဝုသော တုမေဟိ ဂရုကဿ
သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟိတံ၊ ဗုဒ္ဓပါတုဘာဝေါ နာမ ဒုလ္လဘော၊
မာသဿ အဋ္ဌ ဒိဝသေ ဓမ္မဿဝနံ ကတွာ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ အပ္ပမတ္တာ
ဝိဟရထာ”တိ။ တေ တတော ပဋ္ဌာယ ယုဇ္ဇန္တိ ဃဋ္ဌေန္တိ။ ကဒါစိ သမ္ပရတ္တိကံ။

ဓမ္မဿဝနံ ကရေန္တိ၊ ကဒါဏိ ပဉ္စံ ဝိဿန္တေန္တိ၊ ကဒါဏိ ပဓာနံ ကရေန္တိ။ တေသံ ဓမ္မဿဝနဒိဝသေ ဓမ္မံ ကထေန္တာနံယေဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ ပဉ္စာဝိဿန္တန-
ဒိဝသေ ဗျတ္တော ဘိက္ခု ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ ပဏ္ဍိတော ဝိဿန္တေတိတိ ပုစ္ဆနဝိဿန္တနံ
ကရေန္တာနံယေဝ။ ပဓာနဒိဝသေ သူရိယတ္တင်္ဂမနေ ဂဏ္ဍိံ ပဟရိတွာဝ စက်မံ
ဩတရိတွာ ပဓာနံ ကရေန္တာနံယေဝ။ တေ ဧဝံ ဝဿံ ဝဿိတွာ ပဝါရေတွာ
ပက္ကမိံသု။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ပရိဒေဝမာနာတိ “ဣဒါနိ တထာရူပံ
မဓရံ ဓမ္မဿဝနံ ပဉ္စာကထနံ ကုတော လဘိဿာမီ”တိအာဒိနိ ဝတွာ
ရောဒမာနာ။

ခါယတိတိ ပညာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ ကောမေတိ ကဟံ ဣမေ။ ဝဇ္ဇိဘူမိယာတိ
ဝဇ္ဇိရဋ္ဌာဘိမုခါ ဂတာ။ မဂါ ဝိယာတိ ယထာ မဂါ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဗ္ဗတပါဒေ
ဝါ ဝနသဏ္ဍေ ဝါ ဝိစရန္တာ “ဣဒံ အမှာကံ မာတုသန္တကံ ပိတုသန္တကံ
ပဝေဏိအာဂတ”န္တိ အဂဟေတွာ ယတ္ထေဝ နေသံ ဂေါစရဗာသုတာ စ
ဟောတိ ပရိပန္နာဘာဝေါ စ၊ တတ္ထ ဝိစရန္တိ။ ဧဝံ အနိကေတာ အဂေဟာ
ဘိက္ခဝေါပိ “အယံ အာဝုသော အမှာကံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တကော
ပဝေဏိအာဂတော”တိ အဂဟေတွာ ယတ္ထေဝ နေသံ ဥတုသပ္ပါယံ ဘောဇန-
သပ္ပါယံ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ သေနာသနသပ္ပါယံ^၁ ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယဉ္စ သုလတံ
ဟောတိ၊ တတ္ထ ဝိဟရန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၅။ ပဉ္စမေ အာနန္ဒောတိ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္ထေရော။ အတိဝေလန္တိ
အတိက္ကန္တံ ဝေလံ။ ဂိဟိသညတ္တိဗဟုလောတိ ရတ္တိဉ္စ ဒိဝါ စ ဗဟုကာလံဂိဟိ
သညာပယန္တော။ ဘဂဝတိ ဟိ ပရိနိဗ္ဗုတေ မဟာကဿပတ္ထေရော ထေရံအာဟ
“အာဝုသော မယံ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဥပဂန္တာ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိဿာမ၊ ဂစ္ဆ တံ
အရညံ ပဝိသိတွာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယတ္ထာယ ဝါယာမံ ကရေဟိ”တိ။ သော
ဘဂဝတော ပတ္တစီဝရမာဒါယ ကောသလရဋ္ဌံ ဂန္တာ ဧကသ္မိံ အရညာဝါသေ
ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ဧကံ ဂါမံ ပါဝိသိ။ မနုဿာ ထေရံ ဒိသွာ “ဘန္တေ အာနန္ဒ
တုမေ ပုဗ္ဗေ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆယ၊ အဇ္ဇေ ဧကကာဝ အာဂတာ၊ ကဟံ
သတ္တာရံ ဌပေတွာ အာဂတတ္ထ၊ ဣဒါနိ ကဿ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ ဝိစရထ၊
ကဿ မုခေါဒကံ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒေထ၊ ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇထ၊ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ
ကရေထာ”တိ ဗဟုံ ဝတွာ ပရိဒေဝိံသု။ ထေရော “မာ အာဝုသော သောစိတ္ထ၊

၁-သေနာသနသပ္ပါယံ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ (သျှာ)

မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ အနိစ္စာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိနိ ဝတွာ တေ သညာပေတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ^၁ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆတိ။ မနုဿာ သာယမ္ပိ တတ္ထ ဂန္တာ တထေဝ ပရိဒေဝန္တိ။ ထေရောပိ တထေဝ ဩဝေတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **အဇ္ဈဘာသီ**တိ “အယံ ထေရော ဘိက္ခုသံဃဿ ကထံ သုတွာ ‘သမဏ-ဓမ္မံ ကရိဿာမိ’တိ အရညံ ပဝိသိတွာ ဣဒါနိ ဂိဟီ သညာပေန္တော ဝိဟရတိ၊ သတ္ထုသာသနံ အသင်္ဂဟိတပုပ္ဖရာသိ ဝိယ ဌိတံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟံ န ကရေတိ၊ စောဒေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အဘာသိ။

ပသက္ကိယာတိ ပဝိသိတွာ။ **ဟဒယသ္မိ** ဩဝိယာတိ ကိစ္စတော စ အာရမ္မဏတော စ ဟဒယမ္ပိ ပက္ခိပိတွာ။ “နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ ဝိရိယံ ကရေန္တော နိဗ္ဗာနံ ကိစ္စတော ဟဒယမ္ပိ ဩပေတိ နာမ၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ပန သမာပတ္တိ^၂ အပေတွာ နိသီဒန္တော အာရမ္မဏတော။ တဒုဘယမ္ပိ သန္ဓာယေသာ ဘာသတိ။ **ဈာယာတိ** ဦးဟိ ဈာနေဟိ ဈာယိကော ဘဝ။ **ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာတိ**^၃ အယံ ဂိဟီဟိ သဒ္ဓိ^၄ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကထာ^၅။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အနုရုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ ဆဋ္ဌေ ပုရာဏဒုတိယိကာတိ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ အဂ္ဂမဟေသိ။ **သောဘသီ**တိ ပုဗ္ဗေပိ သောဘသိ၊ ဣဒါနိပိ သောဘသိ။ **ဒုဂ္ဂတာတိ** န ဂတိဒုဂ္ဂတိယာ^၆ ဒုဂ္ဂတာ။ တာ ဟိ သုဂတိယံ ဌိတာ သမ္ပတ္တိ^၇ အနုဘဝန္တိ၊ ပဋိပတ္တိဒုဂ္ဂတိယာ ပန ဒုဂ္ဂတာ။ တတော စုတာ ဟိ တာ နိရယေပိ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ ဒုဂ္ဂတာ။ **ပတိဋ္ဌိတာတိ** သက္ကာယသ္မိ^၈ ဟိ ပတိဋ္ဌဟန္တော အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ပတိဋ္ဌာတိ—ရတ္တော ရာဂဝသေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသဝသေန၊ မူဋ္ဌော မောဟဝသေန၊ ဝိနိဗဒ္ဓေါ မာနဝသေန၊ ပရာမဋ္ဌော ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ထာမဂတော အနုသယဝသေန၊ အနိဋ္ဌင်္ဂတော ဝိစိကိစ္ဆာဝသေန၊ ဝိက္ခေပဂတော ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ပတိဋ္ဌာတိ။ တာပိ ဧဝံ^၉ ပတိဋ္ဌိတာဝ။ **နရဒေဝါနန္တိ** ဒေဝနရာနံ။

နတ္ထိ ခါနီတိ သာ ကိရ ဒေဝဓိတာ ထေရေ ဗလဝသိနေဟာ အဟောသိ၊ ပဋိ-ဂန္တု နာသက္ခိ။ ကာလေန အာဂန္တာ ပရိဝေဏံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မုခေါဒကံ ဒန္တကဋ္ဌံ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ ထေရော အနာဝဇ္ဇနေန ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဧကသ္မိ^{၁၀} ဒိဝသေ ထေရဿ ဇိဏ္ဏစိဝရဿ စောဋ္ဌကဘိက္ခံ စရတော သင်္ကာရကုဋေ ဒိဗ္ဗဒုဿံ ဌပေတွာ ပက္ကာမိ။ ထေရော တံ ဒိဿာ ဥက္ခိပိတွာ ဩလောကေန္တော

၁-ကတဘတ္တကိစ္စာ (သျှာ)	၂-ဝိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာတိ (သျှာ)	၃-ဝိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကထာ (သျှာ)
၄-ပဋိပတ္တိဒုဂ္ဂတိယာ (သီ၊ က)		၅-ဧဝံ (သီ)

ဒုဿန္တံ^၁ ဒိသွာ “ဒုဿမေတ”န္တိ ဥတွာ “အလံ ဧတ္တာဝတာ”တိ အဂ္ဂဟေသိ။
 တေနောဿ စိဝရံ နိဋ္ဌာသိ။ အထ ခွေ အဂ္ဂသာဝကာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော စာတိ
 တယော ဇနာ စိဝရံ ကရိံသု။ သတ္တာ သူစိံ ယောဇေတွာ အဒါသိ။ နိဋ္ဌိတ-
 စိဝရဿ ပိဏ္ဍာယ စရတော ဒေဝတာ ပိဏ္ဍပါတံ သမာဒပေတိ။ သာ
 ကာလေန ဧကိကာ၊ ကာလေန အတ္တဒုတိယာ ထေရဿ သန္တိကံ အာဂစ္ဆတိ။
 တဒါ ပန အတ္တတတိယာ အာဂန္တာ ဒိဝါဌာနေ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 “မယံ မနာပကာယိကာ နာမ မနဿ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတရူပံ မာပေမာ”တိ အာဟ။
 ထေရော “ဧတာ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိဿာမိ၊ သဗ္ဗာ နီလကာ ဟောန္တူ”တိ
 စိန္တေသိ။ တာ ထေရဿ မနံ ဥတွာ သဗ္ဗာဝ နီလဝဏ္ဏာ အဟေသုံ၊ ဧဝံ
 ဝိတလောဟိတဩဒါတဝဏ္ဏာတိ။ တတော စိန္တယိံသု “ထေရော အမှာကံ
 ဒဿနံ အဿာဒေတိ”တိ တာ သမဇ္ဇံ ကာတုံ အာရဒ္ဓါ၊ ဧကာပိ ဂါယိ၊
 ဧကာပိ နစ္စိ၊ ဧကာပိ အစ္ဆရံ ပဟရိ။ ထေရော ဣန္ဒြိယာနိ ဩက္ခိပိ။ တတော
 “န အမှာကံ ဒဿနံ ထေရော အဿာဒေတိ”တိ ဥတွာ သိနေဟံ ဝါ သန္တဝံ
 ဝါ အလဘမာနာ နိဋ္ဌိန္တိတွာ ဂန္တုမာရဒ္ဓါ။ ထေရော တာသံ ဂမနဘာဝံ ဥတွာ
 “မာ ပုနပ္ပုနံ အာဂစ္ဆိံသု”တိ အရဟတ္တံ ဗျာကရောန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ။
 တတ္ထ ဝိက္ခိဏောတိ ဝိဏော။ ဇာတိသံသာရေတိ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတိသင်္ခါတော
 သံသာရော။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-နာဂဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ သတ္တမေ အတိကာလေနာတိ သဗ္ဗရတ္တိံ^၁ နိဒ္ဒါယိတွာ ဗလဝပစ္စုသေ
 ကောဋိသမ္ဗုဇ္ဇနိယာ^၂ ထောက် သမ္ဗုဇ္ဇိတွာ မုခံ ခေဝိတွာ ယာဂုဘိက္ခာယ
 ပါတောဝ ပဝိသတိ။ အတိဒိဝါတိ ယာဂုံ အာဒါယ အာသနဿာလံ ဂန္တာ
 ပိဝိတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိပန္နော နိဒ္ဒါယိတွာ “မနုဿာနံ ဘောဇနဝေလာယ
 ပဏီတံ ဘိက္ခံ လဘိဿာမိ”တိ ဥပကဋ္ဌေ^၃ မဇ္ဈနိကေ ဥဌာယ ဓမ္မကရဏေန^၄
 ဥဒကံ ဂဟေတွာ အက္ခိနိ ပမဇ္ဇိတွာ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတွာ
 မဇ္ဈနိကေ ဝိတိဝတ္ထေ ပဋိက္ကမတိ။ ဒိဝါ စ အာဂန္တာတိ အတိကာလေ
 ပဝိဋ္ဌေန နာမ အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဌမတရံ အာဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တံ ပန
 အတိဝိယ ဒိဝါ အာဂန္တာ ဂတာသီတိ^၅ အတ္ထော။ ဘာယာမိ နာဂဒတ္တန္တိ
 တံ နာဂဒတ္တံ အဟံ ဘာယာမိ။ သုပ္ပဂန္တန္တိ သုဠု ပဂန္တံ။ ကုလေသူတိ ခတ္တိယ-
 ကုလာဒိဥပဌာကကုလေသု။ ။ သတ္တမံ။

၁-ပါသန္တံ (သျှာ)

၂-ကောဋိသမ္ဗုဇ္ဇနိယာ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဥပဂတေ (သျှာ)

၄-ဓမ္မကရဏေန (သီ)

၅-ဂတောသီတိ (သီ)၊ အဟောသီတိ (သျှာ)

ဂ-ကုလသရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၈။ အဋ္ဌမေ အဇ္ဈောဂါဠုပ္ပတ္တောတိ ဩဂါဟပ္ပတ္တော။ သော ကိရသတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ တံ ဝနသဏ္ဍံ ပဝိသိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ ပါသာဒိကေဟိ အဘိက္ကန္တာဒိဟိ။ အညတရံ ကုလံ တဿ ဣရိယာပထေ ပသိဒိတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ အဒါသိ။ ဘတ္တာနုမောဒနံ ပုန သုတွာ အတိရေကတရံ ပသိဒိတွာ “ဘန္တေ နိစ္စကာလံ ဣဓေ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ နိမန္တေသိ။ ထေရော အဓိဝါသေတွာ တေသံ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော ဝီရိယံ ပဂ္ဂယှ သဋ္ဌေန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ စိန္တေသိ “ဗဟူပကာရံ မေ ဧတံ ကုလံ၊ အညတ္ထ ဂန္တာ ကိံ ကရိဿာမိ”တိ ဖလသမာပတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော တတ္ထေဝ ဝသိ။ အဇ္ဈဘာသီတိ သာ ကိရ ထေရဿ ခိဏာသဝဘာဝံ အဇာနန္တိ စိန္တေသိ “အယံ ထေရော နေဝ အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆတိ၊ န အညံ သရံ၊ န ရုက္ခမူလအာသနသာလာဒိသု နိသိဒတိ၊ နိစ္စကာလံ သရံ ပဝိသိတွာဝ နိသိဒတိ၊ ဥဘောပေတေ ဩဂါပေတ္တာ ပဋိဂါပေတ္တာ၊ ကဒါစိ ဒေ ဣမံ ကုလံ ဒူသေယျ၊ စောဒေဿာမိ န”န္တိ။ တသ္မာ အဘာသိ။

သဏ္ဌာနေတိ နဂရဒ္ဓါရဿ အာသန္တေ^၁ မနုဿာနံ ဘဏ္ဍကံ ဩတာရေတွာ ဝိဿမနဋ္ဌာနေ။ သင်္ဃမ္ဘာတိ သမာဂန္တာ။ မန္တေန္တိတိ ကထေန္တိ။ မဉ္ဇ တဉ္ဇာတိ မဉ္ဇ ကထေန္တိ တဉ္ဇ ကထေန္တိ။ ကိမန္တရန္တိ ကိံ ကာရဏံ။ ဗဟူ ဟိ သဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပာတိ ဗဟုကာ ဧတေ လောကသ္မိံ ပဋိလောမသဒ္ဓါ။ န တေနာတိ တေန ကာရဏေန၊ တေန ဝါ တပဿိနာ န မင်္ဂ ဟောတဗ္ဗံ။ န ဟိ တေနာတိ န ဟိ တေန ပရေဟိ ဝုတ္တဝစနေန သတ္တော ကိလိဿတိ၊ အတ္တနာ ကတေန ပန ပါပကမ္မနေဝ ကိလိဿတိတိ ဒေသေတိ။ ဝါတမိဂေါ ယထာတိ ယထာ ဝနေ ဝါတမိဂေါ ဝါတေရိတာနံ ပဏ္ဍာဒိနံ သဒ္ဓေန ပရိတဿတိ၊ ဧဝံ ယော^၂ သဒ္ဓပရိတ္တာသိ ဟောတိတိ အတ္တော။ နာဿ သမ္ပန္နတေ ဝတန္တိ တဿ လဟုစိတ္တဿ ဝတံ^၃ န သမ္ပန္တေတိ။ ထေရော ပန ခိဏာသဝတ္တာ သမ္ပန္နဝတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ နဝမေ ဝဇ္ဇိပုတ္တကောတိ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ ရာဇပုတ္တော ဆတ္တံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော။ သဗ္ဗရတ္တိစာရောတိ ကတ္တိကနက္ခတ္တံ သောသေတွာ သကလနဂရံ

ဇေပဋ္ဌာကာဒီဟိ ပဋိမဏ္ဍေတွာ ပဝတ္တိတော သဗ္ဗရတ္တိစာရော။ ဣဒံ ဟိ နက္ခတ္တံ
 ယာဝ စာတုမဟာရာဇိကေဟိ ကောဗဒ္ဓံ ဟောတိ။ **တူရိယတဒ္ဓိတဝါဒိတ-**
နိဇ္ဈေါသသဒ္ဓန္တိ ဘေရိအာဒိတူရိယာနံ တာဠိတာနံ ဝိဏာဒီနဉ္စ ဝါဒိတာနံ
 နိဇ္ဈေါသသဒ္ဓံ။ **အဘာသီ**တိ ဝေသာလိယံ ကိရ သတ္တ ရာဇသဟဿာနိ
 သတ္တသတာနိ သတ္တ စ ရာဇာနော, တတ္တကာဝ တေသံ ဥပရာဇသေနာပတိ-
 အာဒယော၊ တေသု အလင်္ကတပဋိယတ္တေသု နက္ခတ္တကီဠနတ္ထာယ ဝီထိ°
 ဩတိဏ္ဍေသု သဠိဟတ္ထေ မဟာစက်မေ စက်မမာနော နာဿ မဇ္ဈေ ဌိတံ
 စန္ဒံ ဒိဿှာ စက်မကောဋိယံ ဖလကံ နိဿာယ ဌိတော အဘာသိ။ **အပဝိဒ္ဓံဝ**
ဝနသ္မိ° ခါရုကန္တိ ဝတ္ထဝေဌနာလင်္ကာရရဟိတတ္တာ ဝနေ ဆဒ္ဓိတဒါရုကံ ဝိယ
 ဇာတံ။ **ပါဝိယော**တိ လာမကတရော အမှေဟိ အညော ကောစိ အတ္ထိ။
ဝိဟယန္တိတိ ထေရော အာရညိကော ပံသုကူလိကော ဝိဏ္ဏပါတိကော သပဒါန-
 စာရိကော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌောတိ ဗဟူ တုယံ ပတ္ထယန္တိတိ အတ္ထော။
သဂ္ဂဝါဒိနန္တိ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာနံ ဂတာနမ္ပိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သဇ္ဈာယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၇၀။ ဒသမေ ယံ သုဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ **သဇ္ဈာယဗဟုလော**တိ နိဿရဏ-
 ပရိယတ္တိဝသေန သဇ္ဈာယနတော ဗဟုတရံ ကာလံ သဇ္ဈာယန္တော။ သော
 ကိရ အာစရိယဿ ဒိဝါဌာနံ သမ္ပဇိတွာ အာစရိယံ ဥဒိက္ခန္တော တိဌတိ။ အထ
 နံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿှာဝ ပစ္စုဂန္တော ပတ္တစိဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပညတ္တာသနေ
 နိသိန္ဓဿ တာလဝဏ္ဏဝါတံ ဒတွာ ပါနီယံ အာပုစ္ဆိတွာ ပါဒေ ခောဝိတွာ
 တေလံ မက္ခေတွာ ဝန္တိတွာ ဌိတော ဥဒ္ဓေသံ ဂဟေတွာ ယာဝ သူရိယတ္တင်္ဂမာ
 သဇ္ဈာယံ ကရေတိ။ သော နှာနကောဌကေ ဥဒကံ ဥပဌပေတွာ အင်္ဂါရ-
 ကပလ္လေ အဂ္ဂိ° ကရေတိ။ အာစရိယဿ နတွာ အာဂတဿ ပါဒေသု ဥဒကံ
 ပုဉ္ဇိတွာ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝန္တိတွာ ဥဒ္ဓေသံ ဂဟေတွာ ပဌမယာမေ သဇ္ဈာယံ
 ကတွာ မဇ္ဈိမယာမေ သရီရံ သမဿာသေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ^၂ ဥဒ္ဓေသံ
 ဂဟေတွာ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ သဇ္ဈာယံ ကတွာ နိရုဒ္ဓသဒ္ဓိ ခယတော^၃
 သမ္ပသတိ။ တတော သေသံ ဥပါဒါယရူပံ ဘူတရူပံ နာမရူပန္တိ ပဉ္စသု
 ခန္ဓေသု ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ **အပ္ပေါဿုက္ခော**တိ
 ဥဒ္ဓေသဂ္ဂဟဏေ စ သဇ္ဈာယကရဏီယေ စ နိရုဿုက္ခော။ **သင်္ကသာယတိ**တိ
 ယဿ ဒါနိ အတ္ထာယ အဟံ သဇ္ဈာယံ ကရေယျံ၊ သော မေ အတ္ထော

၁-ဝနသိ (သျှာ) ၂-ပစ္ဆိမယာမေ ဥဋ္ဌာယ (သျှာ) ၃-ဥဒယဝယတော (သီ၊က)

မတ္တကံ ပတ္တော။ ကိံ မေ ဣဒါနိ သဇ္ဈာယေနာတိ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ကာလံ အတိဝတ္တေတိ။ အဇ္ဈဘာသီတိ “ကိန္နု ခေါ အဿ ထေရဿ အဖာသုကံ ဇာတံ၊ ဥဒါဟုဿ အာစရိယဿ၊ ကေန န ခေါ ကာရဏေန ပုဗ္ဗေ ဝိယ မဓုရဿရေန န သဇ္ဈာယတိ”တိ အာဂန္တာ သန္တိကေ ဌိတာ အဘာသိ။

ဓမ္မပဒါနီတိ ဣဓ သဗ္ဗမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ အဓိပ္ပေတံ။ နာဒိယသီတိ န သဇ္ဈာယသိ။ နာဒိယသီတိ ဝါ ပါဌော၊ န ဂဏှာသီတိ အတ္တော။ ပသံသန္တိ ဓမ္မဘာဏကော ပသံသံ လဘတိ၊ အဘိဓမ္မိကော သုတ္တန္တိကော ဝိနယဓရေတိဿ ပသံသိတာ ဘဝန္တိ။ ဝိရာဂေနာတိ အရိယမဂ္ဂေန။ အညာယာတိ ဇာနိတွာ။ နိက္ခေပနန္တိ တဿ ဒိဋ္ဌသုတာဒိနော ဝိဿဇ္ဇနံ သန္တော ဝဒန္တိတိ ဒီပေတိ၊ န ဗုဒ္ဓဝစနဿ ။ ဧတ္တာဝတာ “ထေရော ဗုဒ္ဓဝစနံ န ဝိဿဇ္ဇာပေတိ”တိ န နိစ္စကာလံ သဇ္ဈာယန္တေနော ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သဇ္ဈာယိတွာ ပန “ဧတ္တကဿာဟံ အတ္တဿ ဝါ ဓမ္မဿ ဝါ အာဓာရော ဘဝိတုံ သမတ္တော”တိ ဥတွာ ဝဋ်ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ။ဒသမံ။

၁၁-အကုသလဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၁။ ဧကာဒသမေ အကုသလေ ဝိတက္ကေတိ ကာမဝိတက္ကာဒယော တယော မဟာဝိတက္ကေ။ အယောနိသော မနသိကာရာတိ အနုပါယမနသိကာရေန။ သောတိ သော တုံ။ အယောနိသော ပဋိနိဿဇ္ဇာတိ ဧတံ အနုပါယမနသိကာရံ ဝဇ္ဇေဟိ။ သတ္တာရန္တိ ဣမာယ ဂါထာယ ပါသာဒိကကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတိ။ ဝီတိသုခမသံသယန္တိ ဧကံသေနော ဗလဝပီတိဉ္စ သုခဉ္စ အဓိဂမိဿသိ။ ။ဧကာဒသမံ။

၁၂-မဇ္ဈိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၂။ ဒွါဒသမေ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဒေဝတာသံယုတ္တေ နန္ဒနဝဂ္ဂေ ဝုတ္တမေဝ။ ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃-ပါကတိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၃။ တေရသမံ ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တေ ဇန္တုဒေဝပုတ္တသုတ္တေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ။တေရသမံ။

၁၄-ဂန္ဓတ္ထေနယုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃၄။ စုဒ္ဓသမေ အဇ္ဈဘာသီတိ တံ ဘိက္ခုံ နာဠေ ဂဟေတွာ ပဒုမံ သိဃ်မာနံ^၁ ဒိသ္မာဝ “အယံ ဘိက္ခု သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ အရညံ ပဝိဋ္ဌော ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဥပနိဇ္ဈာယတိ၊ သွာယံ အဇ္ဇ ဥပသိဃ်^၂၊ သွေဝိ ပုနဒိဝသေဝိ ဥပသိဃ်ဿတိ၊ ဧဝမဿ သာ ဂန္ဓတဏှာ ဝဓိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ နာသေဿတိ၊ မာ မယိ ပဿန္တိယာ နဿတု၊ စောဒေဿာမိ န”န္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ အဘာသိ။

ကေင်္ဂမေတံ ထေယျာနန္တိ ထေနိတဗ္ဗာနံ ရူပါရမ္မဏာဒီနံ ပဉ္စကောဋ္ဌာသာနံ ဣဒံ ကေင်္ဂံ၊ ကေကောဋ္ဌာသေတိ အတ္ထော။ န ဟရာဓီတိ န ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာမိ။ အာရာတိ ဒူရေ၊ နာဠေ ဂဟေတွာ နာမေတွာ ဒူရေ ဌိတော ဥပသိဃ်ာမိတိ ဝဒတိ။ ဝတ္ထေနာတိ ကာရဏေန။

ယွာယန္တိ ယော အယံ။ တသ္မိံ ကိရ ဒေဝတာယ သဒ္ဓိံ ကထေန္တေယေဝ ဧကော တာပသော ဩတရိတွာ ဘိသခနနာဒီနိ ကာတုံ အာရဒ္ဓေါ၊ တံ သန္ဓာ-ယေဝမာဟ။ အာကိဏ္ဏကမ္မန္တောတိ ဧဝံ အပရိသုဒ္ဓကမ္မန္တော။ အဘိဏ္ဏကမ္မန္တော-တိပိ^၃ ပါဌော၊ ကက္ခဋကမ္မန္တောတိ အတ္ထော။ န ဝုစ္စတိတိ ဂန္ဓစောရေတိ ဝါ ပုပ္ဖစောရေတိ ဝါ ကသ္မာ န ဝုစ္စတိ။

အာကိဏ္ဏလုဒ္ဓေါတိ ဗဟုပါပေါ ဂါဠုပါပေါ ဝါ၊ တသ္မာ န ဝုစ္စတိ။ ဇာတိစေလံဝ မက္ခိတောတိ ယထာ ဇာတိယာ နိဝတ္ထကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ ဥစ္စာရ-ပဿာဝပံသုမသိကဒ္ဓမာဒီဟိ မက္ခိတံ၊ ဧဝမေဝ ရာဂဒေါသာဒီဟိ မက္ခိတော။ အရဟာမိ ဝတ္ထဇေတိ အရဟာမိ ဝတ္ထု။ ဒေဝတာယ စောဒနာ ကိရ သုဂတာ-နုသိဋ္ဌိသဒိသာ၊ န တံ လာမကာဟိနာမိမုတ္တိကာ မိစ္ဆာပဋိပန္နကပုဂ္ဂလာ လဘန္တိ။ တသ္မိံ ပန အတ္တဘာဝေ မဂ္ဂဖလာနံ ဘဗ္ဗရူပါ ပုဂ္ဂလာ တံ လဘန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

သုစိဂဝေသိနောတိ သုစိနိ သီလသမာဓိဉာဏာနိ ဂဝေသန္တဿ။ အဗ္ဘာ-မတ္တံဝါတိ ဝလာဟကကုဋမတ္တံ ဝိယ။ ဇာနာသီတိ သုဒ္ဓေါ အယန္တိ ဇာနာသိ။ ဝဇ္ဇာသီတိ ဝဒေယျာသိ။ နေဝ တံ ဥပဇီဝါမာတိ^၄ ဒေဝတာ ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ဘိက္ခု အတ္ထိ မေ ဟိတကာမာ ဒေဝတာ၊ သာ မံ စောဒေဿတိ

၁-သာယမာနံ (သီ) ၂-ဥပသိဃိတွာ (သျှာ)၊ ဥပသိဃိ (က)
၃-အဘိဏ္ဏကမ္မန္တောတိပိ (သီ) ၄-ဥပဇီဝါမိတိ (သီ၊ သျှာ)

သာရေဿတီတိ ပမာဒမ္ပိ အနုယုဇ္ဇေယျ၊ နာဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာမီ”တိ။
 တသ္မာ ဧဝမာဟ။ **တွမေဝါ**တိ တံယေဝ။ **ဇာနေယျာ**တိ ဇာနေယျာသိ။
ယေနာတိ ယေန ကမ္မေန သုဂတိ” ဂစ္ဆေယျာသိ၊ တံ ကမ္မံ တံယေဝ
 ဇာနေယျာသီတိ။ ။စုဒ္ဓသမံ။

ဝနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ယက္ခသံယုတ္တ

၁-ဣန္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ ယက္ခသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဣန္ဒကဿာတိ ဣန္ဒကုဋ်နိဝါသိနော ယက္ခဿ။ ယက္ခတော ဟိ ကုဋေန၊ ကုဋတော စ ယက္ခေန နာမံ လဒ္ဓိ။ ရူပံ န ဇီဝန္တိ ဝဒန္တိတိ ယဒိ ဗုဒ္ဓါ ရူပံ ဇီဝန္တိ န ဝဒန္တိ၊ ယဒိ ရူပံ သတ္တော ပုဂ္ဂလောတိ ဧဝံ န ဝဒန္တိတိ အတ္ထော။ ကထံ နွယန္တိ ကထံ န အယံ။ ကုတဿ အဋ္ဌိယက-
ပိဏ္ဏမေတိတိ အဿ သတ္တဿ အဋ္ဌိယကပိဏ္ဏဉ္စ ကုတော အာဂစ္ဆတိ။ ဧတ္ထ စ အဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ ယကပိဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန နဝ မံသပေသိ-
သတာနိ ဂဟိတာနိ။ ယဒိ ရူပံ န ဇီဝေါ၊ အထဿ ဣမာနိ စ အဋ္ဌိနိ ဣမာ စ မံသပေသိယော ကုတော အာဂစ္ဆန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ ကထံ နွယံ သဇ္ဇတိ
“ဂစ္ဆရသ္မိန္တိ” ကေန န ကာရဏေန အယံ သတ္တော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ သဇ္ဇတိ
လဂ္ဂတိ တိဋ္ဌတိတိ^၂။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ ကိရေသ ယက္ခော၊ “ဧကပ္ပဟာရေနော သတ္တော
မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆသေယျကသတ္တဿ မာတာ
မစ္ဆမံသာဒီနိ ခါဒတိ၊ သဗ္ဗာနိ ဧကရတ္တိဝါသေန ပစိတွာ ဖေဏံ^၃ ဝိယ ဝိလီယန္တိ။
ယဒိ ရူပံ သတ္တော န ဘဝေယျ၊ ဧဝမေဝ ဝိလီယေယျာတိ လဒ္ဓိယာ ဧဝမာဟ။
အထဿ ဘဂဝါ “န မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဧကပ္ပဟာရေနော နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အနုပုဗ္ဗေန
ပန ဝဇုတိ”တိ ဒဿေန္တော ပဌမံ ကလလံ ဟောတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ပဌမန္တိ ပဌမေန ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန သဒ္ဓိံ တိဿောတိ ဝါ ဖုဿောတိ ဝါ
နာမံ နတ္ထိ၊ အထ ခေါတိဟိ ဇာတိဥဏ္ဏံသုဟိ ကတသုတ္တဂ္ဂေ သဏ္ဌိတတေလ-
မိန္ဒုပ္ပမာဏံ ကလလံ ဟောတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“တိလတေလဿ ယထာ မိန္ဒု၊ သပ္ပိမဏ္ဍော အနာဝိလော။
ဧဝံ ဝဏ္ဏပုဂ္ဂိဘာဂံ၊ ကလလံ သမ္ပဝုစ္စတိ”တိ။

ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓန္တိ တသ္မာ ကလလာ သတ္တာဟစ္စယေန မံသ-
ဓောဝနဥဒကဝဏ္ဏံ အဗ္ဗုဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ၊ ကလလန္တိ နာမံ အန္တရဓာယတိ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သတ္တာဟံ ကလလံ ဟောတိ၊ ပရိပက္ကံ သမူဟတံ။
ဝိဝဋ္ဌမာနံ တဗ္ဘာဝံ^၄၊ အဗ္ဗုဒ္ဓံ နာမ ဇာယတိ”တိ။

အဗ္ဗုဒ္ဓါ ဇာယတေ ပေသီတိ တသ္မာပိ အဗ္ဗုဒ္ဓါ သတ္တာဟစ္စယေန ဝိလိန-
တိပုသဒိသာ ပေသိ နာမ သဉ္ဇာယတိ။ သာ မရိစဇာဏိတေန ဒီပေတဗ္ဗာ။
ဂါမဒါရိကာ^၁ ဟိ သုပက္ကာနိ မရိစာနိ ဂဟေတွာ သာဠကန္တေ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ
ဝိဇ္ဇေတွာ မဏ္ဍံ အာဒါယ ကပါလေ ပက္ခိပိတွာ အာတပေ ဌပေန္တိ။ တံ သုက္ခမာနံ
သဗ္ဗဘာဂေဟိ မုစ္ဆတိ။ ဧဝရူပါ ပေသိ ဟောတိ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓန္တိ နာမံ အန္တရ-
ဇာယတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သတ္တာဟံ အဗ္ဗုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ပရိပက္ကံ သမူဟတံ။
ဝိဝဇ္ဇမာနံ တဟ္တာဝံ၊ ပေသိ နာမ ပဇာယတိ”တိ ၂။

ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ ဃနောတိ တတော ပေသိတော သတ္တာဟစ္စယေန
ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍသဏ္ဌာနော ဃနော နာမ မံသဝိဇ္ဇော နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပေသီတိ နာမံ
အန္တရဇာယတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သတ္တာဟံ ပေသိ ဘဝတိ၊ ပရိပက္ကံ သမူဟတံ။
ဝိဝဇ္ဇမာနံ တဟ္တာဝံ၊ ဃနောတိ နာမ ဇာယတိ။
ယထာ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ အဏ္ဍံ၊ သမန္တာ ပရိမဏ္ဍလံ။
ဧဝံ ဃနဿ သဏ္ဌာနံ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ကမ္မပစ္စယာ”တိ။

ဃနာ ပသာခါ^၃ ဇာယန္တိတိ ပဉ္စမေ သတ္တာဟေ ဦးန္တံ ဟတ္ထပါဒါနံ သီသဿ
စတ္တာယ ပဉ္စ ဝိဇ္ဇကာ ဇာယန္တိ၊ ယံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ပဉ္စမေ ဘိက္ခဝေ
သတ္တာဟေ ပဉ္စ ဝိဇ္ဇကာ သဏ္ဌဟန္တိ ကမ္မတော”တိ။

ဣတော ပရံ ဆဋ္ဌသတ္တမာဒီနိ သတ္တာဟာနိ အတိက္ကမ္မ ဒေသနံ သဒ္ဓိပိတွာ
ဒွါစတ္တာလီသေ^၄ သတ္တာဟေ ပရိဏတကာလံ ဂဟေတွာ ဒေသန္တော
ကေသာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကေသာ လောမာ နခါ^၅ ဓာတိ^၅ ဒွါစတ္တာလီသေ
သတ္တာဟေ တောနိ ဇာယန္တိ။

တေန သော တတ္ထ ယာပေတိတိ တဿ ဟိ နာဘိတော ဥဋ္ဌိတော
နာဠော မာတု ဥဒရပဋ္ဌလေန ကောဗဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သော ဥပ္ပလဒဏ္ဍကော
ဝိယ ဆိဒ္ဓေါ၊ တေန အာဟာရရသော သံသရိတွာ အာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ သော ဒသ မာသေ ယာပေတိ။ မာတုကုန္တိ ဂတော နရောတိ
မာတုယာ တိရောကုန္တိ ဂတော၊ ကုန္တိယာ အဗ္ဗန္တရဂတောတိ အတ္ထော။ ဣတိ

၁-ဂါမဒါရိကာ (သီ၊ သျှာ) ၂-ပေသိ နာမ စ ဇာယတိတိ (သီ)၊ ပေသိ စ နာမ ဇာယတိတိ (သျှာ)
၃-ဃနာ စ သာခါ (သျှာ) ၄-ဒွါစတ္တာလီသမေ (က) ၅-နခါနိ ဓာတိ (သီ၊ သျှာ)

ဘဂဝါ “ဧဝံ ခေါ ယက္ခ အယံ သတ္တော အနုပုဗ္ဗေန မာတုကုစ္ဆိယံ ဝေုတိ၊ န
ဧကပ္ပဟာရေနော နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ ဒဿေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သက္ကနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၆။ ဒုတိယေ သက္ကနာမကောတိ ဧဝံနာမကော ဧကော ယက္ခော၊
သော^၁ ကိရ မာရပက္ခိကယက္ခော။ ဝိပ္ပမုတ္တဿာတိ တိဟိ ဘဝေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တဿ။
ယဒညန္တိ ယံ အညံ။ ဝဏ္ဏနာတိ ကာရဏေန။ သံဝါသောတိ ဧကတော
ဝါသော၊ သက္ခိဓမ္မော မိတ္တဓမ္မောတိ အတ္တော။ သပ္ပညောတိ သုပညော
သမ္ပုဒ္ဓေါ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၇။ တတိယေ ဂယာယန္တိ ဂယာဂါမေ၊ ဂယာယ အဝိဒူရေ နိဝိဋ္ဌဂါမံ
ဥပနိဿာယာတိ အတ္တော။ ဋီကိတမဇ္ဈေတိ ဒီဃမဇ္ဈေ ပါဒမဇ္ဈေ၊^၂ ဝိဇ္ဈိတွာ
အဋ္ဌနိယော ပဝေသေတွာ ကတမဇ္ဈေ။ တဿ “ဣဒံ ဥပရိ၊ ဣဒံ ဟေဋ္ဌာ”တိ နတ္ထိ၊
ပရိဝတ္တေတွာ အတ္တတောပိ တာဒိသောဝ ဟောတိ၊ တံ ဒေဝဋ္ဌာနေ ဌပေန္တိ။
စတုန္တံ ပါသာဏာနံ ဥပရိ ပါသာဏံ အတ္တရိတွာ ကတဂေဟမ္ပိ “ဋီကိတ-
မဇ္ဈေ”တိ^၃ ဝုစ္စတိ။ သုစိလောမဿာတိ ကထိနသုစိသဒိသလောမဿ။
သော ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဒူရဋ္ဌာနတော
အာဂတော သေဒမလဂ္ဂဟိတေန ဂတ္တေန သုပညတ္တံ သံဃိကမဉ္စ အနာဒရေန
အပစ္စတ္တရိတွာ နိပဇ္ဇိ၊ တဿ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ တံ ကမ္မံ သုဒ္ဓဝတ္ထေ ကာဠကံ
ဝိယ အဟောသိ။ သော တသ္မိံ^၄ အတ္တဘာဝေ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ
အသက္ခောန္တော ကာလင်္ကတွာ ဂယာဂါမဒ္ဓါရေ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ယက္ခော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တမတ္တဿေဝ စဿ သကလသရီရံ ကထိနသုစိဟိ ဂဝိစ္ဆိ-
ဝိဇ္ဈိတံ^၅ ဝိယ ဇာတံ။

အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ ပစ္စုသဿမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော တံ
ယက္ခံ ပဌမာဝဇ္ဇနဿေဝ^၁ အာပါထံ အာဂတံ ဒိသ္မာ “အယံ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ
မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိ၊ ကိန္နု ခွါဿ မံ အာဂမ္မ သောတ္ထိကာရဏံ ဘဝေယျာ”တိ

၁-သော (က) ၂-ဒီဃမဇ္ဈပါဒေ မဇ္ဈေ (သျှာ)
၄-အာဝိဇ္ဈိတံ (သိ)၊ ဂဝိစ္စိတံ (သျှာ)

၃-ကတဂေဟံဝိဋ္ဌကိတမဇ္ဈောတိ (သျှာ)
၅-ပဌမာဝဇ္ဇနဿေဝ (က)

အာဝဇ္ဇန္တော ပဌမမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယံ အဒ္ဓသ။ အထဿ သင်္ဂဟံ ကာတု-
 ကာမော သုရတ္တဒုပနံ^၁ နိဝါသေတွာ သုဂတမဟာစိဝရံ ပါရမိတွာ ဒေဝဝိမာန-
 ကပ္ပံ ဂန္ဓကုဋိ^၂ ပဟာယ ဟတ္ထိဂဝါဿမနုဿကုတ္တုရာဒိကုဏပဒုဂ္ဂန္တံ သင်္ကာရ-
 ဌာနံ ဂန္ဓာ တတ္ထ မဟာဂန္ဓကုဋိယံ ဝိယ နိဿိဒိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “သုစိလောမဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ”တိ။

ခရောတိ သုံသုမာရပိဋ္ဌိ ဝိယ ဆဒနိဋ္ဌကာဟိ ဝိသမစ္ဆဒနပိဋ္ဌိ ဝိယ စ ခရ-
 သရီရော။ သော ကိရ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ သီလသမ္ပန္နော ဥပါသကော
 ဧကဒိဝသေ ဝိဟာရေ စိတ္တတ္ထရဏာဒိဟိ အတ္ထတာယ^၂ ဘူမိယာ သံဃိကေ
 အတ္ထရဏေ အတ္တနော ဥတ္တရာသင်္ဂံ အပစ္စတ္တရိတွာ နိပဋ္ဌိ။ သံဃိကံ တေလံ
 အဘာဇေတွာ^၃ အတ္တနော ဟတ္ထေဟိ သရိရံ မက္ခေသီတိပိ ဝဒန္တိ။ သော တေန
 ကမ္မေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ အသက္ခောန္တော တဿေဝ ဂါမဿ ဒွါရေ
 သင်္ကာရဌာနေ ယက္ခော^၄ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တမတ္တဿ စဿ သကလသရိရံ
 ဝုတ္တပ္ပကာရံ အဟောသိ။ တေ ဥဘောပိ သဟာယာ ဇာတာ။ ဣတိ ခရဿ
 ခရဘာဝေါ ဝေဒိတဗျော။

အဝိဒူရေ အတိက္ကမန္တိတိ ဂေါစရံ ပရိယေသန္တာ သမာဂမဌာနံ ဝါ ဂစ္ဆန္တာ
 အာသန္ဓေ ဌာနေ ဂစ္ဆန္တိ။ တေသု သုစိလောမော သတ္တာရံ န ပဿတိ၊
 ခရလောမော^၅ ပဌမတရံ ဒိသ္မာ သုစိလောမံ ယက္ခံ တေဒဝေါစ “သော
 သမဏော”တိ၊ သမ္ပ သေ တဝ ဘဝနံ ပရိသိတွာ နိဿိန္တော ဧကော သမဏောတိ။
 နေသော သမဏော၊ သမဏကော သောတိ သော ကိရ ယော မံ ပဿိတွာ
 ဘိတော ပလာယတိ၊ တံ သမဏကောတိ ဝဒတိ။ ယော န ဘာယတိ၊ တံ
 သမဏောတိ။ တသ္မာ “အယံ မံ ဒိသ္မာ ဘိတော ပလာယိဿတိ”တိ
 မညမာနော ဧဝမာဟ။

ကာယံ ဥပနာမေသီတိ ဘေရဝရူပံ နိဗ္ဗိနိတွာ မဟာမုခံ ဝိဝရိတွာ
 သကလသရိရေ လောမာနိ ဥဌာပေတွာ ကာယံ ဥပနာမေသိ။ အပနာမေသီတိ
 ရတနသတိကံ သုဝဏ္ဏဂ္ဂိနိကံ^၆ ဝိယ ထောက် အပနာမေသိ။ ပါပကောတိ
 လာမကော အမနုညော။ သော ဂူထံ ဝိယ အဂ္ဂိ ဝိယ ကဏ္ဍသပ္ပေါ ဝိယ စ
 ပရိဝဇ္ဇေတဗျော၊ န ဣမိနာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန သရိရေန သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတဗျော။ ဧဝံ
 ဝုတ္တေ ပန သုစိလောမော “ပါပကော ကိရ မေ သမ္ပဿော”တိ ကုဒ္ဒေါ ပဉ္စ
 တံ သမဏောတိအာဒိမာဟ။ စိတ္တံ ဝါ တေ ခိဝိဿာဒိတိ ယေသဉ္စိ အမနုဿာ

၁-ရတ္တဒုပနံ (သီ၊ သျာ၊ က) ၂-သန္ဓတာယ (သီ၊ သျာ) ၃-ဘာဇေတွာ (သျာ)
 ၄-သင်္ကာရယက္ခော (သီ၊ သျာ) ၅-ခရော (သျာ) ၆-သုဝဏ္ဏဂ္ဂိနိကံ (သီ)၊ သုဝဏ္ဏဂ္ဂိယံ (သျာ)

စိတ္တံ ခိပိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တေသံ သေတမုခံ နီလောဒရံ သုရတ္တဟတ္ထပါဒံ
မဟာသီသံ ပဇ္ဇလိတနေတ္ထံ ဘေရဝံ ဝါ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗိနိတွာ ဒဿေန္တိ၊
ဘေရဝံ ဝါ သဒ္ဓံ သာဝေန္တိ^၁၊ ကထေန္တာနံယေဝ ဝါ မုခေ ဟတ္ထံ ပက္ခိပိတွာ
ဟဒယံ မဒ္ဒန္တိ၊ တေန တေ သတ္တာ ဥမ္မတ္တကာ ဟောန္တိ ခိတ္တစိတ္တာ။ တံ
သန္ဓာယေဝမာဟ။ ပါရဂင်္ဂါယာတိ^၂ ဒွီသု ပါဒေသု ဂဟေတွာ တံ
အာဝိဇ္ဇေတွာ^၂ ယထာ န ပုနာဂစ္ဆသိ၊ ဧဝံ ပါရံ ဝါ ဂင်္ဂါယ ခိပိဿာမီတိ
ဝဒတိ။ သဒေဝကေတိအာဒိ ပုတ္တတ္ထမေဝ။ ပုစ္ဆ ယဒါကင်္ခသီတိ ယံကိဉ္စိ
အာကင်္ခသိ၊ တံ သဗ္ဗံ ပုစ္ဆ၊ အသေသံ တေ ဗျာကရိဿာမီတိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ
ပဝါရေတိ။

ကုတောနိဒါနာတိ ကိံနိဒါနာ၊ ကိံပစ္စယာတိ အတ္တော။ ကုမာရကာ
ဇော်မိဝေါဿဇန္တိတိ^၃ ယထာ ကုမာရကာ ကာကံ ဂဟေတွာ ဩဿဇန္တိ
ခိပန္တိ၊ ဧဝံ ပါပဝိတက္ကာ ကုတော သမုဋ္ဌာယ စိတ္တံ ဩဿဇန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။

ဣတောနိဒါနာတိ အယံ အတ္တဘာဝေါ နိဒါနံ ဧတေသန္တိ ဣတောနိဒါနာ။
ဣတောဇာတိ ဣတော အတ္တဘာဝတော ဇာတာ။ ဣတော သမုဋ္ဌာယ
မနောဝိတက္ကာတိ ယထာ ဒီဃသုတ္တကေန ပါဒေ ဗဒ္ဓံ ကာကံ ကုမာရကာ
တဿ သုတ္တပရိယန္တံ အင်္ဂုလိယံ ဝေဌေတွာ ဩဿဇန္တိ၊ သော ဒူရံ ဂန္ဓာပိ
ပုန တေသံ ပါဒမူလေယေဝ ပတတိ၊ ဧဝမေဝ ဣတော အတ္တဘာဝတော
သမုဋ္ဌာယ ပါပဝိတက္ကာ စိတ္တံ ဩဿဇန္တိ။

သေဟဇာတိ တဏှာသိနေဟတော ဇာတာ။ အတ္တသမ္ဘူတာတိ အတ္တနိ
သမ္ဘူတာ။ နိဂြောဓဿေဝ ခန္ဓဇာတိ နိဂြောဓခန္ဓေ ဇာတာ ပါရောဟာ
ဝိယ။ ပုထူတိ ဗဟူ အနေကပ္ပကာရာ ပါပဝိတက္ကာ တံသမ္ပယုတ္တကိလေသာ စ။
ဝိသတ္တာတိ လဂ္ဂါ^၄ လဂ္ဂိတာ။ ကာမေသျှတိ ဝတ္ထုကာမေသျှ။ မာလုဝါဝ
ဝိတတာ ဝနေတိ ယထာ ဝနေ မာလုဝါ လတာ ယံ ရုက္ခံ နိဿာယ ဇာယတိ၊
တံ မူလတော ယာဝ အဂ္ဂါ၊ အဂ္ဂတော ယာဝ မူလာ ပုနပျုနံ သံသိဗ္ဗိတွာ
အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဩတတဝိတတာ^၅ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုကာမေသျှ ပုထူ
ကိလေသကာမာ ဝိသတ္တာ၊ ပုထူ ဝါ သတ္တာ တေဟိ ကိလေသကာမေဟိ
ဝတ္ထုကာမေသျှ ဝိသတ္တာ။ ယေ နံ ပဇာနန္တိတိ ယေ ၆ “အတ္တသမ္ဘူတာ”တိ
တ္ထေ ပုတ္တံ အတ္တဘာဝံ ဇာနန္တိ။

၁-ဝါဒေန္တိ (သျှာ)

၂-အာဝိဇ္ဇေတွာ (သိ၊ သျှာ)

၃-ဇော်မိဝေါဿဇန္တိတိ (သျှာ)

၄-သတ္တာ လဂ္ဂါ (သျှာ)

၅-ဩတ္တတာ ဝိတ္တတာ (သျှာ)

၆-ယေ နံ (သိ)၊ ယေ စ (သျှာ)

ယတောနိဒါနန္တိ ယံ နိဒါနမဿ အတ္တဘာဝဿ၊ တဉ္စ ဇာနန္တိ။ တေ နံ
ဝိနောဒေန္တိတိ တေ ဧဝံ အတ္တဘာဝသင်္ခါတဿ ဒုက္ခသစ္စဿ နိဒါနဘူတံ
သမုဒယသစ္စံ မဂ္ဂသစ္စေန ဝိနောဒေန္တိ။^၁ တေ ဒုတ္တရန္တိ တေ သမုဒယသစ္စံ နိဟရန္တာ
ဣဒံ ဒုတ္တရံ ကိလေသောဃံ တရန္တိ။ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗန္တိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ
သုပိနန္တေပိ၊^၂ န တိဏ္ဏပုဗ္ဗံ။ အပုနန္တဝါယာတိ အပုနန္တဝသင်္ခါတဿ နိရောဓသစ္စ-
ဿတ္တာယ။ ဣတိ ဣမာယ ဂါထာယ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊^၃ ပကာသေန္တော
အရဟတ္တနိက္ခုဋ္ဌေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။ ဒေသနာဝသာနေ သူစိလောမော
တသ္မိံယေဝ ပဒေသေ ဌိတော ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ
သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော။ သောတာပန္နာ စ နာမ န ကိလိဋ္ဌတ္တဘာဝေ
တိဋ္ဌန္တိတိ သဟ ဖလပဋိလာဘေနဿ သရိရေ သေတကဏ္ဍုပ္ပိဋကသူစိယော
သဗ္ဗာ ပတိတာ။ သော ဒိဗ္ဗဝတ္ထုနိဝတ္ထော ဒိဗ္ဗဝရဒုက္ခလုတ္တရာသင်္ဂေါ ဒိဗ္ဗဝေဌန-
ဝေဌိတော ဒိဗ္ဗဘာရဏဂန္ဓမာလဓရော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတွာ ဘုဗ္ဗဒေဝတာ-
ပရိဟာရံ ပဋိလဘိတိ။ ။တတိယံ။

၄-မဏိဘဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ စတုတ္ထေ သုခမေဓတီတိ သုခံ ပဋိလဘတိ။ သုဝေ သေယျောတိ
သုဝေ သုဝေ သေယျော၊ နိစ္စမေဝ သေယျောတိ အတ္ထော။ ဝေရာ န ပရိမုစ္စတီတိ
အဟံ သတိမာတိ ဧတ္တကေန ဝေရတော န မုစ္စတိ။ ယဿာတိ ယဿ
အရဟတော။ အဟိံသာယာတိ ကရုဏာယ စေဝ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဝေ စ။
မေတ္တံသောတိ သော မေတ္တဉ္စေဝ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဝဉ္စ ဘာဝေတိ။ အထ ဝါ
အံသောတိ ကောဋ္ဌာသော ပုစ္စတိ။ မေတ္တာ အံသော ဧတဿာတိ မေတ္တံသော။
ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ယဿ အရဟတော သဗ္ဗကာလံ အဟိံသာယ ရတော
မနော၊ ယဿ စ သဗ္ဗဘူတေသု မေတ္တာကောဋ္ဌာသော အတ္ထိ၊ တဿ ကေနစိ
ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ ဝေရံ နာမ နတ္ထိ ယက္ခာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သာနုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ ပဉ္စမေ ယက္ခေန ဂဟိတော ဟောတီတိ သော ကိရ တဿာ
ဥပါသိကာယ ဧကပုတ္တကော။ အထ နံ သာ ဒဟရကာလေယေဝ ပဗ္ဗာဇေသိ။
သော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သီလဝါ အဟောသိ ဝတ္တသမ္ပန္နော။

၁-ဝိနောဒေန္တိ နိဟရန္တိ (သျှာ)

၂-သုပိနန္တေနာပိ (သိ)၊ သုပိနန္တရေပိ (သျှာ)

၃-အရိယသစ္စာနိ (သျှာ)

အာစရိယုပဇ္ဈာယအာဂန္တုကာဒီနံ ဝတ္တံ ကတမေဝ ဟောတိ၊ မာသဿ အဋ္ဌမီဒိဝသေပါတော ဝုဋ္ဌာယ ဥဒကမာဋ္ဌကေ ဥဒကံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဒီပံ ဇာလေတွာ မဓုရဿရေန ဓမ္မဿဝနံ ဃောသေတိ။ ဘိက္ခုတဿ ထာမံ ဥတွာ “သရဘာဏံ” ဘဏ သာမဏေရာ”တိ အဇ္ဈေသန္တိ။ သော “မယံ ဟဒယဝါတော ရုဇတိ၊ ကာသော ဝါ ဗာဓတိ”တိ ကိဉ္စိ ပစ္စာဟာရံ အကတွာ ဓမ္မာသနံ အဘိရုဟိတွာ အာကာသဂ်ံ ဩတာရေန္တော ဝိယ သရဘာဏံ ဝတွာ ဩတရန္တော “မယံ မာတာပိတုနမ္ပိ ဣမသ္မိံ သရဘဉ္ဇေ ပတ္တိ”တိ ဝဒတိ။ တဿ မနုဿာ မာတာပိတရော ပတ္တိယာ ဒိန္နဘာဝံ န ဇာနန္တိ။ အနန္တရတ္တဘာဝေ ပနဿ မာတာ ယက္ခိနီ ဇာတာ၊ သာ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ အာဂတာ ဓမ္မံ သုတွာ “သာမဏေရေန ဒိန္နပတ္တိံ အနုမောဒါမိ တာတာ”တိ ဝဒတိ။ သီလသမ္ပန္နာ စ နာမ ဘိက္ခု သဒေဝကဿ လောကဿ ဝိယာ ဟောန္တိတိ တသ္မိံ သာမဏေရေ ဒေဝတာ သလဇ္ဇော သင်္ဂါရဝါ မဟာဗြဟ္မံ ဝိယ အဂ္ဂိက္ခန္တံ ဝိယ စ နံ မညန္တိ။ သာမဏေရေ ဂါရဝေန တံ ယက္ခိနီ ဂရံ ကတွာ ပဿန္တိ။ ဓမ္မဿဝနယက္ခသမာဂမာဒီသု “သာနုမာတာ သာနုမာတာ”တိ ယက္ခိနီယာ အဂ္ဂါသနံ အဂ္ဂေါဒကံ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ ဒေန္တိ။ မဟေသက္ခာပိ ယက္ခာ တံ ဒိသ္မာ မဂ္ဂါ ဩက္ကမန္တိ၊ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟန္တိ။

အထ ခေါ သာမဏေရော ဝုဓိမန္တာယ ပရိပတ္တိန္ဒြိယော အနဘိရတိပိဋ္ဌိတော အနဘိရတိံ ဝိနောဒေတုံ အသက္ကောန္တော ပရုဋ္ဌကေသနခေါ ကိလိဋ္ဌနိဝါသန-ပါရုပနော ကဿစိ အနာရောစေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဧကကောဝ မာတု ဃရံ ဂတော။ ဥပါသိကာ ပုတ္တံ ဒိသ္မာ ဝန္တိတွာ အာဟ “တာတ တံ ပုဗ္ဗေ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ဝါ ဒဟရသာမဏေရေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ဣဓာဂစ္ဆသိ၊ ကသ္မာ ဧကကောဝ အဇ္ဇ အာဂတော”တိ။ သော ဥက္ကဏ္ဍိတဘာဝံ အာရောစေသိ။ သဒ္ဓါ ဥပါသိကာ နာနပ္ပကာရေန ဃရာဝါသေ အာဒီနဝံ ဒေသေတွာ ပုတ္တံ ဩဝဒမာနာပိ တံ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တိ “အပ္ပေဝ နာမ အတ္တနော ဓမ္မတာယပိ သလ္လက္ခေသတိ”တိ အနုယောဇေတွာဝ “တိဋ္ဌ တာတ၊ ယာဝ တေ ယာဂုဘတ္တံ သမ္မာဒေမိယာဂုံ ပိဝိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စဿ တေ မနာပါနိ ဝတ္ထာနိ နိဟရိတွာ ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ သာမဏေရော။ ဥပါသိကာ မုဟုတ္တေနေဝ ယာဂုခဇ္ဇကံ သမ္မာဒေတွာ အဒါသိ။ တတော “ဘတ္တံ သမ္မာဒေဿာမိ”တိ အဝိဒူရေ နိသိန္နာ တဏှာလေ ခေဝတိ။ တသ္မိံ သမယေ သာ ယက္ခိနီ “ကဟံ န ခေါ သာမဏေရော ကိဉ္စိ ဘိက္ခာဟာရံ

လဘတိ၊ ဥဒါဟု နော”တိ အာဝဇ္ဇမာနာ တဿ ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ နိဿိန္နဘာဝံ ဥတွာ “မာ ဟေဝ ခေါ မေ ဒေဝတာနံ အန္တရေ လဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဂစ္ဆာမိဿ ဝိဗ္ဗမနေ အန္တရာယံ ကရောမီ”တိ အာဂန္တာ သရီရေ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဂီဝံ ပရိဝတ္တေတွာ ဘူမိယံ ပါတေသိ။ သော အက္ခိဟိ ဝိပရိဝတ္တေဟိ ခေဋ္ဌေန ပဿရန္တေန ဘူမိယံ ဝိပ္ပန္နတိ။ တေန ပုတ္တံ “ယက္ခေန ဂဟိတော ဟောတိ”တိ။

အဘာသီတိ ဥပါသိကာ ပုတ္တဿ တံ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသွာ ဝေဂေန ဂန္တာ ပုတ္တံ အာလိင်္ဂေတွာ ဦရုသု နိပဇ္ဇာပေသိ။ သကလဂါမဝါသိနော အာဂန္တာ ဗလိကမ္မာဒိနိ ကရောန္တိ။ ဥပါသိကာ ပရိဒေဝမာနာ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

ပါဠိဟာရိယပက္ခန္ဓာတိ မနုဿာ “အဋ္ဌမီဥပေါသထဿ ပစ္စုဂ္ဂမနဉ္စ အနုဂ္ဂမနဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ သတ္တမိယာပိ နဝမိယာပိ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယန္တိ၊ စာတုဒ္ဓသိပန္နရသီနံ ပစ္စုဂ္ဂမနာနုဂ္ဂမနံ ကရောန္တာ တေရသိယာပိ ပါဠိပဒေပိ သမာဒိယန္တိ၊ “ဝဿာဝါသဿ အနုဂ္ဂမနံ ကရိဿာမာ”တိ ဦန္တံ ပဝါရဏာနံ အန္တရေ အမုမာသံ နိဗဒ္ဓုပေါသထိကာ ဘဝန္တိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ “ပါဠိဟာရိယပက္ခန္ဓာ”တိ။ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတန္တိ အဋ္ဌင်္ဂေဟိ သုဠု သမာဂတံ၊ သမ္ပယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ သေဋ္ဌစရိယံ။ န တေ ဟိ ယက္ခာ ကိဋ္ဌန္တိတိ န တေ ဂဟေတွာ ယက္ခာ ကိလမေန္တိ။

ပုန စာတုဒ္ဓသိန္တိ ဣမာယ ဂါထာယ သာမဏေရဿ ကာယေ အဓိမုတ္တာ ယက္ခိနိ အာဟ။ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟေတိ ကဿစိ သမ္ပုခေ ဝါ ပရမ္ပုခေ ဝါ။ ဗမုဗျတ္တိတိ ပမုတ္တိ အတ္ထိ။ ဥပ္ပစ္စာဒီတိ ဥပ္ပတိတွာပိ။ သစေပိ သကုဏော ဝိယ ဥပ္ပတိတွာ ပလာယသိ၊ တထာပိ တေ မောက္ခော နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ ဧဝေ ပန ဝတွာ သာမဏေရံ မုဉ္ဇိ။ သာမဏေရော အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေသိ၊ မာတာ ကေသေ ပကိရိယ အဿသန္တိ ပဿသန္တိ ရောဒတိ။ သော “အမနုဿေန ဂဟိတောမီ”တိ န ဇာနာတိ။ ဩလောကေန္တော ပန “အဟံ ပုဗ္ဗေ ဝိဋ္ဌေ နိဿိန္နော၊ မာတာ မေ အဝိဒူရေ နိဿိဒိတွာ တဏှုလေ ခေဝတိ၊ ဣဒါနိ ပနမိ ဘူမိယံ နိဿိန္နော၊ မာတာပိ မေ အဿသန္တိ ပဿသန္တိ ရောဒတိ၊ သကလဂါမဝါသိနောပိ သန္တိပတိတာ၊ ကိန္နု ခေါ တေ”န္တိ နိပန္နကောဝ မတံ ဝါ အဗ္ဗာတိ ဂါထမာဟ။

ကာမေ စဇိတွာနာတိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ ပဟာယ။ ပုနရာဂစ္ဆတေတိ
ဝိပ္ပမနဝသေန အာဂစ္ဆတိ။ ပုန ဇိဝံ မတော ဟိ သောတိ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွာ ပုန
ဇိဝန္တောပိ သော မတကောဝ၊ တသ္မာ တမ္ပိ ရောဒန္တိတိ ဝဒတိ။

ဣဒါနိဿ ဃရာဝါသေ အာဒိနဝံ ဒသေန္တိ ဣတ္တုဒ္ဓါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ဣတ္တုဒ္ဓါတိ ဃရာဝါသော ကိရ ဥဏှဋ္ဌေန ဣတ္တုဒ္ဓါ နာမ ဟောတိ။ ကဿ
ဥဇ္ဈာပယာမသေတိ “အဘိဓာဝထ၊ ဘဒ္ဒံ တေ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ဝတွာ “ယံ တံ
ဝိပ္ပမိတုကာမော ယက္ခေန ပါပိတော၊ ဣမံ ဝိပ္ပကာရံ ကဿ မယံ ဥဇ္ဈာပယာမ
နိဇ္ဈာပယာမ အာရောစယာမာ”တိ ဝဒတိ။ ပုန ဒုယိတုမိစ္ဆသီတိ အာဒိတ္တ-
ဃရတော နိဟဋ္ဌဘဏ္ဍံ^၁ ဝိယ ဃရာ နိဟရိတွာ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတော၊^၂
ပုန မဟာဉာဟသဒိသေ ဃရာဝါသေ ဒုယိတုံ ဣစ္ဆသီတိ အတ္ထော။ သော
မာတရိ ကထေန္တိယာ ကထေန္တိယာ သလ္လက္ခေတွာ ဟိရောတ္တပုံ ပဋိလဘိတွာ
“နတ္ထိ မယံ ဂိဟိဘာဝေန အတ္ထော”တိ အာဟ။ အထဿ မာတာ “သာဓု
တာတာ”တိ တုဋ္ဌာ ပဏီတဘောဇနံ ဘောဇေတွာ “ကတိ ဝသေသာသိ
တာတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ပရိပုဏ္ဏဝသောမ္ပိ ဥပါသိကေတိ။ “တေန ဟိ တာတ
ဥပသမ္ပဒံ ကရောဟိ”တိ စိဝရသာဋကေ အဒါသိ။ သော တိစိဝရံ ကာရာပေတွာ
ဥပသမ္ပန္နော ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှန္တော တေပိဋကော ဟုတွာ သီလာဒိနံ အာဂတ-
ဋ္ဌာနေ တံ တံ ပူရေန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ မဟာဓမ္မကထိကော
ဟုတွာ ဝိသဝဿသတံ ဌတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ ခေါဘေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ။
ပဉ္စမံ။

၆-ဝိယင်္ကရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ ဆဋ္ဌေ ဇေတဝနေတိ ဇေတဝနဿ ပစ္စန္တေ ကောသမ္ပကကုဋိ နာမ^၃
အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မပဒါနီတိ ဣဓ ပါဠိယေက္ကံ သင်္ဂဟံ အာရဋ္ဌာ
ဆဗ္ဗိသတိဝဂ္ဂါ တန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ တတြ ဝေရော တသ္မိံ သမယေ အန္တော-
ဝိဟာရေ နိသိန္တော မရုဿရေန သရဘညံ ကတွာ အပ္ပမာဒဝဂ္ဂံ ဘာသတိ။
ဧဝံ တောသေသီတိ သာ ကိရ ပုတ္တံ ဝိယင်္ကရံ အင်္ဂေနာဒါယ ဇေတဝနဿ
ပစ္စိမဘာဂတော ပဋ္ဌာယ ဂေါစရံ ပရိယေသန္တိ အနုပုဗ္ဗေန နဂရာဘိမုဒိ ဟုတွာ
ဥစ္စာရပဿာဝခေဋ္ဌသိဃံဏိကဒုဗ္ဘောဇနာနိပရိယေသမာနာ ထေရဿ ဝသန-
ဋ္ဌာနံ ပတွာ မရုဿရံ အသေသာသိ။ တဿာ သော သဒ္ဓေါ ဆဝိအာဒိနိ^၄

၁-နိဗ္ဗတံ ဘဏ္ဍံ (သျှာ)

၂-ကောသမ္ပကကုဋိက နာမ (သီ၊ သျှာ)

၂-ပဗ္ဗဇိတွာ (သျှာ)

၄-ဆဝိစမ္မာဒိနိ (သျှာ)

ဆေတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စံ အာဟစ္စ ဟဒယင်္ဂမနီယော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿာ ဂေါစရပရိယေသနေ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဩဟိတသောတာ ဓမ္မမေဝ သုဏန္တိ ဌိတာ။ ယက္ခဒါရကဿ ပန ဒဟရတာယ ဓမ္မဿဝနေ စိတ္တံ နတ္ထိ။ သော ဇိဃန္တုာယ ဝိဋ္ဌိတတ္တာ “ကဿာ အဗ္ဗာ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ခါဏုကော ဝိယ တိဋ္ဌသိ၊ န မယံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ပရိယေသသိ”တိ ပုနပ္ပုနံ မာတရံ စောဒေတိ။ သာ “ဓမ္မဿဝနဿ မေ အန္တရာယံ ကရေတိ”တိ ပုတ္တကံ “မာ သဒ္ဓိ ကရိ ဝိယင်္ဂရာ”တိ ဧဝံ တောသေသိ။ တတ္ထ မာ သဒ္ဓိ ကရိတိ သဒ္ဓိ မာ ကရိ။

ပါဏေသု စာတိ ဂါထာယ သာ အတ္တနောဓမ္မတာယ သမာဒိဏ္ဏံ ပဉ္စသီလံ ဒေသေတိ။ တတ္ထ သံယမာမသေတိ သံယမာမ သံယတာ ဟောမ။ ဣမိနာ ပါဏာတိပါတာ ဝိရတိ ဂဟိတာ၊ ဒုတိယပဒေန မုသာဝါဒါ ဝိရတိ၊ တတိယ-ပဒေန သေသာ တိဿော ဝိရတိယော။ အပိ မုစ္စေမ ဝိသာစယောနိယာတိ အပိ နာမ ယက္ခလောကေ ဥပ္ပန္နာနိ ပဉ္စ ဝေရာနိ ပဟာယ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဣမာယ ဆာတကဒုဗ္ဘိက္ခာယ ဝိသာစယက္ခယောနိယာ မုစ္စေမ တာတာတိ ဝဒတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပုနဗ္ဗသုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ သတ္တမေ တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ကတရသမယေန? သူရိယဿ အတ္တင်္ဂမနသမယေန။ တဒါကိရဘဂဝါ ပစ္စာဘတ္တေ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနံ ဥယျောဇေတွာ နှာနကောဋ္ဌကေ နှတွာ ဂန္ဓကုဋိ-ပရိဝေဏေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ ပုရတ္ထိမလောကဓာတုံ ဩလောကယ-မာနော နိသီဒိ။ အထေကစာရိကဒ္ဓိစာရိကာဒယော ပံသုကူလိကပိဏ္ဍပါတိက-ဘိက္ခု။ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေဟိ^၁ နိက္ခမိတွာ အာဂမ္မ ဒသဗလံ ဝန္တိတွာ ရတ္တသာဏိယာ ပရိက္ခိပမာနာ ဝိယ နိသီဒိ^၂သု။ အထ နေသံ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ သတ္တာ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မကထံ^၂ ကထေသိ။

ဧဝံ တောသေသီတိ သာ ကိရ ဓိတရံ အင်္ဂေနာဒါယ ပုတ္တံ အင်္ဂုလိယာ ဂဟေတွာ ဇေတဝနပိဋ္ဌိယံ ပါကာရပရိက္ခေပသမီပေ ဥစ္စာရပဿာဝခေဋ္ဌ-သိဃံာဏိကံ ပရိယေသမာနာ အနုပုဗ္ဗေန ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကံ သမ္ပတ္တာ။ ဘဂဝတော စ “အာနန္ဒ ပုတ္တံ အာဟရ၊ စီဝရံ အာဟရ၊ ဝိဿာသာဒါနံ ဒါနံ ဒေဟိ”တိ ကထေန္တဿ သဒ္ဓေါ သမန္တာ ဒွါဒသဟတ္ထမတ္တမေဝ ဂဏှာတိ။ ဓမ္မံ

၁-ဒိဝါဌာနဝသနဋ္ဌာနေဟိ (သျှာ) ၂-ဓမ္မိကထံ (သျှာ)

ပုတ္တေန သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတာ။ စိတုယာပိ ပနဿာ ဥပနိဿယော အတ္ထိ၊ အတိဒဟရတ္တာ ပန ဒေသနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတုံ နာသက္ခိ။

ဣဒါနိ သာ ယက္ခိနိ ပုတ္တဿ အနုမောဒနံ ကရေန္တိ သာရ ခေါ ပဏ္ဍိတော နာမာတိအာဒိမာဟ။ အဇ္ဇာဟမ္ပိ သမုဂ္ဂတာတိ အဟမ္ပိ အဇ္ဇ ဝဇ္ဇတော ဥဂ္ဂတာ သမုဂ္ဂတာ၊ သာသနေ ဝါ ဥဂ္ဂတာ သမုဂ္ဂတာ၊ တွမ္ပိ သုခိ ဟောဟိတိ။ ဒိဋ္ဌာနိတိ မယာ စ တယာ စ ဒိဋ္ဌာနိ။ ဥတ္တရာပိ သုဏာတူ မေတိ “အမှာကံ စတုသစ္စပဋိဝေဓဘာဝံ စိတာ မေ ဥတ္တရာပိ သုဏာတူ”တိ ဝဒတိ။ သဟ သစ္စပဋိဝေဓနေဝ သာပိ သူစိလောမော ဝိယ သမ္ပံ သေတကဏ္ဍကစ္ဆ၊- အာဒိဘာဝံ၊ ပဟာယ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘတိ သဒ္ဓိံ ပုတ္တေန။ စိတာ ပနဿာ ယထာ နာမ လောကေ မာတာပိတူဟိ ဣဿရိယေ လဒ္ဓေ ပုတ္တာနမ္ပိ တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ မာတု အာနုဘာဝနေဝ သမ္ပတ္တိံ လဘိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ သာ သဒ္ဓိံ ပုတ္တကေဟိ ဂန္ဓကုဋ်သမိပရက္ခေယေဝ နိဝါသရက္ခံ လဘိတွာ သာယံ ပါတံ ဗုဒ္ဓဒဿနံ လဘမာနာ ဓမ္မံ သုဏမာနာ ဒီဃရတ္တံ တတ္ထေဝ ဝသိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-သုဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ အဋ္ဌမေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာဟိ ဝါဏိဇ္ဇကမ္ပံ အဓိပ္ပေတံ။ အနာထပိဏ္ဍိကော စ ရာဇဂဟသေဋ္ဌိ စ အညမညံ ဘဂိနိပတိကာ ဟောန္တိ။ ယဒါ ရာဇဂဟေ ဥဋ္ဌာနဘဏ္ဍကံ မဟန္တံ^၃ ဟောတိ၊ တဒါ ရာဇဂဟသေဋ္ဌိ တံ ဂဟေတွာ ပဉ္စသကဋသတေဟိ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဓာ ယောဇနမတ္ထေ ဌိတော အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ တဿ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ဧကယာနံ အာရောပေတွာ သာဝတ္ထိံ ပဝိသတိ။ သော သစေ ဘဏ္ဍံ လဟုကံ ဝိက္ခိယတိ၊ ဝိက္ခိဏာတိ။ နော စေ၊ ဘဂိနိဃရေ ဌပေတွာ ပက္ကမတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကောပိ တထေဝ ကရေတိ။ သွာယံ တဒါပိ တေနေဝ ကရဏီယေန အဂမာသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

တံဒိဝသံ ပန ရာဇဂဟသေဋ္ဌိ ယောဇနမတ္ထေ ဌိတေန အနာထပိဏ္ဍိကေန အာဂတဘာဝဇာနနတ္ထံ ပေသိတံ ပဏ္ဍိန သုဏိ၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဝိဟာရံ အဂ-မာသိ။ သော ဓမ္မကထံ သုတွာ သွာတနာယ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ နိမန္တေတွာ အတ္တနော ဃရေ ဥဒ္ဓနခဏာပနဒါရုဗာလနာဒီနိကာရေသိ။ အနာထပိဏ္ဍိကောပိ “ဣဒါနိ မယံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရိဿတိ၊ ဣဒါနိ ကရိဿတိ”တိ ဃရဒ္ဓါရေပိ ပစ္စုဂ္ဂမနံ

၁-အဟံ ဟိ (သီ) ၂-သဗ္ဗပေတ ကဏ္ဍကစ္ဆ၊အာဒိဘာဝံ (သျှာ) ၃-သမန္တံ (သျှာ)

အလဘိတွာ အန္တောဃရံ ပဝိဋ္ဌော ပဋိသန္ဓာရမ္ပိန ဗဟံ အလတ္ထ။ “ကိ” မဟာ-
သေဋ္ဌိကုသလံ ဒါရကရူပါနံ၊ နသိ မဂ္ဂေ ကိလန္တော”တိ ဧတ္တကောဝပဋိသန္ဓာ-
ရော အဟောသိ၊ သော တဿ မဟာဗျာပါရံ ဒိသ္မာ “ကိန္နု တေ ဂဟပတိ
အာဝါဟောဝါ ဘဝိဿတိ”တိ ခန္ဓကေ၊ အာဂတနယေနော ကထံ ပဝတ္တေတွာ
တဿ မုခတော ဗုဒ္ဓသဒ္ဓိံ သုတွာ ပဉ္စဝဏ္ဏံ ဝီတိ ပဋိလဘိ။ သာ တဿ
သီသေန ဥဋ္ဌာယ ယာဝ ပါဒပိဋိယာ၊ ပါဒပိဋိယာ ဥဋ္ဌာယ ယာဝ သီသာ
ဂစ္ဆတိ၊ ဥဘတော ဥဋ္ဌာယ မဇ္ဈေ ဩသရတိ၊ မဇ္ဈေ ဥဋ္ဌာယ ဥဘတော
ဂစ္ဆတိ။ သော ဝီတိယာ နိရန္တရံ ဗုဒ္ဓော “ဗုဒ္ဓေါတိ တံ ဂဟပတိ ဝဒေသိ၊
ဗုဒ္ဓေါ တာဟံ ဂဟပတိ ဝဒါမိ”တိ ဧဝံ တိက္ခတ္တု ပုစ္ဆိတွာ “ဃောသောပိ ခေါ
ဧသော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာဟ။ ဣဒံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ “အသောသိ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ဗုဒ္ဓေါ ကိရ လောကေ
ဥပ္ပန္နော”တိ။

တေဒဟောသိ အကာလော ခေါ အဇ္ဇာတိ သော ကိရ တံ သေဋ္ဌိံ ပုစ္ဆိ
“ကုဟိံ ဂဟပတိ သတ္တာ ဝိဟရတိ”တိ။ အထဿ သော “ဗုဒ္ဓါနာမ ဒုရာသဒါ
အာသီဝိသသဒိသာ ဟောန္တိ၊ သတ္တာ သိဝထိကာယံ ဝသတိ၊ န သက္ကာ
တတ္ထ တုမှာဒိသေဟိ ဣမာယ ဝေလာယ ဂန္တု”န္တိ အာစိက္ခိ။ အထဿ
တေဒဟောသိ။ ဗုဒ္ဓဂတယ သတိယာ နိပဇ္ဇိတိ တံဒိဝသံ ကိရဿ ဘဏ္ဍ-
သကဋေသု ဝါ ဥပဋ္ဌာကေသု ဝါ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သာယမာသမ္ပိ န အကာသိ၊
သတ္တဘူမိကံ ပန ပါသာဒံ အာရုပ္ပ သုပညတ္တာလင်္ကတဝရသယနေ “ဗုဒ္ဓေါ
ဗုဒ္ဓေါ”တိ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တောဝ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ တေန ဝုတ္တံ
“ဗုဒ္ဓဂတယ သတိယာ နိပဇ္ဇိ”တိ။

ရတ္တိယာ သုဒ္ဓံ တိက္ခတ္တု ဥဋ္ဌာသိ ပဘာတန္တိ မညမာနောတိ ပဌမယာမေ
တာဝ ဝီတိဝတ္တေ ဥဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓံ အနုဿရိ၊ အထဿ ဗလဝပ္ပသာဒေါ ဥဒပါဒိ၊
ဝီတိအာလောကော အဟောသိ၊ သဗ္ဗတမံ ဝိဂစ္ဆိ၊ ဒီပသဟသုဇ္ဇလံ ဝိယ
စန္ဒုဋ္ဌာနံ သူရိယုဋ္ဌာနံ ဝိယ စ ဇာတံ။ သော “ပမာဒံ အာပန္နော ဝတမ္ပိ၊
သူရိယော ဥဂ္ဂတော”တိ ဥဋ္ဌာယ အာကာသတလေ ဌိတံ စန္ဒံ ဥလ္လောကေတွာ
“ဧကောဝ ယာမော ဂတော၊ အညေ ဒွေ အတ္ထိ”တိ ပုန ပဝိသိတွာ နိပဇ္ဇိ။
ဧတေနုပါယေန မဇ္ဈိမယာမာဝသာနေပိ ပစ္ဆိမယာမာဝသာနေပိတိ တိက္ခတ္တု
ဥဋ္ဌာသိ။ ပစ္ဆိမယာမာဝသာနေ ပန ဗလဝပစ္စု၊ သေယေဝ ဥဋ္ဌာယ အာကာသတလံ

အာဂန္တာ^၁ မဟာဒွါရာဘိမုခေါဝ အဟောသိ၊ သတ္တဘူမိကဒွါရံ သယမေဝ
ဝိဝဋ္ဌံ အဟောသိ။ သော ပါသာဒါ ဩရုယု အန္တရဝိတိ^၂ ပဋိပဋိ။

ဝိဝဋ္ဌံ^၃ သူတိ “အယံ မဟာသေဋ္ဌိ ‘ဗုဒ္ဓပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမီ’တိ နိက္ခန္ဓော၊
ပဌမဒဿနေနေဝ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ အဂ္ဂပဋ္ဌာ-
ကော ဟုတွာ အသဒိသံ သံဃာရာမံ ကတွာ စာတုဒ္ဓိဿ သာ အရိယဂဏဿ
အနာဝဋ္ဌဒွါရော ဘဝိဿတိ၊ န ယုတ္တမဿ ဒွါရံ ဝိဒဟိတု”န္တိ စိန္တေတွာ
ဝိဝဋ္ဌံ^၄ သု။ အန္တရဇာယီတိ ရာဇဂဟံ ကိရ အာကိဏ္ဏမနဿံ အန္တေနဂရေ
နဝ ကောဋိယော၊ ဗဟိနဂရေ နဝါတိ တံ ဥပနိဿာယ အဋ္ဌာရသ မနဿ-
ကောဋိယောဝသန္တိ။ အဝေလာယ မတမနဿေ ဗဟိ နိဟရိတုံ အသက္ကောန္တာ
အဇ္ဇာလကေ^၂ ဌတွာ ဗဟိဒွါရေ ဝိပန္တိ။ မဟာသေဋ္ဌိ နဂရတော ဗဟိနိက္ခန္ဓ-
မက္ခောဝ အလ္လသရီရံ ပါဒေန အက္ကမိ၊ အပရမ္ပိ ဝိဋ္ဌိပါဒေန ပဟရိ။ မက္ခိကာ
ဥပ္ပတိတွာ ပရိကိရိံသု။ ဒုဂ္ဂန္ဓော နာသပုဋ္ဌံ အဘိဟနိ။ ဗုဒ္ဓပ္ပဿာဒေါ တနုတ္တံ
ဂတော^၃။ တေနဿ အာလောကော အန္တရဇာယိ၊ အန္တကာရော ပါတုရဟောသိ။
သဒ္ဓမနဿာဝေသီတိ “သေဋ္ဌိဿ ဥဿာဟံ ဇနေဿာမီ”တိ သုဝဏ္ဏ-
ကိကိဏိကံ ဃဇ္ဇန္တော ဝိယ မရရဿရေန သဒ္ဓံ အနုဿာဝေသိ။

သတံ ကညာသဟဿာနီတိ ပုရိမပဒါနိဝိ ဣမိနာဝ သဟဿပဒေန သဒ္ဓိံ^၄
သဗ္ဗန္ဓနိယာနိ။ ယထေဝ ဟိ သတံ ကညာသဟဿာနိ၊ သတံ သဟဿာနိ ဟတ္ထိ၊
သတံ သဟဿာနိ အဿာ၊ သတံ သဟဿာနိ ရထာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။
ဣတိ ဧကေကသတသဟဿမေဝ ဒီဝိတံ။ ပဒဝီတိဟာရဿာတိ ပဒဝီတိဟာရော
နာမ သမဂမနေ ဒွိန္ဒံ ပဒါနံ အန္တရေ မုဋ္ဌိရတနမတ္ထံ။ ကလံ နာယန္တိ သောဠသိန္တိ
တံ ဧကံ ပဒဝီတိဟာရံ သောဠသဘာဂေ ကတွာ တတော ဧကော
ကောဠာသော ပုန သောဠသဓာ၊ တတော ဧကော သောဠသဓာတိ ဧဝံ
သောဠသ ဝါရေ သောဠသဓာ ဘိန္နဿ ဧကော ကောဠာသော သောဠသိ-
ကလာ နာမ၊ တံ သောဠသိကလံ ဧတာနိ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ န
အဋ္ဌိန္တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သတံ ဟတ္ထိသဟဿာနိ သတံ အဿသဟဿာနိ
သတံ ရထသဟဿာနိ သတံ ကညာသဟဿာနိ၊ တာ စ ခေါ အာမုက္က-
မဏိကုဏ္ဍလာ သကလဇမ္ပဒီပရာဇမိတရော ဝါတိ ဣမသ္မာ ဧတ္တကာ လာဘာ
ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ တသ္မိံ သောဠသိကလသင်္ခါတေ ပဒေသေ ပဝတ္တစေတနာဝ
ဥတ္တရိတရာတိ။ ဣဒံ ပန ဝိဟာရဂမနံ ကဿ ဝသေန ဂဟိတန္တိ? ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ
အနန္တရာယေန သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟန္တဿ။ “ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇံ

ကရိဿာမိ၊ စေတိယံ ဝဋ္ဋိဿာမိ၊ ဓမ္မံ သောဿာမိ၊ ဒီပပူဇံ ကရိဿာမိ၊ သံဃံ နိမန္တေတွာ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ သိက္ခာပဒေသု ဝါ သရဏေသု ဝါ ပတိဋ္ဌဟိ-ဿာမိ”တိ ဂစ္ဆတောပိ ဝသေန ဝဇ္ဇတိယေဝ။

အန္တကာရော အန္တရဓာယီတိ သော ကိရ စိန္တေသိ “အဟံ ဧကကောတိ သညံ ကရေမိ၊ အနုယုတ္တာပိ မေ အတ္ထိ၊ ကဿွာ ဘာယာမိ”တိ သူရော အဟောသိ။ အထဿ ဗလဝါ ဗုဒ္ဓပ္ပဿာဒေါ ဥဒပါဒိ။ တဿွာ အန္တကာရော အန္တရဓာယီတိ။ သေသဝါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အပိစ ပုရတော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော^၁ ဘိသနကေ သုသာနမဂ္ဂေ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကသမံသ-လောဟိတန္တိအာဒိနိ အနေကဝိဓာနိ ကုဏပါနိ အဒ္ဓသ။ သောဏသိင်္ဂါလာဒိနံ သဒ္ဓိ အသောသိ။ တံ သဗ္ဗံ ပရိဿယံ ပုနပ္ပုနံ ဗုဒ္ဓဂတံ ပဿာဒံ ဝဇေတွာ မဒ္ဓန္တော အဂမာသိယေဝ။

ဧဟိ သုဒတ္တာတိ သော ကိရ သေဋ္ဌိ ဂစ္ဆမာနောဝ စိန္တေသိ “ဣမသ္မိံ လောကေ ဗဟူ ပူရဏကဿပါဒယော တိတ္ထိယာ ‘မယံ ဗုဒ္ဓါ မယံ ဗုဒ္ဓါ’တိ ဝဒန္တိ၊ ကထံ န ခေါ အဟံ သတ္ထု ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနေယျ”န္တိ။ အထဿ ဧတ-ဒဟောသိ “မယံ ဂုဏဝသေန ဥပ္ပန္နံ နာမံ မဟာဇနော ဇာနာတိ၊ ကုလဒတ္ထိယံ ပန မေ နာမံ အညတြ မယာ န ကောစိ ဇာနာတိ။ သစေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ ကုလဒတ္ထိကနာမေန မံ အာလပိဿတိ”တိ။ သတ္ထာ တဿ စိတ္တံ ဥတွာ ဧဝမာဟ။

ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ အာသတ္တိယောတိ တဏှာယော။ သန္တိန္တိ ကိလေသဝူပသမံ။ ပပ္ပုယျာတိ ပတွာ။ ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ သတ္ထာ တဿ အနုပုဗ္ဗိကထံ ကထေတွာ မတ္ထကေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ။ သေဋ္ဌိ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ နိမန္တေတွာ ပုနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ မဟာဒါနံ ဒါတုံ အာရဘိ။ ဗိမ္ဗိသာရာဒယော သေဋ္ဌိဿ သာသနံ ပေသေန္တိ “တုံ အာဂန္တုကော၊ ယံ နပ္ပဟောတိ၊ တံ ဣတော အာဟရာပေဟိ”တိ။ သော “အလံ တုမေ ဗဟုကိစ္စာ”တိ သဗ္ဗေ ပဋိက္ခိပိတွာ ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ အာနိတဝိဘဝေန သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ အဒါသိ။ ဒါနပရိယောသာနေ စ ဘဂဝန္တံ သာဝတ္ထိယံ ဝဿာဝါသံ ပဋိဇာနာပေတွာ ရာဇဂဟဿ စ

သာဝတ္ထိယာ စ အန္တရေ ယောဇနေ ယောဇနေ သတသဟဿံ ဒတွာ ပဉ္စ-
စက္ကာလီသ ဝိဟာရေ ကာရေန္တော သာဝတ္ထိံ ဂန္ထာ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရံ
ကာရေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒေသီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမသုက္ကာသုတ္တဝါနာ

၂၄၃။ နဝမေ ရထိကာယ ရထိကန္တိ ဧကံ ရထိကံ ဂဟေတွာ တတော
အပရံ ဂစ္ဆန္တော ရထိကာယ ရထိကံ ဥပသင်္ကမန္တော နာမ ဟောတိ။ သိဃံာဠ-
ကေပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ ရထိကာတိ ရစ္ဆာ။ သိဃံာဠကန္တိ စတုက္ကံ။
ကိံမေ ကတာတိ ကိံ ဣမေ ကတာ၊ ကိံ ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ မရုပီတာဝ
သေယရေတိ ဂန္ဓမရုပါနံ ပီတာ ဝိယ သယန္တိ။ ဂန္ဓမရုပါနံ ပီတော ကိရ သိသံ
ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောတိ၊ အသညိ ဟုတွာ သယတေဝ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

တဉ္စ ပန အပ္ပဒ္ဓိဝါနီယန္တိ တဉ္စ ပန ဓမ္မံ အပ္ပဒ္ဓိဝါနီယံ ဒေသေတိ။
ဗာဟိရကပ္ပိ သုမရရမ္ပိ ဘောဇနံ ပုနပ္ပုနံ ဘုဉ္ဇန္တဿ န ရုစ္စတိ၊ “အပနေထ၊
ကိံ ဣမိနာ”တိ ပဒ္ဓိဝါနေတဗ္ဗံ အပနေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ န ဧဝမယံ ဓမ္မော။ ဣမံ
ဟိ ဓမ္မံ ပဏှိတာ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ သုဏန္တာ တိတ္ထိံ န ဂစ္ဆန္တိ။
တေနာဟ “အပ္ပဒ္ဓိဝါနီယ”န္တိ။ အသေစနကမောဇေန္တိ အနာသိတ္တကံ ဩဇေန္တိ။
ယထာ ဟိ ဗာဟိရေနိ အသတ္တိန္နပါယာသာဒိနိပိ သပ္ပိမရသက္ခရာဟိ အာသိတ္တာနိ
ယောဇိတာနေဝ မရရာနိ ဩဇေန္တာနိ ဟောန္တိ၊ န ဧဝမယံ ဓမ္မော။ အယံ ဟိ
အတ္တနော ဓမ္မတာယ မရရော စေဝ ဩဇေဝါ စ၊ န အညေန ဥပသိတ္ထော။
တေနာဟ “အသေစနကမောဇေ”န္တိ။ ဝိဝန္တိ မညေ သပ္ပညာတိ ပဏှိတပုရိသာ
ဝိဝန္တိ ဝိယ။ ဝလဟကမိဝ ပန္နုဂ္ဂတိံ ဝလဟကန္တရတော နိက္ခန္တဥဒကံ
သမ္မာဘိတတ္တာ ပထိကာ ဝိယ။ ။နဝမံ။

၁၀-၁၁-ဒုတိယသုက္ကာသုတ္တဝါနာ

၂၄၄-၂၄၅။ ဒသမေ ပုညံ ဝတ ပသဝိ ဗဟုန္တိ ဗဟုံ ဝတ ပုညံ ပသဝတီတိ၊
ဧကောဒသမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။ဧကောဒသမံ။

၁၂-အာဠာကသုတ္တဝါနာ

၂၄၆။ ဒွါဒသမေ အာဠာကိယန္တိ အာဠာကိတိ တံ ရဋ္ဌမ္ပိ နဂရမ္ပိ။ တဉ္စ ဘဝနံ
နဂရဿ အဝိဒူရေ ဂါဝုတမတ္ထေ ဌိတံ၊ ဘဂဝါ တတ္ထ ဝိဟရန္တော တံ နဂရံ

ဥပနိဿာယ အာဠာရိယံ ဝိဟရတီတိ ဝုတ္တော။ အာဠာရိယံ ယက္ခဿ ဘဝနေတိ ဧတ္ထ ပန အယမနုပုဗ္ဗိကထာ—အာဠာရိယကော ကိရ ရာဇာ ဝိဝိနောဠာ-
ကူပဘောဂံ ဆဇ္ဇေတွာ စောရပဋိဗာဟနတ္ထံ ပဋိရာဇနိသေနေတ္ထံ ဗျာယာမ-
ကရဏတ္ထု သတ္တမေ သတ္တမေ ဒိဝသေ မိဂံ ဂစ္ဆန္တော ဧကဒိဝသံ
ဗလကာယေန သဒ္ဓိံ ကတိကံ အကာသိ “ယဿ ပဿေန မိဂေါ ပလာယတိ၊
တဿေဝ သော ဘာရေ”တိ။ အထ တဿေဝ ပဿေန မိဂေါ ပလာယိ၊
ဇဝသမ္ပန္တော ရာဇာ ဓနံ ဂဟေတွာ ပတ္တိကောဝ တိယောဇနံ တံ မိဂံ အနုဗန္ဓိ။
ဧကိမိဂေါ စ တိယောဇနဝေဂေါ ဧဝ ဟောန္တိ။ အထ ပရိက္ခိဏဇဝံ တံ ဥဒကံ
ဝိယ ပဝိသိတွာ ဌိတံ ဝဓိတွာ ဒွိဓာ ဆေတွာ အနတ္တိကောပိ မံသေန “နာသက္ခိ
မိဂံ ဂဟေတု”န္တိ အပဝါဒမောစနတ္ထံ ကာဇေနာဒါယ အာဂစ္ဆန္တော နဂရဿာ-
ဝိဒူရေ ဗဟလပတ္တပလာသံ မဟာနိဂြောဓံ ဒိသွာ ပရိဿမဝိနောဒနတ္ထံ တဿ
မူလမုပဂတော။ တသ္မိဉ္စ နိဂြောဓေ အာဠာရိယကော ယက္ခော မဟာရာဇသန္တိကာ
ဘဝနံ လဘိတွာ မဇ္ဈနိကသမယေ တဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ ဖုဋ္ဌောကာသံ
ပဝိဋ္ဌေ ပါဏိနော ခါဒန္တော ပဋိဝသတိ။ သော တံ ဒိသွာ ခါဒိတုံ ဥပဂတော။
ရာဇာ တေန သဒ္ဓိံ ကတိကံ အကာသိ “မုဉ္စ မံ၊ အဟံ တေ ဒိဝသေ ဒိဝသေ
မနုဿဉ္စ ထာလိပါကဉ္စ ပေသေဿာမီ”တိ။ ယက္ခော “တုံ ရာဇူပဘောဂေန
ပမတ္တော န သရိဿသိ၊ အဟံ ပန ဘဝနံ အနုပဂတဉ္စ အနုညာတဉ္စ ခါဒိတုံ
န လဘာမိ၊ သွာဟံ ဘဝန္တမ္ပိ ဇိယေယျ”န္တိ န မုဉ္စ။ ရာဇာ “ယံ ဒိဝသံ
န ပေသေမိ၊ တံ ဒိဝသံ မံ ဂဟေတွာ ခါဒါ”တိ အတ္တာနံ အနုဇာနိတွာ တေန
မုတ္တော နဂရာဘိမုခေါ အဂမာသိ။

ဗလကာယော မဂ္ဂေ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ ဌိတော ရာဇာနံ ဒိသွာ “ကိ”
မဟာရာဇ အယသမတ္တဘယာ^၂ ဧဝံ ကိလန္တောသိ”တိ ဝဒန္တော ပစ္စုဂန္တော
ပဋိဂ္ဂဟေသိ။ ရာဇာ တံ ပဝတ္တိံ အနာရောစေတွာ နဂရံ ဂန္တော ကတပါတရာသော
နဂရဂုတ္တိကံ အာမန္တေတွာ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသိ။ နဂရဂုတ္တိကော “ကိ”
ဒေဝ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ ကတော”တိ အာဟ။ န ကတော ဘဏေတိ။ ဒုဋ္ဌ၊
ကတံ ဒေဝ၊ အမနုဿာ ဟိ ပရိစ္ဆိန္နမတ္တမေဝ လဘန္တိ၊ အပရိစ္ဆိန္နေ ပန
ဇနပဒဿာဗာဓော ဘဝိဿတိ၊ ဟောတု ဒေဝ၊ ကိဉ္စာပိ ဧဝမကာသိ၊ အပ္ပေါ-
ဿုက္ကော တုံ ရဇဿုခမနုဘောဟိ၊ အဟမေတ္ထ ကာတဗ္ဗံ ကရိဿာမီတိ။
သော ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ဗန္ဓနာဂါရဒ္ဓါရေ ဌတွာ ယေ ယေ ဝဇ္ဈာ
ဟောန္တိ၊ တေ တေ သန္ဓာယ “ယော ဇိဝိတတ္ထိကော၊ သော

နိက္ခမတူ”တိ ဘဏတိ။ ယော ပဌမံ နိက္ခမတိ၊ တံ ဂေဟံ နေတွာ နှာပေတွာ ဘောဇေတွာ စ “ဣမံ ထာလိပါကံ ယက္ခဿ ဒေဟီ”တိ ပေသေတိ။ တံ ရုက္ခမူလံ ပဝိဋ္ဌမတ္တံယေဝ ယက္ခော ဘေရဝံ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗိနိတွာ မူလကန္တံ ဝိယ ခါဒိ။ ယက္ခာနုဘာဝေန ကိရ မနုဿာနံ ကေသာဒီနိ ဥပါဒါယ သကလသရီရံ နဝနိတပိဏ္ဍံ ဝိယ ဟောတိ၊ ယက္ခဿ ဘတ္တံ ဂါဟာပေတုံ ဂတပုရိသာ တံ ဒိသွာ ဘိတာ ယထာမိတ္တံ အာရောစေသုံ။ တတော ပဘုတိ “ရာဇာ စောရေ ဂဟေတွာ ယက္ခဿ ဒေဟီ”တိ မနုဿာ စောရကမ္မတော ပဋိဝိရတာ။ တတော အပရေန သမယေန နဝစောရာနံ အဘာဝေန ပုရာဏစောရာနဉ္စ ပရိက္ခယေန ဗန္ဓနာဂါရာနိ သုညာနိ အဟေသုံ။

အထ နဂရဂုတ္တိကော ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ အတ္တနော ဓနံ နဂရရစ္ဆာသု ဆဒ္ဓာပေသိ “အပ္ပေဝ နာမ ကောစိ လောဘေန ဂဏှေယျာ”တိ။ တံ ပါဒေနပိ ကောစိ နန္တုပိ။ သော စောရေ အလဘန္တော အမစ္စာနံ အာရောစေသိ။ အမစ္စာ “ကုလပဋိပါဋိယာ ဧကမေကံ ဇိဏ္ဏကံ ပေသေမ၊ သော ပကတိယာပိ မစ္စပထေ ဝတ္တတိ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ “အမှာကံ ပိတရံ အမှာကံ ပိတာမဟံ ပေသေတိတိ မနုဿာ ခေါဘံ ကရိဿန္တိ၊ မာ ဝေါ ဧတံ ရုစ္စိ”တိ ဝါရေသိ။ “တေန ဟိ ဒေဝ ဒါရကံ ပေသေမ ဥတ္တာနသေယျကံ၊ တထာဝိဓဿ ဟိ ‘မာတာ မေ’တိ ‘ပိတာ မေ’တိ သိနေဟော နတ္ထိ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ အနုဇာနိ။ တေ တထာ အကံသု။ နဂရေ ဒါရကမာတရော စ ဒါရကေ ဂဟေတွာ ဂတ္တိနိယော စ ပလာယိတွာ ပရဇနပဒေ ဒါရကေ သံဝဇေတွာ အာနေန္တိ။ ဧဝံ ဒွါဒသ ဝဿာနိ ဂတာနိ။

တတော ဧကဒိဝသံ သကလနဂရံ ဝိစိနိတွာ ဧကမ္ပိ ဒါရကံ အလဘိတွာ အမစ္စာ ရညော အာရောစေသုံ “နတ္ထိ ဒေဝ နဂရေ ဒါရကော ဌပေတွာ အန္တေပုရေ တဝ ပုတ္တံ အာဠဝကကုမာရ”န္တိ။ ရာဇာ “ယထာ မမ ပုတ္တော ပိယော၊ ဧဝံ သဗ္ဗလောကဿ၊ အတ္တနာ ပန ပိယတရံ နတ္ထိ၊ ဂစ္ဆထ ၂ တမ္ပိ ဒတွာ မမ ဇီဝိတံ ရက္ခထာ”တိ။ တေန စ သမယေန အာဠဝကဿ မာတာ ပုတ္တံ နှာပေတွာ မဏ္ဍေတွာ ဒုကူလစုမ္ပဋကေ ကတွာ အင်္ဂေ သယာပေတွာ နိသိန္တာ ဟောတိ။ ရာဇပုရိသာ ရညော အာဏာယတတ္ထ ဂန္တော ဝိပ္ပလပန္နိယာ၊ တဿာ သောဠသန္တဉ္စ ဒေဝိသဟဿာနံ သဒ္ဓိံ ဓာတိယာ တံ အာဒါယ ပက္ကမိံသု “သွေဝ ယက္ခဘက္ခော ဘဝိဿတိ”တိ။ တံဒိဝသဉ္စ ဘဂဝါ ပစ္စုသသမယံ

ပစ္စုဋ္ဌာယ ဇေတဝနဝိဟာရေ ဂန္ဓကုဋိယံ^၁ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ^၂ သမာ-
ပဇ္ဇိတွာ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဩလောကေန္တော အဒ္ဓသ အာဠဝကဿ
ကုမာရဿ အနာဂါမိဖလုပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယံ ယက္ခဿ စ သောတာပတ္တိ-
ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ စ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မ-
စက္ခုပဋိလာဘဿာတိ။ သော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ပုရိမဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ
သုနိဋ္ဌိတပစ္စာဘတ္တကိစ္စော ကာဠုပက္ခုပေါသထဒီဝသေ ဝတ္တမာနေ ဩဂ္ဂတေ^၂
သုရိယေ ဧကော အဒုတိယော ပတ္တစိဝရမာဒါယ ပါဒမဂ္ဂေနော^၃ သာဝတ္ထိတော
တိံသ ယောဇနာနိ ဂန္ဓာ တဿ ယက္ခဿ ဘဝနံ ပါဝိသိ။ တေန ဝုတ္တံ
“အာဠဝကဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ”တိ။

ကို ပန ဘဂဝါ ယသ္မိံ နိဂြောဓေ အာဠဝကဿ ဘဝနံ၊ တဿ မူလေ
ဝိဟာသိ၊ ဥဒါဟု ဘဝနေယေဝါတိ? ဘဝနေယေဝ။ ယထေဝ ဟိ ယက္ခာ
အတ္တနော ဘဝနံ ပဿန္တိ၊ တထာ ဘဂဝါပိ။ သော တတ္ထ ဂန္ဓာ ဘဝနဒ္ဓါရေ
အဋ္ဌာသိ။ တဒါ အာဠဝကော ဟိမဝန္တေ ယက္ခသမာဂမံ ဂတော ဟောတိ။
တတော အာဠဝကဿ ဒ္ဓါရပါလော ဂဠုဘော နာမ ယက္ခော ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ “ကို ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝိကာလေ အာဂတော”တိ
အာဟ။ အာမ ဂဠုဘ အာဂတောမိ၊ သစေ တေ အဂရ၊ ဝိဟရေယျာမေက-
ရတ္တံ^၄ အာဠဝကဿ ဘဝနေတိ။ န မေ ဘန္တေ ဂရ၊ အပိစ ခေါ သော
ယက္ခော ကက္ခဠော ဖရသော၊ မာတာပိတုနမ္ပိ အဘိဝါဒနာဒီနိ န ကရောတိ၊
မာ ရုတ္တိ ဘဂဝတော ဣဓ ဝါသောတိ။ ဇာနာမိ ဂဠုဘ တဿ သဘာဝံ၊
န ကောစိ မမန္တရာယော ဘဝိဿတိ။ သစေ တေ အဂရ၊ ဝိဟရေယျာမေက-
ရတ္တန္တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ဂဠုဘော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အဂ္ဂိတတ္ထကပါလ-
သဒိသော^၁ ဘန္တေ အာဠဝကော၊ မာတာပိတရောတိ ဝါ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ
ဝါ ဓမ္မောတိ ဝါန ဇာနာတိ၊ ဣဓာဂတာနံ ပန စိတ္တက္ခေပမ္ပိ ကရောတိ၊ ဟဒယမ္ပိ
ဖာလေတိ၊ ပါဒေပိ ဂဟေတွာ ပရသမုဒ္ဓံ ဝါပရစက္ကဝါဠံ ဝါ ခိပတိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ
ဘဂဝါအာဟ “ဇာနာမိ ဂဠုဘ၊ သစေပိ တေ အဂရ၊ ဝိဟရေယျာမေကရတ္တံ”န္တိ။
န မေ ဘန္တေ ဂရ၊ အပိစ ခေါ သော ယက္ခော အတ္တနော အနာရောစေတွာ
အနုဇာနန္တံ မံ ဇီဝိတာပိ ဝေါရောပေယျ၊ အာရောစေမိ ဘန္တေ တဿာတိ။

၁-မဟာဂန္ဓကုဋိယံ (သီ၊ သျာ)

၂-ဩဂ္ဂတေ(သီ)၊ ဩက္ခန္တေ (သျာ)၊ ဥဂ္ဂတေ (က)

၃-ပါဒမဂ္ဂေနော (သျာ)

၄-ရတ္တိံ (သျာ)

၅-အဘိတတ္ထကပါလသဒိသော (သျာ)

ယထာသုခံ ဂဠာ အာရောစေဟိတိ။ “တေန ဟိ ဘန္တေ တွမေဝ ဇာနာဟိ”တိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ ပက္ကာမိ။ ဘဝနဒ္ဓါရမ္ပိ သယမေဝ ဘဂဝတော ဝိဝရမဒါသိ။ ဘဂဝါ အန္တောဘဝနံ ပဝိသိတွာ ယတ္ထ အဘိ-
လက္ခိတေသု မင်္ဂလဒိဝသာဒီသု နိသီဒိတွာ အာဠာကော သိရိံ အနုဘောတိ၊
တသ္မိံယေဝ ဒိဗ္ဗရတနမယေ ပလ္လင်္ကေ နိသီဒိတွာ သုဝဏ္ဏာဘံ မုဉ္ဇိ။ တံ ဒိသ္မာ
ယက္ခဿ ဣတ္ထိယော အာဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဝဉ္စိတွာ သမ္ပရိဝါရေတွာ နိသီဒိံသု။
ဘဂဝါ “ပုဗ္ဗေ တုမေ ဒါနံ ဒေတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ပူဇနယျံ ပူဇေတွာ
ဣမံ သမ္ပတ္တိံ” ပတ္တာ၊ ဣဒါနိဝိ တထေဝ ကရေယ၊ မာ အညမညံ ဣဿာ-
မစ္ဆရိယာဘိဘူတာ ဝိဟရေယ”တိအာဒိနာ နယေန တာသံ ပကိဏ္ဏကဓမ္မကထံ
ကထေသိ။ တာ ဘဂဝတော မရုရနိဋ္ဌေသံ သုတွာ သာဓုကာရသဟဿာနိ
ဒေတွာ ဘဂဝန္တံ သမ္ပရိဝါရေတွာ နိသီဒိံသုယေဝ။ ဂဠာဘောဝိ ဟိမဝန္တံ ဂန္တာ
အာဠာကဿာရောစေသိ “ယဋ္ဌေ မာရိသ ဇာနယျာသိ၊ ဝိမာနေ တေ ဘဂဝါ
နိသိန္ဓော”တိ။ သော ဂဠာဿ သညံ အကာသိ^၁ “တုဏှိ^၂ ဟောဟိ၊ ဂန္တာ
ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿာမိ”တိ။ ပုရိသမာနေန ကိရ လဇ္ဇိတော အဟောသိ၊ တသ္မာ
“မာ ကောစိ ပရိသမဇ္ဈေ သုဏေယျာ”တိ ဧဝမကာသိ။

တဒါ သာတာဂိရဟေမဝတာ^၃ ဘဂဝန္တံ ဇေတဝနေယေဝ ဝဉ္စိတွာ
“ယက္ခဿမာဂမံ ဂမိဿာမာ”တိ သပရိဝါရာ နာနာယာနေဟိ အာကာသေန
ဂစ္ဆန္တိ။ အာကာသေ စ ယက္ခာနံ သဗ္ဗတ္ထ မဂ္ဂေါ နတ္ထိ^၄၊ အာကာသဌာနိ
ဝိမာနာနိ ပရိဟရိတွာ မဂ္ဂဌာနေနေဝ မဂ္ဂေါ ဟောတိ။ အာဠာကဿ ပန
ဝိမာနံ ဘူမဉ္စံ သုဂုတ္တံ ပါကာရပရိက္ခိတ္တံ သုသံဝိဟိတဒ္ဓါရအဇ္ဇာလကဂေါပုရံ
ဥပရိ ကံသဇာလသဉ္ဇန္တံ မဇ္ဈသသဒိသံ တိယောဇနံ ဥဗ္ဗေနေ၊ တဿ ဥပရိ
မဂ္ဂေါ ဟောတိ။ တေ တံ ပဒေသမာဂမ္ပ ဂန္တု နာသက္ခိံသု။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ နိသိန္ဓော-
ကာသဿ ဥပရိဘာဂေန ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ကောစိ ဂန္တု န သက္ကောတိ။ တေ
“ကိမိဒ”န္တိ အာဝဇ္ဇေတွာ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ အာကာသေ ခိတ္တလေဉ္စ၊ ဝိယ ဩရုယု
ဝဉ္စိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ “ယက္ခဿမာဂမံ ဂစ္ဆာမ ဘဂဝါ”တိ
တိဏှိ ဝတ္ထုနိ ပသံသန္တာ ယက္ခဿမာဂမံ အဂမံသု။ အာဠာကော တေ ဒိသ္မာ
“ဣမ နိသီဒေယ”တိ ပဋိက္ကမ္ပ ဩကာသမဒါသိ^၅။ တေ အာဠာကဿ နိဝေဒေသုံ
“လာဘာ တေ အာဠာက၊ ယဿ တေ ဘဝနေ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ ဂစ္ဆာဝုသော
ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသဿူ”တိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဘဝနေယေဝ ဝိဟာသိ၊ န ယသ္မိံ

၁-သညမဒါသိ(က)

၂-တုဏှိဘူတော(က)

၃-သာတာဂိရဟေမဝတာ(သျှာ)

၄-နေဝ ယက္ခာနံ သဗ္ဗတ္ထ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ(သိ)

၅-ဩကာသမကာသိ(သျှာ)

နိဂြောဓေ အာဠဝကဿ ဘဝနံ၊ တဿ မူလေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အာဠဝိယံ ဝိဟရတိ အာဠဝကဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ”တိ။

အထ ခေါ အာဠဝကော။ ပ။ တေဒဝေါစ “နိက္ခမ သမဏာ”တိ ကဿ ပနာယံ တေဒဝေါစ? ရောသေတုကာမတာယ။ တတြေဝံ အာဒိတော ပဘုတိ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော—အယံ ဟိ ယသ္မာ အဿဒ္ဓဿ သဒ္ဓါကထာ ဒုက္ခထာ ဟောတိ ဒုဿီလာဒီနံ သီလာဒိကထာ ဝိယ၊ တသ္မာ တေသံ ယက္ခာနံ သန္တိကာ ဘဂဝတော ပသံသံ သုတွာယေဝ အဂ္ဂိမိ ပက္ခိတ္တလောဏသက္ခရာဝိယ အပ္ပန္နရေ ကောပေန တဋ္ဌတဋ္ဌာယမာနဟဒယော ဟုတွာ “ကော သော ဘဂဝါ နာမ၊ ယော မမ ဘဝနံ ပဝိဋ္ဌော”တိ အာဟ။ တေ အာဟံသု “န တံ အာဝုသော ဇာနာသိ ဘဂဝန္တံ အမှာကံ သတ္တာရံ၊ ယော တုသိတဘဝနေ ဌိတော ပဉ္စမဟာဝိလောကီတံ ဝိလောကေတွာ”တိ အာဒိနာ နယေန ယာဝ ဓမ္မစက္က- ပဝတ္တနာ ကထေန္တာ ပဋိသန္တိအာဒိသု ဒုတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဝတွာ “ဣမာနိဝိ တံ အာဝုသော အစ္စရိယာနိ နာဒ္ဓဿ”တိ စောဒေသုံ။ သော ဒိသ္မာပိ ကောဓဝသေန “နာဒ္ဓဿ”န္တိ အာဟ။ အာဝုသော အာဠဝက ပဿေယျာသိ ဝါ တံ၊ န ဝါ၊ ကော တယာ အတ္ထော ပဿတာ ဝါ အပဿတာ ဝါ၊ ကိံ တံ ကရိဿသိ အမှာကံ သတ္တုနော၊ ယော တံ တံ ဥပနိဓာယ စလက္ကကုဓမ္မဟာ- ဥသဘသမီပေ တဒဟုဇာတဝစ္ဆကော ဝိယ၊ တိဓာ ပဘိန္နမတ္တဝါရဏသမီပေ ဘိက္ခံပေါတကောဝိယ၊ ဘာသုရဝိလမ္ဘိတကေသရသောဘိတက္ခန္ဓဿ မိဂရညော သမီပေ ဇရသိင်္ဂါလော ဝိယ၊ ဒိယခုယောဇနသတပဝခုကာယသုပဏ္ဏရာဇ- သမီပေ ဆိန္နပက္ခကာကပေါတကော ဝိယ ခါယသိ၊ ဂစ္ဆ ယံ တေ ကရဏီယံ၊ တံ ကရောဟိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒုဋ္ဌော အာဠဝကော ဥဋ္ဌဟိတွာ မနောသိလာ- တလေ ဝါမပါဒေန ဌတွာ “ပဿထ ဒါနိ တုမှာကံ ဝါသတ္တာ မဟာနုဘာဝေါ၊ အဟံ ဝါ”တိ ဒက္ခိဏာပါဒေန သဋ္ဌိယောဇနမတ္တံ ကေလာသပဗ္ဗတကူဋံ အက္ကမိ၊ တံ အယောကူဋပဟဋ္ဌော ဝိယ နိဒ္ဒန္တအယောပိဏ္ဏော ပပဋိကာယော မုဋ္ဌိ၊ သော တတြ ဌတွာ “အဟံ အာဠဝကော”တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ။ သကလဇမ္ပဒီပံ သဒ္ဓေါ ဖရိ။

စက္ကာရော ကိရ သဒ္ဓါ သကလဇမ္ပဒီပေ သူယိံသု—ယဉ္စ ပုဏ္ဏကော ယက္ခသေနာပတိ ဓနဉ္စယကောရဗျရံဇာနံ ဇူတံ ဇိနိတွာ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ “အဟံ ဇိနိ”န္တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ၊ ယဉ္စ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ကဿပဘဂဝတော သာသနေ ဩသက္ကန္တေ ဝိဿကမ္ပဒေဝပုတ္တံ သုနခံ ကရိတွာ “အဟံ ပါပဘိက္ခု

စ ပါပဘိက္ခုနိယော စ ဥပါသကေ စ ဥပါသိကာယော စ သဗ္ဗေဝ စ အဓမ္မ-
ဝါဒိနော ခါဒါမီ”တိ ဥဋ္ဌေါသာပေသိ၊ ယဉ္ဇ ကုသဇာတကေ ပဘာဝတိ-
ဟေတု သတ္တဟိ ရာဇူဟိ နဂရေ ဥပရုဒ္ဓေ ပဘာဝတိ အတ္တနာ သဟ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ
အာရောပေတွာ နဂရာ နိက္ခမ္မ “အဟံ သီဟဿရမဟာကုသရာဇာ”တိ
မဟာပုရိသော ဥဋ္ဌေါသေသိ၊ ယဉ္ဇ ကေလာသမုဒ္ဒနိ ဌတွာ အာဠာကောတိ။
တဒါ ဟိ သကလဇမ္ပဒီပေ ဒွါရေ ဌတွာ ဥဋ္ဌေါသိတသဒိသံ အဟောသိ။
တိယောဇနသဟဿဝိတ္တတော စ ဟိမဝါပိ သင်္ကမ္ပိ ယက္ခဿာနုဘာဝေန။

သော ဝါတမဏ္ဍလံ သမုဋ္ဌာပေသိ “ဧတေနော သမဏံ ပလာပေဿာမီ”တိ။
တေ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ ဝါတာ သမုဋ္ဌဟိတွာ အဗုယောဇနယောဇနဒ္ဓိယော-
ဇနတိယောဇနပ္ပမာဏာနိ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ပဒါလေတွာ ဝနဂစ္ဆရက္ခာဒီနိ ဥမ္မူလံ
ကဘွာ^၁ အာဠာကနဂရံ ပက္ခန္ဓာ^၂ ဇိဏ္ဏဟတ္ထိသာလာဒီနိ စုဏ္ဏန္တာ ဆဒနိဋ္ဌကာ
အာကာသေ ဝိဓမေန္တာ^၃။ ဘဂဝါ “မာ ကဿစိ ဥပရောဓော ဟောတူ”တိ
အဓိဋ္ဌာသိ။ တေ ဝါတာ ဒသဗလံ ပတွာ စိဝရကဏ္ဍမတ္တမ္ပိ စာလေတုံ
နာသက္ခိံသု။ တတော မဟာဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ “ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္တရိတွာ
သမဏံ မာရေဿာမီ”တိ။ တဿာနုဘာဝေန ဥပရူပရိ သတပဋ္ဌလသဟဿ-
ပဋ္ဌလာဒိဘေဒါ ဝလာဟကာ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပဝဿိံသု။ ဝုဋ္ဌိဓာရာဝေဂေန
ပထဝီ ဆိဒ္ဓါ အဟောသိ။ ဝနရက္ခာဒီနံ ဥပရိ မဟောသော အာဂန္တာ ဒသ-
ဗလဿ စိဝရေ ဥဿာဝဓိန္ဒြမတ္တမ္ပိ တေမေတုံ နာသက္ခိံ။ တတော ပါသာဏ-
ဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ မဟန္တာနိ မဟန္တာနိ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ရူမာယန္တာနိ
ပဇ္ဇလန္တာနိ အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလံ ပတွာ ဒိဗ္ဗမာလာဂုဋ္ဌာနိ သမ္ပဇ္ဇိံသု။
တတော ပဟရဏဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ဧကတောဓာရာဥဘတောဓာရာ-
အသိသတ္တိရုပ္ပါဒယော ရူမာယန္တာ ပဇ္ဇလန္တာ အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလံ
ပတွာ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ အဟောသုံ။ တတော အင်္ဂါရဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ကိံသုက-
ဝဏ္ဏာ အင်္ဂါရာ အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ဟုတွာ
ဝိကီရယိံသု။ တတော ကုက္ကုလဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ အစ္စုဏ္ဏာ ကုက္ကုလာ
အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ စန္ဒနစုဏ္ဏံ ဟုတွာ နိပတိံသု။
တတော ဝါလိကဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ အတိသုရမဝါလိကာ ရူမာယန္တာ
ပဇ္ဇလန္တာ အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ဟုတွာ
နိပတိံသု။ တတော ကလလဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ တံ ကလလဝဿံ ရူမာယန္တံ
ပဇ္ဇလန္တံ အာကာသေနာဂန္တာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ ဟုတွာ နိပတိံ။

၁-ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ (သီ၊ သျာ) ၂-ပက္ခန္ဓာ (က) ၃-ဘမန္တာ (သျာ)၊ ဓမေန္တိ (က) ၄-နိပတိံသု (က)

တတော အန္ဓကာရံ သမုဋ္ဌာပေသိ “ဘိဝေတော သမဏံ ပလာပေသံသမီ”တိ။
တံ စတုရ်သမန္တာဂတံ အန္ဓကာရသဒိသံ ဟုတွာ ဒသဗလံ ပတွာ သူရိယပ္ပ-
ဘာဝိဟတမိဝ အန္ဓကာရံ အန္တရဓာယိ။

ဧဝံ ယက္ခော ဣမာဟိ နဝဟိ ဝါတဝဿပါသာဏပဟရဏင်္ဂါရကုက္ကုလ-
ဝါလိကကလလန္ဓကာရဝုဋ္ဌိဟိ ဘဂဝန္တံ ပလာပေတုံ အသက္ခောန္တော
နာနာဝိပေဟရဏဟတ္ထာယ အနေကပ္ပကာရရူပဘူတဂဏသမာကုလာယ စတု-
ရ်ဂီနိယာ သေနာယ သယမေဝ ဘဂဝန္တံ အဘိဂတော။ တေ ဘူတဂဏာ
အနေကပ္ပကာရေ ဝိကာရေ ကတွာ “ဂဏှထ ဟနထာ”တိ ဘဂဝတော ဥပရိ
အာဂစ္ဆန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ။ အဝိစ ခေါ နိဒ္ဒန္တလောဟဝိဇ္ဇံ ဝိယ မက္ခိကာ၊
ဘဂဝန္တံ အလ္လိယိတုံ အသမတ္တာဝ အဟေသုံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယထာ ဗောဓိမဇ္ဈေ
မာရော အာဂတဝေလာယမေဝ နိဝတ္တော၊ တထာ အနိဝတ္တေတွာ ဥပစုရတ္ထိ-
မတ္တံ ဗျာကုလမကံသု။ ဧဝံ ဥပစုရတ္ထိမတ္တံ အနေကပ္ပကာရဝိဘိသနကဒဿနေနပိ
ဘဂဝန္တံ စာလေတုံ အသက္ခောန္တော အာဠဝကော စိန္တေသိ “ယံနုနာဟံ
ကေနစိ အဇေယျံ ဒုဿာဝုဓံ မုဇ္ဈေယျ”န္တိ။

စတ္တာရိ ကိရ အာဝုဓာနိ လောကေ သေဋ္ဌာနိ—သက္ကဿ ဝဇိရာဝုဓံ၊
ဝေဿဝဏဿ ဂဒါဝုဓံ၊ ယမဿ နယနာဝုဓံ၊ အာဠဝကဿ ဒုဿာဝုဓန္တိ။
ယဒိ ဟိ သက္ခော ဒုဋ္ဌော^၁ ဝဇိရာဝုဓံ သိနေရမတ္ထကေ ပဟရေယျ၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-
သဟဿာမိကယောဇနသတသဟဿံ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ ဟေဋ္ဌတော ဂစ္ဆေယျ။
ဝေဿဝဏေန ကုဇ္ဈနကာလေ^၂ ဝိဿန္တိတံ ဂဒါဝုဓံ ဗဟူနံ ယက္ခသဟဿာနံ
သိသံ ပါတေတွာ ပုန ဟတ္ထပါသံ အာဂန္တာ တိဋ္ဌတိ။ ယမေန ဒုဋ္ဌေန နယနာ-
ဝုဓေန ဩလောကိတမတ္ထေ အနေကာနိ ကုမ္ဘဏှသဟဿာနိ တတ္ထကပါလေ
တိလာ^၃ ဝိယ ဖရန္တာနိ^၄ ဝိနဿန္တိ။ အာဠဝကော ဒုဋ္ဌော သစေ အာကာသေ
ဒုဿာဝုဓံ မုဇ္ဈေယျ၊ ဒွါဒသ ဝဿာနိ ဒေဝေါ န ဝဿေယျ။ သစေ ပထဝီယံ
မုဇ္ဈေယျ၊ သဗ္ဗရက္ခတိဏာဒီနိ သုဿိတွာ ဒွါဒသဝဿန္တရေ န ပုန ဝိရဟေယျ။
သစေ သမုဒ္ဒေ မုဇ္ဈေယျ၊ တတ္ထကပါလေ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ သဗ္ဗမုဒကံ သုဿေယျ။
သစေ သိနေရသဒိသေပိ ပဗ္ဗတေ မုဇ္ဈေယျ၊ ခဏှာခဏှံ ဟုတွာ ဝိကိရေယျ၊
သော ဧဝံ မဟာနဘာဝံ ဒုဿာဝုဓံ ဥတ္တရိသာဠကံ^၅ မုဇ္ဈိတွာ အဂ္ဂဟေသိ။
ယေဘုယျေန ဒသသဟဿိလောကဓာတုဒေဝတာ ဝေဂေန သန္တိပတိံသု

၁-ရုဋ္ဌော (သိ)၊ ရုဋ္ဌေါ (သျှာ)

၂-ပုထုဇ္ဇနကာလေ (သိ)

၃-တိဏံ (သျှာ)

၄-ဖရန္တာနိ (သိ)

၅-ဥတ္တရိယကတံ (သျှာ)

“အဇ္ဇ ဘဂဝါ အာဠာကံ ဒမေသတိ၊ တတ္ထ ဓမ္မံ သောဿာမာ”တိ။ ယုဒ္ဓဒဿန-
ကာမာပိ ဒေဝတာ သန္နိပတိံ^၁သု။ ဧဝံ သကလမ္ပိ အာကာသံ ဒေဝတာဟိ
ပရိပုဏ္ဏမဟောသိ။

အထ အာဠာကော ဘဂဝတော သမိပေ ဥပရူပရိ ဝိစရိတွာ ဝတ္ထာဝုဓံ
မုဉ္ဇိ။ တံ အသနိဝိစက္ကံ ဝိယ အာကာသေ ဘေရဝသဒ္ဓိံ ကရေန္တံ ရူမာယန္တံ
ပဇ္ဇလန္တံ ဘဂဝန္တံ ပတွာ ယက္ခမာနမဒ္ဓနတ္ထံ ပါဒပုဉ္ဇနစောဠံ ဟုတွာ ပါဒမူလေ
နိပတိံ။ အာဠာကော တံ ဒိဿာ ဆိန္နဝိသာဏော ဝိယ ဥသဘော ဥဒ္ဓတဒါဌော
ဝိယ သပ္ပေါ နိတ္တေဇော နိမ္မဒေါ နိပတိတမာနဒ္ဓဇော^၂ ဟုတွာ စိန္တေသိ
“ဒုဿာဝုဓမ္ပိ မေ သမဏံ နာဘိဘောသိ”^၃၊ ကိန္တု ခေါ ကာရဏ”န္တိ။ “ဣဒံ
ကာရဏံ၊ မေတ္တာဝိဟာရယုတ္တော သမဏော၊ ဟန္တ နံ ရောသေတွာ မေတ္တာယ
ဝိယောဇေမိ”တိ ဣဒိနာ သမ္ပန္နေနတံ ဝုတ္တံ—အထ ခေါ အာဠာကော ယက္ခော
ယေန ဘဂဝါ။ ပ။ နိက္ခမ သမဏာတိ။ တတ္ထာယမဓိပ္ပာယော—ကဿာ မယာ
အနနုညာတော မမ ဘဝနံ ပဝိသိတွာ ဃရသာမိကော ဝိယ ဣတ္ထာဂါရဿ
မဇ္ဈေ နိသိန္တေသိ။ အနနုယုတ္တမေတံ သမဏဿ ယဒိဒံ အဒိန္နပရိဘောဂေါ
ဣတ္ထိသံသဂ္ဂေါ စ။ တဿာ ယဒိ တံ သမဏဓမ္မေ ဌိတော၊ နိက္ခမ သမဏာတိ။
ဧကေ ပန “ဧတာနိ အညာနိ စ ဖရသဝစနာနိ ဝတွာ ဧဝိယံ ဧတဒဝေါစာ”တိ
ဘဏန္တိ။

အထ ဘဂဝါ “ယဿာ ထဒ္ဓေါ ပဋိထဒ္ဓဘာဝေန ဝိနေတုံ န သက္ကာ၊ သော
ဟိ ပဋိထဒ္ဓဘာဝေ ကယိရမာနေ သေယျထာပိ စဏ္ဍဿ ကုက္ကုရဿ နာသာယ
ပိတ္တံ ဘိန္ဒေယျ၊ သော ဘိယျောသော မတ္တာယ စဏ္ဍတရော အဿ၊ ဧဝံ
ထဒ္ဓတရော ဟောတိ၊ မုဒုနာ ပန သော သက္ကာ ဝိနေတု”န္တိ ဥတွာ သာဓာ-
ဝုသောတိ ပိယဝစနေန တဿ ဝစနံ^၄ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ နိက္ခမိ။ တေန ဝုတ္တံ
သာဓာဝုသောတိ ဘဂဝါ နိက္ခမိတိ။

တတော အာဠာကော “သုဗ္ဗစော ဝတာယံ သမဏော ဧကဝစနေနေဝ
နိက္ခန္တော၊ ဧဝံ နာမ နိက္ခမေတုံ သုခံ သမဏံ အကာရဏေနဝါဟံ သကလရတ္ထိံ^၅
ယုဒ္ဓေန အပ္ပုယျာသိ”န္တိ မုဒုစိတ္တော ဟုတွာ ပန စိန္တေသိ “ဣဒါနိပိ န သက္ကာ
ဇာနိတုံ၊ ကိန္တု ခေါ သုဗ္ဗစတာယ နိက္ခန္တော ဥဒါဟု ကောဓနော^၆၊ ဟန္တာဟံ
ဝိမံသာမိ”တိ။ တတော ပဝိသ သမဏာတိ အာဟ။ အထ သုဗ္ဗစောတိ
မုဒုဘူတစိတ္တဝတ္ထာနကရဏတ္ထံ^၇ ပန ပိယဝစနံ ဝဒန္တော သာဓာဝုသောတိ

၁-နိပတိတမာနထဒ္ဓေါ (သျှာ) ၂-နာမိဘောသိ (က) ၃-ပိယဝစနံ (သျှာ)
၄-ကောဓေန (သိ) ၅-မုဒုဘူတစိတ္တဿ စိတ္တဝတ္ထာနကရဏတ္ထံ (သိ၊ သျှာ)

ဘဂဝါ ပါဝိသိ။ အာဠဝကော ပုနပ္ပုနံ တမေဝ သုဗ္ဗစဘာဝံ ဝိမံသန္တော ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ နိက္ခမ ပဝိသာတိ အာဟ။ ဘဂဝါပိ တထာ အကာသိ။ ယဒိ န ကရေယျ။ ပကတိယာပိ ထဒ္ဒယက္ခဿ^၁ စိတ္တံ ထဒ္ဒတရံ ဟုတွာ ဓမ္မကထာယ ဘာဇနံ န ဘဝေယျ။ တသ္မာ ယထာ နာမ မာတာ ရောဒန္တံ ပုတ္တကံ ယံ သော ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဒတွာ ဝါ ကတွာ ဝါ သညာပေသိ၊ တထာ ဘဂဝါ ကိလေသရောဒနေန ရောဒန္တံ ယက္ခံ သညာပေတုံ ယံ သော ဘဏတိ၊ တံ အကာသိ။ ယထာ စ ဓာတိ ထညံ အပိဝန္တံ ဒါရကံ ကိဉ္စိ ဒတွာ ဥပလာဠေတွာ ပါယေတိ၊ တထာ ဘဂဝါ ယက္ခံ လောကုတ္တရဓမ္မဒီရံ ပါယေတုံ တဿ ပတ္ထိတ ၂-ဝစနကရဏေန ဥပလာဠေန္တော ဧဝမကာသိ။ ယထာ စ ပုရိသော လာဗုမ္ပိ စတုမရရံ ပူရေတုကာမော တဿ ဗ္ဗန္တရံ သောဓေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝါ ယက္ခဿ စိတ္တေ လောကုတ္တရစတုမရရံ ပူရေတုကာမော တဿ ဗ္ဗန္တရေ ကောဓမလံ သောဓေတုံ ယာဝ တတိယံ နိက္ခမနပဝိသနံ အကာသိ။

အထ အာဠဝကော “သုဗ္ဗစော အယံ သမဏော၊ ‘နိက္ခမာ’တိ ဝုတ္တော နိက္ခမတိ၊ ‘ပဝိသာ’တိ ဝုတ္တော ပဝိသတိ၊ ယန္တု နာဟံ ဣမံ သမဏံ ဧဝမေဝ သကလရတ္ထိံ ကိလမေတွာ ပါဒေ ဂဟေတွာ ပါရဂဝံ ဝိပေယျ”န္တိ ပါပကံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ စတုတ္ထဝါရံ အာဟ နိက္ခမ သမဏာတိ။ တံ ဥတွာ ဘဂဝါ န ခွါဟံ တန္တိ အာဟ။ ဧဝံ ဝါ ဝုတ္တေ တဒုတ္တရိကရဏီယံ ပရိယေသမာနော ပဉ္စ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ မညိဿတိ၊ တံ ဓမ္မကထာယ သုခံ^၂ ဘဝိဿတိတိ ဥတွာ န ခွါဟံ တန္တိ အာဟ။ တတ္ထ န-ဣတိ ပဋိက္ခေပေ။ ခေါတိ အဝဓာရဏေ။ အဟန္တိ အတ္တနိဒဿနံ။ တန္တိ ဟေတုဝစနံ။ တေနောဝေတ္ထ “ယသ္မာ တံ ဧဝံ စိန္တေသိ၊ တသ္မာ အဟံ အာဝုသော နေဝ နိက္ခမိဿာမိ၊ ယံ တေ ကရဏီယံ၊ တံ ကရောဟိ”တိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗေ။

တတော အာဠဝကော ယသ္မာ ပုဗ္ဗေပိ အာကာသေန ဂမနဝေလာယ “ကိန္တု ခေါ ဧတံ သုဝဏ္ဏဝိမာနံ၊ ဥဒါဟု ရဇတမဏိဝိမာနာနံ အညတရံ၊ ဟန္တု နံ ပဿာမာ”တိ^၄ ဧဝံ အတ္တနော ဝိမာနံ အာဂတေ ဣဒ္ဓိမန္တေ တာပသ-ပရိဗ္ဗာဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတုံ အသက္ခောန္တေ စိတ္တက္ခေပါဒီဟိ ဝိဟေဌေတိ၊ တသ္မာ ဘဂဝန္တမ္ပိ တထာ ဝိဟေဌေဿာမိတိ မညမာနော ပဉ္စ တန္တိအာဒိမာဟ။

၁-ထဒ္ဒံ ယက္ခဿ (သျှာ)

၃-မုခံ (သျှာ)

၂-ကထိတ (သျှာ)

၄-ပဿိဿာမာတိ (က)

ကုတော ပနဿ ပညာတိ? တဿ ကိရ မာတာပိတရော ကဿပံ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသိတွာ အဋ္ဌ ပဉ္စေ သဟ ဝိဿဇ္ဇေန ဥဂ္ဂဟေသုံ၊ တေ ဒဟရကာလေ အာဠာကံ ပရိယာပုဏာပေသုံ၊ သော ကာလဇ္ဇယေန ဝိဿဇ္ဇနံ သမ္မုဿိ။ တတော “ဣမေ ပညာပိ မာ ဝိနဿန္တူ”တိ သုဝဏ္ဏပဉ္စေ ဇာတိဟိဂ်လကေန လေခါပေတွာ ဝိမာနေ နိက္ခိပိ။ ဧဝမေတေ ပုဋ္ဌပညာ^၁ ဗုဒ္ဓဝိသယာဝ ဟောန္တိ။ ဘဂဝါ တံ သုတွာ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိစ္စတ္တလာဘန္တရာယော ဝါ ဇီဝိတန္တရာယော ဝါ သဗ္ဗညုတညာဏဗျာမပ္ပဘာဒိပဋိဃာတော ဝါ^၂ န သက္ကာ ကေနစိကာတုံ၊ တသ္မာ နံ လောကေ အသာဓာရဏံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒဿေန္တော န န္ဒါဟံ တံ အာရုသော ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေတိအာဒိမာဟ။

ဧဝံ ဘဂဝါ တဿ ဗာဓနစိတ္တံ? ပဋိသေဓေတွာ ပညာပုစ္ဆနေ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော အာဟ အပိစ တုံ အာရုသော ပုစ္ဆ၊ ယဒါကင်္ခသီတိ။ တဿတ္ထော— ပုစ္ဆ၊ ယဒိ အာကင်္ခသိ၊ န မေ ပညာဝိဿဇ္ဇနေ ဘာရော အတ္ထိ။ အထ ဝါ ပုစ္ဆ ယံ အာကင်္ခသိ၊ သဗ္ဗံ^၃ တေ ဝိဿဇ္ဇေဿာမီတိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ အသာဓာရဏံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓအဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေဟိ။ ဧဝံ ဘဂဝတာ သဗ္ဗညုပဝါရဏာယ ပဝါရိတာယ အထ ခေါ အာဠာကော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

တတ္ထ ကိံသုဓ ဝိတ္တန္တိ ကိံသု ဣဓ ဝိတ္တံ။ ဝိတ္တန္တိ ခနံ။ တံ ဟိ ဝိတိသင်္ခါတံ ဝိတ္တိံ ကရေတိ၊ တသ္မာ “ဝိတ္တ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ သုဝိဏ္ဏန္တိ သုကတံ။ သုခန္တိ ကာယိကစေတသိကံ သာတံ။ အာဝဟာတိတိ အာဝဟတိ အာနေတိ ဒေတိ အပ္ပေတိ။ ဟဝေ-ဣတိ ဒဋ္ဌတ္ထေ နိပါတော။ သာဒုတရန္တိ အတိသယေန သာဒု။ “သာဒုတရ”န္တိပိ ပါဌော။ ရသာနန္တိ ရသသညိတာနံ ဓမ္မာနံ။ ကထန္တိ ကေန ပကာရေန။ ကထံဇီဝိနော ဇီဝိတံ ကထံဇီဝိဇီဝိတံ။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ ပန သာနုနာသိကံ ဝုစ္စတိ။ ကထံဇီဝိ ဇီဝိတန္တိ^၄ ဝါပါဌော၊ တဿ “ဇီဝိန္တာနံ ကထံဇီဝိ”န္တိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ “ကိံသုဣဓ လောကေ ပုရိသဿ ဝိတ္တံ သေဋ္ဌံ၊ ကိံသု သုဝိဏ္ဏံ သုခမာဝဟာတိ၊ ကိံ ရသာနံ သာဒုတရံ၊ ကထံဇီဝိ ဇီဝိတံ သေဋ္ဌမာဟူ”တိ ဣမေ စတ္တာရော ပဉ္စေ ပုစ္ဆိ။

အထဿ ဘဂဝါ ကဿပဒသဗလေန ဝိဿဇ္ဇိတနယေနဝ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိ ဝိတ္တံ

၁-ဗုဒ္ဓပညာ (သီ၊ သျှာ) ဋီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၃-ဗာဓနာ စိတ္တံ (က)

၂-သဗ္ဗညုတညာဏဗျာမပ္ပဘာနံ ပဋိဃာဋော ဝါ (သျှာ)

၄-သဗ္ဗန္တိ (သျှာ)

၅-ကထံဇီဝိ ဇီဝိတန္တိ (သျှာ)

ဥပဘောဂသုခံ အာဝဟတိ၊ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခံ ပဋိဗာဟတိ၊ ဒါလိဒ္ဓိယံ ဝူပ-
သမေတိ၊ မုတ္တာဒိရတနပဋိလာဘဟေတု ဟေတတိ၊ လောကသန္တတိဉ္စ အာဝ-
ဟတိ၊ ဧဝံ လောကိယလောကုတ္တရာ သဒ္ဓါပိ ယထာသမ္ဘဝံ လောကိယ-
လောကုတ္တရံ ဝိပါကံ သုခမာဝဟတိ၊ သဒ္ဓါရုရေန ပဋိပန္နာနံ ဇာတိဇရာဒိဒုက္ခံ
ပဋိဗာဟတိ၊ ဂုဏဒါလိဒ္ဓိယံ ဝူပသမေတိ၊ သတိသမ္ဗောဇျင်္ဂါဒိရတနပဋိလာဘ-
ဟေတု ဟေတတိ။

“သဒ္ဓေါ သီလေန သမ္ပန္နော၊ ယသော ဘောဂသမပ္ပိတော။
ယံ ယံ ပဒေသံ ဘဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပူဇိတော”တိ^၁—

ဝစနတော လောကသန္တတိဉ္စ အာဝဟတိတိ ကတွာ “ဝိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ
ပန တေသံ သဒ္ဓါဝိတ္တံ အနုဂါမိကံ အနညသာဓာရဏံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟေတု၊
လောကိယဿ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိဝိတ္တဿာပိ နိဒါနံ။ သဒ္ဓေါယေဝ ဟိ ဒါနာဒိနိ
ပုညာနိ ကတွာ ဝိတ္တံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အဿဒ္ဓဿ ပန ဝိတ္တံ ယာဝဒေဝ အနတ္တာယ
ဟေတတိ၊ တသ္မာ သေဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ။ ပုရိသဿာတိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဒေသနာ။
တသ္မာ န ကေဝလံ ပုရိသဿ၊ ဣတ္ထိအာဒိနမ္ပိ သဒ္ဓါဝိတ္တမေဝ သေဋ္ဌန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မောတိ ဒသကုသလဓမ္မော၊ ဒါနသီလဘာဝနာဓမ္မော^၂ ဝါ။ သုစိန္တောတိ
သုကတော သုစရိတော။ သုခမာဝဟတိတိ သောဏသေဋ္ဌိပုတ္တရဋ္ဌပါလာဒိနံ
ဝိယ မနုဿသုခံ၊ သက္ကာဒိနံ ဝိယ ဒိဗ္ဗသုခံ၊ ပရိယောသာနေ မဟာပဒုမာဒိနံ
ဝိယ နိဗ္ဗာနသုခဉ္စ အာဝဟတိ။

သစ္စန္တိ အယံ သစ္စသဒ္ဓေါ အနေကေသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ သေယျထိဒံ?
“သစ္စံ ဘဏေ န ကုဇ္ဈေယျာ”တိအာဒိသု^၃ ဝါစာသစ္စေ။ “သစ္စေ ဌိတာ
သမဏဗြာဟ္မဏာ စာ”တိအာဒိသု^၄ ဝိရတိသစ္စေ။ “ကသ္မာ န သစ္စာနိ ဝဒန္တိ
နာနာ၊ ပဝါဒိယာသေ ကုသလာဝဒါနာ”တိအာဒိသု^၅ ဒိဋ္ဌိသစ္စေ။ “စတ္တာရိမာနိ
ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ”တိအာဒိသု^၆ ဗြာဟ္မဏသစ္စေ။ “ဧကံ ဟိ သစ္စံ န
ဒုတိယမတ္ထိ”တိအာဒိသု^၇ ပရမတ္ထသစ္စေ။ “စတုန္တံ သစ္စာနံ ကတိ ကုသလာ”တိ-
အာဒိသု^၈ အရိယသစ္စေ။ ဣဓ ပန ပရမတ္ထသစ္စံ နိဗ္ဗာနံ ဝိရတိသစ္စဉ္စ အပ္ပန္နရံ

၁-ခု ၁-၅၆-ပိဋေ။

၂-ဒါနသီလာဒိဓမ္မော (သျှာ)

၃-ခု ၁-၄၆-ပိဋေ။

၄-ခု ၆-၁၄၀-ပိဋေ ဇာတကေ။

၅-ခု ၁-၄၁၆-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

၆-အံ ၁-၄၉၆-ပိဋေ။

၇-ခု ၁-၄၁၆၊ ခု ၇-၂၂၆-ပိဋေသု။

၈-အဘိ ၂-၁၁၈-ပိဋေ။

ကတွာ ဝါစာသစ္စံ အဓိပ္ပေတံ၊ ယဿာနဘာဝေန ဥဒကာဒီနိ ဝသေ ဝတ္ထေန္တိ၊
ဇာတိဇရာမရဏပါရံ တရန္တိ။ ယထာဟ—

“သစ္စေန ဝါစေနဒကမ္ပိ^၁ ဇာဝတိ^၂၊
ဝိသမ္ပိ သစ္စေန ဟနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
သစ္စေန ဒေဝေါ ထနယံ ပဝဿတိ၊
သစ္စေ ဌိတာ နိဗ္ဗုတိ^၃ ပတ္ထယန္တိ။

ယေ ကေစိမေ အတ္ထိ ရသာ ပထဗျာ၊
သစ္စံ တေသံ သာဒုတရံ ရသာနံ။
သစ္စေ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊
တရန္တိ ဇာတိမရဏဿ ပါရ^၄န္တိ^၅။

သာဒုတရန္တိ မရရတရံ ပဏိတတရံ။ ရသာနန္တိ ယေ ဣမေ “မူလရသော ခန္ဓရသော”တိအာဒိနာ^၆၊ နယေန သာယနိယဓမ္မာ၊ ယေစိမေ^၇ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ဖလရသံ^၈၊ အရသရူပေါ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ယေ တေ ဗြာဟ္မဏ ရူပရသာ သဒ္ဓရသာ^၉၊ အနာပတ္တိ ရသရသေ^{၁၀}၊ အယံ ဓမ္မဝိနယော ကေရသော ဝိမုတ္တိရသော^{၁၁}၊ ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿာ”တိအာဒိနာ^{၁၂}၊ နယေန ရူပါစာရရသုပဝဇ္ဇာ အဝသေသာ ဗျဉ္ဇနာဒယော “ဓမ္မရသာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ ရသာနံ သစ္စံ ဟဝေ သာဒုတရံ သစ္စမေဝ သာဒုတရံ။ သာဒုတရံ ဝါ သေဋ္ဌတရံ ဥတ္တမတရံ။ မူလရသာဒယော ဟိ သရီရမုပဗြူဟေန္တိ၊ သံကိလေသိကဉ္စ သုခမာဝဟန္တိ။ သစ္စရသေ^{၁၃} ဝိရတိသစ္စဝါစာသစ္စရသော သမထဝိပဿနာဒီဟိ စိတ္တံ ဥပဗြူဟေတိ၊ အသံကိလေသိကဉ္စ သုခမာဝဟတိ။ ဝိမုတ္တိရသော ပရမတ္ထ-သစ္စရသပရိဘာဝိတတ္တာ သာဒု၊ အတ္ထရသဓမ္မရသာ စ တဒဓိဂမူပါယဘူတံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ နိဿာယ ပဝတ္တိတောတိ။

ပညာဇိဝိဇိဝိတန္တိ ဧတ္ထ ပန ယှာယံ အန္ဓေကစက္ခုဒ္ဓိစက္ခုကေသု ဒ္ဓိစက္ခု-ပုဂ္ဂလော ဂဟဋ္ဌော ဝါ ကမ္မန္တာနုဋ္ဌာနသရဏဂမနဒါနသံဝိဘာဂသီလသမာ-ဒါနုပေါသထကမ္မာဒိ ဂဟဋ္ဌပဋိပဒံ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ အဝိပ္ပဋိသာရကသီလသင်္ခါတံ တဒုတ္တရိစိတ္တဝိသုဒ္ဓိအာဒိဘေဒမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတပဋိပဒံ ပညာယ အာရာဓေတွာ ဇီဝတိ၊

၁-သစ္စဝါဒေန ဥဒကံ (သျှာ)၊ သစ္စေန ဝါဒေနဒကမ္ပိ (က)

၂-ဂါဝတိ (သီ)

၃-ခု ၆-၁၄၀-ပိဋေ။

၄-အဘိ ၁-၁၆၇-ပိဋေ။

၅-ယေ ကေစိမေ (သျှာ)

၆-ဝိ ၃-၃၄၄-ပိဋေ။

၇-ဝိ ၁-၂၊ အံ ၃-၁၉-ပိဋေသျှ။

၈-ဝိ ၂-၂၅၁-ပိဋေ။

၉-ဝိ ၄-၄၂၃၊ အံ ၃-၄၂-ပိဋေသျှ။

၁၀-ခု ၇-၂၆၂၊ ခု ၈-၂၆-ပိဋေသျှ။

၁၁-သစ္စရသော (သီ၊ သျှာ)

တဿ ပညာယ ဇီဝိနော ဇီဝိတံ, တံ ဝါ ပညာဇီဝိတံ သေဋ္ဌမာဟူတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဝိဿဇ္ဇိတေ စတ္တာရောပိ ပဉ္စေ သုတွာ အတ္တမနော ယက္ခော အဝသေသေပိ စတ္တာရော ပဉ္စေ ပုစ္ဆန္တော ကထံသု တရတိ ဩဃန္တိ ဂါထမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ ပုရိမနယေနဝ ဝိဿဇ္ဇေန္တော သဒ္ဓါယ တရတိတိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ယော စတုဗ္ဗိဓမောဃံ တရတိ၊ သော သံသာရဏ္ဏဝမ္ပိ တရတိ၊ ဝနုဒုက္ခမ္ပိ အစ္စေတိ၊ ကိလေသမလာပိ ပရိသုဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ပန ယသ္မာ အဿဒ္ဓေါ ဩဃတရဏံ အသဒ္ဓဟန္တော န ပက္ခန္တတိ၊ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဝေါဿဂ္ဂေန ပမတ္ထော တတ္ထေဝ ဝိသတ္တတ္တာ^၁ သံသာရဏ္ဏံ န တရတိ၊ ကုသီတော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ ဝေါကိဏ္ဏော အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အပ္ပညော သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော န ပရိသုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တပ္ပဋိပက္ခံ ဒသေသန္တေန ဘဂဝတာ အယံ ဂါထာ ဝုတ္တာ။

ဧဝံ ဝုတ္တာယ စေတာယ ယသ္မာ သောတာပတ္တိယဂ်ပဒဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ တသ္မာ သဒ္ဓါယ တရတိ ဩဃန္တိ ဣမိနာ ပဒေန ဒိဋ္ဌောဃတရဏံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ သောတာပန္နဉ္စ ပကာသေတိ။ ယသ္မာ ပန သောတာပန္နော ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ သာတစ္စကိရိယသင်္ခါတေန အပ္ပမာဒေန သမန္တာဂတော ဒုတိယမဂ္ဂံ အာရာဓေတွာ ဌပေတွာ သင်္ကဒေဝိမံ လောကံ အာဂမနမဂ္ဂံ အဝသေသံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အတိဏ္ဏံ ဘဝေါဃဝတ္ထု သံသာရဏ္ဏံ တရတိ၊ တသ္မာ အပ္ပမာဒေန အဏ္ဏဝန္တိ ဣမိနာ ပဒေန ဘဝေါဃတရဏံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ သကဒါဂါမိဉ္စ ပကာသေတိ။ ယသ္မာ စ သကဒါဂါမီ ဝီရိယေန တတိယမဂ္ဂံ အာရာဓေတွာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန အနတိတံ ကာမောဃဝတ္ထု ကာမောဃသညိတဉ္စ ကာမဒုက္ခမစ္စေတိ၊ တသ္မာ ဝီရိယေန ဒုက္ခမစ္စေတိတိ ဣမိနာ^၂ ပဒေန ကာမောဃတရဏံ အနာဂါမိမဂ္ဂံ အနာဂါမိဉ္စ ပကာသေတိ။ ယသ္မာ ပန အနာဂါမီ ဝိဂတကာမသညာယ^၃ ပရိသုဒ္ဓါယ ပညာယ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ စတုတ္ထမဂ္ဂပညံ အာရာဓေတွာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အပ္ပဟိနံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ ပရမမလံ ပဇဟတိ၊ တသ္မာ ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတိတိ ဣမိနာ ပဒေန အဝိဇ္ဇောဃတရဏံ အရဟတ္တမဂ္ဂဉ္စ အရဟတ္တဉ္စ ပကာသေတိ။ ဣမာယ စ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ကထိတာယ ဂါထာယ ပရိယောသာနေ ယက္ခော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။

ဣဒါနိ တမေဝ “ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ပညာပဒံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ပဋိဘာနေန လောကီယလောကုတ္တရမိဿကံ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တော ကထံသု လဘတေ ပညန္တိ ဣမံ ဆပ္ပဒံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကထံသုတိ သဗ္ဗတ္ထေဝ အတ္ထယုတ္တိပုစ္ဆာ ဟောတိ။ အယံ ဟိ ပညာဒိအတ္ထံ ဥက္ခာ တဿ ယုတ္တိံ ပုစ္ဆတိ “ကထံ ကာယ ယုတ္တိယာ ဧကေန ကာရဏေန ပညံ လဘတိ”တိ။ ဧသ နယော နောဒိသု။

အထဿ ဘဂဝါ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပညာလာဘံ ဒဿေန္တော သဒ္ဓဟာနောတိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ယေန ပုပ္ဖဘာဂေ ကာယသုစရိ-
တာဒိဘေဒေန အပရဘာဂေ စ သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဘေဒေန ဓမ္မေန အရဟန္တော ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တာ၊ တံ သဒ္ဓဟာနော အရဟတံ ဓမ္မံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ လောကီယလောကုတ္တရပညံ လဘတိ၊ တဉ္စ ခေါ န သဒ္ဓါမတ္တကေနေဝ။ ယသ္မာ ပန သဒ္ဓါဇာတော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမန္တော ပယိရူပါသတိ၊ ပယိရူပါသန္တော သောတံ ဩဒဟတိ၊ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ တသ္မာ ဥပသင်္ကမနတော ပဘုတိ ယာဝ ဓမ္မဿဝနေန သုဿူသံ လဘတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တံ ဓမ္မံ သဒ္ဓဟိတွာပိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ကာလေန ဥပသင်္ကမိတွာ ဝတ္တကရဏေန ပယိရူပါသိတွာ ယဒါ ပယိရူပါသနာယ အာရာမိတစိတ္တာ ကိဉ္စ ဝတ္တကာမာ ဟောန္တိ၊ အထ အဓိဂတာယ သောတုကာမတာယ သောတံ ဩဒဟိတွာ သုဏန္တော လဘတိတိ။ ဧဝံ သုဿူသမ္ပိ စ သတိအဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တော သုဘာသိတဒုမ္ဘာသိတညတာယ ဝိစက္ခဏော ဧဝ လဘတိ၊ န ဣတရော။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော”တိ။

ဧဝံ ယသ္မာ သဒ္ဓါယ ပညာလာဘသံဝတ္တနိကံ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သုဿူသာယ သက္ကစ္စံ ပညာဓိဂမူပါယံ သုဏာတိ၊ အပ္ပမာဒေန ဂဟိတံ န ပမုဿတိ၊ ဝိစက္ခဏတာယ အနုနာဓိကံ အဝိပရိတဉ္စ ဂဟေတွာ ဝိတ္ထာရိကံ ကရေတိ။ သုဿူသာယ ဝါ ဩဟိတသောတော ပညာပဋိလာဘဟေတု ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ အပ္ပမာဒေန သုတဓမ္မံ ဓာရေတိ၊ ဝိစက္ခဏတာယ တောနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထမူပပရိက္ခတိ၊ အထာနုပုဗ္ဗေန ပရမတ္ထသစ္စံ သန္တိကရေတိ၊ တသ္မာဿ ဘဂဝါ “ကထံသု လဘတေ ပည”န္တိ ပုဋ္ဌော ဣမာနိ စတ္တာရိ ကာရဏာနိ ဒဿေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဣဒါနိ တတော ပရေ တယော ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ပတိဂ္ဂပကာရီတိ
 ဣမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဒေသကာလာဒီနိ အဟာပေတွာ လောကီယဿ
 လောကုတ္တရဿ ဝါ နေဿ ပတိဂ္ဂပံ အဓိဂမူပါယံ ကရောတီတိ ပတိဂ္ဂပကာရီ။
 ဓူရဝါတိ စေတသိကဝိရိယဝသေန အနိက္ခိတ္တရရော။ ဥဋ္ဌာတာတိ “ယော စ
 သီတဉ္စ ဥဏ္ဍု၊ တိဏာ ဘိယျော န မညတိ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ကာယိကဝိရိယ-
 ဝသေန ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အသိထိလပရက္ကမော။ ဝိန္ဒတေ နေန္တိ ဧကမူသိကာယ
 နစိရဿေဝ စတုသတသဟဿသင်္ခံ^၂ စူဠန္တေဝါသိ ဝိယ လောကီယနေဉ္စ၊
 မဟလ္လကမဟာတိဿတ္ထေရော^၃ ဝိယ လောကုတ္တရနေဉ္စ လဘတိ။ သော “တိဟိ-
 ယေဝ ဣရိယာပထေဟိ ဝိဟရိဿာမီ”တိ ဝတ္ထံ ကတွာ ထိနမိဒ္ဓါဂမနဝေလာယ
 ပလာလစုမ္ပဋ္ဌကံ တေမေတွာ သီသေ ကတွာ ဂလပ္ပမာဏံ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ
 ထိနမိဒ္ဓံ ပဋိဗာဟန္တော ဒသဟိ ဝဿေဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သစ္စေနာတိ
 ဝစီသစ္စေနာပိ “သစ္စဝါဒီ ဘူတဝါဒီ”တိ၊ ပရမတ္ထသစ္စေနာပိ “ဗုဒ္ဓေါပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
 အရိယသာဝကော”တိ ဧဝံ ကိတ္တိံ ပပ္ပေါတိ။ ဒေန္တိ ယံကိဉ္စ ဣန္ဒြိယပတ္တိတံ ဒေန္တော
 မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ၊ သမ္မာဒေတိ ကရောတီတိ အတ္ထော။ ဒုဒ္ဒဒံ ဝါဒဒံ တံ ဂန္ထတိ။
 ဒါနမုခေန ဝါ စတ္တာရိပိ သင်္ဂဟဝတ္ထု^၄ နိ ဂဟိတာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ တေဟိ မိတ္တာနိ
 ကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ သာဓာရဏေန လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေန
 နယေန စတ္တာရော ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ “ကထံ ပေစ္စ န သောစတီ”တိ
 ဣမံ ပဉ္စမံ ပဉ္စံ ဂဟဋ္ဌဝသေန ဝိဿဇ္ဇေန္တော ယသေတေတိအာဒိမာဟ။
 တဿတ္ထော—ယဿ “သဒ္ဓဟာနော အရဟတ”န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တာယ
 သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မုပ္ပါဒိကာယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတတ္တာ သဒ္ဓဿ၊ ဃရမေသိ-
 နောတိ^၅ ဃရာဝါသံ ပဉ္စ ဝါ ကာမဂုဏေ သေန္တဿ ဂဝေသန္တဿ
 ကာမဘောဂိနော ဂဟဋ္ဌဿ “သစ္စေန ကိတ္တိံ ပပ္ပေါတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တပ္ပကာရံ
 သစ္စံ၊ “သုဿူသံ လဘတေ ပည”န္တိ ဧတ္ထ သုဿူသပညာနာမေန ဝုတ္တောဝ
 ဒဓမ္မော၊ “ဓူရဝါ ဥဋ္ဌာတာ”တိ ဧတ္ထ ဓူရနာမေန ဥဋ္ဌာနနာမေန စ ဝုတ္တာ ဝီတိ၊
 “ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တပ္ပကာရော စာဂေါ စာတိ ဧတေ စတုရော
 ဓမ္မာ သန္တိ၊ သ ဝေ ပေစ္စ န သောစတီတိ ဣဓလောကာ ပရလောကံ ဂန္ထာ သ
 ဝေ^၆ န သောစတီတိ။

၁-၃ ၂-၂၆၄-ထေရဂါထာယံ။	၂-မလ္လကမဟာတိဿတ္ထေရော (က)
၂-ဃရမေသိနောတိ ဧတ္ထ (သျှာ)	၄-သ ဝေ ပေစ္စ (သီ၊ သျှာ)

ဧဝံ ဝုတ္တေ ယက္ခော ယေန သံသယေန အညေ ပုစ္ဆေယျ၊ တဿ ပဟိနတ္တာ
 ကထံ နု ခါနိ ပုစ္ဆေယျ၊ ပုဏ္ဏ သမဏဗြာဟ္မဏေတိ ဝတော ယေဝိဿ အပုစ္ဆန-
 ကာရဏံ န ဇာနန္တိ၊ တေပိ ဇာနာပေန္တော ယောဟံ၊ အဇ္ဇပဇာနာမိ၊ ယော
 အတ္ထော သမ္ပရာယိကောတိ အာဟ၊ တတ္ထ အဇ္ဇာတိ အဇ္ဇာဒိ၊ ကတွာတိ
 အဓိပ္ပါယော။ ပဇာနာမိတိ ယထာဝုတ္တေန ပကာရေန ဇာနာမိ။ ယော
 အတ္ထောတိ ဧတ္တာဝတာ “သုဿူသံ လဘတေ ပည”န္တိ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဒဿေတိ။ သမ္ပရာယိကောတိ ဣမိနာ “ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ”တိ
 ဝုတ္တံ ပေစ္စ သောကာဘာဝကာရဏံ သမ္ပရာယိကံ။ အတ္ထောတိ စ ကာရဏ-
 သေတံ အဓိဝစနံ။ အယံ ဟိ အတ္ထသဒ္ဓေါ “သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇန”န္တိ ဧဝမာဒိသု၊
 ပါဌတ္ထေ ဝုတ္တတိ။ “အတ္ထော မေ ဂဟပတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန”တိ အာဒိသု၊
 ဝိစက္ခဏေ။ “ဟောတိ သီလဝတံ အတ္ထော”တိ အာဒိသု ဝိမိမ္မိ။ “ဗဟုဇနော
 ဘဇတေ အတ္ထဟေတူ”တိ အာဒိသု ဓနေ။ “ဥဘိန္နမတ္ထံ စရတိ”တိ အာဒိသု။

သံ-၄ ၁-၂၀

ဟိတေ။ “အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏှိတ”^၁ န္တိအာဒိသု^၂ ကာရဏေ။ ဣဓ ပန ကာရဏေ။ တသ္မာ ယံ ပညာဒိလာဘာဒိနံ^၂ ကာရဏံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ ယဉ္စ ပေစ္စ သောကာဘာဝဿ ကာရဏံ သမ္ပရာယိကံ၊ တံ ယောဟံ အဇ္ဇ ဘဂဝတာ ဝုတ္တနယေန သာမံယေဝ ပဇာနာမိ၊ သော ကထံ န ဒါနိ ပုစ္ဆေယျံ ပုထု သမဏ- မြာဟူဏေတိ ဧဝမေတ္ထ သင်္ခေပတော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ယက္ခော “ပဇာနာမိ ယော အတ္ထော သမ္ပရာယိကော”တိ ဝတ္တာ တဿ ဉာဏဿ ဘဂဝံမူလကတ္တံ ဒဿေန္တော အတ္ထာယ ဝတ မေ ပုစ္ဆေ^၁တိ အာဟ။ တတ္ထ အတ္ထာယာ^၁တိ ဟိတာယ ဝုဇိယာ စ။ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ “ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တစာဂေန ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ တံ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျံ ပုဒ္ဂံ ပဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ကေဓိ ပန “သံဃံ သန္ဓာယ ဧဝမာဟာ”တိ ဘဏန္တိ။

ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ အတ္ထနော ဟိတာဓိဂမံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဟိတ- ပဋိပတ္တိ^၁ ဒိပေန္တော သော အဟံ ဝိစရိဿာမီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂါမာ ဂါမန္တိ ဒေဝဂါမာ ဒေဝဂါမံ။ ပုရာ ပုရန္တိ ဒေဝနဂရတော ဒေဝနဂရံ။ နမဿ- မာနော သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတန္တိ “သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ ဝတ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာ- တော ဝတ ဘဂဝတာ ဓမ္မော”တိအာဒိနာ နယေန ပုဒ္ဓသုဗောဓိတဉ္စ၊ ဓမ္မသုဓမ္မ- တဉ္စ၊ စ-သဒ္ဓေန “သုပ္ပုဋိပန္နော ဝတ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော”တိအာဒိနာ သံဃသုပ္ပုဋိပတ္တိ^၁ အဘိတ္ထဝိတွာ^၁ နမဿမာနော ဓမ္မဃောသကော ဟုတွာ ဝိစရိဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝမိမာယ ဂါထာယ ပရိယောသာနဉ္စ ရတ္တိဝိဘာဝနဉ္စ သာဓုကာရ- သဒ္ဓါဋ္ဌာနဉ္စ အာဠာဘကုမာရဿ ယက္ခဘဝနံ အာနယနဉ္စ ဧကက္ခဏေယေဝ အဟောသိ။ ရာဇပုရိသာ သာဓုကာရသဒ္ဓိသုတွာ “ဧဝရူပေါ သာဓုကာရသဒ္ဓေါ ဌပေတွာ ပုစ္ဆေ န အညေသံ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အာဂတော န ခေါ ဘဂဝါ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ဘဂဝတော သရီရပ္ပဘံ ဒိသွာ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဗဟိ အဋ္ဌတွာ နိဗ္ဗိသင်္ကာ^၆ အန္တောယေဝ ပဝိသိတွာ အဒ္ဓသံသု ဘဂဝန္တိ ယက္ခဿ ဘဝနေ နိသိန္နံ၊ ယက္ခဉ္စ အဉ္ဇလိ^၆ ပဂ္ဂဟေတွာ ဌိတံ။ ဒိသွာန ယက္ခံ အာဟံသု “အယံ တေ မဟာယက္ခ ရာဇကုမာရော ဗလိကမ္မာယ အာနိတော၊ ဟန္တ နံ ခါဒ ဝါ ဘုဉ္စ ဝါ၊ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရေဟိ”တိ။ သော သောတာပန္နတ္တာ လဇ္ဇိတော

၁-၃ ၅-၂၂-ပိဋေ။
 ၂-ပညာယ လာဘာဒိနံ (က)
 ၃-ပရဟိတပဋိပတ္တိ (သိ၊ သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယ စ)၊ ပရဟိတာယ ပဋိပတ္တိ (သျှာ)
 ၄-သံဃသုပ္ပုဋိပန္နတဉ္စ (သိ)
 ၅-အဘိတ္ထဝိတွာ အဘိတ္ထဝိတွာ (သျှာ)
 ၆-နိရာသင်္ကာ (က)

ဝိသေသေန စ ဘဂဝတော ပုရတော ဧဝံ ဝုစ္စမာနော အထ တံ ကုမာရံ
ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ “အယံ ဘန္တေ
ကုမာရော မယံ ပေသိတော၊ ဣမာဟံ ဘဂဝတော ဒမ္မိ၊ ဟိတာနုကမ္ပကာ ဗုဒ္ဓါ၊
ပဋိဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမံ ဒါရကံ ဣမဿ ဟိတတ္ထာယ သုခတ္ထာယာ”တိ။
ဣမဉ္စ ဂါထမာဟ—

“ဣမံ ကုမာရံ သတပုညလက္ခဏံ၊
သဗ္ဗင်္ဂပေတံ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနံ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော ဒဒါမိ တေ၊
ပဋိဂ္ဂဟ လောကဟိတာယ စက္ခုမာ”တိ။

ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ ကုမာရံ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော စ ယက္ခဿ စ ကုမာရဿ စ
မင်္ဂလကရဏတ္ထံ ပါဒုနဂါထံ အဘာသိ။ တံ ယက္ခော ကုမာရံ သရဏံ
ဂမေန္တော တိက္ခတ္တံ စတုတ္ထပါဒေန ပူရေသိ။ သေယျထိဒံ—

“ဒိဿာယုကော ဟောတု အယံ ကုမာရော၊
တုဝဉ္စ ယက္ခ သုခိတော ဘဝါဟိ။
အဗျာဓိတာ လောကဟိတာယ တိဋ္ဌထ ၂၊
အယံ ကုမာရော သရဏမုပေတိ ဗုဒ္ဓံ။ပ။ ဓမ္မံ။ပ။ သံဃ”န္တိ။

အထ ဘဂဝါ ကုမာရံ ရာဇပုရိသာနံ အဒါသိ “ဣမံ ဝဇေတွာ ပုန မမေဝ
ဒေထာ”တိ။ ဧဝံ သော ကုမာရော ရာဇပုရိသာနံ ဟတ္ထတော ယက္ခဿ ဟတ္ထံ၊
ယက္ခဿ ဟတ္ထတော ဘဂဝတော ဟတ္ထံ၊ ဘဂဝတော ဟတ္ထတော ပုန
ရာဇပုရိသာနံ ဟတ္ထံ ဂတတ္တာ နာမတော “ဟတ္ထကော အာဠာကော”တိ
ဇာတော။ တံ အာဒါယ ပဋိနိဝတ္တေ ရာဇပုရိသေ ဒိဿာ ကဿကဝနကမ္ပိကာ-
ဒယော “ကိ” ယက္ခော ကုမာရံ အတိဒဟရတ္တာ န ဣန္ဒြိယ”တိ ဘိတာ ပုဏ္ဏိသု။
ရာဇပုရိသာ “မာ ဘာယထ၊ ခေမံ ကတံ ဘဂဝတာ”တိ သဗ္ဗမာရောစေသုံ။
တတော “သာဓု သာဓု”တိ သကလံ အာဠာပိနဂရံ ဧကကောလာဟလေန
ယက္ခာဘိမုခံ အဟောသိ။ ယက္ခောပိ ဘဂဝတော ဘိက္ခာစာရကာလေ
အနုပ္ပတ္တေ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ ဥပဗုမဂ္ဂံ အနုဂန္တော နိဝတ္တိ။

အထ ဘဂဝါ နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော နဂရဒ္ဓါရေ
အညတရသ္မိံ ဝိဝိတ္တေ ရုက္ခမူလေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိဿိဒိ။ တတော
မဟာဇနကာယေန သဒ္ဓိံ ရာဇာ စ နာဂရာ စ ဧကတော သမ္ပိဏ္ဍိတွာ ဘဂဝန္တံ

ဥပသင်္ကမ္မ ဝဋ္ဋိတွာ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓာ “ကထံ ဘန္တေ ဧဝံ ဒါရုဏံ ယက္ခံ ဒမယိတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ တေသံ ဘဂဝါယုဒ္ဓမာဒိံ ကတွာ “ဧဝံ နဝရိဓံ ဝဿံ ဝဿေတွာ ဧဝံ ဝိဘိသနကံ အကာသိ၊ ဧဝံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ၊ တဿာဟံ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇေသိ”န္တိ တမေဝါဠဝကသုတ္တံ ကထေသိ။ ကထာပရိယောသာနေ စတုရသီတိပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ တတော ရာဇာ စေဝ နာဂရာ စ ဝေဿဝဏမဟာရာဇဿ ဘဝနသမိပေ ယက္ခဿ ဘဝနံ ကတွာ ပုပ္ဖဂန္ဓာဒိသက္ကာရူပေတံ နိစ္စဗလိံ ပဝတ္တေသုံ။ တဉ္စ ကုမာရံ ဝိညုတံ ပတ္တံ “တံ ဘဂဝန္တံ နိဿာယ ဇိဝိတံ လဘိ၊ ဂစ္ဆ ဘဂဝန္တံယေဝ ပယိရုပါသသု ဘိက္ခုသံဃဉ္စာ”တိ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ သော ဘဂဝန္တဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ပယိရုပါသမာနော နစိရဿေဝ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဉ္စသတဥပါသကပရိဝါရော အဟောသိ။ ဘဂဝါ စ နံ ဧတဒဂ္ဂေ နိဗ္ဗိသိ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ပရိသံ သင်္ဂဏန္တာနံ ယဒိဒံ ဟတ္ထကော အာဠဝကော”တိ။ ။ ဒွါဒသမံ။

ယက္ခသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သက္ကသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-သုဝီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ သက္ကသံယုတ္တဿ^၁ ပဌမေ အဘိယံသုတိ ကဒါ အဘိယံသု? ယဒါ ဗလဝန္တော အဟေသုံ၊ တဒါ။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—သက္ကော ကိရ မဂဓရဋ္ဌေ မစလဂါမကေ^၂ မသော နာမ မာဏဝေါ ဟုတွာ တေတ္ထိံသ ပုရိသေ ဂဟေတွာ ကလျာဏကမ္မံ ကရောန္တော သတ္တ ဝတပဒါနိ^၃ ပူရေတွာ တတ္ထ ကာလင်္ကတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ဗလဝကမ္မာနုဘာဝေန သပရိသံ သေသဒေဝတာ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏ္ဍန္တံ^၄ ဒိသ္မာ “အာဂန္တုကဒေဝပုတ္တာ အာဂတာ”တိ နေဝါသိကာ ဂန္ဓပါနံ^၅ သဇ္ဇယိံသု။ သက္ကော သကပရိသာယ သညံ အဒါသိ “မာရိသာ မာ ဂန္ဓပါနံ ပိဝိတ္ထ၊ ပိဝနာကာရမတ္ထမေဝ ဒသေထာ”တိ။ တေ တထာ အကံသု။ နေဝါသိကဒေဝတာ^၆ သုဝဏ္ဏသရကေဟိ ဥပနီတံ ဂန္ဓပါနံ ယာဝဒတ္ထံ ပိဝိတွာ မတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ သုဝဏ္ဏပထဝိယံ ပတိတွာ သယိံသု။ သက္ကော “ဂဏ္ဍထ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တေ”တိ? တေ ပါဒေသု ဂဟေတွာ သိနေရပါဒေ ဒိပါပေသိ။ သက္ကဿ ပုညတေဇေန တဒနုဝတ္တကာပိ သဗ္ဗေ တတ္ထေဝ ပတိံသု။ တေ သိနေရဝေမဇ္ဈကာလေ သညံ လဘိတွာ “တာတာ န သုရံ ပိဝိမှ၊ န သုရံ ပိဝိမှာ”တိ အာဟံသု။ တတော ပဌာယ အသုရာ နာမ ဇာတာ။ အထ နေသံ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ သိနေရဿ ဟေဋ္ဌိမတလေ ဒသယောဇနသဟဿံ အသုရဘဝနံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သက္ကော တေသံ နိဝတ္တေတွာ အနာဂမနတ္ထာယ အာရက္ခံ ဌပေသိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“အန္တရာ ခွိန္တံ အယုဇ္ဈပုရာနံ၊
ပဉ္စဝိဓာ ဌဝိတာ အဘိရက္ခာ။
ဥဒကံ^၇ ကရောဂ္ဂိ ပယဿ စ ဟာရီဇီ၊
မဒနယုတာ^{၁၀} စတုရော စ မဟတ္တာ”တိ^{၁၁}။

၁-ပဌမဝဂ္ဂဿ (သျှာ)	၂-အစလဂါမကေ (သျှာ)	၃-ဝတ္တပဒါနိ (သျှာ၊ က)
၄-အဓိဂယုန္တံ (သျှာ)	၅-ဂဏ္ဍပါနံ (သီ)	၆-နေဝါသိကဒေဝပုတ္တာ (သျှာ)
၇-ပုတ္တမတာယ ပုတ္တေတိ (သျှာ)၊ ဓုတ္တဟတာယ သုတ္တေတိ (က)		
၈-ဥရဂ (သီ၊ က)	၉-ပယဿ စ ဘာရီ (သီ)၊ ပယဿကရီ (သျှာ)	
၁၀-ဒမနယုဒ္ဓါ (သျှာ)	၁၁-မဟန္တာတိ (သီ)	

ဒွေ နဂရာနိ ဟိ ယုဒ္ဓေန ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အယုဇ္ဈပုရာနိ နာမ ဇာတာနိ ဒေဝနဂရဉ္စ အသုရနဂရဉ္စ။ ယဒါ ဟိ အသုရာ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ၊ အထ ဒေဝေဟိ ပလာယိတွာ ဒေဝနဂရံ ပဝိသိတွာ ဒွါရေ ပိဒဟိတေ အသုရာနံ သတသဟဿမ္ပိ ကိဉ္စိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ယဒါ ဒေဝါ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ၊ အထာသုရေဟိ ပလာယိတွာ အသုရနဂရဿ ဒွါရေ ပိဒဟိတေ သက္ကာနံ သတသဟဿမ္ပိ ကိဉ္စိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ဣတိ ဣမာနိ ဒွေ နဂရာနိ အယုဇ္ဈပုရာနိ နာမ။ တေသံ အန္တရာ ဧတေသု ဥဒကာဒီသု^၁ ပဉ္စသု ဌာနေသု သက္ကေန အာရက္ခာ ဌပိတာ။ တတ္ထ ဥဒကသဒ္ဓေန^၂ နာဂါ ဂဟိတာ။ တေ ဟိ ဥဒကေ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ။ တသ္မာ^၃ သိနေရဿ ပဌမာလိန္ဒေ တေသံ^၄ အာရက္ခာ။ ကရောဋ္ဌိသဒ္ဓေန သုပဏ္ဏာ ဂဟိတာ။ တေသံ ကိရ ကရောဋ္ဌိ နာမ ပါနဘောဇနံ^၅၊ တေန တံ နာမံ လဘိံသု။ ဒုတိယာလိန္ဒေ တေသံ^၆ အာရက္ခာ။ ပယဿဟာရိသဒ္ဓေန ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဂဟိတာ။ ဒါနဝရက္ခဿာ ကိရ တေ။ တတိယာလိန္ဒေ တေသံ အာရက္ခာ။ မဒနယုတသဒ္ဓေန ယက္ခာ ဂဟိတာ။ ဝိသမစာရိနော ကိရ တေ ယုဇ္ဈသောဏ္ဍာ^၆။ စတုတ္ထာလိန္ဒေ တေသံ အာရက္ခာ။ စတုရော စ မဟတ္တာတိ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဝုတ္တာ။ ပဉ္စမာလိန္ဒေ တေသံ အာရက္ခာ။ တသ္မာ ယဒိ အသုရာ ကုပိတာဝိလ- စိတ္တာ ဒေဝပုရံ ဥပယန္တိ ယုဒ္ဓေသု^၇၊ ယံ ဂိရိနော ပဌမံ ပရိဘဏ္ဍံ၊ တံ ဥရဂါ ပဋိဗာဟန္တိ။ ဧဝံ သေသေသု သေသာ။

တေ ပန အသုရာ အာယုဝဏ္ဏရသဇ္ဈဿရိယသမ္ပတ္တိဟိ တာဝတိံသသဒိသာဝ။ တသ္မာ အန္တရာ အတ္တာနံ အဇာနိတွာ ပါဠိလိယာ ပုပ္ဖိတာယ “န ဣဒံ ဒေဝနဂရံ၊ တတ္ထ ပါရိစ္ဆတ္တကော ပုပ္ဖတိ၊ ဣမ ပန စိတ္တပါဠိ၊ ဇရသက္ကေနာမှာကံ သုရံ ပါယေတွာ ဝဉ္စိတာ၊ ဒေဝနဂရဉ္စ နော ဂဟိတံ၊ ဂစ္ဆာမ တေန သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိဿာမာ”တိ ဟတ္ထိအဿရထေ အာရုယ သုဝဏ္ဏရဇေတမဏိဗလကာနိ ဂဟေတွာ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော ဟုတွာ အသုရဘေရိယော ဝါဒေန္တာ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကံ ဒွိဓာ ဘေတွာ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ တေ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ဝမ္ဘိကမက္ခိကာ ဝမ္ဘိကံ ဝိယ သိနေရံ အဘိရဟိတုံ အာရဘန္တိ။ အထ နေသံ ပဌမံ နာဂေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဒ္ဓိ ဟောတိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ယုဒ္ဓေ န ကဿစိ ဆဝိ ဝါ စမ္ပံ ဝါ ဆိဇ္ဇတိ၊ န လောဟိတံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကေဝလံ ကုမာရကာနံ ဒါရမေဏ္ဍကယုဒ္ဓိံ ဝိယ အညမညံ

၁-ဥရဂါဒီသု (သီ၊ က)	၂-ဥရဂသဒ္ဓေန (သီ၊ က)	၃-တဿ (သျှာ၊ က)
၄-ဧတေသံ (သျှာ၊ က)	၅-ပါဏဘောဇနံ (သီ၊ က)	၆-ယုဒ္ဓသောဏ္ဍာ (သီ)
	၇-ယုဒ္ဓေပိ (သီ)	

သန္တာသနမတ္တမေဝ^၁ ဟောတိ။ ကောဋိသတာပိ ကောဋိသဟဿာပိ နာဂါ
တေဟိ သဒ္ဓိ^၂ ယုဇ္ဈိတွာ တေ အသုရပုရံယေဝ ပဝေသေတွာ နိဝတ္တန္တိ။

ယဒါ^၃ ပန အသုရာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အထ နာဂါ ဩသက္ကိတွာ
ဒုတိယေ အာလိန္ဒေ သုပဏ္ဏေဟိ သဒ္ဓိ^၄ ဧကတောဝ ဟုတွာ ယုဇ္ဈန္တိ။ သေ
နယော သုပဏ္ဏာဒိသုပိ။ ယဒါ ပန တာနိ ပဉ္စပိ ဌာနာနိ အသုရာ မဒ္ဒန္တိ၊
တဒါ ဧကတော သမ္ပိဏ္ဍိတာနိပိ ပဉ္စ ဗလာနိ ဩသက္ကန္တိ။ အထ စတ္တာရော
မဟာရာဇာနော ဂန္တာ သက္ကဿ တံ ပဝတ္တိ^၅ အာရောစေန္တိ။ သက္ကော တေသံ
ဝစနံ သုတွာ ဒိယဗုယောဇနသတိကံ ဝေဇယန္တရထံ အာရုယ သယံ ဝါ
နိက္ခမတိ၊ ဧကံ ဝါ ပုတ္တံ ပေသေတိ။ ဣမသ္မိ^၆ ပန ကာလေ ပုတ္တံ ပေသေတု-
ကာမော တာတ သုဝိရာတိအာဒိမာဟ။

ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါတိ ခေါတိ ဧဝံ ဟောတု ဘဒ္ဒိ တဝ ဣတိ ခေါ။ ပမာဒံ
အာပါဒေသီတိ ပမာဒံ အကာသိ။ အစ္စရာသဃံပရိဝုတော^၇ သဠိယောဇနံ
ဝိတ္တာရေန သုဝဏ္ဏမဟာဝိထိ^၈၊ ဩတရိတွာ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌန္တော နန္ဒနဝနာဒိသု
ဝိစရတိတိ အတ္ထော။

အနုဋ္ဌဟန္တိ အနုဋ္ဌဟန္တော။ အဝါယာမန္တိ အဝါယမန္တော။ အလသ္မဿာတိ
အလသော အဿာ^၉။ န စ ကိစ္စာနိ ကာရယေတိ ကိဉ္စိ ကိစ္စံ နာမ န ကရေယျ။ သဗ္ဗ-
ကာမသမိဒ္ဓဿာတိ သဗ္ဗကာမေဟိ သမိဒ္ဓေါ အဿ။ တံ မေ သက္က ဝရံ ဒိသာတိ
သက္က ဒေဝသေဋ္ဌ တံ မေ ဝရံ ဥတ္တမံ ဌာနံ ဩကာသံ ဒိသ အာစိက္ခ ကထေဟိတိ
ဝဒတိ။ နိဗ္ဗာနဿ ဟိ သော မဂ္ဂေါတိ ကမ္မံ အကတွာ ဇိဝိတဋ္ဌာနံ နာမ
နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂေါ။ ။ပဌမံ။

၂-သုသီမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၈။ ဒုတိယေ သုသီမန္တိ အတ္တနော ပုတ္တသဟဿဿ အန္တရေ ဧဝံ-
နာမကံ ဧကံ ပုတ္တမေဝ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဇေဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၉။ တတိယေ သမုပဗျူဋ္ဌောတိ သမ္ပိဏ္ဍိတော ရာသိဘူတော။ ဇေဂ္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထာတိ သက္ကဿ ကိရ ဒိယဗုယောဇနသတာယာမော

၁-သန္တာသနမတ္တမေဝ (သျှာ) ၂-သစေ (သီ၊ က) ၃-အစ္စရာသဟဿပရိဝုတော (သျှာ)

၄-သဠိယောဇနသုဝဏ္ဏမဟာဝိထိ (သျှာ)၊ သဠိယောဇနဝိတ္တာရံ သုဝဏ္ဏမဟာဝိထိ (က)

၅-အလသ္မာယန္တိ အလသော အယံ (သျှာ)

ရထော။ တဿ ဟိ ပစ္ဆိမန္တော ပဏ္ဏာသယောဇနော၊ မဇ္ဈေ ရထပဉ္စရော ပဏ္ဏာသယောဇနော၊ ရထသန္ဓိတော ယာဝ ရထသီသာ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ။ တဒေဝ ပမာဏံ ဒိဂုဏံ ကတွာ တိယောဇနသတာယာမောတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ တသ္မိံ ယောဇနိကပလ္လင်္ဂော အတ္ထတော၊ တိယောဇနိကံ သေတစ္ဆတ္ထံ မတ္ထကေ ဌပိတံ၊ ဧကသ္မိံယေဝ ယုဂေ သဟဿအာဇညာ ယုတ္တာ၊ သေသာလင်္ကာရဿ ပမာဏံ နတ္ထိ။ ဓဇော ပနဿ အစုတိယာနိ ယောဇနသတာနိ ဥဂ္ဂတော၊ ယဿ ဝါတာဟတဿ ပဉ္စဂီကတူရိယဿေဝ သဒ္ဓေါ နိစ္ဆရတိ၊ တံ ဥလ္လောကေယျာ- ထာတိ ဝဒတိ။ ကသ္မာ? တံ ပဿန္တာနဉ္စိ ရာဇော နော အာဂန္တာ ပရိသပရိယန္တေ နိခါတထန္တော ဝိယ ဌိတော၊ ကဿ မယံ ဘာယာမာတိ ဘယံ န ဟောတိ။ ပဇာပတိဿာတိ သော ကိရ သက္ကေန သမာနဝဏ္ဏော သမာနာယုကော ဒုတိယံ အာသနံ လဘတိ။ တထာ ဝရုဏော ဤသာနော စ။ ဝရုဏော ပန တတိယံ အာသနံ လဘတိ၊ ဤသာနော စတုတ္ထံ။ ပလာယီတိ အသုရေဟိ ပရာဇိတော တသ္မိံ ရထေ ဌိတော အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ရဇဇေ^၁ ဒိသ္မာ ပလာယန- ဓမ္မော။

ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ ဣဒမဝေါ- စာတိ ဣဒံ ဇေဂ္ဂပရိတ္တံ နာမ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ ယဿ အာဏာဓေတ္တေ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေ အာနုဘာဝေါ ဝတ္တတိ။ ဣဒံ အာဝဇ္ဇေတွာ ဟိ ယက္ခဘယစောရဘယာဒီဟိ ဒုက္ခေဟိ မုတ္တာနံ အန္တော နတ္ထိ။ တိဋ္ဌတု အညဒုက္ခဂူပသမော၊ ဣဒံ အာဝဇ္ဇမာနော^၂ ဟိ ပသန္နစိတ္တော အာကာသေပိ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဒီဃဝါပိစေတိယမ္ပိ ကိရ သုခာကမ္မေ ကယိရမာနေ ဧကော ဒဟရော မုဒ္ဒဝေဒိကာပါဒတော^၃ ပတိတွာ စေတိယကုမ္ပိယာ ဘဿတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဌိတော ဘိက္ခုသံဃော “ဇေဂ္ဂပရိတ္တံ အာဝုသော အာဝဇ္ဇာဟိ”တိ အာဟ။ သော မရဏဘယေန တဇ္ဇိတော “ဇေဂ္ဂပရိတ္တံ မံ ရက္ခတူ”တိ အာဟ။ တာဝ- ဒေဝဿ စေတိယကုမ္ပိတော ဒွေ ဣဋ္ဌကာ နိက္ခမိတွာ သောပါနံ ဟုတွာ အဋ္ဌံသု၊ ဥပရိဋ္ဌိတာ ဝလ္လိနိဿေဏိံ ဩတာရေသုံ။ တသ္မိံ နိဿေဏိယံ ဌိတေ ဣဋ္ဌကာ ယထာဋ္ဌာနေယေဝ အဋ္ဌံသု။ ။တတိယံ။

၁-ရဇံ ဝါ ဇေံ ဝါ (သီ)၊ ရဇံ ဝါ (သျှာ)

၂-အာဝဇ္ဇန္တော (သျှာ)

၃-မူလဝေဒိကာပါဒတော (သီ)၊ မုဒ္ဒဝေဒိကာပါရတော (က)

၄-ဝေပစိတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၀။ စတုတ္ထေ ဝေပစိတ္တိတိ သော ကိရ အသုရာနံ သဗ္ဗဇေဋ္ဌကော။
 ယေနာတိ နိပါတမတ္တံ နန္တိ စ^၁။ ကဏ္ဍပဉ္စမေဟိတိ ဒွိသု ဟတ္ထေသု ပါဒေသု
 ကဏ္ဏေ စာတိ ဧဝံ ပဉ္စဟိ ဗန္ဓနေဟိ။ တာနိ ပန နဋ္ဌိနသုတ္တံ ဝိယ မက္ကဋ္ဌသုတ္တံ ဝိယ
 စ စက္ခုဿာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဣရိယာပထံ ရုဇ္ဈန္တိ^၂။ တေဟိ ပန စိတ္တေနဝ
 ဗဇ္ဈတိ၊ စိတ္တေနဝ မုစ္ဆတိ။ အက္ခောသတိတိ စောရောသိ ဗာလောသိ မူဠောသိ
 ထေနောသိ ဩဠောသိ ဂေါဏောသိ ဂဠုဘောသိ နေရယိကောသိ တိရစ္ဆာန-
 ဂတောသိ၊ နတ္ထိ တုယံ သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိယေဝ တုယံ ပါဠိကင်္ခါတိ ဣမေဟိ ဒသဟိ
 အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသတိ။ ပရိဘာသတိတိ ဇရသက္က န တံ သဗ္ဗကာလံ
 ဇိနိဿသိ၊ ယဒါ အသုရာနံ ဇယော ဘဝိဿတိ၊ တဒါ တမ္ပိ ဧဝံ ဗန္ဓိတွာ
 အသုရာဘဝနဿ ဒွါရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပေါဏာပေဿာမီတိ^၃ အာဒိနိ ဝတွာ
 တဇ္ဇေတိ။ သက္ခော ဝိဇိတဝိဇယော န တံ မနသိ ကရောတိ၊ မဟာပဋိဂ္ဂဟဏံ
 ပနဿ မတ္ထကေ ဝိရုနန္တော သုဓမ္မဒေဝသတံ ပဝိသတိ စေဝ နိက္ခမတိ စ။
 အဇ္ဈဘာသိတိ “ကိ” န ခေါ ဧသ သက္ခော ဣမာနိ ဖရသဝစနာနိ ဘယေန
 တိတိက္ခတိ၊ ဥဒါဟု အဓိဝါသနခန္တိယာ သမန္နာဂတတ္တာ”တိ ဝိမံသန္တော
 အဘာသိ။

ဒုဗ္ဗလျာ နောတိ ဒုဗ္ဗလဘာဝေန န။ ပဋိသံယုဇေတိ ပဋိသံယုဇေယျ
 ပဋိပ္ပရေယျ။ ပဘိဇ္ဇေယျန္တိ ဝိရဇ္ဇေယျ။ ပကုဇ္ဈေယျန္တိ ပါဌော။ ပရန္တိ
 ပစ္စတ္တိကံ။ ယော သတော ဥပသမ္ပတိတိ ယော သတိမာ ဟုတွာ ဥပသမ္ပတိ၊
 တဿ ဥပသမိယေဝါဟံ ဗာလဿ ပဋိသေခနံ မညေတိ အတ္ထော။ ယဒါ
 နံ မညတိတိ ယသ္မာ တံ မညတိ။ အဇ္ဈာရဟတိတိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ ဂေါဝ
 ဘိယျော ပလာယိနန္တိ ယထာ ဂေါယုဒ္ဓေ^၄ တာဝဒေဝ ဒွေ ဂါဝေါ ယုဇ္ဈန္တေ
 ဂေါဂဏော ဩလောကေန္တော တိဋ္ဌတိ၊ ယဒါ^၅ ပန ဧကော ပလာယတိ၊
 အထ နံ ပလာယန္တိ သဗ္ဗော ဂေါဂဏော ဘိယျော အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ ဧဝံ
 ဒုဓမ္မဓော ခမန္တိ ဘိယျော အဇ္ဈောတ္ထရတိတိ အတ္ထော။

သဒတ္ထပရမာတိ သကတ္ထပရမာ။ ခန္တျာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိတိ တေသု
 သကအတ္ထပရမေသု အတ္ထေသု ခန္တိတော ဥတ္တရိတရော အညော အတ္ထော
 န ဝိဇ္ဇတိ။ တမာဟု ပရမံ ခန္တိန္တိ ယော ဗလဝါ တိတိက္ခတိ၊ တဿ တံ
 ခန္တိံ ပရမံ အာဟု။ ဗာလဗလံ နာမ အညာဏဗလံ။ တံ ယဿ ဗလံ၊

၁-နန္တိ တံ (သျှာ) ၂-ရုဇ္ဈန္တိ (သီ)၊ ရုမ္မန္တိ (သျှာ) ၃-ဌပေဿာမီတိ (က)
 ၄-ဂေါယုထေ (သီ၊ သျှာ) ၅-ယာဝ န ဧကော ပလာယတိ၊ ယဒါ (သျှာ)

အဗလမေဝ တံ ဗလန္တိ အာဟု ကထေန္တိတိ ဒီပေတိ။ ဓမ္မရုတ္တဿာတိ ဓမ္မေန ရက္ခိတဿ၊ ဓမ္မံ ဝါ ရက္ခန္တဿ။ ပဋိဝတ္တာတိ ပဋိပ္ပရိတွာ ဝတ္တာ၊ ပဋိပ္ပရိတွာ ဝါ ဗာလဗလန္တိ ဝဒေယျာပိ^၁။ ဓမ္မဋ္ဌံ ပန စာလေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ တဿေဝ တေန ပါဝိယောတိ တေန ကောဓေန တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ပါပံ၊ ကတရဿ? ယော ကုန္တံ ပဋိကုဇ္ဈတိ။ တိကိစ္ဆန္တာနန္တိ ကေဝစနေ ဗဟုဝစနံ၊ တိကိစ္ဆန္တိ အတ္ထော။ ဇနာ မညန္တိတိ ဧဝရူပံ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ ဥဘိန္တံ အတ္ထံ တိကိစ္ဆန္တံ နိပ္ပါဒေန္တံ ပုဂ္ဂလံ “အန္ဓဗာလော အယ”န္တိ အန္ဓဗာလ-ပုထုဇ္ဇနာဝ ဧဝံ မညန္တိ။ ဓမ္မဿ အကောဝိဒါတိ စတုသစ္စဓမ္မေ အဆေကာ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ ခေါတိ^၂ နိပါတမတ္ထံ။ -။စတုတ္ထံ။

၅-သုဘာသိတဇယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၅၁။ ပဉ္စမေ အသုရိန္တံ တေဒဝေါစာတိ ဆေကတာယ ဧတံ အဝေါစ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ပရဿ နာမ ဂါဟံ မောစေတွာ ပဌမံ ဝတ္ထု ဂရ၊ ပရဿ ဝစနံ အနုဂန္တာ ပန ပစ္ဆာ သုခံ ဝတ္ထု”န္တိ။ ပုဗ္ဗဒေဝါတိ ဒေဝလောကေ စိရနိဝါသိနော ပုဗ္ဗသာမိကာ၊ တုမှာကံ တာဝ ပဝေဏိအာဂတံ ဘဏထာတိ။ အဒဏ္ဍာဝစရာတိ ဒဏ္ဍာဝစရဏရဟိတာ၊ ဒဏ္ဍံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဧဝမေတ္ထ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ကုလာဝကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၅၂။ ဆဋ္ဌေ အဇ္ဈဘာသိတိ တဿ ကိရ သိမ္ဗလိဝနာဘိမုခဿ ဇာတဿ ရထသဒ္ဓေါ စ အာဇာနိယသဒ္ဓေါ စ ဇေသဒ္ဓေါ စ သမန္တာ အသနိပါတ-သဒ္ဓေါ ဝိယ အဟောသိ။ တံ သုတွာ သိမ္ဗလိဝနေ ဗလဝသုပဏ္ဏာ ပလာယိံသု၊ ဇရာဇိဏ္ဏာ စေဝ ရောဂဒုဗ္ဗလာ စ အသဉ္ဇာတပက္ခပေါတကာ စ ပလာယိတုံ အသက္ကောန္တာ မရဏဘယေန တဇ္ဇိတာ ကေပ္ပဟာရေနေဝ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝိံသု။ သက္ကော တံ သုတွာ “ကဿ သဒ္ဓေါ တာတာ”တိ မာတလိံ ပုစ္ဆိ။ ရထသဒ္ဓံ တေ ဒေဝ သုတွာ သုပဏ္ဏာ ပလာယိတုံ အသက္ကောန္တာ ဝိရဝန္တိတိ။ တံ သုတွာ ကရုဏာသမာပဇ္ဇိတဟဒယော^၃ အဘာသိ။ ဤသာမုခေနာတိ ရထဿ ဤသာမုခေန။ ယထာ ကုလာဝကေ ဤသာမုခံ န သဉ္ဇုဏ္ဏေတိ၊ ဧဝံ ဣမိနာ ဤသာမုခေန တေ ပရိဝဇ္ဇယ။ သော ဟိ ရထော ပုညပစ္စယနိဗ္ဗတ္တော

၁-ပဋိပ္ပရိတွာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဝဒေယျာပိ (သိ)၊ ပဋိပ္ပရိတွာ ဝါ ယံ ဝါ တံ ဝါတိ ဝဒေယျာပိ (သျှာ)

၂-ခေါတန္တိ (သျှာ) ၃-ကရုဏာသမပိတဟဒယော (သိ)၊ ကရုဏာသမာပဇ္ဇိတဟဒယော (သျှာ)

စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေပိ သိနေရမ္ပိ သမ္ပုဒိဘူတေ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာဝ ဂစ္ဆတိ န သဇ္ဇတိ၊ အာကာသဂတသဒိသေနဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေ တေန သိမ္ဗလိဝနေန ဂတော ဘဝေယျ၊ ယထာ မဟာသကဋေ ကဒလိဝနမဇ္ဈေန^၁ ဝါ ဧရဏ္ဍဝနမဇ္ဈေန ဝါ ဂစ္ဆန္တေ သဗ္ဗဝနံ ဝိဘဂ္ဂံ နိဗ္ဗထိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ တမ္ပိ သိမ္ဗလိဝနံ ဘဝေယျ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-နဒုန္နိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၃။ သတ္တမေ ဥပသင်္ကမီတိ “အယံ သက္ကော ‘ယောပိ မေ အဿ သုပစ္စတ္တိကော၊ တဿပါဟံ န ဒုဗ္ဘေယျ’^၂န္တိ စိန္တေတိ၊ မယာ တဿပစ္စတ္တိကတရော နာမ နတ္ထိ၊ ဝိမံသိဿာမိ တာဝနံ၊ ကိန္တု ခေါ မံ ပဿိတွာ ဒုဗ္ဘတိ၊ န ဒုဗ္ဘတိ”^၃တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။ တိဋ္ဌ ဝေပစိတ္တိ ဂဟိတောသီတိ ဝေပစိတ္တိ ဧတ္ထေဝ^၄ တိဋ္ဌ၊ ဂဟိတော တုံ မယာတိ ဝဒတိ။ သဟ ဝစနေနေဝဿ သော ကဏ္ဍပဉ္စမေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗဒ္ဒေါဝ အဟောသိ။ သပဿူ စ မေတိ မယိ အဒုဗ္ဘတ္တာယ^၅ သပထံ ကရောဟီတိ ဝဒတိ။ ယံ မုသာ ဘဏတော ပါပန္တိ ဣမသ္မိ^၆ ကပ္ပေ ပဌမကပ္ပိကေသု စေတိယရညော ပါပံ သန္ဓာယာဟ။ အရိယူပဝါဒိနော^၇တိ ကောကာလိကဿ ဝိယ ပါပံ။ မိတ္တဒ္ဓါနော စ ယံ ပါပန္တိ မဟာကပိဇာတကေ မဟာသတ္တေ ဒုဋ္ဌစိတ္တဿပါပံ။ အကတညူနော^၈တိ ဒေဝဒတ္တသဒိသဿ အကတညူနော ပါပံ။ ဣမာနိ ကိရ ဣမသ္မိ^၉ ကပ္ပေ စတ္တာရိ မဟာပါပါနိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဝေရောစနအသုရိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌသူတိ ဒွါရပါလရူပကာနိ ဝိယ ဌိတာ။ နိပ္ပဒါတိ နိပ္ပတ္တိ၊ ယာဝ အတ္ထော နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ဝါယမေထေဝါတိ ဝဒတိ။ ဒုတိယဂါထာ သက္ကဿ။ တတ္ထ ခန္တော^၁ ဘိယျော^၂တိ နိပ္ပန္နသောဘနေသု အတ္ထေသု ခန္တိတော ဥတ္တရိတရော အတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ အတ္ထဇာတာ^၃တိ ကိစ္စဇာတာ။ သောဏသိင်္ဂါလာဒယောပိ ဟိ ဥပါဒါယ အကိစ္စဇာတော သတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ ဣတော ဧတ္ထော ဂမနမတ္တမ္ပိ ကိစ္စမေဝ ဟောတိ။ သံယောဂပရမာ တွေဝ၊ သမ္ဘောဂါ သဗ္ဗပါဏိနန္တိ ပါရိဝါသိကဩဒနာဒိနိ ဟိ အသမ္ဘောဂါရဟာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ ပုန ဥဏှာပေတွာ ဘဇ္ဇိတွာ^၄ သပ္ပိမရဗာဏိတာဒိဟိ သံယောဇိတာနိ သမ္ဘောဂါရဟာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “သံယောဂပရမာ တွေဝ၊ သမ္ဘောဂါ

၁-တိလဝနမဇ္ဈေန (သျှာ)

၂-ဧတ္ထောဝ (သီ)

၃-အဒုဗ္ဘနတာယ (သီ)၊ အဒြိဗ္ဘတ္တာယ (က)

၄-ဥဏှာပေတွာ ရပေတွာ ဘိဇ္ဇိတွာ (သျှာ)

သဗ္ဗပါဏိန”န္တိ။ နိပ္ပန္နသောဘနော အတ္ထောတိ^၁ ဣမေ အတ္တာ နာမ နိပ္ပန္နာဝ
သောဘန္တိ။ ပုန စတုတ္ထဂါထာ သက္ကဿ။ တတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော
ဝေဒိတဗျော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အရညာယတနဣသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ နဝမေ ပဏ္ဏကုဋီသု သမ္ပန္နိတိ ဟိမဝန္တပဒေသေ ရမဏီယေ
အရညာယတနေ ရတ္ထိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနစက်မနာဒိဟိ သမ္ပန္နာသု ပဏ္ဏသာလာသု
ဝသန္တိ။ သက္ကာ စ ဒေဝါနမိန္ဒော ဝေပစိတ္တိ စာတိ ဣမေ ဒွေ ဇနာ
ဇာမာတိကသသုရာ ကာလေန ကလဟံ ကရေန္တိ၊ ကာလေန ဧကတော
စရန္တိ၊ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ ဧကတော စရန္တိ။ ပဋ္ဌလိယောတိ^၂ ဂဏင်္ဂဏု-
ပါဟနာ။ ခဂ္ဂံ ဩလဂ္ဂေတွာတိ ခဂ္ဂံ အံသေ ဩလဂ္ဂေတွာ။ ဆတ္တေနာတိ ဒိဗ္ဗ-
သေတစ္ဆတ္တေန မတ္တကေ ဓာရယမာနေန။ အပဗျာမတော^၃ ကရိတွာတိ
ဗျာမတော အကတွာ^၄။ စိရဒိက္ခိတာနန္တိ စိရသမာဒိဏ္ဏဝတာနံ။ ဣတော
ပဋိက္ကမာတိ “ဣတော ပက္ကမ ပရိဝဇ္ဇယ၊ မာဥပရိဝါတေ တိဋ္ဌာ”တိ ဝဒန္တိ။ န
ဟေတ္ထ ဒေဝါတိ ဧတသ္မိံ သီလဝန္တာနံ ဂန္ဓေ ဒေဝါ န ပဋိက္ကလသညိနော၊
ဣဋ္ဌကန္တမနာပသညိနောယေဝါတိ ဒီပေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သမုဒ္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၆။ ဒသမေ သမုဒ္ဒတိရေ ပဏ္ဏကုဋီသုတိ စက္ကဝါဋ္ဌမဟာသမုဒ္ဒပိဋ္ဌိယံ ရဇ-
တပဋ္ဌဝဏ္ဏေ ဝါလုကပုဋိနေ ဝုတ္တပ္ပကာရာသု ပဏ္ဏသာလာသု ဝသန္တိ။ သိယာပိ
နောတိ သိယာပိ အမှာကံ။ အဘယဒက္ခိဏံ ယာစေယျာမာတိ အဘယဒါနံ
ယာစေယျာမ။ ယေဘုယျေန ကိရ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမောမဟာသမုဒ္ဒပိဋ္ဌေ ဟောတိ။
အသုရာနံ န သဗ္ဗကာလံ ဇယော ဟောတိ၊ ဗဟုဝါရေ ပရာဇယောဝ ဟောတိ။
တေ ဒေဝေဟိ ပရာဇိတာပလာယန္တာ ဣသိနံ အဿမပဒေန ဂစ္ဆန္တာ “သက္ကာ
ဣမေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ အမှေ နာသေတိ၊ ဂဏှထ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တေ”တိ^၅
ကုပိတာ အဿမပဒေ ပါနိယသဋ္ဌစက်မနသာလာဒိနိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ။ ဣသယော
အရညတော ဖလာဖလံ အာဒါယ အာဂတာ နံ ဒိသွာပုန ဒုက္ခေန ပဋိပါက-

၁-နိပ္ပန္နသောဘိနော အတ္ထောတိ (သီ၊ သျာ) ၂-အဋ္ဌလိယောတိ (သီ၊ သျာ) ၃-အဗျာမတော (က)

၄-ဗျာမတော ကတွာ (သီ)၊ ဗျာမတော ကရိတွာ (က)၊ ၅-၁-၁၃၆-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ

“အပသဗျတော ကရိတွာ”တိ ပဒဿ သံဝဏ္ဏနာယ သဒ္ဓိံ သံသန္တေတဗ္ဗံ။

၅-ဓုတ္တဟတာယ သုတ္တေတိ (က)

တိကံ ကရေန္တိ။ တေပိ ပုနပ္ပုနံ တထေဝ ဝိနာသေန္တိ။ တဿ “ဣဒါနိ တေသံ သင်္ဂါမော ပစ္စုပ္ပိတော”တိ သုတွာ ဧဝံ စိန္တယိံသု။

ကမံကရေတိ ဣန္ဒြိယကရေ။ ဘယဿ အဘယဿ ဝါတိ ဘယံ ဝါအဘယံ ဝါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ တံ အဘယံ ဒါတုကာမော၊ အဘယံ ဒါတုံ ပဟောသိ။ သစေ ဘယံ ဒါတုကာမော။ ဘယံ ဒါတုံ ပဟောသိ။ အမှာကံ ပန အဘယဒါနံ ဒေဟိတိ။ ဒုဋ္ဌာနန္တိ ဝိရုဒ္ဓါနံ^၁။ ပရုတ္တန္တိ ခေတ္တေ ပတိဋ္ဌာပိတံ။

တိက္ခန္တိ၊ ဥဒ္ဓိန္တိတိ သာယမာသဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ သယနံ အဘိရုပ္ပ နိပန္နော နိဒ္ဒါယ ဩက္ကန္တမတ္တာယ သမန္တာ ဌတွာ သတ္တိသတေန ပဟဠော ဝိယဝိရဝန္တော ဥဋ္ဌဟတိ။ ဒသယောဇနသဟဿံ အသုရဘဝနံ “ကိမိဒ”န္တိ သင်္ခေါဘံ အာပဇ္ဇတိ။ အထ နံ အာဂန္တော “ကိမိဒ”န္တိ ပုစ္ဆန္တိ။ သော “န ကိဉ္ဇိ”တိ ဝဒတိ။ ဒုတိယ-ယာမာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ အသုရနံ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇာ”တိ တံ အဿာသေန္တာနံယေဝ အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဧဝဿ တတော ပဋ္ဌာယ ဂေလညဇာတံ စိတ္တံ ဝေပတိ။ တေနေဝ စဿ “ဝေပစိတ္တိ”တိ အပရံ နာမံ ဥဒပါဒိတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဝတပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၇။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဝတပဒါနီတိ ဝတကောဋ္ဌာသာနိ^၂။ သမတ္တာ-နီတိ ပရိပုဏ္ဏာနိ။ သမာဒိန္တာနီတိ ဂဟိတာနိ။ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယီတိ ကုလေဇေဋ္ဌကာနံ မဟာပိတာ မဟာမာတာ စူဠပိတာ^၃ စူဠမာတာ မာတုလော မာတုလာနီတိအာဒိနံ အပစိတိကာရကော။ သဏ္ဍဝါစောတိ ပိယမုဒုမရု-ဝါစော။ မုတ္တစာဂေါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ။ ပယတပါဏီတိ ဒေယျဓမ္မဒါနတ္ထာယ သဒါ ဓောတဟတ္ထော။ ဝေါဿဂ္ဂရတောတိ ဝေါဿဇ္ဇနေ ရတော။ ယာစ-ယောဂေါတိ ပရေဟိ ယာစိတဗ္ဗာရဟော၊ ယာစယောဂေါတိ ဝါ ယာစ-ယောဂေနေဝ ယုတ္တော။ ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ ဒါနေ စ သံဝိဘာဂေ စ ရတော။ ။ပဌမံ။

၁-ဒုဋ္ဌာနန္တိ ဒုဋ္ဌာနံ ဝိရုဒ္ဓါနံ (သျှာ)

၂-ဝတ္တပဒါနီတိ ဝတ္တကောဋ္ဌာသာနိ (သျှာ)

၃-စူဠပိတာ (သျှာ)

၂-သက္ကနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၈။ ဒုတိယေ မနုဿဘူတောတိ မဂဓရဋ္ဌေ မစလဂါမေ မနုဿဘူတော။ အာဝသထံ အဒါသီတိ စတုမဟာပထေ မဟာဇနဿ အာဝသထံ ကာရေတွာ အဒါသိ။ သဟဿမ္ပိ အတ္တာနန္တိ သဟဿမ္ပိ ကာရဏာနံ၊ ဇနသဟဿေန ဝါ ဝစနသဟဿေန ဝါ ဩသာရိတေ “အယံ ဣမဿ အတ္ထော၊ အယံ ဣမဿ အတ္ထော”တိ ဧကပဒေ ဌိတောဝ ဝိနိစ္ဆိနတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ တတိယေ ဥပသင်္ကမီတိ “သက္ကော ဒေဝရာဇာတိ ကထေန္တိ၊ အတ္ထိ န ခေါ သော သက္ကော၊ ယေန သော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ ဣမမတ္ထံ ဒသဗလံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဥပသင်္ကမိ။ တဉ္စ ပဇာနာမီတိ ဗဟုဝစနေ ဧကဝစနံ၊ တေ စ ဓမ္မေ ပဇာနာမီတိ အတ္ထော။ သက္ကော ကိရ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ မဂဓရဋ္ဌေ မစလဂါမေ မသော နာမ မာဏဝေါ အဟောသိ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္ထော။ ဗောဓိသတ္တစရိယာ ဝိယ စ တဿ စရိယာ အဟောသိ။ သော တေတ္ထိံသ ပုရိသေ ဂဟေတွာ ကလျာဏမကာသိ။ ဧကဒိဝသံ အတ္တနောဝ ပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂါမမဇ္ဈေ မဟာဇနဿ သန္နိပတိတဋ္ဌာနေ ကစဝရံ ဥဘတော- ပဿေသု အပဗျူဟိတွာ တံ ဌာနံ ရမဏီယံ အကာသိ။ ပုန တတ္ထေဝ မဏ္ဍပံ ကာရေသိ။ ပုန ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ သာလံ ကာရေသိ။ ဂါမတော စနိက္ခမိတွာ ဂါဝုတမ္ပိ အနုယောဇနမ္ပိ တိဂါဝုတမ္ပိ ယောဇနမ္ပိ ဝိစရိတွာ တေဟိ သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိသမံ သမံ အကာသိ။ တေ သဗ္ဗေဝ ဧကန္တန္တာ တတ္ထ တတ္ထ သေတုယုတ္တဋ္ဌာနေ သေတုံ၊ မဏ္ဍပသာလာပေါက္ခရဏိမာလာဝစ္ဆရောပနာဒီနံ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု မဏ္ဍပသာလာပေါက္ခရဏိမာလာဝစ္ဆရောပနာဒီနိံ ကရောန္တာ ဗဟုံ ပုညမကံသု။ မသော သတ္တ ဝတပဒါနိ ပူရေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ သဒ္ဓိံ သဟာယေဟိ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ ဇာနာတိ။ တေနာဟ ယေသံ၊ ဓမ္မာနံ သမာဒိန္နတ္တာ သက္ကော သက္ကတ္တံ အဇ္ဈဂါ၊ တဉ္စ ပဇာနာမီတိ။ အယံ သက္ကဿ သက္ကတ္တာမိဂမေ သင်္ခေပကထာ၊ ဝိတ္တာရော ပန သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာယ သက္ကပဉ္စဝဏ္ဏနာယံ၊ ပုတ္တော။ ။တတိယံ။

၁-မဏ္ဍပါဒိနိ (သီ၊ သျာ) ၂-ယေသဉ္စ (သီ၊ သျာ၊ က) ၃-ဒီ-ဋ ၂-၃၀၂-ပိဋေ။

၄-ဒလိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ စတုတ္ထေ မနုဿဒလိဒ္ဓေါတိ မနုဿအဓနော။ မနုဿကပဏောတိ မနုဿကာရညတံ ပတ္တော။ မနုဿဝရာကောတိ မနုဿလာမကော။ တတြာတိ တသ္မိံ ဌာနေ၊ တသ္မိံ ဝါ အတိရောစနေ။ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ အဝဇ္ဈာယန္တိ လာမကတော စိန္တေန္တိ။ ခိယုန္တိတိ ကထေန္တိ ပကာသေန္တိ။ ဝိပါစေန္တိတိ တတ္ထ တတ္ထ ကထေန္တိ ဝိတ္တာရေန္တိ။ သော ခေါ မာရိသာတိ ဧတ္ထ အယမနုပုဗ္ဗိကထာ—သော ကိရ အနုပ္ပန္န ဗုဒ္ဓေ ကာသိရဋ္ဌေ ဗာရာဏသိရာဇာ ဟုတွာ သမုဿိတဗ္ဗဇပဋ္ဌာကနာနာလင်္ကာရေန^၁ သုဋ္ဌ၊ အလင်္ကတံ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိယာ သမာကဗ္ဗိတနေတ္တေန ဇနကာယေန သမုလ္လောကိယမာနော။ တသ္မိံ စ သမယေ ဧကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဂန္ဓမာဒန-ပဗ္ဗတာ အာဂမ္မ တသ္မိံ နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရတိ သန္တိန္ဒြိယော သန္တမာနသော ဥတ္တမဒမထသမန္နာဂတော။ မဟာဇနောပိ ရာဇဂတံ^၂ စိတ္တိကာရံ ပဟာယ ပစ္စေကဗုဒ္ဓမေဝ ဩလောကေသိ။ ရာဇာ “ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ဇနကာယေ ဧကောပိ မံ န ဩလောကေတိ၊ ကိန္နု ခေါ ဧတ”န္တိ ဩလောကေန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အဒ္ဓသ။ သောပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော ဟောတိ ပစ္ဆိမဝယေ ဌိတော။ စိဝရာနိပိဿ ဇိဏ္ဏာနိ၊ တတော တတော သုတ္တာနိ ဂဠုန္တိ။ ရညော သတသဟဿာဓိကာနိ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ ပူရိတပါရမိံ^၃ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ စိတ္တပ္ပသာဒမတ္တံ ဝါ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ဝန္တနမတ္တံ ဝါ နာဟောသိ။ သော ရာဇာ “ပဗ္ဗဇိတော မညေ သေ ဥသုယာယ မံ န ဩလောကေတိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ “ကွာယံ ကုဋ္ဌိစိဝရာနိ^၄ ပါရတော”တိ နိဠုဘိတွာ^၅ ပက္ကာမိ။ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန မဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိပါကာဝသေသေန မနုဿ-လောကံ အာဂစ္ဆန္တော ရာဇဂဟေ ပရမကပဏာယ ဣတ္ထိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္တိ^၆ ဂဏှိ။ ဂဟိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သာ ဣတ္ထိ ကဋ္ဌိကမတ္တမိ ဥဒရပူရံ နာလတ္ထ။ တဿ ကုစ္ဆိဂတဿေဝ ကဏ္ဏနာသာ ဝိလိနာ၊ သင်္ခပလိတကုဋ္ဌိ^၆ ဟုတွာ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တော။ မာတာပိတရော နာမ ဒုက္ကရကာရိကာ ဟောန္တိ၊ တေနဿ မာတာ ယာဝ ကပါလံ ဂဟေတွာ စရိတုံ န သက္ကောတိ၊ တာဝဿ ကဋ္ဌိကမိ ဥဒကမိ အာဟရိတွာ အဒါသိ။ ဘိက္ခာယ စရိတုံ သမတ္တကာလေ ပနဿ ကပါလံ ဟတ္ထေ ဒတွာ “ပညာယိဿသိ သကေန ကမ္မေနာ”တိ ပက္ကာမိ။

၁-သမုဿိတဗ္ဗဇပဋ္ဌာကံ နဂရာလင်္ကာရေဟိ (သျှာ)	၂-ရာဇာနံ တံ (သျှာ)
၃-အဝလမ္ပန္တိ (ဋီကာ)	၄-ကုဋ္ဌိ စိဝရာနိ (သိ)
၅-နိဠုဘိတွာ (သိ)၊ နန္ဒဟိတွာ (သျှာ)	၆-သင်္ခသဒိသကုဋ္ဌိ (သျှာ)

အထဿ တတော ပဋ္ဌာယ သကလသရီရတော မံသာနိ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပတန္တိ၊ ယူသံ ပဉ္စရတိ၊ မဟာဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ။ ယံ ယံ ရစ္ဆံ နိဿာယ သယတိ၊ သဗ္ဗရတ္တိံ မဟာရဝေန ရဝတိ။ တဿ ကာရုညပရိဒေဝိတသဒ္ဓေန သကလဝီထိယံ မနုဿာ သဗ္ဗရတ္တိံ နိဒ္ဒံ န လဘန္တိ။ တဿ တတော ပဋ္ဌာယ သုခသယိတေ ပဗောဓေတိတိ **သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ**တွေဝ နာမံ ဥဒပါဒိ။ အထာပရေန သမယေန ဘဂဝတိ ရာဇဂဟံ သမ္ပတ္တေ နာဂရာ သတ္တာရံ နိမန္တေတွာ နဂရမဇ္ဈေ မဟာမဏ္ဍပံ ကတွာ ဒါနံ အဒံသု။ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါပိ ကုဋ္ဌိ ဂန္တော ဒါနဂ္ဂမဏ္ဍပဿ အဝိဒူရေ နိသီဒိ။ နာဂရာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန^၁ ပရိဝိသန္တာ တဿာပိ ယာဂုဘတ္တံ အဒံသု။ တဿ ပဏီတဘောဇနံ ဘုတ္တဿ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ အဟောသိ။ သတ္တာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ အနုမောဒနံ ကတွာ သစ္စာနိ ဒီပေသိ၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ နိသိန္နဋ္ဌာနေ နိသိန္နောဝ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော။ သတ္တာ ဥဋ္ဌာယ ဝိဟာရံ ဂတော။ သောပိ စုမ္ပုဋ် အာရုယ ကပါလမာဒါယ ဒဏ္ဍမောလုပ္ပ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော ဝိဗ္ဗန္တာယ ဂါဝိယာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတော မတ္တိက-ပါတိံ^၂ ဘိန္ဒိတွာ သုဝဏ္ဏပါတိံ^၃ ပဋိလဘန္တော ဝိယ ဒုတိယစိတ္တဝါရေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အတ္တနော ပုညံ နိဿာယ အညေ ဒေဝေ အတိက္ကမ္မ ဝိရောစိတ္တံ။ တံ ကာရဏံ ဒဿေန္တော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော **သော ခေါ မာရိသာ**တိအာဒိမာဟ။

သဒ္ဓါတိ မဂ္ဂေနာဂတသဒ္ဓါ။ **သီလဉ္စ** ယဿ ကလျာဏန္တိ ကလျာဏသီလံ နာမ အရိယသာဝကဿ အရိယကန္တသီလံ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အရိယ-သာဝကဿ ကေသီလမ္ပိ အကန္တံ နာမ နတ္ထိ၊ ဣမသ္မိံ^၄ ပနတ္ထေ ဘဝန္တရေပိ အပ္ပဟိနံ ပဉ္စသီလံ အဓိပ္ပေတံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရာမဏေယျကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ပဉ္စမေ **အာရာမစေတျာ**တိ အာရာမစေတိယာနိ။ **ဝနစေတျာ**တိ ဝနစေတိယာနိ။ ဥဘယတ္တာပိ စိတ္တိကတဋ္ဌေန စေတျံ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **မနုဿရာမ-ဏေယျဿာ**တိ မနုဿရမဏီယဘာဝဿ။ ဣဒါနိ မနုဿရမဏီယကဝသေန ဘူမိရမဏီယကံ ဒဿေန္တော **ဂါမေ ဝါ**တိအာဒိမာဟ။ ။ပဉ္စမံ။

၁-ပဏီတေဟိ ခါဒနီယဘောဇနီယေဟိ (သီ) ၂-မတ္တိကစာဒ္ဒိံ (သျှာ) ၃-စေတျန္တိ (သျှာ)

၆-ယဇမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ ဆဋ္ဌေ ယဇမာနာနန္တိ ယဇန္တာနံ။ တဒါ ကိရ အင်္ဂမဂဓဝါသိကာ မနုဿာ အနုသံဝစ္ဆရံ သပ္ပိမရုဖာဏိတာဒိသု အဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဒါရူနံ သပ္ပိမတ္ထေ သကဋဘာရေ ရာသိံ ကတွာ အဂ္ဂိံ ဒတွာ ပဇ္ဇလိတကာလေ “မဟာဗြဟ္မာနော ယဇာမာ”တိ တံ သဗ္ဗံ ပက္ခိပန္တိ။ “ဧကဝါရံ ပက္ခိတ္တံ သဟဿ-ဂုဏဖလံ ဒေတီ”တိ နေသံ လဗ္ဗိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “သဗ္ဗေပိမေ သဗ္ဗအဂ္ဂါနိ ဂဟေတွာ ‘မဟာဗြဟ္မာနော ယဇာမာ’တိ အဂ္ဂိမိ ဈာပေန္တိ၊ အဖလံ ကရေန္တိ၊ မယိ ပဿန္တေ မာ နဿန္တု၊ ယထာ ဗုဒ္ဓဿ စေဝ သံဃဿ စ ဒတွာ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ ဧဝံ ကရိဿာမီ”တိ ဒါရုရာသိံ ဇလာပေတွာ ဩလောကေန္တေသု မနုဿေသု ပုဏ္ဏမဒိဝသေ^၁ ဗြဟ္မတ္တဘာဝံ မာပေတွာ မဟာဇနဿ ပဿန္တဿေဝ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဘိန္ဒိတွာ နိက္ခန္တော ဝိယ အဟောသိ။ မဟာဇနော ဒိသ္မာ “ဣမံ ယညံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ မဟာဗြဟ္မာ အာဂစ္ဆတီ”တိ ဇဏ္ဍုကေဟိ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာယ အဇ္ဈလိံ ပဂ္ဂယ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ မြာဟ္မဏာ အာဟံသု “တုမေ ‘မယံ တက္ကေန ကထေမာ’တိ မညထ၊ ဣဒါနိ ပဿထ၊ အယံ ဝေါဗြဟ္မာ သဟတ္တာ ယညံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ အာဂစ္ဆတီ”တိ။ သက္ကော အာဂန္တာ ဒါရုစိတကမတ္ထကေ အာကာသေ ဌတွာ “ကဿာယံ သက္ကာရေ”တိ ပုစ္ဆိ။ တုမှာကံ ဘန္တေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှထ နော ယညန္တိ။ တေန ဟိ အာဂစ္ဆထ၊ မာ တုလံ^၂ ဆဋ္ဌေတွာ ဟတ္ထေန တုလယိတ္ထ၊ အယံ သတ္တာ ဓုရဝိဟာရေ ဝသတိ၊ တံ ပုစ္ဆိဿာမ “ကဿ ဒိန္တံ မဟပ္ပလံ ဟောတီ”တိ ဥဘယရဋ္ဌဝါသိနော ဂဟေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။

တတ္ထ ပုညပေက္ခာနန္တိ ပုညံ ဣစ္ဆန္တာနံ ပုညတ္ထိကာနံ။ ဩပဓိကံ ပုညန္တိ ဥပဓိဝိပါကံ ပုညံ။ သံဃေ ဒိန္တံ မဟပ္ပလန္တိ အရိယသံဃေ ဒိန္တံ ဝိပ္ပုရိရဝန္တိ ဟောတီ။ ဒေသနာဝသာနေ စတုရာသိတိပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ပိဝိံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ မနုဿာ သဗ္ဗာနိ အဂ္ဂဒါနာနိ ဘိက္ခုသံဃဿ အဒံသု။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-ဗုဒ္ဓဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၃။ သတ္တမေ ဥဋ္ဌေဟိတိ ဥဋ္ဌဟ ဃဋ္ဌ ဝါယမ။ ဝိဇိတသင်္ခါမာတိ ရာဂါဒိနဇ္ဈေဝ ဒွါဒသယောဇနိကဿ စ မာရဗလဿ ဇိတတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဧဝံ

၁-ပုဏ္ဏမိဒိဝသေ(သျှာ) ၂-မဟာတုလံ(သီ)
 သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၁

အာလပတိ။ ပန္နဘာရာတိ ဩရောပိတခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရဘာရ။ ပန္န-
ရသာယ ရတ္တိန္တိ ပန္နရသာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိံ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဂဟဋ္ဌဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၄။ အဋ္ဌမေ ပုထုဒ္ဓိသတိ စတဿော ဒိသာ စတဿော အနုဒိသာ
စ။ ဘုမ္မာတိ ဘူမိဝါသိနော။ စိရရတ္တသမာဟိတေတိ ဥပစာရပ္ပနာဟိ စိရရတ္တ-
သမာဟိတစိတ္တေ။ ဝန္တေတိ ဝန္တာမိ။ မြဟ္မစရိယပရာယဏေတိ ဒသပိ ဝဿာနိ
ဝိသတိပိ ဝဿာနိ။ပ။ သဠိပိ ဝဿာနိ အာပါဏကောဠိကံ ဧကသေယျံ
ဧကဘတ္တန္တိအာဒိကံ သေဋ္ဌစရိယံ မြဟ္မစရိယံ စရမာနေတိ အတ္ထော။
ပုညကရာတိ စတုပစ္စယဒါနံ ကုသုမ္ဘသုမနပူဇာ ဒီပသဟဿဇာလန္တိ ဧဝမာဒိ-
ပုညကာရကာ။ သီလဝန္တောတိ ဥပါသကတ္ထေ ပတိဋ္ဌာယ ပဉ္စဟိပိ ဒသဟိပိ
သီလေဟိ သမန္နာဂတာ။ ဓမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိတိ ဥမဂ်ဘိန္ဒနာဒိနိ
အကတွာ ဓမ္မိကေဟိ ကသိဂေါရက္ခဝဏ္ဏိဇ္ဇာဒိဟိ ပုတ္တဒါရံ ပေါသေန္တိ။ ပမုခေါ
ရထမာရူဟိတိ ဒေဝါနံ ပမုခေါ သေဋ္ဌော ရထံ အာရဟိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သတ္တာရဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၅။ နဝမေ အဂဝန္တိ နမဿတိတိ ဧကံသံ ဥတ္တရိယံ ဒုကုလံ ကတွာ
မြဟ္မဇာဏုကော ဟုတွာ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ဌပေတွာ နမဿတိ။ သော
ယက္ခောတိသော သက္ခော။ အနောမနာမန္တိ သဗ္ဗဂုဏေဟိ ဩမကဘာဝဿ
နတ္ထိတာယ သဗ္ဗဂုဏနေမိတ္တကေဟိ နာမေဟိ အနောမနာမံ။ အဝိဇ္ဇာသမ-
တိက္ကမာတိ စတုသစ္စပဋိစ္ဆာဒိကာယ ဝဋ္ဋမူလကအဝိဇ္ဇာယ သမတိက္ကမေန။
သေက္ခောတိ သတ္တ သေက္ခော။ အပစယာရာမာတိ ဝဋ္ဋဝိဒ္ဓံသနေ ရတာ။ သိက္ခရေတိ
သိက္ခန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သံဃဝန္တနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၆။ ဒသမေ အဇ္ဈဘာသီတိ ကသ္မာ သေ ပုနပ္ပုနံ ဧဝံ ဘာသတိတိ?
သက္ကဿ ကိရ ဒေဝရညော သဒ္ဓေါ မရုရော၊ သုဗုသိတံ ဒန္တာဝရဏံ၊ ကထန-
ကာလေ သုဝဏ္ဏကိကိဏိကသဒ္ဓေါ ဝိယ နိစ္ဆရတိ။ တံ ပုနပ္ပုနံ သောတုံ
လဘိဿာမီတိ ဘာသတိ။ ပူတိဒေဟသယာတိ ပူတိမ္ပိ မာဘုသရီရေ ဝါ၊
အတ္တနောယေဝ ဝါ သရီရံ အဝတ္တရိတွာ သယနတော ပူတိဒေဟသယာ။

နိမုဂ္ဂါ ကုဏပဓမ္မတေတိ ဒသမာသေ မာတုကုစ္ဆိသင်္ခါတေ ကုဏပသ္မိံ ဧတေ နိမုဂ္ဂါ။ ဧတံ တေသံ ဝိဟယာမီတိ ဧတေသံ ဧတံ ဝိဟယာမိ ပတ္တယာမိ။ န တေ သံ ကောဋ္ဌေ ဩပေန္တိတိ န တေ သံ သန္တကံ ခညံ ကောဋ္ဌေ ပက္ခိပန္တိ။ န ဟိ ဧတေသံ ခညံ အတ္ထိ။ န ကုန္တိတိ န ကုမ္ဘိယံ။ န ကဋ္ဌောဝိယန္တိ န ပစ္ဆိယံ။ ပရနိဋ္ဌိတမေသာနာတိ ပရေသံ နိဋ္ဌိတံ ပရဃရေ ပက္ခံ ဘိက္ခာစာရ-ဝတ္တေန ဒေသမာနာ ဂဝေသမာနာ။ တေနာတိ ဧဝံ ပရိယိဋ္ဌေန။ သုဗ္ဗတာတိ ဒသပိ။ပ။ သဠိပိ ဝဿာနိ သုသမာဒိန္နသုန္ဒရဝတာ။

သုမန္တမန္တိနောတိ ဓမ္မံ သဇ္ဈာယိဿာမ၊ ဓုတင်္ဂံ သမာဒိယိဿာမ၊ အမတံ ပရိဘုဠိဿာမ၊ သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမာတိ ဧဝံ သုဘာသိတဘာသိနော။ တုဏ္ဏိ-ဘူတာ သမဉ္ဇရာတိ တိယာမရတ္တိံ အသနိဃောသေန ဃောသိတာ ၊ ဝိယ ဓမ္မံ ကထေန္တာပိ တုဏ္ဏိဘူတာ သမံ စရန္တိယေဝ နာမ။ ကသ္မာ? နိရတ္ထကဝစနဿာ-ဘာဝါ။ ပုထုမစ္စာ စာတိ ဗဟုသတ္တာ စ အညမညံ ဝိရုဒ္ဓါ။ အတ္တဒဏ္ဍေသု နိဗ္ဗုတာတိ ပရဝိဟေဌနတ္ထံ ဂဟိတဒဏ္ဍေသု သတ္တေသု နိဗ္ဗုတာ ဝိဿဋ္ဌဒဏ္ဍော။ သာဒါနေသု အနာဒါနာတိ သဂဟဏေသု သတ္တေသု စ ဘဝယောနိအာဒိနံ ဧကကောဋ္ဌာသဿာပိ အဂဟိတတ္တာ အဂဟဏာ။ ။ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဆေတွာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၇။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမံ^၁ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၈။ ဒုတိယေ^၂ ဒုဗ္ဗဏ္ဍောတိ ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော။ ဩကောဋိမကောတိ လကုဏ္ဍကော မဟောဒရော။ အာသနေတိ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ။ ကောဇ-ဘက္ခောတိ သက္ကေန ဂဟိတနာမမေဝေတံ။ သော ပန ဧကော ရူပါ-ဝစရမြဟ္တာ၊ “သက္ကော ကိရ ခန္တိဗလေန သမန္တာဂတော”တိ သုတွာ ဝိမံသနတ္ထံ

၁-တေန ဧဝံ (သျှာ)

၃-ကောဒသမံ (သီ)

၂-အသနိဃောသဃောသိတာ (က)

၄-ဒွါဒသမေ (သီ)

အာဂတော။ အဝရုဒ္ဓကယက္ခာ ပန ဧဝရူပံ သံဝိဟိတာရက္ခံ ဌာနံ ပဝိသိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဥပသင်္ကမီတိ ဒေဝါနံ သုတွာ “န သက္ကာ ဒေဝ ဖရသေန စာလေတုံ၊ နိစရတ္တိနာ ပန ခန္တိယံ ဌိတေန သက္ကာ ပလာပေတု”န္တိ တထာ ပလာပေတု-ကာမော ဥပသင်္ကမိ။ အန္တရဓာယီတိ ခန္တိယံ ဌတွာ ဗလဝစိတ္တိကာရံ ပစ္စုပ္ပ-ပေတွာ နိစရတ္တိယာ ဒဿိယမာနာယ သက္ကာသနေ^၁ ဌာတုံ အသက္ကောန္တော အန္တရဓာယိ။ န သူပဟတစိတ္တောမှီတိ ဧတ္ထ သူတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဥပဟတ-စိတ္တောမှီတိ အာဟ^၂။ နာဝတ္ထေန သုဝါနယောတိ န ကောဓာဝတ္ထေန သုအာနယော၊ ကောဓဝသေ^၃ ဝတ္ထေတုံ န သုကရောမှီတိ ဝဒတိ။ န ဝေါ စိရာဟန္တိ ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ၊ အဟံ စိရံ န ကုဇ္ဈာမီတိ^၄ ဝဒတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သမ္ပရိမာယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၆၉။ တတိယေ အာဗာဓိကောတိ ဣသိဂဏေန အဘိသပကာလေ^၅ ဥပ္ပန္နာဗာဓေန အာဗာဓိကော။ ဝါစေဟိ မန္တိ^၆ သစေ မံ သမ္ပရိမာယံ ဝါစေသိ၊ ဧဝမဟံ တမ္ပိ တိကိစ္ဆိဿာမီတိ ဝဒတိ။ မာ ခေါ တုံ မာရိသ ဝါစေသီတိ ဝိနာပိ တာဝ သမ္ပရိမာယံ သက္ကော အမှေ ဗာဓတိ၊ ယဒိ ပန တံ ဇာနိဿတိ၊ နဌာ မယံ၊ မာ အတ္တနော ဧကဿ အတ္တာယ အမှေ နာသေဟိတိ ဝတွာ နိဝါရယိ^၇သု။ သမ္ပရောဝ သတံ သမန္တိ ယထာ သမ္ပရော အသုရိန္ဒော မာယာဝိ မာယံ ပယောဇေတွာ ဝဿသတံ နိရယေ ပက္ကော၊ ဧဝံ ပစ္စတိ။ တုမှေ ဓမ္မိကာဝ၊ အလံ ဝေါ မာယာယာတိ ဝဒတိ။ ကိံ ပန သက္ကော တဿ ကောဓံ တိကိစ္ဆိတုံ သက္ကုဏေယျာတိ။ အာမ သက္ကုဏေယျ။ ကထံ? တဒါ ကိရ သော ဣသိဂဏော ဓရတိယေဝ၊ တသ္မာ နံ ဣသိနံ သန္တိကံ နေတွာ ခမာပေယျ၊ ဧဝဿ ဖာသု ဘဝေယျ။ တေန ပန ဝဠိတတ္တာ တထာ အကတွာ ပက္ကန္တောဝ။ ။တတိယံ။

၄-အစ္စယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၇၀။ စတုတ္ထေ သမ္ပယောဇေသုန္တိ ကလဟံ အကံသု။ အစ္စသရာတိ အတိက္ကမိ၊ ဧကော ဘိက္ခု ဧကံ ဘိက္ခု၊ အတိက္ကမ္မ ဝစနံ အဝေါစာတိ အတ္ထော။

၁-ဒဿိယမာနာယ ပန အာသနေ(သိ)

၂-ဥပဟတစိတ္တောမှီ အဟံ(သိ)၊ န ဥပဟတစိတ္တောမှီတိ အာဟ(သျှာ)

၃-ကောဓေန ဝသေ(သျှာ)၊ ကောဓဝသေန(က)

၄-န ကုဇ္ဈာမိ န ဥပနယာမီတိ(ဋီကာ) ၅-အဘိသတ္တကာလေ(သိ၊သျှာ) ၆-ဝါစေမဟန္တိ(က)

ယထာဓမ္မံ နပ္ပဒိဂ္ဂဏှာတိတိ န ခမတိ။ ကောဓော ဝေါ ဝသမာယာတူတိ
 ကောဓော တုမှာကံ ဝသံ အာဂစ္ဆတု၊ မာ တုမှေ ကောဓဝသံ ဂမိတ္တာတိ
 ဒီပေတိ။ မာ စ မိတ္တေဟိ ဝေါ ဇရာတိတ္ထေဟိတိ နိပါတမတ္တံ၊ တုမှာကံ မိတ္တဓမ္မေ
 ဇရာ နာမ မာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဝါ ကရဏဝစနံ၊ မိတ္တေသု ဝေါ ဇရာ မာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 မိတ္တဘာဝတော အညထာဘာဝေါ မာ ဟောတူတိ အတ္ထော။ အဂရဟိယံ
 မာ ဂရဟိတ္တာတိ အဂါရယံ ဒိဏာသဝပုဂ္ဂလံ မာ ဂရဟိတ္တ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အက္ခောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၁။ ပဉ္စမေ^၁ မာ ဝေါ ကောဓော အဇ္ဈဘဝိတိ ကောဓော တုမှေ
 မာ အဘိဘဝိ၊ တုမှေဝ ကောဓံ အဘိဘဝထ။ မာ စ ကုဇ္ဈိတ္တ ကုဇ္ဈတန္တိ
 ကုဇ္ဈန္တာနံ မာ ပဋိကုဇ္ဈိတ္တ။ အက္ခောဓောတိ မေတ္တာ စ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေါ
 စ။ အဝိဟိံသာတိ ကရဏာ စ ကရဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ။ အထ ပါပဇနံ
 ကောဓော၊ ပဗ္ဗတောဝါဘိမဒ္ဒတိတိ လာမကဇနံ ပဗ္ဗတော ဝိယ ကောဓော
 အဘိမဒ္ဒတိတိ။ ။ပဉ္စမံ၂။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

သက္ကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

သဂါထာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ ပဌမော ဘာဂေါ။

သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

သံဝဇ္ဈိတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကတညှနော	၃၁၅	အစဝနဓမ္မံ	၁၉၀
အကတယောဂ္ဂေါ	၁၅၂	အစေတသံ	၂၆၅
အကတဟတ္ထော	၁၅၂	အစ္စယော	၆၂
အကတူပါသနော	၁၅၂	အစ္စယံ	၆၃
အကာလိကော	၄၂	အစ္စသရာ	၃၂၄
အင်္ဂိဉ္ဇနံ	၆၀	အစ္စာဓာယ	၇၅
အင်္ဂိဿဝံ	၁၉၇	အစ္စေန္တိ	၂၂
အကောဝိဒါ	၂၁၀	အစ္ဆရာ	၂၀
အက္ခောဓော	၃၂၅	အစ္ဆရာဂဏသဃ်ဉ္ဇံ	၈၀
အက္ခောသကဘာရဒ္ဒါဇော	၂၀၉	အစ္ဆရာသဃ်ပရိဝုတာ	၂၀
အက္ခောသတိ	၁၅၀၊ ၂၁၀	အစ္ဆေစ္ဆိ	၄၅
အက္ခာတာရံ	၄၃	အစ္ဆေဇ္ဇ နေဿတိ	၁၇၃
အခိလောဓ ပဓာနဝါ	၂၄၀	အဇရသာ	၈၇
အက္ခေယုသညိနော	၄၃	အဇိတော	၁၂၀
အဂရဟိယံ မာ ဂရဟိတ္ထ	၃၂၅	အဇိနက္ခိပနိဝတ္ထော	၁၆၆
အဂါရဝေါ	၁၈၆	အဇိနံ အဇာပယံ	၁၆၆
အဂါရံ	၅၁	အဇ္ဇသဋ္ဌိ	၂၁၉
အဂ္ဂါဠဝေ စေတိယေ	၂၄၆	အဇ္ဈတ္တမေဂုဇ္ဇလယာမိ	၂၁၇
အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇော	၂၁၂	အဇ္ဈာရဟတိ	၃၁၃
အဂ္ဂိဟုတ္တံ	၂၁၄	အဇ္ဈေသနံ	၁၈၃
အဂ္ဂိ ဇုဟတိ	၂၁၄	အဇ္ဈောဂါဠပ္ပတ္တော	၂၆၉
အင်္ဂါနိ	၃၅	အညတရာ ဒေဝတာ	၁၂
အင်္ဂါရဝဿံ	၂၉၅	အညထာ သန္တံ	၆၁
အင်္ဂါရသံ	၁၃၉	အညမညာဘိဂိဇ္ဈန္တိ	၅၁
အဃဂါမိနံ	၁၁၈	အညာဏမူလပ္ပဘဝါ	၂၄၄
အဃံ	၆၀၊ ၁၀၄	အညာသိကောဏ္ဍညော	၂၅၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အညံ ခေါ် ဧတံ	၁၅၂	အနာဝဋ်	၁၀၂
အဋ္ဌိယာမိ	၁၇၆	အနာဝိလော	၂၁၇
အဋ္ဌိသုသမာဂတံ	၂၈၁	အနာသဝေါ ဈာယာမိ	၁၇၀
အဋ္ဌိ ကတွာ	၁၆၃	အနိက္ခိဋ္ဌိတာဝိ	၄၁
အဗျာ	၁၂၆	အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ	၂၉
အတက္ကာဝစရော	၁၇၉	အနိဗ္ဗမာနေန	၂၄၃
အတရိ	၁၇	အနိဿံ	၄၅
အတိကာလေန	၂၆၈	အနုဇီဝိနော	၁၄၈
အတိဏ္ဍပုဗ္ဗံ	၂၇၉	အနုဋ္ဌဟံ	၃၁၁
အတိပါတေယျ	၁၀၈	အနုဋ္ဌာနံ	၉၃
အတိဒိဝါ	၂၆၈	အနုဋ္ဌိတာ	၁၆၆
အတိဒေဝပတ္တော	၁၈၉	အနုပုတ္တသဒတ္တာ	၁၂၇
အတိရစ္ဆာနဂါမိနော	၂၀၃	အနုရောဓိရောဓေသု	၁၆၂
အတိဝေလာ	၂၈၄	အနုဝိလောကေတွာ	၂၅၃
အတိဝေလံ	၂၆၆	အနုသာသံ	၉၆
အတ္တဒဏ္ဍေသု နိဗ္ဗုတာ	၃၂၃	အနုဿုကာ	၅၁
အတ္တသမ္ဘုတာ	၁၂၆	အနုပယော	၂၄၄
အတ္တဝတိ	၇၇	အနုပလိတ္တော	၁၉၀
အတ္တဝသံ	၂၄၅	အနေကာကာရသမ္ပန္နံ	၂၆၀
အတ္တာဘိသမယာ	၁၄၆	အနေဇော	၁၉၀၊ ၂၀၆
အထေတ္ထ မိရာ	၆၀	အနေလဂလာယ	၂၅၂
အဒဏ္ဍာဝစရာ	၃၁၄	အနောကော	၁၇၂
အဓိမုစ္ဆေယျ	၁၆၆	အနောမနာမံ	၈၀၊ ၃၂၂
အနစ္စရိယာ	၁၈၀	အန္တရဓာယိ	၁၉၊ ၁၈၆
အနညပေါသီ	၁၉၀	အန္တလိက္ခစရော	၁၆၃
အနဓိဝါသေန္တော	၁၉၆	အန္တေန	၇၈
အနန္တဒဿီ ဘဂဝါဟမသ္မိ	၁၉၂	အန္တေဝါသိကာ	၂၄၃
အနလင်္ကတာ	၅၁	အန္တောကသမ္ပု	၂၁၂
အနာဂတပ္ပဇပ္ပိယ	၂၇	အန္တောဇဋ္ဌာ	၄၈
အနာထပိဏ္ဍိကဿ	၁၂	အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ	၁၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အန္ဓကဝိန္ဒ	၂၀၂	အပ္ပါဏကေ	၂၁၆
အန္ဓဝနံ	၁၇၄	အပ္ပါဟာရံ	၅၂
အန္ဓဒေါ	၇၀	အပ္ပိစ္ဆော	၁၁၃
အန္ဓာဝိဋ္ဌာ	၁၆၄	အပ္ပေါဿုက္ကတာယ	၁၈၁
အန္ဓာဝိသိတွာ	၁၁၇	အပ္ပေါဿုက္ကော	၂၇၀
အန္ဓေသံ	၁၆၃	အပ္ပံ	၂၀
အပစယာရာမာ	၃၂၂	အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော	၁၆၁
အပစိတာ	၂၄၂	အဗ္ဗုဒါ ဇာယတေ ပေသိ	၂၇၅
အပစေယျာ	၂၃၈	အဗ္ဗုဒေါ နိရယော	၂၀၀
အပနာမေသိ	၂၇၇	အဗ္ဗုယု	၅၁
အပဗောဓတိ	၃၆	အဗ္ဗသမံ	၁၅၄
အပဗျာမတော	၃၁၆	အဗ္ဗုတဝိတ္တဇာတာ	၂၄၂
အပရဒ္ဓေါ	၁၅၅	အဗ္ဗုယျာသိ	၁၄၂
အပဝိဒ္ဓါ	၁၀၇	အဗ္ဗောကာသေ	၁၅၆၊ ၁၆၃
အပါပုရေတံ	၁၈၂	အဗျဂ္ဂမနသော	၁၅၀
အပါရုတာ	၁၈၅	အဗျတ္တေန	၃၅
အဝိဟာလု	၂၄၈	အဘယဒက္ခိဏံ	၃၁၆
အပုနဗ္ဗဝါယ	၂၇၉	အဘယာ နာမ သာ ဒိသာ	၈၂
အပေဟိ	၁၇၀	အဘဿထ	၁၇၀
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော	၂၀၆	အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ	၁၃
အပ္ပတိဿော	၁၈၆	အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ	၁၂
အပ္ပတ္တမာနသော	၁၆၈	အဘိညာဝေါသိတော	၂၁၂
အပ္ပမာဒေန အဏ္ဏဝံ	၃၀၂	အဘိတ္ထဝိ	၂၅၁
အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ	၂၀၄	အဘိနန္ဒနာ	၂၄၄
အပ္ပမာဒေါ	၁၄၂	အဘိနန္ဒန္တိ	၇၉
အပ္ပမေယျံ ပမိနန္တော	၁၉၆	အဘိဘူသမ္ဘဝံ	၂၀၃
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ	၁၅၈	အဘိဝန္ဓေ	၇၆
အပ္ပရဇက္ခာ	၁၈၃	အဘိသန္ဓိစူ	၁၅၂
အပ္ပသ္မေကေ	၅၆	အဘောဇနေယျံ	၂၁၂
အပ္ပဟရိတေ	၂၁၆	အမစ္စုဓေယျံ	၁၇၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အမတဿ ခွါရံ	၁၀၂	အသမ္ပုဋ္ဌာ	၂၅
အမတံဒဒေါ	၇၉	အဿမေမော	၁၃၄
အမနာပါ	၇၄	အဿဝနတာ	၁၅၀၊ ၁၀၂
အဗ္ဗုဇော	၁၀၂	အသလ္လီနေန	၂၀၆
အရဏာ	၉၅	အသာတာ	၇၄
အရတိ	၃၄	အသိတော	၁၇၇
အရတော	၂၄၇	အသိတံ	၂၅၄
အရဟတံ	၁၀၀	အဿုမုခါ	၅၀
အရဟန္တေ	၂၄၂	အသုရိန္ဒကဘာရဒွါဇော	၂၁၀
အရဟန္တော	၁၂၇	အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန	၁၅၂
အရိဋ္ဌကော	၁၅၆	အသေစနကမောဇဝံ	၂၀၉
အရိယမဂ္ဂေါ	၃၄	အသောစံ	၁၆၆
အရိယာ	၉၁	အသောစာပယံ	၁၆၆
အရိယူပဝါဒိနော	၃၁၅	အဟနံ	၁၆၆
အလတ္ထ	၂၂၀	အဟုဝ	၈၆
အလဒ္ဓါ	၁၇၂	အဟိံသကဘာရဒွါဇော	၂၁၁
အလောလုပံ	၅၂	အဟိံသကာယံ	၂၁၁
အဝဟနနဋ္ဌေန	၁၆	အဟေဌယာနော	၃၅
အဝါယာမံ	၃၁၁	အဟေဌယံ	၅၉
အဝိကမ္မမာနော	၄၄	အံသော	၂၇၉
အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမာ	၃၂၂		
အဝိတက္ကဈာယီ	၁၇၂	[အာ]	
အဝိဟညမာနော	၇၄	အာကင်္ခမာနော	၂၄၃
အဝိဟိံသာ	၃၂၅	အာကိဏ္ဏကမ္မန္တော	၂၇၂
အဝိတဂန္ဓံ	၁၃၉	အာကိဏ္ဏလုဒ္ဓေါ	၂၇၂
အဝံသိရာ	၉၉	အာဂဉ္ဇု	၁၇၃
အသင်္ခရာနော	၁၇၂	အာဂုံ	၁၇၀
အဿတရိံ	၂၀၁	အာစရိယံ	၂၄၂
အသပ္ပုရိသော	၁၄၆	အာဇာနိယော	၃၂-၂၅၁
အသ္မာဘိဇ္ဇေန္တိ ဇနာ	၁၉၁	အာတာပီ	၄၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၃၁

ပဒါနုက္ကမော
[အာ] ပိဋကော်

အာတုရဿ	၂၆၃
အာဒိကလျာဏံ	၁၅၇
အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ	၂၅၅
အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ	၁၀၀
အာဒီနဝေါ ဧတ္ထ	၄၁
အာနန္ဒော	၂၆၆
အာဗာဓိကော	၃၂၄
အာဘဿရာ	၁၆၅
အာမောဒမာနော	၁၅၃
အာယတိံ သံဝရာယ	၆၃
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၁၁၃-၂၆၄
အာရမ္ဘထ	၂၀၃
အာရာ	၂၇၂
အာရာမစေတျာ	၃၂၀
အာရာမရောပါ	၈၃
အာလယရတာ	၁၇၉
အာလယရာမာ	၁၇၉
အာလယသမ္ပုဒိတာ	၁၇၉
အာလသျံ	၉၃
အာလောကေတိ	၂၆၅
အာဝသထံ	၃၁၈
အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော	၂၈၁
အာသဇ္ဇ	၁၂၃
အာသယော	၈၉
အာသာဒေတဗ္ဗံ	၆၂
အာသတ္တိယော	၂၈၈
အာဟုတိံ	၁၈၈
အာဟုနေယျော	၁၉၀
အာဠာဘိကာ	၁၇၄
အာဠာဘိယံ	၂၈၉

ပဒါနုက္ကမော
[အ] ပိဋကော်

အုဿံ	၃၀၅
အုစ္ဆာဂတံ	၁၀၈
အုစ္ဆာရူပါယိတော	၈၉
အုစ္ဆာ လောဘံ	၅၁
အုဇ္ဈတိ	၂၃၈
အုဏာယိကာ	၂၂၀
အုတိပိ သော ဘဂဝါ	၃၁၂
အုတိ ဝိဒ္ဓါ	၁၆၆
အုတောဇာ	၂၇၈
အုတော ဗဟိဒ္ဓါ	၁၇၇
အုတ္တရဒဿနေန	၁၃၈
အုတ္တာဂါရဿ	၁၀၆
အုတ္တိ မလံ	၈၈
အုပ္ပပ္ပယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၁၇၉
အုပ္ပိပါဒါ	၁၆၆
အုဒ္ဓေါ	၁၉၆
အုဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ	၄၅
အုန္နကဿ	၂၇၄
အုန္နဒီလံ	၇၂
အုရိယာပထသမသိသိ	၁၆၉
အုဿတ္တံ (အုဿတ္တံ)	၁၅၂
အုသိဂိလိပဿေ	၁၆၈
အုသိသံဃနိသေဝိတံ	၈၄
အုသီနံ အုသိသတ္တမော	၂၅၅

[ဤ]

ဤသာ	၂၃၁
ဤသာမုခေန	၃၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဥက္ကဋ္ဌေယျ	၁၂၅
ဥဂပုတ္တာ	၂၄၆
ဥဋ္ဌိတည	၁၈၄
ဥစ္စာဝစာ	၁၁၅
ဥစ္ဆန္ဒမူလံ မေ ဝနံ	၂၄၃
ဥဇ္ဈာနသညိကာ	၆၁
ဥဇ္ဈာပယာမသေ	၂၈၂
ဥဇ္ဈာယန္တိ	၂၀၃၊ ၃၁၉
ဥဇုကော	၈၂
ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ	၂၁၉
ဥညာတဗ္ဗာ	၁၂၁
ဥဋ္ဌာနဝိရိယာမိဂတဿ	၅၉
ဥဋ္ဌေဟိ	၃၂၁
ဥဒဓိနံ	၁၁၈
ဥဒပါနံ	၈၃
ဥဒါဟု ကာဝေယျမတ္တော	၁၆၂
ဥဒုမ္မရဒဏ္ဍံ	၁၆၇
ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ	၁၄၆
ဥဒ္ဓဋ္ဌာ	၁၀၆
ဥပကော	၈၆
ဥပစ္စဂုံ	၈၆
ဥပဗုဒ္ဓိဒံ	၁၄၃
ဥပမိ	၃၀
ဥပမိသင်္ခယေ	၁၇၇
ဥပမိသု	၁၅၉
ဥပမိံ ဝိဒိတွာ	၁၆၆
ဥပနိယတိ	၂၀
ဥပလာပေတုံ	၁၅၄
ဥပဝတ္တနေ	၂၀၄
ဥပသမေန	၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဥပဿယံ	၈၃
ဥပ္ပစ္စာပိ	၂၈၁
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ	၂၉
ဥပ္ပလိနိယံ	၁၈၄
ဥပ္ပါဋကေဟိ သဉ္ဇန္တော	၂၁၉
ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော	၂၉
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ	၂၅၄
ဥဘိန္တံ တိကိစ္ဆန္တာနံ	၂၁၀
ဥမ္မဂ္ဂပထံ	၂၅၅
ဥရဂေါ	၁၂၁
ဥဿုက္ကဇာတေသု	၅၁
ဥဿုက္ကမာပန္တော	၁၅၃
ဥဿောဠိကာယ	၂၁၉
ဥဋ္ဌာရေ ဥဋ္ဌာရေ	၁၂၈
[ခိ]	
ဦဟစ္စ မနေဇာ	၇၂
[ဧ]	
ဧကံ	၈
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ	၁၅၊ ၂၂၇
ဧကင်္ဂမေတံ ထေယျာနံ	၂၇၂
ဧကစိဝရော အဋ္ဌာသိ	၃၈
ဧကနာဋ္ဌာယံ မြာဟ္မဏဂါမေ	၂၂၂
ဧကမာသိ	၁၇၅
ဧကမူလံ	၇၉
ဧကသတံ ဧကသတံ	၁၇၁
ဧကော	၁၈၇
ဧကောဟံ ဈာယံ	၁၇၂
ဧကိကူလသ္မိံ	၁၉၃
ဧကိဇဉ်	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဇ]		[က]	
တေတော ဘိယျော	၂၄၆	ကကုဓော ဒေဝပုတ္တော	၁၀၄
တောဝ ပရမော	၈၄	ကင်္ခါ	၂၄၄
တ္ထေသာ ဆိဇ္ဇတေ ဇဋ္ဌာ	၄၉	ကစ္စာယနော	၁၂၀
ဧဝံ	၃	ကစ္စိ တေ ကုဋိကာ	၃၆
ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စ၊ စ	၁၅၄	ကစ္ဆေ	၁၀၁
ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော	၅၆	ကဋုကာ	၇၄
ဧသာ အာဘာ	၅၀	ကဏာဇကံ	၁၄၆
ဧဟိပဿိကော	၄၂	ကဏ္ဍပဉ္စမေဟိ	၃၁၃
ဧန္တိ မာရဝသံ	၁၇၇	ကတာဝီ	၅၀
[ဩ]		ကတူပါသနော	၁၀၈
ဩကမ္ပေတွာ	၁၆၇	ကတံ ကရဏီယံ	၁၈၈
ဩကောဋိမကော	၁၄၉	ကထံ ဇာနေမု	၅၀
ဩသတိဏ္ဍောတိ	၂၃	ကထံ နမေယျ	၁၆၆
ဩသတိဏ္ဍံ	၁၉၀	ကထံ နွယံ သဇ္ဇတိ ဂဗ္ဘရသ္မိံ	၂၇၄
ဩသမတရိ	၁၆	ကထံ ယာတြာ ဘဝိဿတိ	၅၁
ဩစရကာ	၁၃၈	ကထံဝိဟာရီဗဟုလော	၁၇၂
ဩစရိတွာ	၁၃၈	ကထံသု တရတိ ဩဃံ	၃၀၂
ဩတာရာပေက္ခော	၁၇၀	ကထံသု လဘတေ ပညံ	၃၀၃
ဩဓေန္တိ	၂၅၂	ကဒရိယာ	၈၅
ဩပဓိကံ ပုညံ	၃၂၁	ကပ္ပ	၁၄
ဩပနေယျိကော	၄၂	ကမနီယာနိ	၆၀
ဩပိလာပေသိ	၂၁၆	ကမမာနံ	၈၀
ဩပေန္တိ	၃၂၃	ကမ္မံ	၈၄
ဩဘာသေတွာ	၁၅	ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ	၁၅၉
ဩမဋ္ဌော	၄၆	ကယိရာ စေ ကယိရာထေနံ	၁၀၀
ဩဝဒတိ	၂၆၄	ကရဿု ရူပါနိ	၁၆၇
ဩဟာရိနံ	၁၃၅	ကရောဋိ	၃၁၀
ဩဟိတဘာရာ	၁၂၇	ကလလဝသံ	၂၉၅
ဩဟိတသောတာ	၁၆၃	ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓံ	၂၇၄
ဩဟိယျကော	၂၄၆	ကလာယမတ္ထိယော	၂၀၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကလိနာ	၁၉၇
ကလံ	၅၇၊ ၂၀၇
ကလျာဏံ	၉၄
ကဿစ္စယာ	၆၃
ကသိဘာရဒ္ဒါဇဿ	၂၂၂
ကသိရုတ္တိကေ	၁၄၉
ကဟာပဏသတံ	၁၄၀
ကဋ္ဌေဝရေ	၁၀၉
ကဋ္ဌောပိယံ	၃၂၃
ကာဏော	၁၄၉
ကာမဂေဓပရိယုဋ္ဌိတာနံ	၁၅၃
ကာမစ္ဆန္ဓော	၁၅၂
ကာမာနံ အဂ္ဂံ	၁၃၈
ကာမရဇော	၂၆၃
ကာမာလယေ အသတ္တံ	၈၀
ကာမံကရော	၃၁၇
ကာလိကာ	၄၁
ကာလေန	၂၁၅
ကာလံ ကင်္ခတိ	၁၁၆
ကာဝေယျမတ္တာ	၂၆၂
ကာသိကစန္ဒနံ	၁၃၇
ကာဋ္ဌကေသော	၄၀
ကာဋ္ဌသိလာယံ	၁၆၈
ကိစ္စကရော	၁၄၇
ကိစ္ဆေန	၁၈၀
ကိဉ္စ ဇိယိတ္ထ	၁၀၄
ကိတဝဿေဝ	၆၁
ကိတ္တိ	၆၄
ကိပ္ပိသီ	၁၁၇
ကိမန္တရံ	၂၆၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိမိဝ စရသိ မောမူဟာ	၁၇၇
ကိမိဒံ သောပ္ပဿေ ဝါ	၁၆၂
ကိလမတိ ဖန္ဒတိ စ	၂၃၆
ကိလေသသီသံ	၁၆၉
ကိသ္မိ လောကော သမုပ္ပန္နော	၉၈
ကိဿ စာဘိရတော	၈၈
ကိသာဂေါတမီ	၁၇၄
ကိသံ	၅၂
ကိဉ္စနံ	၁၆၅
ကိပ္ပိ ဝါ ပန အညသ္မိ	၁၇၄
ကိဉ္စ တဝေတ္ထ မာရာ	၁၆၀
ကိန္တာဟံ	၃၇
ကိဉ္စ န သောပ္ပဿိ	၁၆၀
ကိဉ္စ မေ ပုရာဏံ	၁၉၂
ကိဉ္စ သံယောဇနော	၈၉
ကိဉ္စ ဟရန္တံ ဝါရေန္တိ	၉၄
ကိဉ္စ သူဓ ဘိတာ	၉၂
ကိဉ္စ သူဓ ဝိတ္တံ	၂၉၉
ကိဉ္စ သောပ္ပဿိ	၁၆၀
ကုက္ကုစ္စဝုပသန္တံ	၂၁၃
ကုက္ကုလဝဿံ	၂၉၅
ကုက္ကုဋ္ဌာ	၂၈၂
ကုဋ္ဌာရီ	၁၉၇
ကုဏီ	၁၄၉
ကုတဿ အဋ္ဌိယကပိဏ္ဍမေတိ	၂၇၄
ကုတော သရာ နိဝတ္တန္တိ	၅၁
ကုပိတော	၂၁၀
ကုပိတော အနတ္တမနော	၂၀၉
ကုဗ္ဗေထ	၅၃
ကုမာရကာ ဓင်္ဂမိဝေါဿဇန္တိ	၂၇၈

ပဒါနုတ္တမော [က]

ပိဋကော်

ကုမာရိဝဏ္ဏသတံ	၁၇၁
ကုမ္ဘိ	၃၂၃
ကုမ္ဘော	၃၅
ကုလပုတ္တာ	၁၈၇
ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိ	၃၁၇
ကုလေသု	၂၆၈
ကုသလော	၅၀
ကုသလီ ဘာသသိ	၈၆
ကုဟိန္ဒြိ	၂၄၇
ကုဟိန္ဒြိ နေတဝေ	၁၆၀
ကုဋ်	၁၂၈
ကေန	၅၇
ကေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ	၂၆
ကေနသုဗ္ဗာဟတော	၈၉
ကေနိဒံ ပကတံ	၁၇၇
ကေနိဓ ကုသလော	၆၃
ကေဝလကပ္ပံ	၁၄
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၁၅၈
ကေဝလံ	၁၉၀
ကေသကမ္မလော	၁၂၀
ကေသာ လောမာ နခါပိ စ	၂၇၅
ကော ဣမံ ဝိဇေယေ ဇဋ်	၄၈
ကောကနဒံ	၁၃၉
ကောစိ လောကသ္မိ	၃၆
ကောတ္ထုကော	၁၁၇
ကောဓာကော	၃၂၃
ကောဓ ဝိဒ္ဓါ ဝိကပ္ပယေ	၁၉၆
ကောဓော ဓုမော	၂၁၇
ကောဓော ဝါ ဝသမာယာတု	၃၂၅

ပဒါနုတ္တမော [ခ]

ပိဋကော်

ကောဓော သတ္တမလံ	၉၄
ကော န ခေါ ဣမံ ဟဗ္ဗသေသံ	၂၁၄
ကော န တံ ဣဒမာဒပယိ	၁၇၆
ကော ပန ဝါဒေါ ရူပိယဿ	၁၄၆
ကောပန္တရော	၆၃
ကောမာရီ	၃၂
ကောမေ	၂၆၆
ကောသလိကာ ကံသပါတိ	၁၅၈
ခရော	၂၇၇
ခါဏုံ ဥရသာသဇ္ဇ	၁၇၃
ခါဒနာ အပနိယတိ	၂၄၀
ခါယတိ	၂၆၆
ခိဏာသဝါ	၁၂၇
ခိရနိကာ	၂၃၆
ခိရမတ္တောဝ	၁၆၁
ခေမံ	၂၅၂
ခေါမဒုဿံ နာမ	၂၄၅
ခဂ္ဂံ ဩလဂ္ဂေတွာ	၃၁၆
ခဉ္ဇော	၁၄၉
ခတ္ထိယမဟာသာလာ	၁၂၆
ခန္တိ	၁၅၂
ခန္တိယာ ဥပသမေန ဥပေတာ	၇၇
ခတ္ထိယော ဒွိပဒံ	၃၂
ခန္တိသောရဏံ	၁၅၂
ခန္တော ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိ	၃၁၃
ခန္ဓာသံ အဓိကုဋ္ဌနာ	၁၇၄
ခန္ဓေသု သန္ဓေသု	၁၇၈
ခိဉ္ဇာ	၈၅
ခိပ္ပံ ဩဒ္ဓိတံ	၁၂၈

ပဒါနုက္ကမော [ဆ] ပိဋကော်

ဆန္ဒဇံ	၆၀
ဆန္ဒဝိနယာ အဃဝိနယော	၆၀
ဆန္ဒော ကာလော	၄၀
ဆမ္ဘိ	၁၅၂
ဆဝေါ	၁၁၇
ဆသု ကုဗ္ဗတိ	၉၀
ဆိန္ဒု သောတံ	၁၀၀
ဆိန္ဒုတမာရိတေ	၁၁၆
ဆိန္ဒုဂန္ထိ	၄၅
ဆေတံ	၂၆၄
ဆေတွာ ဒိလံ	၇၂

[ဇ]

ဇဂတောဂဓံ	၂၄၇
ဇေဏ္ဍုဝေန	၁၆၆
ဇေဋ္ဌာဘာရဒ္ဒါဇော	၂၁၁
ဇေဋ္ဌာယ ဇေဋ္ဌိတာ ပဇော	၄၀
ဇေနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တာနံ	၁၅၃
ဇနာမိပ	၁၄၂
ဇနာ မညန္တိ	၃၁၄
ဇယဉ္ဇေဝဿ တံ	၂၁၀
ဇယံ ဝေရံ ပသဝတိ	၁၄၁
ဇရူပနိတဿ	၂၁
ဇလာ	၁၆၀
ဇဝနပညာ	၁၁၂
ဇဟန္တိ	၂၄၀
ဇာဂရတံ	၂၃
ဇာဂရော	၉၄
ဇာတိက္ခယံ	၂၁၂
ဇာတိဓမ္မာ	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော [ဇ] ပိဋကော်

ဇာတိမာ	၂၁၂
ဇာတိသံသာရော	၂၆၀
ဇာတိဟိနံ	၉၅
ဇာတု မေ ဒိဋ္ဌံ	၂၀၂
ဇာလိနိ	၁၆၀
ဇိဏ္ဍာ	၁၅၀
ဇိဝံ နိလ္လာလေတွာ	၁၆၇
ဇိရန္တိ	၁၂၇
ဇိဝိတမုတ္တမံ	၈၄
ဇိဝိတသမသိသိ	၁၆၉
ဇုတိန္ဒရာ	၁၆၀
ဇုဟတိ	၂၁၅
ဇေဂုစ္ဆိ	၁၁၆
ဇေတဝနေ	၁၂-၂၀၂
ဇေတာရံ လဘတေ ဇယံ	၁၄၂
ဇောတိပရာယဏော	၁၄၉
ဇဂ္ဂံ	၁၆၂
ဇန္တု	၁၀၇
ဇမ္ဗာ	၂၄၀
ဇမ္ဗောနဒံ	၁၁၅

[ဈ]

ဈာယ	၂၆၇
ဈာယာမိ	၂၄၄
ဈာယိနော	၁၉၆
ဈာယီ	၉၇
ဈာယန္တော	၆၄
ဈာယသိ	၁၇၀

[ည]

ညတပရိညာ	၄၃
ညတာ	၁၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၄]		[၈]	
ဇုင်္ဂိတမဇ္ဇေ	၂၇၆	တရေယျ	၂၅
[၅]		တာဏံ	၁၅၉
ဌာနံ	၁၇၄	တာဒိနော	၂၁၀
ဌိတာ အသံဟိရာ	၂၅၆	တာဒိသော ဓမ္မော	၇၇
ဌိတေ မဇ္ဈိနိကေ	၃၃	တာလာဝတ္ထု	၁၂၃
[၆]		တာဝတိံသကာယိကာ	၂၈
ဉယိတုမိစ္ဆသိ	၂၈၂	တျာဿဒံ	၂၆၀
[၇]		တိက္ခိန္ဒိယာ	၁၈၃
တဿ	၃၆	တိဋ္ဌ ဝေပစိတ္တိ	၃၁၅
တစသာရံဝ သမ္ဗလံ	၁၂၆	တိတ္ထကရာ	၁၂၀
တညေဝေတ္ထ ပဋိဘာတု	၉၆	တိဒသာနံ	၂၉
တဏှာဓိပန္နာ	၇၆	တိဒိဝံ အနုတ္တရံ	၂၄၃
တဏှာယ ဥဉ္စိတော	၉၀	တိပက္ခဝသနံ	၁၄၆
တတွဿ	၆၄	တိဗ္ဗနိက္ကမော	၂၅၈
တထာဂတဿ	၆၃	တိမလာ	၇၉
တထူပမံ	၁၈၂	တိလကာဟတာ	၂၂၀
တဒပေယျမာနံ	၁၄၇	တိလဝါဟော	၂၀၀
တဒဟုပေါသထေ	၁၀၇	တိဝိသာခံ	၁၆၇
တဉ္စိ	၃၄-၉၃	တိရဏပရိညာ	၄၃
တနုယာ	၃၆	တိသု ဝိဓာသု	၄၄
တပဿီ	၇၆	တုဋ္ဌိ	၉၈
တပေါ	၈၈	တုရ	၁၉၇
တပေါကမ္မာ အပက္ကမ္မ	၁၅၅	တူလံ ဘဠိဝ မာလုတော	၁၇၃
တပေါဇိဂုစ္ဆာယ	၁၁၆	တေ ဒုတ္တရံ	၂၇၉
တပေါဒါရာမေ	၃၇	တေ မတေသု န မီယန္တိ	၅၆
တမပရာယဏော	၁၄၉	တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိ	၄၈
တမာဟု ပရမံ ခန္တိ	၃၁၃	[၉]	
တမောက္ခန္ဓော	၁၇၆	ထနယံ	၁၅၂
တရယန္တိ ရတ္တိယော	၂၂	ထာမော	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ခ]

ဒက္ခိတာယေ အပရာဇိတသံဃံ	၇၂
ဒဇ္ဇော ဒါနံ မလာဘိဘူ	၅၆
ဒဒံ အပ္ပကသ္မိ	၅၇
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ	၁၇၃
ဒန္တဿ	၂၁၀
ဒန္တော	၇၆
ဒမဿ ဥပေတော	၂၁၅
ဒမော	၂၅
ဒလိဒ္ဒေ	၁၄၉
ဒဿ ပဇ္ဇောတေ	၂၆၅
ဒဟရော တံ	၄၀
ဒဠေဓမ္မာ	၁၀၈
ဒဠေမေနံ ပရက္ကမေ	၁၀၀
ဒါတာရံ အဘိဝဿတိ	၁၅၃
ဒါနသံဝိဘာဂရတော	၃၁၇
ဒါယကော	၁၀၅
ဒါယာဒါ ဝိန္နရေ ဓနံ	၁၂၃
ဒါရဉ္စ ပေါသံ	၅၇
ဒါရု သမာဒဟာနော	၂၁၇
ဒိဠေ ဓမ္မေ သဝိပါကော	၈၅
ဒိဗ္ဗယောဂံ	၈၆
ဒိသမ္ပတိ	၁၄၂
ဒိဃမဒ္ဒါနံ	၁၅၆
ဒိဃလဋ္ဌိ	၁၀၂
ဒုက္ကရကာရိကာယ	၁၅၅
ဒုက္ကရံ	၉၈
ဒုက္ခမတိစ္စ ဣရိယတိ	၁၀၂
ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ	၂၆၀
ဒုဂ္ဂတာ	၂၆၇
ဒုဂ္ဂမော	၉၉

ပဒါနုက္ကမော

[ခ]

ဒုဂ္ဂေ	၁၅၂
ဒုဋ္ဌာနံ	၃၁၇
ဒုတ္တိတိက္ခံ	၃၅
ဒုဒ္ဒသိကော	၁၄၉
ဒုဒ္ဒသော	၁၇၉
ဒုပ္ပမုဉ္ဇံ	၁၃၅
ဒုပ္ပေါသံ	၁၀၇
ဒုဗ္ဗဏ္ဏော	၁၄၉
ဒုဗ္ဗလျာ နော	၃၁၃
ဒုဗ္ဘဂေါ	၁၆၀
ဒုရနုဗောဓော	၁၇၉
ဒုရန္တယော	၅၇
ဒုရဘိသမ္ဘဝံ	၁၇၄
ဒူရေ ဣတော	၁၈၉
ဒေဝကာယာ	၇၂
ဒေဝပုတ္တော	၉၆
ဒေဝလောကာဘိနန္ဒိနော	၁၁၇
ဒေဟနိက္ခေပနံ	၃၉
ဒေါဏပါကကုရံ	၁၄၀
ဒေါသဂရု	၆၃
ဒွင်္ဂလပညာယ	၁၇၄
ဒွါဒသာဝဇ္ဇာ	၈၀
ဒွိတ္တာ ဝါ	၁၆၆
ဒွိရာဝဇ္ဇာ	၇၉

[ခ]

ဓဇဂုံ ဥလ္လောကေယျာထ	၃၁၁
ဓနဉ္ဇာနိ	၂၀၇
ဓနုဂ္ဂဟော	၁၀၈
ဓနံ သေဌိဝ ရက္ခတိ	၆၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
ဓမမာနာယ	၁၅၉	နလာဠိကံ	၁၆၇
ဓမ္မဂုတ္တဿ	၃၁၄	န ဝေ ဓိရာ ပကုဗ္ဗန္တိ	၆၂
ဓမ္မစက္ကေဟိ သံယုတော	၈၂	နဝေါ	၄၂
ဓမ္မဌာ	၈၃	နဿတိ ဝတ ဘော	၁၈၂
ဓမ္မပဒါနိ	၂၇၁	န သန္တိ တာဏာ	၂၁
ဓမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိ	၃၂၂	နဌောဝ ဟရိတော လုတော	၂၇
ဓမ္မေ သမိ ပတိဋ္ဌိတံ	၂၄၆	နာဇ္ဈဂါ	၁၆၃
ဓမ္မော ရဟဒေါ	၂၁၇	နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပဿ	၁၀၄
ဓာတိစေလံဝ မက္ခိတော	၂၇၂	နာဠုပုတ္တော	၁၂၀
မိတိ	၃၀၄	နာဓိယသိ	၂၇၁
မိတိမာ	၂၁၅	နာနာတိတ္ထိယသာဝကာ	၁၁၆
ဓုရဝါ	၃၀၄	နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာ	၆၀
ဓောရယော	၇၆	နာနုပတန္တိ သင်္ဂါ	၆၄
[န]		နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယ	၁၈၈
နဂဿ	၂၆၀	နာမဂေါတ္တံ န ဇီရတိ	၉၃
န ဂါဓတိ	၅၁	နာမသန္ဓိဿိတာ	၈၉
နဌာ	၂၁၈	နာမံ သဗ္ဗံ အဒ္ဓဘဝိ	၈၉
န တေ မာရဿ ဗဒ္ဓဂူ	၁၅၇	နာသိသတိ	၁၀၉
နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမံ	၃၁	နာသုရံ ဇာတိပစ္စယာ	၁၅၂
နဉ္စိ	၅၁	နာဠိကောဒနပရမတာယ	၁၄၁
နန္ဒနေ ဝနေ	၂၈	နိကစ္စ	၆၁
နန္ဒသိ	၁၀၄	နိက္ခမထ	၂၀၃
နန္ဒဇာတဿ	၁၀၄	နိက္ခုဇ္ဇိတံ	၁၂၅
နန္ဒဘဝပရိက္ခယာ	၂၀	နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော	၁၉၀
နန္ဒရာဂပရိက္ခိဏော	၁၀၃	နိက္ခေပနဓမ္မော	၁၂၇
န နံ ဟိဌေ	၁၆၁	နိက္ခံ	၁၁၅
နဘံ အာဟစ္စ	၁၅၄	နိဂဏ္ဍော	၁၁၇
နမုစိ	၁၁၈	နိဂြောဓဿေဝ ခန္ဓဇာ	၂၇၈
နရဒေဝါနံ	၂၉	နိစ္စဂိနိ	၂၁၇
နရုတ္တမံ အတ္ထစရံ	၆၁	နိစ္စသမာဟိတတ္တော	၂၁၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]		[န]	
နိစ္ဆရတိ ဗဟိဒ္ဓါ	၂၆၃	နေယျော	၁၈၅
နိဗ္ဗါ	၃၄	နေဝဇ္ဈဂါ	၁၂၉
နိပတတံ	၉၂	နေသာဒကုလေ	၁၄၉
နိပ္ပဒါ	၃၁၅		
နိပ္ပန္နသောဘနော	၃၁၆	[ဝ]	
နိပ္ပလံ	၁၆၅	ပကိရေတိ	၁၅၃
နိပုဏတ္ထဒဿိ°	၈၀	ပကုဓော ကာတိယာနော	၁၁၇
နိပုဏော	၁၇၉	ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ	၁၄၅
နိပ္ပေါထေန္တော	၁၅၄	ပက္ခဟတော	၁၄၉
နိဗ္ဗနထော	၂၄၃	ပခုမန္တရိကာယံ	၁၇၆
နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ	၁၆၅	ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ	၄၂
နိဗ္ဗုယျာမိ	၁၈	ပစ္စဘာသိ	၂၉
နိဗ္ဗေဇနိယာ	၁၇၁	ပစ္စယိကော	၁၅၄
နိဗ္ဗေမိကပညာ	၁၁၃	ပစ္စလတ္ထံသု	၉၉
နိဗ္ဗောဂေါ	၂၄၀	ပစ္စေတိ	၂၄၄
နိမ္မဂ္ဂါ ကုဏပမှေတေ	၃၂၃	ပဇဗ္ဗိတာ	၂၄၄
နိမောက္ခော	၁၉	ပဇာပတိဿ	၃၁၂
နိယျာတယာမိ	၁၇၆	ပဇ္ဇန္တဿ ဓိတာ	၇၆
နိရဂ္ဂဋ္ဌော	၁၃၄	ပဇ္ဇောတော	၉၄
နိရဗ္ဗုဒါ	၂၀၀	ပဉ္စဂိကေန	၁၇၆
နိရာရန္တာ	၁၃၄	ပဉ္စပတ္တရာ	၈၀
နိရာသံ	၄၅	ပဉ္စဝေဒါ	၇၆
နိရူပမိကော	၁၈၉	ပဉ္စောဃတိဏ္ဏော	၁၇၂
နိရောဓံ အပ္ပဇာနန္တာ	၁၇၇	ပညာဇီဝိ° ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌံ	၉၁
နိသဘော	၇၆	ပညာဏံ	၉၁
နိဿရဏံ	၁၇၄	ပညာ နရာနံ ရတနံ	၈၇
နိဟတော	၁၅၆	ပဋ္ဌလိယော	၃၁၆
နိယရေ	၂၄	ပဋ္ဌိကစ္ဆေဝ	၁၀၅
နုပဝဒေယျ ကိဉ္စိ	၃၅	ပဋ္ဌိဃံ ရူပသညာ စ	၄၉
နေမိဝ ရထကုဗ္ဗရံ	၁၆၁	ပဋ္ဌိနန္ဒိတာ	၂၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဋိဘာနံ ဥဒီရယံ	၂၅၂	ပယတပါဏိ	၃၁၇
ပဋိဘံသု	၁၈၀	ပယဿဟာရိ	၃၁၀
ပဋိလိနနိသဘော	၉၉	ပယိရုပါသိယာ	၁၀၂
ပဋိဝတ္တာ	၃၁၄	ပရမောဒါနံ	၂၆၄
ပဋိသလ္လိနဿ	၁၂၈	ပရမံ	၆၄၊ ၁၅၆
ပဋိသံယုဇေ	၃၁၃	ပရလောကဝဇ္ဇဘယ-	
ပဋိသောတဂါမိ°	၁၈၀	ဒဿာဝိနော	၁၈၃
ပဌမာဘိသမ္မုဒ္ဓေါ	၁၅၅	ပရဝါဒေသု	၂၄
ပဏိဓာယ	၉၂	ပရိကဿတိ	၉၄
ပဏ္ဍိတော	၁၁၀	ပရိက္ခေသံ	၁၇၆
ပဏ္ဍိတော	၁၇၉	ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ	၁၄၅
ပဒပရမော	၁၈၅	ပရိစိတာ	၁၆၆
ပဒါလိတော	၁၇၆	ပရိနိဗ္ဗုတော	၃၅၊ ၂၀၆
ပဒါလေသိ	၁၆၁	ပရိနိဗ္ဗုတံ	၁၉
ပဒုမံ နိရယံ	၂၀၀	ပရိဗ္ဗုဇေ	၄၇
ပဒေ ပဒေ	၃၅	ပရိဗ္ဗာဇော	၁၀၀
ပရူပိတော	၁၇၇	ပရိဟာယိ	၁၆၈
ပနဒါ	၁၀၀	ပရူပဝါဒါ	၅၉
ပနဒိ	၁၇၃	ပရူဠကစ္ဆနခလောမာ	၁၃၆
ပန္နာနိ	၂၀၂	ပရောသဟဿံ	၂၅၅
ပန္နဘာရ	၃၂၂	ပလာပေါ	၂၅၅
ပပံ	၈၃	ပလာယိ	၃၁၂
ပပ္ပုယျ	၃၆	ပလိခါယ	၁၇၀
ပဘိဇ္ဇေ ခိလာနိ	၂၅၅	ပလိဃံ	၇၂
ပဘိဇ္ဇေယျံ	၃၁၃	ပလ္လင်္ဂ°	၂၁၈
ပမတ္တဗန္ဓု	၁၇၀	ပဝဇမာနာနံ	၉၂
ပမုဉ္ဇသိ	၁၀၀	ပဝဒတံ	၉၂
ပမုတျတ္ထိ	၂၈၁	ပဝတ္ထိသီသံ	၁၆၉
ပမောက္ခော	၁၉	ပဝနံ	၇၂
ပမောစနံ	၂၃၃	ပဝါရဏာယ	၂၅၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပဝါဟေမိ	၂၄၅	ပါသဏ္ဍာ	၁၇၇
ပဝိဝိတ္တော	၁၁၃	ပါသာဏဝဿံ	၂၆၅
ပဝုတ္တံ	၃၁၇	ပါသော	၁၆၃
ပဝေစ္ဆန္တိ	၅၇	ပါဟုနကာနိ	၁၆၄
ပဝေဒိတာ	၅၂	ပိင်္ဂလာ	၂၂၀
ပသတ္တိယ	၂၆၇	ပိတရာ ပဝတ္တိတံ	၂၅၄
ပဿဒ္ဓကာယော	၁၇၂	ပိယာယနာ	၂၀၄
ပသံသံ	၂၇၁	ပိသာစဂဏသေဝိတံ	၈၁
ပဟရဏဝဿံ	၂၆၅	ပိဟယန္တိ	၂၇၀
ပဟာနပရိညာ	၄၃	ပုတ္တုသကုလေ	၁၄၉
ပဟာသိ သန္ဓံ	၄၅	ပုဏ္ဏံ	၅၁
ပဟိတတ္တော	၁၀၃	ပုတ္တိမာ	၃၀
ပဟူတဇာတရူပရဇတာ	၁၂၆	ပုထုပညာ	၁၁၁
ပဟူတဘက္ခံ	၁၂၃	ပုထုမစ္စာ	၃၂၃
ပဟူတဝိတ္တုပကရဏာ	၁၂၆	ပုနရာဂစ္ဆတေ	၂၀၂
ပါကတိန္ဒြိယာ	၁၀၇	ပုဗ္ဗဇော	၃၂
ပါဂ္ဂိကန္ဓံ	၁၄၄	ပုဗ္ဗဒေဝါ	၃၁၄
ပါဂ္ဂိဟာရိယပက္ခန္ဓ	၂၈၁	ပုရာဏတိတ္ထကရာ	၉၉
ပါဏုပေတံ	၁၂၅	ပုရာဏဒုတိယိကာ	၂၆၇
ပါတာလရဇော	၂၆၃	ပုရိသမေဓံ	၁၃၃
ပါတော	၁၃၉	ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ	၂၃၇
ပါထေယျံ	၉၄	ပူတိဒေဟသယာ	၃၂၂
ပါပမိတ္တော	၁၄၁	ပူရဏော	၁၂၀
ပါပသမ္ပဝဏ္ဏော	၁၄၁	ပစ္စေတိ	၂၄၄
ပါရဂင်္ဂါယ	၂၇၈	ပေသလာ	၁၉၇
ပါရိဟာရိယပညာ	၄၈	ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ သနော	၂၇၅
ပါရံ	၁၀၂	ပေါရိယာ	၂၅၂
ပါလယံ ပဝိဝေကိယံ	၁၁၇	ပေါသ	၁၄၂
ပါဝကံ	၁၂၃	ပံသုကုန္တိတော	၂၆၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ဖလေယျ	၁၅၉	မြဟ္မစာရိ နိရာမိသော	၈၆
ဖဿာယတနာနံ	၁၆၃	မြဟ္မပါရိသဇ္ဇံ	၁၉၅
ဖာဏိတဿ စ ပုဂ္ဂံ	၂၃၈	မြာဟ္မဏော	၂၁၂
ဖိယာရိတ္တံ ဓမ္မနိ	၁၅၅	မြာဟ္မဏံ	၁၉
ဖိတော	၁၉၆	[၁၀]	
ဖုသိ	၁၆၈	ဘဂဝါ	၁၁
[၉]		ဘရေ	၁၅၂
ဗဒ္ဓစရော	၁၉၄	ဘဝလောဘဇပုံ	၁၇၀
ဗန္ဓပမုဉ္ဇကရံ	၂၅၅	ဘဝသောတာနုသာရိသု	၅၁
ဗဟိဇဋ္ဌာ	၄၈	ဘတ္တသမ္ပဒေါ	၃၄
ဗဟုဒုက္ခာ	၄၁	ဘတ္တာဘိဟာရေ သုဒ္ဓံ	
ဗဟုပါယာသာ	၄၁	ဘာသတိ	၁၄၀
ဗဟုလိကတာ	၁၆၆	ဘဒြမုခေါ	၁၂၈
ဗဟူဟိ တတ္ထ သမ္မာဓာ	၃၅	ဘဝမိစ္ဆိသံ	၂၃၉
ဗိဗ္ဗံ	၁၇၇	ဘသ္မနိ မောသဝဇ္ဇံ	၂၁၇
ဗိလ္လမတ္တိယော	၂၀၀	ဘာဂသော ပဝိဘဇံ	၂၅၅
ဗိလင်္ဂဒုတိယံ	၁၄၆	ဘာသရေ	၂၄၀
ဗိလင်္ဂကဘာရဒ္ဒါဇော	၂၁၁	ဘိက္ခသိ	၃၉
ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇကာ	၂၆၇	ဘိန္ဒနေန	၁၇၆
ဗိဇံ	၉၂	ဘုတ္တာဝိ	၁၄၀
ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ	၁၈၃	ဘုသာ	၇၄
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါ	၂၅၈	ဘူတာ	၂၀၆
ဗေလဋ္ဌပုတ္တော	၁၂၀	ဘူရိပညာ	၉၂
ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏံ	၁၆၉	ဘေဒနဓမ္မော	၁၂၇
ဗေလုဝသလာဋ္ဌကမတ္တိယော	၂၀၀	ဘေရဝါ	၁၅၉
ဗျုပ္ပိနိသာ	၁၉၆	ဘော	၇၆
မြဟ္မစရိယပရာယဏေ	၃၂၂	ဘောဇိသိယံ	၉၅
မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၁၈၇	[၁၁]	
မြဟ္မပတ္တိယာ	၂၄၃	မက္ခလိ	၁၂၀
မြဟ္မပထံ	၁၈၉	မဂ္ဂဇိနော	၂၄၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မစ္စု	၂၄၇	မဟလ္လိကာ	၁၅၀
မစ္စုဓေယျဿ	၂၅	မဟဿာသီ	၁၄၀
မစ္စုနော သေနံ	၂၀၃	မဟာဘောဂါ	၅၁၊ ၁၂၆
မစ္ဆရိနော	၈၄	မဟာရဇက္ခာ	၁၈၃
မစ္ဆရာ စ ပမာဒါ စ	၅၆	မဟာရဟ္တာ	၁၃၄
မဇ္ဈေသိတာ	၂၁၈	မဟာဝနေ	၆၄
မညတံ	၅၀	မဟာဝဿံ	၂၉၅
မညာမဟံ	၂၄၃	မဟာသမယော	၇၂
မဏ္ဍလီ	၁၀၀	မဟေသက္ခာဟိ	၄၂
မဏိ	၁၅၆	မဟေသိ°	၈၀
မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ°	၇၃	မာဃော	၉၇
မဓုပီတာဝ သေယရေ	၂၈၉	မာ စ ကုဇ္ဈိတ္ထ ကုဇ္ဈတံ	၃၂၅
မဓုရဂ္ဂဿ	၉၁	မာ ဇာတိ° ပုစ္ဆ	၂၁၅
မနာပပရိယန္တံ	၁၃၈	မာဏဝဂါမိယော	၁၁၈
မန္တိနော မဟာမတ္တာ	၁၅၄	မာတိယာ	၁၁၇
မန္တာကိနိပေါက္ခရဏီ	၂၅၇	မာတုကုစ္ဆိဂတော နရော	၂၇၅
မန္တိယာ န	၁၆၂	မာ တံ ကာလော ဥပစ္စဂါ	၃၉
မနုဇဿ	၁၄၀	မာနကာမဿ	၂၅
မနုဇိန္ဒော	၁၂၂	မာနဂန္ထဿ	၅၀
မနုဿကပဏော	၃၁၉	မာနတ္ထဒွေါ	၂၄၂
မနုဿဝရာကော	၃၁၉	မာနပထံ	၂၄၈
မနုဿဒလိဒွေါ	၃၁၉	မာနသော	၁၆၃
မနုဿကမျာ	၁၉၄	မာနာဘိသမယာ	၂၄၉
မနုဿဘူတော	၃၁၈	မာနသံ ဒေဟံ	၈၆
မန္ဒောဝ	၂၆၅	မာ မံ ကာလော ဥပစ္စဂါ	၄၀
မဟဂ္ဂတော	၅၇	မာရဓေယျံ	၁၇၁
မဟတ္တမဘိကင်္ခတာ	၁၈၇	မာရနုဒေါ	၁၇၇
မဟတ္တာ	၃၁၀	မာရပါသေန	၁၅၇
မဟဒ္ဒနာ	၅၁၊ ၁၂၆	မာရဗန္ဓနုဗဒ္ဓေါ	၁၅၇
		မာရိသ	၁၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]		[ယ]	
မာရော ပါပိမာ	၁၅၅	ယသသိနံ	၂၉
မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ	၁၃၇	ယဿာဟုတိ°	၁၈၉
မာလုဝါဝ ပိတတာ ဝနေ	၂၇၈	ယာစကာ	၂၃၆
မာ ဝေါ ကောဓော အဇ္ဈဘဝိ	၃၂၅	ယာစယောဂေါ	၃၁၇
မာ သဇ္ဇိတ္ထော တဒါစရံ	၁၆၂	ယာနဒေါ	၇၈
မာ သဒ္ဓိ ကရိ	၂၈၃	ယာယံ ပဋိပဒါ ဒဠာ	၆၂
မိဂဒါယော	၇၃	ယုဂနင်္ဂလံ	၂၃၁
မိတ္တဒ္ဓါနော	၃၁၅	ယုဉ္ဇထ	၂၀၃
မိတ္တံ	၈၇	ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုဿာ	၁၅၇
မုခရာ	၁၀၆	ယေန ဘဂဝါ	၁၅
မုစ္ဆိတာ	၁၀၇	ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဇ္ဈတိ	၃၁၄
မုဠဿတိနော	၁၀၆	ယောဂမာယန္တိ မစ္စါနော	၄၃
မုဏ္ဍာပိ	၂၁၄	ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနံ	၂၃၄
မုတ္တာဟံ	၁၅၇	ယော ဓမ္မမနုဿာသတိ	၇၉
မုဒ္ဒါဝသိတ္တာနံ	၁၅၃	ယောတ္တံ	၂၃၁
မုဒိန္ဒြိယာ	၁၈၃	ယောနိသော ပိစိနေ ဓမ္မံ	၈၄
မုနိ	၂၁၅	ယောနိသော သမ္ပပ္ပဓာနာ	၁၅၇
မေ	၃၁၅	ယောပိ သမုဉ္ဇကံ စရေ	၅၇
မေတ္တံသော	၂၇၉	ယောဝေဒိ	၂၃၈
မောနံ	၂၅	ယံ မုဿာ ဘဏတော ပါပံ	၃၁၅
[ယ]		[ရ]	
ယက္ခေန ဂဟိတော	၂၇၉	ရက္ခံ ဇီဝိတမတ္တနော	၁၂၃
ယက္ခော	၃၂၂	ရဇောဇလ္လံ	၁၃၈
ယဇန္တိ အနုကုလံ	၁၃၄	ရဋ္ဌံ	၉၁
ယဇမာနာနံ	၃၂၁	ရဏဉ္ဇဟာ	၁၀၂
ယညောပနီတော	၂၁၅	ရတိ	၈၅
ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ	၃၀၆	ရတ္တန္တကာရတိမိဿာယံ	၁၅၆
ယဒညမနုဿာသတိ	၁၆၂	ရတ္တိန္ဒြိယယော	၈၈
ယဒါသ္မာဟံ	၁၈	ရထကာရကုလေ	၁၄၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၇]		[၈]	
ရထော အကူဇနော	၈၂	ဝစနက္ခမော	၁၁၃
ရသာနံ	၂၉၉	ဝစီရုတ္တော	၂၃၂
ရာဂရတ္တာ	၁၈၀	ဝဇ္ဇာသိ	၂၇၂
ရာဂေါ ဥပ္ပထော	၈၈	ဝဇ္ဇိပုတ္တကော	၂၆၉
ရာဇကရဏိယာနိ	၁၅၃	ဝဇ္ဇိဘူမိယာ	၂၆၆
ရာဇရထာ	၁၂၇	ဝဏ္ဏ	၁၃
ရာသဋ္ဌေန	၁၆	ဝတပဒါနိ	၃၁၇
ရဒမ္ပဒီ	၁၇၅	ဝတသီလဗဒ္ဓါ	၇၆
ရုပ္ပတော	၂၆၄	ဝတသီလဝတ္တံ	၁၉၂
ရူပဂတံ	၂၄၇	ဝတ္ထဒေါ	၇၈
ရူပါနိ	၂၆၅	ဝတ္ထုကတာ	၁၆၆
ရူပေ နိဝိဋ္ဌာ	၁၁၇	ဝတြဘူ	၉၇
ရူပံ န ဇီဝန္တိ ဝဒန္တိ	၂၇၄	ဝနစေတျာ	၃၂၀
ရောဂသမသိသိ	၁၆၉	ဝနထံ	၂၄၇
ရောသကော	၁၄၂	ဝနရောပါ	၈၃
ရောသေတာရံ	၁၄၂	ဝနဝသိတော မုနိ	၂၄၃
ရောရူပံ	၇၇	ဝနံ	၈၁
[၈]		ဝယောအနုပ္ပတ္တာ	၁၅၀
လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ	၆၄	ဝယောဂတံ	၂၄၀
လပယိဿာမိ	၇၇	ဝယောဂုဏာ	၂၂
လာဘာ ဝတ မေ	၁၆၇	ဝရတ္တံ	၅၁
လူခံ တပံ	၇၆	ဝရုဏော	၃၁၂
လောကနိရောဓံ	၁၀၉	ဝသီဘူတမ္ပိ	၁၇၆
လောကာမိသံ	၂၁	ဝသော	၉၄
လောကသမုဒယံ	၁၀၉	ဝါစာ	၂၄၉
လောကာမိပတိသဟဗျတံ	၂၄၃	ဝါဇပေယျော	၁၃၄
လောဟနုမာသော	၁၃၈	ဝါတမဏ္ဍလံ	၂၉၅
[၉]		ဝါနံ	၁၈၀
ဝက္ခတိ	၁၉၁	ဝါလိကဝသံ	၂၉၆
ဝင်္ဂိသော	၂၆၀	ဝိဂတမလောဝ ဘာဏုမာ	၂၆၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိဂရဟန္တာ	၇၇	ဝိပ္ပသန္ဓေန	၁၅၂
ဝိကိဏ္ဍဝါစာ	၁၀၆	ဝိပ္ပမုတ္တဿ	၂၇၆
ဝိက္ခိဏော	၂၆၈	ဝိပ္ပန္နိတာနိ	၁၇၁
ဝိစာရဏံ	၈၉	ဝိပ္ပန္နစိတ္တာ	၁၀၇
ဝိစေယျ ဒါနံ	၅၉	ဝိမလာ	၇၃
ဝိစက္ခုကမ္မာယ	၁၆၁	ဝိမုတ္တာ	၈၆
ဝိဂါဟိယာ	၂၄၃	ဝိမုတ္တိ	၁၅၇
ဝိဇမ္ဘိတာ	၃၄	ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိ	၂၆၂
ဝိဇ္ဇာ	၉၂	ဝိယဉ္ဇနေန	၁၃၈
ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပတတံ သေဋ္ဌာ	၉၂	ဝိယဉ္ဇနံ	၈၉
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော	၂၁၁	ဝိရာဇိယ	၅၁
ဝိဇ္ဇာယန္တကရော	၂၄၈	ဝိလုပ္ပတိ	၁၄၂
ဝိဇိတသင်္ဂါမ	၃၂၁	ဝိလုပ္ပန္နိ	၁၄၂
ဝိဇိတာဝိ	၁၆၂	ဝိဝနေ	၁၅၂
ဝိညာဏံ သမန္ဓေသတိ	၁၆၉	ဝိဝတ္တက္ခန္ဓံ	၁၆၉
ဝိတ္တံ	၂၉၉	ဝိဝေကကာမော	၂၆၃
ဝိတ္တံ နု ဇီနော	၁၇၀	ဝိဝေကနိဿိတံ	၁၄၅
ဝိဒ္ဓေ	၁၁၅	ဝိဝေကော	၁၉၊ ၁၄၅
ဝိဝေဝါ	၂၂၀	ဝိသတ္တာ	၂၇၈
ဝိဝေဝတိ	၈၈	ဝိသတ္တိကံ	၁၉
ဝိဓာသု	၄၄	ဝိသယော	၁၅၄
ဝိဓုနံ	၂၆၃	ဝိဿဋ္ဌာယ	၂၅၂
ဝိဓူဝိတာ	၅၀	ဝိဿံ ဓမ္မံ	၂၄၄
ဝိဓူမော	၁၉၀	ဝိသာရဒေါ	၂၄၄
ဝိနယာ	၂၆၄	ဝိသုဒ္ဓေါ	၂၄၈
ဝိနေယျ မစ္ဆေရံ	၅၆	ဝိသုကာယိကာနိ	၁၇၁
ဝိန္ဒတေ ဓနံ	၃၀၄	ဝိသေနိဘူတော	၁၉၀
ဝိပဋ္ဌိတညူ	၁၈၅	ဝိသေဝိတာနိ	၁၇၁
ဝိပရိယေသာ	၂၄၉	ဝိဟညတိ	၉၀
ဝိပါစေန္ဒိ	၂၀၃	ဝိဟရတိ	၁၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝိဟာရပါလော	၂၄၆	သင်္ကပ္ပရာဂေါ	၆၀
ဝိတိဟရတိ	၂၁၀	သင်္ကဿရာစာရော	၁၁၇
ဝီရံ	၅၂	သင်္ကဿရံ	၁၀၀
ဝိသတိခါရိကော	၂၀၀	သင်္ကသာယတိ	၂၇၀
ဝုဇာ	၁၅၀	သက္ခိ	၇၇
ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော	၂၁၅	သင်္ခါယ	၂၄၄
ဝုသိတဝန္တော	၁၂၇	သဂ္ဂဂါမိနံ	၂၇၀
ဝုသိတံ န နဿတိ	၉၅	သဂ္ဂမုပေတိ	၇၀
ဝူပကဋ္ဌော	၁၀၇	သဂ္ဂသံဝတ္ထနိကာ	၁၄၆
ဝေဏှူ	၁၀၂	သဂ္ဂါပါယံ	၂၁၂
ဝေတရဏိ°	၅၉	သင်္ဂမ္မ	၂၆၉
ဝေဒဂူ	၁၉၀	သင်္ဂါတိဂါ	၆၁
ဝေဒန္တဂူ	၂၁၅	သင်္ဂါတိဂေါ	၂၃
ဝေဒိ	၂၁၂	သင်္ဂါမေသုံ	၁၄၁
ဝေဒေဟိပုတ္တော	၁၄၁	သစ္စေန ဒန္တော	၂၁၅
ဝေနကုလေ	၁၄၉	သဇ္ဈာယဗဟုလော	၂၇၀
ဝေပစိတ္တိ	၃၁၃	သဏတေဝ	၃၃
ဝေရောစနော	၁၀၀	သဏ္ဌာနေ	၂၆၉
ဝေဟာသဋ္ဌိ	၁၅၄	သဏ္ဍဝါစော	၃၁၇
ဝေါ	၃၉	သတက္ကကု	၁၅၂
ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ°	၁၄၆	သတိ ပညာ စ မေ ဗုဒ္ဓါ	၁၆၇
ဝေါဿဂ္ဂရတော	၃၁၇	သ တုဇ္ဈဘူတေသု နမော	
ဝေါဿဇ္ဇ	၁၅၉	ကရောဟိ	၂၁၀
ဝေါဟာရမတ္တေန	၅၀	သတုလ္လပကာယိကာ	၅၂
[သ]		သတ္ထမလံ	၉၄
သက္ကနာမကော	၂၇၆	သတ္ထဝါဟံ	၂၅၅
သကေ ခံရေ	၀၇	သတ္တိယာ	၄၆
သက္ကေသု	၆၄	သတ္တိသုလူပမာ	၁၇၄
သင်္ကမနာနိ	၁၅၂	သတ္ထုဝဏ္ဏာဘတော	၁၁၆
		သတ္ထော	၀၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဒဏ္ဍာ	၅၈	သဗ္ဗနိဝေသနေသု	၄၅
သဒတ္ထပရမာ	၃၁၃	သဗ္ဗရတ္တိစာရော	၂၆၉
သဒါသတာ	၃၆	သဗ္ဗဝါရိဓုတော	၁၁၇
သဒါသိတာ	၂၄၄	သဗ္ဗဝါရိဗုဇော	၁၁၇
သဒ္ဓမ္မံ	၅၃	သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ	၂၀၆
သဒ္ဓါ ဗန္ဓတိ	၉၄	သဗ္ဗာဘိဘူ	၁၇၇
သဒ္ဓါယ တရတိ ဩဃံ	၃၀၂	သဗ္ဗာ မယာ ဗျန္တိကတာ	၂၄၄
သဒ္ဓါယိကော	၁၅၄	သဗ္ဗိရေဝ	၅၃
သဒ္ဓိမ ဝိတ္တံ	၉၁	သဒ္ဓိ သတံ ပသတ္ထော	၂၁၈
သနက္ခမာရော	၂၀၁	သဗ္ဗုပဓိပရိက္ခယာ	၁၆၀
သန္တာနံ	၂၆	သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ	၆၄
သန္တံ ပဒံ	၂၄၈	သဘာဓမ္မံ	၂၄၅
သန္တဝံ	၅၃	သဘာယံ	၂၄၅
သန္တဿေတိ	၁၆၃	သမဏာ	၉၅
သန္တိဋ္ဌိကော	၄၂	သမဏီ	၁၇၇
သန္တယိတွာ	၁၄၁	သမဏူပါသနဿ	၉၆
သန္တသီဝေသု	၃၃	သမဓိဂ္ဂယု	၁၄၂
သပညော	၄၈	သမနုညော	၁၉
သပဒါနံ	၁၈၈	သမပ္ပိတာ	၂၉
သပဿု	၃၁၅	သမယံ	၈
သပ္ပိနိတိရေ	၂၀၁	သမသီသီ	၁၆၈
သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပတ္ထော	၁၇၇	သမာဒဟံသု	၇၂
သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနံ	၂၈၄	သမာဓိနာ	၁၅၆
သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ	၂၆၀	သမိဒ္ဓိ	၃၇
သဗ္ဗဋ္ဌိတိနံ	၂၅၆	သမုတ္တေဇေတိ	၁၆၃
သဗ္ဗတ္ထမပရာဇိတော	၁၇၇	သမုဒ္ဒပရမာ	၃၁
သဗ္ဗတ္ထ မုတ္တော	၁၇၇	သမုပဗျူဠော	၃၁၁
သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒိ	၁၇၆	သမူလံ တဏှမဗ္ဗယု	၁၆၉
သဗ္ဗဒဒေါ	၇၈	သမန္ဓေသံ	၂၆၀
သဗ္ဗမိ ဝိပ္ပမုတ္တော	၂၆	သမ္ပယောဇေသုံ	၃၂၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္ပဒညာ	၂၄	သာရဏီယံ	၁၁၉
သမ္ပဒညာဝိမုတ္တာ	၁၂၇	သာ ရတိ ပဋိဘာတိ မံ	၃၄
သမ္ပာဒိဋ္ဌိပုရေဇဝံ	၈၃	သာရထီဝ နေတ္တာနိ ဂဟေတွာ	၇၂
သမ္ပာပါသော	၁၃၄	သာရုပ္ပါဟိ	၂၅၁
သမ္ပုဒ္ဓါ	၂၄	သာဝတ္ထိယံ	၁၁
သမ္ပုဒ္ဓေါ ခွိပဒံ သေဋ္ဌော	၃၂	သာဟု တေ	၃၇
သမ္ပောဓိမနုတ္တရံ	၂၄၄	သာဠိကာယိဝ နိဋ္ဌေါသော	၂၅၂
သမ္ဘုဉ္ဇတိ	၂၁၀	သိက္ခရေ	၃၂၂
သမ္ပောဒနီယံ	၁၁၉	သိဃံသုဂံ	၂၈၉
သမောဒဟံ	၃၅	သိတံ ပါတွာကာသိ	၆၃
သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ	၁၈၇	သိတံ ရဇံ	၂၆၃
သရီရံ သပရိဂ္ဂဟံ	၇၈	သိထိလော	၁၀၀
သရိသပါ	၂၀၂	သိဝံ	၂၄၄
သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ	၁၈၇	သီလဉ္စ ယဿ ကလျာဏံ	၃၂၀
သလ္လဝိဒ္ဓဿ	၂၆၃	သီလတိတ္ထော	၂၁၇
သလ္လံ	၁၆၂	သီလဝန္ဓော	၃၂၂
သဿမေဓံ	၁၃၃	သီလဝါ	၁၀၂
သဿုဒေဝါ	၁၄၂	သီလသမ္ပန္နတရံ	၁၈၆
သဟဿယာဂိနံ	၅၇	သီလံ ဇီဝိတမုတ္တမံ	၈၄
သဟဿေန သမံ မိတာ	၅၇	သီလံ ယာဝ ဇရာ	၈၆
သဟာယော အတ္ထဇာတဿ	၈၇	သီဟသေယျံ	၇၄
သာတတံ	၅၅	သုခဇီဝိနော	၁၀၇
သာတောဒကာ	၁၄၆	သုခဒေါ	၇၈
သာဒါနေသု အနာဒါနာ	၃၂၃	သုခမနုဗောဓိ	၁၇၂
သာဒုတရံ	၉၁	သုခမာယတိကံ	၁၉၀
သာဓာဝုသော	၂၉၇	သုခမေဓတိ	၂၇၉
သာဓု	၄၄	သုခံ သေတိ	၉၀
သာပတေယျံ	၁၄၆	သုဂတပ္ပသတ္တံ	၅၉
သာမညံ	၃၅	သုစိဂဝေသိနော	၂၇၂
သာမယိကံ	၁၆၈	သုစိက္ခော	၃၀၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုစေတသော	၂၅	သုစိလောမဿ	၂၇၆
သုညဂေဟာနိ	၁၅၉	သုပဟတစိတ္တောမိ	၃၂၄
သုတံ	၅	သုရိယသမာ အာဘာ	၃၁
သုဒန္တာ	၇၃	သုရိယေ ဥဂ္ဂတေ	၁၆၀
သုဒ္ဓိ	၇၄	သုရိယော	၁၀၀
သုဒ္ဓါ	၇၃	သေက္ခာ	၃၂၂
သုဒ္ဓါဝါသကာယိကာနံ	၇၁	သေတုကာရကာ	၈၃
သုဒ္ဓိကဘာရဒ္ဒါဇော	၂၁၁	သေနာနိဂမော	၁၅၈
သုန္နရိကဘာရဒ္ဒါဇော	၂၁၃	သေနာသနာနိ	၁၅၂
သုန္နရိကာယ	၂၁၃	သေမာနံ	၁၆၉
သုနီဟတံ	၇၇	သ္မေဟဇာ	၂၇၈
သုပ္ပဂဗ္ဘိ	၂၆၈	သေလေ ယထာ	
သုပုပ္ဖိတဂ္ဂံ	၁၇၆	ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတော	၁၈၂
သုဗ္ဗတာ	၃၂၃	သောကပရေတဿ	၁၇၀
သုဗြဟ္မာ	၁၀၃	သောကမဇ္ဈေ	၅၃
သုဘာသုဘံ	၁၅၆	သောစယိတွာ	၅၇
သုဘော	၁၁၅	သောစယိ	၁၇၁
သုမန္တမန္တိနော	၃၂၃	သောဏ္ဍိကာကိလဉ္စံ	၁၅၈
သုဝါနယော	၃၂၄	သောတသမာပန္နာ	၂၀၃
သုဝိမုတ္တစိတ္တော	၁၉၀	သော မုနိ အတ္တသညတော	၁၅၉
သုဝေ သေယျော	၂၇၉	သောမံ ဘုဇ္ဇေယျ	၂၁၂
သုသမာရဒ္ဓါ	၁၆၆	သောရစ္စံ	၁၅၂
သုသမာဟိတတ္တော	၂၅	သောရစ္စံ မေ ပမောစနံ	၂၃၃
သုသမ္မုဋ္ဌာ	၂၅	သောဝဂ္ဂိကာ	၁၄၆
သုသီမံ	၃၁၁	သော ဝိလုတ္တော ဝိလုပ္ပတိ	၁၄၂
သုသီလော	၁၉၀	သံကိလိဋ္ဌော	၂၁၂
သုသု	၄၀	သံကိလိဋ္ဌံ	၁၀၀
သုသုနာဂါ	၇၃	သံဃေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ	၃၂၁
သုဿုသာ	၃၃	သံယမာမသေ	၂၈၃
သုသံဝုတာ	၁၅၇	သံယမော	၂၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သံယုတ္တာဂမော	၃	ဟဒယဿာနုပတ္တိ	၉၇
သံဝါသေန	၁၃၇	ဟဗျသေသံ	၂၁၆
သံဝါသော	၂၇၆	ဟရန္တော	၉၄
သံဝေဂမာပါဒိ	၂၆၃	ဟရာယာမိ	၁၇၆
သံဝေဇေယျံ	၁၈၉	ဟလံ	၁၈၀
သံဝေါဟာရေန	၁၃၇	ဟဝေ	၂၉၉
သံသရံ	၁၅၆	ဟာတဝေ	၂၃၈
သံသီဒါမိ	၁၈	ဟာသပညာ	၁၁၁
သွာကာရာ	၁၈၃	ဟိရိနိသေဓော	၃၆
သွာဂတံ	၂၆၂	ဟိနတ္ထရူပါ	၇၆
		ဟေဠိမေန ဥပဗုကာယေန	၂၀၃
[ဟ]		ဟေတုဘင်္ဂါ	၁၇၇
ဟဋ္ဌဟဋ္ဌကေသော	၁၆၅	ဟတ္ထိယုဒ္ဓါနိ	၁၅၄
ဟဒယံသ္မိံ ဩပိယ	၂၆၇	ဟန္တ	၁၄၆

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ……သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ……သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ……ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ……ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က……ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ……ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု
ဒိဿမာနပါဌော။

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အင်္ဂိဋ္ဌိတင်္ဂိဋ္ဌော = အကတင်္ဂိဋ္ဌော (သီ)	၄၁
အတ္တုဋ္ဌဿ = အက္ကောဿဿ (က)	၉၁
အဒိဏကမ္မန္တောတိပိ = အက္ခိဏကမ္မန္တောတိပိ (သီ)	၂၇၂
အဂ္ဂါဋ္ဌဝ = အာဋ္ဌဝက (က)	၂၄၆
အင်္ဂါရာဝ ဇာတံ = အင်္ဂါရံဝ ဇာတံ (သျှာ)	၁၇၄
အဂ္ဂိတတ္တကပါလသဒိသော = အဘိတတ္တကပါလသဒိသော (သျှာ)	၂၉၂
အင်္ဂိနာ ဂတမဂ္ဂေါ = သော (က)	၁၂၃
အစရိတွာ = အဝသိတွာ (သျှာ)	၂၀၂
အစ္ဆရာသဃ်ပရိဝုတော = အစ္ဆရာသဟဿပရိဝုတော (သျှာ)	၃၁၁
အဇ္ဇောဒိ° = အဇ္ဇောဒိကံ (သျှာ)	၃၀၅
အဇ္ဇေသာ = အဇ္ဇေဝ (သျှာ)	၁၂၉
အဇ္ဈာဝသိဿ = အဇ္ဈာဝသိဿတိ (က)	၆၇
အညတရနိဒ္ဒေါသဝစနမေတံ = အညတရဿနိဒ္ဒေသဝစနမေတံ (သီ)၊ အညတရင်္ဂနိဒ္ဒေသဝစနမေတံ (သျှာ)	၂၅၀
အညတရမယာ ယာဂယဇနတ္ထာယ = အညတရာ မဟာယာဂံ ယဇနတ္ထာယ (သီ)	၂၁၇
အညတော = အမုတော (က)	၆၁
အညာ နာမိကာ = အညာဏမိဂါ (က)	၂၁၂
အညာသိကောဏ္ဍညောတိ = အညာကောဏ္ဍညောတိ (သီ၊ သျှာ) အညာတကောဏ္ဍညောတိ (က)	၂၅၆
အဇ္ဇနဝဏ္ဏာ = အဇိနဝဏ္ဏာ (က)	၂၂၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဇ္ဇာလကေ = အဇ္ဈါလကေ (သျှာ)	၂၀၇
အဇ္ဈကရဏေ = အတ္ထကရဏေ (သီ၊ သျှာ)	၁၂၀
အတိက္ကန္တောတိ = အတိတော အတိက္ကမန္တောတိ (သျှာ)	၂၃
အတိစ္ဆာတာတိသီတာဒိကာလေသု = အတိစ္ဆာတာတိ- သီတဝါတာဒိကာလေသု (သီ)	၃၄
အတိသလ္လိခတေဝ = အတိသလ္လက္ခတေဝ (သျှာ)၊ အတိသလ္လေ- ခတေဝ (က)	၈၂
အတ္ထတာယ = သန္တတာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၇
အတ္ထံ ဝုရိဝိသေသံ = အတ္ထဝုရိဝိသေသံ (သီ)၊ အတ္ထဝိသေသံ (သျှာ)၊ အတ္ထံ ဝုရိံ ဝိသေသံ (ဋီကာ)	၁၈၇
အဗ္ဘာဝိတိ = အန္တဘာဝိတိ (သီ)၊ အန္တဘာဝိတိ (သျှာ)	၈၉
အဗ္ဘဝဂ္ဂဿ = အန္တဝဂ္ဂဿ (သီ)၊ အန္တဝဂ္ဂဿ (သျှာ)၊ အန္တဘူဝဂ္ဂဿ (က)	၈၉
အဒုဗ္ဘတ္တာယ = အဒုဗ္ဘနတာယ (သီ)၊ အဒြုဗ္ဘတ္တာယ (က)	၃၁၅
အဓိဂဏှန္တံ = အဓိဂယန္တံ (သျှာ)	၃၀၉
အဓိဂမိဿ = အဗ္ဗါ ဂမိဿ (သျှာ)	၁၄၂
အဓိဋ္ဌာနဗလေန = အဓိဋ္ဌာနဝသေန (သီ)	၂၁၆
အနဋ္ဌာ = အမုဋ္ဌာ (သျှာ)	၂၅
အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနံ = အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇံ (သီ၊ သျှာ)	၄၆
အန္တရာ = မဂ္ဂဿ အနန္တရာ (သီ)	၄၁
အနာဂတတ္ထာယ ဝါသနာ = အနာဂတေ ဝါသနတ္ထာယ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၆၀၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၈၆-ပိဋေသု) ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။	၁၈၅
အနာဝဋ္ဋန္တိ = အနာဝဋ္ဋန္တိ (သျှာ)	၁၀၂
အနာလမ္ဗနေ = အနာလမ္ဗေ (သျှာ)	၁၀၂
အနိဟရိတွာ = အာဟရိတွာ (သီ)	၁၇၅
အနုပဗြူဟိတသရိရန္တိပိ = သုပဗြူဟိတသရိရန္တိပိ (သီ)	၅၂
အနေကပဋိသမ္ဘိဒါဘိညာဘရိတံ = အနေကပဋိသမ္ဘိဒါ- ဉာဏဘရိတံ (သျှာ)	၂၃၀
အန္တောသတ္တာဟသ္မိယေဝ = အန္တောသတ္တသတ္တာ- ဟသ္မိယေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အန္တယပညာဓိဂမာယ = ပညာဓိဂမာယ (သီ၊ သျှာ)	၈၀
အပဗောဓတိတိ = အပ္ပဗောဓေတိတိ (သျှာ)	၃၆
အပရစေတနံ မုဉ္ဇစေတနဉ္စ = မုဉ္ဇစေတနဉ္စ အပရစေတနဉ္စ (သျှာ)	၂၁
အပရိယတ္တဇာတာ = အပရိယန္တဇာတာ (သီ)	၅၁
အပဗျာမတော = အဗျာမတော (က)	၃၁၆
အပါရတဃရဒ္ဒါရာ = အပါရတဃရာ (သျှာ၊ က)	၁၃၄
အပ္ပိစ္ဆလက္ခဏန္တိ = အပ္ပိစ္ဆတာလက္ခဏန္တိ (က)	၁၁၃
အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ = အပ္ပိတက္ခဏေ (သျှာ)	၁၆၈
အဘိကန္တံ = အတိကန္တံ (သျှာ)	၁၂၄
အဘိတ္ထဝိတွာ = အဘိတ္ထဝိတွာ အဘိတ္ထဝိတွာ (သျှာ)	၃၀၆
အဘိသပကာလေ = အဘိသတ္တကာလေ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၄
အဘာဇေတွာ = ဘာဇေတွာ (သျှာ)	၂၇၇
အဘာသယိတွာတိပိ ပါဌော = ဘာသိတွာတိပိ ပါဌော (သျှာ)	၁၇၁
အဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ = န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က)	၂၁၃
အမတန္တိ = အမရန္တိ (သျှာ)	၁၂၇
အမရတပံ = အမရဏတပံ (သီ)	၁၅၅
အရောပိမဝနေ = အရောပိတဝနေ (သျှာ)	၈၃
အလသ္မဿာတိ အလသော အဿ = အလသ္မာယန္တိ အလသော အယံ (သျှာ)	၃၁၁
အဝဇ္ဈာယန္တော = အပဇ္ဈာယန္တော (သီ)	၁၇၀
အဝဓာရဏဝစနံ = အဝဋ္ဌာနဝစနံ (သျှာ)	၈၄
အဝသေသကောတိ = အဝသေကောတိ (သီ)	၅၈
အဝိစရိဿ = ဝိစရိဿတိ (သျှာ)	၆၇
အဝိဇ္ဇာဝိသဝိဌေန = အဝိဇ္ဇာဝိသဒိဌေန (သီ)	၂၆၄
အဝိနိဘုတ္တဓမ္မေ = အဝိနိမ္မုတ္တဓမ္မေ (သီ)	၅၂
အဝိတဂန္ဓံ = အဝိတဂန္ဓံ သုဂန္ဓံ (သျှာ)	၁၃၉
အဝေက္ခဿု = အပေက္ခဿု (သျှာ)	၁၈၃
အသင်္ကုဋိတေန = အသံကုစိတေန (သီ)	၂၀၆
အသင်္ကဟော နာမ သင်္ကဟဝိပန္နော = အသင်္ကတော နာမ သင်္ကတဝိပန္နော (သျှာ)	၁၆၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသညီ အရူပါဝစရဒေဝတာ သမာပန္နဒေဝတာယော စ =

အသညာရူပါဝစရဒေဝတာယေဝ (သျှာ)

၇၀

အသတ္တဝါဒံ = အသတ္တဝါစံ (သီ)

၆၂

အဟိံသကာဟန္တိ = အဟိံသက္ခာဟန္တိ (သီ) ဇီကာယံ စ။

၂၁၁

အဟု ဉ္ဇတညတရဿ = အာဟုတံယေဝ အညတရဿ (သီ)၊

အဟုနံယေဝ အညတရဿ (သျှာ)

၁၂

[အာ]

အာကရော = အာဂမကရော (သီ၊ သျှာ) အံ-ဌ ၃-ဒသကနိပါတ-
ဝဏ္ဏနာယံ စ။

၁၉၉

အာနုဘာဝသင်္ခါတံ = အာနုဘာဝသမ္ဘူတံ (သျှာ)

၃၀

အာနေသိ = အဘိနေသိ (သီ)၊ အတိဟရတိ (က)

၁၇၅

အာမေဉိတံ = အာမေဏ္ဍိတံ (သီ)

၄၃

အာယတပဂ္ဂဟော = အာယတိပဂ္ဂဟော (သီ)၊

အာယတ္တပဂ္ဂါဟော (သျှာ)

၉၇

အာလမ္ဗနတ္ထမ္ဘိ = အာလမ္ဗဏက္ခန္ဓံ (က)

၈၀

အာလောကီဘူတောတိ = အာလောကဘူတောတိ (သျှာ)

၁၄၉

အာဝဇ္ဇမာနော = အာဝဇ္ဇန္တော (သျှာ)

၃၁၂

အာဝိဇ္ဇေတွာ = အာဝိဇ္ဇိတွာ (သီ၊ သျှာ)

၂၇၈

အာဝိဇ္ဇိံသု = အနုဝိဇ္ဇိံသု (သီ)

၂၆၀

အာဟုနပိဏ္ဍံ = အာဟုနပိဏ္ဍံ ပါဟုနပိဏ္ဍံ (သျှာ)

၁၉၀

[ဣ]

ဣစ္ဆာရူပါယိတောတိ = ဣစ္ဆာရူမာယိတောတိ (သီ၊ သျှာ)

၈၉

ဣမာ ဒေဝတာ = ဣမေ ဒေဝပုတ္တာ (သျှာ)

၁၁၅

ဣမိနာ မဏ္ဍလဂ္ဂေန = ဣမိနာ ပန ခဂ္ဂေန (သျှာ)

၂၀၈

ဣဿတ္တန္တိ = ဣဿတ္တန္တိ (သီ)၊ ဣဿဋ္ဌန္တိ (သျှာ)

၁၅၂

[ဥ]

ဥက္ကာသိတွာပိ = ကာသိတွာပိ (သီ၊ က)

၂၀၇

ဥဂ္ဂိံသု = ဥမ္မုဇိံသု (သျှာ)၊ ဥပ္ပဇိံသု (က)

၁၃၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဥစ္စတ္တနံ = ဥစ္စတရံ (သျှာ၊ က)	၇၀
ဥဋ္ဌာယာသနာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ = ဥဋ္ဌာယ သေနာသနံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ (သျှာ)	၃၇
ဥဋ္ဌိတအာယေန = ဥဋ္ဌိတဒါယေန (သျှာ)	၁၀၆
ဥဏှာပေတွာ ဘဇ္ဇိတွာ = ဥဏှာပေတွာ ဓုပေတွာ ဘိဇ္ဇိတွာ (သျှာ)	၃၁၅
ဥတ္တရိသာဠကံ = ဥတ္တရိယကတံ (သျှာ)	၂၉၆
ဥဒကသဒ္ဓေန = ဥရဂသဒ္ဓေန (သီ၊ က)	၃၁၀
ဥဒကာဒိသု = ဥရဂါဒိသု (သီ၊ က)	၃၁၀
ဥဒကံ = ဥရဂ (သီ၊ က)	၃၀၉
ဥဒ္ဓိမုခံ = ဥပရိမုခံ (က)	၄၆
ဥပကဋ္ဌေ = ဥပဂတေ (သျှာ)	၂၆၈
ဥပက္ကဝိပက္ကံ = ဩပက္ကဝိပက္ကံ (သီ)	၁၆၅
ဥပုဇ္ဇမာနံ ဝါ ဥပုန္နံ ဝါ = ဥပပုဇ္ဇမာနံ ဝါ ဥပပုန္နံ ဝါ (သျှာ)	၄၅
ဥပဋ္ဌဟိတုံ = ဥပဋ္ဌာတုံ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၀
ဥပုတမာနာ = ဥပုဇ္ဇမာနာ (သျှာ)	၉၂
ဥပနယံ = ဥပနယနံ (သီ)၊ ဥပနေယျံ (သျှာ)	၄၂
ဥပသိဃံ = ဥပသိဃိတွာ (သျှာ)၊ ဥပသိဃိ (က)	၂၇၂
ဥပဟရိတွာ = ဥပရိ ဟရိတွာ (သျှာ)	၂၂၄
ဥပ္ပါတိတံ = ဥပ္ပါဒိကံ (သီ)	၅၂
ဥပါသနဓိ = ဥပသင်္ကမနံ (သျှာ၊ က)	၉၇
ဥပါသိတဗ္ဗံ = ဥပါသေဝိတဗ္ဗံ (သျှာ)	၉၆
ဥမင်္ဂဘိန္ဒနာဒိနိ = ဥမ္မဂ္ဂဘိန္ဒနာဒိနိ (သီ)	၃၂၂
ဥမ္မဂ္ဂပထန္တိ = ဥမ္မဂ္ဂသတန္တိ (သျှာ)	၂၅၅
ဥရံ = ဥဒရံ (သျှာ)	၁၆၇

[ခို]

ဦမိယော = ဥမ္မိယော (သျှာ၊ က)	၂၅၂
-----------------------------	-----

[•]

ဧကကဿ = ဧကေကဿ (သျှာ)	၃၄
ဧကဂ္ဂစိတ္တာ = ဧကဂ္ဂစိတ္တေန (သျှာ)	၁၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဧ]

ဧတတော = ဧတ္တတော (သိ)၊ ဧတ္တကာ (သျှာ)	၂၄၆
ဧတ္ထဝ = ဧတ္ထောဝ (သိ)။	၃၁၅
ဧဝ = ဧကံ (သျှာ)	၂၂၇
ဧဝ = ဧဝံ (သျှာ)	၁၉၅
ဧဝဉ္စ ပန = ဧဝံ ဝစနံ (သျှာ)	၁၅၁

[ဩ]

ဩဂ္ဂတေ = ဩဂတေ (သိ)၊ ဩက္ကန္တေ (သျှာ)၊ ဥဂ္ဂတေ (က)	၂၉၂
ဩတတဝိတတာ = ဩတ္တတာ ဝိတ္တတာ (သျှာ)	၂၇၈
ဩဘဂ္ဂေန = ဩဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂေန (က)	၃၉
ဩဝုတော နိဝုတော = ဩဖုတော နိဖုတော (သျှာ၊ က)	၂၉
ဩသဋ္ဌမတ္ထေ = ဥဋ္ဌာနမတ္ထေ (သျှာ)၊ ဩသိဒ္ဓမတ္ထေ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၀-ပိဋေ)	၆၉
ဩဟဒိတာပိ = ဩဟာနိတာပိ (သိ၊ သျှာ)	၃၁

[က]

ကစ္ဆေပိ နဒိကစ္ဆေပိ = ကစ္ဆော ဟိ ပဗ္ဗတကစ္ဆောပိ နဒိကစ္ဆောပိ (သိ)၊ ကစ္ဆောပိ ပဗ္ဗတကစ္ဆောပိ နဒိကစ္ဆောပိ (သျှာ)	၁၀၁
ကစ္ဆေဝါတိ ကစ္ဆေ ဝိယ = ကုဉ္ဇေဝါတိ ကုဉ္ဇေ ဝိယ (က)	၁၀၁
ကတဂေဟမ္ပိ “ဋ္ဌင်္ဂိတမဉ္ဇော”တိ = ကတဂေဟံ ပိဋ္ဌင်္ဂိတ- မဉ္ဇောတိ (သျှာ)	၂၇၆
ကတ္တုဝိသယေ ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ = ကတ္တုဝိသယဂ္ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ (က)	၆
ကထာဝဝတ္ထာနံ = တိဏဝတ္ထာရံ (သျှာ)	၁၁၃
ကထံဇီဝိံ ဇီဝတန္တိ = ကထံဇီဝိ ဇီဝိတန္တိ (သျှာ)	၂၉၉
ကဒလိဝနမဇ္ဈေန = တိလဝနမဇ္ဈေန (သျှာ)	၃၁၅
ကမ္ပေတွာ = ဝိဝရိတွာ (သိ၊ က)	၂၅၉
ကရဿု = ကာမံ ကရဿု (သျှာ)	၁၆၇
ကရုဏာသမာဝဇ္ဇိတဟဒယော = ကရုဏာသမပိတဟဒယော (သိ)၊ ကရုဏာသမာဝဇ္ဇိတဟဒယော (သျှာ)	၃၁၄
ကရောတော ကရိယတိ = ကာရကော ကယိရတိ (သိ)	၄၇
ကရောန္တိယော = အလင်္ကရောန္တိယော (က)	၂၂၄
ကလမ္ပနဒိတိရံ = ကဒမ္ပနဒိတိရံ (သိ)	၃၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကဝိ ကဗ္ဗံ = ကထိတဗ္ဗံ (သျှာ)	၁၆၂
ကာမပရိဋ္ဌာဟာဘိဘူတာ = ကာမူပနိတာ လောကဘိဘူတာ (သျှာ)	၃၈
ကာယဝိဝေကတ္ထိနီ = အာဠဝိကာ ဝိဝေကတ္ထိကိနီ (သျှာ)၊	
ကာယဝိဝေကတ္ထိကိနီ (က)	၁၇၄
ကာရာပိတာ = ကာရာပိကာ (သီ)	၄၈
ကာလင်္ကတော = အာဂတော (သီ၊ သျှာ)	၁၉၉
ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခေန၊ န ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ = ကိစ္ဆေနာတိ	
ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၀
ကိလိဿမာနာ = ပိဋိယမာနာ (သီ)	၁၉၂
ကိလေသကာလုဿိယပရာမဋ္ဌာပိ = ကိလေသကာဠုဿိယာ-	
ပဂတမတ္တာ သမ္ပသာဒမတ္တလက္ခဏာပိ (သျှာ)	၂၂၉
ကိလေသဝဂ္ဂဂတော = ကိလေသဝဠုဂတော (သျှာ)	၂၄၈
ကုဇ္ဈနကာလေ = ပုထုဇ္ဇနကာလေ (သီ)	၂၉၆
ကုဋ္ဌစိဝရာနိ = ကုဋ္ဌိ စိဝရာနိ (သီ)	၃၁၉
ကုဗ္ဗေယျာတိ = ကဗ္ဗေယျာတိ (သီ၊ သျှာ)	၅၃
ကုလသတိကေ = ကုလသန္တကေ (သီ၊ က)	၂၀၇
ကုလသမ္ပတ္တိယော = ကုသလသမ္ပတ္တိယော (သီ၊ သျှာ)	၁၂၄
ကုသလာကုသလာနံ = ကုသလာနံ (သျှာ)	၂၃၂
ကူဇတိ = ကုဇတိ (သျှာ)	၈၂
ကေသဂ္ဂါ = ကေသန္တာ (သျှာ)	၂၂၈
ကောဓဝိနာသေန = ကောပဆေဒနေန (က)	၉၀
ကောသမ္ပကကုဋ္ဌိ နာမ = ကောသမ္ပကုဋ္ဌိကာ နာမ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၂
ကောသလိကာ = ကောသလကာ (က)	၁၅၈
ကံသပါတိတိ = ကံသစာဋ္ဌိတိ (သျှာ)	၁၅၈

[ခ]

ခရလောမော = ခရော (သျှာ)	၂၇၇
ခလမဏ္ဍလာဒိသောနေပလာလပေါဌနာဒိဝသေန = ...သောနောဒိ-	
ဝသေန (က)	၅၇
ခေမိဘူတံ = ခေမဘူတံ (က)	၁၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဂ]

ဂဇ္ဇန္တိ = တဇ္ဇန္တိ (သျှာ)	၂၀၀
ဂဏက = ဂဏိက (သျှာ)	၁၃၀
ဂဏိတုံ = ဥဂ္ဂဏိတုံ (သီ၊ သျှာ)	၄၀
ဂတဂတဌာနေ နိဒ္ဒမိတဗ္ဗောဝ = ဂတဂတဌာနေန ဒမိတဗ္ဗောဝ (သျှာ)	၀၇
ဂတိဒုဂ္ဂတိယာ = ပဋိပတ္တိဒုဂ္ဂတိယာ (သီ၊ က)	၂၆၇
ဂန္ဓကုဋိယံ = မဟာဂန္ဓကုဋိယံ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၂
ဂန္ဓပါနံ = ဂဏ္ဍပါနံ (သီ)	၃၀၉
ဂဗ္ဘရသ္မိန္တိ = ဂဗ္ဘသ္မိန္တိ (သျှာ)	၂၇၄
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသမယော = ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိသမယော (က)	၉
ဂရုဘာဝေန = ဂရုဂါရဝေန (သီ)၊ ဂရုကဘာဝေန (သျှာ)	၀၁
ဂဝိစ္ဆိဝိဇ္ဈိတံ = အာဝိဇ္ဈိတံ (သီ)၊ ဂဝိစ္ဆိတံ (သျှာ)	၂၇၆
ဂဟေတွာ = ဂန္ဓာ (သျှာ)	၁၁၆
ဂဠန္တိ = အဝလဗ္ဗန္တိ (ဋီကာ)	၃၁၉
ဂါမဒါရိကာ = ဂါမဒါရကာ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၅
ဂုမ္ဘန္တရကန္တရာဒီနိ = ဂုယန္တရကုဋန္တရာဒီနိ (သျှာ)	၁၅၉
ဂုဠံ = ဂုယံ (သျှာ)	၁၇
ဂေါယုဒ္ဓေ = ဂေါယူထေ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၃

[ဃ]

ဃဇ္ဇေတဗ္ဗံ = ဃဇ္ဇေတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က)	၇၆
ဃနကတဿ = ဃနကဿ (သီ)	၁၄၆
ဃနာ ပဿာခါ = ဃနာ စ သာခါ (သျှာ)	၂၇၅
ဃဋ္ဌစေဋ္ဌိကာဂီတိကပရိယာပန္နာပိ = ဃဋ္ဌပေတိကာဂီတက.... (သျှာ)	၂၅၀

[စ]

စဏကမတ္တိယော = ဝလာကမတ္တိယော (သျှာ)၊ စလာကမတ္တိယော (က)	၂၀၀
စတုဘူမကာ = စတုဘူမိကာ (သျှာ)	၁၄၂
စတုရဇံ တမေ = စတုရံတမသိ (က)	၁၂၅
စ နေ = ဇနေ (သီ)၊ နေသံ (က)	၁၇
စန္ဒနင်္ဂလိကောတိ = စန္ဒနင်္ဂလိယော (သျှာ)	၁၃၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[စ]

စရပုရိသော = စောရပုရိသော (သီ၊ သျှာ)	၅၄
စရာ = စောရာ (သီ)၊ စာရာ (သျှာ)	၁၃၈
စလက္ကကုမ = ပလက္ကကုမ (သျှာ)၊ စလကကုမ (က)	၂၉၄
စာရယေယျံ = ဓာရေယျံ (သျှာ)	၁၅၉
စာရိယမာနေ = ဓာရယမာနေ (သျှာ)	၁၅၉
စိတ္တရစိတံ = စိတ္တရစိကံ (သီ)	၈၀
စိတ္တာစာရေ = စိတ္တဝါရေ (သျှာ)	၁၉၅
စိတ္တာစာရံ = စိတ္တဝါရံ (သျှာ)	၂၅၃
စိတ္တိတာ = စိတ္တာ (သျှာ)	၁၂၇
စိန္တယိံသု = မန္တယိံသု (သီ)	၁၅၃
စိဝရာဒိဝတ္ထု၊ ဇိဏ္ဍံ = စိဝရာဒိဝတ္ထု၊ ဇိဏ္ဍော (သီ)၊ စိဝရာဒိဝတ္ထု၊ ဇိနော (သျှာ)	၁၀၄
စုဠပိတာ = စုလ္လပိတာ (သျှာ)	၃၁၇

[ဆ]

ဆဏပူဝံ = မန္တပူဝံ (သျှာ)	၁၆၄
ဆမာသိကံ ဘတ္တ = ဆမာသိကဘတိ (သျှာ)	၁၃၃
ဆဝဒ္ဓသကသိပ္ပန္နိ = ဆဝရူပကသိပ္ပန္နိ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၁
ဆဝိအာဒိနိ = ဆဝိစမ္မာဒိနိ (သျှာ)	၂၈၂
ဆေတန္တိ = စေတန္တိ (သီ)	၂၆၄
ဆေတွာတိ = ဈတွာတိ (သီ)၊ ဃတွာတိ (သျှာ)	၉၀
ဆေတွာ ဝဂ္ဂဿ = ဈတွာ ဝဂ္ဂဿ (သီ)၊ ဃတွာ ဝဂ္ဂဿ (သျှာ)	၉၀

[ဇ]

ဇဇ္ဇာစုမ္ပဋကေန = ဇဇ္ဇာစုမ္ပိဋေန (သျှာ)	၁၆၆
ဇနာဓိဘုံ ရာဇာနံ = ဇနာဘိဘုံ ရာဇာနံ (သီ)၊ ဇနာဓိပရာဇာနံ (သျှာ)	၁၄၂
ဇလာတိ ဇလမာန = ဇလန္တိ ဇလမာနံ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၈
ဇာဂရန္တေသု = ဇဂ္ဂန္တေသု (သျှာ)	၂၃
ဇာဂရဗြာဟ္မဏော = ဇာဂရိကဗြာဟ္မဏော (သျှာ)	၉၄
ဇာဂရာနိ နာမ = ဇာဂရန္တိ နာမ (က)၊ ဇဂ္ဂန္တိ နာမ (သျှာ)	၂၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇာနိ = ဇာတိ° (သိ)

၂၁၂

ဇိဏ္ဏပါပုရဏော = ဇိဏ္ဏပါပုရဏော (သိ၊ သျှာ)

၂၃၈

ဇိယေယျန္တိ = ဇဟေယျန္တိ (သိ)၊ ဇိယေယျန္တိ (သျှာ၊ က)

၂၉၀

[ခ]

ဥယျမာနော = ဒယျမာနော (က)

၄၇

ဓနန္တိတိ = ဩဓနန္တိတိ (သိ)

၁၇၇

[တ]

တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ = တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသေဟိ (သျှာ)

၂၄၇

တဏှာဒိဟိ လေပေဟိ = ...ကိလေသေဟိ (သိ)

၁၉၀

တတြာဿ = တတြာယံ (သျှာ)

၁၉၅

တဒန္တရာ ဝေမဇ္ဈဌာနံ = တဒန္တရဌာနံ (သိ)၊ တဒန္တရံ ဌာနံ (သျှာ)

၂၉

တနုတ္တံ ဂတော = တနုဘူတော (သိ)၊ တနုကံ ဂတော (က)

၂၈၇

တပ္ပုဋ္ဌိဘာဂေါ = သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂေါ (သျှာ)

၇၇

တာလဝဏ္ဏေန ဗိဇေန္တိ = တာလပဏ္ဏေန ဝိဇေန္တိ (သျှာ)

၂၄၈

တာဝတကေနော = တာဝဒေဝ (သျှာ)

၂၃၈

တိကိစ္ဆန္တိ = တိကိစ္ဆတံ (သျှာ)

၂၁၀

တိခိဏေ သလ္လေ = တိဏှသလ္လံ (သျှာ)

၁၅၉

တိလဗိဇာနိ = တိဏိ ဗိဇာနိ (သျှာ)

၂၁၆

တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ = တုဏှိဘူတန္တိ (သျှာ၊ က)

၂၅၃

တုဝဉ္စ = ဘဝဉ္စ (သျှာ)

၃၀၇

တေလေ ပစ္စိဿထာတိ = လေဏေ ပဝိသထာတိ (က)

၁၆၇

တေလေပိ ဥတ္တရန္တေ ဌိတိ° = တေလေပိ ဥတ္တရန္တေ ဉဋ္ဌိတိ° (သိ)၊

ကေသေပိ ဥတ္တရန္တေ တိန္တေ (သျှာ)

၉၃

[ဏ]

ထုလ္လဖုသိတကေ = ဖုလ္လဖုသိတကေ (သျှာ)

၂၁

ထေရဝံသဒိပါနံ = ထေရဝံသပ္ပဒိပါနံ (သျှာ)၊ ထေရဝံသပဒိပါနံ (က)

၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဒန္တ အဘိဒန္တမာဓာယ = ဒန္တဟိ ဒန္တမာဓာယ (သိ)	၃၅
ဒမ္မာ = ဒမာ (သျှာ)	၃၀၅
ဒဝဉ္စာဟကာဒယော = ဆဝဉ္စာဟကာဒယော (သိ)	၂၁၇
ဒဿိယမာနာယ သက္ကာသနေ = ဒဿိယမာနာယ ပန အာသနေ (သိ)	၃၂၄
ဒိဝသသင်္ခေပံ = ဒိဝသေ ဒိဝသေ (သိ)	၁၁၆
ဒိဝသေ ဒိဝသေ = ဒိဝသံ (သိ၊ သျှာ)	၁၅၇
ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမ္ပံ = ယုဂစ္ဆိဂ္ဂလေ ပဝေသနဒဏ္ဍသင်္ခါတံ သမ္ပံ (သျှာ)	၁၃၄
ဒုဋ္ဌော = ရုဋ္ဌော (သိ)၊ ရုဋ္ဌေါ (သျှာ)	၂၉၆
ဒုဗ္ဘဂေါ = ဒုဗ္ဘတော (သျှာ)	၁၆၀
ဒုဿန္တံ = ပါသန္တံ (သျှာ)	၂၆၈
ဒေဝတာ = နာဂါ (သျှာ)	၁၁၅
ဒေသနာမတ္တမေတံ = ဒေသနာသိသမေတံ (သျှာ)	၂၀၃
ဒွါစတ္တာလီသေ = ဒွါစတ္တာလီသမေ (က)	၂၇၅
ဒွိရာဝဇ္ဇော = ဒွါဝဇ္ဇော (သိ၊ သျှာ)	၇၉

[ဓ]

ဓက်မိဝေါဿဇန္တိတိ = ဓက်မိဝေါဿဇန္တိတိ (သျှာ)	၂၇၈
ဓနဉ္စယသေဌိနော = ဓနဉ္စယသေဌိနော (သိ၊ သျှာ)	၁၃၆
ဓနဉ္စာနိဂဇ္ဇိတံ နာမ = ဓနဉ္စာနိဂဇ္ဇိတံ နာမ (သျှာ)	၂၀၈
ဓမ္မကထံ = ဓမ္မိကထံ (သျှာ)	၂၈၃
ဓမ္မကရဏေန = ဓမ္မကရကေန (သိ)	၂၆၈
ဓာတာ = ဓတာ (သိ၊ သျှာ)	၇

[န]

န ဝိဗာဓေယျ = န ဝိဟေဌေယျ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၁
နဿ = ဝိနဿ (သျှာ)	၂၃၉
န သင်္ကေတိ = န သင်္ကေမီတိ (သျှာ)	၁၆၂
နာကရောတော ကရိယတိ = နာကာရကော ကယိရတိ (သိ)၊ နာကရောန္တော ကရိယတိ (က)	၄၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နာဂဒတ္တော = နာဂဒန္တော (သျှာ)	၂၅၀
နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပသာတိ = ဗောဇ္ဈင်္ဂတပသာ (သိ၊ သျှာ)၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂတပါ (က)	၁၀၄
နာဘိဘောသိ = နာမိဘောသိ (က)	၂၉၇
နာယရေ = ဉာယရေ (သိ)	၃၉
နိဂ္ဂမနံ = နိက္ခမနံ (သိ၊ သျှာ၊ က)	၈၂
နိဂ္ဂဏာနံ = နိဂဏ္ဌာနံ (သျှာ)	၁၂၁
နိဇ္ဈာပေဿာမီတိ = နိရုဇ္ဈာပေဿာမီတိ (သိ)၊ နိဇ္ဈတ္တိံ လဘိဿာမီတိ (က)	၁၅၁
နိဇ္ဈတ္တိံ = နိရုဇ္ဈံ (သိ)၊ နိဇ္ဈဂ္ဂိံ (သျှာ)	၁၅၁
နိဋ္ဌဘိတွာ = နုဋ္ဌဘိတွာ (သိ)၊ နုဋ္ဌဟိတွာ (သျှာ)	၃၁၉
နိဗ္ဗမိတုံ = နိဗ္ဗာပေတုံ (သိ၊ သျှာ၊)	၁၀၃
နိဗ္ဗမံ = နိဗ္ဗံ (သိ)	၂၃၇
နိပဇ္ဇာပေတွာ = နိသဇ္ဇာပေတွာ (သျှာ)	၂၅၉
နိဗ္ဗိသင်္ကာ = နိရာသင်္ကာ (က)	၃၀၆
နိယာမဘူမိယံ = ပဓာနဘူမိယံ (သိ)	၁၅၉
နိရောဇဋ္ဌေန = နိဇောတဋ္ဌေန (က)	၂၁၇
နိသိန္ဓဝသေနော = သန္ဓိဝေသေနော (သျှာ)	၁၃၉
နိဿယိတွာဝ = သန္ဓိသိတွာဝ (သျှာ)	၈၉
နိဟဋ္ဌဘဏ္ဍံ = နိဗ္ဗတံ ဘဏ္ဍံ (သျှာ)	၂၈၂

[ပ]

ပတ္တဋ္ဌံ = ပိတ္တတံ (သျှာ)	၁၇
ပတ္တရဏဋ္ဌာနာ = ပတ္တနာ (သိ)၊ ပတ္တရာ (သျှာ)	၈၀
ပတ္တိတ = ကထိတ (သျှာ)	၂၉၈
ပတ္တိယာယသီတိ = ပဋိယာယသီတိ (သျှာ)	၁၅၄
ပတိဿယံ = ဥပဿယံ (က)	၇၈
ပတ္တုဏ္ဍဒုကူလ = စိနပဋ္ဌဒုကူလ (သျှာ)	၆၁
ပတွာ = ဘတ္တရာဝ (သျှာ)	၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပထန္တိ = သတန္တိ (သျှာ)	၂၅၅
ပဒဘာဏ ... = သရဘာဏ... (သိ၊ က)	၄၀
ပဒါလေသီတိ = ပဌဋ္ဌေသီတိ (သျှာ)	၁၆၁
ပယဿ စ ဟာရီ = ပယဿ စ ဘာရီ (သိ)၊ ပယဿကရီ (သျှာ)	၃၀၉
ပရမောဒါနန္တိ = ပရမဝေါဒါနန္တိ (သိ)၊ ပရမောဒါတန္တိ (သျှာ)	၂၆၄
ပရဒါရိကကမ္ပံ = ပရဒါရကမ္ပံ (သိ)၊ ပရဒါရကကမ္ပံ (သျှာ)	၁၃၁
ပရသဒ္ဓါယ = ပရံ သန္ဓာယ (သျှာ)	၄၁
ပရိပုဏ္ဏပဉ္စဂါ = ပရိပုဏ္ဏဂ်ပဉ္စဂါ (သိ)	၂၂၃
ပရိဗာဟိရာ = ပရိဗာဟိရာ အပရိက္ခာရာ (သျှာ)	၁၇၂
ပရိယာပုဋ် = ပရိယာပုဏ်ဋ် (သျှာ)	၇၇
ပရိဝတ္တက္ခန္တံ = ပရိဝဋ္ဌက္ခန္တံ (သိ)	၁၆၉
ပရိသေဒေါ = သရိရသေဒေါ (က)	၂၃၀
ပရိဟရိတွာ = ပရိက္ခိပိတွာ (သျှာ)	၂၆၁
ပက္ကပံယောသနိကာ = ပက္ကအယောသဋ္ဌိကာ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၇
ပက္ခန္တာ = ပက္ခန္တာ (က)	၂၉၅
ဗကာသန္တိ = ပကာသေန္တိ (သျှာ၊ က)	၂
ပကုဓော = ပကုဋ္ဌေါ (သျှာ)	၁၁၇
ပဉ္စ ကာမဂုဏောပဓိပိ = ပဉ္စကာမဂုဏောပဓိဟိ (သိ၊ က)	၃၁
ပဉ္စနုတိပါသဏ္ဍဘေဒေ = ဆနုတိပါသဏ္ဍဘေဒေ (သျှာ)	၅၉
ပဉ္စမေ = ပန္နရသမေ (သိ)	၃၂၅
ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော = ပညာသကလနနိစ္ဆယော (သျှာ)၊ ပညာသင်္ကဟိနိစ္ဆယော (က)	၂
ပဋ္ဌလိယောတိ = အဋ္ဌလိယောတိ (သိ၊ သျှာ)	၃၁၆
ပဋိစ္ဆန္ဓောတိ = ပဋိပန္ဓောတိ (သျှာ)	၂၁၀
ပဋိပဋိဿာမ = ပဋိဇဂ္ဂိဿာမ (သိ)၊ ပရိစ္စဇိဿာမ (သျှာ)	၂၅၇
ပဌမာဝဇ္ဇနဿေဝ = ပဌမာဝဇ္ဇန္တဿေဝ (က)	၂၇၆
ပဌပေသိ = ပတ္ထေသိ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၁
ပဏိတဘောဇနံ = ပဏိတဘောဇနေဟိ (က)	၂၄၁
ပဝုတ္တတာလဖလံ = ပမုတ္တတာလဖလံ (သိ၊ သျှာ)	၃၀
ပါတိ° = စာဋိ° (သျှာ)	၁၄၀

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဗ]

ပါဒမဂ္ဂနေဝ = ပါဒမတ္တနေဝ (သျှာ)	၂၉၂
ပါယာသပါတိ° = ပါယာသစာဠိ° (သျှာ)	၂၀၈
ပိသန္တော = ပိ°သန္တော (သျှာ)	၁၅၄
ပိဟိတမတ္တေ = ပိဒဟိတမတ္တေ (သီ)	၁၃၀
ပိဌေ = ပိဌေ အာသနေ (သီ)	၂၄၁
ပုတ္တဂါဝေါ = ပုတ္တဂေါဟိ (က)	၃၁
ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တေ”တိ = ဓုတ္တဟတာယ သုတ္တေတိ (က)	၃၁၆
ပုထုသတ္တာနမ္ပိ = ပုထုတ္တာနံ (သျှာ)	၁၂၉
ပုရတော = ဓုရတော (က)	၂၃၁
ပေါရာဏာ ပန = ပေါရာဏနာမဿ (က)	၉၃
ပံသုကုန္တိတောတိ = ပံသုကုဏ္ဍိတောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၃

[ဗ]

ဖရန္တာနိ = ဖုရန္တာနိ (သီ)	၂၉၆
ဖရိတွာ ဖရိတွာ = ပဿာရိတွာ ပဿာရိတွာ (သီ)၊ ဟရိတွာ (သျှာ)	၁၆၅
ဖလက္ခဏံ = ဖလလက္ခဏံ (သီ)	၁၆၃
ဖလိကဝဏ္ဏာ = ဗလကဝဏ္ဏာ (သီ)၊ ဗလဟကဝဏ္ဏာ (သျှာ)	၂၂၃
ဖဿိတာ = ဖုဿိတာ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၂
ဖုလ္လိတကောကနဒံ = ဖုလ္လိတကောကနဒံ (က)	၂၅၀
ဖေဏံ = ဖေဏုံ (သျှာ)	၂၇၄

[ဗ]

ဗဒ္ဓေသု = ခန္ဓေသု (သီ)၊ ဗန္ဓေသု (က)	၂၆၄
ဗလဝစိန္တနံ = ဗလဝစိတ္တံ (သျှာ)	၁၀၅
ဗဟလတ္တေန = ဗဟလန္တေန (က)	၁၀၁
ဗာဟိတွာတိ = ဝါဟေတွာတိ (သျှာ)	၂၄၄
ဗိဠိဗိဠိကထာ = ဝိဠိဝိဠိကထာ (သျှာ)	၂၆၇
ဗိဇန္တေဝ = ဗိဇဗိဇန္တေဝ (သျှာ)	၂၂၉
ဗျတ္တပရိစယဌေန = ဘတ္တပရိစရိယတ္တေန (သီ)၊ ဗျတ္တပရိစရဏဌေန (ဦကာ)	၇၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘဠိဿတိတိ = ဘဠိဿတိတိ (သျှာ)	၁၅၁
ဘတ္တကိစ္စာဝဿာနေ = ကတဘတ္တကိစ္စော (သျှာ)	၂၆၇
ဘယံ = မဟဗ္ဘယံ (သီ)၊ သာပဘယံ (သျှာ)	၂၁၀
ဘဝတု = ဘဝ၊ တံ (သျှာ)	၉၈
ဘတ္ထဝါတေန = တဿာ ဝါတေန (သီ)	၁၅၉
ဘသ္မခါရာဒီဟိ = ဩသင်္ခါရာဒီဟိ (သျှာ)၊ ဥသခါရာဒီဟိ (က)	၈၈
ဘာဇနိယဘဏ္ဍံ = ဘဏ္ဍဘာဇနိယံ (သျှာ)	၂၈၄
ဘိက္ခာစာရတော = ဘိက္ခာယ စရန္တော (သီ၊က)	၂၃၉
ဘိက္ခံ = ဘက္ခံ (သျှာ)	၁၃၁
ဘိဇ္ဇိယတေ = တဇ္ဇိယတေ (သီ)၊ မဒ္ဒိယတေ (သျှာ)	၂၅၀
ဘိန္ဒာပေယျ = ဆိန္ဒာပေယျ (သျှာ)	၁၄၈
ဘုဿန္တာ ဘုဿန္တာ = ဘဿန္တာ ဘဿန္တာ (က)	၂၄၀

[မ]

မဂ္ဂကာလေ = မဂ္ဂက္ခဏေ (က)	၁၄၅
မဂ္ဂစောရော = မဂ္ဂေ စောရော (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၉၁
မဃေန = မာဃေန (က)	၂၈
မစလဂါမကေ = အစလဂါမကေ (သျှာ)	၃၀၉
မစ္ဆရိယေန = မစ္ဆရေန (က)	၅၆
မဇ္ဈ = မဇ္ဈိမ (သျှာ)	၁၅၇
မညတန္တိ = မာနန္တိ (သီ)	၅၀
မညတိ = ပညပေတိ (သျှာ)	၁၅၅
မညနာယ = မညမာနာ (သီ)	၁၃၅
မညိ = မညသိ (သျှာ)	၁၆၅
မဏိမယေန = နိမ္မလေန (က)	၃၇
မဏိပဋိသာမကာနံ = သာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ ပဋိသာမကာနံ (သျှာ)	၁၃၅
မဏိဝဗ္ဗံ = မဏိစဗ္ဗံ (သျှာ)	၇၁
မတ္တိကပါတိ° = မတ္တိကစာဋိ° (သျှာ)	၃၂၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မတံ = ဝဓံ (က)	၅၄
မဒနယုတာ = ဒမနယုဒ္ဓါ (သျှာ)	၃၀၉
မန္တာဝစနံ = မတ္တာဝစနံ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၀
မန္တိယာ နူတိ = မန္တိယာ နုသေသီတိ (သျှာ)	၁၆၂
မရဏဝသံ = မာရဝသံ (သီ)	၄၃
မဟဋ္ဌံ = သမဋ္ဌံ (သျှာ)	၂၈၅
မဟန္တတရော = မဟတ္တတရော (က)	၁၉၈
မဟပ္ပလတရန္တိ = မဟပ္ပတရန္တိ (သီ)	၅၇
မဟာဦမိယော = မဟာဥမ္မိယော (သျှာ)	၅၂
မဟာကဏ္ဍော = မဟာကဏ္ဍော (သီ)၊ မဟာဂဏ္ဍော (သျှာ)	၁၂၂
မဟာစာဠိယော = မဟာပါတိယော (သျှာ)	၂၃၇
မဟာဘာရသဟနတ္ထေန = မဟာဘာရဟရဏတ္ထေန (သျှာ)	၃၀၅
မာတိဋ္ဌာနေ = မာတုဋ္ဌာနေ (သီ)	၁၃၆
မာ တုလံ = မဟာတုလံ (သီ)	၃၂၁
မာဒိသော = တာဒိသော (က)၊ ယဒိ သော (သီ)	၂၃၄
မာ သဇ္ဇိတ္ထော = မာ သဇ္ဇိတ္ထ (သျှာ)	၁၆၂
မိဂါရမာတုယာ = မိဂါရမာတာယ (သျှာ)	၁၃၆
မိတာဟာရံ = မတ္တာဟာရံ (သီ)	၅၂
မိလက္ခ = မိလက္ခ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၀
မုခပ္ပမာဏေ = ပမာဏေန (သီ၊ သျှာ)	၈၃
မုခါဓာနံ = မုခဒ္ဓါရံ (သီ)	၁၀၁
မုဒ္ဓဝေဒိကာပါဒတော = မူလဝေဒိကာပါဒတော (သီ)၊ မုဒ္ဓဝေဒိကာပါရတော (က)	၃၁၂
မူလကမ္မဋ္ဌာနံ = လက္ခဏကမ္မဋ္ဌာနံ (သျှာ)	၂၇
မံ နိဿာယ စေသ ဂတော = မံ နိဿာယ စေသ ဘဝေါ (သီ)၊ အနိဿာယေဝ သုဂတော (သျှာ)	၂၆၁

[ယ]

ယတ္ထ ကတ္ထစိ = ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ (သျှာ)	၃၈
ယတုာယံ = ယတောယံ (သီ)၊ ယဒါယံ (က)	၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယဒါ = သစေ (သိ၊ က)	၃၁၁
ယဿ = ပဿ (သိ၊ သျှာ)	၂၃၅
ယုဇ္ဈသောဏှာ = ယုဒ္ဓသောဏှာ (သိ)	၃၁၀
ယုဇ္ဈိတဗ္ဗယုဒ္ဓါနိ = ယုဇ္ဈိတဗ္ဗယုတ္တာနိ (သျှာ၊ က)	၁၅၄
ယောဇနမတ္တေ = ယောဇနမဂ္ဂေ (သျှာ)၊ ယောဇနမတ္တကေ (က)	၁၃၀

[ရ]

ရဇဓဇံ = ရဇံ ဝါ ဓဇံ ဝါ (သိ)၊ ရဇံ ဝါ (သျှာ)	၃၁၂
ရတ္တဗန္ဓိကာယော = ရတ္တဗဒ္ဓကာယော (သျှာ)	၂၂၃
ရတိကရန္တိ = ရတိကတန္တိ (သိ)	၈၇
ရတ္တိဒိဝေသု ဝါ ဒိယတိ = ရတ္တိဟိ ဒိဝေဟိ စ ဒိယတိ (သျှာ)	၈၈
ရတ္တိန္ဒြဝါ = ရတ္တိ ဝါ ဒိဝါ ဝါ (က)	၁၆၂
ရထရေဏုမတ္တမ္ပိ = ရဇရေဏုမတ္တမ္ပိ (သျှာ)	၁၇၀
ရာဂပရိဋ္ဌာဟေန = ဗလဝပရိဋ္ဌာဟေန (သိ၊ သျှာ)	၁၃၀
ရာဇဂတံ = ရာဇာနံ တံ (သျှာ)	၃၁၉
ရုစ္စိတိ = ရုစ္စတိတိ (က)	၂၉၁
ရုဇ္ဈန္တိ = ရုန္တန္တိ (သိ)၊ ရုမှန္တိ (သျှာ)	၃၁၃
ရောသကောတိ ဃဇ္ဇကော = ရောသေတိတိ ဃဇ္ဇေတိ (သိ၊ သျှာ)	၁၅၀

[လ]

လကုဏှကော = လကုဏှကော (သိ)	၁၄၉
…လဉ္ဇနုဇ္ဇလဂတ္တာ = …အဉ္ဇနုဇ္ဇလဂတ္တာ (ဋီကာ)	၂၂၃
လဒ္ဓါသာ = လဒ္ဓဿာဒါ (သိ)	၁၉
လာလေတွာ = ပလာပေတွာ (သျှာ)၊ စာလေတွာ (က)	၁၆၇
လူခပါဝုရဏောတိ = လူခပါဝုရဏောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၃၈
လောမစလနမတ္တကမ္ပိ = လောမဟံသနမတ္တကမ္ပိ (သျှာ)	၁၅၉
လောဟမုမာသကော = လောဟမာသကော (သိ၊ သျှာ)	၁၃၈
ဝစနံ = ပိယဝစနံ (သျှာ)	၂၉၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝဇ္ဇော = မဇ္ဇော (သျှ၊ က)	၉၉
ဝဇ္ဇတိ = ဝတ္တံ၊ ဝဇ္ဇတိ (သျှ၊ က)	၂၀
ဝဇ္ဇေတွာ = ပဌပေတွာ (သိ၊ သျှ)	၆၈
ဝဏ္ဏဂန္ဓတ္တာယ = ဝဏ္ဏဂဟဏတ္တာယ (သိ)	၁၃၇
ဝဏ္ဏနိဘာ = ဝဏ္ဏာ စ ဝဏ္ဏနိဘာ (သျှ)	၁၁၅
ဝတကောဌာသာနိ = ဝတ္တပဒါနိတိ ဝတ္တကောဌာသာနိ (သျှ)	၃၁၇
ဝတပဒါနိ = ဝတ္တပဒါနိ (သျှ၊ က)	၃၀၉
ဝတ္ထေ = ကတဝတ္ထေ (သျှ)	၁၂၉
ဝတ္ထေန = ဝတေန (ဋီကာ)	၉၇
ဝတံ = ဝတ္တံ (သျှ)	၂၆၉
ဝနသ္မိံ = ဝနသိ (သျှ)	၂၇၀
ဝပိတွာ = ဌပေတွာ (သျှ)	၂၃၂
ဝယုမာနော = ဝုယုမာနော (သိ၊ သျှ)	၂၁၇
ဝလာဟကမိဝ ပန္နဂူတိ = ဝလာဟကမိဝဉ္ဇဂူတိ (သိ)	၂၈၉
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ = ဝစသာယတ္ထေ (က)	၁၄၆
ဝသနဌာနေဟိ = ဒိဝါဌာနဝသနဌာနေဟိ (သျှ)	၂၈၃
ဝသိသတေဟိ = ဝသိသတေဟိ (သျှ)	၁
ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ = ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါတိ (သျှ)	၂၁၈
ဝါတံ = တာလံ (သျှ)	၂၅၂
ဝါရိတဝတံ = ဝါရိတွာ ဝတံ (သျှ)၊ ဝါရေတွာ အဓိဂတံ (?)	၇၆
ဝိကီရယိံသု = နိပတိံသု (က)	၂၉၅
ဝိစရန္တာ = ဝိရဝန္တာ (သိ)	၂၁၉
ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘော = ဝိဇ္ဇဇ္ဈ ဘော (သိ)၊ ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘော (သျှ)	၁၂၈
....ဝိဓိမနဝသေန =ဝိဋ္ဌိသနဝသေန (သိ)	၁၄၄
ဝိဓိတာ = ဝိဓိသိတာ (သျှ)၊ ဝိဋ္ဌိသိတာ (က)	၅၀
ဝိဓမေန္တာ = ဘမန္တာ (သျှ)၊ ဓမေန္တာ (က)	၂၉၅
ဝိနောဒေန္တိ = ဝိနောဒေန္တိ နိဟရန္တိ (သျှ)	၂၇၉
ဝိပုလပန္နိယာ = ဝိလပန္နိယာ (သိ)	၂၉၁
ဝိပုဋ္ဌိတာနိတိ = ဝိပုဋ္ဌိတာနိ ကာနိစိ ကာနိစိတိ (သိ၊ က)	၁၇၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝိဘဝမတ္တာ = ဝိဘဝပုတ္တာ (က)	၂၂၀
ဝိမတိ ပက္ခန္ဓာ = ဝိမတိပက္ခန္ဓာ (က)	၁၇
ဝိမုစ္ဆိတောတိ = ဝိမုစ္ဆိတောတိ (သိ)	၁၆၄
ဝိသတ္တာတိ လဂ္ဂါ = သတ္တာ လဂ္ဂါ (သျှာ)	၂၇၈
ဝိသတ္တတာယ = ဝိဿဇ္ဇတာယ (သျှာ)	၁၆၀
ဝိဿရမကာသိ = ဝိဝရမကာသိ (သိ)	၁၉၃
ဝေဏှူတိ = ဝေဏှောတိ (သျှာ)	၁၀၂
ဝေတရဏိန္ဒိ = ဝေတ္တရဏိတိ (က)	၅၉

[သ]

သကလိကာ = သက္ခလိကာ (က)	၇၄
သင်္ခပလိတကုဋ္ဌိ = သင်္ခသဒိသကုဋ္ဌိ (သျှာ)	၃၁၉
သင်္ခရိတိ = သင်္ခရိတိ (သျှာ)	၂၁၁
သစ္စေန ဝါစေနဒကမ္ပိ = သစ္စဝါဒေန ဥဒကံ (သျှာ)၊ သစ္စေန ဝါဒေနဒကမ္ပိ (က)	၃၀၁
သဉ္ဇ္ဇာဒိယမာနာ ဝုမကဋ္ဌန္တု = သဉ္ဇ္ဇာဒိယမာနဝုမကဋ္ဌန္တု (သိ)၊ သဉ္ဇ္ဇာဒိယမာနာ ဝုမကပစ္ဆိ (သျှာ)	၁၈၈
သတ္တကုဋ္ဌာဂါရသမော = ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာဂါရသမော (သျှာ)၊ သတ္တမကုဋ္ဌာဂါရသမော (သိ၊ က)	၇၀
သန္တာသနမတ္တမေဝ = သန္တာပနမတ္တမေဝ (သျှာ)	၃၁၁
သန္တိတ္တိတုံ = သင်္ခိတ္တိတုံ (သျှာ)၊ သဏ္ဌိတ္တိတုံ (က)	၁၅၃
သဗ္ဗပဉ္စသတံ = သဗ္ဗပဉ္စပဉ္စသတံ (သျှာ)	၁၃၁
သဗ္ဗံ သေတကဏ္ဍကန္တုအာဒိဘာဝံ = သဗ္ဗပေတကဏ္ဍကန္တု- အာဒိဘာဝံ (သျှာ)	၂၈၅
သမလင်္ကရိတွာ = အလံကရိတွာ (သိ၊ သျှာ)	၁၄၇
သမ္ပလန္တိ = ဝံသဖလန္တိ (သျှာ)	၁၂၆
သမ္ပုဋ္ဌံ = ပမ္ပုဋ္ဌံ (သိ)၊ ဝမ္ပုဋ္ဌံ (သျှာ၊ က)	၆
သယံစရဏဒိဝသေ = သယံ ဇာနိတွာ ဆဏဒိဝသေ ကိရေသေ (သိ)၊ သယံ စရဏဒိဝသေ ကိရ သေ (သျှာ)	၁၆၄
သရဘာဏံ = ပဒဘာဏံ (သျှာ)	၂၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သရောဂဥပ္ပလာဒီနိ = သရောဇဥပ္ပလာဒီနိ (သျှာ)	၁၈၄
သ ဝေ = သ ဝေ ပေစ္စ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၄
သသကံ = စမ္ပကံ (သျှာ)၊ ပမ္ပကံ (က)	၅၄
သဟဿ = ပရောသဟဿ (သျှာ)	၁၂၀
သဘတဂိရဟေမဝတာ = သဘတဂိရိဟေမဝတာ (သျှာ)	၂၉၃
သမယိကံ = သာမာယိကံ (သျှာ)	၁၆၈
သရယာမ = သာဒယာမ (သီ)	၂၆၃
သာဝေန္တိ = ဝါဒေန္တိ (သျှာ)	၂၇၀
သိင်္ဂါလဿ = သိင်္ဂါလဿ (သီ၊ သျှာ)	၃၅
သီဟဋ္ဌစေဋ္ဌိကာယ = သီဟဋ္ဌပေတိကာယ (သျှာ)	၂၅၀
သုကတကာရဏံ = သုကာရဏံ (သီ)	၁၃၄
သုခဝိပရိနာမေန = သုခပရိဏာမေ ပန (သျှာ)	၁၀၅
သုခံ = မုခံ (သျှာ)	၂၉၀
သုနဋ္ဌာ = သမ္ပဋ္ဌာ (သျှာ)	၂၅
သုဘဂိယာတိ = သုဘရိယာတိ (သျှာ)	၁၄၂
သုဝဏ္ဏပဋ္ဌံ = သုဝဏ္ဏပဋ္ဌံ (ဋီကာ)	၈၁
သုဝဏ္ဏဋ္ဌိနိကံ = သုဝဏ္ဏဋ္ဌိနိကံ (သီ)၊ သုဝဏ္ဏဋ္ဌိယံ (သျှာ)	၂၇၇
သုဝဏ္ဏပါတိယံ ပါယာသံ = သုဝဏ္ဏစာဋီ ပါယာသဿ (သျှာ)	၁၈၉
သုဝဏ္ဏရသသိဉ္ဇနာနိ = သုဝဏ္ဏရသပိဉ္ဇနာနိ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၄
သုသမ္ပဋ္ဌကဉ္စနံ = သုသမ္ပဟဋ္ဌကဉ္စနံ (သျှာ)	၇၅
သုသုကာရံ = သုသုကာရံ (သီ)၊ သုဿုကာရံ (သျှာ)	၁၉၃
သုသုနာဂဘာဝသမ္ပတ္တိံ = နာဂဘာဝသမ္ပတ္တိံ (သျှာ)	၇၃
သုတိဃရံ = ပသုတိဃရံ (သျှာ)	၁၄၂
သုယိံ သု = ဖရိံ သု (က)	၂၉၄
သောကာဘာဝကာရဏံ = သောကာဘာဝကရံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅
သောမာနန္တိ = သောပ္ပမာနန္တိ (သီ)၊ သေယျမာနန္တိ (သျှာ)	၁၆၉
သောဓိဝါကရဋ္ဌန္တိ = သောဝီရကရဋ္ဌန္တိ (သျှာ)၊ သောဓိကရဋ္ဌန္တိ (က)	၁၀၅
သံကဓေယျံ စေဝ ဥပ္ပိလေယျံ စ = အာကဓေယျ စေဝ	
ဥပ္ပိဋ္ဌေယျ စ (သီ)	၁၅၅
သံဃသုပ္ပုပ္ဖတ္တိဉ္စ = သံဃသုပ္ပုပ္ဖန္တတဉ္စ (သီ)	၃၀၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ဟတ္ထကုက္ကုစွာဒီနံ = အကုက္ကုစွာဒီနံ (သိ)

၂၁၃

ဟတ္ထိဃဉ္စာ = ဟတ္ထိဃဉ္စော (က)

၁၂၈

ဟောတု အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝါ = ဟောတု ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝါ န ဝါ (သျှာ)

၁၉

ဟောဟိတိ = ဟောထာတိ (သိ၊ သျှာ)

၂၈၄

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ ပဌမဂဏ္ဍေ

သောဓနပတ္တိ

ပိဋေ	ပဏ္ဍိတံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၁၄၅	၂၀	ယထာ ဟိ အယံ	တထာ ဟိ အယံ

